

UNIVERZITET U NOVOM SADU
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
DEPARTMAN ZA BIOLOGIJU I EKOLOGIJU

Marjan Komnenov

**Taksonomija i zoogeografija paukova (Arachnida,
Araneae) Republike Makedonije**

-doktorska disertacija-

Novi Sad, 2019

ZAHVALNOST

Prezentovani rezultati ove disertacije plod su mojih gotovo tridesetogodišnjih istraživanja faune paukova Makedonije. U tolikom vremenskom rasponu brojni su oni koji su direktno ili indirektno doprineli realizaciji mojih istraživanja. Često su to osobe različitih specijalnosti i profila, shodno prirodi terenskog posla. Osećam dužnost da ovde izrazim svoju veliku blagodarnost i poštovanje.

Pokojnom profesoru Ljubču Melovskom i profesoru Slavču Hristovskom sa biologije, Prirodno-matematičkog fakulteta u Skoplju, osobeno sam zahvalan na brojnim zajedničkim terenskim istraživanjima, inspirišućim diskusijama i lepim trenucima zajedničkog druženja.

Veliku blagodarnost dugujem istraživačkom društvu studenata biologije sa Prirodno-matematičkog fakulteta u Skoplju, uz čiju pomoć sam imao prilike, počevši od njihove prve istraživačke akcije na Šar planini 1995 godine, da predano i sistematski istražujem visoko planinsku faunu paukova mnogih planina u Makedoniji (Šara, Jakupica, Ogražden, Pelister, Nidže, Bistra, Kožuf, Jablanica, Osogovo, Ilinska-Plakenska planina).

Mojim bivšim kolegama iz prirodnjačkog muzeja u Skoplju, Svetozaru Petkovskom, Emiliji Stojkoskoj i Zoranu Nikolovskom zahvalujem na zajedničkim terenima.

Članovima speleoloških društva "Peoni" i "Ursus Speleos" iz Skoplja, zahvalujem na podršci prilikom biospeleoloških istraživanja.

Slave Nakev iz Makedonskog Ekološkog Društva izradio je mapu klimazonalnih područja Makedonije, zbog čega mu izražavam svoju veliku zahvalnost.

Duboko sam zahvalan kustosima prirodnjačkih muzeja koji su mi izašli u susret i omogućili da revidiram delove njihovih zbirki: Emilija Stojkoska (MMNH), Christoph Hörweg (NHMW), Petr Dolejš (NMPC), Miloš Jović (PMB), Christo Deltšev (PMS), Marko Karaman (PMP), Leon Baert (RBINS) i Tomi Trilar i Tea Knapić (SMNH). Takođe neizmerno sam zahvalan svim kolegama i prijateljima koji su mi pomogli oko organizacije mojih boravaka i ukazali mi gostoprinstvo: Alexander Mrkvicka i Irene Drozdowski (Beč), Dragan Pavićević (Beograd), Stojan Lazarov (Sofija) i Slavko Polak (Ljubljana). Bez njihove pomoći, kao u slučaju zbirke Stojićevića čija je reviziju zbog obima materijala trajala dva meseca, ne bi bilo moguće realizovati revizije muzejskih zbirki.

Kvalitetnu zoogeografsku analizu je nemoguće uraditi bez solidnog poznavanja globalne distribucije svake vrste istraživnog područja. Ovde izražavam svoju zahvalnost kolegama na odvojenom vremenu i plodnim, a pre svega kritičkim diskusijama o distribucijama vrsta i pomoći u razumevanju i definisanju nekih od horotipova: Akio Tanikawa (Japan), Alexander Ponomarev (Rusija), Alexander V. Gromov (Kazahstan), Alireza Zamani (Iran), Andrei V. Tanasevich (Rusija), Bo Keun Seo (Koreja), Christian Kropf (Švajcarska), Christo Deltšev (Bugarska), Dmitri V. Logunov (Britanija), Francesco Ballarin (Italija), Hirotsugo Ono (Japan), Johan Van Keer (Belgija), Kirill G. Mikhailov (Rusija), Konrad Thaler (Austrija), Maria Chatzaki (Grčka), Mykola Kovblyuk (Ukrajina), Norman Platnick (USA), Robert Bosmans (Belgija), Theo Blick (Nemačka), Vladimir I. Ovtsharenko (USA), Yuri M. Marusik (Rusija) i Zhisheng Zhang (Kina).

Bojani Bokić, Borisu Radaku i Goranu Anačkovu najiskrenije se zahvalujem na ukazanoj pomoći za vreme doktorskih studija, oko regulisanje semestara u drugih administrativnih obaveza.

Posebnu zahvalnost dugujem kolegi Volfgangu Nentvingu (Institut za ekologiju i evoluciju, Univerzitet u Bernu, Švajcarska) na ukazanom poverenju i prilici da učestvujem u ažuriranju svetskog kataloga paukova "World Spider Catalog" i online baze podataka "Spiders of Europe". Takođe neizmerno blagodarnost dugujem Volfgangu na velikoj podršci, kako moralnoj tako i finansijkoj, kao i na njegovom interesovanju o progresu izrade ove disertacije.

Veliku zahvalnost upućujem svom mentoru, profesoru i dragom prijatelju Ivu Karamanu na korisnim diskusijama i brojnim komentarima, bez kojih ova disertacija ne bi dobila ovu sadašnju formu.

Zahvaljujem se članovima komisije, dr Laslu Baršiju, profesorici Snežani Radenković i profesoru Slobodanu Makarovu na angažovanju i korisnim sugestijama.

I na kraju, najveću zahvalnost dugujem svojoj porodici, ocu Živku, majci Slavice i bratu Ivici za bezrezervnu podršku i potporu. Posebne zasluge za realizaciju ove studije pripadaju mojoj majci, koja je moju urođenu ljubav prema paukovima i prirodi negovala i podržavala skroz ceo moj život. Takođe, svojoj porodici zahvaljujem i na razumevanju za moja česta odsustvovanja tokom brojnih terenskih istraživanja.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PODRUČJE ISTRAŽIVANJA	2
2.1	Geologija i tektonika	2
2.2	Reljev	4
2.3	Hidrologija	4
2.4	Klima	5
2.5	Vegetacija	6
2.6	Biodiverzitet	9
2.7	Istorijat arahnoloških istraživanja u Makedoniji	11
3.	OPŠTE KARAKTERISTIKE REDA ARANEAE	13
3.1	Morfologija i anatomija	13
3.1.1	Paučinaste bradavice i paučina	17
3.1.2	Metabolizam i digestivni sistem	18
3.1.3	Respiratorni sistem	19
3.1.4	Krvni sistem	20
3.1.5	Ekskretorni sistem	20
3.1.6	Nervni sistem i čula	21
3.1.7	Reproduktivni sistem	22
3.1.8	Udvaranje	24
3.1.9	Razviće paukova	25
3.2	Sistematika i filogenija	26
4.	MATERIJALI I METODE	32
5.	REZULTATI	37
5.1	Pregled izbrisanih vrsta iz faune paukova Makedonije	37
5.2	Spisak registrovanih vrsta za faune paukova Makedonije	54
5.3	Taksonomski pregled faune paukova Makedonije	61
6	DISKUSIJA	362
6.1	Kritički osvrt na relevantne publikacije	362
6.2	Revizije arahnoloških muzejskih zbirki	365
6.3	Zoogeografska analiza	366
7	ZAKLJUČCI	376
8	LITERATURA	379

1. UVOD

Rezultati izneti u ovoj tezi su plod mog višegodišnjeg rada na proučavanju paukova započetog 1995. godine i moje fasciniranosti ovim organizmima već od predškolskog uzrasta. Za rad na istraživanju faune paukova Makedonije odlučio sam se iz više razloga.

- Kao ključni motiv izdvojio bih činjenicu da područje istraživanja predstavlja jedno od faunistički najslabije proučenih prostora Balkanskog poluostrva i čitave Evrope.
- Činjenica da do sada nije bilo celovitih studija paukova Makedonije od strane domicilnih istraživača posebno motivirajuće.
- Imajući u vidu da su dosadašnji nalazi iz Makedonije bili više rezultat pojedinačnih, često slučajnih, nalaza a ne sistematičnih istraživanja, logično je bilo očekivati znatno bogatiju faunu ove grupe.
- Paukovi su dominantni predatori insekata i igraju važnu ulogu u regulaciji njihove brojnosti u mnogim ekosistemima. Stoga je njihovo poznavanje imperativ za razumevanje funkcionisanja jednog ekosistema i preduslov u preduzimanju konkretnih mera njihove konzervacije i zaštite.
- Dodatni motiv za moje opredjeljenje za ova istraživanja je činjenice da su faunisti jedan dugi period ignorisali paukove u svojim istraživanjima. Možda i zbog toga što paukovi generalno izazivaju negativne emocije kod ljudi, potpuno neopravdano. Ova je grupa zapostavljena delom i zbog ljudske težnje da se favorizuju određeni organizmi u odnosu na druge.
- Izbor ovako širokog područja za detaljno istraživanje faune paukova, omogućava validna poređenja sa drugom faunom i faunama drugih bolje istraženih prostora, a to je osnov svake dobre zoogeografske studije.
- Na Balkanu ne postoji zadovoljavajuća zoogeografska studija bazirana na adekvatnoj, indikativnoj fauni.
- I na kraju, kao i u svemu nepoznatom, otkrivanje nečeg novog i nepoznatog kod svakog istraživača stvara nezamenljiv osećaj unutrašnjeg zadovoljstva i ispunjenja.

Zbog toga sam na samom početku istraživanja formulisao osnovni cilj koji bi ova disertacija trebala da dosegne:

- što potpunije istražiti, proučiti i utvrditi faunistički sastav i distribuciju paukova Makedonije.

Da bi postigao ovaj cilj, pred sobom sam postavio sledeće zadatke:

- kritički analizirati sve publikovane podatke vezane za današnju teritoriju Makedonije,
- taksonomski revidirati materijale iz odabranih muzeja u Evropi, sa specijalnim osvrtom na zbirke Drenskog i Stojićevića, na kojima se u najvećem delom bazira poznata fauna paukova Makedonije,
- kategorisati vrste na osnovu trenutnog poznavanja njihove rasprostranjenosti i dati zoogeografsku analizu ove faune.

2. PODRUČJE ISTRAŽIVANJA

Republika Makedonija se regionalno geografski nalazi u južnoj Evropi, u centralnom delu Balkanskog poluostrva (Slika 1). Protežući se između $40^{\circ}51'$ i $42^{\circ}22'$ severne geografske širine i $20^{\circ}27'$ i $23^{\circ}02'$ istočne geografske dužine, Makedonija se na severu graniči sa Srbijom, na istoku sa Bugarskom, na jugu sa Grčkom a na zapadu sa Albanijom. Državna granica sa ovim državama je uglavnom prirodna i proteže se preko najviših grebena i vrhova planina. Granica sa Srbijom, proteže se preko visokih delova nekoliko planina (Šara, Skopska Crna Gora, Ruen, Kozjak, German, Bilino), klisurom reke Pčinje i presecanjem Kačaničke klisure i ravnice kod Kumanovsko-Preševskog prevoja. Granica sa Bugarskom je najkraća (165 km), i gotovo u celosti se proteže preko planina (jugoistočnih delova planine Dukat, Osogova, Vlaine, Maleševske, Ograždna i Belasice) i malim delom kroz klisuru reke Strumice. Granica sa Grčkom je najduža (262 km) i prelazi preko planine (Belasice, Kožuf, Kozjaka, Nidže i Babe), ravnice (preseca Pelagonisku i Gevgelisku kotlinu) i vodenih površina (preseca Dojransko i Prespansko jezero i reku Vardar). Granica sa Albanijom proteže se preko planina (Galičice, Jablanice, Krčina, Dešata, Koraba), jezera (Prespanskog i Ohridskog), po reci Crni Drim i niskim delovima Debarske kotline. U ovim granicama Makedonija zauzima površinu od 25713 km². Iako je po veličini mala, Makedoniju odlikuje velika raznovrsnost u pogledu tektonike, geomorfologije, hidrologije, klime i živog sveta.

Slika 1. Geografski položaj Makedonije.

2.1 Geologija i tektonika

Makedoniju na maloj teritoriji karakteriše kompleksna geološka struktura. Sreću se geološke formacije iz gotovo svih geoloških perioda, u rasponu od prekmribrijuma do najmlađeg kvartarnog perioda, predstavljene različitim tipovima stena. U osnovi preovlađuju prostori sa prekambrijskim visokim metamornim stenama; granitoidi; amfiboliti i mermer; rifej-kambrijska škriljci i metabaziti; paleozojski škriljci; vulkaniti i krečnjaci; mezozojski klastični i karbonatni sedimenti i bazni magmatiti; kenozojski tercijarni sedimenti; vulkaniti i kvartani sedimenti, kao i druge geološke stratigrafske formacije.

Prema Milevskom (2015), Makedonija se može podeliti na šest geotektonskih entiteta: Cukali-Krasa zona, Zapadno-Makedonska zona, Pelagonijski masiv, Vardarska zona, Srpsko-Makedonski (Rodopski) masiv i Kraište zona. Srpsko-makedonski i Pelagonijski masiv su najstarije geotektonske jedinice, koji su formirane pucanjem zemljine kore u rifej-kambrijskom periodu, a finalni tektonski sklop se formira sa alpskom orogenezom (Slika 2).

Cukali-krasta zona je malo područje na granici sa Albanijom. Ono zauzima mali prostor kod ušće reke Radike u Crni Drim (u okolini Debra) i izgrađeno je pretežno od gornjokrednih sedimenata preko koje transgresivno leže eocenski konglomerati.

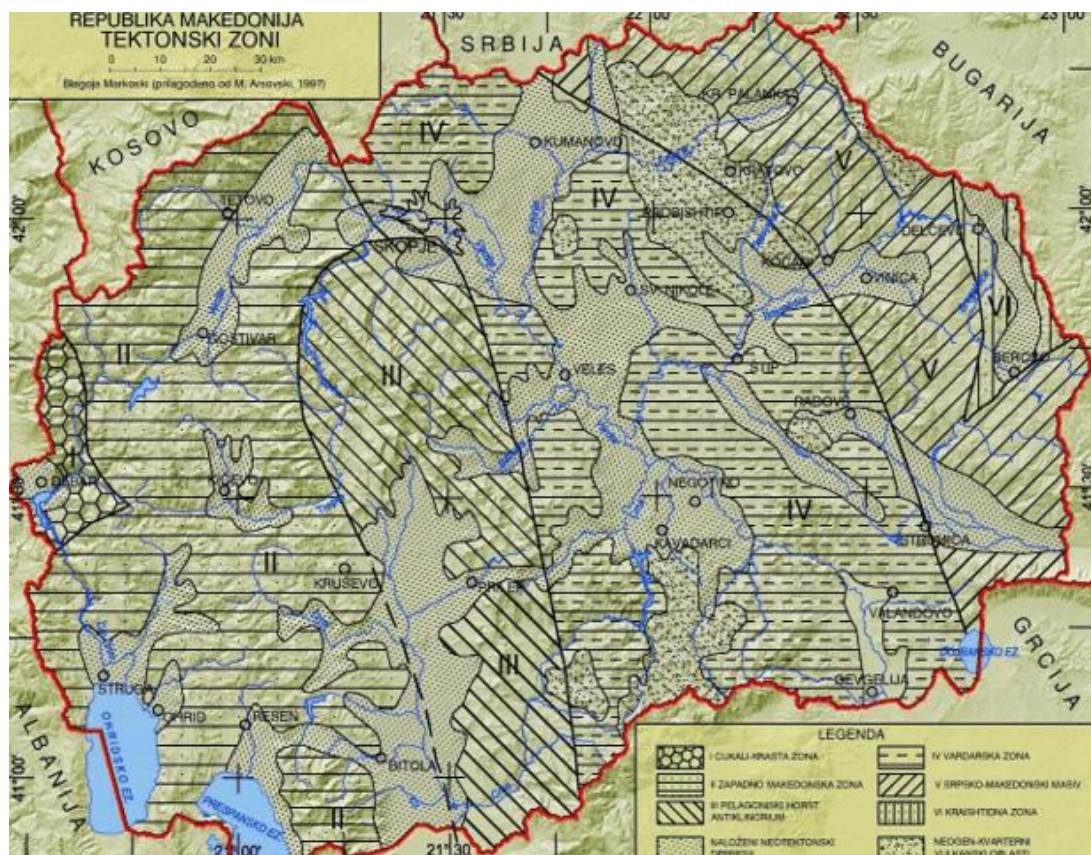
Zapadno-Makedonska zona sastoji se od metamorfizovanih paleozojskih sedimentnih i magmatskih stena i mezozoičnih, uglavnom trijaskih i jurskih, sedimentnih stena. Ove stene su se deformisale u paleozoiku, mezozoiku i kenozoiku. Strukturne forme su obrazovane dubokim rasedima, ali i kroz horizontalna nabiranja koja su se javila tokom alpske orogeneze. U ovu zonu spadaju najviše planine Makedonije. Na severu ova zona započinje sa masivom Šar planine i proteže se na čitavoj teritoriji zapadne Makedonije, uključujući južni planinski masiv Babe (Pelister).

Pelagonijski masiv je ostatak prekambrijske Zemljine kore. U njegovoj konstrukciji učestvuju visoko metamorfne kristalne stene, gnajsevi, mekašisti, mermeri kao regionalni metamorfni kompleksi. U ovu zonu spadaju masiv Jakupice, Suve planine, Golečnice, Babune, Selačke planine i dr. Tu je pozicionirana najveća kotlina u Makedoniji - Pelagonija.

Vardarska zona zauzima centralni deo Makedonije i tektonski je jedno od najkomplikovanijih područja Balkanskog poluostrva, usled otvaranja i zatvaranja višestrukih okeanskih domena tokom geološke istorije i subdukcije koja je usledila i dovela do intenzivnih magmatskih aktivnosti, uglavnom tokom tercijera. Ona započinje od Soluna, i preko doline reke Vardara i Skopske Kotline na sever produžava u Srbiju sve do Beograda.

Srpsko-makedonski masiv je fragment Rodopskog masiva koji razdvaja orogene sisteme Dinarida i Helenida, koji se nalaze na zapadnoj strani Srpsko-Makedonskog masiva i Karpatu-Balkanide, koji se nalaze na njenoj istočnoj strani.

Kraište zona je rasprostranjena u graničnom delu sa Bugarskom u gornjem toku reke Bregalnice, koji uključuje teren tercijernog Pianečkog (Delčevo-Pehčevski) grebena i okolnih planinskih masiva (Milevski, 2015; Markoski i sar., 2016).

Slika 2. Mapa geotektonske reorganizacije Makedonije prema Arsovki (1997, citirano u Markoski i sar., 2016).

2.2 Reljef

Reljef Makedonije je vrlo heterogen, sastoji se pretežno od kompaktnih silikatnih i karbonatnih stena, pokrivenih uglavnom šumskom i travnatom vegetacijom i planinskim zemljištem. Kao rezultat dugoročnih, intenzivnih, lokalnih i regionalnih diferenciranih geotehničkih pokreta, reljef odlikuju česte promene planina i dolina. Reljef je ispunjen planinama, dolinama, kotlinama, klisurama i drugim orografskim formama, različitih ekspozicija i inklinacija, i sa velikim razlikama nadmorskih visina (od 40 do 2764 m). Prosečna nadmorska visina Makedonije iznosi 829 metara. U reljefu Makedonije dominiraju planine, koje zauzimaju oko $\frac{2}{3}$ od ukupne površine. Ostatak čine ravničarska područja (kotlinne, dna rečnih dolina) i brda. Od oko 40 planina, 13 spadaju u kategoriju visokih, koje se protežu preko 2000 m nadmorske visine. Pet visokih planina su više od 2500 m (Korab, Šara, Pelister, Jakupica i Nidže). Zbog geotektonskih karakteristika, planine u zapadnom i centralnom delu (u Zapadno-Makedonskoj zoni, Pelagonskom masivu i Vardarskoj zoni) imaju opšti pravac prostiranja u smeru severozapad-jugoistok. Nasuprot tome, pravac kretanja planina u istočnoj Makedoniji je u smeru istok-zapad.

Makedonija, iako nije tipična kraška zemlja, na oko 12% površine je zastupljen kraški reljef nejednake distribucije. Karstni reljef je u Makedoniji prisutan na paleozojskim, mezozojskim, paleogenim i neogenim krečnjacima koje se uglavnom nalaze u centralnom i zapadnom delu zemlje. Krečnjak se nalazi uglavnom na Suvoj Gori, Žedenu, Jakupici, Galičici, Bistri, i višim delovima Šar planine. Karbonatne stene su obično predstavljene mermerom i krečnjakom, travertinama, dolomitima, gipsom i anhidritom. Sve vrste karstnih oblika su prisutne, kako na površini, tako i u podzemlju. Prvi obuhvataju depresije, pukotine, vrtače i karstna polja, dok drugi čine pećine i jame. Podzemni kraški oblici su predstavljeni sa oko 200 pećina i jama opisanih i do danas istraženih, ali se njihov ukupni broj procenjuje na 400-500.

Tragovi glacialnog reljefa takođe se mogu naći u Makedoniji. Na nekim planinama postoje ostaci glečera i cirkova. Takav reljef karakterističan je uglavnom za visoke planine u zapadnoj Makedoniji, kao što su Jakupica, Bistra, Korab, Pelister, Šar planina, Galičica i Stogovo (Milevski, 2015).

Makedoniju, na toj malom površini, odlikuje velika heterogenost zemljišnog pokrivača, sa 24 osnovne vrste zemljišta i 66 zemljišnih tipova i varijeteta (litosoli, rankeri ili humusno-silikatna zemljišta, smeđa šumska zemljišta, krečnjačko-dolomitiska crnica, smeđa tla na krečnjačima i dolomitima, smolnica, koluvijalna zemljišta, fluvijalna zemljišta, slatinska zemljišta i dr. (Markoski i sar., 2016).

2.3 Hidrologija

Makedonija, u hidrografskom smislu, pripada trima slivnim područjima: Egejskom (87%), Jadranskom (13%) i neznatno slivu Crnog Mora. Egejskom slivu pripadaju, sliv reke Vardar i njene pritoke (Lepenec, Treska, Pčinja, Bregalnica i Crna Reka), sliv reke Strumice, sliv reke Lebnice koja je pritoka Strume i sliv Dojranskog Jezera. Jadransko slivno područje sačinjuju sliv Crnog Drima zajedno sa slivom Ohridskog i Prespanskog jezera. Crnomorski sliv sačinjava nekoliko malih reka na krajnjem severu Skopske Crne Gore koje su ulivaju u Binačku Moravu na Kosovu i Metohiji, pritoci Južne Morave.

Hidrografska mreža Makedonije sačinjavaju i tri grupe jezera: tektonska (Ohridsko, Prespansko i Dojransko jezero), glacialna (jezera Šar Planine, Jablanice, Pelistera i Mokre Planine) i veštačka jezera (preko 300 akumulacija) (Markoski i sar., 2016).

2.4 Klima

Klima Makedonije je heterogena i značajno se razlikuje krećući se od juga ka severu, od zapada prema istoku i od nižih do viših delova planina. Makedonija je pod uticajem dve zonalne klime (mediteranska i umereno kontinentalna). Pored toga, na opštu sliku klime Makedonije značajno utiče i lokalni oblik klime (planinska i to južno i jugoistočno evropska planinska) koja se javlja na planinama. Takav snažan uticaj omogućava da se na ovom prostoru kombinuju uticaji zonalnih i lokalnih klimatskih uticaja, prvenstveno različitog stepena aridnosti/humiditeta. Iz tih razloga, na području Makedonije ne postoji deo u kome preovlađuje samo jedan klimatski uticaj, već se u pojedinim delovima javljaju različite modifikacije ovih tri klime kao rezultat njihovog kombinovanog uticaja.

Glavni faktori koji utiču na klimu ovog područja su uticaj velikih susednih kopnenih masa (evropska i afrička), udaljenost od susednih mora (Egejsko i Jadransko), blizina visokih planinskih masiva na evropskom kontinentu i uticaj ciklona i anticiklona iz susednih krajeva. Uprkos blizini Egejskog mora od samo 60 km i Jadranskog mora od oko 80 km, uticaj mediteranske klime ne prodire duboko u kontinent, jer su glavni planinski masivi postavljeni poprečeno (u pravcu istok-zapad). Reljef sa izuzetnom visinom (više od 60 vrhova visine preko 2000 m) i pravcem pružanja značajno utiče na klimu. Visoke planine u zapadnim i južnim delovima Makedonije sprečavaju tople suve (egejske) i tople i vlažne (jadranske) morske uticaje da prodru dublje u unutrašnjost. Njihovo prodiranje je moguća samo kroz doline reka Vardara, Strumice i Crnog Drima. S druge strane, srednje visoke planine i široke doline na severu omogućavaju širenje hladnih vazdušnih masa sa severa. Opšte atmosferske struje takođe značajno modifikuju klimu istraživanog prostora. Leti su česti proboji tropske vazdušne mase iz Afrike, praćene veoma visokim temperaturama. Zimi su ponekad aktivni proboji polarnih vazdušnih masa iz severnih delova Evrope i Sibira, koje mogu dovesti do veoma niskih temperatura.

Kao rezultat svih ovih faktora, u Makedoniji javljaju se sledeći tipovi klime prikazane po nadmorskim visinama:

- 50-150 m, submediteranska klima;
- do 600 m, kontinentalno-submediteranska klima;
- 600-900 m, topla kontinentalna klima;
- 900-1100 m, hladna kontinentalna klima;
- 1100-1300 m, podgorska kontinentalna planinska klima;
- 1300-1650 m, gorska kontinentalna planinska klima;
- 1650-2250 m, subalpska klima;
- iznad 2250 m, alpska klima.

Prosečna godišnja temperatura vazduha u Makedoniji kreće se od $-0,4\text{ }^{\circ}\text{C}$ na visokim planinama do $14,2\text{ }^{\circ}\text{C}$ u južnim delovima zemlje oko Dojranskog jezera, i gradova Valandovo i Đevđelija. Do sada najniža izmerena temperatura vazduha od $-30,4\text{ }^{\circ}\text{C}$ je registrovana 07. januara 1993. godine u Bitolju, a najviša temperatura od $45,7\text{ }^{\circ}\text{C}$ u Demir Kapiji 24. jula 2007. godine (Ministry of Environment and Physical Planning, 2014a).

Prosečna godišnja količina padavina na teritoriji Makedonije iznosi 683 mm. Najveće količine padavina zabeležene su na lokalitetu Mavrovi Anovi (1198 mm), dok najsuvlji deo Makedonije je Ovče Pole (okolina Štipa), gde je registrovana prosečna vrednost od svega 490 mm vodenog taloga (Filipovski i sar., 1996).

2.5 Vegetacija

Filipovski i sar. (1996) podelili su područje Makedonije na osam vertikalnih klimatskih pojaseva, a kao osnovu za ovu podelu uzeli su rasprostranjenost potencijalne prirodne vegetacije, kao najosetljiviji pokazatelj promene klime. Granice između ovih osam pojaseva treba smatrati približnim, jer zavise od geografskog položaja, veličine i orijentisanosti planinskog masiva, preovladajućih strujanja, osunčanja, vrste zemljišta, biogeografskih uslova i sl. (Slika 3).

► Submediteranski pojas (50-700 m)

Ovo područje nalazi se u južnom delu Makedonije. Klima je submediteranska modifikovana i razlikuje se od klime ostalih područja po tome što se u njemu najjače oseća uticaj mediteranske klime. Prosečna godišnja temperatura iznosi 14,2 °C. Količina padavina, pod uticajem mediteranske klime, veća je nego u najsušnijoj oblasti (kontinentalno-submediteranski pojas) i iznosi 611 do 695 mm godišnje. Režim padavina je mediteranski: maksimum u novembru, minimum u julu i avgustu. Snežni pokrivač u ovom području zadržava se prosečno osam dana.

Vegetaciju karakteriše dominantna termofilna zajednica hrasta prnara i belograbića *Coccifero-Carpinetum orientalis* Oberdorfer 1948 em Horvat, 1954. Karakteristične vrste su: *Quercus coccifera*, *Q. pubescens*, *Carpinus orinetalis*, *Fraxinus ornus*, *Phyllirea latifolia*, *Pistacia terebinthus*, *Paliurus spina-christi*, *Ruscus aculeatus*, *Asparagus acutifolius* idr. Kao rezultat ljudske aktivnosti, češći su degradacioni oblici osnovne vegetacijske formacije žbunova poznatih kao **pseudomakija**, koja se razlikuje od prave makije po znatno većem procentu učešća listopadnog drveća i žbunja. Pseudomakija se karakteriše zimzelenim tvrdolisnim drvenastim vrstama, u prvom redu hrast prnar (*Quercus coccifera*) i zelenike (*mak. gripa*) (*Phillyrea latifolia*), a od listopadnih hrasta sladuna (*mak. dab blagun*) (*Quercus pubescens*) i belograbić (*mak. bel grab*) (*Carpinus orinetalis*).

► Kontinentalno-submediteranski pojas (do 600 m)

Ovo područje prostire se na velikim površinama uglavnom u centralnom i severnom delu, znatno manje u istočnim, a najmanje u zapadnom delu zemlje. Ovom području pripadaju prostrane kotline pored reke Vardar, od Demir Kapije preko Tikveške, Veleške pa sve do Skopske kotline, zatim kotline oko reke Pčinje, Crne Reke, Bregalnice i njenih pritoka i oko Strumeštice (Radoviške i Strumičke), kao i dolina reke Treska (do Makedonskog Broda i dela Porečja). U ovom području spadaju površine u koje dominiraju prvenstveno brdski tereni. Klima je kombinovna submediteranska i kontinentalna. Submediteranski uticaji, koje dolaze sa obale Egejskog mora, su najjači u najjužnijim delovima ovog područja (od Demir Kapije do Velesa), a potom slabi u svim pravcima, naročito prema severu, kao i sa povećavanjem nadmorske visine. Na nižim prostorima pored reke Drim, submediteranski uticaji dolaze sa Jadranskog mora. Prosečne godišnje temperature ovog područja iznose od 11,8 do 13,6 °C. Ubedljivo najznačajnija vegetacijska različitost ovog područja u odnosu na predhodno je u stepenu aridnosti. Ovo područje odlikuje se sa najmanjom količinom padavina (od 460 do 583 mm). Broj dana sa snežnim pokrivačem povećan je sa osam na 17 dana u odnosu na predhodni pojas.

Šumsku vegetaciju predstavljaju klimazonalne zajednice hrasta medunca (*mak. blagun*) i belograbića (*mak. bel gaber*) ass. *Phyllireo-Carpinetum orientalis*. Značajne dijagnostičke vrste su *Carpinus orientalis*, *Quercus pubescens*, *Fraxinus ornus*, *Acer monspessulanum*, *Cornus mas*, *Ostrya carpinifolia* i dr. Posebnu karakteristiku vegetacije čine i azonalne

zajednice makedonskog hrasta ass. *Quercetum trojanae macedonicum* Em et Ht (1950) 1959 na krečnjacima, dolomitima, po nekad i na serpentinitu. Pored ovih zajednica, u klisurama, u uslovima povećane vlažnosti vazduha, na stenovitim strmim i krečnim terenima, sa vrlo plitkim zemljištima, razvija se vegetacija šibljaka crnog graba (*mak. crn gaber*). Unutar njih, pored hrasta medunca (*mak. blagun*) (*Quercus pubescens*), javlja se i crni grab (*mak. crn gaber*) (*Ostrya carpinifolia*). Među najčešćim su zajednice *Quercus-Ostryetum carpinifoliae*, *Aesculo-hippocastani-Ostrietum*, *Colurno-Ostryetum carpinifoliae* i dr. To su u glavnom zajednice refugijalnog karaktera sa mnogo reliktnim i endemičnim vrstama.

► **Topli kontinentalni pojas (600-900 m)**

Za razliku predhodnog, veći deo površine ovog područja nalazi se u zapadnoj Makedoniji: u Pološkoj, Kičevskoj, Debarskoj, Belčiškoj, Izdeglavka, Struška, Ohridska, Prespanskoj i Pelagonijskoj kotlini. Manji deo ovog područja prisutan je i u istočnoj Makedoniji: Krivopalanečka, Kratovska i Delčevska kotlina. Zbog veće nadmorske visine u odnosu na prethodni pojas ovde je klima nešto hladnija, ali i dalje umereno topla. Prosečne godišnje temperature ovog područja iznose od 9,6 do 11,8 °C. Najveće razlike između predhodnog i ovog područja javljaju se u količini padavina koje se kreću od 515 do 890 mm. Snežni pokrivač u ovom području zadržava se prosečno 33 dana.

Ovde su prisutne klimazonalne zajednice hrastove šume ass. *Quercetum frainetto-cerris macedonicum* Oberd. 1948 emend. Horvat 1959 sa karakterističnim vrstama *Quercus frainetto*, *Quercus cerris*, *Cornus mas*, *Sorbus domestica*, *Lychnis coronaria*, *Helleborus odoratus* i dr. U ovoj oblasti nema endemičnih vrsta; tokom suvog perioda izostaju mezofilne (mnoge su i endemske) vrste, a zimski mraz eliminiše termofilne elemente. Velik deo ovih šuma u kotlinama je potpuno uništen. Pod uticajem čoveka one su pretvorene u obradive površine, a manji deo u pašnjake.

► **Hladni kontinentalni pojas (900-1100 m)**

Iznad kotlina nalazi se pojas hladnije kontinentalne klime. Reljef područja ovih klimatskih karakteristika je prvenstveno planinski, a geološki supstrat uglavnom čine kompaktne stene (krečnjaci i silikati). Klima je generalno hladnija i vlažnija u poređenju sa predhodnim pojaskom. Prosečne godišnje temperature u ovom pojasku se kreću od 8,6 do 9,6 °C, prosečna količina padavina je od 800 do 850 mm. Prosečan broj dana sa snežnim pokrivačem iznosi 42 dana.

Šumske zajednice su predstavljene klimazonalnim zajednicama hrast kitnjaka (*mak. gorun*) ass. *Orno-Quercetum petraeae* Em 1968. U nižim delovima ovog područja prevladavaju šume *Quercus cerris*, dok su u višim delovima zastupljene šume *Quercus petraea*. Dominantne vrste su *Quercus petraea*, *Fraxinus ornus*, *Sorbus torminalis*, *Acer campestre*, *Corylus avellane* i dr. U ovom pojasku se javlja nekoliko azonalnih zajednica. Mezofilnija zajednica kitnjaka sa grabom (*mak. gorun i gaber*) ass. *Quercus-Carpinetum (betuli) macedonicum* Em 1968 zastupljena je u višim delovima ovog pojasa sa većom vlažnošću vazduha. Pored toga prisutne su i šume zajednice ass. *Orno-Quercetum cerris* Stefanović 1968. Proređeno, ali u ovom pojasku evidentna je i zajednica pitomog kestena ass. *Castanetum sativae macedonicum* (Rudski 1938) Nikolovski 1951 koja se javlja sporadično u nekoliko klimatskih pojaseva.

► **Podgorski kontinentalni planinski pojas (1100-1300 m)**

Ovaj pojas je pre svega diktiran nadmorskom visinom i javlja se na svim planinama u Makedoniji koje su dovoljno visoke za njegovo formiranje. Reljef je tipično planinski, sa

geološkim substratom od karbonatnih i silikatnih stena. Ovo područje zajedno sa sledećim područjem gorske bukove šume, čini jasno izdvojen pojasih bukovih šuma (od 1100 do 1650 m). U ovom području osećaju uticaji i kontinentalne i planinske klime. Prosečna godišnja temperatura iznosi od 7,5 do 8,6 °C, dok je prosečna količina padavina 900 mm.

To je pojas podgorske bukovih šume - ass. *Festuco heterophyllae-Fagetum* (Em 1965). Dijagnostičke vrste ovog pojasa su *Fagus sylvatica*, *Festuca heterophylla*, *Corylus avellana*, *Carpinus betulus*, *Quercus petraea* i dr.

► **Gorski kontinentalni planinski pojas (1300-1650 m)**

Za razliku od predhodnog područja, uticaj planinske klime u ovom pojasu je povećanjem nadmorske visine. Klimatske prilike karakterišu niže temperature i veća vlažnost. Prosečna godišnja temperatura iznosi 6,8-7,1 °C. Ovo područje za razliku od svih ostalih je izraženo humidno sa velikom prosečnom količinom vodenog taloga od 1044 do 1103 mm. Prosečno zadržavanje snežnog pokrivača je jako dugo i iznosi 166 dana, tj. 5,5 meseca.

Glavni tip staništa čine gorske bukove šume (ass. *Calamintho grandiflorae-Fagetum*). Mnogo ređe, u regionu Mavrova i južnih delova Makedonije na planinama Nidže, Kožuf i Galičica susreću se mešovite bukove-jelove šume (ass. *Abieti-Fagetum macedonicum* Em (1962) 1985). U severnom delu zemlje bukva se meša sa jelom *Abies alba* dok u južnom delu sa endemičnom vrstom *Abies borisii-regis*. Na više planina u Makedoniji (kao Bistra, Jakupica, Pelister i dr.) sreću se i čisto jelove šume ass. *Fago-Abietetum meridionale* Em 1973. Osim bukve i jele, javljaju se i planinski javor (*Acer platanoides*) i gorski brest (*Ulmus glabra*). Osim ovih, šumskih zajednica, mogu se naći i sledeće: ass. *Bruckenthalio-Myrtillo-Fagetum* Em 65, ass. zajednice bukve i belog bora. Neke od dominantnih vrsta su: *Fagus sylvatica*, *Acer platanoides*, *Acer pseudoplatanus*, *Ulmus scabra*.

► **Subalpski planinski pojas (1650-2250 m)**

Područje se prostire na relativno širokom opsegu od 600 m, između 1650 i 2250 m. To je najviši i poslednji pojas sa šumskom vegetacijom. Šume su niske, često fiziognomski podsećaju na neprohodne žbunjake, sa drvenastim vrstama koje imaju izgled deformisanih. Klima je izrazito planinska. Prosečna godišnja temperatura u ovom pojasu je jako niska i iznosi oko 3,5 °C. Karakteristika ovog područja je da količina padavina započinje da opada u odnosu na prethodni pojas, sa 1074 na 1001 mm.

Subalpske bukove šume javljaju se skoro na svim planinama u Makedoniji (ass. *Fagetum subalpinum scardo-pindicum* (Ht.) Em 1961). Na vrhu Pelister, na kamenitoj silikatnoj podlozi javljaju se subalpske molikove šume (ass. *Myrtillo-Pinetum peucis* subass. *subalpinum*). Šume munike *Pinus heldreichii* u Makedoniji su skoro sasvim degradirane. Danas jedino se mogu naći fragmentarno na planini Galičica na karbonatnoj podlozi. Subalpske jelove šume (*Abies alba*) ponekad pomešane sa *Picea abies* javljaju se najčešće do 1800 m nadmorske visine. Subalpske smrčove šume javljaju se na malim površinama na Šar Planini (ass. *Picetum subalpinum scardicum*) ili mešovite sa jelom na 1700-2000 m. Zajednice bora krivulja (*Pinus mugo*) javljaju se u najvišim delovima subalpskog pojasa planine Jakupice i na pojedinim delovima Šar Planine. Delimično se javljaju i u alpskom pojasu do 2500 m nadmorske visine na silikatnoj ili karbonatnoj podlozi.

Planinski i visoko-planinski pašnjaci su sekundarnog porekla i tipičan su deo pejzaža najviših planina. U ovim delovima Balkanskog poluostrva visoko-planinski pašnjaci se nalaze na nadmorskim visinama iznad 2200 m, međutim, zbog velikog uticaja čoveka, gornja granica šumskog pojasa je značajno spuštена. Donja šumska granica je iz tih razloga na pojedinim područjima Severne Makedonije na nadmorskoj visini od oko 1800 m, dok se u pojedinim oblastima spušta još za 300 m.

► **Alpski planinski pojas (iznad 2250 m)**

Ovo područje zauzima veoma male površine jer samo nekoliko planine se izdižu iznad 2250 m nadmorske visine: Kožuf, Nidže, Pelister, Dešat, Korab, Šar planina i Jakupica. Klima je izrazito planinska, alpska, sa mnogo snažnijim karakteristikama nego u subalpskom području. Ovde po prvi put dolazi do pojave negativne prosečne temperature od $-0,4\text{ }^{\circ}\text{C}$, što znači da skoro pola godine prosečna temperatura je ispod nule. Zima traje jako dugo, od novembra do aprila. U poređenju sa predhodnim područjem, prosečna količina padavina je smanjena za 25% i iznosi samo 791 mm.

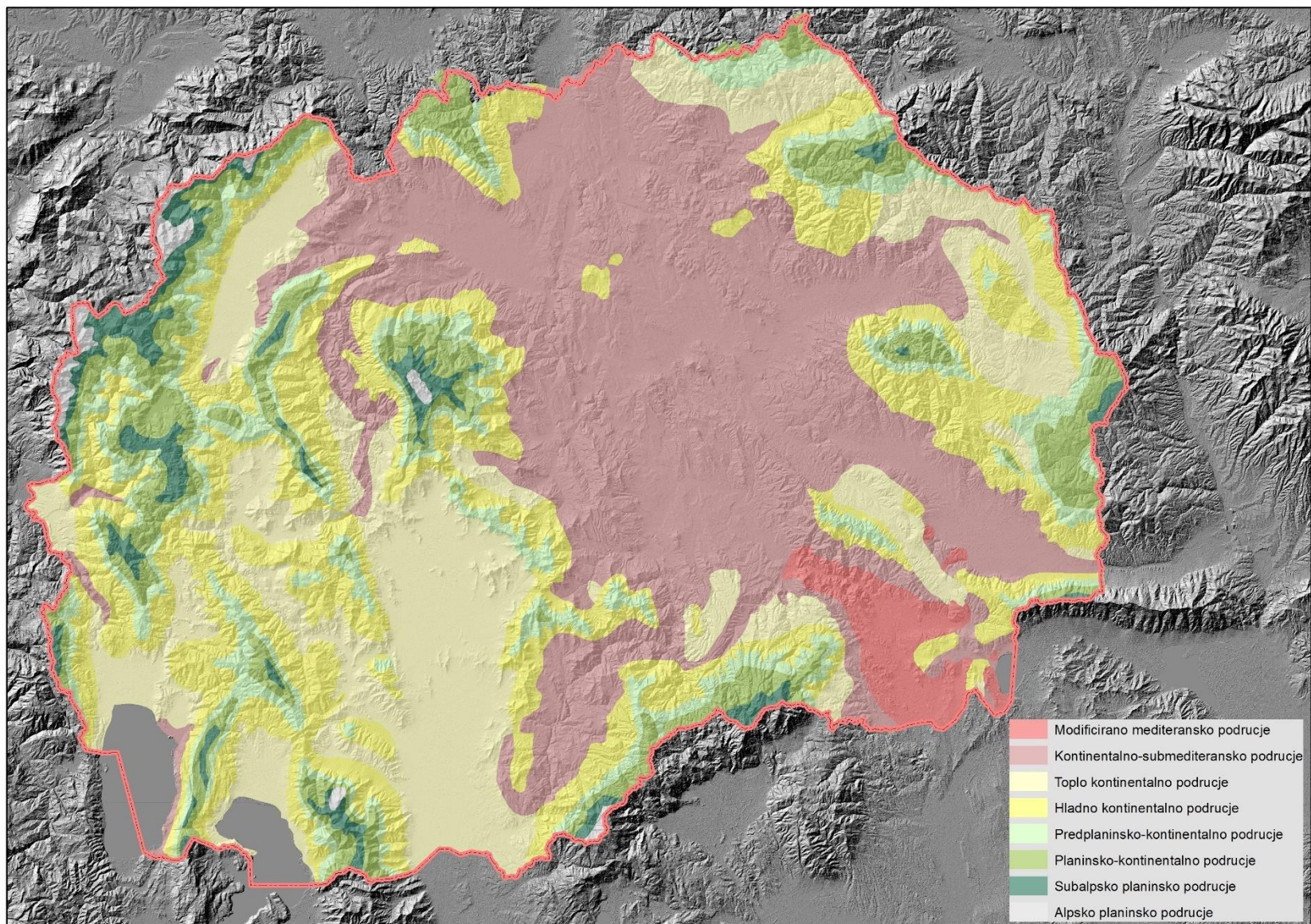
Alpski pojas je najviši i javlja se iznad zone sa šumskom vegetacijom. U njemu je zastupljena isključivo travna visokoplaninska vegetacija. Vegetacija je prilagođena surovim uslovima: plitka zemlja, visoka propustljivost vode, snažni vetrovi, akumulacija snega, strme stene, pokretna podloga itd. U zavisnosti od lokanih uslova aspekta, nagiba, dubine sloja tla, jačine vetra, trajanja snežnog pokrivača i ljudskog uticaja, prisutni su i različiti tipovi travne vegetacije visokoplaninskog tipa.

2.6 Biodiverzitet

Mnogi aspekti bogatog biodiverziteta Makedonije smatra se da su nastali pod uticajem i kao mesto susticanja biodiverziteta tri kontinenta. Ovaj prostor je delovao kao kopneni most između Balkana i Male Azije tokom izostatičnih promena nivoa mora u glacijalnim ciklusima Pleistocena. Iako je Makedonija po površini jako mala teritorija koja zauzima tek 0,2% od ukupne teritorije Evrope, njen biodiverzitet je iznenadujuć bogat. Teritorija Makedonije se smatra za jedan od vodećih evropskih žarišta biodiverziteta.

U različitim ekosistemima i tipovima staništa u državi živi oko 1700 vrsta algi, 3200 vaskularnih biljaka, preko 2000 gljiva, 450 lišajeva, 13000 beskičmenjaka, 85 vrsta riba, 15 vodozemaca, 32 gmizavaca, 333 ptica i 84 sisara. Endemizam među ovim grupama je velik, sa najmanje 150 vrsta endemičnih algi, 120 vaskularnih biljaka, preko 700 vrsta beskičmenjaka i 27 endemičnih riba. Bitno je napomenuti da postojeći podaci o biodiverzitetu su nepotpuni zbog činjenice da su podaci o nekim taksonomskim grupama oskudni ili nedostaju u potpunosti.

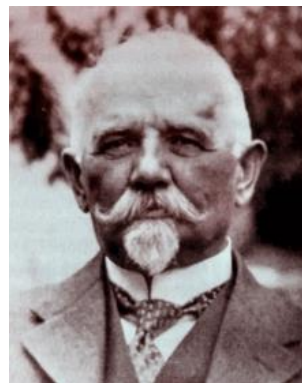
Ohridsko Jezero je jedno od najstarijih jezera ne samo u Evropi, već i u svetu. Sa procenjemom starošću od oko 3,5 miliona godina Ohridsko jezero je centar endemizma Makedonije (sa 212 endemičnih vrsta), a ujedno i jedan od globalnih centara endemizma. U proteklom desetogodišnjem periodu 2003-2013 obim znanja o biološkom diverzitetu znatno se poboljšao i opisano je oko 250 taksona novih za nauku (6 viših biljaka, više od 170 taksona diatomejskih algi i 48 vrsta beskičmenjaka) i stotine prethodno neregistrovanih vrsta prvi put registrovani (23 vrsta bilja, 237 vrsta gljiva, itd.) (Ministry of Environment and Physical Planning, 2014b).

Slika 3. Klimazonalna područja u Makedoniji.

2.7 Istorijat arahnoloških istraživanja u Makedoniji

Kao polazna tačka arahnoloških istraživanja u Makedoniji, možemo uzeti rad Stojićevića „*IV. Pauci (Araneae)*“ rađen u sklopu monografije „*Građa za faunu Stare Srbije i Mačedonije*“ štampanoj 1907. godine kao posebno izdanje Muzeja srpske zemlje, kako se tada zvao današnji Prirodnjački muzej u Beogradu. U ovom kratkom radu na svega 3 strane, Stojićević (Slika 4) daje pregled 94 vrsta, koje je u okolini Tetova sakupljao Nikola Avramović poreklom iz Tetova, a inače učitelj u Ohridu. Osim interesovanje i rad na paucima, Stojićević se interesovao i sakupljao i druge grupe životinja. Publikovao je četiri rada o pticama. Njegov drugi, nažalost i poslednji rad na paucima „*Pravi pauci u Srbiji*“ publikovan je 1929. godine. U ovom radu, koji zapravo predstavlja katalog, navedeno je 500 vrsta paukova, od kojih se 223 odnosi na Makedoniju. Ovaj rad, predstavlja osnovu za rad na fauni paukova Makedonije i utoliko je značajniji jer se temelji na zbirci koja je dobro očuvana i u kojoj nedostaje samo nekoliko primeraka u odnosu na publikovane podatke u katalogu iz 1929. godine.

Slika 4. Dušan Stojićević (1866-1939), prvi kustos zoologije i drugi direktor Muzeja srpske zemlje u Beogradu.

Od 1915. do 1919. godine, kao pripadnik okupatorske armije, bugarski arahnolog Penčo Drenski sakupljao je paukove po Makedoniji. Rezultati njegovih aktivnosti, se mogu naći u njegovim radovima - Drensky (1924, 1929). Rad iz 1929. „*Pajaci (Aranea) ot centralna i jugo-zapadna Makedonija*“ je od velikog značaja. U uvodu ovog rada, on navodi da je sakupio ukupno 322 vrsta, od kojih 57 novih za faunu Makedonije. Međutim mnogi od ovih 57 novih nalaza se navode i u radu Stojićevića iz iste godine - 1929.

U razdoblju između prvog i drugog svetskog rata, publikovano je 7 radova (Doflein, 1921; Baum, 1930; Giltay, 1932, 1933; Drensky, 1935, 1936; Kratochvíl, 1936) od kojih se samo dva odnose isključivo za Makedoniju (Doflein, 1921; Drensky, 1935).

Posle drugog svetskog rata, do kraja dvadesetog veka, arahnološka istraživanja slede gotovo istu dinamiku kao i u prethodnom periodu. Publikovan je mali broj radova od strane inostranih autora (Šilhavý, 1944; Tongiorgi, 1966; Lugetti i Tongiorgi, 1969; Wunderlich, 1973; Brignoli, 1976, 1977; Deeleman-Reinhold, 1978, 1986; Wunderlich, 1980a, 1980b, 1985; Nikolić i Polenec, 1981; Grimm, 1985; Deeleman-Reinhold i Deeleman, 1988; Bosmans, 1997; Deltshv, 1997, Saaristo, 1997; Blagoev, 1999; Knoflach, 1999). Samo se četiri publikacije ovog perioda odnose isključivo na Makedoniju (Šilhavý, 1944; Wunderlich, 1973; Deltshv, 1997; Blagoev, 1999)

Sa početkom 21. veka, istraživanja se inteziviraju i dobijaju na dinamici (Ćurčić i sar., 2000, 2004; Deltshv i sar., 2000, 2006, 2007; Wesolowska i Szeremeta, 2001; Deltshv i Ćurčić, 2002; Lazarov, 2004; Fišer i Azarkina, 2005; Deltshv, 2008; Stefanovska i sar., 2008; Deltshv i Wang, 2016; Matevski i sar., 2017; Deltshv i Indzhov, 2018). Čak devet radova u ovom periodu obrađuje paukove sa teritorije Makedonije, isključivo (Ćurčić i sar., 2000, 2004;

Deltshev i sar., 2000, 2007; Lazarov, 2004; Fišer i Azarkina, 2005; Stefanovska i sar., 2008; Deltshev i Wang, 2016; Matevski i sar., 2017).

U istom periodu sam započeo sa objavljivanjem sopstvenih studija na paukovima. Samostalno i u koautorstvu objavio sam deset radova (Komnenov, 2002, 2003, 2006, 2014, 2017; Kolčakovski i sar., 2009; Deltshev i sar., 2013, 2016; Azarkina i Komnenov, 2015; Hristovski i sar., 2015). Pored faunističkih priloga u radovima su dati opisi četiri vrste nove za nauku na bazi materijala sakupljenog u Makedoniji.

Bugarski arahnolog Gergin Blagoev 2002 godine, sumirajući dotadašnje literaturne podatke, publikuje listu vrsta faune paukova Makedonije, gde navodi 558 vrsta.

Tabela 1. Hronološki pregled publikacija koje se odnose na faunu paukova Makedonije.

Autor	Godina	Broj vrsta	Novi nalazi	Autor	Godina	Broj vrsta	Novi nalazi
Stojićević	1907	94	94	Saaristo	1997	1	1
Doflein	1921	43	25	Blagoev	1999	30	7
Drensky	1924	41	26	Knoflach	1999	1	-
Drensky	1929	303	-	Ćurčić i sar.	2000	24	5
Stojićević	1929	223	-	Deltshev i sar.	2000	71	18
Baum	1930	17	1	Wesolowska i Szeremeta	2001	1	-
Giltay	1932	6	-	Blagoev	2002	558	-
Giltay	1933	1	-	Deltshev i Ćurčić	2002	1	1
Drensky	1935	76	8	Komnenov	2002	138	27
Kratochvíl	1935	6	-	Komnenov	2003	83	3
Drensky	1936	419	-	Ćurčić i sar.	2004	8	2
Kratochvíl	1936	20	-	Lazarov	2004	100	14
Šilhavý	1944	24	9	Fišer i Azarkina	2005	8	8
Tongiorgi	1966	1	-	Deltshev i sar.	2006	1	1
Lugetti i Tongiorgi	1969	2	-	Komnenov	2006	58	17
Wunderlich	1973	1	1	Deltshev i sar.	2007	10	4
Brignoli	1976	1	1	Deltshev	2008	44	-
Brignoli	1977	1	1	Stefanovska i sar.	2008	118	31
Deeleman-Reinhold	1978	3	3	Kolčakovski i sar.	2009	10	1
Wunderlich	1980a	2	2	Deltshev i sar.	2013	294	20
Wunderlich	1980b	2	-	Komnenov	2014	450	145
Nikolić i Polenec	1981	433	-	Azarkina i Komnenov	2015	1	1
Grimm	1985	2	-	Hristovski i sar.	2015	767	-
Wunderlich	1985	1	1	Deltshev i Wang	2016	1	1
Deeleman-Reinhold	1986	1	-	Deltshev i sar.	2016	1	1
Deeleman-Reinhold i Deeleman	1988	3	2	Komnenov	2017	191	27
Bosmans	1997	1	-	Matevski i sar.	2017	?	-
Deltshev	1997	1	1	Deltshev i Indzhov	2018	2	2

3. OPŠTE KARAKTERISTIKE REDA ARANEAE

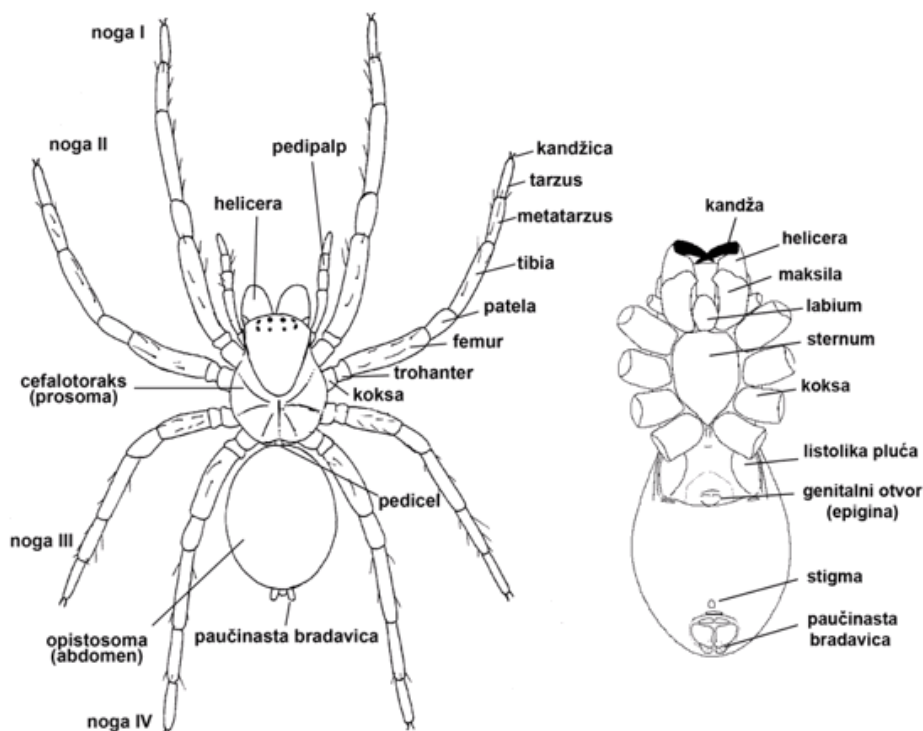
Paukovi kao opšte poznata i prepoznatljiva grupa kopnenih zglavkara koja i pored relativne manje brojnosti vrsta, svojom prisutnošću i predatorskom ulogom jesu jedna od bitnijih komponenti svakog kopnenog ekosistema. Smatraju se jednom od najuspješnijih grupa organizama na Zemlji jer su kolonizirali praktično sva kopnena staništa, uključujući i podzemne prostore. Uveliko je zanemarena njihova korisna uloga i značaj za čoveka. Kao predatori suzbijaju populacije vektora bolesti i štetočina useva, i mogu biti vrlo efikasni agensi biološke kontrole. Mitovi i legende o njima provlače se kroz vekove, često u vezi sa zdravljem, srećom ili finansijskim benefitom.

Prepoznatljivost njihovu vezujemo za sposobnost ispletanja mreža od paučine, kao jedinstvene taktike hvatanja plena iako to nije svojstveno svim paucima. Od preko 48 000 do sada u svetu poznatih vrsta paukova preko 90% koristi sposobnost ispredanja niti paučine za pletenje mreža za lov.

Od ostalih pretstavnika paukolikih životinja, klasa Arachnida, pauci se vrlo jasno razlikuju svojom morfologijom i anatomijom.

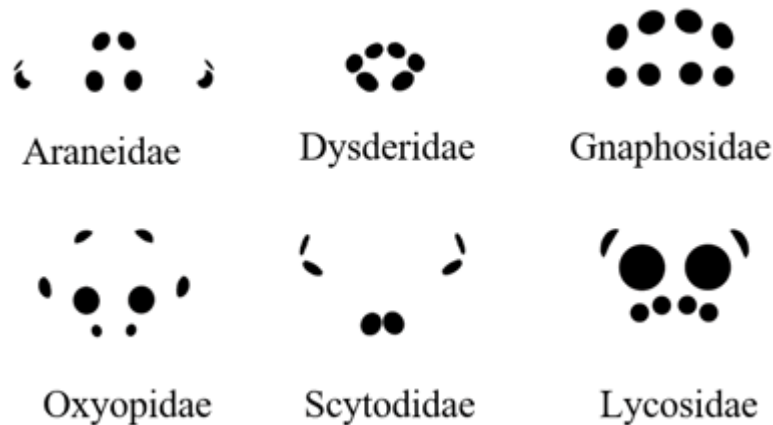
3.1 Morfologija i anatomija paukova

Telo pauka sastoji se od dva glavna dela: prednjeg grudnog dela, cefalotoraks (**prozoma**), i zadnjeg trbušnog dela (**opistoszoma**), koji su spojeni međusobno uzanim delom nazvanim drška (**pedicel**) (Slika 5). Dorzalni zid prozome označen je kao **karapaks**, dok je ventralni zid, koji se nalazi između ekstremiteta, označen kao **sternum**. Funkcije prozome su vezane uglavnom za ishranu, kretanje i integraciju nervnog sistema (kao lokacija centralnog nervnog sistema). Funkcije opistozome su vezane za uglavnom vegetativne funkcije kao što su: varenje, cirkulacija, disanje, ekskrecija, reprodukciju i stvaranje paučinastih niti (svile).

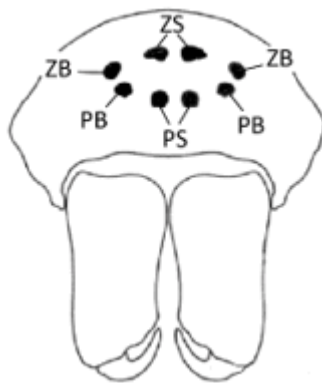
Slika 5. Opšti izgled tela pauka dorzalno i ventralno. (Iz Jocque i Dippenaar-Schoeman, 2006 modifikovano.)

Na glavenom delu prozome nalaze se oči i usni delovi. Oči paukova su jednostavne građe i smešteni su uglavnom bliže prednjoj ivici prozome. Većina paukova ima četiri para očiju (ređe 3, 2 ili 1), koje su raspoređene po specifičnim obrascima. Broj, raspored i veličina očiju su veoma važni taksonomski karakteri za klasifikaciju viših taksonomskih kategorija paukova, najčešće u definisanju i određivanju pripadnosti porodicama (Slika 6). Međutim postoje paukovi koji nemaju oči. Oni su usled života u podzemju tokom svoje evolucije izgubili oči kao nefunkcionalne strukture. Oči ponekad mogu biti smeštene i na uzvišenjima/ispupčenjima karapaksa. Područje između prednjih očiju i prednjeg ruba karapaksa naziva se klipeus.

Slika 6. Raspored očiju kod nekoliko porodica paukova. (BugGuide, ©2003-2019 modifikovano.)

Oči su kod većina paukova raspoređene u dva reda (retko u tri). Prema položaju na karapaksu, razlikuje se četiri grupe očiju: prednje srednje (PS), prednje bočne (PB), zadnje srednje (ZS) i zadnje bočne oči (ZB). Prema funkciji, oči mogu da se podele generalno na glavne i sporedne oči. Glavne oči su uvek PS (Slika 7). Kada postoji samo tri para očiju, onda je obično glavni par taj koji nedostaje.

Slika 7. Grupe očiju kod paukova. (Iz Ubick i sar., 2005 modifikovano.)

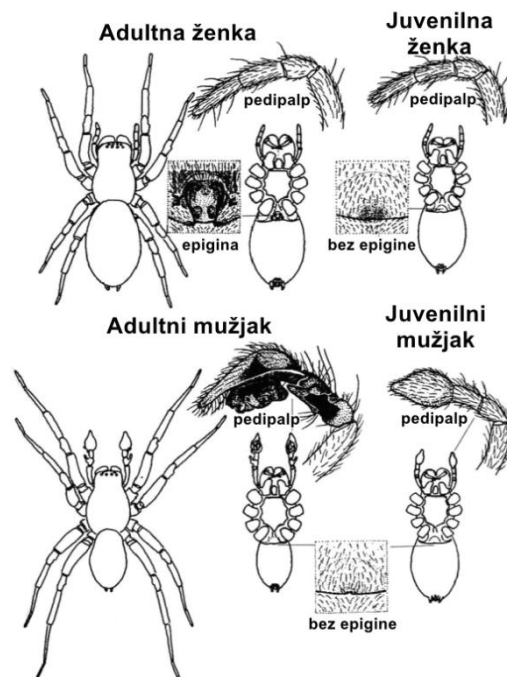
Sve oči su ocele, jednostavne oči, ispod čijeg kutikularnog sočiva leži staklasto telo i fotoreceptorne ćelije, koje zajedno sa pigmentnim ćelijama obrazuju mrežnjaču. Većina sporednih očiju ima jedan reflektujuć sloj ispod mrežnjače nazvan **tapetum**, koja stvara sjaj u oku ukoliko se u mraku osvetle. Glavne oči izgledaju crne zbog odsustva tapetuma. Tapetum povećava vizuelnu osetljivost, jer svetlost koja ulazi kroz osetljive ćelije mrežnjače, odmah se reflektuje od tapetuma nazad kroz njih, tako da pojačava intenzitet slike.

Na prozomi se nalazi šest para ekstremiteta. Prvi par su **helicere**. One su smeštene ispred usta i svaka helicera se sastoji od dva članka: krupnog bazalnog i malog terminalnog u obliku **kandže**. Na vrhu bazalnog članka odmah ispod kandže najčešće se nalaze mali zubi. Njihov broj i veličina su značajan dijagnostički karakter u taksonomiji. Terminalna kandža je veoma čvrsta, povijena, zašiljena i pokretljiva u jednoj ravni. Otvor otrovne žlezde preko koga pauk ubrizgava otrov u telo žrtve nalazi se na vrhu kandže.

Generalno svi pauci su otrovni (sa izuzetkom porodice Uloboridae) jer poseduju dve **otrovne** žlezde koje su smeštene u prednjem delu prozome. Ujed paukova uglavnom nije opasan za čoveka, mada postoje vrste koje žive i kod nas, kao na primer vrsta *Latrodectus tredecimguttatus* (crna udovica) koja može da izazove nekrozu, pa čak i smrt kod ljudi (Maretić i Lebez, 1985). Sa biološke tačke gledišta, otrov paukova je primarno namenjen za brzu imobilizaciju plena, dok su odbrambeni ujedi protiv velikih životinja uključujući i čoveka, samo sekundarni (Friedel i Nentwig, 1989). Trovanje izazvano ugrizom pauka, odnosno njegovim otrovom, naziva se **araneizam**. U osnovi postoje dve vrste otrova koji imaju uticaj na ljudska bića: **neurotoksični** i **citotoksični** (nekrotični) otrov. Neurotoksični otrov deluje direktno na nervni sistem kao u slučaju sa otrovom crne udovice. Citotoksični otrovi prouzrokuju oštećenja tkiva, kao što su plikovi i lezije. Generalno, neurotoksični otrovi su jači i ubijaju brže nego citotoksični otrovi.

Drugi par ekstremiteta na prozomi su **pedipalpi**. Svaki pedipalp se sastoji od šest članaka: kokse, trohantera, femura, patele, tibie i tarzusa. Segmentacija je ista kao i kod ostalih ekstremiteta i razlika je samo u tome što nedostaje metatarzus. Iako na prvi pogled pedipalpi veoma slične nogama, oni ne služe za kretanje, već je njihova primarna funkcija pridržavanje i manipulisanje plenom.

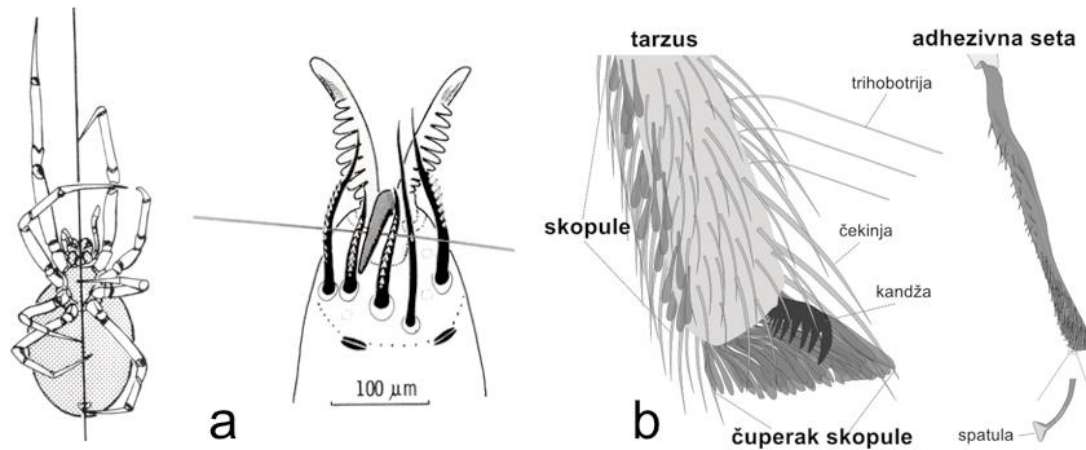
U zavisnosti od pola pauka, pedipalpi se razlikuju po obliku. Pedipalpi se kod ženki u pogledu forme ne razlikuju od ekstremiteta za hodanje i svi segmenti su uniformni. Dok je kod mužjaka, zadnji članak pedipalpa - tarsus znatno izmenjen, zadebljan u vidu boksterske rukavice i modifikovan u kompleksan organ za parenje različitog stepena složenosti (Slika 8). Oblik pedipalpa sa svim kompleksnim strukturama na tarzusu, koje će detaljnije biti prezentovane u daljem tekstu, su **najvažniji karakteri za identifikaciju** vrste kod paukova mužjaka.

Slika 8. Glavne razlike između adultnih i juvenilnih primerka ženki i mužjaka paukova. (Iz Roberts, 1995 modifikovano.)

Pored *helicera* i *pedipalpa*, na prozomi se nalazi još četiri para ekstremiteta. Ovi ekstremiteti se sastoje od sedam članaka: **kokse, trohantera, femura, patele, tibije, metatarzusa i tarzusa** (Slika 5). Za paukove je karakteristično da mogu da regenerišu svoje ekstremitete.

U nekim porodicama tarzusi ekstremiteta za hodaње se završava sa dve kandžice, a u drugima sa tri, u zavisnosti od adaptacija i tehnike lova. U zavisnosti od porodice, ukoliko postoji treća kandžica, ona se nalazi odmah ispod para kandžica i od njih manja je. Upravo ova treća kandžica je najvažnija za one paukove koji prave mreže jer samo ona, hvata niti paučine (Slika 9a).

Slika 9. a) Hvatanje niti paučine. b) Skopule na tarzusu. (Iz Foelix, 1996 i Wolff i sar., 2013 modifikovano.)

Neki paukovi, a posebno takozvane „tarantule“, mogu veoma lako da se kreću po glatkim vertikalnim zidovima, pa čak i po staklenim površinama. To je omogućeno, zahvaljujući gustim čupercima dlačica nazvane **skopule**, koje se nalaze odmah ispod kandžica. Ova izuzetna sposobnost se može objasniti, ukoliko se na velikom uveličanju pogledaju fine strukture dlačica na skopuli (Slika 9b). Vrh svake dlačice razdeljen je na hiljade finih kapilarnih produžetaka - spatule, dajući dlačici izgled metle. Pravi kontakt sa podlogom ostvaruje se zapravo pomoću hiljada ovih mikroskopskih finih kapilarnih produžetaka. Taj kontakt, tj. stisak se postiže pomoću sila fizičke adhezije, a ne elektrostatskim silama ili usisavanjem kako se do nedavno mislilo (Foelix, 1996).

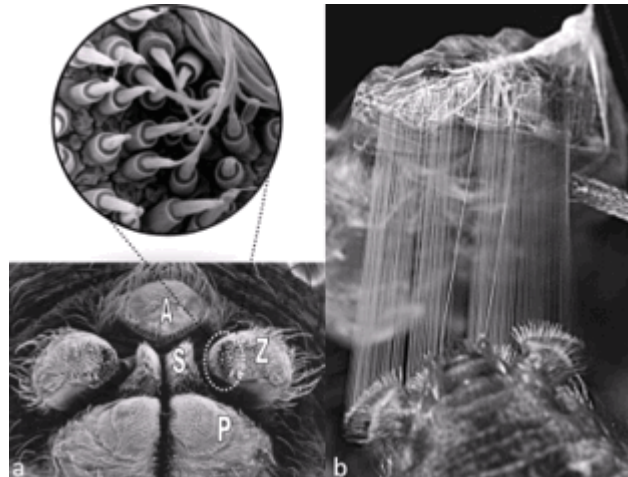
Opistozoma (abdomen) paukova je ovalna, mekana, rastegljiva i nije segmentisana. Segmentacija opistozome je prisutna samo kod najprimitivnijih paukova iz porodice Liphistiidae. Prema obliku opistozoma može biti vrlo raznovrsna. Neke vrste, na njoj imaju različite projekcije i izbočine. Mekana je jer je slabo sklerotizovana. Opistozoma je pedicelom spojena sa prozomom. Na ventralnoj strani prednjeg dela opistozome nalaze se otvori za disanje (stigme) i genitalni otvor (epigina), dok su na zadnjem delu paučinaste bradavice i analni otvor.

Epigina je obično jako sklerotizovana i često veoma komplikovane strukture. Kod muškog pauka, genitalni otvor nije oblikom složen kao kod ženke, veoma je mali i teško ga je uočiti bez mikroskopa. Epigina kod ženki zajedno sa unutrašnjom strukturom - **vulva** (kao pedipalpi kod mužjaka) su najbitniji **karakteristi u određivanju vrste** adultnih ženki paukova. Ova dva tipa reproduktivnih organa kod mužjaka i ženki deluju po mehanizmu ključ-brava, pri čemu samo mužjak iste vrste može da umetne vršnu kopolaturnu strukturu svog pedipalpa u epiginu ženke.

Dužina tela kod paukova, kreće se u rasponu od 0,37 mm kod vrste *Patu digua* Forster & Platnick, 1977 do 100 mm kod vrste *Theraphosa blondi* (Latreille, 1804) (Forster i Platnick, 1977; Nyffeler i sar., 2001).

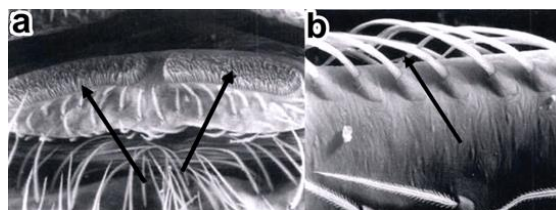
3.1.1 Paučinaste bradavice i paučina

Na zadnjem delu abdomena nalaze se paučinaste bradavice koje filogenetski predstavljaju modifikovane ekstremitete. Paučinaste žlezde koje se nalaze unutar abdomena, završavaju na površini svake paučinaste bradavice u obliku veoma malih konusnih cevčica (Slika 10). Obično paučinastih bradavica ima tri para - prednje, srednje i zadnje. Međutim postoje vrste i sa četiri (kod najprimitivnijih današnjih paukova sa segmentisanim abdomenom), dva ili samo sa jednim parom paučinastih bradavica.

Slika 10. a) Paučinaste bradavice kod pauka *Araneus diadematus* 30x, Više od 1300 veoma malih konusnih cevčica (uvećana slika) od šest različitih paučinastih žlezda nalaze se na tri para paučinastih bradavica. P - prednje; S - srednje; Z - zadnje; A - analni otvor. b) Upotreba paučinastih bradavica prilikom obmotavanja plena. (Iz Foelix, 1996 modifikovano.)

Neki pauci na ventralnoj strani abdomena ispred paučinastih bradavica imaju poseban organ za ispredanje paučine koji se zove **kribelum** (*cribellum*). Po formi kribelum može da bude celovit, podeljen na dva dela ili, jako retko, podeljen na čak četiri dela. Isto kao i kod paučinastih bradavica, površina kribeluma je pokrivena jako sitnim cevčicama, kojih kod nekih vrsta može biti i preko 40 000. Ovi pauci imaju na gornjoj strani metatarzusa zadnjih nogu jedan ili dva niza povijenih čekinja nazvan **kalamistrum** (*calamistrum*) koj služi kao češalj za upredanje ovih veoma tankih niti koje izlaze iz sitnih cevčica na kribelumu (Slika 11).

Slika 11. Kribelum i kalamistrum kod paukova iz roda *Amaurobius*. a) Kribelum uvećan 380 puta, b) kalamistrum uvećan 600 puta. Strelice označavaju kribelum i kalamistrum. (Iz Foelix, 1996 modifikovano.)

Većina paukova ima višestruke paučinaste žlezde, koje luče različite vrste paučine optimizovane za različite svrhe (za izgradnju mreža, pravljenje kokona, zaštitu gnezda i sl.). Poznato je nekoliko različitih vrsta paučinastih žlezda: u vidu ampula (*ampullate*), grozdaste (*aciniform*), cevaste (*tubuliform*), kruškaste (*piriform*), agregatne (*aggregate*) i bičaste (*flagelliform*). Svaki pauk ima samo neke od ovih žlezda, nikada sve tipove zajedno (Foelix, 1996).

- ▶ Žlezde u vidu ampula se koriste pri provlačenju niti paučine i za izgradnju okvira mreže. Ova nit se kontinuirano proizvodi dok se pauk kreće i služi kao sigurnosna nit (u slučaju ako pauk padne da se ponovo po njoj popne).
- ▶ Grozdaste žlezde proizvode paučinu koja se koristi za obmotavanje plena, kod mužjaka za izgradnju mreže za polaganje sperme, a kod ženke za konstrukciju spoljnih zidova kokona.
- ▶ Cevaste žlezde se mogu naći samo kod ženke i takođe su uključene u izgradnju kokona.
- ▶ Kruškaste žlezde se koriste za proizvodnju paučine za pričvršćivanje niti sa podlogom.
- ▶ Agregatne i bičaste žlezde mogu se naći samo kod paukova koje prave kružne mreže. Agregatne žlezde služe za proizvodnju lepljivih niti na mreži, dok bičaste žlezde proizvode aksijalnih niti kod lepljivih mreža. Mužjaci gube ove dve žlezde kada sazru, samim tim, gube sposobnost izgradnje mreže za hvatanje plena.

Paučina je sekret paučinastih žlezda koja se sastoji od složenih molekula proteina zvane **fibroin**. Paučina paukova je izuzetna po svojoj izdržljivosti i elastičnosti. Njezina izdržljivost od 1,1 GPa je približno ista kao i kod najkvalitetnijeg čelika (1,3 GPa), no nit ima značajno nižu relativnu gustinu (1,3) u odnosu na čelik (7,8). U odnosu na težinu, nit paučine je daleko najizdržljiviji materijal. Kevlar je tri puta izdržljiviji, ali paučinasta nit je pet puta jača jer je osam puta više rastegljiva (Vollrath i Knight, 2001).

Pauci su poslani u svemir da bi se videlo kako oni reaguju na uslove bez gravitacije. Pokazalo se da je pauk *Araneus diadematus* sposoban da konstruiše mrežu na nultoj gravitaciji, sa malim razlikama u veličini mreže i nekim neobičnim distribucijama radijalnih uglova mreže (Witt i sar., 1977).

Pauci prave najrazličitije mreže, od najprostijih tubularnih, preko dvodimenzionalnih pa sve do najsloženijih trodimenzionalnih mreža, čija je glavna i jedinstvena funkcija - hvatanje plena.

Neobična upotreba paučine za disperziju tj. rasprostranjenje paukova je "letenje", ili još kako se naziva "**baloniranje**". Naime, juvenilni i mladi pauci (koji su obično teški oko 2 mg), zauzmu jedan specifičan položaj tako da podignu visoko opistozomu i ispuste jednu ili više niti paučine u vazduh. Ove niti paučine (koje deluju kao padobran) zahvaćene vetrom, odignu pauka i odnesu ga na najrazličitija mesta, od dalekih ostrva usred okeana do najviših vrhova planina. Upravo zbog ove sposobnost da „lete“, pauci su jedni od prvih kolonizatora novih prostora.

Kao najbolja potvrda za ovu konstataciju, može da posluži primer katastrofalne erupcije vulkana Krakatau koja se desila 26. i 27. avgusta 1883. godine, i koja je bila toliko snažna da je uništila dve trećine ostrva i potpuno sterilisala onaj mali deo koji je preostao. Devet meseci nakon katastrofalne eksplozije, u maju 1884. godine, organizovana je francuska ekspedicija u prvoj potrazi za životom na preostalom delu ostrva. Jedino živo biće koje su našli po kazivanju jednog od istraživača, bio je jedan mali pauk koji je bio zauzet pravljenjem svoje mreže - "*notwithstanding all my researches, I was not able to observe any symptom of animal life. I only discovered one microscopic spider - only one; this strange pioneer of the renovation was busy spinning its web*" (Wilson, 1992).

3.1.2 Metabolizam i digestivni sistem

Paukovi su razvili neobičan način ishrane - varenje započinju izvan tela. Nakon što je savladao plen otrovnim ujedom i imobilisao ga paučinom, pauk izbacuje tečnost iz svog digestivnog trakta na žrtvu. Posle nekoliko sekundi kap tečnosti polusvarenog plena se usisava u crevni trakt i taj proces se ponavlja mnogo puta.

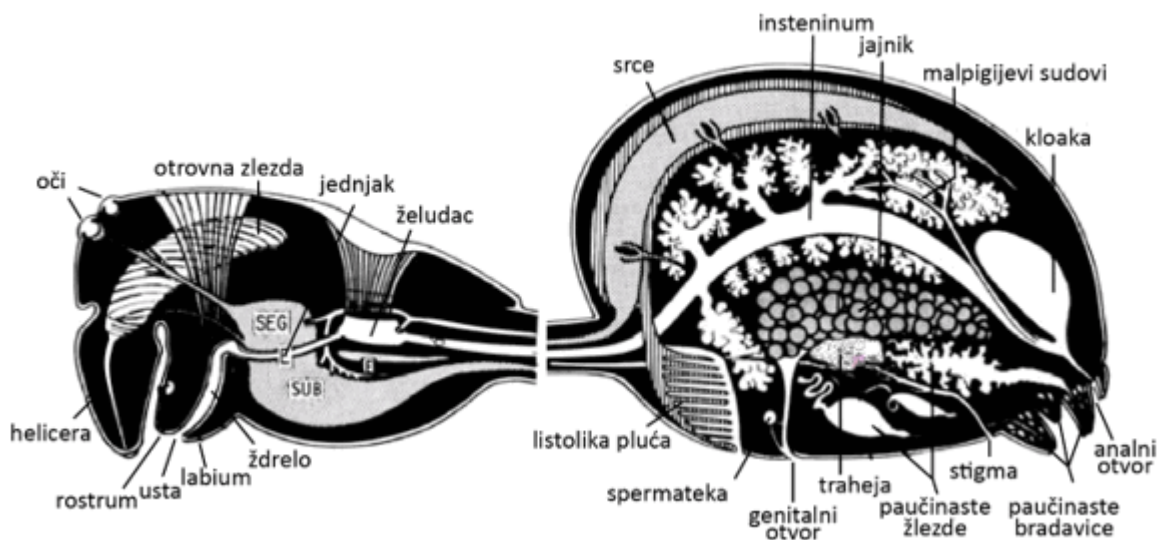
Ponašanje pri ishrani značajno se razlikuje među različitim porodicama paukova i zavisi od toga da li su na helicerama prisutni zubi ili ne. Pauci iz nekih porodica čije helicere nose

samo nekoliko zuba ili su bez zuba, načine sasvim malu ranu tj. otvor na plenu. Digestivna tečnost se upumpava u telo žrtve kroz ovaj otvor, a rastvoreno tkivo se kroz njega postepeno usisava. Nakon obroka, od plena ostaje prazna ljuštura, koja spolja izgleda neoštećena. Kod paukova iz porodica sa dobro razvijenim zubima na helicerama, one osim za ubijanje plena služe i za maceriranje hrane. Pomoću ovih zuba oni gnječe svoj plen, tako da nakon obroka od plena ostaje samo jedna loptica neprepoznatljivih ostataka.

Tečna hrana se usisava kroz uski usni otvor usled dejstva mišića ždrelo i želuca. Usni otvor nalazi se bočno od maksile, između rostruma i labiuma (Slika 12), koji zatim prelazi u spljošteno ždrelo. Rostrum pauka se nalazi ispred helicera, a između pedipalpa, on je jako hitinizovan i ima mnogo transverzalnih brazdi koje vode ka središnjoj brazdi, tj. cevi koja se produžava u jednjak. Ovim brazdama i cevima se tečna hrana filtrira i sprovodi u jednjak. Dlake koje se nalaze na labijumu i enditima sprečavaju ulazak čestica u preoralnu komoru. Od ždrelo ka telesnom zidu polazi nekoliko pari mišića koji omogućuju širenje i skupljanje ždrelo. Jednjak se proteže od ždrelo do želuca za sisanje, cevastog je izgleda i on je manje više horizontalan, to jest pod pravim uglom u odnosu na ždrelo. Želudac zatim prelazi u srednje crevo koje se najvećim delom nalazi u opistozomi. Grane srednjeg creva popunjavaju veći deo opistozome i okružuju mnoge organe. No kod nekih vrsta, na primer porodice Salticidae, ove grane tj. proširenja, mogu da prodru čak i u prostor između očiju. Takav moćno razvijen crevni trakt objašnjava zašto pauk može dugo da preživi bez hrane.

Ždrelo, kao i želudac, obloženi su kutikulom. Srednje crevo je bez kutikularnog sloja što omogućava digestiju i apsorpciju hrane.

Srednje crevo se na zadnjem kraju završava jednim proširenjem u obliku meška (kloaka). U ovom mešku završavaju se malpigijevi sudovi i od njega kratka cev vodi do analnog otvora.

Slika 12. Anatomska građa pauka. (Iz Foelix, 1996 modifikovano.)

3.1.3 Respiratorni sistem

Većina paukova imaju dva potpuno različita tipa respiratornog sistema: jedan par **listolikih pluća**, i jedan ili dva para **cevastih traheja**. Primitivni paukovi imaju dva para listolikih pluća.

Listolika pluća nalaze se na prednoj ventralnoj strani abdomena i građena su u vidu serije vrlo tankih, listolikih struktura (kao stranice u knjizi). U unutrašnjosti svakog lista kruži krv tj. hemolimfa, dok je prostor između listova ispunjen vazduhom. Kao i kod traheja, listolika pluća razmenjuju kiseonik i ugljen-dioksid difuzijom (Foelix, 1996).

Bočno od listolikih pluća nalaze se cevaste traheje. One su spolja jedva vidljive, sa jednim ili dva mala otvora nazvanim **stigmama**. Većinom pauci imaju samo jednu stigmama smeštenu ispred paučinastih bradavica. Trahejni sistem se razlikuje u različitim porodicama. Kod nekih, cevi se granaju samo u opistozomi, dok kod nekih po celom telu, uključujući i prozomu.

Filogenetski, listolika pluća su starija (primitivnija) u odnosu na cevaste traheje. To se može zaključiti i iz činjenice da svi primitivni paukovi imaju samo listolika pluća (nemaju traheje). Cevaste traheje se javljaju jedino kod malih paukova, koje desikacija više ugrožava. Pretpostavlja se da su cevaste traheje evoluirale kao daljna adaptacija na život u terestričnim uslovima (Foelix, 1996).

3.1.4 Krvni sistem

Paukovi kao i ostale artropode imaju otvoreni krvni sistem čija je glavna funkcija transport kiseonika. Krvna tečnost je **hemolimfa**.

Hemolimfa pauka je plavičaste boje jer sadrži respiratorni pigment nazvan **hemocijanin**. To je veliki protein sličan po funkciji hemoglobinu, no za razliku od gvožđa, ima dva atoma bakra u sredini molekula, koji vezuju kiseonik. Za razliku od hemoglobina u crvenim krvnim zrnima sisara, hemocijanin nije vezan za krvne ćelije, već je slobodno rastvoren u hemolimfi. Zapravo, pauci i ne zahtevaju neki visoko efikasni respiratorni pigment, jer su najvećim delom vremena neaktivni. Potrošnja kiseonika u mirovanju je mnogo mala. Sadržaj hemolimfe u telu iznosi oko 20% od ukupne težine pauka.

Srce je smešteno u opistozomi, ima dorzalni položaj iznad creva i nije podeljeno komorama. Građeno je od mišićne cevi okruženoj tankozidnom vrećicom sa finim mišićima - **perikardijumom**.

Širenje srca (dijastola) vrše ligamenti koji povezuju srce sa egzoskeletom. Kada je srce u fazi kontrakcije (sistole), ovi ligamenti su istegnuti i napeti. Kada kontrakcije splasnu, ligamenti se skraćuju zbog svoje inherentne elastičnosti.

Kad su srčani mišići opušteni, otvori na stranama srca, **ostije**, se otvaraju i u srce se upumpava hemolimfa bogata kiseonikom. Srce se tada steže, što uzrokuje da se ostije zatvore i hemolimfa se ispumpa kroz telo preko sistema otvorenih arterija. Hemolimfa bogata kiseonikom na taj način počinje da cirkuliše po celom telu. Pauci nemaju vene da vrata hemolimfu nazad u srce, pa kad hemolimfa osiromaši kiseonikom, ona teče nazad ka abdomenu i respiratornim organima pre nego što se vrati u srce. Ovu cirkulaciju hemolimfe prati gradijent smanjivanja krvnog pritiska, koji zapravo doprinosi da se hemolimfa bez kiseonika vrati nazad u abdomen i listolika pluća ili traheje. Iz listolikih pluća hemolimfa obogaćena kiseonikom odlazi u perikardijum srca, preko takozvanih "plućnih vena".

Uglavnom, sa povećanjem veličine tela pauka se smanjuje i broj otkucaja srca. Kod velikih migalomorfni paukova takozvanih "tarantula" srčana frekvencija se kreće u intervalu od 30 do 40 otkucaja u minutu, dok kod malih araneomorfni paukova, iznad 100.

3.1.5 Ekskretorni sistem

Ekskretorni organi kod paukova su **koksalne žlezde** i **Malpigijevi sudovi**. Neki pauci imaju dva para koksalnih žlezda koje se otvaraju u osnovi prvog i trećeg para ekstremiteta za hodanje. Međutim, većina vrsta ima samo prvi par žlezda.

Malpigijevi sudovi se granaju između divertikuluma srednjeg creva i svoje produkte izlučivanja kao što su guanin, adenin, hipoksantin i mokraćna kiselina (svi su rastvorljivi

hidrosolubilni) prazne u kloaku. Ovi produkti se čuvaju u kloaki dok se ona periodično prazni i sav taj materijal izbacuje kroz analni otvor napolje.

3.1.6 Nervni sistem i čula

Pauci imaju prilično sofisticiran i kompaktan centralni nervni sistem, koji integriše različite senzorne informacije. Kao i sve životinje, paukovi mogu da funkcionišu samo ako imaju dovoljno informacija o okruženju sebi samima. Oni saznaju više o okruženju registrujući različite vibracije, nego koristeći vizuelna čula. Paukovi primaju informacije od vizuelnih, hemijskih, mehaničkih i termo receptora. Od svih navedenih, mehanoreceptori su daleko najvažniji za većinu paukova. I pored toliko različitih vrsta receptora, svi se oni generalno mogu podeliti u dve osnovne grupe: senzitivne dlačice i senzitivne depresije integumenta (udubljenja, pukotine u egzoskeletu).

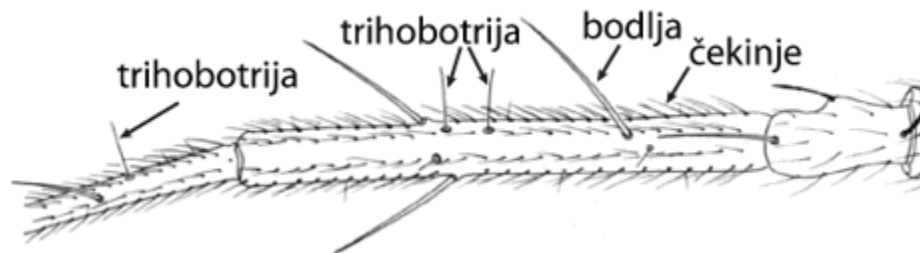
Sve te informacije dobijene od ovih receptora, tj. ponašanje pauka, kontroliše **centralni nervni sistem**. Centralni nervni sistem se sastoji od dve velike međusobno povezane ganglije, locirane u prozomi, nazvane supraezofagijalna i subezofagijalna ganglija. Veća subezofagijalna ganglija povezuje/koordinira ulazne informacije od nevizuelnih senzora (taktilnih dlačica, trihobotrije i sensile) sa odgovarajućim izlaznim reakcijama kao na primer kretanje. Mnogo manja, supraezofagijalna ganglija sastavljena je od helicernih, očnih ganglija i "mozga". Mozak prima informacije iz optičkih živaca svih očiju, i pretvara vizualne signale u fizičke odgovore. Nervni impulsi vode od centralnog nervnog sistema do ekstremiteta i organa u opistozomi i čine periferni nervni sistem.

Interesantno je istaći da kao rezultat ovog sofisticiranog rasporeda centralnog i perifernog nervnog sistema, unos spoljnih informacija dobijen od senzora može biti sačuvan u mozgu i iskoristiti se kasnije. Drugim rečima, pauk ima memoriju, tako je na primer pauk krstaš (*Araneus diadematus*) u stanju da ponovo locira/pronađe plen koji je prethodno bio uhvaćen i ostavljen umotan u mreži.

Čulo vida kod paukova igra veoma malu ulogu u spoznaji okoline. Većina paukova nema dobar vid, pretežno su noću aktivni i zato više oslonjeni na taktilna i hemijska čula. Za paukove koji pletu mreže, izgleda da vid nije tako bitan, jer većinom grade mreže u toku noći i mogu da hvataju plen u potpunom mraku. Međutim, za neke druge vrste, kao na primer one koje ne pletu mreže (Lycosidae, Salticidae), vid je itekako bitan i važan u njihovom životu. Vrste iz porodice Agelenidae i Lycosidae mogu da vide polarizovanu svetlost i koriste je da se orijentišu. Za većinu "modernih" paukova (Lycosidae, Thomisidae, Salticidae), čulo vida je od vitalnog značaja, ne samo za hvatanje plena, već i za prepoznavanje suprotnog pola u toku udvaranja.

Mehanoreceptori daju pauku informacije o spoljašnjem svetu putem fizičkih kontakata, vibracija podloge i vazduha. Oni takođe omogućavaju procenu gde se noge nalaze u svakom trenutku. Spoljni receptori su **taktilne dlačice, trihobotrije i sensile**. Interni receptori se zovu **proprioceptori**.

Najčešći mehanoreceptori su osetljive dlačice. Mogu se pojaviti kao jednostavne taktilne dlake ili kao mnogo složenije dlačice nazvane **trihobotrije**. Dok su taktilne dlačice distribuirane preko cele površine tela, trihobotrije se javljaju samo na ekstremitetima. Izuzetno su osetljivi i detektuju najmanje vazdušne vibracije, uključujući i one koje mi zovemo zvučnim talasima. Veoma su tanke pa se golim okom teško mogu uočiti. Osim trihobotrija, na nogama se nalazi još nekoliko tipova dlačica - čekinje, bodlje (Slika 13), kao i već spomenute skopule i kalamistrum.

Slika 13. Tipovi dlačica na ekstremitetima. (Iz Roberts, 1985 modifikovano.)

Po površini tela nalaze se receptorni organi nazvane **sensile**, koje mere efekte mehaničkog naprezanja u egzoskeletu, uzrokovane mišićnim aktivnostima, pritiskom hemolimfe, težine i vibracije podloge. Nalikuju malim rupicama na integumentu (udubljenja, rascepi u egzoskeletu) koji su prekriveni tankom membranom. Unutar te male šupljine, veoma male dlačice dodiruju donju stranu membrane i registruju njene vibracije. Raspoređene su po celoj površini tela, ali su najbrojnije na nogama. Kod nekih vrsta paukova, njihov broj može da bude i do 3000. Sensile se mogu javiti pojedinačno ili u grupama. Pojedinačne sensile mogu se javiti bilo gde na celoj površini tela. Najupadljivije su one grupe kod kojih sensile u vidu brazde idu paralelno jedne uz druge formirajući tzv. **liriformni organ** (nalikuju liri). Liriformni organi su najčešće prisutni na ekstremitetima, posebno u blizini zglobova (mesta spajanja članaka nogu) i veoma su osetljivi na vibracije podloge ili mreže. Vibracije nisu važne samo pri hvatanju plena, one su veoma bitne u procesu udvaranja. Kada mužjak nameri da se pari sa ženkom, on će izazvati vibracije mreže ženke na poseban način koji će joj dati do znanja da je u pitanju pauk, a ne uhvaćen plen.

Proprioreceptori se nalaze na ekstremitetima i koriste se za informacije o položaju nogu i pravcu kretanja.

Malo se zna o čulu mirisa, iako je poznato da ga imaju. Čulo ukusa, hemijska percepcija putem direktnog kontakta, je bolje proučena. Prosečno, pauk ima na stotine hemoreptornih dlačica koje se većinom nalaze na tarzusima prednjih nogu. Može se opaziti da paukovi odbiju plen nakon dodirivanja. Hemijski receptori se takođe koriste u toku udvaranja. Do sada se veoma malo zna o feromonima kod paukova. Još nije jasno utvrđeno gde se feromoni proizvode i na koji način se primaju i doživljavaju. Odrasli mužjaci imaju tri puta više hemoreptornih dlaka nego ženke, jer ih koriste za praćenje ženskih feromona.

Sa donje strane svakog tarzusa, nalaze se mala udubljenja nazvana-**tarzalni organi** čija je primarna funkcija detekcija vlage.

3.1.7 Reproductivni sistem

Odrasli mužjak pauka nema kopulatorni organ (kao što na primer imaju opilioni) da bi predao spermu ženki. Pa se zato, tokom evolucije kod mužjaka paukova razvio jedinstveni način prenošenja sperme među artropodama, indirektno u genitalni otvor ženke korišćenjem posebnih struktura na tarzusima pedipalpa. Polni organi paukova, testisi i jajnici sa pratećim strukturama, smešteni su u opistozomi. Polni otvori se nalaze između otvora za disanje, u sredini epigastrične brazde. Sa izuzetkom nekoliko vrsta, ženke su po pravilu veće od mužjaka.

U pogledu kompleksnosti svojih polnih organa, Araneomorphae su podeljeni u dve grupe. Prvu, manju grupu čine oni koji poseduju jednostavne kopulatorne organe, koje smatramo funkcionalno primitivnim, i nazivamo **haploginim**. Oni sa složenim kopulatornim organima, funkcionalno više evoluirani, nazivaju se **enteleginim**.

Kod mužjaka paukova kako smo već spomenuli nema primarnih kopulatornih organa koji su povezani sa polnim otvorom. Umesto toga, kod njih su tarzusi pedipalpa modifikovani

za prenos sperme, pa zato kažemo da mužjaci paukovi imaju sekundarne kopulatorne organe. Bitno je napomenuti da mužjak ove sekundarne kopulatorne organe na pedipalpu dobija tek kada se zadnji put presvuče, odnosno dostigne polnu zrelost.

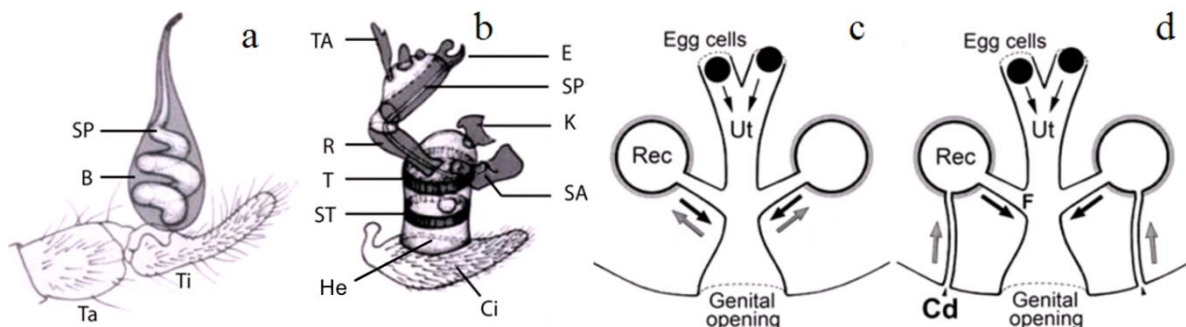
Najjednostavniji oblik muškog pedipalpa se vidi kod haploginih paukova. Tarsus pedipalpa (*cimbium*) nosi produžetak u obliku kruške koji se zove **bulbus** i služi kao rezervoar za spermiju (Slika 14a). U bulbusu se nalazi spiralni kanal koji se otvara na samom vrhu, pri čemu se taj uski deo vrha zove **embolus**.

Muški pedipalpi su mnogo kompleksniji kod enteliginih paukova jer bulbusi sadrže nekoliko čvrstih, sklerotizovanih delova. Svaki deo ima svoj naziv i predstavlja ključni faktor u identifikaciji vrste (Slika 14b).

Kod većine vrsta oblik tarzusa je smenjen u šuplju strukturu nazvana **cimbium**, koja okružuje i štiti bulbusa od mehaničkih povreda. Kod nekih vrsta na bazalnom delu tarzusa (*cimbiuma*) javlja se jedan dodatak nazvan **paracimbium**. Bulbus je uglavnom sastavljen od očvrstelih, sklerotizovanih delova - sklerita i elastične, ekspanzirajuće membrane u vidu vrećice koja se naziva **hematodochae**. U mirovanju, hematodochae su spiralno presavijeni i više-manje skrivene između grupa sklerita. Za vreme kopulacije, kada se pritisak hemolimfe poveća što uzrokuje da se bazalna hematodochae proširi, ovo rezultira rotacijom bulbusa na taj način što prouzrokuje kretanje i razdvajanje sklerita. **Subtegulum** je bazalni, često prstenasti sklerit bulbusa koji štiti hematodochae. **Tegulum** je najveći srednji sklerit bulbusa, niz koga prolazi spermofor. Drugi skleriti koji nastaju iz distalnog dela teguluma uključuju **konduktor** (ukoliko postoji), **medijalnu apofizu** i **terminalnu apofizu**. Funkcija konduktora je zaštita i usmeravanje embolusa. **Embolus** je organ bulbusa, na čijem vrhu se nalazi otvor spermofora, koji prenosi spermiju u epigine ženke.

Kod ženki, završni deo jajovoda se naziva **uterus** i kod haploginih pauka se završava kod genitalnog otvora. Spermateke su direktno povezane sa uterusom koji je takođe mesto oplodnje. Tako je kod haploginih paukova, kopulatorni kanal u isto vreme i mesto oplodnje (Slika 14c).

U enteliginih paukova, ženke poseduju posebni kopulatorni organ koji se nalazi ispred genitalnog otvora i naziva se **epigina**. To je malo podignuta sklerotizovana površina sa nekoliko struktura, koje čine kanali za sprovođenje sperme i spermateke (Slika 14d). Bitno je da se napomene da se epigina potpuno formira tek kad ženka dostigne polnu zrelost tj. kad se oslednji put presvuče.

Slika 14. a) Jednostavni tip građe pedipalpa kod haploginih paukova. B – bulbus, SP – spermofor, Ta - tarsus, Ti – tibia. b) Složeni tip građe pedipalpa kod enteliginih paukova. Ci – cimbijum, E – embolus, He – hematodochae, K – konduktor, R – radiks, SA – medijalna apofiza, SP – spermofor, ST – subtegulum, T – tegulum, TA – terminalna apofiza. c) Ženski reproduktivni trakt u haploginih paukova. d) Ženski reproduktivni trakt kod enteliginih paukova. Sive strelice pokazuju pravac kretanja spermatozoida ka spermateci (Rec), crne strelice označavaju prenos sperme ka jajnim ćelijama pre oplodnje. Cd - kopulatorni kanal, F – fertilizacioni kanal (mesto oplodnje), Ut – uterus. (Iz Foelix, 1996 modifikovano.)

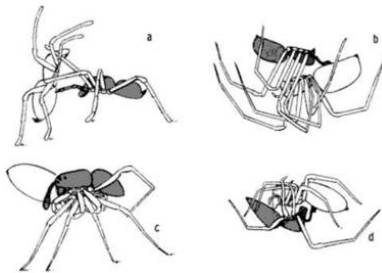
Kopulaciji prethodi udvaranje karakteristično za svaku vrstu. Pre nego što mužjak ode u potragu za ženkom, on mora da „napuni“ svoje bulbuse na pedipalpima spermom. To se odigrava tako da on prvo načini malu horizontalnu mrežu, koju pritisne abdomenom i pomera abdomen gore-dole dok na nju ne položi kap sperme iz svog genitalnog otvora. Zatim oba pedipalpa naizmenično umače u kap sperme, pri čemu bulbus funkcioniše kao pipeta. Kada mužjak napuni bulbuse spermom, onda je spreman sa parenje.

Za vreme kopulacije, mužjak ubacuje embolus u epiginu ženke kroz kopulacioni otvor, i kroz uvodni kanal prodire do spermateke gde polaže spermatozoide. Odmah nakon toga ponavlja to i sa drugim pedipalpom. Različite strukture na pedipalpu i bulbusu stvaraju "preliminarno zaključavanje" sa ženkom, stvarajući stabilnu tačku podrške za dalju, precizniju orijentaciju embolusa. Širenje hematohoda onda uzrokuje da se razni skleriti spajaju jedni s drugima.

Kod različitih porodica čin parenja je različit (Slika 15). Bitno je istaći da su muški pauci gotovo uvek manji i imaju kraći životni vek od ženki, i posle kopulacije oni brzo uginu.

Kod haploginih i enteleginih paukova u pogledu ovoga postoji jedna suštinska razlika. Dok haplogini pauci ubacuju ceo bulbus u genitalni otvor ženke (haplogini nemaju epiginu), entelegini pauci ubacuju samo vrh bulbusa tj. embolus u epiginu.

Kopulacioni organi su najčešće toliko specifični za vrstu, da ih taksonomi koriste kao jedan od najpouzdanijih karaktera kod identifikacije vrsta.

Slika 15. Pozicije pri parenju kod različitih porodica paukova: a) "tarantule" b) Linyphiidae, c) Lycosidae, d) Clubionidae (*Cheiracanthium*). (Iz Foelix, 1996)

3.1.8 Udvaranje

Za razliku od ženki, većina mužjaka menja svoje navike nakon zadnjeg presvlačenja, odnosno kad postanu punoletni. Čim napune svoje pedipalpe spermom, oni napuštaju svoja skrovišta ili mreže, postaju skitnice i počinju da lutaju okolo u potrazi za ženkom, tako da neki često više i ne love plen. Međutim ženke produžavaju da aktivno love i nakon što postanu adultne. Većina paukova ima veoma slab vid, a posebno ženke koje mogu napasti i ubiti svakog pauka, čak i jedinke sopstvene vrste. Zbog toga, kada naiđu na ženku, mužjaci su prilično oprezni kada joj se približavaju, jer uvek rizikuju da budu tretirani kao plen. Da bi izbegli ovu situaciju da budu pojedeni, ili tačnije rečeno da budu zamenjeni za plen od strane ženke, mužjaci su razvili ceo set ritualnih pokreta kako bi upozorili ženku da se „ne radi o plenu“, već o mužjaku iste vrste. Udvaranje se može definisati kao ritualizovani obrazac ponašanja koji je priprema za parenje. Ovo udvaranje je specifično za svaku vrstu i osigurava izbegavanje hibridizacije.

Mušjaci iz različitih porodica, razvili su najrazličitije načine kako da „preduhitre“ ili spreče ženku da ih napadne prilikom parenja. Kod nekih porodica, mužjak se prvo približava i nudi ženki hranu, nekog insekta, i pari se s njom dok je ženka zaokupljena plenom. Kod porodice Tetragnathidae, mužjaci poseduju dva duga zuba na distalnih krajevima helicera kojima prihvataju i „zaključaju“ helicere ženke i sprečavajući da ih ženka ujede tokom parenja.

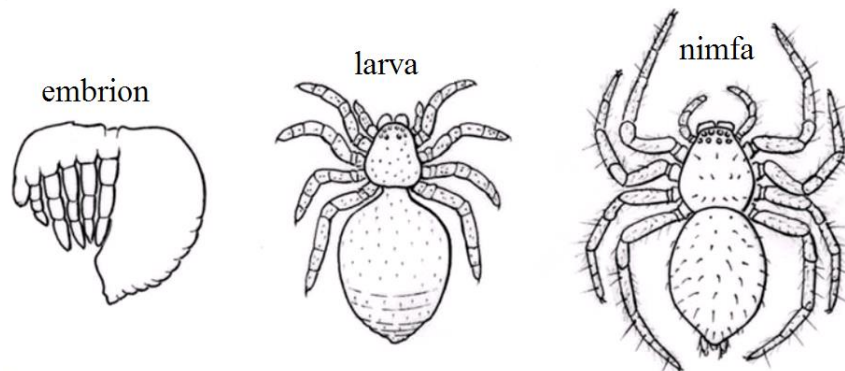
Kod drugih porodica, recimo kod tropskih tarantula, mužjaci takav izraštaj umesto na helicerama imaju na nogama, sa istom funkcijom. Kod vrste *Latrodectus tredecimguttatus*, u narodu poznata pod imenom crna udovica, čuvajući i proučavajući ih kod kuće, zapazio sam veoma intresantan način udvaranja. Kod crne udovice, mužjak je razvio takvu strategiju da pre počinjanja parenja, prilazi veoma oprezno ženki, koja je uvek jako agresivna i nastoji da ga ulovi, i započinje da joj vezuje noge kao „lasom“ okrećući se oko nje. Na taj način, on pokušava da postigne da ženka bude što manje agilna, pre nego započne sa parenjem.

3.1.9 Razviće paukova

Ontogeneza paukova se može podeliti u tri faze: **embrionalna**, **larvena** i faza **nimfe** i **imaga** (Slika 16). Embrionalna faza obuhvata razvoj, od vremena oplodjenja jaja pa do uspostavljanja tipičnog oblika tela pauka. Tokom narednog, larvenog perioda, prelarve i larve još uvek nemaju specifične morfološke karakteristike i stoga se ovaj period još naziva "nepotpuna faza". U ovom periodu larve nisu još u stanju da se hrane same i žive isključivo od svog žumanceta. Tek u fazi nimfe i imaga, kada su na kraju svi sistemi organa prisutni, mladi paukovi postaju samostalni (Foelix, 1996).

Ženke paukova polažu jaja u kokone, a broj položenih jaja zavisi od vrste. Opet, u zavisnosti od vrste, briga o potomstvu može biti različita. Neke vrste čuvaju kokone u blizini lovnih mreža (Araneidae), ili ih pričvršćuju na biljke gradeći kupolasta gnezda od paučine (Pisauridae).

Neke ženke nose svoje kokone sa sobom do izleganja mladih kao vrste iz porodica Lycosidae, Pholcidae i Pisauridae. Vrste porodice Lycosidae kokon nose pričvršćen za paučinaste bradavice, a nakon izleganja mladih još neko vreme ih nose na abdomenu. Nakon prvog presvlačenja mladi napuštaju majke. Vrste iz porodice Pholcidae i Pisauridae kokon nose pričvršćen za helicere.

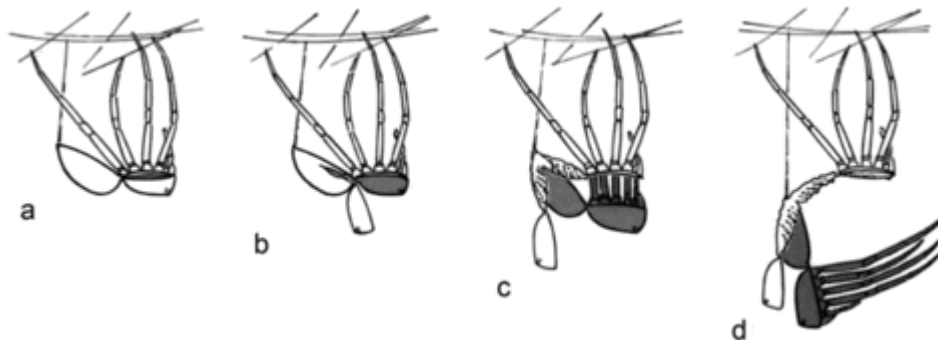
Slika 16. Razvojne faze kod pauka. (Iz Foelix, 1996)

Sve faze, od prelarve pa do adultnog stadijuma, su praćene procesom **presvlačenja** (Slika 17). Kod paukova samo meki abdomen može da se širi, dok prozoma i ekstremiteti to ne mogu. Stvarni rast javlja se samo u toku presvlačenja. Nova kutikula leži ispod stare i može se istegnuti za vreme i neposredno nakon procesa presvlačenja. Pored povećanja veličine tela, neke proporcije tela mogu biti izmenjene i određeni čulni organi (kao što su čulne dlačice) mogu da uvećaju broj ili da se pojave po prvi put.

Sitni paukovi se presvlače oko šest puta tokom života, dok se veliki paukovi presvlače oko 10 puta do postizanja potpune zrelosti.

U strogom smislu, presvlačenje obuhvata dva različita procesa: **apoliza**, razdvajanje stare kutikule iz hipodermalnih ćelija, i **egdiza**, svlačenje cele stare kutikule što odgovara

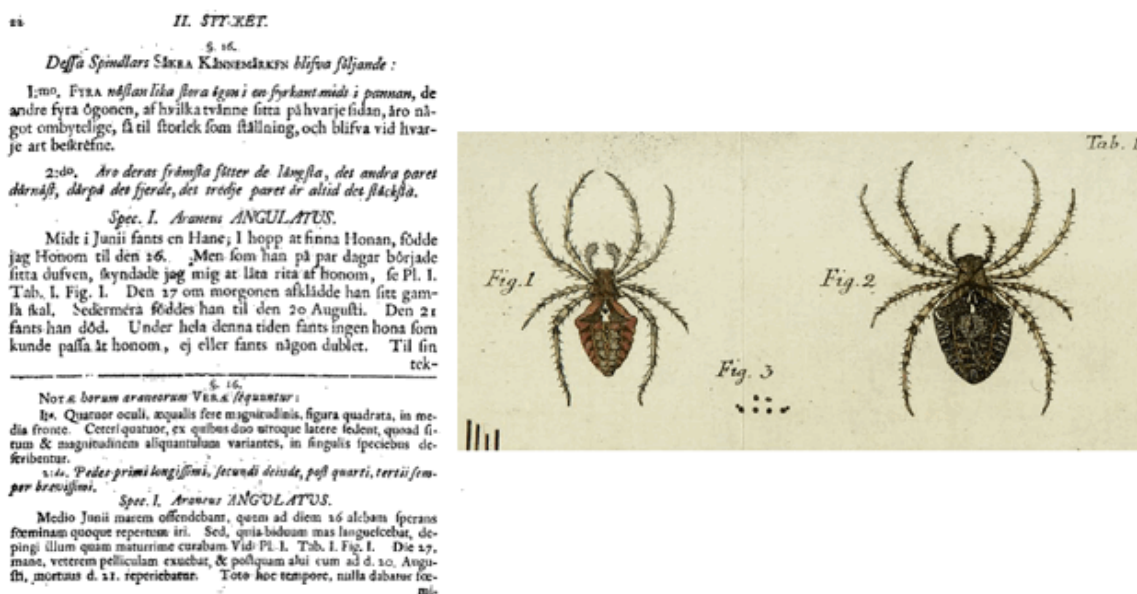
onome što većina smatra presvlačenjem. Apoliza se odvija nedelju dana pre druge faze i to je pripremna faza sa pokretanjem određenih molekularnih mehanizama (Foelix, 1996).

Slika 17. Presvlačenje kod paukova. (Iz Foelix, 1996)

3.2 Sistematika i filogenija paukova

Sistematika paukova (Araneae) ima istoriju koja seže preko 250 godina, do objavljivanja dela „Svenska Spindlar“ od strane Švedskog arahnologa Karla Klerka (Carl Clerck) 1757. godine. Karl Line (Carl Linnaeus) u čuvenom 10-tom izdanju svoje „Sistema Naturae“ koje je objavljeno naredne 1758. godine (a koje služi kao polazna tačka zoološke nomenklature), priznao je i predstavio samo 39 vrsta paukova iz celog sveta, iako je znao za Klerkovu knjigu, koju je citirao. Sam Klerk je prepoznao više vrsta iz Švedske i u svom delu iz 1757 opisao je 67 vrsta i po prvi put u zoološkom radu dosledno primenio binomnu nomenklaturu, koju je predložio Line u svom radu iz 1753 godine „Species plantarum“ za botaničke nazive, a 1758 godine u 10-tog izdanju svog rada „Sistema Naturae“ za više od 4.000 životinjskih vrsta. Klerk je predstavio više vrsta paukova i za razliku od Linea svaku vrstu je prikazao impresivno preciznim crtežima često uključujući čak i genitalije, raspored očiju i sl. (Slika 18). Tako da ne čudi što arahnolozi uzimaju Klerka, više nego Linea, kao polazište sistematike paukova (Platnick i Raven, 2013)

Slika 18. Detalji iz knjige „Svenska Spindlar“ iz 1757. godine sa prikazom opisa i ilustracijama vrste *Araneus angulatus*, što zapravo predstavlja prvu opisanu vrstu u životinjkom carstvu koja je dobila naučno latinsko ime u binominalnom sistemu.

Arachnida su očito nastale u morskim staništima, osvojili kopno nezavisno od drugih terestričnih grupa artropoda kao što su, stonoge, rakovi i heksapode, i rešili probleme terestrializacije (desikaciju, disanje, uklanjanje azotnog otpada bez gubitka viška vode i reprodukciju) na različite načine. U okviru klase Arachnida, red Araneae je jedan od vrstama najbogatijih. Pauci (Araneae) su jedan od jedanaest redova klase paukolikih životinja, koji uključuje grupe kao što su kosci (Opiliones), krpelji i grinje (Acari), škorpije (Scorpiones), lažne škorpije (Pseudoscorpiones), solifuge (Solifugae), amplipigi (Amblypygi), šizomida (Schizomida), palpigrade (Palpigradi), uropigi (Uropygi) i rincinueli (Rincinueli) (Coddington, 2005) Iako je filogenija Arachnida još uvek kontroverzna (Coddington i sar., 2004), stručnjaci se slažu da je najbliži srodnik paukova grupa redova poznata kao Pedipalpi: Amblypygi, Schizomida i Uropygi.

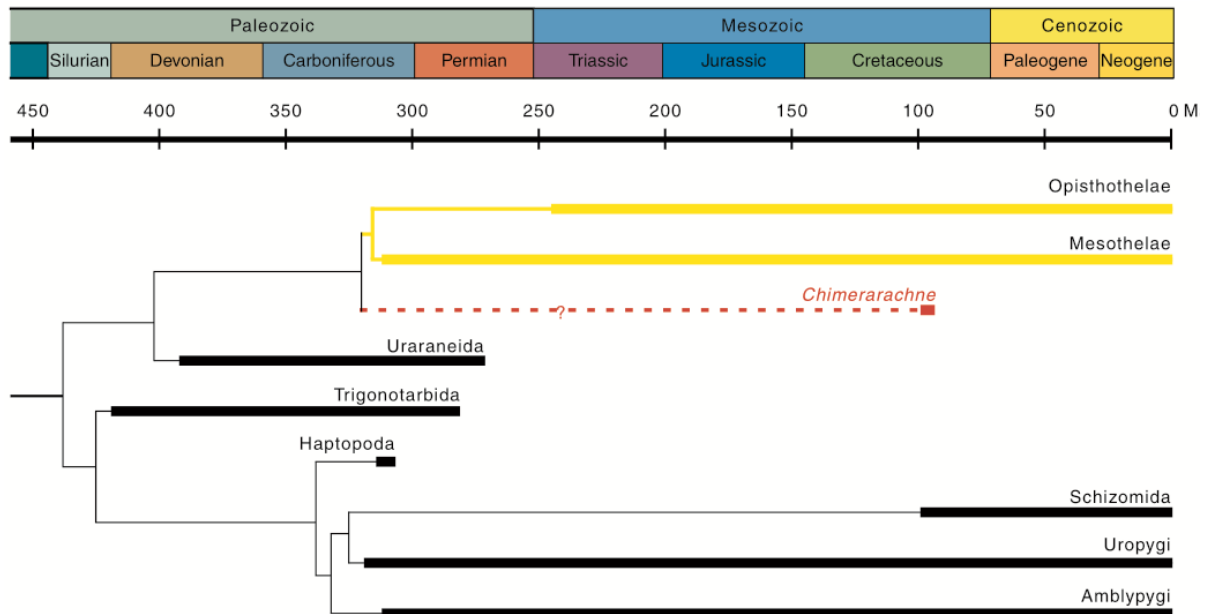
Sa izuzetkom Antarktika, pauci se mogu naći u svakom zemaljskom ekosistemu (pa čak i nekim vodenim). Nakon pet najvećih redova insekata (Coleoptera, Hemiptera, Diptera, Hymenoptera, Lepidoptera) i grinja (Acari), pauci su sledeći vrstama najbogatiji red životinja na Zemlji, sa 48150 važećih vrsta iz 4130 rodova i 117 porodica (World Spider Catalog, 2019). Oni postoje odavno pre nego što su dinosaurusi evoluirali i preživeli su masovno izumiranje pre oko 65 miliona godina koje je eliminisalo dinosauruse i mnoge druge grupe životinja. Postoji malo paleontoloških podataka, ali dovoljno da potvrde gore rečeno, i mnogo drugih zanimljivih zapažanja o uspešnoj evolucionoj istoriji paukova. U tom pogledu možemo reći da su pauci gotovo duplo stariji od sisara.

Trenutno postoji oko 1270 vrsta opisanih fosilnih paukova, što predstavlja 2,7% svih opisanih paukova (tj izumrlih i recentnih). Fosilni pauci se najčešće mogu naći u ćilibaru, dok su u sedimentima mnogo ređi. Najveći deo, oko 652 vrste, su opisane iz Baltičkog, a 164 iz Dominikanskog ćilibara. Fauna fosilnih paukova iz Dominikanskog ćilibara je veoma slična istoj u regionu danas. Interesantno je napomenuti da 70 (63%) od recentnih porodica je dokumentovano u fosilnim zapisima, a tu je dodatnih 18 strogo fosilnih porodica, tek nedavno opisanih. Preko 90% fosilnih paukova potiče iz ćilibara kenozojske starosti (manje od 65 miliona godina).

Zanimljiv slučaj je tzv K-T granica, prelaz iz krede u tercijar, koji je označen kao masovno izumiranje mnogih životinja (amonita, dinosaurusa, itd). Čini se da su pauci prošli relativno dobro tokom tog vremena i jedva da su pretrpeli taksonomski ili numeričku pad (Penney i sar., 2003).

U poslednje dve decenije, za najstarijeg poznatog pauka u fosilnom zapisu se smatrao *Attercopus fimbriunguis* (Shear, Selden & Rolfe, 1987) koji je živeo tokom srednjeg devona (pre oko 386 miliona godina). Kasnije studije, međutim, dovode u pitanje postojanje stvarnih paučinastih bradavica kod ove vrste, i shodno tome kreiran je novi red Uraraneida u koji je *Attercopus* prebačen. Najverovatnije, svi rani pauci iz karbona pripadaju podredu Mesothelae, koji dele pleziomorfne osobine da imaju segmentisani abdomen i dva para listolikih pluća. Takođe podredu Mesothelae pripada i vrsta *Palaeothele montceauensis* (Selden, 1996) sa kraja Karbona od pre oko 300 miliona godina, koja se smatra za najstarijeg poznatog pauka danas (Slika 19).

Neke porodice su mnogo češće kao fosili od drugih, na primer Theridiidae, Salticidae, Linyphiidae i Araneidae. Treba napomenuti da oni predstavljaju četiri od pet najraznovrsnijih porodica na planeti danas.

Slika 19. Evoluciona istorija paukova i srodnih arahnida. Klade koje predstavljaju moderne paukove su predstavljene žutom bojom. (Wang i sar., 2018)

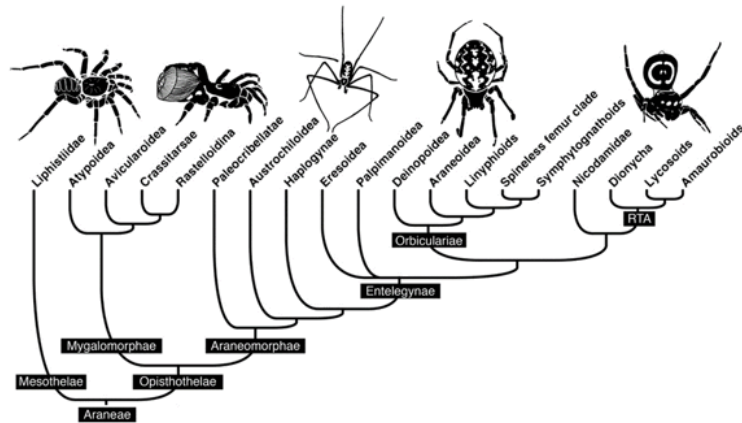
Formalna zoološka klasifikacija paukova hijerarhijski prikazano izgleda ovako:

- Kingdom: Animalia (Carstvo)
- Phylum: Arthropoda (Tip)
- Infraphylum: Cheliceriformes
- Subphylum: Arachnomorpha
- Superclass: Chelicerata
- Epiclass: Euchelicerata
- Class: Arachnida (Klasa)
- Subclass: Tetrapulmonata (Podklasa)
- Order: Araneae (Red)
- Suborder: (Podred)
 1. Mesothelae
 2. Opisthothelae
- Infraorder:
 1. Mygalomorphae
 2. Araneomorphae

Različiti pristupi u klasifikaciji paukova su predstavljani u poslednjih 100 godina, ali prva prava filogenetska studija i klasifikacija je objavljena pre samo 30 godina (Platnick i Gertsch, 1976). Ovim radom je red Aranea podeljen na drevne Mesothelae i evoluirane Opisthothelae (Slika 20). Glavna razlika je u jasno segmentisanom abdomenu kod Mesothelae u odnosu na nesegmentisani kod Opisthothelae. Druga drevna osobina kod Mesothelae je prisustvo dva para listolokih pluća i ventralno postavljenih paučinastih bradavica. Ono što iznenađuje je da su muški palpi predstavnika ove grupe prilično složeni što direktno implicira pitanje da li je to pleziomorfna karakteristika svih paukova ili to je to specifična modifikacija koja se desila samo kod Mesothelae (autapomorfna osobina).

Najvažnije sinapomorfne karakteristike reda Araneae (koje bi ukazale na njihovo monofiletsko poreklo) su sledeći:

1. abdominalni ekstremiteti transformišu se u paučinaste bradavice;
2. abdominalno postavljene paučinaste žlezde;
3. helicere nose otrovne žlezde;
4. muški pedipalp modifikovan za prenos spermatozoida i
5. gubitak abdominalne segmentacije, osim u Mesothelae i nekim Mygalomorphae (kod njih je segmentacija samo spoljna).

Slika 20. Pretpostavka filogenetskih odnosa među recentnim paukovima, rezimirano iz Coddington (2005) (Bond i sar., 2014).

Opisthothelae su podeljene u dve linije, parafiletsku Mygalomorphae i "prave" paukove, Araneomorphae. Iako Mygalomorphae mogu da proizvedu paučinastu nit, oni ne mogu da ih spajaju jer nemaju odgovarajući tip paučinaste žlezde, tzv. piriformnu žlezdu. Diverzitet vrsta ove grupe nije veliki. Mygalomorphae imaju manje od 2500 vrsta, što je samo oko 7% od svih poznatih vrsta paukova. Samo nekoliko karaktera se mogu porediti među Mygalomorphae, što ih čini izuzetno teškom grupom za filogenetsku analizu. Prednje medijalne paučinaste bradavice, koje su još uvek prisutne u Mesothelae, potpuno nedostaju kod Mygalomorphae, a prednje bočne paučinaste bradavice su jako redukovane. Raven (1985) je načinio kladogram za sve Mygalomorphae na osnovu poređenja 39 karaktera. On ističe dve grupe: Tuberculotae (sa kosim glavenim regionom i očima izdignutim na tuberkulama) i Fornicephalae (sa lučnim glavenim regionom).

Araneomorphae čine 90% od svih vrsta paukova. Zajedničko izvedeno obeležje (sinapomorfnost) je fuzija (ili redukcija) prednjih medijalnih paučinastih bradavica u kribelum ili zakrčljali kolulus. Kribelatne porodice uvek broje manji broj vrsta u odnosu na njihove ekribelatne sestrinske grupe. Na primer, među paukovima koji pletu horizontalne mreže, nalazimo samo oko 300 kribelatnih vrsta (Uloboridae, Deinopidae), ali više od 10000 ekribelatnih Araneoidea. Drevni paukovi koji pletu mreže verovatno su koristili kribelatne mreže - paučina sa tekstutom nalik vuni. Najveća grupa u okviru Araneomorphae, su Araneoclada, koje karakteriše nekoliko sinapomorfija. Najznačajnija je tranzicija zadnjih listolika pluća u traheje. Araneoclada se mogu podeliti u dve grupe, manju - Haplogynae, i mnogo veću - Entelegynae.

Smatra se da su svi haplogini paukovi (osim Filistatidae) izgubili kribelum. Većina njih živi u cevima ili su skitnice, ali neki i dalje prave mreže (npr. Pholcidae). U principu, oni imaju jednostavne reproduktivne organe, iako postoje neki izuzeci. Entelegini pauci imaju složenije reproduktivne organe (sa epiginom i odvojenim kanalima za oplodnju kod ženki). Muške entelegine genitalije su veoma raznovrsne. Kod pleziomorfnihih formi, oni su jednostavni bulbosi bez posebnih nastavaka (apofiza). U više modernih oblika, bulbus je podeljen (embolus, tegulum, subtegulum) i nosi nekoliko apofiza (konduktor, medijalna apofiza). Različiti delovi jednog enteleginog bulbosa su povezani naduvavajućom membranom (hematotochae) koja

može da proširi ceo bulbos neposredno pre kopulacije. Čini se da starije, jednostavnije forme izbacuju spermu mišićnom aktivnošću, dok moderni bulbosi to rade hidraulički. Mužjaci takođe mogu imati apofize na ostalim delovima svojih pedipalpa - na primer na tibiji. Dobro je poznata takozvana retrolateralna tibijalna apofiza (RTA), koja se sreće kod gotovo polovine enteleginih paukova, pa se stoga ova grupa naziva "RTA - klada". Kao što je pokazano molekularnim analizama, kribelum je očigledno izgubljen više puta kod RTA - klade, a sposobnost pletenja paučinastih mreža za hvatanje plena je napušтана u korist skitalačkog života.

Velika Entelegine grupa su tkači mreža (Orbiculariae), koja se sastoji od dve superfamilije: velika Araneoidea (17 porodica, više od 12000 vrsta) i znatno manji Deinopoidea (2 porodice, 331 vrsta). Ove dve superfamilije nisu smatrane da su u vezi sve dok filogenetska klasifikacija nije primenjena. Evoluciona diversifikacija i uspeh Araneoidea uglavnom se pripisuje inovacijama u upotrebi paučinaste niti, posebno po "izumu" lepljive (ecribellate) niti za hvatanje plena. Dodatni faktor koji je omogućio uspeh mogao bi da bude faktor mnogo veće plodnosti paukova koji pletu mreže. Najtipičniji (autapomorfni) karakter Araneoidea je trijada, kombinacija tri tobolca na zadnjim bradavicama pauka koji proizvode lepljive niti za hvatanje plena. Druge autapomorfne osobine u Araneoidea su nazubljene čekinje oko tarzalnih kandžica (koriste se za hvatanje paučinaste niti) i tipične površinske strukture u vidu krljušti na kutikuli.

Entelegini pauci izvan Araneoidea retko su filogenetski analizirani, a time i njihova klasifikacija ostaje neizvesna. Amauroboidae, na primer, definisani su malim promenama u morfologiji svojih tobolaca na paučinastim bradavicama. Grupa je heterogena, sadrži i kribelatne (Amaurobiidae) i ekribelatne forme (Agelenidae), lovce i tkače. Lycosoida su nekada bili definisani synapomorfijom u građi očiju, "tapetum u obliku rešetke", ali sada se smatra da se ta osobina razvila i u drugoj familiji (Stiphidiidae). Većina Lycosoida (Ctenidae, Lycosidae, Oxyopidae, Pisauridae) su napustili strategiju pletenja mreže i postali skitnice.

Ranija podela Entelegina u dvo-kandžaste Dionicha i tri-kandžaste Trionicha postala je neutemeljena jer su tri kandže pleziomorfno svojstvo. Jer i mnoge Dionicha su zapravo sa tri-kandžice, barem u svojim juvenilnim stadijumima. Na primer, *Ctenus* i *Phoneutria* imaju tri kandže u fazi nimfe, ali samo dve kao odrasli. Dve kandže moraju biti izvedeno svojstvo. Pretpostavlja se da je treća kandža (srednja kandža) redukovana kod nekoliko porodica tokom tranzicije iz života na mreži ka slobodnom lovu. Jedna podgrupa od Dionicha, Gnaphosoidea, dele zanimljivu apomorfiju: naime spljoštena sočiva u zadnjim očima. Detaljne analize (poređenja kladističkim analizama 150 različitih karakterata kod više od 50 vrsta) su do sada potvrdile monofiliju Neocribellatae, Enteleginae i Orbiculariae, nasuprot tome, Licosoidea, Dictinoidea i Amaurobioidea izgleda da su polifiletske (Griswold i sar., 1999, 2005).

Broj, položaj, relativna veličina, i unutrašnja struktura očiju su važni karakteri za klasifikaciju unutar porodice paukova. Kod drevnih paukova, svih osam očiju su verovatno bile iste veličine, ali od tada su se razvijale različito tokom njihove filogenije. Bočne oči, su taksonomski veoma značajne, jer se njihova sinapomorfnost može utvrditi sa velikom pouzdanošću.

Verovatno su sve složene bočne oči sa rešetkastim tapetumom monofiletičkog porekla, i u isto vreme, one predstavljaju apomorfan karakter. To znači da su svi paukovi sa rešetkastim tapetumom međusobno srodni (npr. Zoropsidae, Lycosidae, Oxyopidae i Senoculidae). Čini se da ove porodice sadrže i kribelatne i ekribelatne oblike.

Kao što je ranije pomenuto, Lycosidae verovatno potiču od Psechridae, od kojih se odvajaju gubitkom kribeluma. Kao i u slučaju redukcije treće kandže, gubitak kribeluma može biti u vezi sa tranzicijom iz života na mreži (Psechridae) do skitačkog života (Lycosidae).

Dok se genitalne strukture uglavnom koriste za razdvajanje vrsta, klasifikacija porodica se više oslanja na strukturi paučinastih bradavica, helicera, kandžica na tarsusima i labiumu.

Prema on-line web strani „Spiders of Europe“ koja se konstatno ažurira, dosada je u Evropi poznato oko 4566 vrsta paukova iz 62 porodice (Nentwig i sar., 2019). Međutim, bitno

je istaći da podaci na ovoj web strani koja je jedini izvor ovog tipa informacija, oko distribucije paukova i ukupnog broja vrsta za Evropu ili za svaku državu ponaosob, u mnogim slučajevima nisu precizni i često ne odražavaju realnu sliku. Tako je ovaj ukupan broj od 4566 vrsta u Evropi, sigurno znatno manji, jer on uključuje i vrste iz Turske i sa Kavkaza, kao rezultat drugačijeg poimanja šta je Evropa od strane autora: „*Europe is biogeographically defined as western part of Eurasia. It does not include Canary Islands and other Atlantic islands close to Africa. The southern border of Europe is defined by the Mediterranean Sea. We include the Asian part of Turkey, Cyprus and the Caucasus states. In the east the border is indicated by Ural River and Ural Mountains*“.

Na Balkanskom poluostrvu prema mojim podacima živi oko 1500 vrsta iz 52 porodice što predstavlja oko 33% ili $\frac{1}{3}$ ukupne Evropske faune paukova. Najveći broj od ove 52 porodice su na Balkanu šire rasprostranjene osim porodica Cithaeronidae, Ctenizidae, Prodidomidae i Selenopidae, koje su poznate jedino iz Grčke. U fauni Makedonije poznate su 42 porodice, od kojih nalaz jedne - Anapidae po prvi put prezentujemo u ovom radu.

Pretpostavlja se da na planeti Zemlji postoji oko 8,7 miliona eukariotskih vrsta, od kojih su 2,2 miliona marinske. Pored 250 godina taksonomskih istraživanja i klasifikacije i preko 1,2 miliona konstatovanih vrsta, analize ukazuju na to da nekih 86% postojećih vrsta na Zemlji (91% vrsta u okeanima još čekaju opis (Mora i sar., 2011). Sa oko 48150 vrsta paukova koliko je opisano do danas, svi stručnjaci se slažu da još nismo istražili ni polovinu svetske faune paukova. Ako prihvatamo činjenicu da se tempo otkrivanja i opisivanja ubrzavaju tokom poslednjih 50 godina, do 2060. godine bi mogle biti poznate 100 000 vrsta. Pretpostavlja se da bi do kraja 21-og veka taj broj mogao nadmašiti 200 000 vrsta (Agnarsson i sar., 2013).

4. MATERIJALI I METODE

Izvor podataka za ovu studiju dolazi iz tri glavna izvora: literaturnih podataka, sopstvenih nepublikovanih nalaza i revizija muzejskih materijala.

Pod literaturnim podacima podrazumevaju se originalni nalazi koji su bazirani na konkretno determinisanom materijalu, tj. nalazi koji mogu da se provere ili revidiraju. Pri tome sam ozbiljno pristupio reviziji publikovanih podataka. U pregledu faune paukova Makedonije, u paragrafu literaturni nalazi, nevedeni su samo originalni publikovani podaci, koji su utemeljeni na identifikaciji materijala. Njih sam se trudio da predstavim koliko je moguće u originalu (prevedeno na srpski jezik), sa odgovarajućom terminologijom. Dok ostale zapise kao što su katalogi, razne liste vrsta i ostale izvore gde se neka vrsta samo navodi za Makedoniju a da nije zasnovana na pregledanom materijalu, navodim u „sinonimici“ ispod latinskog imena svake vrste.

Publikovani podaci koji se odnose na Makedoniju, obuhvataju period nešto duži od jednog veka, od 1907. do 2018. godine.

Sopstveni nepublikovani nalazi su najvećim delom bazirani na mojim terenskim istraživanjima sprovedenim po čitavoj teritoriji Makedonije, od najnižih nadmorskih visina od 50 m n.m. do najviših planinskih vrhova od 2747 m n.m. Moje terenske aktivnosti pokrivaju period od 1995. do 2019. godine.

Paukovi se generalno, za razliku od nekih drugih grupa životinja, ne javljaju samo u određenom periodu godine, već se zavisno od vrste i porodice, mogu naći tokom čitave godine. Tako sam u svojim istraživanjima obuhvatio sve mesece u godini, od januara do decembra.

Za sakupljanje paukova ne postoji jedinstveno razrađen metod. U zavisnosti od životne forme pauka i od tipa istraživanog staništa primenjuju se i odgovarajuće tehnike sakupljanja.

Generalno postoje dva osnovna načina sakupljanja: aktivni (ručno sakupljanje) i pasivni (klopke). Svaki od njih ima svoje prednosti i mane. Prednost pasivnog skupljanja uz pomoć klopki je kod dugotrajnih istraživanja diverziteta pojedinih regiona, praćenja brojnosti populacija, sakupljanja noćno aktivnih vrsta i sl. Međutim, nedostatak ovakvog načina sakupljanja je što se ono ograničava samo na vrste koje žive i kreću se po tlu. Ovom metodom je verovatnoća sakupljanja vrsta koje žive na drveću i u vegetaciji veoma mala. Jedna od mana ove metode je i činjenica da često dolazi do uništavanja klopki od strane lokalnog stanovništva, lovaca, sakupljača gljiva, a ponekad i domaćih životinja.

Da bi postigao optimalne rezultate, ja sam se opredelio za oba načina sakupljanja i po prvi put primenio novu tehniku skupljanja.

Prilikom aktivnog načina skupljanja, pretraživao sam sva pogodna mesta na kojima bi pauci mogli biti skriveni ili bi se mogli naći. Pri tome sam pretraživao prevrtanjem kamenja, oborenih stabla i panjeva, metodom košenja niske i visoke vegetacije pomoću entomološke mreže, prosejavanjem šumske stelje, noćnim sakupljanjem uz pomoć čeone lampe i sakupljanjem pomoću motornog usisivača (Slika 21). Sve ove tehnike su manje ili više dobro poznate na ovim prostorima, osim poslednje, koju sam po prvi put primenio u svojim istraživanjima 2016. godine. Motorni usisivač radi na istom principu kao i obični kućni usisivač. Uz pomoć motora, stvori se vakuum kojim se usisavaju životinje koje žive na tlu, u vegetaciji i sl. Vreća za sakupljanje faune postavljena je na vrhu usisne cevi, jer je tako sprečeno da usisani sadržaj ode direktnu u mašinu, gde bi bio uništen. Kada se završi sa usisavanjem, vreća za sakupljanje se vadi napolje i njen sadržaj se istresa na belu površinu, sa koje se paukovi sada ručno sakupljaju kao i pri prosejavanju stelje. Ručno sakupljene jedinice se fiksiraju na licu mesta, stavljanjem u epruvete sa 70% alkoholom.

Slika 21. Nekih od tehnika sakupljanja primenjene od strane autora.

Od klopki, korišćene su Barber-klopke pri čemu su upotrebljene plastične čaše dijametra 9 cm i visine 11 cm. Kao konzervirajuću tečnost u Barber-klopkama, korišćeno je sirće (8% CH_3COOH) i formalin (8% CH_2O).

Dalja obrada materijala vršena je u laboratoriji. Determinacija je vršena pod stereo mikroskopskom lupom WILD M5. U nekim slučajevima kod mužjaka i ženki nekih vrsta, radi finalne determinacije neophodno je bilo izdvojiti genitalne delove. Izdvojeni delovi genitalija paukova, nakon determinacije, smešteni su u mikro tubice, i vraćeni u epruvetu zajedno sa vrstom kojoj pripadaju.

U taksonomskoj obradi nomenklatura je data prema World Spider Catalog (2019).

Ukupno 1007 primeraka pauka 413 mužjaka i 594 ženki je sakupljeno i obrađeno. Materijal (složen i popisan) nalazi se u zbirci autora.

Značajan broj podataka za ovu studiju obezbedio sam pregledom i revizijom važnih muzejskih zbirki. Pored objavljenih nalaza u zbirka sam zaticao i deo nedeterminisanog materijala koji sam obradio. U periodu od 2012. do 2016, pregledao sam delove arahnoloških zbirki koje se odnose na faunu paukova Makedonije iz osam prirodnjačkih muzeja:

Prirodnjački muzej Makedonije – MMNH
 Prirodnjački muzej u Beču, Austrija – NHMW
 Nacionalni muzej u Pragu, Češka – NMPC
 Prirodnjački muzej u Beogradu, Srbija – PMB
 Prirodnjački muzej u Sofiji, Bugarska – PMS
 Prirodnjački muzej u Podgorici, Crna Gora – PMP
 Kraljevski belgijski institut prirodnih nauka, Brisel, Belgija – RBINS
 Prirodnjački muzej Slovenije – SMNH

U reviziji materijala iz Muzejskih zbirki (Slika 22) pregledao sam 1217 flakona sa oko 2862 primeraka i oko 360 vrsta paukova iz Makedonije.

Horološki elemente koje navodim u rezultatima i diskusiji u najvećoj meri se temelje na radovima autora: Emeljanov (1974), Gorodkov (1984), Eskov (1994) i Vigna Taglianti i sar. (1999). Neke horotipove koji su bili drugačije definisani, ili nisu spomenuti u navedenim radovima, prilagodio sam ovoj studiji ili sam uključio nove horotipove.

U fauni paukova Makedonije prepoznajem 32 horotipa:

Stari svet – horotip vrsta široko rasprostranjenih u Africi, Euroaziji i šire.

Neotropski – horotip vrsta rasprostranjenih u na prostorima Srednje i Južne Amerike.

Nearktički – horotip vrsta primarnog areala u Severnoj Americi.

Holarktički – horotip vrsta široko rasprostranjenih, u regionima Palearktika i Nearktika.

Palearktički – horotip vrsta široko rasprostranjenih u Euroaziji (severno od Himalaja) i u Severnoj Africi (severno od Sahare).

Palearktičko-Aljaskanski – horotip vrsta široko rasprostranjenih u Palearktiku, koje delom zalaze na Aljasku.

Zapadnopalearktički – horotip vrsta distribuirane u Evropi i Severnoj Africi. Istočne granice su planina Ural i Kaspijsko more.

Evropski – horotip vrsta rasprostranjene u Evropi (prema Vigna Taglianti i sar., 1999), sa mogućim proširenjem na Malu Aziju.

Evropsko-Kavkaski – vrste sa evropskom distribucijom koje su prisutne i na Kavkazu.

Evropsko-Srednjeazijski – horotip vrsta koje su distribuirane od Evrope na zapadu do Turkestana na istoku. Srednja Azija je područje omeđeno Kaspijskim morem na zapadu, pustinjama Taklamakan i Gobi na istoku, Ustjurt i Turgai platoi i Kazahstanskim visoravnima na severu i pustinjama centralnog Irana i centralnog Afganistana na jugu. Turkestan je planinski region Centralne Azije koji leži između sliva Aral-Irtiš na severu, severnog Afganistana na jugu, pustinje Taklamakan na istoku i Turanske provincije na zapadu. Uključuje delove današnjeg južnog Kazahstana, Kirgistan, Tadžikistan, istočnog Uzbekistana, istočnog Turkmenistana, severnog Afganistana, severnog Pakistana i severozapadne Kine – Ksinjiang. Moguća su proširenja do južnog Sibira i istočnog Kazahstana.

Euromediterransko-Srednjeazijski – horotip koji pokriva distribuciju prethodnog i uključuje prostore Severne Afrike.

Eurosibirski – horotip vrsta koje se javljaju od Evrope do Sibira (prema Eskov-u, 1994) sa proširenjima na Malu Aziju, severne delove Kazahstana, planinskog područja Srednje Azije i severne delove Mongolije.

Euroazijski – horotip vrsta široko rasprostranjenih u Evropi i Aziji severno od Himalaja.

Južnoevropski – horotip vrsta rasprostranjenih u južnom delu Evrope uključujući Krim (prema Vigna Taglianti i sar., 1999), sa severnim granicama koje idu do Alpa i Karpata i sliva reke Loare, sa mogućim proširenjima u južnom delu evropskog dela Rusije i Male Azije.

Južnoevropsko-Kavkaski – za razliku od prethodnog horotipa, vrste se javljaju još i na Kavkazu.

Južnoevropsko-Srednjeazijski – horotip vrsta koje se javljaju od južne Evrope do Turkestana.

Mediterranski – horotip vrsta rasprostranjene u mediteranskom regionu (prema Vigna Taglianti i sar., 1999), s mogućim proširenjem na Malu Aziju i severozapadni Iran.

Mediterransko-Srednjeazijski – horotip vrsta distribuiranih od Mediterana do Turkestana.

Mediterransko-Indijski – horotip vrsta rasprostranjenih u Mediteranu na istok do Burme (prema Vigna Taglianti i sar., 1999).

Mediterransko-Mongolski – horotip vrsta rasprostranjenih u mediteranskom regionu (prema Vigna Taglianti i sar., 1999), preko južnih delova Rusije, stepske zone Euroazije do centralne Mongolije.

Istočnomediterranski – horotip vrsta distribuiranih u Mediteranu istočno od Apeninskog poluostrva (prema Vigna Taglianti i sar., 1999). Ovaj horotip obuhvata delove Balkanskog poluostrva, Krim, delove Turske, Siriju, Liban, Izrael, Egipat, sa mogućim proširenjem na Libiju.

Oro-mediterranski – horotip vrsta distribuiranih na visokim planinama u Mediteranu.

Istočnomediterransko-Turanski – horotip vrsta koje se javljaju od istočnog dela Mediterana na zapadu do turanske provincije (prema Emeljanov, 1974) na istoku.

Istočnomediterransko-Iranski – horotip vrsta rasprostranjenih od Istočnog Mediterana do Irana.

Istočnomediterransko-Srednjeazijski – horotip vrsta distribuiranih od istočnog dela Mediterana (prema Vigna Taglianti i sar., 1999) na zapadu do Turkestana na istoku.

Ponto-Istočnomediterranski – horotip vrsta koje se javljaju uglavnom u stepskim područjima jugoistočne Evrope, Crnog mora i južnog dela Rusije na severu do istočnog Mediterana na jugu. Balkan, Rumunija, Mađarska i južna Ukrajina su ovde tretirane kao jugoistočna Evropa.

Alpsko-Karpato-Balkanski – horotip vrsta koje se javljaju u Alpima, Karpatima i na Balkanskom poluostrvu.

Alpsko-Balkanski – horotip vrsta čija je rasprostranjenost ograničena na Alpe i planine Balkanskog poluostrva.

Karpato-Balkanski – horotip vrsta koje se javljaju na Karpatima i na Balkanskom poluostrvu.

Panonsko-Balkanski – horotip vrsta distribuiranih u Panonskoj niziji i na Balkanskom poluostrvu.

Balkanski – horotip vrsta rasprostranjenih na Balkanskom poluostrvu.

Endemiti užeg područja – horotip vrsta, koje se osim Makedonije, mogu naći i u bližim regionima susednih država, Srbija, Bugarska, Grčka i Albanija. U ovaj horotip su uključene vrste nove za nauku.

Slika 22. Detalji iz nekih muzejskih zbirki - a-b. detalj zbirke Drenskog iz Prirodnjačkog muzeja u Sofiji; c-d. detalj zbirke Stojićevića iz Prirodnjačkog muzeja u Beogradu.

5. REZULTATI

5.1 Pregled vrsta izbrisanih iz liste faune paukova Makedonije

Kao rezultat revizije muzejskih materijala i kritičke analize svih objavljenih potataka za faunu paukova Makedonije, za 179 vrsta je utvrđeno da su pogrešno identifikovane i brišu se sa liste faune paukova Makedonije. Detaljna analiza i komentari za svaku vrstu, dati su u Tabeli 2.

NEMESIIDAE

Brachythele denieri (Simon, 1916)

DYSDERIDAE

Dysdera erythrina (Walckenaer, 1802)

Dysdera ninnii Canestrini, 1868

Dysdera westringi O. P.-Cambridge, 1872

Harpactea coccifera Brignoli, 1984

Harpactea lepida (C. L. Koch, 1838)

THERIDIIDAE

Enoplognatha mordax (Thorell, 1875)

Euryopsis dentigera Simon, 1879

Neottiura uncinata (Lucas, 1846)

Ohlertidion ohlerti (Thorell, 1870)

Steatoda grossa (C. L. Koch, 1838)

Theridion familiare O. P.-Cambridge, 1871

LINYPHIIDAE

Anguliphantes angulipalpis (Westring, 1851)

Antrohyphantes balcanicus (Drensky, 1931)

Centromerita bicolor (Blackwall, 1833)

Centromerus dilutus (O. P.-Cambridge, 1875)

Centromerus pabulator (O. P.-Cambridge, 1875)

Centromerus sellarius (Simon, 1884)

Centromerus semiater (L. Koch, 1879)

Diplocephalus connatus Bertkau, 1889

Erigone remota L. Koch, 1869

Floronia bucculenta (Clerck, 1757)

Gonatium hilare (Thorell, 1875)

Gonatium rubellum (Blackwall, 1841)

Gongylidium rufipes (Linnaeus, 1758)

Incestophantes crucifer (Menge, 1866)

Incestophantes frigidus (Simon, 1884)

Lepthyphantes melanotus Drensky, 1921

Macrargus rufus (Wider, 1834)

Oedothorax tener (Bösenberg, 1902)

Palliduphantes spelaeorum (Kulczyński, 1914)

Pityohyphantes phrygianus (C. L. Koch, 1836)

Pocadicnemis pumila (Blackwall, 1841)

Porrhomma pygmaeum (Blackwall, 1834)

Tenuiphantes cristatus (Menge, 1866)

Tenuiphantes jacksoni Schenkel, 1925

Tenuiphantes monachus (Simon, 1884)

Tmeticus affinis (Blackwall, 1855)

Troglohyphantes dalmaticus (Kulczyński, 1914)

Walckenaeria erythrina (Simon, 1884)

TETRAGNATHIDAE

Tetragnatha dearmata Thorell, 1873

Tetragnatha flava (Audouin, 1826)

Tetragnatha nitens (Audouin, 1826)

Tetragnatha shoshone Levi, 1981

ARANEIDAE

Aculepeira armida (Audouin, 1826)

Araneus marmoreus Clerck, 1757

Araneus saevus (L. Koch, 1872)

Araniella displicata (Hentz, 1847)

Araniella proxima (Kulczyński, 1885)

Leviellus stroemi (Thorell, 1870)

Singa lucina (Audouin, 1826)

Zygiella keyserlingi (Ausserer, 1871)

LYCOSIDAE

Alopecosa barbipes (Sundevall, 1833)

Alopecosa cursor (Hahn, 1831)

Alopecosa fabrilis (Clerck, 1757)

Alopecosa pinetorum (Thorell, 1856)

Alopecosa simoni (Thorell, 1872)

Alopecosa striatipes (C. L. Koch, 1839)

Hogna macedonica (Giltay, 1932)

Lycosa narbonensis Walckenaer, 1806

Lycosa tarantula (Linnaeus, 1758)

Pardosa ferruginea (L. Koch, 1870)

Pardosa fulvipes (Collett, 1876)

Pardosa nigriceps (Thorell, 1856)

Pardosa podhorskii (Kulczyński, 1907)

Pardosa proxima poetica Simon, 1876

Pardosa riparia (C. L. Koch, 1833)

Pardosa saltuaria (L. Koch, 1870)

Pardosa wagleri (Hahn, 1822)

MITURGIDAE

Zora parallela Simon, 1878

AGELENIDAE

Coelotes atropos (Walckenaer, 1830)

Coelotes pabulator Simon, 1875

Coelotes pastor Simon, 1875

Coelotes poweri Simon, 1875

Coelotes terrestris (Wider, 1834)

Histopona bidens (Absolon & Kratochvíl, 1932)

Eratigena atrica C. L. Koch, 1843

Inermocoelotes inermis (L. Koch, 1855)

Inermocoelotes jurinitschi (Drensky, 1915)

Lycosoides coarctata (Dufour, 1831)

Lycosoides flavomaculata Lucas, 1846

Tegenaria animata (Kratochvíl & Miller, 1940)
Tegenaria dentifera Kulczyński, 1908
Tegenaria montana Deltshv, 1993
Tegenaria pagana C. L. Koch, 1840
Textrix denticulata (Olivier, 1789)
Urocoras longispina (Kulczyński, 1897)

CYBAEIDAE

Cybaeus angustiarum L. Koch, 1868
Cryphoea pirini (Drensky, 1921)

HAHNIIDAE

Hahnia ononidum Simon, 1875

DICTYNIDAE

Archaeodictyna ammophila (Menge, 1871)
Brigittea vicina (Simon, 1873)
Nigma walckenaeri (Roewer, 1951)

AMAUROBIIDAE

Callobius claustrarius (Hahn, 1833)

CHEIRACANTHIDAE

Cheiracanthium seidlitzii L. Koch, 1864
Cheiracanthium virescens (Sundevall, 1833)

LIOCRANIDAE

Liocranoeca striata (Kulczyński, 1882)
Mesiotelus tenuissimus (L. Koch, 1866)

CLUBIONIDAE

Clubiona corticalis (Walckenaer, 1802)
Clubiona decora Blackwall, 1859
Clubiona hilaris Simon, 1878

PHRUROLITHIDAE

Phrurolithus corsicus (Simon, 1878)

ZODARIIDAE

Zodarion gallicum (Simon, 1873)
Zodarion germanicum (C. L. Koch, 1837)
Zodarion graecum (C. L. Koch, 1843)
Zodarion italicum (Canestrini, 1868)
Zodarion pirini Drensky, 1921
Zodarion vicinum Denis, 1935

GNAPHOSIDAE

Berlandina cinerea (Menge, 1872)
Berlandina nubivaga (Simon, 1878)
Drassodes lapidosus bidens (Simon, 1878)
Drassodes villosus (Thorell, 1856)
Drassodes voigti (Bösenberg, 1899)
Drassyllus pumilus (C. L. Koch, 1839)
Echemus angustifrons (Westring, 1861)
Gnaphosa expilator Drensky, 1929
Gnaphosa modestior Kulczyński, 1897
Gnaphosa montana (L. Koch, 1866)
Gnaphosa occidentalis Simon, 1878
Gnaphosa taurica Torell, 1875
Gnaphosa tetrica Simon, 1878

Haplodrassus aenus Thaler, 1984
Haplodrassus kulczynskii Lohmander, 1942
Haplodrassus umbratilis (L. Koch, 1866)
Micaria dives (Lucas, 1846)
Micaria silesiaca L. Koch, 1875
Micaria sociabilis Kulczyński, 1897
Micaria subopaca Westring, 1861
Phaeoecedes braccatus (L. Koch, 1866)
Poecilochroa variana (C. L. Koch, 1839)
Pterotricha extiabilis Drensky, 1929
Setaphis carmeli (O. P.-Cambridge, 1872)
Sosticus loricatus (L. Koch, 1866)
Trachyzelotes kulczynskii (Bösenberg, 1902)
Zelotes clivicola (L. Koch, 1870)
Zelotes manius (Simon, 1878)
Zelotes mundus (Kulczyn'ski, 1897)
Zelotes subterraneus (C. L. Koch, 1833)
Zelotes vespertinus (Thorell, 1875)
Urozelotes rusticus (L. Koch, 1872)

SPARASSIDAE

Micrommata virescens ornata (Walckenaer, 1802)

PHILODROMIDAE

Philodromus cespitum rufolimbatus Kulczyński, 1891
Philodromus corticinus (C. L. Koch, 1837)
Philodromus fuscolimbatus Lucas, 1846
Philodromus glaucinus Simon, 1870
Philodromus histrio (Latreille, 1819)
Philodromus laricum Simon, 1875
Philodromus lepidus Blackwall, 1870
Philodromus longipalpis Simon, 1870
Philodromus margaritatus (Clerck, 1757)
Thanatus lineatipes Simon, 1870
Tibellus parallelus (C. L. Koch, 1837)

THOMISIDAE

Heriaeus graminicola (Doleschall, 1852)
Heriaeus hirtus (Latreille, 1819)
Heriaeus mellottei Simon, 1886
Ozyptila brevipes (Hahn, 1826)
Ozyptila trux (Blackwall, 1846)
Tmarus piochardi (Simon, 1866)
Xysticus bliteus (Simon, 1875)
Xysticus cor Canestrini, 1873
Xysticus ferrugineus Menge, 1876
Xysticus lineatus (Westring, 1851)
Xysticus nubilus Simon, 1875
Xysticus ulmi (Hahn, 1831)

SALTICIDAE

Afraflacilla epiblemoides (Chyzer, 1891)
Attulus saltator (O. P.-Cambridge, 1868)
Calositticus caricis (Westring, 1861)
Dendryphantès hastatus (Clerck, 1757)
Heliophanus aeneus (Hahn, 1832)
Phlegra bresnieri (Lucas, 1846)
Phlegra lineata (C. L. Koch, 1846)
Pseudicius encarpatus (Walckenaer, 1802)
Saitis barbipes (Simon, 1868)

Tabela 2. Lista vrsta koje su izbrisane iz faune paukova Makedonije, sa odgovarajućim revidiranim rezultatima i relevantnim komentarima.

Pogrešan podatak	Revidiran podatak	Obrazloženje
<i>Brachythele denieri</i>	/	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U zbirci Stojićevića ova vrsta nedostaje.
<i>Dysdera erythrina</i>	1 juv. <i>Dysdera</i> sp.	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je određena pod imenom <i>Dysdera cambridgei</i> .
<i>Dysdera ninnii</i>	1 ♀ <i>Dysdera pectinata</i> .	Pogrešna identifikacija Komnenova (2014).
<i>Dysdera westringi</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi ovu vrstu za Makedoniju.
<i>Harpactea coccifera</i>	1 ♂ 1 ♀ 17 juv. <i>Harpactea nausicaae</i>	Pogrešna identifikacija Čurčić i sar. (2004).
<i>Harpactea lepida</i>	1 juv. <i>Harpactea</i> sp. 1 ♂ 1 ♀ <i>Dasumia kusceri</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929).
<i>Enoplognatha mordax</i>	1 ♂ <i>Enoplognatha afrodite</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Enoplognatha maritima</i> .
<i>Euryopis dentigera</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Neottiura uncinata</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Ohlertidion ohlerti</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Steatoda grossa</i>	1 ♀ <i>Steatoda paykulliana</i> . 1 ♀ <i>Steatoda paykulliana</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Teutana grossa</i> .
<i>Theridion familiare</i>	2 ♀♀ <i>Theridion melanurum</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je određena pod imenom <i>Theridium familiare</i> .
<i>Theridion familiare</i>	1 ♀ <i>Theridion adrianopoli</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Theridium familiare</i> .
<i>Anguliphantes angulipalpis</i>	1 ♂ Linyphiidae. 1 ♀ <i>Prinerigone vagans</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Lepthyphantes angulipalpis</i> .
	/	Pogrešna identifikacija u Drensky (1935). U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena.
<i>Antrohyphantes balcanicus</i>	3 ♀♀ <i>Paludiphantes byzantinus</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1935) gde je vrsta navedena kao <i>Lepthyphantes monticola balcanica</i> (C. Deltshv, usmeno saopštenje).
<i>Centromerita bicolor</i>	/	U kolekciji Stojićevića primerak je uništen. Najverovatnije se radi o pogrešnoj determinaciji.
<i>Centromerus dilutus</i>	1 ♂ <i>Centromerus</i> sp. 2.	Pogrešna identifikacija u Stefanovska i sar. (2008).

Tabela 2. Lista vrsta koje su izbrisane iz faune paukova Makedonije, sa odgovarajućim revidiranim rezultatima i relevantnim komentarima.

Pogrešan podatak	Revidiran podatak	Obrazloženje
<i>Centromerus pabulator</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Centromerus sellarius</i>	/	Podatak iz pećine kod sela Rašče u Drensky (1935) predstavlja pogrešnu identifikaciju. I pored detaljnog istraživanja pećine u nekoliko navrata, vrsta <i>C. sellarius</i> nikad nije nađena.
<i>Centromerus semiater</i>	1 ♂ <i>Centromerus</i> sp. 3.	Pogrešna identifikacija u Stefanovska i sar. (2008).
<i>Diplocephalus connatus</i>	1 ♀ <i>Araeoncus</i> sp. 1 ♀ <i>Araeoncus</i> sp.	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
<i>Erigone remota</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Floronia bucculenta</i>	/	Pogrešan podatak. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) naveden kao <i>Stemonyphantes bucculentus</i> , se ne spominje u popisu vrsta iz Makedonije Stojićevića (1929).
<i>Gonatium hilare</i>	/	Pogrešna identifikacija u Drensky (1935). Svi podaci <i>G. hilare</i> sa Balkanskog poluostrva (Albanija, Makedonija, Bugarska, Grčka) su jako sumnjivi jer se odnose samo na ženke. Nema novih pouzdanih nalaza potkrepljenih mužjacima. Kako je <i>G. hilare</i> građom genitalija veoma slična <i>G. nemorivagum</i> , vrlo je moguće da se svi podaci sa Balkana zapravo odnose na vrstu <i>G. nemorivagum</i> . U reviziji ovog roda, o vrsti <i>G. nemorivagum</i> Millidge (1981) zaključuje citiram "Most of the published localities are south of the Alps (Thaler, 1969), but some of these records probably refer to <i>G. nemorivagum</i> " i još dodaje da je ova vrsta nađena u pećini "in Yugoslavia a male was taken (C. Deeleman) in a cave entrance".
<i>Gonatium rubellum</i>	/	Pogrešan podatak u Nikolić i Polenec (1981). Nema novih pouzdanih podataka o ovoj vrsti na Balkanskom poluostrvu. Sudeći po velikoj sličnosti genitalija, najverovatnije se radi o pogrešnoj identifikaciji vrste <i>Gonatium orientale</i> , koja je zabeležena na Balkanskom poluostrvu - Srbija (Pavićević i sar., 2012) i Makedoniji (Komnenov, 2017).
<i>Gongylidium rufipes</i>	1 ♀ <i>Agyneta rurestris</i> . 1 ♀ <i>Agyneta ressl.</i>	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta

Tabela 2. Lista vrsta koje su izbrisane iz faune paukova Makedonije, sa odgovarajućim revidiranim rezultatima i relevantnim komentarima.

Pogrešan podatak	Revidiran podatak	Obrazloženje
		je određena pod imenom <i>Gondilidium rufipes</i> .
<i>Incestophantes crucifer</i>	2 ♂♂ <i>Heterotheridion nigrovariegatum</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je određena pod imenom <i>Lepthyphantes crucifer</i> .
<i>Incestophantes frigidus</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Lepthyphantes melanotus</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Macrargus rufus</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Oedothorax tener</i>	/	nomen dubium
<i>Palliduphantes spelaeorum</i>	/	Pogrešna identifikacija u Drensky (1924, 1929, 1935). U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Ovu vrstu i pored detaljnih istraživanja mnogih pećina i okolnih terena nikad nismo našli u Makedoniji.
<i>Pityohyphantes phrygianus</i>	3 juv. Linyphiidae.	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je određena pod imenom <i>Linyphia phrygiana</i> .
<i>Pocadicnemis pumila</i>	/	Podatak iz Skoplja objavljen u Drensky (1935) nije nađen u zbirci Drenskog, tako da ne postoji referentni materijal koji može da se proveriti. Ova vrsta nikad nije nađena u Makedoniji, gde je dosad registrovana samo vrsta <i>Pocadicnemis juncea</i> . Svi podaci o ovoj vrsti na Balkanskom poluostrvu (Srbija, Bugarska, Makedonija, Grčka) su sumnjivi i najverovatnije se odnose na njoj sličnu vrstu <i>P. juncea</i> .
<i>Porrhomma pygmaeum</i>	/	U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Analizom literature koju je koristio Drensky (1929) vidi se da je na raspolaganju imao samo jedan rad u kojem su ilustrovane genitalije (Chyzer i Kulczyński, 1894: 76). U tom radu međutim nije prikazan ceo pedipalp i bulbus kakva je danas praksa, već samo jedan njegov deo - cimbium palpa. U to vreme se smatralo da je forma cimbiuma dovoljan karakter za razvrstavanje vrsta. Međutim, iz današnje perspektive, gotovo je nemoguće odrediti vrstu na osnovu crteža u radu Chyzer i Kulczyński (1894). Prve ilustracije genitalija ženki u literaturi se pojavljuju kasnije.

Tabela 2. Lista vrsta koje su izbrisane iz faune paukova Makedonije, sa odgovarajućim revidiranim rezultatima i relevantnim komentarima.

Pogrešan podatak	Revidiran podatak	Obrazloženje
<i>Tenuiphantes cristatus</i>	/	Pogrešna identifikacija u Drensky (1935). U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. I pored detaljnih istraživanja mnogih pećina i terena izvan njih, ova vrsta nikad nije nađena u Makedoniji.
<i>Tenuiphantes jacksoni</i>	1 ♀ <i>Tenuiphantes zimmermanni</i> .	Pogrešna identifikacija Komnenova (2014).
<i>Tenuiphantes monachus</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Tmeticus affinis</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Troglohyphantes dalmaticus</i>	1 ♀ <i>Micrargus subaequalis</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je određena pod imenom <i>Taranuncus dalmaticus</i> .
<i>Walckenaeria erythrina</i>	1 ♀ <i>Walckenaeria monoceros</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je određena pod imenom <i>Prosopotheca erythrina</i> .
<i>Tetragnatha dearmata</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Tetragnatha flava</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Tetragnatha nitens</i>	3 ♀♀ <i>Tetragnatha pinicola</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929).
<i>Tetragnatha shoshone</i>	1 ♂ <i>Tetragnatha extensa</i> .	Pogrešna identifikacija u Deltshev i sar. (2000).
<i>Aculepeira armida</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Araneus marmoreus</i>	/	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929), najverovatnije vrste <i>Araneus quadratus</i> ili neke druge vrste.
<i>Araneus saevus</i>	1 ♀ <i>Araneus diadematus</i> .	Pogrešna identifikacija u Deltshev i sar. (2000).
<i>Araniella displicata</i>	1 ♀ <i>Araniella opisthographa</i> .	Pogrešna identifikacija u Stojićević (1929).
<i>Araniella proxima</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Leviellus stroemi</i>	/	Pogrešna identifikacija u Drensky (1935). I sam Drensky nije bio siguran u svoju identifikaciju jer je vrstu naveo kao <i>Zilla</i> sp. aff. <i>Strömi</i> .
<i>Singa lucina</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Zygiella keyserlingi</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi i vrstu i referencu Drensky (1929) za Makedoniju. Drensky (1929) ne daje podatke za ovu vrstu u Makedoniji.
<i>Alopecosa barbipes</i>	1 juv. Lycosidae. 1 juv. <i>Hogna</i> sp. 1 ♂ <i>Alopecosa farinosa</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Tarentula barbipes</i> .

Tabela 2. Lista vrsta koje su izbrisane iz faune paukova Makedonije, sa odgovarajućim revidiranim rezultatima i relevantnim komentarima.

Pogrešan podatak	Revidiran podatak	Obrazloženje
<i>Alopecosa cursor</i>	1 ♀ <i>Alopecosa etrusca</i> . 1 ♀ <i>Alopecosa pentheri</i> . 5 ♀♀ <i>Xerolycosa nemoralis</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Tarentula cursor</i> .
<i>Alopecosa fabrilis</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Alopecosa pinetorum</i>	/	U kolekciji Drenskog ova vrsta nije nađena. Podatak o <i>Trochosa pinetorum</i> sa Ohrida (Drensky 1924) predstavlja pogrešnu identifikaciju.
	1 ♀ <i>Alopecosa pulverulenta</i> .	Pogrešna identifikacija Blagoeva (1999). Osim Makedonije, sa Balkanskog poluostrva podaci o <i>A. pinetorum</i> postoje još iz Srbije i Bugarske, koji su takođe sumnjivi i vrlo moguće bazirani na pogrešnoj identifikaciji. Pouzdane potatke o <i>A. pinetorum</i> ima samo iz severne Evrope i Alpa.
<i>Alopecosa simoni</i>	1 ♀ <i>Alopecosa etrusca</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je određena pod imenom <i>Tarentula simoni</i> .
<i>Alopecosa striatipes</i>	2 ♂♂ 1 juv. <i>Hogna</i> sp.	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1907, 1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Tarentula striatipes</i> .
<i>Alopecosa striatipes</i>	/	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog ova vrsta nije nađena. Najverovatnije da se podaci iz Drenskog (1929) baziraju na pogrešnoj determinaciji srodnih vrsta <i>A. etrusca</i> ili <i>A. pentheri</i> .
<i>Hogna macedonica</i>	<i>Hogna radiata</i> .	Sinonim.
<i>Lycosa narbonensis</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Lycosa tarantula</i>	2 juv. <i>Lycosa praegrandsis</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Hogna tarentula</i> .
	/	U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje, gotovo sigurno da se radi o pogrešnoj identifikaciji vrste <i>Lycosa praegrandsis</i> .
<i>Pardosa ferruginea</i>	1 ♀ <i>Pardosa hortensis</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je određena pod imenom <i>Lycosa ferruginea</i> .

Tabela 2. Lista vrsta koje su izbrisane iz faune paukova Makedonije, sa odgovarajućim revidiranim rezultatima i relevantnim komentarima.

Pogrešan podatak	Revidiran podatak	Obrazloženje
	1 ♀ <i>Alopecosa pentheri</i> . 1 ♀ <i>Pardosa proxima</i> . 1 ♀ <i>Alopecosa pentheri</i> . 1 ♀ <i>Pardosa hortensis</i> . 1 ♀ <i>Pardosa vittata</i> + 1 ♀ <i>Pardosa atomaria</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Lycosa ferruginea</i> .
<i>Pardosa fulvipes</i>	/	Pogrešna identifikacija Kratochvila (1935). Podatak u Kratochvilu (1935) odnosi se na severni deo Ljubotena na Šar planini, u neposrednoj blizini sela Gotouše [= Gotovuša] koje se nalazi na Kosovu i Metohiji. Kako Kratochvil navodi vrstu za visoke delove Ljubotena na Šar Planini iznad 2000 m nadmorske visine, najverovatnije se radi o vrsti <i>Pardosa tasevi</i> ili nekoj drugoj vrsti.
<i>Pardosa nigriceps</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Pardosa podhorskii</i>	1 juv. <i>Pardosa</i> sp.	Pogrešna identifikacija u Drensky (1924, 1929). U kolekciji Drenskog vrsta je određena pod imenom <i>Lycosa podhorski</i> .
<i>Pardosa proxima poetica</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Pardosa riparia</i>	3 ♂♂ 1 ♀ <i>Pardosa prativaga</i> . 1 ♂ 1 ♀ <i>Pardosa prativaga</i> . 1 ♀ <i>Pardosa prativaga</i> + 2 ♀♀ <i>Alopecosa pentheri</i> . 1 ♀ <i>Pardosa pullata</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Lycosa riparia</i> .
	/	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog ova vrsta nedostaje.
<i>Pardosa saltuaria</i>	/	Podatak u Kratochvil (1935) odnosi se na severni deo Ljubotena na Šar planini, koji se danas nalazi na Kosovu i Metohiji.
	/	Pogrešna identifikacija u Kratochvil (1935). Vrsta <i>Pardosa saltuaria</i> smatra se endemom planine Tatra (Wunderlich, 1984: 421).
<i>Pardosa wagleri</i>	1 ♂ <i>Pardosa proxima</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je određena pod imenom <i>Lycosa wagleri</i> .
	1 ♀ <i>Pardosa italica</i> + 1 ♂ <i>Pardosa vittata</i> .	Pogrešna identifikacija u Stojićević (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Lycosa wagleri</i> .
<i>Zora parallela</i>	1 ♀ <i>Zora pardalis</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929).

Tabela 2. Lista vrsta koje su izbrisane iz faune paukova Makedonije, sa odgovarajućim revidiranim rezultatima i relevantnim komentarima.

Pogrešan podatak	Revidiran podatak	Obrazloženje
<i>Coelotes atropos</i>	1 ♀ <i>Clubiona lutescens</i> + 1 ♀ <i>Amaurobius erberi</i> . 2 ♀♀ <i>Inermocoelotes karlinskii</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Coelotes atropos</i> .
	/	U kolekciji Drenskog nedostaje ova vrsta. Sasvim sigurno se radi o pogrešnoj identifikaciji, jer ova vrsta nikad ponovo nije nađena u Makedoniju.
<i>Coelotes pabulator</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Coelotes pastor</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Coelotes poweri</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Coelotes terrestris</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Histopona bidens</i>	<i>Histopona</i> sp.	Pogrešna identifikacija u Ćurčić i sar. (2000). Radi se o novoj vrsti za nauku.
<i>Eratigena atrica</i>	2 juv. Agelenidae.	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Tegenaria atrica</i> .
<i>Inermocoelotes inermis</i>	3 ♀♀ <i>Inermocoelotes karlinskii</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Coelotes inermis</i> .
<i>Inermocoelotes jurinitschi</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Lycosoides coarctata</i>	/	Svi podaci o ovoj vrsti na Balkanskom poluostrvu (Bugarska, Makedonija, Grčka) su stari i sumnjivi jer dosad nisu zabeležani savremeni nalazi. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Posebno su sumnjivi podaci iz Makedonije i Bugarske jer se ti nalazi baziraju na nesvojtvenim staništima za ovu tipičnu mediteransku vrstu. U Makedoniji vrsta je registrovana u nižim delovima Baba planine, ispod kote 1248, na nadmorskoj visini od oko 1000 m, dok nalaz sa Prin planine u Bugarskoj dolazi čak sa 1800 m nadmorske visine. Svih 10 vrsta <i>Lycosoides</i> su distribuirane u Severnoj Africi, nekoliko ih je prešlo u Španiju i Siciliju, dok samo <i>L. coarctata</i> se proširila kroz južnu Evropu, od Portugala do Izraela.
<i>Lycosoides flavomaculata</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Tegenaria animata</i>	1 ♀ <i>Tegenaria bosnica</i> .	Pogrešna identifikacija u Deltšev i sar. (2007).

Tabela 2. Lista vrsta koje su izbrisane iz faune paukova Makedonije, sa odgovarajućim revidiranim rezultatima i relevantnim komentarima.

Pogrešan podatak	Revidiran podatak	Obrazloženje
<i>Tegenaria dentifera</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Tegenaria montana</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Tegenaria pagana</i>	/	Pogrešna identifikacija u Doflein (1921). <i>T. pagana</i> pokazuje velike varijacije u somatskim i genitalnim karakteristikama. A kako je Doflein navodi za Skoplje, vrlo moguće je da ju je pomešao sa <i>T. domestica</i> , veoma čestom vrstom po objektima u Skoplju.
<i>Textrix denticulata</i>	/	Podatak ženke iz Skoplja u Stojićeviću (1929), u zbirci Stojićevića je zastupljen praznom epruvetom i materijal je trajno izgubljen. Najverovatnije da ovaj podatak predstavlja pogrešnu identifikaciju.
	/	Takođe podatak sa Šar Planine u Komnenov (2002) nije potvrđen nakon revizije materijala u kolekciji autora. Taj podatak se bazira na 2 juvenilna primerka, koje ovde tretiramo kao pogrešnu identifikaciju.
<i>Urocoras longispina</i>	/	Drensky (1936) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Cybaeus angustiarum</i>	1 ♀ 9 juv. <i>Cybaeus balkanus</i> + 1 ♀ <i>Tegenaria domestica</i> .	Pogrešna identifikacija u radu Drensky (1929).
	2 juv. Amaurobiidae.	Pogrešna identifikacija u Stojićeviću (1929).
<i>Cybaeus angustiarum</i>	1 ♀ <i>Cybaeus balkanus</i> .	Pogrešna identifikacija u Komnenov (2002).
<i>Callobius claustrarius</i>	/	Ovu vrstu dosad nikad nisam našao u Makedoniji. Svi podaci ove vrste Stojićevića (1907) i Drensky (1929) su sumnjivi. U kolekcijama Drenskog i Stojićevića ova vrsta nije nađena i ne postoji referentan materijal. Podatak iz Tetova u Stojićević (1907) nije naveden u popisu vrsta iz 1929 godine, štaviše, ova se vrsta uopšte ne spominje u Stojićeviću (1929). Vrlo je moguće, u slučaju podatka sa podnožja planina Pelister i Bigle (Drensky, 1929) da se radi o pogrešnoj identifikaciji neke vrste iz roda <i>Amaurobius</i> .
<i>Cryphoeca pirini</i>	/	Pogrešna identifikacija u (Drensky, 1935) gde se pod imenom <i>Hahnia pirini</i> navodi za kanjon reke Treske u blizini Skoplja, na oko 300-400 nadmorske visine. To je visoko planinska vrsta, opisana sa Pirin

Tabela 2. Lista vrsta koje su izbrisane iz faune paukova Makedonije, sa odgovarajućim revidiranim rezultatima i relevantnim komentarima.

Pogrešan podatak	Revidiran podatak	Obrazloženje
		planine, prisutna od alpskog pojasa od oko 2500 m.
<i>Hahnia ononidum</i>	2 ♀♀ <i>Oedothorax apicatus</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je određena pod imenom <i>Hahnia mengei</i> .
<i>Archaeodictyna ammophila</i>	1 ♀ <i>Lathys stigmatisata</i> . 1 ♀ <i>Titanoeca flavicoma</i> . 1 ♀ <i>Titanoeca flavicoma</i> . 1 ♀ <i>Titanoeca flavicoma</i> . 1 ♂ <i>Brigittea latens</i> .	Pogrešna identifikacija u Stojićeviću (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Dictyna ammophila</i> .
<i>Brigittea vicina</i>	/	Svi podaci o ovoj vrsti na Balkanskom poluostrvu (Srbija, Bugarska, Makedonija, Grčka) su stari i sumnjivi jer noviji nalazi nisu zabeležani. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podatak sa Ohrida u Drensky (1929) najverovatnije predstavlja pogrešnu identifikaciju nekih bliskih vrsta kao <i>Dictyna arundinacea</i> , <i>D. pusilla</i> ili <i>D. uncinata</i> koje se mogu naći na vegetaciji pored jezera, reka i močvara i za koje već postoje publikovani nalazi u Makedoniji.
<i>Nigma walckenaeri</i>	/	U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Sudeći po činjenici da je ova vrsta bila veoma slabo poznata u vreme Drenskog jer gotovo da nisu postojale ilustracije genitalija, najverovatnije se radi o pogrešnoj identifikaciji od strane Drenskog. U Makedoniji pouzdani podaci postoje samo za vrstu <i>Nigma flavescens</i> .
<i>Cheiracanthium seidlitzii</i>	1 ♂ <i>Cheiracanthium elegans</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929).
<i>Cheiracanthium virescens</i>	1 ♀ <i>Cheiracanthium erraticum</i> . 1 ♂ <i>Cheiracanthium</i> sp.	Pogrešna identifikacija u Stojićeviću (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Chiracanthium lapidicolens</i> .
<i>Liocranoeca striata</i>	1 ♂ <i>Mesiotelus annulipes</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je određena pod imenom <i>Agroeca striata</i> .
<i>Mesiotelus tenuissimus</i>	/	I pored velikih napora da pronadem staru zbirku Doflejna u nekoliko relevantnih muzeja u Evropi, nisam uspeo. Najverovatnije da je zbirka uništena za vreme drugog svetskog rata ili je izgubljena. U najvećem broju podaci o ovoj vrsti sa Balkanskog poluostrva (Albanija, Makedonija, Bugarska, Grčka) su stari i sumnjivi. Podatak iz Skoplja Doflejna (1921) najverovatnije predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste <i>Mesiotelus scopensis</i> ili neke

Tabela 2. Lista vrsta koje su izbrisane iz faune paukova Makedonije, sa odgovarajućim revidiranim rezultatima i relevantnim komentarima.

Pogrešan podatak	Revidiran podatak	Obrazloženje
		druge srodne vrste iz porodice Liocranidae.
<i>Clubiona corticalis</i>	1 ♀ <i>Clubiona corticalis</i> .	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju. U Stojićeviću (1929) dat je lokalitet Kačanička klisura koja se nalazi na Kosovu i Metohiji.
<i>Clubiona decora</i>	1 ♂ <i>Clubiona genevensis</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
<i>Clubiona hilaris</i>	1 ♂ <i>Clubiona pseudoneglecta</i> . 1 ♀ <i>Clubiona frutetorum</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929).
<i>Phrurolithus corsicus</i>	/	U kolekciji Drenskog ova vrsta nedostaje. Sasvim sigurno se radi o pogrešnoj identifikaciji.
<i>Zodarion gallicum</i>	4 ♀♀ <i>Zodarion morosum</i> . 1 ♀ <i>Zodarion morosum</i> .	Pogrešna identifikacija u Stojićeviću (1929).
	/	U kolekciji Drenskog ova vrsta nedostaje. Sasvim je sigurno da se radi o pogrešnoj identifikaciji.
<i>Zodarion germanicum</i>	1 ♂ <i>Zodarion morosum</i> . 1 ♂ <i>Zodarion morosum</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
<i>Zodarion graecum</i>	1 ♀ 5 juv. <i>Zodarion morosum</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
<i>Zodarion italicum</i>	2 juv. <i>Zodarion</i> sp.	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je određena pod imenom <i>Enio italica</i> .
	2 ♀♀ <i>Zodarion morosum</i> . 5 ♂♂ 2 ♀♀ <i>Zodarion morosum</i> . 1 ♀ <i>Zodarion morosum</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
<i>Zodarion pirini</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Zodarion vicinum</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Berlandina cinerea</i>	2 juv. Gnaphosidae.	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Pterotricha cinerea</i> .
<i>Berlandina nubivaga</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Drassodes lapidosus bidens</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Drassodes villosus</i>	2 juv. Gnaphosidae.	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
<i>Drassodes voigti</i>	1 ♀ <i>Haplodrassus signifer</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
<i>Drassyllus pumilus</i>	1 ♂ <i>Zelotes segrex</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Zelotes pumilus</i> .

Tabela 2. Lista vrsta koje su izbrisane iz faune paukova Makedonije, sa odgovarajućim revidiranim rezultatima i relevantnim komentarima.

Pogrešan podatak	Revidiran podatak	Obrazloženje
<i>Echemus angustifrons</i>	1 ♂ <i>Leptodrassus albidus</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Echemus rhenanus</i> .
<i>Gnaphosa expilator</i>	/	nomen dubium
<i>Gnaphosa modestior</i>	1 ♀ <i>Gnaphosa lucifuga</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
	1 ♀ <i>Gnaphosa dolanskyi</i> .	Pogrešna identifikacija Lazarova (2004).
<i>Gnaphosa montana</i>	1 ♀ <i>Gnaphosa dolanskyi</i> . 5 ♀♀ <i>Gnaphosa lucifuga</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929).
<i>Gnaphosa occidentalis</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Gnaphosa taurica</i>	/	Pogrešna identifikacija Lazarova (2004).
<i>Gnaphosa tetrica</i>	1 ♀ <i>Gnaphosa lucifuga</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929).
<i>Haplodrassus aenus</i>	<i>Haplodrassus minor</i> .	Pogrešna identifikacija u Stefanovska i sar. (2008).
<i>Haplodrassus kulczynskii</i>	1 ♀ <i>Haplodrassus dalmatensis</i> . 1 ♀ <i>Haplodrassus dalmatensis</i> . 1 ♀ <i>Haplodrassus dalmatensis</i> . 1 ♂ <i>Haplodrassus dalmatensis</i> + 1 ♀ <i>Zelotes metellus</i> . 1 ♀ <i>Haplodrassus dalmatensis</i> + 1 ♀ <i>Zelotes metellus</i> . 1 ♂ <i>Zelotes tenuis</i> . 3 ♂♂ <i>Haplodrassus dalmatensis</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Drassodes microps</i> .
<i>Haplodrassus umbratilis</i>	1 ♂ <i>Haplodrassus dalmatensis</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Drassodes umbratilis</i> .
<i>Haplodrassus umbratilis</i>	/	U kolekciji Drenskog ova vrsta nedostaje. U novije vreme vrsta nije nikad ponovo registrovana na Balkanskom poluostrvu. Sasvim je sigurno da su podaci u Drensky (1929) bazirani na pogrešnoj identifikaciji.
<i>Micaria dives</i>	1 juv. <i>Micaria</i> sp.	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Micariolepis dives</i> .
<i>Micaria silesiaca</i>	1 ♀ Gnaphosidae.	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Micaria socialis</i> .
<i>Micaria sociabilis</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Micaria subopaca</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Phaeocedus braccatus</i>	1 juv. Gnaphosidae.	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta

Tabela 2. Lista vrsta koje su izbrisane iz faune paukova Makedonije, sa odgovarajućim revidiranim rezultatima i relevantnim komentarima.

Pogrešan podatak	Revidiran podatak	Obrazloženje
		je određena pod imenom <i>Drassus bracatus</i> .
<i>Poecilochroa variana</i>	3 ♀♀ <i>Phrurolithus festivus</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929).
<i>Pterotricha extiabilis</i>	/	nomen dubium
<i>Setaphis carmeli</i>	1 subad. ♀ <i>Drassyllus praeficus</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je određena pod imenom <i>Prothesima latipes</i> .
<i>Sosticus loricatus</i>	2 ♀♀ <i>Haplodrassus dalmatensis</i> . 1 ♀ <i>Haplodrassus dalmatensis</i> + 1 ♀ <i>Zelotes metellus</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Scotophaeus loricatus</i> .
<i>Trachyzelotes kulczynskii</i>	1 ♀ <i>Trachyzelotes malkini</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Zelotes kulczynski</i> .
<i>Zelotes clivicola</i>	1 ♀ <i>Zelotes oblongus</i> . 1 ♀ <i>Zelotes segrex</i> . 2 ♀♀ <i>Zelotes oblongus</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Zelotes clivicolus</i> .
	/	U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. U novije vreme vrsta nije nikad registrovana na Balkanskom poluostrvu. Sigurno je da se podaci u Drensky (1929) baziraju na pogrešnoj identifikaciji.
<i>Zelotes manius</i>	1 ♂ <i>Zelotes talpinus</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929).
<i>Zelotes mundus</i>	1 ♂ <i>Zelotes atrocaeruleus</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929)
<i>Zelotes subterraneus</i>	4 juv. <i>Drassyllus</i> sp.	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929).
	1 ♂ <i>Zelotes atrocaeruleus</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
	1 ♀ <i>Zelotes apricorum</i> .	Pogrešna identifikacija Komnenova (2002).
	1 ♂ <i>Zelotes apricorum</i> .	Pogrešna identifikacija Komnenova (2014).
	<i>Zelotes apricorum</i> .	Pogrešna identifikacija u Stefanovska i sar. (2008).
	<i>Zelotes apricorum</i> .	Pogrešna identifikacija u Deltšev i sar. (2013).
<i>Zelotes vespertinus</i>	/	U kolekciji Drenskog ova vrsta nedostaje. Vrsta je opisana iz centralne Italije i registrovana je još iz Primorskih Alpa, poznata samo iz tri taksonomske publikacije. Podaci sa Balkanskog poluostrva - Makedonija (Drensky, 1929) i Bugarska (Drensky, 1936), su bazirani na pogrešnoj identifikaciji.

Tabela 2. Lista vrsta koje su izbrisane iz faune paukova Makedonije, sa odgovarajućim revidiranim rezultatima i relevantnim komentarima.

Pogrešan podatak	Revidiran podatak	Obrazloženje
<i>Urozelotes rusticus</i>	/	Pogrešna identifikacija u Fagea (1931). U radu vrsta je navedena kao <i>Zelotes razoumowskyi</i> Pavesi, 1873 koja je kasnije sinonizirana sa <i>Zelotes rusticus</i> (Bonnet, 1959). U vreme Fagea, do 1931. godine, jedini crteži genitalija <i>Z. razoumowskyi</i> su bili dati samo u dva rada: Pavesi (1873) i Simon (1914). Na osnovu tih veoma loših crteža, gotovo da je nemoguće odrediti vrstu, i iz današnje perspektive.
<i>Micrommata virescens ornata</i>	/	U kolekciji Drenskog ova vrsta nedostaje. Radi se o problematičnom taksonu, najverovatnije sinonimu nominativne podvrste <i>Micrommata virescens</i> (Jäger, 1999)
<i>Philodromus cespitum rufolimbatus</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Philodromus corticinus</i>		nomen dubium
<i>Philodromus fuscolimbatus</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Philodromus glaucinus</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Philodromus histrio</i>	1 ♀ <i>Misumena vatia</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Philodromus elegans</i> .
<i>Philodromus laricium</i>	2 juv. <i>Philodromidae</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je određena pod imenom <i>Artenes raricium</i> .
<i>Philodromus lepidus</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Philodromus longipalpis</i>	/	Drensky (1936) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Philodromus margaritatus</i>	2 juv. <i>Philodromus</i> sp.	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929).
	1 ♀ <i>Thanatus vulgaris</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
<i>Thanatus lineatipes</i>	1 ♀ <i>Thanatus arenarius</i>	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je obeležena pod imenom <i>Thanatus rufipes</i> .
<i>Tibellus parallelus</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju.
<i>Heriaeus graminicola</i>	/	Pogrešna identifikacija u Lazarov (2004). Najverovatnije se podatak sa Pelistera odnosi na <i>Heriaeus simoni</i> , <i>H. zhalosni</i> ili neku drugu vrstu.
<i>Heriaeus hirtus</i>	1 ♀ <i>Misumena vatia</i> + 1 ♀ <i>Heriaeus simoni</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).

Tabela 2. Lista vrsta koje su izbrisane iz faune paukova Makedonije, sa odgovarajućim revidiranim rezultatima i relevantnim komentarima.

Pogrešan podatak	Revidiran podatak	Obrazloženje
	/	Nema pouzdanih podataka za ovu vrstu u Makedoniji. Revizija roda <i>Heriaeus</i> (Loerbroks, 1983) pokazala je da je <i>H. hirtus</i> zapadno Mediteranska vrsta koja je u istočnom Mediteranu zamenjena vrstom <i>H. simonii</i> i drugim srodnim vrstama. Podaci Stojićevića (1907), Doflein (1921), Drensky (1929, 1935), Baum (1930) i Šilhavý (1944) tretiramo kao pogrešne identifikacije.
<i>Heriaeus mellottei</i>	/	Pogrešna identifikacija u Lazarov (2004).
	1 ♂ 1 ♀ <i>Heriaeus zhalosni</i> .	Pogrešna identifikacija u Deltshev i sar. (2013).
<i>Ozyptila brevipes</i>	/	Pogrešna identifikacija u Drensky (1935). Nema pouzdanih podataka za <i>Ozyptila brevipes</i> u Makedoniji, vrsti koja se lako može zameniti sa <i>Ozyptila praticola</i> .
<i>Ozyptila trux</i>	1 ♂ <i>Ozyptila simplex</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je označena imenom <i>Ozyptila trux</i> .
<i>Tmarus piochardi</i>	1 ♀ <i>Tmarus piger</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929).
<i>Xysticus bliteus</i>	1 juv. <i>Ozyptila</i> sp.	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Oxyptila blitea</i> .
<i>Xysticus cor</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Xysticus ferrugineus</i>	/	Podatak u Šilhavý (1944) odnosi se na Kosovo i Metohiju.
<i>Xysticus lineatus</i>	/	Blagoev (2002) pogrešno navodi vrstu za Makedoniju citirajući Nikolić i Polenec (1981) gde se ova vrsta ne napominje.
<i>Xysticus nubilus</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Xysticus ulmi</i>	1 ♀ <i>Xysticus acerbus</i> . 1 ♀ <i>Xysticus</i> sp. 2 ♀♀ <i>Xysticus kochi</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
<i>Afraflacilla epiblemoides</i>	1 ♂ <i>Pseudicius picaceus</i> + 1 ♀ <i>Pseudeuophrys obsoleta</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Pseudicius epiblemoides</i> .
<i>Attulus saltator</i>	1 ♂ <i>Chalcoscirtus infimus</i> . 1 ♂ <i>Neaetha absheronica</i> + 1 ♀ <i>Chalcoscirtus infimus</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Attulus saltator</i> .
<i>Calositticus caricis</i>	/	U kolekciji Stojićevića ova vrsta nedostaje. Vrsta je dosada sa Balkanskog poluostrva bila poznata iz Makedonije (Stojićević, 1929 sub

Tabela 2. Lista vrsta koje su izbrisane iz faune paukova Makedonije, sa odgovarajućim revidiranim rezultatima i relevantnim komentarima.

Pogrešan podatak	Revidiran podatak	Obrazloženje
		<i>Sitticus caricus</i>) i Srbije (Nikolić i Polenec, 1981) i nikad ponovo nije nađena. Nalazi iz Makedonije i Srbije su pogrešni i sasvim sigurno bazirani na pogrešnoj identifikaciji.
<i>Dendryphantes hastatus</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Heliophanus aeneus</i>	1 ♂ <i>Heliophanus simplex</i> .	Pogrešna identifikacija u Drensky (1929). U kolekciji Drenskog vrsta je određena pod imenom <i>Heliophanus muscorum</i> .
	2 ♂♂ <i>Heliophanus simplex</i> . 1 ♀ <i>Heliophanus melinus</i> . 1 ♀ <i>Heliophanus melinus</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
<i>Phlegra bresnieri</i>	4 ♀♀ <i>Heliophanus melinus</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
<i>Phlegra lineata</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Pseudicius encarpatus</i>	1 juv. Salticidae. 1 ♂ <i>Pseudicius picaceus</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
<i>Saitis barbipes</i>	1 ♂ <i>Macaroeris nidicolens</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
<i>Salticus cingulatus</i>	1 ♀ <i>Heliophanus kochii</i> . 1 ♂ <i>Salticus zebraneus</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
	/	U kolekciji Drenskog ova vrsta nedostaje. Svi stari podaci sa Balkanskog poluostrva su nepouzdana i ne postoje nalazi u novije vreme, što sugeriše da je vrlo moguće da su bazirani na pogrešnoj identifikaciji.
<i>Salticus mutabilis</i>	/	Nikolić i Polenec (1981) pogrešno navode vrstu za Makedoniju.
<i>Salticus propinquus</i>	1 ♂ <i>Salticus olivaceus</i> .	Pogrešna identifikacija Komnenova (2006).
<i>Sibianor aurocinctus</i>	1 ♀ <i>Evarcha jucunda</i> . 1 ♀ <i>Phlegra cinereofasciata</i> . 1 ♂ <i>Pseudicius picaceus</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929). U kolekciji Stojićevića vrsta je određena pod imenom <i>Bianor aenescens</i> .
<i>Sittisax dzieduszyckii</i>	1 ♀ <i>Aelurillus v-insignitus</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).
<i>Synageles hilarulus</i>	1 ♂ <i>Leptorchestes berolinensis</i> .	Pogrešna identifikacija Stojićevića (1929).

5.2 Spisak registrovanih vrsta faune paukova Makedonije

Prema rezultatima taksonomske analize prikupljenog materijala i revizije materijala iz muzejskih zbirki, za faunu Makedonije registrovano je 742 vrsta iz 40 porodica.

ATYPIDAE

Atypus affinis Eichwald, 1830
Atypus muralis Bertkau, 1890
Atypus piceus (Sulzer, 1776)

NEMESIIDAE

Brachythele icterica (C. L. Koch, 1838)
Brachythele sp.

FILISTATIDAE

Filistata insidiatrix (Forsskål, 1775)
Pritha nana (Simon, 1868)

SCYTODIDAE

Scytodes thoracica (Latreille, 1802)

PHOLCIDAE

Holocnemus pluchei (Scopoli, 1763)
Hoplopholcus forskali (Thorell, 1871)
Pholcus opilionoides (Schränk, 1781)
Pholcus phalangioides (Fuesslin, 1775)
Psilochorus simoni (Berland, 1911)
Spermophora senoculata (Dugès, 1836)

SEGESTRIIDAE

Segestria bavarica C.L. Koch, 1843
Segestria senoculata (Linnaeus, 1758)

DYSDERIDAE

Dasumia kusceri (Kratohvíl, 1935)
Dysdera crocata C. L. Koch, 1838
Dysdera dubrovnikii Deeleman-Reinhold, 1988
Dysdera granulata Kulczynski, 1897
Dysdera halkidikii Deeleman-Reinhold, 1988
Dysdera longirostris Doblaka, 1853
Dysdera pectinata Deeleman-Reinhold, 1988
Dysderocrates storkani (Kratohvíl, 1935)
Harpactea bulgarica Lazarov & Naumova, 2010
Harpactea mariae Komnenov, 2014
Harpactea nausicaae Brignoli, 1976
Harpactea saeva (Herman, 1879)
Harpactea samuili Lazarov, 2006
Harpactea srednagora Dimitrov & Lazarov, 1999
Harpactea sp.

MIMETIDAE

Ero aphana (Walckenaer, 1802)
Ero cambridgei Kulczynski, 1911
Ero furcata (Villers, 1789)
Mimetus laevigatus (Keyserling, 1863)

ERESIDAE

Eresus kollari (Olivier, 1789)

Eresus sp.

Eresus walckenaeri Brullé, 1832

OECOBIIDAE

Oecobius maculatus Simon, 1870
Uroctea durandi (Latreille, 1809)

ULOBORIDAE

Uloborus walckenaerius Latreille, 1806

NESTICIDAE

Kryptonesticus eremita (Simon, 1880)
Nesticus cellulanus (Clerck, 1757)

THERIDIIDAE

Anatolidion gentile (Simon, 1881)
Argyrodes argyrodes (Walckenaer, 1841)
Asagena meridionalis (Kulczyński, 1894)
Asagena phalerata (Panzer, 1801)
Crustulina guttata (Wider, 1834)
Crustulina scabripes Simon, 1881
Crustulina sticta (O. P.-Cambridge, 1861)
Dipoena braccata (C. L. Koch, 1841)
Dipoena erythropus (Simon, 1881)
Dipoena melanogaster (C. L. Koch, 1837)
Dipoena sp. 1
Dipoena sp. 2
Enoplognatha afrodite Hippa & Oksala, 1983
Enoplognatha latimana Hippa & Oksala, 1982
Enoplognatha macrochelis Levy & Amitai, 1981
Enoplognatha oelandica (Thorell, 1875)
Enoplognatha ovata (Clerck, 1757)
Enoplognatha quadripunctata Simon, 1884
Enoplognatha thoracica (Hahn, 1833)
Episinus truncatus Latreille, 1809
Euryopsis episinoides (Walckenaer, 1847)
Euryopsis flavomaculata (C. L. Koch, 1836)
Euryopsis quinqueguttata Thorell, 1875
Euryopsis saukea Levi, 1951
Euryopsis sexalbomaculata (Lucas, 1846)
Heterotheridion nigrovariegatum Simon, 1873
Lasaeola coracina (C. L. Koch, 1837)
Lasaeola tristis (Hahn, 1833)
Latrodectus tredecimguttatus (Rossi, 1790)
Neottiura bimaculata (Linnaeus, 1767)
Neottiura suaveolens (Simon, 1879)
Parasteatoda lunata (Clerck, 1757)
Parasteatoda tepidariorum (C. L. Koch, 1841)
Pholcomma gibbum (Westring, 1851)
Phoroncidia paradoxa (Lucas, 1846)
Phycosoma inornatum (O. P.-Cambridge, 1861)
Phylloneta impressa L. Koch, 1881
Phylloneta sisyphium (Clerck, 1757)
Platnickina tincta (Walckenaer, 1802)

Robertus arundineti (O. P.-Cambridge, 1871)
Robertus frivaldszkyi (Chyzer, 1894)
Robertus lividus (Blackwall, 1836)
Robertus mediterraneus Eskov, 1987
Simitidion simile (C. L. Koch, 1836)
Steatoda albomaculata (De Geer, 1778)
Steatoda bipunctata (Linnaeus, 1758)
Steatoda castanea (Clerck, 1757)
Steatoda paykulliana (Walckenaer, 1805)
Steatoda triangulosa (Walckenaer, 1802)
Theridion adrianopoli Drensky, 1915
Theridion betteni Wiehle, 1960
Theridion cinereum Thorell, 1875
Theridion hemerobium Simon, 1914
Theridion italiense Wunderlich, 1995
Theridion melanurum Hahn, 1831
Theridion mystaceum L. Koch, 1870
Theridion petraeum L. Koch, 1872
Theridion pinastri L. Koch, 1872
Theridion varians Hahn, 1833

ANAPIDAE

*Zangherella relict*a (Kratochvil, 1935)

SYNAPHRIDAE

Synaphris sp.

LINYPHIIDAE

Abacoproeces saltuum (L. Koch, 1872)
Acartauchenius scurrilis (O. P.-Cambridge, 1872)
Agyneta cauta (O. P.-Cambridge, 1902)
Agyneta conigera (O. P.-Cambridge, 1863)
Agyneta fuscipalpa (C. L. Koch, 1836)
Agyneta mollis (O. P.-Cambridge, 1871)
*Agyneta ressl*i (Wunderlich, 1973)
Agyneta rurestris (C. L. Koch, 1836)
Araeoncus anguineus (L. Koch, 1869)
Araeoncus humilis (Blackwall, 1841)
Asthenargus braccianus Miller, 1938
Bathyphantes gracilis (Blackwall, 1841)
Bathyphantes nigrinus (Westring, 1851)
Bolephthyphantes index (Thorell, 1856)
Bolyphantes alticeps (Sundevall, 1833)
Bolyphantes kolosvaryi (Caporiacco, 1936)
Bolyphantes luteolus (Blackwall, 1833)
Canariphantes nanus (Kulczyński, 1898)
Centromerus acutidentatus Deltshv, 2002
Centromerus brevivulvatus Dahl, 1912
Centromerus cavernarum (L. Koch, 1872)
Centromerus incilium (L. Koch, 1881)
Centromerus lakatnikensis (Drensky, 1931)
Centromerus silvicola (Kulczyński, 1887)
Centromerus sp. 1
Centromerus sp. 2
Centromerus sp. 3
Centromerus sylvaticus (Blackwall, 1841)
Ceratinella brevis (Wider, 1834)
Ceratinella major Kulczyński, 1894
Cresmatoneta mutinensis (Canestrini, 1868)
Crosbyarachne silvestris (Georgescu, 1973)

Dicymbium nigrum (Blackwall, 1834)
Dicymbium tibiale (Blackwall, 1836)
Diplocephalus cristatus (Blackwall, 1833)
Diplocephalus graecus (O. P.-Cambridge, 1872)
Diplocephalus latifrons (O. P.-Cambridge, 1863)
Diplocephalus picinus (Blackwall, 1841)
Diplocephalus sp.
Diplostyla concolor (Wider, 1834)
Dismodicus elevatus (C. L. Koch, 1838)
Erigone dentigera O. Pickard-Cambridge, 1874
Erigone dentipalpis (Wider, 1834)
Erigonoplus simplex Millidge, 1979
Erigonoplus spinifemoralis Dimitrov, 2003
Evansia merens O. P.-Cambridge, 1900
Frontinellina frutetorum (C. L. Koch, 1834)
Gnathonarium dentatum (Wider, 1834)
Gonatium nemorivagum (O. P.-Cambridge, 1875)
Gonatium orientale Fage, 1931
Gonatium paradoxum (L. Koch, 1869)
Gonatium rubens (Blackwall, 1833)
Gonatium strugaense Drensky, 1929
Gongyliidellum latebricola (O. P.-Cambridge, 1871)
Hypomma brevitibiale (Wunderlich, 1980)
Hypocephalus pusillus (Menge, 1869)
Improphantes decolor (Westring, 1861)
Improphantes improbulus (Simon, 1929)
Incestophantes annulatus (Kulczyński, 1882)
Ipa keyserlingi (Ausserer, 1867)
Ipa terrenus (L. Koch, 1879)
Kratochviliella bicapitata Miller, 1938
Lepthyphantes centromeroides Kulczyński, 1914
Lepthyphantes leprosus (Ohlert, 1865)
*Lepthyphantes magnesia*e Brignoli, 1979
Lepthyphantes notabilis Kulczyński, 1887
Lessertinella carpatica Weiss, 1979
Linyphia hortensis Sundevall, 1830
Linyphia triangularis (Clerck, 1757)
Linyphiidae gen.? n. sp.
Macrargus carpenteri (O. Pickard-Cambridge, 1894)
Mansuphantes mansuetus (Thorell, 1875)
Mansuphantes rectilamellus (Deltshv, 1988)
Maso sundevalli (Westring, 1851)
Mecopisthes peusi Wunderlich, 1972
Mecopisthes silus (O. P.-Cambridge, 1872)
Megalepthyphantes collinus (L. Koch, 1872)
Megalepthyphantes nebulosus (Sundevall, 1830)
Metopobactrus prominulus (O. Pickard-Cambridge, 1872)
Micrargus herbigradus (Blackwall, 1854)
Micrargus subaequalis (Westring, 1851)
Microctenonyx subitaneus (O. P.-Cambridge, 1875)
Microlinyphia pusilla (Sundevall, 1830)
Microneta viaria (Blackwall, 1841)
Minicia candida Denis, 1946
Minicia marginella (Wider, 1834)
Minyriolus pusillus (Wider, 1834)
Moebelia penicillata (Westring, 1851)
Neriene clathrata (Sundevall, 1830)
Neriene emphana (Walckenaer, 1841)
Neriene furtiva (O. P.-Cambridge, 1871)

Neriere montana (Clerck, 1757)
Neriere peltata (Wider, 1834)
Neriere radiata (Walckenaer, 1842)
Notioscopus sarcinatus (O. P.-Cambridge, 1872)
Oedothorax agrestis (Blackwall, 1853)
Oedothorax apicatus (Blackwall, 1850)
Oedothorax fuscus (Blackwall, 1834)
Oedothorax retusus (Westring, 1851)
Ostearius melanopygius (O. P.-Cambridge, 1879)
Palliduphantes byzantinus (Fage, 1931)
Palliduphantes pallidus (O. P.-Cambridge, 1871)
Palliduphantes pillichi (Kulczyński, 1915)
Palliduphantes trnovensis (Drensky, 1931)
Pelecopsis elongata (Wider, 1834)
Pelecopsis laptevi Tanasevitch & Fet, 1986
Pelecopsis loksai Szinetár & Samu, 2003
Pelecopsis parallela (Wider, 1834)
Peponocranium orbiculatum (O. P.-Cambridge, 1882)
Piniphantes pinicola (Simon, 1884)
Pocadicnemis juncea Locket & Millidge, 1953
Porrhomma convexum (Westring, 1851)
Porrhomma microphthalmum (O. P.-Cambridge, 1871)
Porrhomma sp.
Prinerigone vagans (Audouin, 1826)
Saaristoa firma (O. P.-Cambridge, 1906)
Sauron rayi (Simon, 1881)
Scotargus pilosus Simon, 1913
Scutpelecopsis krausi (Wunderlich, 1980)
Silometopus bonessi Casemir, 1970
Silometopus reussi (Thorell, 1871)
Sintula corniger (Blackwall, 1856)
Sintula retroversus (O. P.-Cambridge, 1875)
Sintula spiniger (Balogh, 1935)
Stemonyphantes lineatus (Linnaeus, 1758)
Styloctetor romanus (O. P.-Cambridge, 1872)
Syedra gracilis (Menge, 1869)
Tallusia experta (O. P.-Cambridge, 1871)
Tallusia vindobonensis (Kulczyn'ski, 1898)
Tapinocyba biscissa (O. P.-Cambridge, 1872)
Tapinocyba pallens (O. P.-Cambridge, 1872)
Tapinopa longidens (Wider, 1834)
Tenuiphantes alacris (Blackwall, 1853)
Tenuiphantes flavipes (Blackwall, 1854)
Tenuiphantes floriana (van Helsdingen, 1977)
Tenuiphantes mengei (Kulczyński, 1887)
Tenuiphantes tenebricola (Wider, 1834)
Tenuiphantes tenuis (Blackwall, 1852)
Tenuiphantes zimmermanni (Bertkau, 1890)
Theonina cornix (Simon, 1881)
Theonina kratochvili Miller & Weiss, 1979
Tiso vagans (Blackwall, 1834)
Trichoncoides piscator (Simon, 1884)
Trichoncus affinis Kulczyński, 1894
Trichoncus auritus (L. Koch, 1869)
Trichoncus hackmani Millidge, 1955
Trichoncus saxicola (O. P.-Cambridge, 1861)
Trichopterna cito (O. P.-Cambridge, 1872)
Troglohyphantes draconis Deeleman-Reinhold, 1978
Troglohyphantes inermis Deeleman-Reinhold, 1978

Troglohyphantes kratochvili Drensky, 1935
Troxochrus scabriculus (Westring, 1851)
Typhochrestus penevi Kommenov, 2014
Walckenaeria acuminata Blackwall, 1833
Walckenaeria alticeps (Denis, 1952)
Walckenaeria antica (Wider, 1834)
Walckenaeria corniculans (O. Pickard-Cambridge, 1875)
Walckenaeria cucullata (C.L. Koch, 1836)
Walckenaeria dysderoides (Wider, 1834)
Walckenaeria furcillata (Menge, 1869)
Walckenaeria mitrata (Menge, 1868)
Walckenaeria monoceros (Wider, 1834)
Walckenaeria nudipalpis (Westring, 1851)
Walckenaeria simplex Chyzer, 1894
Walckenaeria stylifrons (O. P.-Cambridge, 1875)
Walckenaeria vigilax (Blackwall, 1853)

TETRAGNATHIDAE

Meta menardi (Latreille, 1804)
Metellina mengei (Blackwall, 1870)
Metellina merianae (Scopoli, 1763)
Metellina segmentata (Clerck, 1757)
Pachygnatha clercki Sundevall, 1823
Pachygnatha clerckoides Wunderlich, 1985
Pachygnatha degeeri Sundevall, 1830
Tetragnatha extensa (Linnaeus, 1758)
Tetragnatha montana Simon, 1874
Tetragnatha nigrata Lendl, 1886
Tetragnatha obtusa C. L. Koch, 1837
Tetragnatha pinicola L. Koch, 1870

ARANEIDAE

Aculepeira carbonari (L. Koch, 1869)
Aculepeira ceropegia (Walckenaer, 1802)
Agalenatea redii (Scopoli, 1763)
Araneus alsine (Walckenaer, 1802)
Araneus angulatus Clerck, 1757
Araneus circe (Audouin, 1826)
Araneus diadematus Clerck, 1757
Araneus grossus (C. L. Koch, 1844)
Araneus quadratus Clerck, 1757
Araneus triguttatus (Fabricius, 1793)
Araniella alpica (L. Koch, 1869)
Araniella cucurbitina (Clerck, 1757)
Araniella inconspicua (Simon, 1874)
Araniella opisthographa (Kulczyński, 1905)
Argiope bruennichi (Scopoli, 1772)
Argiope lobata (Pallas, 1772)
Cercidia prominens (Westring, 1851)
Cyclosa algerica Simon, 1885
Cyclosa conica (Pallas, 1772)
Cyclosa oculata (Walckenaer, 1802)
Cyclosa sierrae Simon, 1870
Gibbaranea bituberculata (Walckenaer, 1802)
Gibbaranea gibbosa (Walckenaer, 1802)
Gibbaranea omoeda (Thorell, 1870)
Gibbaranea ullrichi (Hahn, 1835)
Glyptogona sextuberculata (Keyserling, 1863)
Hypsosinga albovittata (Westring, 1851)

Hypsosinga heri (Hahn, 1831)
Hypsosinga pygmaea (Sundevall, 1831)
Hypsosinga sanguinea (C. L. Koch, 1844)
Larinioides cornutus (Clerck, 1757)
Larinioides folium (Schrank, 1803)
Larinioides ixobolus (Thorell, 1873)
Larinioides patagiatus (Clerck, 1757)
Larinioides sclopetarius (Clerck, 1757)
Larinioides suspicax (O. P.-Cambridge, 1876)
Leviellus thorelli (Ausserer, 1871)
Mangora acalypha (Walckenaer, 1802)
Neoscona adianta (Walckenaer, 1802)
Neoscona byzanthina (Pavesi, 1876)
Neoscona subfusca (C. L. Koch, 1837)
Nuctenea silvicultrix (C.L.Koch, 1835)
Nuctenea umbratica (Clerck, 1757)
Singa hamata (Clerck, 1757)
Singa nitidula C. L. Koch, 1844
Zilla diodia (Walckenaer, 1802)
Zygiella montana (C. L. Koch, 1834)

LYCOSIDAE

Alopecosa aculeata (Clerck, 1757)
Alopecosa albofasciata (Brullé, 1832)
Alopecosa cuneata (Clerck, 1757)
Alopecosa etrusca Lugetti & Tongiorgi, 1969
Alopecosa farinosa (Herman, 1879)
Alopecosa inquilina (Clerck, 1757)
Alopecosa mariae (Dahl, 1908)
Alopecosa pentheri (Nosek, 1905)
Alopecosa pulverulenta (Clerck, 1757)
Alopecosa solitaria (Herman, 1879)
Alopecosa sulzeri (Pavesi, 1873)
Alopecosa taeniopus (Kulczyński, 1895)
Alopecosa trabalis (Clerck, 1757)
Arctosa cinerea (Fabricius, 1777)
Arctosa figurata (Simon, 1876)
Arctosa leopardus (Sundevall, 1833)
Arctosa maculata (Hahn, 1822)
Arctosa perita (Latreille, 1799)
Arctosa stigmosa (Thorell, 1875)
Arctosa variana C. L. Koch, 1847
Aulonia albimana (Walckenaer, 1805)
Geolycosa vultuosa (C. L. Koch, 1838)
Hogna radiata (Latreille, 1817)
Lycosa praegrans C. L. Koch, 1836
Pardosa agrestis (Westring, 1861)
Pardosa agricola (Thorell, 1856)
Pardosa alacris (C. L. Koch, 1833)
Pardosa albatula (Roewer, 1951)
Pardosa amentata (Clerck, 1757)
Pardosa atomaria (C. L. Koch, 1847)
Pardosa bifasciata (C. L. Koch, 1834)
Pardosa blanda (C. L. Koch, 1833)
Pardosa cavanna Simon, 1881
Pardosa consimilis Nosek, 1905
Pardosa cribrata Simon, 1876
Pardosa drenskii Buchar, 1968
Pardosa hortensis (Thorell, 1872)
Pardosa italica Tongiorgi, 1966

Pardosa lugubris (Walckenaer, 1802)
Pardosa mixta (Kulczyn'ski, 1887)
Pardosa monticola (Clerck, 1757)
Pardosa morosa (L. Koch, 1870)
Pardosa nebulosa (Thorell, 1872)
Pardosa nigra (C. L. Koch, 1834)
Pardosa paludicola (Clerck, 1757)
Pardosa palustris (Linnaeus, 1758)
Pardosa prativaga (L. Koch, 1870)
Pardosa proxima (C. L. Koch, 1847)
Pardosa pullata (Clerck, 1757)
Pardosa tasevi Buchar, 1968
Pardosa vittata (Keyserling, 1863)
Pirata piraticus (Clerck, 1757)
Pirata piscatorius (Clerck, 1757)
Pirata tenuitarsis Simon, 1876
Piratula hygrophila Thorell, 1872
Piratula knorri (Scopoli, 1763)
Piratula latitans (Blackwall, 1841)
Trochosa hispanica Simon, 1870
Trochosa robusta (Simon, 1876)
Trochosa ruricola (De Geer, 1778)
Trochosa terricola Thorell, 1856
Xerolycosa miniata (C. L. Koch, 1834)
Xerolycosa nemoralis (Westring, 1861)

PISAUROIDAE

Dolomedes fimbriatus (Clerck, 1757)
Dolomedes plantarius (Clerck, 1757)
Pisaura mirabilis (Clerck, 1757)
Pisaura novicia (L. Koch, 1878)

OXYOPIDAE

Oxyopes globifer Simon, 1876
Oxyopes heterophthalmus (Latreille, 1804)
Oxyopes lineatus Latreille, 1806
Oxyopes nigripalpis Kulczyński, 1891
Oxyopes ramosus (Martini & Goeze, 1778)

MITURGIDAE

Zora armillata Simon, 1878
Zora manicata Simon, 1878
Zora nemoralis (Blackwall 1861)
Zora pardalis Simon, 1878
Zora prespaensis Drensky, 1929
Zora silvestris Kulczyński, 1897
Zora spinimana (Sundevall, 1833)

AGELENIDAE

Agelena labyrinthica (Clerck, 1757)
Agelena orientalis C. L. Koch, 1841
Allagelena gracilens C. L. Koch, 1841
Eratigena agrestis (Walckenaer, 1802)
Histopona hauseri Brignoli, 1972
Histopona kurkai Deltshv & Indzhov, 2018
Histopona laeta (Kulczyński, 1897)
Histopona myops (Simon, 1885)
Histopona sp.
Histopona torpida (C. L. Koch, 1837)
Histopona vignai Brignoli, 1980

Inermocoelotes deltshevi Dimitrov, 1996
Inermocoelotes falciger Kulczyński, 1897
Inermocoelotes karlinskii (Kulczyński, 1906)
Inermocoelotes kulczynskii (Drensky, 1915)
Inermocoelotes melovskii Komnenov, 2017
Maimuna vestita (C. L. Koch, 1841)
Tegenaria bosnica Kratochvíl & Miller, 1940
Tegenaria campestris C. L. Koch, 1834
Tegenaria domestica (Clerck, 1757)
Tegenaria faniapollinis Brignoli, 1978
Tegenaria ferruginea (Panzer, 1804)
Tegenaria hasperi Chyzer, 1897
Tegenaria parietina (Fourcroy, 1785)
Tegenaria regispyrri Brignoli, 1976
Tegenaria rilaensis (Deltshev, 1993)
Tegenaria silvestris L. Koch, 1872

CYBAEIDAE

Cryphoeca silvicola (C. L. Koch, 1834)
Cybaeus balkanus Deltshev, 1997

HAHNIIDAE

Antistea elegans (Blackwall, 1841)
Cicurina cicur (Fabricius, 1793)
Hahnia helveola Simon, 1875
Hahnia nava (Blackwall, 1841)
Hahnia pusilla C. L. Koch, 1841

DICTYNIDAE

Altella lucida (Simon, 1874)
Archaeodictyna consecuta (O. P.-Cambridge, 1872)
Argenna subnigra (O. P.-Cambridge, 1861)
Argyroneta aquatica (Clerck, 1757)
Brigittea civica (Lucas, 1850)
Brigittea latens (Fabricius, 1775)
Brommella falcigera (Balogh, 1935)
Dictyna arundinacea (Linnaeus, 1758)
Dictyna pusilla Thorell, 1856
Dictyna uncinata Thorell, 1856
Lathys heterophthalma Kulczyński, 1891
Lathys stigmatisata (Menge, 1869)
Nigma flavescens (Walckenaer, 1830)
Scotolathys simplex Simon, 1884

AMAUROBIIDAE

Amaurobius erberi (Keyserling, 1863)
Amaurobius fenestralis (Ström, 1768)
Amaurobius pallidus L. Koch, 1868
Amaurobius phaeacus Thaler & Knoflach, 1998

TITANOECIDAE

Nurscia albomaculata (Lucas, 1846)
Titanoeca flavicomata L. Koch, 1872
Titanoeca quadriguttata (Hahn, 1833)
Titanoeca schineri L. Koch, 1872
Titanoeca sp.
Titanoeca tristis L. Koch, 1872

CHEIRACANTHIDAE

Cheiracanthium elegans Thorell, 1875
Cheiracanthium erraticum (Walckenaer, 1802)
Cheiracanthium ienisteani Stergiu, 1985
Cheiracanthium macedonicum Drensky, 1921
Cheiracanthium mildei L. Koch, 1864
Cheiracanthium montanum L. Koch, 1877
Cheiracanthium pennyi O. Pickard-Cambridge, 1873
Cheiracanthium punctorium (Villers, 1789)

ANYPHAENIDAE

Anyphaena accentuata (Walckenaer, 1802)
Anyphaena sabina L. Koch, 1866

LIOCRANIDAE

Agroeca brunnea (Blackwall, 1833)
Agroeca cuprea Menge, 1873
Agroeca lusatica (L. Koch, 1875)
Agroeca proxima (O. P.-Cambridge, 1871)
Agraecina lineata (Simon, 1878)
Agraecina scupiensis Deltshev, 2016
Apostenus fuscus Westring, 1851
Liocranum rupicola (Walckenaer, 1830)
Mesiotelus annulipes (Kulczyński, 1897)
Mesiotelus scopensis Drensky, 1935
Sagana rutilans (Thorell, 1875)

CLUBIONIDAE

Clubiona brevipes Blackwall, 1841
Clubiona caerulea L. Koch, 1867
Clubiona compta C. L. Koch, 1839
Clubiona diversa O. P.-Cambridge, 1862
Clubiona frutetorum L. Koch, 1867
Clubiona lutescens Westring, 1851
Clubiona marmorata L. Koch, 1866
Clubiona neglecta O. P.-Cambridge, 1862
Clubiona pallidula (Clerck, 1757)
Clubiona phragmitis C. L. Koch, 1843
Clubiona pseudoneglecta Wunderlich, 1994
Clubiona similis L. Koch, 1867
Clubiona terrestris Westring, 1851
Clubiona trivialis C. L. Koch, 1843
Porrhoclubiona genevensis L. Koch, 1866

TRACHELIDAE

Cetonana laticeps (Canestrini, 1868)
Trachelas minor O. P.-Cambridge, 1872

PHRUROLITHIDAE

Phrurolithus festivus (C. L. Koch, 1835)
Phrurolithus minimus C. L. Koch, 1839
Phrurolithus nigrinus (Simon, 1878)
Phrurolithus pullatus Kulczyński, 1897
Phrurolithus szilyi Herman, 1879

ZODARIIDAE

Zodarion aculeatum Chyzer, 1897
Zodarion frenatum Simon, 1884
Zodarion hauseri Brignoli, 1984
Zodarion morosum Denis, 1935

Zodarion ohridense Wunderlich, 1973
Zodarion thoni Nosek, 1905

GNAPHOSIDAE

Anagraphis ochracea (L. Koch, 1867)
Aphantaulax trifasciata (O. Pickard-Cambridge, 1872)
Berlandina plumalis (O. Pickard-Cambridge, 1872)
Callilepis cretica (Roewer, 1928)
Callilepis nocturna (Linnaeus, 1758)
Callilepis schuszeri (Herman, 1879)
Civizelotes caucasicus (L. Koch, 1866)
Civizelotes gracilis (Canestrini, 1868)
Civizelotes pygmaeus Miller, 1943
Cryptodrassus hungaricus (Balogh, 1935)
Drassodes cupreus (Blackwall, 1834)
Drassodes lapidosus (Walckenaer, 1802)
Drassodes lutescens (C. L. Koch, 1839)
Drassodes pubescens (Thorell, 1856)
Drassyllus crimeaensis Kovblyuk, 2003
Drassyllus lutetianus (L. Koch, 1866)
Drassyllus praeficus (L. Koch, 1866)
Drassyllus pusillus (C. L. Koch, 1833)
Drassyllus villicoides (Giltay, 1932)
Drassyllus villicus (Thorell, 1875)
Gnaphosa bicolor (Hahn, 1833)
Gnaphosa dolanskyi Řezáč, Růžička, Oger & Řezáčová, 2018
Gnaphosa dolosa Herman, 1879
Gnaphosa lucifuga (Walckenaer, 1802)
Gnaphosa lugubris (C. L. Koch, 1839)
Gnaphosa muscorum (L. Koch, 1866)
Gnaphosa opaca Herman, 1879
Gnaphosa rufula (L. Koch, 1866)
Haplodrassus bohemicus Miller & Buchar, 1977
Haplodrassus dalmatensis (L. Koch, 1866)
Haplodrassus minor (O. P.-Cambridge, 1879)
Haplodrassus signifer (C. L. Koch, 1839)
Haplodrassus silvestris (Blackwall, 1833)
Leptodrassex memorialis (Spassky, 1940)
Leptodrassus albidus Simon, 1914
Micaria albovittata (Lucas, 1846)
Micaria coarctata (Lucas, 1846)
Micaria formicaria (Sundevall, 1831)
Micaria fulgens (Walckenaer, 1802)
Micaria guttulata (C. L. Koch, 1839)
Micaria pulicaria (Sundevall, 1831)
Micaria rossica Thorell, 1875
Nomisia aussereri (L. Koch, 1872)
Nomisia exornata (C. L. Koch, 1839)
Nomisia levyi Chatzaki, 2010
Nomisia ripariensis (O. Pickard-Cambridge, 1872)
Parasyrisca sp.
Scotophaeus scutulatus (L. Koch, 1866)
Trachyzelotes barbatus (L. Koch, 1866)
Trachyzelotes huberti Platnick & Murphy, 1984
Trachyzelotes lyonneti (Audouin, 1826)
Trachyzelotes malkini Platnick & Murphy, 1984
Trachyzelotes pedestris (C. L. Koch, 1837)
Zelotes apricorum (L. Koch, 1876)
Zelotes atrocaeruleus (Simon, 1878)

Zelotes babunaensis (Drensky, 1929)
Zelotes balcanicus Deltchev, 2006
Zelotes cingarus (O. P.-Cambridge, 1874)
Zelotes electus (C. L. Koch, 1839)
Zelotes erebeus (Thorell, 1871)
Zelotes exiguus (Müller & Schenkel, 1895)
Zelotes fulvaster (Simon, 1878)
Zelotes harmeron Levy, 2009
Zelotes hermani (Chyzer, 1897)
Zelotes latreillei (Simon, 1878)
Zelotes longipes (L. Koch, 1866)
Zelotes metellus Roewer, 1928
Zelotes oblongus (C. L. Koch, 1833)
Zelotes petrensis (C. L. Koch, 1839)
Zelotes prishutovae Ponomarev & Tsvetkov, 2006
Zelotes segrex (Simon, 1878)
Zelotes similis (Kulczyński, 1887)
Zelotes talpinus (L. Koch, 1872)
Zelotes tenuis (L. Koch, 1866)

SPARASSIDAE

Micrommata ligurina (C. L. Koch, 1845)
Micrommata virescens (Clerck, 1757)
Olios argelasius (Walckenaer, 1806)

PHILODROMIDAE

Philodromus aureolus (Clerck, 1757)
Philodromus cespitum (Walckenaer, 1802)
Philodromus collinus C. L. Koch, 1835
Philodromus dispar Walckenaer, 1826
Philodromus emarginatus (Schränk, 1803)
Philodromus hadzii Šilhavý, 1944
Philodromus marmoratus Kulczyński, 1891
Philodromus pelagonus Šilhavý, 1944
Philodromus pinetorum Muster, 2009
Philodromus poecilus (Thorell, 1872)
Philodromus praedatus O. P.-Cambridge, 1871
Philodromus rufus Walckenaer, 1826
Philodromus vagulus Simon, 1875
Pulchellodromus pulchellus (Lucas, 1846)
Thanatus arenarius L. Koch, 1872
Thanatus atratus Simon, 1875
Thanatus coloradensis Keyserling, 1880
Thanatus formicinus (Clerck, 1757)
Thanatus imbecillus L. Koch, 1878
Thanatus oblongiusculus (Lucas, 1846)
Thanatus pictus L. Koch, 1881
Thanatus sabulosus (Menge, 1875)
Thanatus vulgaris Simon, 1870
Tibellus macellus Simon, 1875
Tibellus oblongus (Walckenaer, 1802)

THOMISIDAE

Cozyptila blackwalli Simon, 1875
Diaea dorsata (Fabricius, 1777)
Ebrechtella tricuspidata (Fabricius, 1775)
Heriaeus setiger (O. P.-Cambridge, 1872)
Heriaeus simoni Kulczyński, 1903
Heriaeus zhalosni Komnenov, 2017
Misumena vatia (Clerck, 1757)
Monaeses paradoxus (Lucas, 1846)

Ozyptila atomaria (Panzer, 1801)
Ozyptila balcanica Deltshv, Blagoev, Komnenov & Lazarov, 2016
Ozyptila claveata (Walckenaer, 1837)
Ozyptila confluens (C. L. Koch, 1845)
Ozyptila praticola (C. L. Koch, 1837)
Ozyptila pullata (Thorell, 1875)
Ozyptila sanctuaria (O. P.-Cambridge, 1871)
Ozyptila scabricula (Westring, 1851)
Ozyptila simplex (O. P.-Cambridge, 1862)
Pistius truncatus (Pallas, 1772)
Runcinia grammica (C. L. Koch, 1837)
Synema globosum (Fabricius, 1775)
Synema plorator (O. P.-Cambridge, 1872)
Synema utotchkini Marusik & Logunov, 1995
Thomisus onustus Walckenaer, 1805
Tmarus piger (Walckenaer, 1802)
Tmarus stellio Simon, 1875
Xysticus acerbus Thorell, 1872
Xysticus audax (Schränk, 1803)
Xysticus bifasciatus C. L. Koch, 1837
Xysticus caperatus Simon, 1875
Xysticus cristatus (Clerck, 1757)
Xysticus erraticus (Blackwall, 1834)
Xysticus gallicus Simon, 1875
Xysticus cf. graecus C. L. Koch, 1837
Xysticus kaznakovi Utochkin, 1968
Xysticus kempeleni Thorell, 1872
Xysticus kochi Thorell, 1872
Xysticus laetus Thorell, 1875
Xysticus lanio C. L. Koch, 1835
Xysticus luctator L. Koch, 1870
Xysticus luctuosus (Blackwall, 1836)
Xysticus macedonicus Šilhavý, 1944
Xysticus marmoratus Thorell, 1875
Xysticus ninnii Thorell, 1872
Xysticus robustus (Hahn, 1832)
Xysticus sabulosus (Hahn, 1832)
Xysticus secedens (L. Koch, 1876)
Xysticus striatipes L. Koch, 1870
Xysticus tenebrosus ochridensis Šilhavý, 1944
Xysticus tenebrosus Šilhavý, 1944

SALTICIDAE

Aelurillus concolor Kulczyński, 1891
Aelurillus deltshevi Azarkina & Komnenov, 2015
Aelurillus laniger Logunov & Marusik, 2000
Aelurillus m-nigrum Kulczyński, 1891
Aelurillus v-insignitus (Clerck, 1757)
Asianellus festivus (C. L. Koch, 1834)
Attulus distinguendus (Simon, 1868)
Attulus penicillatus (Simon, 1875)
Ballus chalybeius (Walckenaer, 1802)
Ballus rufipes (Simon, 1868)
Calositticus atricapillus (Simon, 1882)
Calositticus floricola (C. L. Koch, 1837)
Carrhotus xanthogramma (Latreille, 1819)
Chalcoscirtus infimus (Simon, 1868)
Chalcoscirtus nigrinus (Thorell, 1875)
Cyrba algerina (Lucas, 1846)

Dendryphantes rudis (Sundevall, 1833)
Euophrys frontalis (Walckenaer, 1802)
Euophrys herbigrada (Simon, 1871)
Euophrys petrensis (C. L. Koch, 1837)
Euophrys rufibarbis (Simon, 1868)
Evarcha arcuata (Clerck, 1757)
Evarcha falcata (Clerck, 1757)
Evarcha jucunda (Lucas, 1846)
Evarcha laetabunda (C. L. Koch, 1846)
Evarcha michailovi Logunov, 1992
Heliophanus auratus C. L. Koch, 1835
Heliophanus cupreus (Walckenaer, 1802)
Heliophanus dubius C. L. Koch, 1835
Heliophanus equester L. Koch, 1867
Heliophanus flavipes (Hahn, 1832)
Heliophanus kochii Simon, 1868
Heliophanus lineiventris Simon, 1868
Heliophanus melinus L. Koch, 1867
Heliophanus simplex Simon, 1868
Heliophanus tribulosus Simon, 1868
Hypositticus pubescens (Fabricius, 1775)
Icius subinermis Simon, 1937
Leptorchestes berolinensis (C. L. Koch, 1846)
Leptorchestes mutilloides (Lucas, 1846)
Macaroeris flavicomis (Simon, 1884)
Macaroeris nidicolens (Walckenaer, 1802)
Marpissa muscosa (Clerck, 1757)
Marpissa nivoyi (Lucas, 1846)
Mendoza canestrinii (Ninni, 1868)
Menemerus semilimbatus (Hahn, 1829)
Mogrus neglectus (Simon, 1868)
Myrmarachne formicaria (De Geer, 1778)
Neaetha absheronica Logunov & Guseinov, 2002
Neon levis (Simon, 1871)
Neon reticulatus (Blackwall, 1853)
Neon valentulus Falconer, 1912
Pellenes brevis (Simon, 1868)
Pellenes diagonalis (Simon, 1868)
Pellenes flavipalpis (Lucas, 1853)
Pellenes geniculatus (Simon, 1868)
Pellenes moreanus Metzner, 1999
Pellenes nigrociliatus (Simon, 1875)
Pellenes seriatus (Thorell, 1875)
Pellenes tripunctatus (Walckenaer, 1802)
Philaeus chrysops (Poda, 1761)
Phlegra cinereofasciata (Simon, 1868)
Phlegra fasciata (Hahn, 1826)
Pseudeuophrys erratica (Walckenaer, 1826)
Pseudeuophrys obsoleta (Simon, 1868)
Pseudicius picaceus (Simon, 1868)
Saitis tauricus Kulczyński, 1905
Salticus olivaceus (L. Koch, 1867)
Salticus scenicus (Clerck, 1757)
Salticus zebraneus (C. L. Koch, 1837)
Sibianor sp.
Synageles dalmaticus (Keyserling, 1863)
Synageles scutigera Proszynski, 1979
Synageles venator (Lucas, 1836)
Talavera aequipes (O. P.-Cambridge, 1871)
Talavera monticola (Kulczyński, 1884)

5.3 Taksonomski pregled faune paukova Makedonije

Pregled faune paukova Makedonije izložen je po familijama, u taskonomskom redosledu.

Ispod svake vrste, dat je popis svih radova u kojima se vrsta spominje za faunu Makedonije, sa odgovarajućom sinonimikom ukoliko ona postoji. Citirane reference su date hronološkim redosledom godina. Latinska imena vrsta koja su greškom navedena u datoj referenci, označena su oznakom [sic!]. U slučaju podatka koji je baziran na pogrešnoj identifikaciji, iza odgovarajuće reference tog podatka u zagradi je navedeno dali se radi o pogrešnoj identifikaciji ili delimično pogrešnoj identifikaciji. Delimično pogrešna identifikacija znači da u podacima o datoj referenci postoji barem jedan podatak koji je tačan. Ovaj podatak ili podaci koji su tačni u toj referenci, kad se citiraju ispod vrste na koju se tačno odnose, iza reference u zagradi stoji „in part“.

Svaka vrsta je predstavljena sledećim paragrafima: literaturni nalazi, novi nalazi (ukoliko postoje), napomena (ukoliko je data), distribucija i horotip (ukoliko je poznat).

U literaturnim nalazima navedene su samo reference koje se odnose na originalne nalaze, odnosno baziraju se na sakupljenom materijalu. Podaci iz citiranih izvora, u najvećoj meri su predstavljeni u originalnom formatu, sa odgovarajućim prevodom na srpski jezik. Podaci iz različitih referenci poređani su po hronološkom redosledu publikovanja. Dok su podaci unutar jedne reference dati po hronološkom redosledu sakupljanja. Revidirani podaci iz muzejskih kolekcija predstavljeni su odgovarajućom skraćenicom muzeja odakle potiču i inventarnim brojem u zagradi, ukoliko on postoji. Na kraju svakog podatka ili više podataka iz iste reference koji su međusobno odvojeni znakom tačka-zarez, u zagradi je navedena referenca na koju se odnose. U slučaju kada u „sinonimici“ data referenca navodi vrstu sa originalnim imenom koje je različito od trenutnog, onda se u paragrafu literaturni nalazi, iza reference navodi originalno ime vrste sa sufiksom „sub“. Na primer, kod vrste *Brachythele icterica* (C. L. Koch, 1838), u „sinonimici“ je dato da Doflein (1921) ovu vrstu navodi pod imenom *Mygale icterica*. U tom slučaju, u paragrafu literaturni nalazi, ovu referencu sam naveo kao (**Doflein, 1921** sub *Mygale icterica*). Ukoliko je u „sinonimici“ iza odgovarajuće reference navedeno da se radi o „delom pogrešnoj identifikaciji“, onda tu istu referencu navodim sa sufiksom „in part“.

U paragrafu novi nalazi su navedeni nalazi koji se po prvi put saopštavaju za faunu Makedonije. Tu spadaju moji originalni podaci sa tereskih istraživanja kao i podaci iz revizija muzejskih kolekcija.

Ukoliko postoje dodatne informacije ili zabeleške, one su date u paragrafu napomena.

U paragrafu distribucija, za svaku vrstu je navedeno njeno trenutno poznato rasprostranjenje u svetu. U slučaju sumnjive prisutnosti na nekoj teritoriji stavljena je oznaka „?“ . Distribucija je temeljena prema World Spider Catalog (2019), Komnenov (2014) i svi ostali relevantni radovi za svaku vrstu posebno.

U poslednjem paragrafu, dati su horotipovi za svaku vrstu kada je bilo moguće odrediti ih.

ATYPIDAE

Atypus affinis Eichwald, 1830

Atypus affinis: Drensky 1929: 4; Drensky 1936: 10; Blagoev 2002: 11; Deltshv i sar. 2013: 6; Komnenov 2014: 26.

LITERATURNI NALAZI. Planina Pelister; Resen; Ohrid (**Drensky, 1929**); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, ca. 950 m jugoistočno od Nivičani, 587 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U kolekciji Drenskog ova vrsta nije nađena.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Alžir, Maroko, Evropa.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

Atypus muralis Bertkau, 1890

Atypus muralis: Komnenov 2014: 26.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kratovo, Jamiško Osoje, ca. 2.1 km istočno od Jamište, 1370 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), 05.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, istočna Turska, Kavkaz, jugozapadni Turkmenistan?

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

Atypus piceus (Sulzer, 1776)

Atypus piceus: Drensky 1929: 4; Drensky 1936: 10; Nikolić & Polenec 1981: 7; Blagoev 2002: 11; Komnenov 2014: 26.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han (**Drensky, 1929**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 1.2 km severno-severozapadno od Rajeti, 1061 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Probištip, ca. 1.5 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 584 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercu-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U kolekciji Drenskog ova vrsta nije nađena.

DISTRIBUCIJA. Evropa, do Moldavije na istoku i severnog Irana na jugoistoku. Podatak iz Irana je sumnjiv i zasnovan na provizornoj identifikaciji dva mužjaka, bez ženki.

HOROTIP. Evropski.

NEMESIIDAE

Brachythele icterica (C. L. Koch, 1838)

Mygale icterica: Doflein 1921: 317.

Brachythele icterica: Drensky 1929: 4; Drensky 1936: 10; Giltay 1932: 13; Nikolić & Polenec 1981: 8; Blagoev 2002: 11.

LITERATURNI NALAZI. Kaluckova [=Kalkovo] (**Doflein, 1921** sub *Mygale icterica*); 1 ♀ (RBINS), Skopje, 05.06.1930, leg. L. Giltay (**Giltay, 1932**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Katlanovo, iznad Katlanovske Banje, 260 m n.m., kserotermni pašnjak, klopke, 18.03-29.04.2007, leg. M. Komnenov & S. Hristovski.

NAPOMENA. Distribucija data u World Spider Catalog (2019) nije u potpunosti tačna. Vrsta nije rasprostranjena u Italiji i Hrvatskoj.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, južna Grčka.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Brachythele* sp.**

Brachythele sp.: Komnenov 2014: 27.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Nemesia pannonica*), 3 km jugoistočno od Crničani, transekt duž makadamskog puta, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. Primerici sa Osogovskih planina pripadaju kompleksu bliskih vrsta *Brachythele denieri* (Simon, 1916) i *Brachythele langourovi* Lazarov, 2005 sa trenutno nejasnim taskonomskim statusom. Dosadašnja revizija ove dve vrste indicira da je *B. langourovi* najverovatnije sinonim od *B. denieri*.

HOROTIP. Nije jasan.

FILISTATIDAE

***Filistata insidiatrix* (Forsskål, 1775)**

Filistata insidiatrix: Doflein 1921: 302; Stojićević 1929: 10 (in part); Drensky 1936: 11; Nikolić & Polenec 1981: 8; Blagoev 2002: 11.

LITERATURNI NALAZI. Južni deo doline Vardara (**Doflein, 1921**); 5 ♀♀ 3 juv. (PMB 122), Veles, Babuna, 14.05.1921, leg. D. Stojadinović; 8 ♀♀ (PMB 124), Đevđelija, 01.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Veles, pored reke Babune, kserotermni brdski pašnjak, 21.05.2013, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Zelenortska ostrva, Egypat, Libija, Alžir, Tunis, južna Evropa, Turska, Sirija, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, Turkmenistan.

HOROTIP. Mediteranski.

***Pritha nana* (Simon, 1868)**

Filistata insidiatrix: Stojićević 1929: 10 (delom pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 11; Nikolić & Polenec 1981: 8; Blagoev 2002: 11.

Pritha nana: Komnenov 2014: 27.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀ (PMB 123), Skopje, 25.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♂ (PMB 125), Štip, 07.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Filistata insidiatrix*); 6 ♀♀, planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, 18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Alžir, južna Evropa, Turska, Izrael.

HOROTIP. Mediteranski.

SCYTODIDAE

***Scytodes thoracica* (Latreille, 1802)**

Scytodes thoracica: Stojićević 1907: 18; Stojićević 1929: 9; Drensky 1929: 26; Drensky 1935: 101; Drensky 1936: 54; Blagoev 2002: 11; Komnenov 2002: 105; Deltšev i sar. 2013: 7; Komnenov 2014: 28.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907**); Prilep; 1 ♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; Veles; Kratovo; 3 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929**); 1 ♀ (PMB 72), Veles, Zelenikovo, 12.05.1921, leg. D. Stojićević; 2 ♀♀ 2 juv. (PMB 73), Veles, Topolka, 13.05.1921, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 75), Demir Kapija, 07.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 76), Dojransko jezero, 13.06.1920, leg. D. Stojićević; 2 ♀♀ (PMB 80), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929**); Skopje; manastir "Sveti Nikola", 10 km zapadno-jugozapadno od Skoplja kod reke Treske (**Drensky, 1935**); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Galičica: 1 ♀, Peštani, 719 m, 31.08.2005, leg. C. Deltšev & E. Stojkoska; 1 ♀, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov; 2 ♀♀, Prespansko jezero, Konjsko, ostrvo Golem Grad, 855 m, 20.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, jezero Kalimanci, Babin Dol, ca. 550 m zapadno-jugozapadno od brane "Kalimanci", 505 m n.m., mešovita listopadna šuma, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH), 1.5 km severozapadno od Stari Dojran, pseudomakija, klopke, 25-28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

DISTRIBUCIJA. Kosmopolitska distribucija ove vrste u svetu posledica je antropogenog faktora. Introdokovana je u Severnu Ameriku, Argentinu, Indiju, Australiju, Novi Zeland. Smatra se da je poreklo ove vrste u Mediteranu.

HOROTIP. Mediteranski.

PHOLCIDAE

***Holocnemus pluchei* (Scopoli, 1763)**

Pholcus opilionoides: Drensky 1929: 28 (delom pogrešna identifikacija).

Pholcus phalangioides: Drensky 1929: 28 (delom pogrešna identifikacija).

Pholcus opilionoides [sic!]: Stojićević 1929: 16 (pogrešna identifikacija).

Pholcus phalangoides [sic!]: Stojićević 1929: 16 (pogrešna identifikacija).

Hoplopholcus forskali: Stojićević 1929: 16 (pogrešna identifikacija).

Holocnemus pluchi [sic!]: Drensky 1935: 100.

Holocnemus pluchei: Nikolić & Polenec 1981: 20; Deltshev i sar. 2000: 179; Blagoev 2002: 11; Deltshev i sar. 2013: 7; Komnenov 2014: 28.

LITERATURNI NALAZI. Veles; Prilep; 2 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Resen; Kruševo (**Drensky, 1929** in part *Pholcus opilionoides*); Ohrid, 04.1918; Bitolj, kota 1248; planina Babuna, Abdi Han; 1 ♂ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; Ohrid (**Drensky, 1929** in part *Pholcus phalangioides*); 1 ♀ 2 juv. (PMB 379), Đevđelija, 27.05.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Pholcus opilionoides*); 1 ♀ 3 juv (PMB 386), Demir Kapija, 07.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Pholcus phalangioides*); 1 ♂ 2 ♀♀ (PMB 390), Veles, Babuna, 17.05.1921, leg. D. Stojadinović; 4 ♀♀ (PMB 392), Štip, 07.06.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♂ (PMB 405), Veles, 15.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Hoplopholcus forskali*); Sveti Vid kod Metkovića - Skoplje (**Drensky, 1935**); 1 ♀, Kičevo, Izvor, 07.1994, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); 1 ♀, planina Galičica, Peštani, 719 m, 31.08.2005, leg. C. Deltshev & E. Stojkoska; 1 ♂ 1 ♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 2 ♀♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Kočani, leva strana Kočanske reke, ca. 2.2 km južno od Kočanskog jezera, 405 m n.m., rečna obala, 16.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, pod kamenjem, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 700 m severoistočno od Istibanja, 402 m n.m., napušteni rudnik, 18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Sokolarci, 464 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 01.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Libija, Alžir, Tunis, Maroko, južna Evropa, Turska, Liban, Izrael, Palestina. Introdukovana u Argentinu i Urugvaj.

HOROTIP. Mediteranski.

***Hoplopholcus forskali* (Thorell, 1871)**

Pholcus forskali: Drensky 1924: 21; Drensky 1929: 28.

Holocnemus forskali: Drensky 1936: 55.

Hoplopholcus forskali: Blagoev 2002: 11.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♂♂ 5 ♀♀ 3 juv. (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1924** sub *Pholcus forskali*); Veles; Skoplje; Prilep (**Drensky, 1929** sub *Pholcus forskali*).

NOVI NALAZI. 3 ♂♂ 2 ♀♀, Planina Bistra, Galičnik, 1383 m n.m., u toaletu, 16.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Deltshev (2008) navodi da je ova vrsta registrovana u pećini, međutim u literaturi ne postoji takav podatak.

DISTRIBUCIJA. Mađarska, Rumunija, Hrvatska, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Turska.

HOROTIP. Balkanski.

***Pholcus opilionoides* (Schrank, 1781)**

Pholcus opilionoides: Doflein 1921: 304, 317; Drensky 1929: 28 (in part); Drensky 1935: 99; Drensky 1936: 56; Blagoev 2002: 11; Komnenov 2003: 46; Deltshev i sar. 2013: 7; Komnenov 2014: 28.

Pholcus phalangioides: Drensky 1929: 28 (delom pogrešna identifikacija).

Pholcus opilionoides [sic!]: Baum 1930: 101.

LITERATURNI NALAZI. Kaluckova [=Kalkovo] (**Doflein, 1921**); 1 ♂ 1 ♀ 1 juv. (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky; Ohrid; 3 ♂♂ 4 ♀♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; Kruševo (**Drensky, 1929** in part); Ohrid, 04.1918; 2 ♀♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 06.1918, leg. P. Drensky; planina Babuna, Abdi Han; Resen (**Drensky, 1929** in part *Pholcus phalangioides*); Stenje-Konjsko, 18.08.1929, leg. L. Černosvitov (**Baum, 1930** sub *Pholcus opilionoides*); Vodno kod Skoplja (**Drensky, 1935**); 2 ♂♂ 2 ♀♀, planina Jakupica, pored šumskog puta, prema Nežilovo pored Čepleske reke, 900-700 m, 18.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 2 ♀♀, planina Osogovo, Kočani, Čurilska Čuka, 1250 m n.m., mezofilna livada, 16.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 2 ♀♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1917, leg. et det. P. Drensky; 2 ♀♀ (PMS, u zbirci delom pogrešno određena kao *Pholcus phalangioides*), isti lokalitet, 06.1918, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. Deltshev (2008) pogrešno navodi da je ova vrsta registrovana u pećinama. U dosadašnjoj literaturi, ne postoji takav podatak.

DISTRIBUCIJA. Južna Evropa, Turska, Azerbejdžan. Sudeći po fotografijama muškog pedipalpa u El-Hennawy (2017), podatak iz Egipta bazira se na pogrešnoj identifikaciji.

HOROTIP. Južnoevropsko-Kavkaski.

***Pholcus phalangioides* (Fuesslin, 1775)**

Pholcus phalangioides: Drensky 1929: 28 (in part); Drensky 1936: 56; Blagoev 2002: 11; Deltshev i sar. 2013: 7.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Bitolj, kota 1248; planina Babuna, Abdi Han; Resen-Ohrid (**Drensky, 1929** in part).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Planina Bistra, Galičnik, 1383 m n.m., u toaletu, 16.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Zapadna Azija. Introdukovana u obe Amerike, Evropi, Africi, Aziji, Australiji, Novom Zelandu i brojnim ostrvima.

HOROTIP. Nije jasan.

***Psilochorus simoni* (Berland, 1911)**

Psilochorus simoni: Komnenov 2014: 28.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.05.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika. Introdukovana u Evropu, Tursku, Novi Zeland.

HOROTIP. Nije jasan.

***Spermophora senoculata* (Dugès, 1836)**

Comaroma ressenensis: Drensky 1929: 36.

Comaroma resnensis [sic!]: Drensky 1935: 98, 105; Drensky 1936: 92; Kratochvil 1936: 76.

Comaroma ressenensis [sic!]: Nikolić & Polenec 1981: 47.

Spermophora senoculata: Blagoev 2002: 11; Lazarov 2004: 155; Deltshev 2008: 331; Deltshev i sar. 2013: 8; Komnenov 2014: 29.

LITERATURNI NALAZI. Resen, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Comaroma ressenensis*); 2 ♂♂ 1 ♀, pećina kod sela Rašče, ca. 12 km zapadno-severozapadno od Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Comaroma resnensis*); 1 ♀, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, planina Galičica, Peštani, 719 m, 31.08.2005, leg. C. Deltshev & E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2013**); 1 ♀, planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenom, 18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVINALAZI. 1 ♂, Skoplje, Aerodrom, u stanu, 26.03.2005, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Veles, pored reke Babune, kserotermni brdski pašnjak, 21.05.2013, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena.

DISTRIBUCIJA. Smatra se da je vrsta Azijskom porekla. Introdukovana u Severnu i Južnu Ameriku, južnu Evropu, Kinu, Koreju, Japan. Zbog nejasnog proishoda, horotip vrste ostaje otvoren.

HOROTIP. Nije jasan.

SEGESTRIIDAE

***Segestria bavarica* C. L. Koch, 1843**

Segestria bavarica: Deltshev i sar. 2013: 8.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Resen, 1000 m, 30.08.2002, leg. C. Deltshev & G. Blagoev (**Deltshev i sar., 2013**).

NAPOMENA. Podatak o *Segestria bavarica* na Galičici u Deltshev i sar. (2013) je pogrešan. Vrsta je nađena kod grada Resen, koj ne pripada planini Galičici. Vrsta *Segestria bavarica* briše se sa liste faune planine Galičice.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropsko-Kavkaski.

***Segestria senoculata* (Linnaeus, 1758)**

Segestria senoculata: Drensky 1929: 27; Nikolić & Polenec 1981: 18; Blagoev 2002: 11; Komnenov 2002: 105; Komnenov 2003: 46; Lazarov 2004: 156; Deltshev i sar. 2013: 8; Komnenov 2014: 29; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 04.1917; Bitolj, kota 1248 (**Drensky, 1929**); Šar planina: 2 ♀♀, Gorno Jelovce, 1260 m, pored puta, 08.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); Planina Jakupica: 4 ♀♀, pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1200-1100 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov; 4 juv., visokoplaninski pašnjak, Gorno Kjule, 1800-1900 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov; 6 ♀♀, visokoplaninski pašnjak, Marina Rupa, 2100 m, 15.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 2 ♀♀, planina Pelister, u okolini manastira Sveta Ana, 1350 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 5 ♀♀, planina Galičica, vrh Tomoros, 1830 m, 22.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov

(**Deltshev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Kratovo, Jamiško Osoje, ca. 2.1 km istočno od Jamište, 1370 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), 05.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, Šar planina, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Kavkaz.

HOROTIP. Evropsko-Kavkaski.

DYSDERIDAE

Dasumia kusceri (**Kratochvíl, 1935**)

Harpactes lepidus: Drensky 1929: 27 (pogrešna identifikacija).

Harpactes Kuščeri: Kratochvil 1935: 22.

Dasumia kusceri: Blagoev 2002: 11; Komnenov 2014: 29.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 04.1917; Bitolj, kota 1248, 05.1917; Ohrid; 1 ♂ 1 ♀ (PMS), Resen, 04.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Harpactes lepidus*); Šar planina, Crni Kamen, 25.06.19320, leg. J. Štorkan (**Kratochvil, 1935** sub *Harpactes Kuščeri*); 3 ♂♂, planina Osogovo, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1310 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog vrsta je navedena kao *Harpactes seideli*. Podatak sa Ohrida u Drensky (1929) naveden kao *Harpactes seideli* zasnovan je na pogrešnoj determinaciji juvenilnog primerka *Harpactea* sp. Takođe podatak iz Manastira Sveti Nikola pored Treske u blizini Skoplja u Drensky (1935) naveden kao *Harpactes seideli* predstavlja pogrešnu identifikaciju.

DISTRIBUCIJA. Severna Makedonija (planine Šara i Osogovo), zapadna Bugarska (planina Osogovo).

HOROTIP. Endemit užeg područja.

Dysdera crocata C. L. Koch, 1838

Dysdera crocata: Drensky 1935: 98; Stefanovska i sar. 2008: 40.

LITERATURNI NALAZI. Pećina kod sela Rašče, ca. 12 km zapadno-severozapadno od Skoplja (**Drensky, 1935**); Skoplje, Karpos [=Karpoš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

NAPOMENA. Podatak o *D. crocata* sa Ohrida u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Dysdera longirostris*.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Libija, Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, Irak?, Turkmenistan?, Kazahstan?, Uzbekistan?. Introdikovana u Severnu Ameriku, Čile, Brazil, Australiju, Novi Zeland, Havaje.

HOROTIP. Mediteranski.

Dysdera dubrovninnii Deeleman-Reinhold, 1988

Dysdera dubrovninnii: Deltshev i sar. 2000: 179; Blagoev 2002: 11.

Dysdera ninnii: Komnenov 2002: 105 (pogrešna identifikacija); Komnenov 2017: 45.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (MMNH 2583), Skoplje, Markov Manastir, 30.05.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); 1 ♂, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 12.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Dysdera ninnii*).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Skoplje, Matka, crkva Sveta Nedela, 726 m n.m., mešovita šuma sa dominacijom bukve, 03.06.2012, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Slovačka, Rumunija, Slovenija, Hrvatska, Crna Gora, Albanija, Makedonija.

HOROTIP. Panonsko-Balkanski.

***Dysdera granulata* Kulczyński, 1897**

Dysdera granulata: Stefanovska i sar. 2008: 40; Komnenov 2014: 30.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Karpos [=Karpoš], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Severna Italija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Makedonija, Albanija.

HOROTIP. Balkanski.

***Dysdera halkidikii* Deeleman-Reinhold, 1988**

Dysdera halkidikii: Komnenov 2014: 30.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Severoistočna Makedonija, severoistočna Grčka.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Dysdera longirostris* Doblaka, 1853**

Dysdera crocota: Drensky 1929: 27 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 12; Kratochvil 1936: 75; Nikolić & Polenec 1981: 13; Blagoev 2002: 11.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Struga, 04.1918; Bitolj, kota 1248, 04.1918 (**Drensky, 1929** sub *Dysdera crocota*).

NAPOMENA. Podaci o ovoj vrsti u Deeleman-Reinhold & Deeleman (1988) su bazirani na identifikaciji juvenilnih primeraka prema kojima nije moguće tačno odrediti vrstu. Vrsta *Dysdera longirostris* briše se iz faune paukova planine Galičice, jer su ti podaci bazirani na identifikaciji juvenilnih primeraka *Dysdera* u Deeleman-Reinhold & Deeleman (1988).

DISTRIBUCIJA. Austrija, Slovačka, Slovenija, Mađarska, južna Ukrajina – Krim (tipski lokalitet), Rumunija, Bugarska, Srbija, Makedonija, Albanija, Grčka, Turska?, Kavkaz?, južni deo evropskog dela Rusije – region Krasnodara. Taksonomija ove vrste u istočnom Mediteranu nije jasna. Nedavno je opisana vrsta iz severoistočne Grčke - *Dysdera kati* Komnenov & Chatzaki, 2016 (Komnenov i sar., 2016). Primerici iz severoistočne Grčke su veoma slični *D. longirostris*. Međutim, nakon direktnog poređenja sa primercima *D. longirostris* sa tipskog lokaliteta na Krimu, ustanovljeno je da se radi o novoj vrsti. Vrlo je moguće da je neki od podataka o *D. longirostris* za Grčku zapravo nalaz *D. kati* ili neke druge vrste.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Dysdera pectinata* Deeleman-Reinhold, 1988**

Dysdera pectinata: Deeleman-Reinhold & Deeleman 1988: 187; Blagoev 2002: 11; Deltshev i sar. 2013: 8; Komnenov 2014: 31; Komnenov 2017: 47.

Dysdera ninnii: Komnenov 2014: 31 (pogrešna identifikacija); Komnenov 2017: 45.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Put Resen-Ohrid, severno od Nacinalnog Parka "Galičica" (tipski lokalitet), leg. P.R i C.L. Deeleman; 1 ♂, stelja mešovite šume *Corylus*, *Quercus* i *Fraxinus*, 600 m, 18.09.1986, leg. P.R i C.L. Deeleman (**Deeleman-Reinhold & Deeleman, 1988**); 1 ♀, planina Osogovo, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.05.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014** sub *Dysdera ninnii*); planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Kratovo, Ramni Nivi, 1105 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, Šar planina, Staro Selo, 930 m n.m., mešovita šuma, prosejavanje stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Makedonija, severozapadna Bugarska, zapadna Grčka.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Dysderocrates storkani* (Kratochvíl, 1935)**

Harpactocrates Štorkani: Kratochvil 1935: 20.

Harpactocrates storkani: Nikolić & Polenec 1981: 15.

Dysderocrates storkani: Deeleman-Reinhold & Deeleman 1988: 244; Deltshev i sar. 2000: 179; Blagoev 2002: 11; Komnenov 2002: 105; Deltshev i sar. 2013: 9; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. Korab, 17-19.06.1930, leg. J. Štorkan; Korab, Mala Korabska Vrata, 20.07.1930, leg. J. Štorkan (**Kratochvil, 1935** sub *Harpactocrates Štorkani*); 1 ♀, Šar planina, Ceri Pasino [=Ceripašina], 29.06.1963, leg. E. Pretner; 10 ♂♂ 8 ♀♀, Šar planina, severno od Tetova, bukova šuma, ispod kamenja i u stelji, 11-12.09.1986, leg. P.R i C.L. Deeleman; 1 ♀, Mavrovsko jezero, u stelji bukove šume, 13.09.1986, leg. P.R i C.L. Deeleman; 1 ♀ 1 juv., severno od Struge, hrastova šuma, ispod kamenja, 16.09.1986, leg. P.R i C.L. Deeleman; 1 ♂ 3 ♀♀, Nacinalni Park "Galičica", 1100-1400 m, 17-18.09.1986, leg. P.R i C.L. Deeleman; 1 ♀, Ohrid, 1500 m, u stelji, 03.19??, leg. J. Wunderlich (**Deeleman-Reinhold & Deeleman, 1988**); 1 ♂, Šar Planina, Popova Šapka, Jelak, 07.07.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom „Jelak“, 1850 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 13.07.1995, leg. G. Blagoev; 3 juv., Tetovo, Tetovsko Kale, hrastova šuma, 750 m n.m., klopke, 06.2007, leg. M. Jančevska; 1 ♀, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov; 2 juv., Ljuboten, ca. 850 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1351 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 2 juv., Ljuboten, ca. 850 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1350 m n.m., pod kamenjem u bukovoju šumi, ručno sakupljanje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 6 juv., Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., rub bukove šume, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 2 juv., Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., bukova šuma na krečnjaku, prosejavanjem stelje, 17.07.2016,

leg. M. Komnenov; 1 ♂, Ceripašina, 1844 m n.m., pod kamenjem u ripariskoj vegetaciji blizu reke Čakrit, ručno sakupljanje, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 3 ♀♀ (SMNH, nedeterminisan materijal), Šar planina, Popova Šapka, 06.1956, leg. nedostaje; 1 ♂ 1 ♀ (MMNH 3147, u zbirci pogrešno određena kao *Dysdera longirostris*), Pelister, Golemo jezero, 01.06.1994, leg. E. Stojkoska, det. C. Deltshev & G. Blagoev; 1 ♀ 1 juv. (MMNH 3134, u zbirci pogrešno određena kao *Dysdera longirostris*), Bistra, s. Nikiforovo, 16.06.1995, leg. E. Stojkoska, det. C. Deltshev & G. Blagoev; 2 ♂♂, 2 ♀♀, Šar planina, Jelak, bukova šuma, 1700 m n.m., 07.07.1995, leg. M. Komnenov; 2 juv. (NMPC P6A-5998, u zbirci pogrešno određena kao *Harpactea* sp.), Šar planina, Popova Šapka, 12-13.07.2012, leg. et det. A. Kurka.

NAPOMENA. *Dysderocrates storkani* je visoko planinska vrsta koja naseljava stelju bukovih i četinarskih šuma na Šar Planini i Korabu u severozapadnom delu Makedonije. Podatak iz urbanog dela Skoplja u Stefanovska i sar. (2008) je sumnjiv i najverovatnije se radi o pogrešnoj identifikaciji. Tokom mog boravka u prirodnjačkom muzeju u Sofiji u aprilu 2016, radeći na reviziji zbirke Drenskog, uspeo sam da pregledam celi materijal iz Skoplja na kojem se temelji rad Stefanovska i sar. (2008), ali ove vrste nije bilo u kolekciji.

U zbirci prirodnjačkog muzeja u Skoplju, primerci određeni kao *Dysdera longirostris* od strane C. Deltshev & G. Blagoev det., su pogrešne identifikacije vrste *Dysderocrates storkani*: 1 ♀ 1 juv. (MMNH 3134); 1 ♂ 1 ♀ (MMNH 3147).

DISTRIBUCIJA. Severozapadna Makedonija, jugozapadna Srbija, Crna Gora?, Svi literturni podaci za Srbiju su sumnjivi i vrlo je moguće da su bazirani na pogrešnoj identifikaciji *Dysderocrates silvestris* ili neke druge vrste ovog roda. Takođe podaci iz Crne Gore - Prokletije (Deeleman-Reinhold & Deeleman, 1988) su sumnjivi jer su bazirani samo na idetnifikaciji ženki. Na Prokletijama sam pronašao novu vrstu roda *Dysderocrates*, pa je vrlo moguće da se podaci u Deeleman-Reinhold & Deeleman (1988) zapravo odnose na ovu vrstu.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Harpactea bulgarica* Lazarov & Naumova, 2010**

Harpactea bulgarica: Komnenov 2014: 32.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 2 ♂♂, Kočani, ca. 1.1 km severozapadno od Dedova Češma, 1374 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 11.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, leva strana Petrove reke, ca. 240 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1018 m n.m., silikatni kamenjar u otvorenom delu bukove šume, klopke, 09.10.2009-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Severoistočna Makedonija, jugozapadna Bugarska.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Harpactea mariae* Komnenov, 2014**

Harpactea mariae: Komnenov 2014: 32.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♂♂, Planina Osogovo, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli (tipski lokalitet), 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Pelagonija, Novaci, njive, 610 m n.m., klopke, 23-29.06.2014, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Makedonija.
HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Harpactea nausicaae* Brignoli, 1976**

Harpactea coccifera: Ćurčić i sar. 2004: 23P (pogrešna identifikacija).

Harpactea nausicaae: Lazarov 2004: 156; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀ 17 juv., Makedonski Brod, Devič, u stelji, 23.06.2002 (Ćurčić i sar., 2004 sub *Harpactea coccifera*); 4 ♂♂, planina Pelister, u okolini manastira Sveta Ana, 1350 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (Lazarov, 2004); Šar planina: 1 ♂ 3 ♀♀, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Staro Selo, 930 m n.m., mešovita šuma, prosejavanjem stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov (Komnenov, 2017).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, ca. 500 m jugozapadno od Dolno Jelovce, 1227 m n.m. bukova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonski Brod, Slatina, 576 m n.m., mešovita šuma *Juglans regia* i *Buxus sempervirens*, prosejavanjem stelje, 31.03.2018, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonski Brod, Slatina, 571 m n.m., šuma *Buxus sempervirens*, prosejavanjem stelje, 31.03.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. *Harpactea coccifera* Brignoli, 1984 koje se navodi u Ćurčić i sar. (2004) predstavlja endem ostrva Krit.

DISTRIBUCIJA. Zapadna Makedonija, severozapadna Grčka.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Harpactea saeva* (Herman, 1879)**

Harpactea saeva: Komnenov 2002: 105; Lazarov 2004: 156; Komnenov 2014: 35.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♀♀ 7 juv., Šar planina, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1300 m, bukova šuma, klopke, 09-19.07.1998, leg. M. Komnenov (Komnenov, 2002); 1 ♂ 1 ♀, planina Pelister, Manastir Sveti Ilija, nad Grančari, 1200 m n.m., 19.04.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, planina Pelister, Ceparska [=Caparska] Preseka, 20.04.2002, leg. S. Lazarov (Lazarov, 2004); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Krstec, ca. 1.5 km severno-severozapadno od Kočanskog jezera, 780 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂ 2 ♀♀, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 14.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 14.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Jastrebnik, ca. 1.2 km severno-severozapadno od Rajeti, 1061 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 11 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂ 3 ♀♀, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M.

Komnenov; 5 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kratovo, leva strana Emiračke reke, ca. 500 m istočno od ušća u Zletovsku reku, 870 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 1 ♀, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂ 1 ♀, Kratovo, Ramni Nivi, 1105 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 2 ♀♀, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 9 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1333 m n.m., zasadi evropskog ariša, klopke, 11.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 3 ♀♀, Makedonska Kamenica, leva strana Moštičke reke, ca. 700 m jugozapadno od Selište, 643 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 9 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 7 ♂♂ 2 ♀♀, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ 10 ♀♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Stari Dojran, 150 m n.m., park sa starim stablima *Platanus orientalis*, prosejavanjem stelje, 04.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Slovačka, Mađarska, Rumunija, južna Ukrajina, Moldavija, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka.

HOROTIP. Karpato-Balkanski.

***Harpactea samuili* Lazarov, 2006**

Harpactea samuili: Stefanovska i sar. 2008: 40.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Karpos [=Karpoš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

DISTRIBUCIJA. Jugozapadna Bugarska, Makedonija.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Harpactea srednagora* Dimitrov & Lazarov, 1999**

Harpactea srednagora: Komnenov 2014: 36.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 14.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 16 ♂♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 1.2 km severno-severozapadno od Rajeti, 1061 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke,

13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, Ramni Nivi, 1105 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 6 ♂♂, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, leva strana Moštičke reke, ca. 700 m jugozapadno od Selište, 643 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov; 11 ♂♂ 5 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 3 ♀♀, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Probištip, ca. 1 km zapadno od Lesnovo, 832 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Probištip, ca. 1.5 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 584 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).
DISTRIBUCIJA. Severoistočna Makedonija, jugozapadna Bugarska.
HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Harpactea* sp.**

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Harpactea muscicola*), Stari Dojran, 200 m jugoistočno od kampa Partizan, 150 m n.m., obala Dojranskog jezera, klopke, 24-30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 3 ♂♂ 4 ♀♀, Stari Dojran, prosejavanjem stelje ispod starih stabla *Platanus orientalis*, 04.11.2018, leg. M. Komnenov.
NAPOMENA. Radi se o novoj vrsti za nauku. U zbirci Prirodnjačkog muzeja u Ljubljani postoji jedan primerak mužjaka koji je pogrešno određen kao *Harpactea muscicola*. Vrsta *H. muscicola* predstavlja endem ostrva Korzika.
DISTRIBUCIJA. Poznata samo sa jednog lokaliteta iz Starog Dojrana.
HOROTIP. Endemit užeg područja.

MIMETIDAE

***Ero aphana* (Walckenaer, 1802)**

Ero aphana: Komnenov 2014: 36.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).
NOVI NALAZI. 1 juv. Planina Osogovo, Sokolarci, 464 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 01.11.2018, leg. M. Komnenov.
DISTRIBUCIJA. Makaronezija, Tunis, južna Evropa, Turska, Jemen – Sokotra, Gruzija, Azerbejdžan. Inodukovana na Sv. Helenu, Reunion, Filipine, Kinu, Australiju.
HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Ero cambridgei* Kulczyński, 1911**

Ero cambridgei: Deltshev i sar. 2013: 9.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 18.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**).

NOVINALAZI. 1 ♂ 3 ♀♀, Planina Osogovo, Sokolarci, 464 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 01.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Kanarska ostrva, Evropa, Rusija – južni Sibir i južni Daleki Istok, Koreja, Japan.

HOROTIP. Palearktički.

***Ero furcata* (Villers, 1789)**

NOVI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, Gorno Jelovce, 1204 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonski Brod, Slatina, 571 m n.m., šuma *Buxus sempervirens*, prosejavanjem stelje, 31.03.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija.

HOROTIP. Evropski.

***Mimetus laevigatus* (Keyserling, 1863)**

Mimetus laevigatus: Komnenov 2014: 37.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀, Planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ subadult, Planina Osogovo, Sokolarci, 464 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 01.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Tunis, Alžir, južna Evropa, Turska, severozapadni Jordan, Liban, Gruzija, Azerbejdžan, Turkmenistan, Kazahstan, Tadžikistan.

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

ERESIDAE

***Eresus kollari* Rossi, 1846**

Eresus niger: Drensky 1929: 48; Stojićević 1929: 10; Giltay 1932: 11, 39; Drensky 1936: 32.

Eresus cinnaberinus: Nikolić & Polenec 1981: 9; Deltshev i sar. 2000: 179; Blagoev 2002: 12; Komnenov 2003: 46.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 126), Đevđelija, Udovo, 23.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 127), Đevđelija, Mirovci [=Miravci], 08.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Eresus niger*); 1 ♀, Dojransko jezero, Mrdaja, Karadojranski Potok, 11.04.1989, leg. S. Stanković (**Deltshev i sar., 2000**); 1 ♀, planina Jakupica, visokoplaninski pašnjak na stenama, ispod vrha Solunska Glava, 2200 m, 16.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003** sub *Eresus cinnaberinus*).

NAPOMENA. Taksonomija roda *Eresus* u južnoj Evropi je problematična i nejasna trenutno. Primerici sa Balkanskog poluostrva, osobeno njegovog južnog dela spadaju među

najkomplikovanije u taksonomskom smislu. Ovaj rod nikad nije revidiran u celosti i pored veoma malog broja poznatih vrsta u svetu - 21 (World Spider Catalog, 2019). Distribucija mu je pretežno u Mediteranu (južnoj Evropi i severnoj Africi), sa manjim brojem vrsta u Centralnoj Aziji, južnom Sibiru i Kini. Mužjaci različitih vrsta su obično uniformni, crvenog abdomena sa 4 crne tačke na njemu. Strukture muških pedipalpa su takođe uniformne među različitim vrstama i pod slabim uvećanjem binokulara veoma je teško uočiti razlike. U prošlosti neki autori su identifikovali vrste samo na bazi površne morfologije bez standardnog taksonomskog pristupa. Sve je ovo dovelo do znatne konfuzije u taksonomiji i nomenklaturi roda. Jedni od prvih opisanih vrsta u Evropi su *Eresus niger* (Petagna, 1787) i *Eresus cinnaberinus* (Olivier, 1789) (sada tretirane kao nomen dubium i zamenjene su nazivom *Eresus kollari*). Pod ova dva imena, mnogi arahnolozi su određivali primerke gotovo celog Palearktika, od Španije pa sve do Kine. Nomenklturni haos je dobro ilustrovan činjenicom da naziv *E. cinnaberinus* i pored nedavne kategorizacije kao nomen dubium, od strane prvog autora nedavne revizije roda severne i srednje Evrope - M. Řezáča, tretiran je kao validna vrsta. Kao rezultat ove revizije, u severnoj i srednjoj Evropi su ustanovljene dve vrste - *Eresus kollari* i *Eresus sandaliatus*, a jedna vrsta je opsiana kao nova - *Eresus moravicus* (Řezáč i sar., 2008). U ovom radu strukture bulbosa muškog pedipalpa su prezentovane samo SEM fotografijama, gde su vidljivi svi detalji a koje je veoma teško uočiti klasičnim pristupom. Nažalost, u radu nisu prezentovane digitalne fotografije ili crteži bulbosa, koje bi bile od pomoći prilikom idetnifikacije. Ovaj nedostatak možda je doprineo da se i dalje opisuju nove vrste, i pored nedavne revizije. Nedavno je opisana nova vrsta iz Mađarske – *Eresus hermani* (Kovács i sar., 2015).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska?, Kavkaz?, Rusija – do Dalekog istoka?, Iran?, Centralna Azija?

HOROTIP. Nije jasan.

***Eresus* sp.**

Eresus sp.: Komnenov 2014: 37.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (RBINS), Sermenli-Negorci, 04.06.1930, leg. L. Giltay (**Giltay, 1932** sub *Eresus niger*); Planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 1.4 km severoistočno od Istibanja, 430 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH, u zbirci određena kao *Eresus cf. kollari*), 1.9 km severoistočno od Crničani, 280 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. Videti kod predhodne vrste.

***Eresus walckenaeri* Brullé, 1832**

NOVI NALAZI. 1 ♂, Demir Kapija, u blizi reke Vardar, 02.03.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Demir Kapija, Dren, otvoren teren u šumi *Quercus coccifera*, 21.05.2005, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Veles, pored reke Babune, kserotermni brdski pašnjak, 25.05.2011, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije. Ovo je za sada jedina vrsta iz roda *Eresus* u Makedoniji koja se može sa sigurnošću identifikovati. Konduktor ove vrste je sasvim različit od tipične forme ostalih evropskih vrsta.

DISTRIBUCIJA. Južna Italija – Sicilija, južna Makedonija, jugozapadna Bugarska, Grčka, Turska, Izrael?

HOROTIP. Istočnomediteranski.

OECOBIIDAE

Oecobius maculatus Simon, 1870

NOVI NALAZI. 1 ♀, Novi Dojran, Nikolić, 250 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, pod kamenom, 17.09.2014, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Skoplje, Aerodrom, u stanu, 01.07.2016, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Novi rod i vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Tunis, Malta, Portugal, Španija, Francuska, Švajcarska, Italija, Slovenija, Hrvatska, Mađarska, Bugarska, Srbija?, Makedonija, Albanija, Grčka, Turska, Azerbejdžan?

HOROTIP. Mediteranski.

Uroctea durandi (Latreille, 1809)

Uroctea durandi: Deltšev i sar. 2000: 180; Komnenov 2014: 37.

LITERATURNI NALAZI. 1 subadult ♀, Klisura Treska (360), HEC "Kozjak", 14.09.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Probištip, Marčevo, kserotermni brdski pašnjak, pod kamenom, 04.08.2001, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Maroko, južna Evropa, Turska, Izrael.

HOROTIP. Mediteranski.

ULOBORIDAE

Uloborus walckenaerius Latreille, 1806

Uloborus walckenaerius: Drensky 1929: 41; Drensky 1936: 107; Nikolić & Polenec 1981: 11; Blagoev 2002: 12; Deltšev i sar. 2013: 9; Komnenov 2014: 38.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 2 ♀♀, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Katlanovo, 25.05.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀ (SMNH), 500 m severozapadno od Novi Dojran, 170 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ 1 ♀, Veles, pored reke Babune, 21.05.2013, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Novi Dojran, među žbunjem kod izvora Toplec, ca. 150 m n.m., noćno sakupljanje sa čeonom lampom, 18.09.2014, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Libija, Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Izrael, Iran, Irak, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Uzbekistan, Kirgistan, Tadžikistan, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Palearktički.

NESTICIDAE

Kryptonesticus eremita (Simon, 1880)

NOVI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Demir Kapija, pećina Bela Voda, 20.07.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije. Ova je vrsta do sada u Makedoniji registrovana samo u pećini Bela Voda kod Demir Kapije.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska. Introdikovana u Novi Zeland.

HOROTIP. Evropski.

Nesticus cellulanus (Clerck, 1757)

Nesticus cellulanus cellulanus: Kratochvil 1936: 7.

Nesticus cellulanus: Drensky 1935: 99, 101; Drensky 1936: 75; Ćurčić et al 2000: 231; Blagoev 2002: 12; Ćurčić i sar. 2004: 23P; Deltšev i sar. 2007: 338; Deltšev 2008: 333; Kolčakovski i sar. 2009: 20; Deltšev i sar. 2013: 10; Komnenov 2014: 38; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. Pećina kod sela Rašče, ca. 12 km zapadno-severozapadno od Skoplja; pećina kod Banjane, 12 km severno od Skoplja; rudnik kod Mojanci, 12 km severoistočno od Skoplja (**Drensky, 1935**); 3 ♂♂ 4 ♀♀, Makedonski Brod, Devič, pećina Pešna, 15.07.2000; 2 ♀♀, Skoplje, Matka, pećina Vrelo, 13.07.2000; 1 juv., Skoplje, Rašče, pećina Dona Duka, 13.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000**); 3 ♀♀, Makedonski Brod, Devič, pećina Pešna, 23.06.2002 (**Ćurčić i sar., 2004**); 1 ♂, Ilinska planina, Velmej, pećina Jaorec, 14.09.2006; 1 ♂ 2 juv., planina Bukovik, Dolna Đonovica, pećina Đonovica, 15.09.2006 (**Deltšev i sar., 2007**); 2 ♂♂ 3 ♀♀, planina Galičica, Leskovec, Leskovska pećina, 1066 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 700 m severoistočno od Istibanja, 402 m n.m., napušteni rudnik, 18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 2 ♂♂ 1 ♀ 1 juv., Šar planina, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 2 ♀♀, Skoplje, Matka, pećina Vrelo, 01.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonski Brod, Slatina, 600 m n.m., pećina Puralo, 31.03.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska. Introdikovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Evropski.

THERIDIIDAE

Anatolidion gentile (Simon, 1881)

Anatolidion gentile: Komnenov 2014: 39.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Maroko, Alžir, Portugal, Španija, Francuska, Italija, Makedonija, Grčka, Turska.
HOROTIP. Mediteranski.

***Argyroides argyroides* (Walckenaer, 1841)**

NOVINALAZI. 1 ♀, Stari Dojran, pored Dojranskog jezera, mezofilna vegetacija, 155 m n.m., 02.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Novi rod i vrsta za faunu Makedonije. Rod *Argyroides* je zastupljen sa 92 vrste i široko je rasprostranjen u tropskim i toplijim regionima sveta. Vrste ovog roda su ili kleptoparaziti ili araneofagi, obično se nalaze u mrežama većih pauka gde kradu plen.

DISTRIBUCIJA. Kanarska ostrva, Egipat, Alžir, Tunis, Maroko, južna Evropa, Turska, Izrael, Sejšeli.

HOROTIP. Mediteranski.

***Asagena meridionalis* Kulczyński, 1894**

Steatoda meridionalis: Deltšev i sar. 2013: 14.

Asagena meridionalis: Komnenov 2014: 40.

LITERATURNI NALAZI. Planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltšev i sar., 2013** sub *Steatoda meridionalis*); 1 ♀, planina Osogovo, Makedonska Kamenica, leva strana Moštičke reke, ca. 700 m jugozapadno od Selište, 643 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Češka, Slovačka, Mađarska, južna Ukrajina, Hrvatska, Srbija, Bugarska, Makedonija Grčka, Gruzija, centralni i južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Asagena phalerata* (Panzer, 1801)**

Asagena phalerata: Drensky 1929: 34; Stojićević 1929: 15; Drensky 1936: 60; Deltšev i sar. 2013: 10; Komnenov 2014: 39; Komnenov 2017: 47.

Steatoda phalerata: Nikolić & Polenec 1981 24; Blagoev 2002: 13; Komnenov 2002: 105; Komnenov 2003: 46; Stefanovska i sar. 2008: 40.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 05.1917; 3 ♂♂ 1 ♀ 1 juv (PMS), Bitolj, kota 1248, maj i juni 1917 i 1918, leg. P. Drensky; 1 ♀ 2 juv. (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929**); 1 ♂ subadult (PMB 358), Štip [=Shtip], Novo Selo, 18.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♀ (PMB 361), Đevđelija, 02.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929**); Šar planina: 1 ♂ 2 ♀♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, Šar planina, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Steatoda phalerata*); planina Jakupica: 3 ♀♀, visokoplaninski pašnjak, vrh Solunska Glava, 2300-2600 m, 13.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, visokoplaninski pašnjak, Marina Rupa, 2100 m, 15.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003** sub *Steatoda phalerata*); Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski

pašnjak, klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 1.2 km severno-severozapadno od Rajeti, 1061 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Kormina, ca. 1.5 km istočno od Treštenjak, 1480 m n.m., mezofilna šumska livada, 13.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 11.07.2007, leg. M. Komnenov; 7 ♂♂, Kočani, Ponikva, ca. 200 m severoistočno od Aramiske Češme, 1583 m n.m., mezofilna planinska livada, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, leva strana Moštičke reke, ca. 700 m jugozapadno od Selište, 643 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 18.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, 19.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♂, Popova Šapka, 1700 m n.m., blizu potoka, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 2 ♀♀, Ceripašina, 1900 m n.m., tresetište, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♀, vrh Ljuboten, 2000-2350 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 juv. (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – do Dalekog Istoka, Kazahstan, Kirgistan, Kina, Koreja.

HOROTIP. Palearktički.

***Crustulina guttata* (Wider, 1834)**

Crustulina guttata: Ćurčić i sar. 2000: 231; Blagoev 2002: 12; Deltšev i sar. 2013: 10; Komnenov 2014: 40; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 05.1918; Ohrid-Resen, 05.1918 (**Drensky, 1929**); 2 ♀♀, Skoplje, Matka, u stelji ispred pećine Vrelo, 12.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000**); 2 ♀♀, planina Galičica, Peštani, 719 m, 31.08.2005, leg. C. Deltšev & E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Kratovo, desna strana Zletovske reke, ca. 400 m severno od ušća sa njenom pritokom Emiračke reke, 875 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 3 ♂♂ 5 ♀♀, Staro Selo, 930 m n.m., mešovita šuma, prosejavanjem stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 4 ♀♀, Staro Selo, 960 m n.m., mešovita šuma, prosejavanjem stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ljuboten, Korita, 1500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na krečnjaku, ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 4 ♀♀, Šar planina, ca. 500 m jugozapadno od Dolno Jelovce, 1227 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 6 ♀♀ 1 juv., Šar planina, ca. 2.2 km stočno-jugoistočno od Dolno Jelovce, 718 m n.m., kestenova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Crustulina sticta*. Podatak iz Đevđelije, Petrovo Selo u Stojićević (1929), zaveden inventarnim brojem 298, odnosi se na pogrešnu identifikaciju juvenilnog primerka *Crustulina* sp.

DISTRIBUCIJA. Kanarska ostrva, Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – južni Sibir, Kazahstan, Kirgistan, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Crustulina scabripes* Simon, 1881**

Crustulina scabripes: Deltšev i sar. 2013: 10.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀ 1 juv., Planina Galičica, Džafa lokva, 1650 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀, Planina Osogovo, Sokolarci, 464 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 01.11.2018, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Stari Dojran, ispod kore od *Platanus orientalis*, 03.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Maroko, južna Evropa, Kipar, Turska, Izrael.

HOROTIP. Mediteranski.

***Crustulina sticta* (O. Pickard-Cambridge, 1861)**

Crustulina guttata: Drensky 1929: 14 (pogrešna identifikacija).

Crustulina sticta: Deltšev i sar. 2013: 11.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 05.1918; Ohrid-Resen, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Crustulina guttata*); planina Galičica: 1 ♀, Peštani, 719 m, 31.08.2005, leg. C. Deltšev & E. Stojkoska; 1 ♂, Prespansko jezero, Konjsko, ostrvo Golem Grad, 842 m, 20.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Crustulina guttata*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky; 1 ♀, Šar planina, ca. 1.7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1322 m n.m., bukova šuma, ispod panja, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Kirgistan, Rusija – zapadni i južni Sibir, južni Daleki Istok; Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Dipoena braccata* (C. L. Koch, 1841)**

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 2.2 km istočno-jugoistočno od Dolno Jelovce, 718 m n.m., kestenova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Izrael, Gruzija.

HOROTIP. Evropski.

***Dipoena erythropus* (Simon, 1881)**

NOVI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, ca. 2.2 km istočno-jugoistočno od Dolno Jelovce, 718 m n.m., kestenova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Bistra, Galičnik, 1383 m n.m., na fasadi toaleta izvan kuće, 16.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Evropa.
HOROTIP. Evropski.

***Dipoena melanogaster* (C. L. Koch, 1837)**

Dipoena melanogaster: Komnenov 2002: 105; Komnenov 2014: 41.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1300 m, bukova šuma, klopke, 09-19.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♂ 1 ♀, planina Osogovo, Kriva Palanka, Stanečka reka, ca. 1 km južno od Stanci, 1010 m n.m., rečna obala, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 3 ♂♂ (SMNH, u zbirci određena kao Theridiidae), 6 km severozapadno od Đevdelija, uz Konjsku reku, šuma, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Evropa, Turska, Azerbejdžan, Iran.
HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Dipoena* sp. 1**

Dipoena sp. 1: Komnenov 2014: 41.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Makedonska Kamenica, leva strana Moštičke reke, ca. 700 m jugozapadno od Selište, 643 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Rod *Dipoena* je trenutno taksonomski vrlo problematičan i zahteva potpunu reviziju.

***Dipoena* sp. 2**

Dipoena sp. 2: Komnenov 2014: 42.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenom, 15.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U nedostatku sveobuhvatne revizije roda, nije moguće odrediti primerke sa Osogova.

***Enoplognatha afrodite* Hippa & Oksala, 1983**

Theridium redimitum: Drensky 1929: 29 (delom pogrešna identifikacija).

Enoplognatha maritima: Stojićević 1929: 15 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 62; Nikolić & Polenec 1981: 23.

Enoplognatha mordax: Blagoev 2002: 12.

Enoplognatha afrodite: Komnenov 2014: 42.

LITERATURNI NALAZI. Svuda u Makedoniji; 2 ♂♂ (PMS), Bitolj, kota 1248, leg. P. Drensky; 2 ♂♂ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Theridium redimitum*); 1 ♀ (PMB 369), Skoplje, Vodno, 05.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Enoplognatha maritima*); 1 ♀, planina Osogovo, Zletovo, leva strana Zletovske reke, ca. 700 m severno-severoistočno od ušća sa njenom pritokom reke Ešterec, 557 m n.m., rečna obala, klopke, 05.05-05.06.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Enoplognatha thoracica*), 5 km severoistočno od Bogdanci, šuma uz potok, košenje entomološkom mrežom, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Metellina mengei* iz porodice Tetragnathidae), 2 km zapadno od Đevđelija, 60 m n.m., borova šuma, 30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog podatak iz Bitolja je naveden kao *Theridium redimita*, dok je podatak iz Resena naveden kao *Phyllonethis lineata*.

DISTRIBUCIJA. Francuska, Italija, Slovenija?, Rumunija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Albanija, Makedonija, Bugarska, Grčka, Turska.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Enoplognatha latimana* Hippa & Oksala, 1982**

Phyllonethis lineata: Stojićević 1907: 17 (pogrešna identifikacija).

Theridium redimitum: Drensky 1929: 29 (delom pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 13 (pogrešna identifikacija).

Enoplognatha ovata: Komnenov 2002: 105 (pogrešna identifikacija); Komnenov 2017: 45.

Enoplognatha latimana: Deltšev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 12; Komnenov 2002: 105; Komnenov 2003: 46; Lazarov 2004: 156; Deltšev i sar. 2013: 11; Komnenov 2014: 42.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Phyllonethis lineata*); široko rasprostranjena u Makedoniji; 1 ♂ 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ 1 juv. (PMS), Bitolj, kota 1248, datum nedostaje, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Theridium redimitum*); 2 ♀♀ (PMB 262), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Theridium redimitum*); 1 ♂ 1 ♀, planina Jakupica, Aldinci, 24-26.07.1975, leg. S. Stanković (**Deltšev i sar., 2000**); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kuči Baba, Petkovi Mlaci 1400-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Enoplognatha ovata*); planina Jakupica: 1 ♂, mesto sa papratima, ispod planinarskog doma "Čeples", 1400 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, livada, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, pored šumskog puta, prema Nežilovo pored Čepleske reke, 900-700 m, 18.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, planina Pelister, manastir Sveta Bogorodica u blizini Slivnica, 1200 m n.m., 08.07.2002, leg. S. Lazarov ; 3 ♀♀, Gjavato u blizini Bitolj, 1000 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Galičica, Preseka, 1603 m, 30.08.2005 (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 3 ♂♂ 5 ♀♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 3 ♀♀, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, Mrtvečki Rid, ca. 3.4 km jugozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., mezofilna šumska livada, 17.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 18.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog vrsta je navedena kao *Phyllonethis lineata*.

DISTRIBUCIJA. Kanada, Alžir, Maroko, Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Kirgistan. Introdokovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Euromediterransko-srednjeazijski.

***Enoplognatha macrochelis* Levy & Amitai, 1981**

Enoplognatha macrochelis: Komnenov 2014: 43.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Grčka, Turska, Kipar, Izrael, Azerbejdžan.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Enoplognatha oelandica* (Thorell, 1875)**

Enoplognatha oelandica: Komnenov 2014: 43; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kočani, Ponikva, ca. 200 m severoistočno od Aramiske Češme, 1583 m n.m., mezofilna planinska livada, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom „Jelak“, 1850 m n.m., visokoplaninski pašnjak, klopke, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. U Drensky (1929) pod imenom *Enoplognatha corollata*, ova vrsta je navedena sa planine Babune. Međutim takav podatak u zbirci Drenskog ne postoji. Najverovatnije se radi o pogrešnoj identifikaciju nekih od češćih vrsta kao što su *E. latimana* ili *E. ovata*. Podaci iz Skoplja (PMB 367) i Tetova (PMB 368) u zbirci Stojićevića navedeni kao *Enoplognatha corollata* predstavljaju pogrešne identifikacije jednog juvenilnog primerka *Enoplognatha* sp. i *Pachygnatha* sp.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Azerbejdžan, Jermenija.

HOROTIP. Evropski.

***Enoplognatha ovata* (Clerck, 1757)**

Theridium lineatum: Doflein 1921: 318, 331.

Theridium redimitum: Drensky 1929: 29 (in part).

Theridium ovatum: Drensky 1936: 71.

Enoplognatha ovata: Blagoev 2002: 12; Lazarov 2004: 158; Komnenov 2014: 43.

LITERATURNI NALAZI. Katlanovsko Blato u blizini Skoplja (**Doflein, 1921** sub *Theridium lineatum*); široko rasprostranjena u Makedoniji; 2 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♀ 7 juv. (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Theridium redimitum*); 3 ♀♀, Gjavato u blizini Bitolj, 1000 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 6 ♀♀, planina Osogovo, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U kolekciji Drenskog ova vrsta je navedena kao *Phylonethis lineata* i postoje samo dve ženke koje su ispravno određene. U najvećem delu ova vrsta je pogrešno određena kao *Enoplognatha afrodite* i *Enoplognatha latimana*. U kolekciji Stojićevića radi se o potpuno pogrešnoj identifikacije. Podaci iz Skoplja Pobožje (PMB 257), Katlanovo (PMB 258), Prilep, Carev Dab (PMB 259) i Prilep, manastir Treskavec (PMB 264) predstavljaju pogrešne identifikacije juvenilnih primeraka *Enoplognatha* sp., dok podatak iz Tetova (PMB 262) predstavlja pogrešnu identifikaciju dve ženke *Enoplognatha latimana*.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Liban, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan. Introdukovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Evropski.

***Enoplognatha quadripunctata* Simon, 1884**

Enoplognatha quadripunctata: Komnenov 2014: 44; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Alžir, Maroko, Portugal, Španija, Francuska – Korzika, Makedonija, Grčka, Turska, Jermenija, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Mediteranski.

***Enoplognatha thoracica* (Hahn, 1833)**

Enoplognatha thoracica: Drensky 1924: 21; Drensky 1929: 34; Drensky 1936: 62; Nikolić & Polenec 1981: 23; Blagoev 2002: 12; Stefanovska i sar. 2008: 40; Deltšev i sar. 2013: 11; Komnenov 2014: 44.

LITERATURNI NALAZI. Resen (**Drensky, 1924**); 1 ♂ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929**); Skoplje, Karpos [=Karpoš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 1.4 km severoistočno od Istibanja, 430 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, istočna Turska. Introdukovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Evropski.

***Episinus truncatus* Latreille, 1809**

Episinus truncatus: Komnenov 2002: 105; Komnenov 2003: 46; Komnenov 2014: 45.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 12.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, planina Jakupica, pored šumskog puta, prema Nežilovo pored Čepleske reke, 900-700 m, 18.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); planina Osogovo: 2 ♂♂ 1 ♀, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 1 ♀, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podaci iz Bitolja, kota 1248 i Resena u Drensky (1929) bazirani su na pogrešnoj identifikaciji juvenilnih primeraka *Episinus* sp.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Maroko, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Euryopis episinoides* (Walckenaer, 1847)**

NOVINALAZI. 1 ♀ (PMB 211, u zbirci pogrešno identifikovana kao *Euryopis flavomaculata*), Đevdelija, Udovo, 24.05.1922, leg. et det. D. Stojićević; 1 ♀, Stari Dojran, ispod kore od *Platanus orientalis*, 03.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Ova vrsta pod imenom *Euriopis acuminata* navodi se sa Ohrida (**Drensky, 1929**), međutim u zbirci Drenskog ne postoji takav materijal. Podatak sa Ohrida razlikuje se u pogledu izbora staništa kod ove tipično Mediteranske vrste koja najčešće naseljava topla i suva mesta koji su pod jakim uticajem Mediterana, kao u slučaju gore navedenih novih nalaza iz Đevdelije i Dojrana. Najverovatnije se radi o pogrešnoj identifikacije Drenskog. Ova vrsta se briše iz liste faune paukova planine Galičice, gde Deltšev i sar. (2013) citiraju ovaj stari podatak sa Ohrida iz Drensky (1929).

DISTRIBUCIJA. Egipat, Alžir, Tunis, Maroko, južna Evropa, Turska, Izrael. Introdokovana u Reunion, Indiju, Kinu.

HOROTIP. Mediteranski.

***Euryopis flavomaculata* (C. L. Koch, 1836)**

Euryopis V guttata: Stojićević 1929: 12 (pogrešna identifikacija).

Euryopis flavomaculata: Ćurčić i sar. 2000: 231; Blagoev 2002: 12; Komnenov 2014: 45; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀ (PMB 214), Ohrid, 29.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Euryopis V guttata*); 1 ♀, planina Karadžica, Patiška Reka, u stelji, 16.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000**); planina Osogovo: 1 ♀, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 3 ♀♀, Zletovo, u blizini reke Kosel, ca. 1 km južno od Tursko Rudari, 650 m n.m., degradirana hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, Šar planina, Jelak, 1850 m n.m., smrčeva šuma, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Podatak iz Štipa u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Euryopis sexalbomaculata*. Selo Patiška Reka nalazi se na planini Karadžici i podatak u Ćurčić i sar. (2000) da se Patiška Reka nalazi na Staroj planini je pogrešan.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, istočni Kazahstan, Rusija – centralni i južni Sibir, severoistočna Kina, Mongolija, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Euryopis quinqueguttata* Thorell, 1875**

Euryopis quinqueguttata: Komnenov 2014: 45.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♂♂, Planina Osogovo, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Svi podaci u Stojićeviću (1929) navedeni kao *Euryopis V guttata* predstavljaju pogrešne identifikacije dve vrste: *Euryopis sexalbomaculata* i *Euryopis flavomaculata*.

DISTRIBUCIJA. Južna Evropa, Turska, Azerbejdžan, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan.

HOROTIP. Južnoevropsko-srednjeazijski.

***Euryopsis saukea* Levi, 1951**

NOVI NALAZI. 1 ♂, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Francuska, južna Nemačka, Poljska, Češka, Slovačka, Mađarska, Ukrajina, Bugarska, Makedonija, Azerbejdžan, južni i istočni deo evropskog dela Rusije, Rusija – Sibir i Daleki Istok.

HOROTIP. Holarktički.

***Euryopsis sexalbomaculata* (Lucas, 1846)**

Euryopsis flavomaculata: Stojićević 1929: 12 (pogrešna identifikacija).

Euryopsis V guttata: Stojićević 1929: 12 (pogrešna identifikacija).

Euryopsis sexalbomaculata: Lazarov 2004: 158.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 209), Štip, 18.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Euryopsis flavomaculata*); 1 ♂ (PMB 213), Đevđelija, Mirovci [=Miravci], 08.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Euryopsis V guttata*); 1 ♂, planina Pelister, manastir Sveti Gjorgji u blizini s. Kurbinovo, 1000 m n.m., 10.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**).

DISTRIBUCIJA. Alžir, Libija, Tunis, Španija, južna Italija, Makedonija, Grčka, Izrael, severni Kavkaz, Iran.

HOROTIP. Mediteranski.

***Heterotheridion nigrovariegatum* (Simon, 1873)**

Theridium nigrovariegatum: Drensky 1929: 30.

Theridium peristerensis: Drensky 1929: 29.

Lepthyphantes crucifer: Stojićević 1929: 28 (pogrešna identifikacija).

Theridium peristeri [sic!]: Drensky 1935: 99.

Theridion nigrovariegatum: Nikolić & Polenec 1981: 28; Blagoev 2002: 13; Komnenov 2002: 105.

Heterotheridion nigrovariegatum: Deltšev i sar. 2013: 12; Komnenov 2014: 46; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 2 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Struga, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Theridium nigrovariegatum*); planina Pelister (**Drensky, 1929** sub *Theridium peristerensis*); 2 ♀♀ (PMB 959), Ohrid, 29.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lepthyphantes crucifer*); kanjon reke Treske, 10 km Severno-jugozapadno od Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Theridium peristeri*); Šar planina: 1 ♀ 2 juv., Šar planina, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Šar planina, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Theridion nigrovariegatum*); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Čurilska Čuka, 1250 m n.m., mezofilna livada, 16.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 3 ♂♂ 2 ♀♀, iznad jezera Kozjak, Rudine, kserotermni brdski pašnjak, 02.07.2011, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Libija, Alžir, Evropa, Turska, Sirija, Azerbajdžan, Gruzija, severoistočni Iran, zapadni Kazahstan, Uzbekistan, Kirgistan, Tadžikistan, zapadna Kina.

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Lasaeola coracina* (C. L. Koch, 1837)**

Dipoena coracina: Komnenov 2014: 41.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♂♂, Planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska.

HOROTIP. Evropski.

***Lasaeola tristis* (Hahn, 1833)**

Lasaeola tristis: Deltshv i sar. 2013: 12.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 2 ♀♀, Planina Galičica, Simončeska lokva, 1680 m, 18.06.2008, leg. C. Deltshv & M. Komnenov (**Deltshv i sar., 2013**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Azerbejdžan, severni Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Lathroedectus tredecimguttatus* (Rossi, 1790)**

Lathroedectus [sic!] *tredecimguttatus*: Doflein 1921: 423.

Lathroedectus [sic!] *tredecim-guttatus*: Drensky 1929: 33.

Lathroedectus [sic!] *13 guttatus*: Stojićević 1929: 15.

Lathroedectus tredecimguttatus: Drensky 1936: 67; Blagoev 2002: 12; Komnenov 2014: 46.

Lathroedectus mactans: Nikolić & Polenec 1981: 25.

LITERATURNI NALAZI. Ovče Pole, u blizini Štipa (**Doflein, 1921** sub *Lathroedectus tredecimguttatus*); Bitolsko i Prilepsko, 07.1917 (**Drensky, 1929** sub *Lathroedectus tredecim-guttatus*); 1 juv. (PMB 377), Kočani, 06.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lathroedectus 13 guttatus*); planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, pod kamenom, 20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Negotino, ca. 2 km severoistočno od Pepelište, kserofitni pašnjak sa *Paliurus spina-christi*, pod kamenom, 25.07.2014, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje.

DISTRIBUCIJA. Etiopija, Egipat, Libija, Tunis, Alžir, Maroko, južna Evropa, Turska, Izrael, Liban, Sirija, Saudiska Arabija, Azerbejdžan, Gruzija, Iran, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, severozapadna Kina.

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Neottiura bimaculata* (Linnaeus, 1767)**

Theridium bimaculatum: Drensky 1929: 31; Drensky 1936: 69.

Neottiura bimaculata: Blagoev 2002: 12; Deltshv i sar. 2013: 12; Komnenov 2014: 46; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. Veles; Prilep; Resen; Ohrid (**Drensky, 1929** sub *Theridium bimaculatum*); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 3 ♀♀, Šar planina, Ljuboten, ca. 1 km severno od planinarskog doma

"Ljuboten", 1284 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Alžir, Evropa, Turska, Azerbejdžan, Gruzija, Rusija – zapadni i južni Sibir i južni Daleki Istok, Srednja Azija, Kina, Mongolija, Japan. Introdukovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Palearktički.

***Neottiura suaveolens* (Simon, 1880)**

Dipaena regia: Drensky 1929: 33; Drensky 1936: 66; Nikolić & Polenec 1981: 25.

Neottiura suaveolens: Knoflach 1999: 362; Blagoev 2002: 12; Komnenov 2002: 105.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Dipaena regia*); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**).

NAPOMENA. Dok je radio na reviziji vrsta koje su opisane od strane Drenskog, Deltšev (2003) napominje da nije mogao da nađe holotip vrste *Dipaena regia* u zbirci Drenskog, koja je opisana na bazi samo jednog mužjaka. Međutim, u zbirci Drenskog iz Makedonije, ja sam uspeo da pronađem jedan primerak mužjaka koji je naveden kao *Dipoena* sp. koji moguće predstavlja holotip *Dipaena regia*. U prilog ovoj mogućnosti ide i činjenica da taj primerak dolazi sa tipskog lokaliteta - Bitolj, kota 1248. Jedino se datumi ne slažu, u radu je maj 1918, dok je u zbici naveden juli 1918.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Parasteatoda lunata* (Clerck, 1757)**

Theridium formosum: Drensky 1929: 29.

Theridium tepidariorum: Drensky 1929: 28 (delom pogrešna identifikacija).

Theridium lunatum: Drensky 1936: 70.

Achaearanea lunata: Nikolić & Polenec 1981: 26; Blagoev 2002: 12; Lazarov 2004: 156.

Parasteatoda lunata: Deltšev i sar. 2013: 12; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 05.1917; 3 ♀♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, maj i juni 1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ 2 ♀♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ 8 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Theridium formosum*); 1 ♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; Ohrid; Veles; Prilep (**Drensky, 1929** in part *Theridium tepidariorum*); 1 ♀, planina Pelister, u okolini manastira Sveta Ana, 1350 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, Šar planina, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀ (PMS, u zbirci naveden kao *Theridium formosum*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky; 1 ♂ (SMNH, u zbirci određena kao Theridiidae), 6 km severozapadno od Đevđelija, uz Konjsku reku, šuma, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

DISTRIBUCIJA. Tunis, Evropa, Turska, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, Kazahstan.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Parasteatoda tepidariorum* (C. L. Koch, 1841)**

Theridium tepidariorum: Drensky 1929: 28 (in part); Drensky 1936: 74.

Theridion tepidariorum: Nikolić & Polenec 1981: 29.

Achaeearanea tepidariorum: Blagoev 2002: 12; Lazarov 2004: 156.

Parasteatoda tepidariorum: Deltšev i sar. 2013: 12; Komnenov 2014: 47.

LITERATURNI NALAZI. 4 ♀♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Veles; Prilep (**Drensky, 1929** in part *Theridium tepidariorum*); 1 ♀, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004** sub *Achaeearanea tepidariorum*); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak o *P. tepidariorum* u Drensky (1929) predstavlja delom pogrešnu identifikaciju vrste *Parasteatoda lunata*.

DISTRIBUCIJA. Kosmopolit. Iako je vrsta opisana iz staklenika u Nemačkoj, izgleda da je poreklom iz Južne Amerike, sudeći po brojnim sličnim vrstama koji se tamo pojavljuju. Introdukovana je u Evropu, Severnu Ameriku, Sejšele, Kinu, Japan, Novi Zeland, Havaje.

HOROTIP. Neotropski.

***Pholcomma gibbum* (Westring, 1851)**

Pholcomma gibbum: Komnenov 2014: 47; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 5 ♀♀, Kratovo, leva strana Emiračke reke, ca. 500 m istočno od ušća u Zletovsku reku, 870 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Kratovo, desna strana Zletovske reke, ca. 400 m severno od ušća sa njenom pritokom Emiračke reke, 875 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Popova Šapka, 1590 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 19.06.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVINALAZI. 1 ♀, Katlanovo, iznad vikend kuća, 292 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 31.10.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Tunis, Alžir, Evropa, Turska, Azerbejdžan.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Phoroncidia paradoxa* (Lucas, 1846)**

NOVINALAZI. 1 ♀, Katlanovo, iznad vikend kuća, 292 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 31.10.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Novi rod i vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Portugal, Španija, južna Francuska, severna Italija, Hrvatska – Rovinj, Makedonija.

HOROTIP. Mediteranski.

***Phycosoma inornatum* (O. Pickard-Cambridge, 1861)**

Dipoena inornata: Stojićević 1929: 14; Drensky 1935: 99; Drensky 1936: 66; Nikolić & Polenec 1981: 25; Blagoev 2002: 12.

Dipoena ignorata [sic!]: Kratochvíl 1936: 75.

Phycosoma inornatum: Stefanovska i sar. 2008: 40.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 290), Skoplje, Nerezi, 05.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Dipoena inornata*); pećina kod Banjana, 12 km severno od Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Dipoena inornata*); Skoplje, Karpos [=Karpoš], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Phylloneta impressa* (L. Koch, 1881)**

Theridium impressum: Drensky 1929: 30; Drensky 1936: 70.

Theridium cornutum: Drensky 1929: 30; Drensky 1936: 70.

Theridium sisyphium: Drensky 1929: 30 (delom pogrešna identifikacija).

Theridium notatum: Stojićević 1929: 13 (pogrešna identifikacija).

Theridion impressum: Nikolić & Polenec 1981: 28; Blagoev 2002: 13; Komnenov 2002: 105.

Phylloneta impressa: Deltšev i sar. 2013: 12; Komnenov 2014: 48; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248; planina Babuna, Abdi Han; 1 ♂ 1 juv. (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 3 ♂♂ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Theridium impressum*); 1 ♂ 4 ♀♀ 4 juv. (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; Ohrid; Struga; 1 ♂ 6 ♀♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Theridium cornutum*); Resen; Veles; Prilep; planina Babuna, Abdi Han; 2 ♀♀ 1 juv. (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Theridium sisyphium*); 1 ♀ (PMB 246), Bitolj, Brusnik, 26.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Theridium notatum*); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, 10.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♂♂ 3 juv., planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 3 juv., Bojkov Kamen i Stara Koriya, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀ juv., Kući Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Galičica: 1 ♂, Crvena Lokva, 1620 m, 20.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov; 2 ♂♂, Simončeska lokva, 1680 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov; 1 ♂, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 2 ♀♀, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Visoka Čuka, 1550 m n.m., mezofilna subalpska livada, 12.07.2007, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Kriva Palanka, Slana Bara, 2.2 km zapadno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., planinska livada blizu potoka, 18.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 18.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♂, Dedelbeg, 2000 m n.m., u blizini jezera, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ljuboten, Korita, 1500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na krečnjaku, ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀ 6 juv. (PMS, u zbirci naveden kao *Theridium impressum*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky; 1 ♂ 8 ♀♀ (PMS, u zbirci naveden kao *Theridium sisyphium*), Ohrid, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kazahstan, Kina, Mongolija.

HOROTIP. Holarktički.

***Phylloneta sisyphia* (Clerck, 1757)**

Theridium sisyphium: Drensky 1929: 30 (in part).

Theridion sisyphium: Nikolić & Polenec 1981: 29; Blagoev 2002: 13; Komnenov 2002: 105; Komnenov 2003: 46; Lazarov 2004: 158.

Phylloneta sisyphia: Deltšev i sar. 2013: 13; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. Resen; Veles; Prilep; planina Babuna, Abdi Han; 2 ♀♀ 1 juv. (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Theridium sisyphium*); Šar planina: 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, 10.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, Šar planina, Gorno Jelovce - bačilo, 1220-1700 m, pored puta, 18.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♂ 1 ♀, planina Jakupica, pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1400-1300 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, planina Pelister, planinarski dom Kopanki, 1630 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, Markovo Kopito, 1550 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♂, planina Galičica, Simončeska lokva, 1680 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♂, Šar planina, Lešnica, reka Pena, 1400 m n.m., pored reke, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVINALAZI. 1 ♂ 8 ♀♀ (PMS, u zbirci naveden kao *Theridium sisyphium*), Ohrid, 05.1918, leg. et det. P. Drensky; 1 ♂, Šar planina, Vrapčište, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored reke, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak o *P. sisyphium* u Drensky (1929) predstavlja delom pogrešnu identifikaciju vrste *Phylloneta impressa*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Kavkaz?, Srednja Azija?

HOROTIP. Evropski.

***Platnickina tincta* (Walckenaer, 1802)**

Theridium tinctum: Drensky 1929: 30.

Theridion tinctum: Nikolić & Polenec 1981: 29; Blagoev 2002: 13.

Platnickina tincta: Deltšev i sar. 2013: 13; Komnenov 2014: 47; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Theridium tinctum*); planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Kriva Palanka, Stanečka reka, ca. 1 km južno od Stanci, 1010 m n.m., rečna obala, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, Šar planina, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m n.m., pored puta, ručno sakupljanje, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH, nedeterminisan materijal), ostrvo Golem Grad, 1976, leg. J. Gregpri.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, severozapadni Iran, Rusija – južni i istočni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Robertus arundineti* (O. Pickard-Cambridge, 1871)**

Robertus arundineti: Lazarov 2004: 158; Stefanovska i sar. 2008: 40; Komnenov 2014: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje, Karpos [=Karloš] i Mralino tačan datum nije naveden, leg.

D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenom, 18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Agroeca* sp.), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. Blagoev (2002) pogrešno navodi ovu vrstu za Makedoniju, citirajući podatak iz Fage (1921) koji se zapravo odnosi za Grčku.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Rusija, severozapadni Kazahstan, istočni Uzbekistan, Tadžikistan, Kina.

HOROTIP. Euromediteransko-srednjeazijski.

***Robertus frivaldszkyi* (Chyzer, 1894)**

Agroeca exortus: Drensky 1929: 21.

Agroeca exorta: Drensky 1936: 178; Nikolić & Polenec 1981: 93.

Robertus frivaldszkyi: Knoflach & Thaler 2000: 433; Blagoev 2002: 13; Komnenov 2014: 49; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248, maj 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** sub *Agroeca exortus*); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, Jastrebnik, ca. 1.3 km jugozapadno od Rajeti, 1050 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), 15.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 2 ♀♀, Popova Šapka, 1590 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 19.06.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Ljuboten, ca. 850 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1351 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., bukova šuma na krečnjaku, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Planina Luben, Zašle, u blizini pećine Baltin, 1353 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 18.02.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena.

DISTRIBUCIJA. Slovačka, Rumunija, Moldavija, Bugarska, Srbija, Crna Gora, Makedonija.

HOROTIP. Karpato-Balkanski.

***Robertus lividus* (Blackwall, 1836)**

Robertus lividus: Ćurčić i sar. 2000: 231; Blagoev 2002: 13; Komnenov 2014: 49.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Karadžica, Patiška Reka, u stelji, 16.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000**); planina Osogovo: 3 ♂♂, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Zletovo, leva strana Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno od Tursko Rudari, 582 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. SAD (Aljaska), Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – Sibir i Daleki Istok.

HOROTIP. Holarktički.

***Robertus mediterraneus* Eskov, 1987**

Robertus mediterraneus: Komnenov 2014: 49; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Zletovo, Štarkovica, u blizini Štarkovačke reke, 640 m n.m., rečna obala, 05.10.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Staro Selo, 930 m n.m., mešovita šuma, prosejavanjem stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Staro Selo, 960 m n.m., mešovita šuma, prosejavanjem stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, iznad jezera Kozjak, Rudine, kserofitni brdski pašnjak, 02.07.2011, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Španija, Francuska, Švajcarska, Italija, Rumunija, Bugarska, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Makedonija, Grčka, Gruzija, južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Južnoevropsko-Kavkaski.

***Simitidion simile* (C. L. Koch, 1836)**

Theridium erebennum: Drensky 1929: 30.

Theridium simile: Drensky 1929: 30 (in part); Stojićević 1929: 13; Drensky 1936: 73.

Theridion simile: Nikolić & Polenec 1981: 29.

Simitidion simile: Blagoev 2002: 13; Deltšev i sar. 2013: 13.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248, 07.1918 (**Drensky, 1929** in part *Theridium erebennum*); Bitolj, kota 1248, 05.1918; Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** in part *Theridium simile*); 1 ♀ (PMB 270), Skoplje, Treska, 07.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 271), Đevđelija, Gradac [=Gradec], 22.05.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Theridium simile*).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci navedena kao *Theridium erebennum*), Bitolj, kota 1248, 06.1918, leg. P. Drensky; 4 ♀♀ (PMS, u zbirci navedena kao *Theridium erebennum*), isti lokalitet, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♀ (PMS, u zbirci delom navedena kao *Theridium simile*), isti lokalitet, 07.1918, leg. P. Drensky; 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U kolekciji Drenskog vrsta je delom određena kao *Theridium erebennum*.

DISTRIBUCIJA. Libija, Alžir, Tunis, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Turkmenistan?, Kazahstan?, Tadžikistan?. Introdokovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Steatoda albomaculata* (De Geer, 1778)**

Lithyphantes albomaculatus: Drensky 1929: 33; Stojićević 1929: 15; Drensky 1936: 63; Nikolić & Polenec 1981: 24.

Steatoda albomaculata: Blagoev 2002: 13; Komnenov 2002: 105; Lazarov 2004: 158; Stefanovska i sar. 2008: 40; Komnenov 2014: 50; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. Širom Makedonije; 5 ♀♀ 4 juv. (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♀ 2 juv. (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky; 1 ♂ 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 juv. (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Lithyphantes albomaculatus*); 1 juv. (PMB 347), Đevđelija, Petrovo Selo, 09.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lithyphantes albomaculatus*); 1 ♀, Šar planina, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje, Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D.

Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 2 ♀♀, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Čurilska Čuka, 1250 m n.m., mezofilna livada, 16.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, Mrtvečki Rid, ca. 3.4 km jugozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., mezofilna šumska livada, 17.07.2007, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, Kriva Palanka, ca. 1.6 km jugozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1810 m n.m., mezofilna subalpska livada, 17.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Dedelbeg, 2000 m n.m., u blizini jezera, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Fudan, 2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Tetovo, Tetovsko Kale, hrastova šuma, 750 m n.m., klopke, 06.2007, leg. M. Jančevska; 1 ♀, Karanikolečko jezero, 2000-2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog vrsta je navedena kao *Lithyphantes corollatus*.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Uzbekistan, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Steatoda bipunctata* (Linnaeus, 1758)**

Steatoda bipunctata: Drensky 1929: 32; Drensky 1935: 100; Drensky 1936: 63; Nikolić & Polenec 1981: 24; Deltšev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 13; Komnenov 2002: 105; Stefanovska i sar. 2008: 40; Deltšev i sar. 2013: 13.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248, 04.1917; Resen-Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929**); Vodno kod Skoplja (**Drensky, 1935**); 1 ♂, Kičevo, Izvor, 15.08.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); 1 ♀, Šar planina, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, 10.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); Skoplje, Karpos [=Karpoš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀ 6 juv. (SMNH, nedeterminisan materijal), ostrvo Golem Grad, 1976, leg. J. Gregpri.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podatak u Stojićeviću (1929) baziran je na pogrešnoj determinaciji jedne ženke *Steatoda castanea*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Iran, Kazahstan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina. Introdokovana u Južnoj Americi.

HOROTIP. Euroazijski.

***Steatoda castanea* (Clerck, 1757)**

Steatoda castanea: Stojićević 1907: 17; Drensky 1929: 32; Nikolić & Polenec 1981: 24; Deltšev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 13; Komnenov 2003: 46; Lazarov 2004: 158; Deltšev i sar. 2013: 14.

Steatoda bipunctata: Stojićević 1929: 14 (pogrešna identifikacija).

Teutana castanea: Drensky 1936: 64.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 29 ♀♀ 17 juv. (PMB 328), Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907**); 1 ♂ 2 ♀♀ 1 juv. (PMS), Veles-Prilep, 05.1918, leg. P. Drensky; Kruševo; 1 ♂ 5 ♀♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 juv. (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Struga (**Drensky, 1929**); 1 ♀ (PMB 306), Prilep, 07.07.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Steatoda bipunctata*); 1 ♂, Skoplje, Vodno, 21.04.1994, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, Kičevo, Izvor, 07.1994, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); 1 juv., planina Jakupica, planinarski dom "Čeples", 1450 m, 07-22.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov,**

2003); 1 ♀, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, planina Pelister, planinarski dom Kopanki, 1600 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Galičica: 1 ♀, Studenčica [=Studenčišta], 690 m, 30.08.2002, leg. G. Blagoev & C. Deltshev; 1 ♀, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 5 ♀♀ 4 juv. (PMS, u zbirci navedena kao *Steatoda castanea*), Bitolj, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) postoji u kolekciji Stojićevića, ali najverovatnije greškom nije naveden u katalogu iz 1929 godine.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, Turkmenistan, Kazahstan, Uzbekistan, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina. Introdukovana u Kanadu.

HOROTIP. Euroazijski.

***Steatoda paykulliana* (Walckenaer, 1806)**

Lithyphantes paukullianus: Drensky 1929: 33; Drensky 1936: 63; Nikolić & Polenec 1981: 24.

Teutana grossa: Stojićević 1929: 14 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 64; Nikolić & Polenec 1981: 24; Blagoev 2002: 13.

Steatoda paykulliana: Deltshev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 13; Stefanovska i sar. 2008: 40; Deltshev i sar. 2013: 14; Komnenov 2014: 50; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. 1 juv. (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Lithyphantes paukullianus*); 1 ♀ (PMB 332), Dojransko jezero, 13.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 333), Prilep, Sliva Česma, 19.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Teutana grossa*); 3 ♀♀, Dojransko jezero, Mrdaja, Karadojranski Potok, 17.05.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); Skoplje, Karpos [=Karpoš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 2 ♀♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, 1 ♂ 1 ♀, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Čurilska Čuka, 1250 m n.m., mezofilna livada, 16.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Ljuboten, Korita, 1500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na krečnjaku, ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 3 ♀♀ (PMS, u zbirci navedena kao *Lithyphantes paucullianus*), Bitolj, kota 1248, 06.1918, leg. et det. P. Drensky; 1 ♀, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta je navedena kao *Lithyphantes paucullianus*. Podatak u Stojićević (1907) za vrstu *Teutana grossa* iz Tetova, nije naveden u Stojićeviću (1929) i nema ga u zbirci. Najverovatnije se radi o pogrešnom podatku zbog čega ga Stojićević ne spominje u svom katalogu iz 1929 godine.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Libija, Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Sirija, Izrael, Palestina, Saudiska Arabija, Jemen, Iran, Gruzija, Azerbejdžan, Turkmenistan, Kazahstan, južni Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – južni Sibir, severozapadna Kina.

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Steatoda triangulosa* (Walckenaer, 1802)**

Teutana triangulosa: Doflein 1921: 317; Stojićević 1929: 15; Drensky 1935: 98, 99; Drensky 1936: 64; Kratochvíl 1936: 75; Nikolić & Polenec 1981: 24.

Tentana [sic!] *triangulosa*: Drensky 1929: 32.

Steatoda triangulosa: Deltšev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 13; Komnenov 2002: 105; Deltšev i sar. 2013: 14; Komnenov 2014: 51.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje (**Doflein, 1921** sub *Teutana triangulosa*); 1 ♀ (PMB 337), Štip, 18.06.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Teutana triangulosa*); Veles; 1 ♂ 2 ♀♀ 5 juv. (PMS), Resen, 05.1918. leg. P. Drensky; Ohrid (**Drensky, 1929** sub *Tentana triangulosa*); pećina kod sela Rašče, ca. 12 km zapadno-severozapadno od Skoplja; u neposrednoj blizini grada Skoplja (**Drensky, 1935**); 1 ♀, Skoplje, 24.06.1993, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, Šar planina, Popova Šapka, 08.1993, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, Kičevo, Izvor, 07.1994, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); 2 ♀♀, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Galičica: 1 ♀, Peštani, 719 m, 31.08.2005, leg. C. Deltšev & E. Stojkoska; 2 ♀♀, Prespansko jezero, Konjsko, ostrvo Golem Grad, 842 m, 20.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, Ponikva, ca. 850 m zapadno-jugozapadno od Ivkov Preslap, 1585 m n.m., u stanbenom objektu, 22.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ 1 ♀ 1 juv (PMS, u zbirci Drenskog pogrešno određena kao *Teutana grossa*), Ohrid, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Libija, Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – južni Sibir i južni Daleki Istok; južni Turkmenistan, Kazahstan, Uzbekistan, Kirgistan, Tadžikistan. Introdokovana u Severnoj Americi i na Kanarskim ostrvima.

HOROTIP. Euroazijski.

***Theridion adrianopoli* Drensky, 1915**

Theridium familiare: Stojićević 1929: 12 (pogrešna identifikacija).

Theridion adrianopoli: Komnenov 2014: 51.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 235), Skoplje, Katlanovo, 12.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Theridium familiare*); 3 ♀♀, planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak iz Bitolja u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Theridion cinereum*.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Bugarska, Albanija, Grčka, evropski deo Turske.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Theridion betteni* Wiehle, 1960**

Theridium pinastri: Drensky 1929: 31 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 73; Nikolić & Polenec 1981: 29; Blagoev 2002: 13.

Theridium denticulatum: Drensky 1929: 30 (pogrešna identifikacija).

Theridion betteni: Komnenov 2014: 52; Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. Između planina Pelister i Bigle (**Drensky, 1929** sub *Theridium pinastri*); 2 ♀♀ 1 juv. (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Struga, 05.1918; Kruševo, 08.1918 (**Drensky, 1929** in part *Theridium denticulatum*); 1 ♀, planina Osogovo, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna

obala, 13.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Popova Šapka, 1590 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 19.06.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Theridium pinastri*), Ohrid, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. Vrsta *T. denticulatum* je sinonim od *T. melanurum*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Theridium cinereum* Thorell, 1875**

Theridium adrianopoli: Drensky 1929: 30 (pogrešna identifikacija).

Theridium refugus: Drensky 1929: 31.

Theridium adrianopoli: Nikolić & Polenec 1981: 27; Blagoev 2002: 13.

Theridium cinereum: Komnenov 2014: 52.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Theridium adrianopoli*); Bitolj, kota 1248, maj i juni 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** sub *Theridium refugus*); planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, pod kamenjem, 20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 7 ♂♂ 4 ♀♀, isti lokalitet, pod kamenjem, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, pod kamenom, 21.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Čurilska Čuka, 1250 m n.m., mezofilna livada, 16.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Theridium adrianopoli*), Resen, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog za *Theridium refugus* i *Theridium adrianopoli* ne postoji material sa lokaliteta navedenih u Drensky (1929).

DISTRIBUCIJA. Južna Evropa, Turska, južni deo evropskog dela Rusije, istočni Kazakstan.

HOROTIP. Južnoevropsko-srednjeazijski.

***Theridium hemerobium* Simon, 1914**

NOVI NALAZI. 2 ♀♀, Katlanovo, na obali reke Pčinje, u žbunju, 238 m n.m., 31.10.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika. Introdikovana u Evropu.

HOROTIP. Nearktički.

***Theridion italiense* Wunderlich, 1995**

Theridion italiense: Komnenov 2014: 52.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, pod kamenom, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Italija, Rumunija, Makedonija, Grčka.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Theridion melanurum* Hahn, 1831**

Theridium familiare: Drensky 1929: 31 (pogrešna identifikacija).

Theridium undulatum: Drensky 1929: 30.

Theridion melanurum: Nikolić & Polenec 1981: 28; Blagoev 2002: 13; Deltšev i sar. 2013: 15.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Theridium familiare*); 1 ♂ 5 ♀♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; 5 ♀♀ 1 juv. (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Theridium undulatum*).

DISTRIBUCIJA. Libija, Tunis, Alžir, Maroko, Evropa, Turska, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – srednji Sibir. Introdukovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Theridion mystaceum* L. Koch, 1870**

Theridion mystaceum: Lazarov 2004: 158.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀, Planina Pelister, manastir Sveti Gjorgji u blizini Kurbinovo, 1000 m n.m., 10.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Rusija – južni Sibir, Kina?

HOROTIP. Eurosibirski.

***Theridion petraeum* L. Koch, 1872**

Theridion petraeum: Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, Govedarnik - Crni Steni, 2100-2400 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 18.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Kazahstan.

HOROTIP. Holarktički.

***Theridion pinastri* L. Koch, 1872**

Theridium simile: Drensky 1929: 30 (delom pogrešna identifikacija).

Theridion pinastri: Komnenov 2002: 105.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248, 05.1918; Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** in part *Theridium simile*); 1 ♀, Šar planina, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci naveden kao *Theridium simile*), Ohrid, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. Podatak u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Theridion betteni*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Theridion varians* Hahn, 1833**

Theridium varians: Drensky 1929: 30; Drensky 1936: 75.

Theridion varians: Blagoev 2002: 13; Komnenov 2014: 53.

LITERATURNI NALAZI. Između planina Pelister i Bigle (**Drensky, 1929** sub *Theridium varians*); 1 ♂, planina Osogovo, Kriva Palanka, Stanečka reka, ca. 1 km južno od Stanci, 1010 m n.m., rečna obala, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ (SMNH, u zbirci određena kao Theridiidae), 6 km severozapadno od Đevdelija, uz Konjsku reku, šuma, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 3 ♀♀, Novi Dojran, među žbunjem kod izvora Toplec, ca. 150 m n.m., noćno sakupljanje sa čeonom lampom, 18.09.2014, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – Sibir, Kazahstan, Kirgistan, Kina. Introdukovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Eurosibirski.

ANAPIDAE

***Zangherella relict* (Kratohvil, 1935)**

NOVI NALAZI. 1 ♀, Skoplje, Matka, 350 m n.m., mešovita šuma, pod kamenom, 07.07.2012, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova porodica za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Crna Gora (tipski lokalitet), Makedonija, Bugarska.

HOROTIP. Balkanski.

SYNAPHRIDAE

***Synaphris* sp.**

Synaphris sp.: Komnenov 2014: 53.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Izuzetno retka. U periodu od tri godine koliko su stajale klopke, ulovljen je samo jedan mužjak! Neophodna je i ženka da bi se takson opredelio.

LINYPHIIDAE

Abacoproeces saltuum (L. Koch, 1872)

Abacoproeces saltuum: Komnenov 2014: 54.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 21 ♂♂ 9 ♀♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 9 ♂♂ 5 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 7 ♂♂ 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 7 ♀♀, isti lokalitet, prosejavanjem stelje, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Rusija – zapadni i južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

Acartauchenius scurrilis (O. Pickard-Cambridge, 1873)

Acartauchenius scurrilis: Stefanovska i sar. 2008: 40; Komnenov 2014: 54.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 17 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 6 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Kazahstan, južni Kirgistan, Rusija – južni Sibir.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

Agyneta cauta (O. Pickard-Cambridge, 1903)

Agyneta cauta: Komnenov 2014: 55.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♀, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 1.4 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 2028 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 12.06-12.07.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 14.06-18.08.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Agyneta conigera* (O. Pickard-Cambridge, 1863)**

Agyneta conigera: Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, vrh Ljuboten, 2200-2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Rusija – zapadni, južni i istočni Sibir, južni Daleki Istok; Mongolija.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Agyneta fuscipalpa* (C. L. Koch, 1836)**

Meioneta fuscipalpa: Blagoev 2002: 15; Stefanovska i sar. 2008: 41.

Agyneta fuscipalpa: Komnenov 2014: 55.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008** sub *Meioneta fuscipalpa*); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Sokolarci, 464 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 01.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog postoji neobjavljeni podatak o *Micryphantes fuscipalpis* sa Ohrida, podatak koji nije naveden u radu Drensky (1929) i predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Agyneta resslii* (Wunderlich, 1973). Svi podaci o ovoj vrsti u Stojićeviću (1929) a u zbirci navedeni kao *Micryphantes fuscipalpis*, predstavljaju pogrešne identifikacije: Skoplje, Nerezi - 1 ♀ (PMB 882) *Agyneta* sp.; Skoplje, Gornje Blato - 1 ♀ (PMB 883) *Agyneta* sp.; Krivolak - 1 ♀ (PMB 884) *Agyneta* sp.; Prilep, Sliva Česma - 1 ♀ (PMB 887) *Prinerigone vagans*; Prilep, Pletvar - 1 juv (PMB 888) Linyphiidae.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Liban, Ujedinjeni Arapski Emirati, Azerbejdžan, Iran, Afganistan, Turkmenistan, Kazahstan, Uzbekistan, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – zapadni i južni Sibir, severozapadna Mongolija, severozapadna Kina.

HOROTIP. Euromediteransko-srednjeazijski.

***Agyneta mollis* (O. Pickard-Cambridge, 1871)**

Meioneta mollis: Stefanovska i sar. 2008: 41.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

DISTRIBUCIJA. SAD (Aljaska), Kanada, Maroko, Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, severoistočni Iran, Rusija -Sibir, Kina, Japan.

HOROTIP. Palearktičko-Aljaskanski.

***Agyneta resslii* (Wunderlich, 1973)**

Gongilidium [sic!] *rufipes*: Drensky 1929: 39 (pogrešna identifikacija).

Agyneta resslii: Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248, 04.1918; 1 ♀ (PMS), Resen, 30.04.1918, leg. P. Drensky; Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Gondilidium rufipes*); Šar planina: 1 ♂, vrh Ljuboten, 2490 m.n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev; 1 ♂ 1 ♀, Vakuf, 1946 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov; 6 ♂♂ 3 ♀♀, Bakardan, 2256 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov; 17 ♂♂ 11 ♀♀, Bakardan, 2513 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Titov vrh, 2754 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Micryphantes fuscipalpis*), Ohrid, 05.1918, leg. et det. P. Drensky; 4 ♀♀, Šar planina, ispod vrha Ljuboten, 2170 m n.m., subalpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Alpi (južna Nemačka, Švajcarska, Austrija), Makedonija, Grčka.

HOROTIP. Alpsko-Balkanski.

***Agyneta rurestris* (C. L. Koch, 1836)**

Gondilidium [sic!] *rufipes*: Drensky 1929: 39 (pogrešna identifikacija).

Micryphantes rurestris: Drensky 1929: 37; Drensky 1936: 87.

Gongylidium rufipes: Drensky 1935: 98 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 98; Kratochvíl 1936: 76; Nikolić & Polenec 1981: 51; Blagoev 2002: 14; Deltšev i sar. 2013: 16.

Meioneta rurestris: Nikolić & Polenec 1981: 39; Blagoev 2002: 15; Komnenov 2002: 105; Stefanovska i sar. 2008: 41; Deltšev i sar. 2013: 18; Komnenov 2014: 69.

Agyneta rurestris: Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1917, leg. P. Drensky; Resen-Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Gondilidium rufipes*); Resen-Ohrid, 04.1918 (**Drensky, 1929** sub *Micryphantes rurestris*); 1 ♀, pećina kod sela Rašče, ca. 12 km zapadno-severozapadno od Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Gongylidium rufipes*); 1 ♂, 2 juv., Šar planina, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Meioneta rurestris*); Skoplje: Karpos [=Karlovo], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008** sub *Meioneta rurestris*); planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 2 ♀♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 19.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♂, Vakuf, 2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 03.06.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, vrh Ljuboten, 2200-2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev; 2 ♂♂ 2 ♀♀, vrh Ljuboten, 2490 m.n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev; 1 ♂ 5 ♀♀, Bakardan, 2256 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Bakardan, 2443 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Popova Šapka, 1822 m n.m., visokoplaninski pašnjak sa *Juniperus communis*, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVINALAZI. 7 ♂♂ 14 ♀♀, Planina Karadžica, Patiška Reka, 564 m n.m., termofilni pašnjak između hrast-grabovim žbunjem, sakupljanje motornim usisivačem, 17.12.2016, leg. M.

Komnenov; 1 ♀, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 3 ♀♀, Šar planina, ispod vrha Ljuboten, 2170 m n.m., subalpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, vrh Ljuboten, 2495 m n.m., alpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Stari Dojran, pored Dojranskog jezera, mezofilna vegetacija, 155 m n.m., 02.11.2018, leg. M. Komnenov.
NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena.
DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Izrael, Liban, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, severni Iran, zapadni Kazahstan, Rusija – zapadni Sibir.
HOROTIP. Eurosibirski.

***Araeoncus anguineus* (L. Koch, 1869)**

Araeoncus anguineus: Komnenov 2017: 47.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 1 ♀, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bakardan, 2443 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, ispod vrha Ljuboten, 2170 m n.m., subalpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Alpi (južna Nemačka, severna Italija, Švajcarska, Austrija, Slovenija), Mađarska?, Rumunija?, Bugarska, Makedonija.

HOROTIP. Alpsko-Balkanski.

***Araeoncus humilis* (Blackwall, 1841)**

Araeoncus [sic!] *humilis* [sic!]: Drensky 1924: 21; Drensky 1929: 40.

Araeoncus humilis: Drensky 1936: 101.

Araeoncus humilis: Nikolić & Polenec 1981: 54; Blagoev 2002: 13; Stefanovska i sar. 2008: 40; Komnenov 2014: 55.

Araeoncus [sic!] *humilis*: Deltšev i sar. 2013: 15.

LITERATURNI NALAZI. Ohrid (**Drensky, 1924**); 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 04.1917, leg. P. Drensky; 1 ♂ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Araeoncus humilis*); Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂, planina Osogovo, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, ispod vrha Ljuboten, 2170 m n.m., subalpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, severoistočni Iran. Introdukovana na Novom Zelandu.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Asthenargus bracianus* Miller, 1938**

Asthenargus bracianus: Komnenov 2014: 56; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Kratovo, leva strana Zletovske reke, ca. 2 km jugozapadno od ušća Emiračke reke, 720 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, leva strana Petrove reke, ca. 240 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1018 m n.m, silikatni kamenjar u otvorenom delu bukove šume, pod kamenjem, 09.10.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, pod kamenjem, 09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 8 ♀♀, isti lokalitet, prosejavanjem stelje, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Ljuboten, ca. 850 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1350 m n.m., pod kamenjem u bukovoju šumi, ručno sakupljanje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Staro Selo, 930 m n.m., mešovita šuma, prosejavanjem stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).
NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.
DISTRIBUCIJA. Severna Italija?, severoistočna Austrija, Rumunija, Hrvatska, Albanija, Makedonija, Grčka.
HOROTIP. Karpato-Balkanski.

***Bathyphantes gracilis* (Blackwall, 1841)**

Bathyphantes gracilis: Komnenov 2014: 56.

LITERATURNI NALAZI. 4 ♀♀, Planina Osogovo, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).
NOVI NALAZI. 2 ♂♂, Katlanovo, na obali reke Pčinje, u žbunju, 238 m n.m., 31.10.2018, leg. M. Komnenov.
DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Alžir, Tunis, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kazahstan, Kina, Koreja, Japan.
HOROTIP. Holarktički.

***Bathyphantes nigrinus* (Westring, 1851)**

Bathiphantes [sic!] *nigrinus* : Stefanovska i sar. 2008: 40.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).
DISTRIBUCIJA. Evropa, Rusija – zapadni i južni Sibir.
HOROTIP. Eurosibirski.

***Bolephthyphantes index* (Thorell, 1856)**

Bolephthyphantes index: Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 1 ♂, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Vakuf, 1946 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).
DISTRIBUCIJA. Grenland, Evropa, istočni Kazahstan, Rusija – južni i istočni Sibir.
HOROTIP. Eurosibirski.

***Bolyphantes alticeps* (Sundevall, 1833)**

Bolyphantes alticeps: Lazarov 2004: 158; Komnenov 2014: 57; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Pelister, planinarski dom Kopanki, 1630 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Osogovo: 1 ♀, Kriva Palanka, Slana Bara, 2.2 km zapadno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., planinska livada blizu potoka, 18.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 18.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 2 ♂♂ 3 ♀♀, Jelak, 1761 m n.m., otvoreni deo šume jele i smrče, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 3 ♀♀, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 3 ♀♀, Lešnica, 1479 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Lešnica, Krivošijski Kadi, 1584 m n.m., sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 1 ♀, Ceripašina, 2011 m n.m., blizu potoka na krečnjaku sa *Cratoneurion* sp., sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, Kina, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Bolyphantes kolosvaryi* (Caporiacco, 1936)**

Bolyphantes kolosvaryi: Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 1 ♂ 4 ♀♀, Lešnica, 1479 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Popova Šapka, 1822 m n.m., visokoplaninski pašnjak sa *Juniperus communis*, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Južni Pirineji – Francuska, Alpi – Švajcarska, severna Italija, Slovenija; Srbija, Makedonija, Bugarska.

HOROTIP. Alpsko-Balkanski.

***Bolyphantes luteolus* (Blackwall, 1833)**

Boliphantes [sic!] *luteolus*: Drensky 1924: 21;

Bolyphantes luteolus: Drensky 1929: 41; Drensky 1936: 77; Nikolić & Polenec 1981: 31; Blagoev 2002: 13; Komnenov 2014: 57; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248 (**Drensky, 1924** sub *Boliphantes luteolus*); 1 ♂, planina Osogovo, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 1.4 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 2028 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 12.06-12.07.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♂ 1 ♀, Vakuf, 1946 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 1 ♀, Bakardan, 2256 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bakardan, 2513 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Rusija – zapadni i južni Sibir, severna Kina.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Canariphantes nanus* (Kulczyński, 1898)**

Canariphantes nanus: Komnenov 2014: 57.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Na Balkanskom poluostrvu vrsta je poznata jedino iz Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Češka, Austrija, Slovačka, Mađarska, Rumunija, Makedonija, južna Ukrajina, južni dio evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Centromerus acutidentatus* Deltshv, 2002**

Centromerus obenbergeri: Ćurčić i sar. 2000: 232 (pogrešna identifikacija).

Centromerus acutidentatus: Blagoev 2002: 14; Deltshv & Ćurčić 2002: 171; Deltshv 2008: 334; Kolčakovski i sar. 2009: 20; Deltshv i sar. 2013: 15.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ 1 juv., Skoplje, Matka, Ubava pećina, 13.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000** sub *Centromerus obenbergeri*); 1 ♂ 1 juv., Matka, Ubava pećina, 13.07.2000 (**Deltshv & Ćurčić, 2002**); 1 ♀, planina Galičica, Vojla pećina, 1508 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshv & M. Komnenov (**Deltshv i sar., 2013**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 3 ♀♀ 2 juv., Planina Luben, Zašle, pećina Baltin, 1354 m n.m., 18.02.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 8 ♀♀, planina Luben, Zašle, u blizini pećine Baltin, 1353 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 18.02.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, iznad jezera Kozjak, Rudine, kserofitni brdski pašnjak, 02.07.2011, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 500 m jugozapadno od Dolno Jelovce, 1227 m n.m. bukova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Centromerus brevipalpus* (Menge, 1866)**

Centromerus brevivulvatus: Stefanovska i sar. 2008: 40.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, istočni Kazahstan, Rusija – zapadni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Centromerus cavernarum* (L. Koch, 1872)**

Centromerus cavernarum: Ćurčić i sar. 2000: 232; Kolčakovski i sar. 2009: 20; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♀♀ 5 juv., Skoplje, Matka, pećina Vrelo, 13.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000**); Šar planina: 3 ♀♀, Lešnica, blizu Krivošijske reke, 1551 m n.m., bukova šuma, ručno sakupljanje, 15.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Popova Šapka, 1590 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 19.06.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Finska, Velika Britanija, Francija, Nemačka, Poljska, Češka, Slovačka, Austrija, Švajcarska, Italija, Slovenija, Mađarska, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Rumunija, Bugarska, Makedonija, Albanija.

HOROTIP. Evropski.

***Centromerus incilium* (L. Koch, 1881)**

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Centromerus lakatnikensis* (Drensky, 1931)**

Centromerus lakatnikensis: Ćurčić i sar. 2000: 232; Blagoev 2002: 14; Stefanovska i sar. 2008: 41; Komnenov 2014: 58; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀, Planina Karadžica, Patiška Reka, u stelji, 16.07.2000 (Ćurčić i sar., 2000); Skoplje, Karpos [=Karpoš], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (Stefanovska i sar., 2008); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kratovo, leva strana Zletovske reke, ca. 2 km jugozapadno od ušća sa njenom pritokom Emiračke reke, 720 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kratovo, leva strana Emiračke reke, ca. 500 m istočno od ušća u Zletovsku reku, 870 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kratovo, desna strana Zletovske reke, ca. 400 m severno od ušća sa njenom pritokom Emiračke reke, 875 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 10 ♀♀, Zletovo, leva strana Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno od Tursko Rudari, 582 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, leva strana Petrove reke, ca. 240 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1018 m n.m., silikatni kamenjar u otvorenom delu bukove šume, klopke, 09.10.2009-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 19 ♂♂ 6 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 17 ♀♀, isti lokalitet, prosejavanjem stelje, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (Komnenov, 2014); Šar planina: 1 ♀, Staro Selo, 930 m n.m., mešovita šuma, prosejavanjem stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Staro Selo, 960 m n.m., mešovita šuma, prosejavanjem stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov (Komnenov, 2017).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 2.2 km istočno-jugoistočno od Dolno Jelovce, 718 m n.m., kestenova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, Makedonski Brod, Slatina, 576 m n.m., mešovita šuma *Juglans regia* i *Buxus sempervirens*, prosejavanjem stelje, 31.03.2018, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Makedonski Brod, Slatina, 571 m n.m., šuma *Buxus sempervirens*, prosejavanjem stelje, 31.03.2018, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Katlanovo, iznad vikend kuća, 292 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 31.10.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Deltshv (2008) pogrešno navodi da je ova vrsta registrovana u pećinama. U dosadašnjoj literaturi, ne postoji takav podatak.

DISTRIBUCIJA. Severozapadna Mađarska?, Srbija, Makedonija, Bugarska, Grčka.
HOROTIP. Balkanski.

***Centromerus silvicola* (Kulczyński, 1887)**

Centromerus silvicola: Lazarov 2004: 158; Komnenov 2014: 58; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Ceparska [=Caparska] Preseka, 20.04.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, planina Osogovo, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 19.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♂, planinarski dom „Jelak“, 1850 m n.m., *Piceetum*, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, Lešnica, Krivošijski Kadi, 1584 m n.m., sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Kozarica, 1826 m n.m., mešovita šuma, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀, Šar planina, ca. 500 m jugozapadno od Dolno Jelovce, 1227 m n.m. bukova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak iz pećine kod sela Rašče u Drensky (1935) predstavlja pogrešnu identifikaciju. I pored detaljnog istraživanja pećine u nekoliko navrata, *C. silvicola* nikad nije nađena.

DISTRIBUCIJA. Letonija, Poljska, Nemačka, Češka, Slovačka, Švajcarska, Italija, Austrija, Slovenija, Rumunija, zapadna Ukrajina (Ukrajinski Karpati), Hrvatska, Srbija, Bugarska, Makedonija.

HOROTIP. Evropski.

***Centromerus* sp. 1**

Centromerus sp.: Deltšev i sar. 2013: 15.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Galičica, pećina Vojla, 1508 m, 20.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**).

NAPOMENA. Radi se o novoj vrsti za nauku.

***Centromerus* sp. 2**

Centromerus dilutus: Stefanovska i sar. 2008: 40 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008** sub *Centromerus dilutus*).

NAPOMENA. Takson ne pripada vrsti *Centromerus dilutus* i različit je od svih dosad registrovanih vrsta iz roda *Centromerus* u Makedoniji uključujući *Centromerus* sp. 1 i *Centromerus* sp. 3. Neophodna je ženka da bi se rešio taksonomski status ovog taksona. U zbirci prirodnjačkog muzeja u Sofiji stoji datum sakupljanja, 26.03.2005.

***Centromerus* sp. 3**

Centromerus semiater: Stefanovska i sar. 2008: 41 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Skoplje, Karpoš, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008** sub *Centromerus semiater*).

NAPOMENA. Takson ne pripada vrsti *Centromerus semiater* i različit je od svih dosad registrovanih vrsta iz roda *Centromerus* u Makedoniji uključujući *Centromerus* sp. 1 i

Centromerus sp. 2. Za konačnu identifikaciju ovog taksona, neophodna je ženka. U zbirci prirodnjačkog muzeja u Sofiji kao datum na etiketi stoji 21.03.2005.

***Centromerus sylvaticus* (Blackwall, 1841)**

Centromerus sylvaticus [sic!]; Drensky 1929: 39; Drensky 1935: 98, 103; Drensky 1936: 95; Kratochvíl 1936: 77;

Centromerus sylvaticus: Nikolić & Polenec 1981: 33; Blagoev 2002: 14; Komnenov 2014: 58; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248, 06.1917 (**Drensky, 1929** sub *Centromerus sylvaticus*); pećina kod sela Rašče, ca. 12 km zapadno-severozapadno od Skoplja; izvori kod reke Treska kod manastira "Sveta Petka", 20 km zapadno-jugozapadno od Skoplja (**Drensky, 1935**); 3 ♂♂ 1 ♀, planina Osogovo, Zletovo, Štalkovica, u blizini Štalkovačke reke, 640 m n.m., rečna obala, 05.10.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Jelak, 1761 m n.m., otvoreni deo šume jele i smrče, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Nogaevci, Ubogo, kserotermni pašnjak pored reke Bregalnice, 160 m n.m., sakupljanje motornim usisivačem, 16.03.2019, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Iran, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina?, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Ceratinella brevis* (Wider, 1834)**

Ceratinella brevis: Drensky 1935: 99; Ćurčić i sar. 2004: 23P; Komnenov 2014: 59; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. U neposrednoj blizini grada Skoplja (**Drensky, 1935**); 3 ♀♀, Makedonski Brod, Devič, u stelji, 23.06.2002 (**Ćurčić i sar., 2004**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kratovo, Jamiško Osoje, ca. 2.1 km istočno od Jamište, 1370 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), 05.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 2 ♀♀, Šar planina, Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., bukova šuma na krečnjaku, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Nalaz ove vrste iz Đevđelije u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Pelecopsis parallela*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Iran, zapadni Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, Kina, Koreja.

HOROTIP. Euroazijski.

***Ceratinella major* Kulczyński, 1894**

Ceratinella major: Komnenov 2014: 59.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Kratovo, Jamiško Osoje, ca. 2.1 km istočno od Jamište, 1370 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), 13.06.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Letonija, Nemačka, Poljska, Ukrajina, Češka, Slovačka, Austrija, Slovenija, Mađarska, Rumunija, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, centralni, istočni i zapadni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Evropski.

***Cresmatoneta mutinensis* (Canestrini, 1868)**

Eormizina [sic!] *mutinensis*: Drensky 1924: 21.

Formicina mutinensis: Drensky 1929: 37; Drensky 1936: 78.

Cresmatoneta mutinensis: Nikolić & Polenec 1981: 33; Blagoev 2002: 14; Komnenov 2014: 60.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1924** sub *Eormizina mutinensis*); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 10 ♀♀, Nogaevci, Ubogo, kserotermni pašnjak pored reke Bregalnice, 160 m n.m., sakupljanje motornim usisivačem, 16.03.2019, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Francuska, Švajcarska, Italija, Slovenija, Hrvatska, Ukrajina, Rumunija, Srbija, Bugarska, Makedonija, Grčka, Kipar, Turska, Gruzija.

HOROTIP. Južnoevropsko-Kavkaski.

***Crosbyarachne silvestris* (Georgescu, 1973)**

Crosbyarachne silvestris: Deltshv i sar. 2013: 15; Komnenov 2014: 60.

LITERATURNI NALAZI. Planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltshv i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenom, 18.03.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Makedonski Brod, Slatina, 571 m n.m., šuma *Buxus sempervirens*, prosejavanjem stelje, 31.03.2018, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Katlanovo, iznad vikend kuća, 292 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 31.10.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Italija, Austrija, Rumunija, Slovenija, Makedonija, Bugarska, Grčka.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Dicymbium nigrum* (Blackwall, 1834)**

Dicymbium nigrum: Stefanovska i sar. 2008: 41; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂, Šar planina, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Podatak o *D. nigrum* sa Šar planine u Komnenov (2002) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Trichoncus affinis*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, Rusija – zapadni i južni Sibir, južni Kazahstan, Kirgistan, Kina?.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Dicymbium tibiale* (Blackwall, 1836)**

Dicymbium tibiale: Komnenov 2014: 61; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♀, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Zletovo, Tursko Rudari, 525 m n.m., izvor, 13.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Jelak, 1761 m n.m., otvoreni deo šume jele i smrče, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Lešnica, 1479 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Diplocephalus cristatus* (Blackwall, 1833)**

Diplocephalus cristatus: Deltshev i sar. 2013: 16; Komnenov 2014: 61.

Diplocephalus foraminifer: Komnenov 2014: 61; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Galičica, Žičara, 1515 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Kriva Palanka, ca. 280 m severno od vrha Ruen, 2005 m n.m., izvor, 18.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); planina Osogovo: 1 ♂, Kriva Palanka, ca. 280 m severno od vrha Ruen, 2005 m n.m., izvor, 18.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Makedonska Kamenica, Ruen, ca. 800 m južno-jugozapadno od vrha Ruen, 2005 m n.m., mezofilna subalpska livada, 23.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014** sub *Diplocephalus foraminifer*); Šar planina: 2 ♂♂ 9 ♀♀, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Ceripašina, 2011 m n.m., blizu potoka na krečnjaku sa *Cratoneurion* sp., sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017** sub *Diplocephalus foraminifer*).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH, nedeterminisan materijal), Kajmakčalan, 06.06.1972, leg. Z. Karaman.

NAPOMENA. Mužjak sa Kajmakčalana iz nedeterminisanog materijala u Prirodnačkom muzeju u Ljubljani, odredio sam kao *Diplocephalus foraminifer*, jer su u to vreme *D. foraminifer* i *D. cristatus* bile posebne vrste.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Azerbejdžan, istočni Kazahstan, Rusija – južni Sibir. Introdukovana u Severnu Ameriku, Falklandska ostrva i Novi Zeland. Nedavno je *Diplocephalus foraminifer* (O. Pickard-Cambridge, 1875) sinonimiziran sa *D. cristatus*, u smislu da sada postoje dve "forme": forma *cristatus* koja je šire rasprostranjena i forma *foraminifer* koja se sreće samo u južnoj Evropi: Španija, Francuska, Švajcarska, Italija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija, Rumunija, Makedonija, Bugarska, Grčka.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Diplocephalus graecus* (O. Pickard-Cambridge, 1873)**

Diplocephalus graecus: Komnenov 2014: 62.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke,

09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Zletovo, leva strana Zletovske reke, ca 1.4 km severoistočno od Zletovo, 490 m n.m., rečna obala, klopke, 05.05-05.06.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Tunis, Maroko, Portugal, Madeira, Francuska, Belgija, južna Britanija, Italija, Rumunija, Bugarska, Makedonija, Grčka, Izrael.

HOROTIP. Mediteranski.

***Diplocephalus latifrons* (O. Pickard-Cambridge, 1863)**

Diplocephalus latifrons: Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 6 ♂♂ 8 ♀♀, Šar planina, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Podatak iz Skoplja u Drensky (1935) predstavlja pogrešnu identifikaciju. Vrsta se može naći na različitim mestima, pretežno u šumskim staništima na većim nadmorskim visinama i jedino izostaje sa suvih mesta, kao što je okolina Skoplja.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Diplocephalus picinus* (Blackwall, 1841)**

Diplocephalus picinus: Komnenov 2014: 62; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1310 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 4 ♀♀, Šar planina, ca. 1.7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1307 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, zapadni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Diplocephalus* sp.**

Diplocephalus foraminifer: Deltshv i sar. 2007: 338 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 4 ♀♀, Planina Bukovik, Dolna Gjonovica, pećina Gjonovica, 15.09.2006 (**Deltshv i sar., 2007**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ 2 ♀♀, Planina Bukovik, Dolna Gjonovica, pećina Gjonovica, 823 m n.m., 24.02.2007, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Radi se o novoj vrsti za nauku. Nije prava pećinska vrsta, jer je sakupljena u ulaznom delu pećine i ima normalno razvijene oči i taman pigment, što ukazuje da je reč o troglofilu.

DISTRIBUCIJA. Poznata samo iz pećina Gjonovica.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Diplostyla concolor* (Wider, 1834)**

Bathyphantes concolor: Drensky 1929: 36; Drensky 1935: 99; Drensky 1936: 76.

Diplostyla concolor: Nikolić & Polenec 1981: 34; Blagoev 2002: 14; Komnenov 2002: 105; Stefanovska i sar. 2008: 41; Komnenov 2014: 62; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248, 05.1918; planina Babuna, Abdi Han, 05.1917 (**Drensky, 1929** sub *Bathyphantes concolor*); u neposrednoj blizini grada Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Bathyphantes concolor*); 1 ♀, Šar planina, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); Karpos [=Karpoš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 2 ♀♀, Kratovo, leva strana Emiračke reke, ca. 500 m istočno od ušća u Zletovsku reku, 870 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.05.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, prosejavanjem stelje, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 3 ♀♀, isti lokalitet, prosejavanjem stelje, 03.05.2010, leg. M. Komnenov; 12 ♀♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, 762 m n.m., livada, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 700 m severoistočno od Istibanja, 402 m n.m., napušteni rudnik, 18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♂ 4 ♀♀, Jelak, 1850 m n.m., smrčeva šuma, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♂, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Lešnica, Krivošijski Kadi, 1584 m n.m., sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVINALAZI. 2 ♀♀, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Iran, istočni Kazahstan, Rusija – zapadni i južni Sibir.

HOROTIP. Holarktički.

***Dismodicus elevatus* (C. L. Koch, 1838)**

Dismodicus elevatus: Komnenov 2014: 63.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀, Planina Osogovo, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podatak iz pećine kod sela Rašče u Drensky (1935) predstavlja pogrešnu identifikaciju. I pored detaljnog istraživanja pećine u

nekoliko navrata, ovu vrstu nikad nisam našao. Podatak u Stojićeviću (1929) je baziran na pogrešnoj identifikaciji jedne ženke iz porodice Linyphiidae koju nažalost nisam mogao odrediti za vreme mog boravka u prirodjačkom muzeju u Beogradu, jer je zahtevao dopunski rad.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Rusija – zapadni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Erigone dentigera* O. Pickard-Cambridge, 1874**

Erigone dentigera: Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, Ceripašina, 1900 m n.m., tresetište, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Sa Balkanskog poluostrva vrsta je jedino poznata iz Makedonije, sa Šar planine - Ceripašina (1900 m n.m.).

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – južni Sibir i južni Daleki Istok.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Erigone dentipalpis* (Wider, 1834)**

Erigone dentipalpis: Stojićević 1907: 17; Drensky 1929: 39; Stojićević 1929: 25; Drensky 1936: 103; Blagoev 2002: 14; Komnenov 2002: 105; Komnenov 2003: 46; Stefanovska i sar. 2008: 41; Deltšev i sar. 2013: 16; Komnenov 2014: 63; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907**); 2 ♂♂ (PMS), planina Babuna, Abdi Han, 04.1917, leg. P. Drensky; 1 ♂ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1917, leg. P. Drensky; 1 ♂ 4 ♀♀ + 8 ♂♂ 2 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929**); Šar planina: 3 ♂♂, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, *Piceetum*, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev; 4 ♂♂ 2 ♀♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♂, planina Jakupica, livada, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450 m, klopke, 07-13.07.1999, leg. M. Komnenov & S. Hristovski (**Komnenov, 2003**); Skoplje: Karpos [=Karlovo], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 2 ♂♂, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., rečna obala, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Zletovo, leva strana Zletovske reke, ca. 700 m severno-severoistočno od ušća sa njenom pritokom reke Eštrec, 559 m n.m., livada, klopke, 05.05-05.06.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, Šar planina, vrh Ljuboten, 2490 m.n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Podatak sa Ohrida u Drensky (1929), u zbirci je predstavljen sa dve epruvete sa istim etiketama na kojima piše - Bitolj, kota 1248, 05.1917, leg. P. Drensky. Zato sam ovaj materijal u literaturnim nalazima predstavio/razdvojio plusom "+". U zbirci Stojićevića za ovu vrstu na etiketi je navedeno da se radi o jednom mužjaku. Međutim, u epruveti su nedostajala oba pedipalpa, najverovatnije prethodno otkinuta nepažljivom manipulacijom materijalom. Zbog nedostatka pedipalpa, nisam mogao da ustanovim taksonomski status ovog uzorka.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Kipar, Izrael, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Iran, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Turkmenistan, N-Indija – Kašmir, N-Pakistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina. Introdokovana u Kanadu.

HOROTIP. Palearktički.

***Erigonoplus simplex* Millidge, 1979**

NOVI NALAZI. 1 ♂, iznad jezera Kozjak, Rudine, kserotermni brdski pašnjak, 02.07.2011, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Francuska, Italija, Bugarska, Makedonija, Grčka.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Erigonoplus spinifemoralis* Dimitrov, 2003**

Erigonoplus spinifemoralis: Komnenov 2014: 64.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♂♂, Planina Osogovo, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Severoistočna Makedonija, Albanija, Grčka, jugoistočna Bugarska, jugozapadna Turska, južna Ukrajina – Krim, južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Evansia merens* O. Pickard-Cambridge, 1901**

Evansia merens: Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, vrh Ljuboten, 2000-2350 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Vrsta je poznata samo sa jednog lokaliteta na Šar Planini, iz subalpskog pojasa (2000-2300 m n.m.) vrha Ljuboten.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Frontinellina frutetorum* (C. L. Koch, 1834)**

Linyphia frutetorum: Stojićević 1907: 17; Doflein 1921: 306; Stojićević 1929: 29; Drensky 1936: 83.

Linyphia frutetorum [sic!]: Drensky 1929: 35.

Linyphia hortensis: Stojićević 1929: 30 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 84.

Frontinellina frutetorum: Nikolić & Polenec 1981: 34; Deltšev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 14; Komnenov 2002: 105; Komnenov 2003: 46; Deltšev i sar. 2013: 16; Komnenov 2014: 64; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Linyphia frutetorum*); Kaluckova [=Kalkovo] (**Doflein, 1921**); Široko rasprostranjena u Makedoniji; 6 ♀♀ (PMS) Resen: 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ 8 ♀♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ 1 ♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1918, leg. P. Drensky; 8 ♂♂ 27 ♀♀ 2 juv. (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; 5 ♀♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 06.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Linyphia frutetorum*); 2 ♂♂ 1 ♀ (PMB 1024), Veles, Zelenikovo, 12.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♀ (PMB 1030), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Linyphia frutetorum*); 1 ♀ (PMB 1037), Skoplje, 06.1907, leg. D. Stojićević; 1 ♀ 1 juv. (PMB 1038), Ohrid, 29.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Linyphia hortensis*); 1 ♀, planina Skopska Crna Gora, manastir Sveti Nikita, 24.06.1994, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); Šar planina: 1 ♀, od planinarskog doma "Šarski Vodi" do Gorno Jelovce u dužine od 3 km, 1300-1240 m, pored puta, 10.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta,

17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 2 ♀♀, planina Jakupica, pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1400-1300 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); planina Galičica: 1 ♀, Crvena Lokva, 1620 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov; 1 ♂, Studenčica [=Studenčišta], 690 m, 30.08.2002, leg. G. Blagoev & C. Deltshev; 4 ♀♀, Simončeska lokva, 1680 m, 18.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Kriva Palanka, Stanečka reka, ca. 1 km južno od Stanci, 1010 m n.m., rečna obala, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Ljuboten, Korita, 1500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na krečnjaku, ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 3 ♀♀ (PMB 1033, u zbirci navedena kao *Linyphia frutetorum*), Štip, Vinica, 20.05.1921, leg. D. Stojadinović, det. D. Stojićević; 1 ♂ (SMNH, u zbirci određena kao Linyphiidae), 6 km severozapadno od Đevđelije, uz Konjsku reku, šuma, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ 1 ♀ (SMNH), 500 m severozapadno od Novi Dojran, 170 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. Podatak u Stojićeviću (1929) naveden kao *Linyphia frutetorum* a u zbirci zaveden inventarnim brojem 1022, bazira se na pogrešnoj identifikaciji juvenilnog primerka Linyphiidae.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Sirija, Palestina, Liban, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Iran, jugozapadni Turkmenistan, Afganistan, Rusija – južni Sibir?

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Gnathonarium dentatum* (Wider, 1834)**

NOVI NALAZI. 1 ♀, Katlanovo, na obali reke Pčinje, u žbunastoj vegetaciji, 238 m n.m., 31.10.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Libija, Tunis, Alžir, Maroko, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Uzbekistan, Kirgistan, Rusija – južni Sibir.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Gonatium nemorivagum* (O. Pickard-Cambridge, 1875)**

Gonatium nemorivagum: Komnenov 2014: 64.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 14.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuca heterophyllae-Fagetum*), klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Dojran, Crničani, blizu potoka u šumi od *Platanus orientalis*, prosejavanjem stelje, 156 m n.m., 03.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Vrlo moguće je da se svi podaci vrste *Gonatium hilare* sa Balkanskog poluostrva (Albanija, Makedonija, Bugarska, Grčka) odnose na *G. nemorivagum*.

DISTRIBUCIJA. Francuska, Bugarska, Makedonija, Grčka.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Gonatium orientale* Fage, 1931**

Gonatium orientale: Lazarov 2004: 158; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Pelister, planinarski dom Kopanki, 1630 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Šar planina: 5 ♂♂ 10 ♀♀, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kozarica, 1826 m n.m., mešovita šuma, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Karpati – Rumunija, zapadna Ukrajina; Srbija, Bugarska, Makedonija.

HOROTIP. Karpato-Balkanski.

***Gonatium paradoxum* (L. Koch, 1869)**

Gonatium paradoxum: Komnenov 2014: 65.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak ove vrste u Stojićević (1929) baziran je na pogrešnoj identifikaciji 1 ♂ *Nigma flavescens*.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Gonatium rubens* (Blackwall, 1833)**

Gonatium rubens: Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 1 ♂ 1 ♀, vrh Ljuboten, 2200-2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev; 1 ♂, vrh Ljuboten, 2490 m.n.m. , visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev; 1 ♂, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bakardan, 2513 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ceripašina, 2011 m n.m., blizu potoka na krečnjaku sa *Cratoneurion* sp., sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ subad. 1 ♀, Šar planina, vrh Ljuboten, 2495 m n.m., alpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, južni Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Gonatium strugaense* Drensky, 1929**

Gonatium strugaensis: Drensky 1929: 39; Drensky 1936: 97; Nikolić & Polenec 1981: 50; Blagoev 2002: 14.

LITERATURNI NALAZI. Struga, 05.1918 (**Drensky, 1929**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Najverovatnije da je holotip izgubljen. Vrsta ne pripada rodu *Gonatium*. Na osnovu nekvalitetnih ilustracija crteža muškog pedipalpa u Drensky (1929), nije moguće odrediti pripadnost rodu.

DISTRIBUCIJA. Jugozapadna Makedonija.
HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Gongylidiellum latebricola* (O. Pickard-Cambridge, 1871)**

Gongylidiellum latebricola: Komnenov 2014: 65; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., rečna obala, klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Staro Selo, 930 m n.m., mešovita šuma, prosejavanjem stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Popova Šapka, 1822 m n.m., visokoplaninski pašnjak sa *Juniperus communis*, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa.
HOROTIP. Evropski.

***Hypomma brevitibiale* (Wunderlich, 1980)**

Enidia brevitibialis: Wunderlich, 1980a: 329.

Hypomma brevitibiale: Blagoev 2002: 14.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Ohridsko jezero (tipski lokalitet), na trsci, 03.1973, leg. J. Wunderlich (**Wunderlich, 1980a** sub *Enidia brevitibialis*).

DISTRIBUCIJA. Makedonija.
HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Hypocephalus pusillus* (Menge, 1869)**

Hypocephalus pusillus: Komnenov 2014: 65; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, Bakardan, 2513 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa.
HOROTIP. Evropski.

***Improphantes decolor* (Westring, 1861)**

Improphantes decolor: Deltshev i sar. 2013: 17; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Galičica, Žičara, 1515 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); Šar planina: 1 ♀, Jelak, 1761 m n.m., otvoreni deo šume jele i smrče, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Lešnica, 1479 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Alžir, Evropa, bez istočne Evrope.
HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Improphantes improbulus* (Simon, 1929)**

Improphantes improbulus: Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 5 ♀♀, Šar planina, Ceripašina, 2400-2500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na kamenjaru, ručno sakupljanje, 10.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).
DISTRIBUCIJA. Evropa, severni Kavkaz, istočni Kazahstan, južni Sibir.
HOROTIP. Eurosibirski.

***Incestophantes annulatus* (Kulczyński, 1882)**

Incestophantes annulatus: Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, Bakardan, 2256 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).
DISTRIBUCIJA. Karpati – južna Poljska (Visoke Tatre, 1900-2250 m n.m.), Slovačka (Visoke Tatre, 1700-2000 m n.m.), zapadna Ukrajina (~ 2000 m n.m.), Rumunija (?), Bugarska (Rila, 2915 m n.m.), Makedonija (Šar planina, 2500 m n.m.). Podatak iz Slovenije baziran je na jednoj ženki navedenoj u nepublikovanom diplomskom radu (Budja, 2008) i nije pouzdan. U ovom diplomskom radu, vrsta je navedena kao *Lepthyphantes annulatus* iz bukovih šuma na niskim nadmorskim visinama od oko 500 m. Ovaj nalaz veoma se razlikuje od prave ekologije vrste koja nastanjuje travne i kamenite delove subalpskih i alpskih zona visokih planina. Zbog velikih ekoloških razlika, najverovatnije ovaj nalaz iz Slovenije predstavlja pogrešnu identifikaciju. Podatak sa Golije u Srbiji (**Stojićević, 1929**) baziran je samo na jednoj ženki i takođe je nepouzdan. U radu nije naveden tačan lokalitet, nadmorska visina ili stanište na kome je vrsta skupljena. Na osnovu ženke teško je odrediti vrstu, i u ovom slučaju najverovatnije se radi o pogrešnoj identifikaciji neke češće vrste roda *Lepthyphantes*.
HOROTIP. Karpato-Balkanski.

***Ipa keyserlingi* (Ausserer, 1867)**

Lepthyphantes keyserlingi: Drensky 1929: 36; Drensky 1936: 79; Nikolić & Polenec 1981: 36; Blagoev 2002: 14.

Ipa keyserlingi: Deltshv i sar. 2013: 17.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 06.1918, leg. P. Drensky; planina Babuna, Abdi Han; Resen; Ohrid; maj, juni i juli 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** sub *Lepthyphantes keyserlingi*).
NOVI NALAZI. 1 ♀, Skoplje, Butel, 300 m n.m., u bašti, 29.05.2016, leg. M. Komnenov.
NAPOMENA. Iako Drensky (1929) navodi nekoliko lokaliteta gde je pronašao ovu vrstu, u njegovu zbirci postoji podatak o jednoj ženki sa lokaliteta Bitolj, kota 1248.
DISTRIBUCIJA. Evropa.
HOROTIP. Evropski.

***Ipa terrenus* (L. Koch, 1879)**

Lepthyphantes quadrimaculatus: Stefanovska i sar. 2008: 41

Ipa terrenus: Komnenov 2014: 66.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008** sub *Lepthyphantes quadrimaculatus*); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).
DISTRIBUCIJA. Evropa sa izuzetkom severne Evrope, severozapadna Turska, Azerbejdžan, Rusija – centralni i južni Sibir.
HOROTIP. Eurosibirski.

***Kratochviliella bicapitata* Miller, 1938**

Kratochviliella bicapitata: Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, Ljuboten, ca. 500 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1446 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).
NAPOMENA. U Makedoniji je vrsta poznata samo sa Šar planine, iz bukove šume ispod vrha Ljuboten.
DISTRIBUCIJA. Južna Francuska, Nemačka, Poljska, Češka, Slovačka, Švajcarska, Austrija, Bugarska, Makedonija, sjeverozapadna Grčka.
HOROTIP. Južnoevropski.

***Lepthyphantes centromeroides* Kulczyński, 1914**

Lepthyphantes centromeroides: Deltshv 2008: 335; Deltshv i sar. 2013: 17; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Galičica, pećina Vojla, 1508 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshv & M. Komnenov (**Deltshv i sar., 2013**); Šar planina: 2 ♀♀, Lešnica, blizu Krivošijske reke, 1551 m n.m., bukova šuma, ručno sakupljanje, 15.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Ljuboten, ca. 850 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1351 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., rub bukove šume, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Popova Šapka, 1590 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 19.06.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., bukova šuma na krečnjaku, ručno sakupljanje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).
NOVI NALAZI. 1 ♂ 4 ♀♀, Planina Galičica, pećina Vojla, 1508 m n.m., 30.05.2010, leg. M. Komnenov.
NAPOMENA. Podatak iz pećine kod sela Rašče u blizini Skoplja u Drensky (1935) predstavlja pogrešnu identifikaciju. I pored detaljnog istraživanja pećine u nekoliko navrata, ovu vrstu nikad nisam našao. Izgleda da Drensky nije dobro poznao taksonomiju ove vrste. Na to ukazuje činjenica da je 1931 godine opisao vrstu *Troglohyphantes bureschi* (♂♀) iz pećine Ledenika u Bugarskoj, koja je kasnije sinonimizirana upravo sa *L. centromeroides*. Interesantno je da u samom opisu Drensky navodi da je *T. bureschi* najbliža vrsti *Troglohyphantes marqueti* (Simon, 1884) sa Pirineja u južnoj Francuskoj (a ne vrsti *L. centromeroides*, što bi bilo najlogičnije), što je čudi, jer pećinska fauna Pirineja i Balkansko poluostrvo nemaju ništa zajedničko. Kada se uporede genitalije obe vrste, vidi se da su *T. bureschi* i *T. marqueti* potpuno različite vrste u svakom detalju. Da se biologija ove vrste i danas pogrešno tumači imamo primer Deltsheva (2008) koji u popisu pećinskih vrsta sa Balkanskog poluostrva ovu vrstu

tretira kao troglobionta. Međutim isti autor u istom radu daje komentar, koji je kontradiktoran sa prethodno iznetom tvrdnjom: „*A present-day example of cave penetration are the species *Lepthyphantes centromeroides* and *L. spelaeorum*, which are comparatively widespread on the Balkan Peninsula. They occur in caves, but also **in the humus and ground detritus**, indicating active subterranean colonization“.*

DISTRIBUCIJA. Srbija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Makedonija.

HOROTIP. Balkanski.

***Lepthyphantes leprosus* (Ohlert, 1865)**

Lepthyphantes [sic!] *leprosus*: Drensky 1929: 35; Stojićević 1929: 28.

Lepthyphantes leprosus: Drensky 1936: 80; Nikolić & Polenec 1981: 36; Ćurčić i sar. 2000: 232; Blagoev 2002: 14; Komnenov 2002: 105; Lazarov 2004: 158; Deltšev i sar. 2007: 338; Deltšev 2008: 335; Deltšev i sar. 2013: 17; Komnenov 2014: 66; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. Resen, 05.1918; Ohrid; 05.1918; Bitolj, kota 1248, Juni i Juli 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** sub *Lepthyphantes leprosus*); 1 ♀ (PMB 970), Skoplje, Nerezi, 05.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 976), Skoplje, Novo Selo, 06.1905, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lepthyphantes leprosus*); 3 ♂♂ 3 ♀♀ 3 juv., Makedonski Brod, Devič, pećina Pešna, 15.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000**); Šar planina: 1 ♂, Šar planina, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1300 m, bukova šuma, klopke, 09-19.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀ 4 juv., Šar planina, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 3 ♂♂ 4 ♀♀, planina Pelister, u okolini manastira Sveta Ana, 1350 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♂ 1 ♀, planina Pelister, planinarski dom Kopanki, 1630 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 6 ♂♂ 8 ♀♀ 2 juv., Ilinska planina, Velmej, pećina Jaorec, 14.09.2003 (**Deltšev i sar., 2007**); 1 ♂ 1 ♀, planina Galičica, Leskovec, Leskovska pećina, 1066 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂ 4 ♀♀, Kočani, Ponikva, ca. 850 m zapadno-jugozapadno od Ivkov Preslap, 1585 m n.m., u stanbenom objektu, 22.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 7 ♀♀, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 700 m severoistočno od Istibanja, 402 m n.m., napušteni rudnik, 18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♂ 3 ♀♀, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Lešnica, blizu Krivošijске reke, 1551 m n.m., bukova šuma, ručno sakupljanje, 15.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 2 ♀♀, Planina Galičica, Ohrid, Trpejca, Naumova pećina, 28.02.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Demir Kapija, pećina Bela Voda, 20.07.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podatak iz Tetova u Stojićević (1907) ne postoji u kolekciji Stojićevića. U katalogu iz 1929 godine Stojićević ne spominje ovaj podatak iz Tetova.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, severni Kavkaz, Rusija – Sibir i severni Daleki Istok. Introdukovana u Severnoj Americi i Čileu.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Lepthyphantes magnesiae* Brignoli, 1979**

NOVI NALAZI. 1 ♀, Skoplje, Rašče, pećina Dona Duka, 12.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Dautica, Gorna Belica, pećina Golubinka, 01.11.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Veles, Makarovec, pećina Oraovec, 31.03.2013, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Južna Albanija, zapadna Makedonija, južna Grčka.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Lepthyphantes notabilis* Kulczyński, 1887**

Lepthyphantes notabilis: Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Španija, Francuska, Nemačka, Češka, Slovačka, Austrija, Švajcarska, Slovenija, severna Italija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Rumunija, Bugarska, Makedonija.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Lessertinella carpatica* Weiss, 1979**

Lessertinella carpatica: Komnenov 2014: 66.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♂♂, Planina Osogovo, Kriva Palanka, Kneževo, desna strana Zletovske reke, ca. 1.3 km jugozapadno od Maala Kajganci, 1026 m n.m., rečna obala, klopke, 05.06-04.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Karpati – Slovačka, Rumunija; Makedonija.

HOROTIP. Karpato-Balkanski.

***Linyphia hortensis* Sundevall, 1830**

Linyphia hortensis: Drensky 1929: 35 (in part); Drensky 1936: 84; Nikolić & Polenec 1981: 38; Blagoev 2002: 15; Komnenov 2002: 105; Deltšev i sar. 2013: 17; Komnenov 2014: 67.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; Ohrid, 05.1918; 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 06.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Linyphia hortensis*); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 1.4 km severoistočno od Istibanja, 430 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 500 m jugozapadno od Dolno Jelovce, 1227 m n.m. bukova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 4 ♀♀, Šar planina, ca. 1.7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1307 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak o *L. hortensis* u Drensky (1929) predstavlja delom pogrešnu identifikaciju vrste *Microlinyphia pusilla*. Svi podaci o ovoj vrsti u Stojčićević (1929)

predstavljaju pogrešne identifikacije: Tetovo - 15 juv. (PMB 1036) Linyphiidae; Skoplje - 1 ♀ (PMB 1037) *Frontinellina frutetorum* i Ohrid - 1 ♀ 1 juv. (PMB 1038) *Frontinellina frutetorum*.
DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Jermenija, Azerbejdžan, severozapadni Iran, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – južni Sibir i južni Daleki Istok.
HOROTIP. Eurosibirski.

***Linyphia triangularis* (Clerck, 1757)**

Linyphia triangularis: Drensky 1929: 34; Drensky 1936: 86; Nikolić & Polenec 1981: 38; Blagoev 2002: 15; Lazarov 2004: 158; Deltšev i sar. 2013: 18; Komnenov 2014: 67.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ 7 juv. (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ 2 ♀♀ 6 juv. + 2 ♀♀ 1 juv. (PMS), Ohrid, 05.1918; planina Babuna, Abdi Han (**Drensky, 1929**); 1 ♀, planina Pelister, duž Ruženske reke, 1450 m n.m., 02.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Galičica: 1 ♂, Studenčica [=Studenčišta], 690 m, 30.08.2002, leg. G. Blagoev & C. Deltšev; 1 ♂ 2 ♀♀, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 30.08.2005, leg. C. Deltšev & E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Materijal iz istog lokaliteta i istog datuma - Ohrid, 05.1918, u zbirci je predstavljen sa dve epruvete. Zato sam ovaj materijal u literaturnim nalazima predstavio/razdvojio plusom "+".

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Iran, severoistočni Kazahstan, Rusija – Sibir, Mongolija, Kina.

HOROTIP. Eurosibirski.

Linyphiidae gen.? n. sp.

Linyphiidae gen.? n. sp.: Komnenov 2014: 67.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov; 14 ♂♂ 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Radi se o novoj vrsti i najverovatnije novom rodu iz porodice Linyphiidae.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Macrargus carpenteri* (O. Pickard-Cambridge, 1895)**

Macrargus carpenteri: Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, Bakardan, 2256 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, severni Kavkaz.

HOROTIP. Evropski.

***Mansuphantes mansuetus* (Thorell, 1875)**

Mansuphantes mansuetus: Deltshev i sar. 2007: 338; Deltshev 2008: 335; Komnenov 2014: 68; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Bistra, Lazaropole, pećina Kalina Dupka, 13.09.2006 (**Deltshev i sar., 2007**); planina Osogovo: 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, prosejavanjem stelje, 27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Lešnica, blizu Krivošijske reke, 1551 m n.m., bukova šuma, ručno sakupljanje, 15.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Jelak, 1761 m n.m., otvoreni deo šume jele i smrče, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂ 5 ♀♀, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Ceripašina, 2011 m n.m., blizu potoka na krečnjaku sa *Cratoneurion* sp., sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVINALAZI. 2 ♀♀, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1.7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1307 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Mansuphantes rectilamellus* (Deltshev, 1988)**

Mansuphantes rectilamellus: Komnenov 2014: 68.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 2 ♂♂, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 1.4 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 2028 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 29.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 12.06-12.07.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Severoistočna Makedonija, zapadna Bugarska.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Maso sundevalli* (Westring, 1851)**

Maso sundevalli: Komnenov 2014: 68; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 2 ♀♀, Zletovo, leva strana Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno od Tursko Rudari, 582 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Jezero Kalimanci, Babin Dol, ca. 550 m zapadno-jugozapadno od brane "Kalimanci", 505 m n.m., mešovita listopadna šuma, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 6 ♀♀, Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., bukova šuma na krečnjaku, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 2 ♀♀, Ljuboten, ca. 500 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1446 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao Linyphiidae sp. 1), 2 km jugozapadno od Crničani, 170 m n.m., šuma, prosejavanjem stelje, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Gruzija, severni Iran, severni Pakistan, istočni Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Mecopisthes peusi* Wunderlich, 1972**

Mecopisthes peusi: Stefanovska i sar. 2008: 41; Komnenov 2014: 69.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, pod kamenom, 18.03.2010, leg. M. Komnenov; 85 ♂♂ 22 ♀♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 6 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Izrael.

HOROTIP. Evropski.

***Mecopisthes silus* (O. Pickard-Cambridge, 1873)**

Mecopisthes silus: Komnenov 2002: 105.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀, Planina Karadžica, Patiška Reka, 564 m n.m., termofilni pašnjak među hrastovo-grabovim žbunjem, sakupljanje motornim usisivačem, 17.12.2016, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Megalephyphantes collinus* (L. Koch, 1872)**

Megalephyphantes collinus: Saaristo 1997: 259; Lazarov 2004: 158; Deltšev i sar. 2013: 19; Komnenov 2014: 69.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, severno od Tetova, kameni zid, 15.08.1965, leg. P. T. Lehtinen (**Saaristo, 1997**); 1 ♂, planina Pelister, planinarski dom Kopanki, 1630 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, Jorgov Kamak [=Kamen], 1740 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, planina Babuna, Markovi Kuli, 850 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 2 ♀♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 30.08.2005, leg. C. Deltšev & E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 04.09.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, Francuska, Britanija, Nemačka, Poljska, Češka, Slovačka, Švajcarska, Italija, Austrija, Rumunija, Mađarska, Bugarska, Srbija, Makedonija, Albanija, Grčka, Turska.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Megalephyphantes nebulosus* (Sundevall, 1830)**

Megalephyphantes nebulosus: Deltshev i sar. 2013: 19.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀, Planina Galičica, Studenčica [=Studenčišta], 690 m, 01.09.2005, leg. C. Deltshev (**Deltshev i sar., 2013**).

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Azerbejdžan, Rusija – Sibir i Daleki Istok.
HOROTIP. Eurosibirski.

***Metopobactrus prominulus* (O. Pickard-Cambridge, 1873)**

Metopobactrus prominulus: Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, vrh Ljuboten, 2400-2300 m.n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMP 41/97), Demir Kapija, u gvoristu na zemlji, 03.05.1997, leg. M. Karaman; 2 ♀♀, Šar planina, vrh Ljuboten, 2320 m n.m., alpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Kanada, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – Sibir i južni Daleki Istok, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Micrargus herbigradus* (Blackwall, 1854)**

Micrargus herbigradus: Deltshev i sar. 2013: 18; Komnenov 2014: 70; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Galičica, put do vrha Bugarska Čuka, 1509 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, prosejavanjem stelje, 03.05.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, prosejavanjem stelje, 20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 14.06-18.08.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 4 ♀♀, Lešnica, blizu Krivošijske reke, 1551 m n.m., bukova šuma, ručno sakupljanje, 15.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., bukova šuma na krečnjaku, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Lešnica, Krivošijski Kadi, 1584 m n.m., sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 2 ♀♀, Kozarica, 1826 m n.m., mešovita šuma, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Popova Šapka, 1590 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 19.06.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 3 ♂♂ 2 ♀♀, Šar planina, ca. 1.7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1307 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m.,

planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, vrh Ljuboten, 2320 m n.m., alpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 4 ♀♀, Makedonski Brod, Slatina, 576 m n.m., mešovita šuma *Juglans regia* i *Buxus sempervirens*, prosejavanjem stelje, 31.03.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, istočni Kazahstan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Palearktički.

***Micrargus subaequalis* (Westring, 1851)**

Taranucus dalmaticus: Drensky 1929: 41 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 89.

Troglohyphantes dalmaticus: Nikolić & Polenec 1981: 42; Blagoev 2002: 16.

Micrargus subaequalis: Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Ohrid, Studenčišta, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Taranucus dalmaticus*); 1 ♀, Šar planina, Popova Šapka, 1822 m n.m., visokoplaninski pašnjak sa *Juniperus communis*, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Kazahstan – severni Tianšan, Rusija – zapadni Sibir, Kina.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Microctenonyx subitaneus* (O. Pickard-Cambridge, 1875)**

Microctenonyx subitaneus: Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, vrh Ljuboten, 2490 m.n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ 7 ♀♀, Veles, Makarovec, pećina Oraovec, 31.03.2013, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Makaronezija, Egipat, Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Kipar, Liban, Izrael, Kirgistan. Introdokovana u SAD, Južnoj Africi, Australiji, Novom Zelandu.

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Microlinyphia pusilla* (Sundevall, 1830)**

Linyphia hortensis: Drensky 1929: 35 (delom pogrešna identifikacija).

Linyphia pusilla: Drensky 1929: 35.

Microlinyphia pusilla: Nikolić & Polenec 1981: 39; Blagoev 2002: 15; Stefanovska i sar. 2008: 41; Deltšev i sar. 2013: 19; Komnenov 2014: 70.

LITERATURNI NALAZI. Resen, 05.1918; Ohrid, 05.1918; 3 ♀♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 06.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Linyphia hortensis*); 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918; 3 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Linyphia pusilla*); Skoplje: Karpos [=Karpoš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 3 ♀♀, planina Osogovo, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiške Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Alžir, Tunis, Evropa, Turska, Azerbejdžan, Iran, severni Pakistan, Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Mongolija, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Microneta viaria* (Blackwall, 1841)**

Microneta viaria: Ćurčić i sar. 2000: 232; Deltshev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 15; Komnenov 2002: 105; Deltshev 2008: 335; Kolčakovski i sar. 2009: 20; Deltshev i sar. 2013: 18; Komnenov 2014: 71; Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI: 1 ♀ 1 juv., Skoplje, Matka, pećina Ubava, 13.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000**); 1 ♂, Skoplje, Vodno, 24.06.1993, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); 1 ♂, Šar planina, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); 1 ♂, Resen, 1000 m, 30.08.2002, leg. C. Deltshev & G. Blagoev; 1 ♀, planina Galičica, put do vrha Bugarska Ćuka, 1509 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂ 4 ♀♀, Kratovo, leva strana Emiračke reke, ca. 500 m istočno od ušća u Zletovsku reku, 870 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, Kratovo, desna strana Zletovske reke, ca. 400 m severno od ušća sa njenom pritokom Emiračke reke, 875 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1310 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1333 m n.m., zasad evropskog ariša, klopke, 11.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, prosejavanjem stelje, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 3 ♀♀, Ceripašina, 2400-2500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na kamenjaru, ručno sakupljanje, 10.07.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, Ljuboten, ca. 1 km severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1284 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., rub bukove šume, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 2 ♀♀, Lešnica, Krivošijski Kadi, 1584 m n.m., sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Staro Selo, 930 m n.m., mešovita šuma, prosejavanjem stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Lepthyphantes* sp.), 2 km jugozapadno od Crničani, 170 m n.m., šuma, prosejavanjem stelje, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 6 ♂♂ 4 ♀♀, Planina Luben, Zašle, u blizini pećine Baltin, 1353 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 18.02.2017, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Šar planina, ca. 2.2 km istočno-jugoistočno od Dolno Jelovce, 718 m n.m., kestenova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov; 7 ♂♂ 5 ♀♀, Dojran, Crničani, blizu potoka u šumi od *Platanus orientalis*, prosejavanjem stelje, 156 m n.m., 03.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U popisu vrsta za planinu Galičicu Deltshev i sar. (2013) u istom radu ovu vrstu navode dvaput.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Alžir, Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Mongolija, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Minicia candida* Denis, 1946**

Minicia candida: Komnenov 2017: 48.

LITERATURNI NALAZI.

Šar planina: 2 ♀♀, vrh Ljuboten, 2400-2300 m.n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev; 1 ♀, Bakardan, 2513 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Francuska, severoistočna Italija, Austrija, južna Ukrajina.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Minicia marginella* (Wider, 1834)**

Minicia marginella: Komnenov 2014: 71.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 1.4 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 2028 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 12.06-12.07.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Planina Karadžica, Patiška Reka, 564 m n.m., termofilni pašnjak između hrast-grabovim žbunjem, sakupljanje motornim usisivačem, 17.12.2016, leg. M. Komnenov; 6 ♂♂ 1 ♀, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Azerbejdžan, istočni Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir, severni Daleki Istok.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Minyriolus pusillus* (Wider, 1834)**

Minyriolus pusillus: Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♂♂ 2 ♀♀, Šar planina, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Azerbejdžan, Rusija – Sibir i južni Daleki Istok.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Moebelia penicillata* (Westring, 1851)**

NOVI NALAZI. 1 ♂, Stari Dojran, ispod kore *Platanus orientalis*, 03.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Novi rod i nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Najveći deo Evrope, Gruzija.

HOROTIP. Evropski.

***Nerienne clathrata* (Sundevall, 1830)**

Linyphia clathrata: Drensky 1929: 35; Drensky 1936: 83.

Nerienne clathrata: Nikolić & Polenec 1981: 39; Blagoev 2002: 15; Deltšev i sar. 2013: 19; Komnenov 2014: 72.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 05.1917; Bitolj, kota 1248, maj i juni 1917 i 1918; 8 ♀♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Linyphia clathrata*); 1 ♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 05.10.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Alžir, Maroko, Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, severni Iran, severna Indija, Kazahstan, Kirgistan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Nerienne emphana* (Walckenaer, 1841)**

Linyphia emphana: Drensky 1929: 35; Drensky 1936: 83.

Nerienne emphana: Nikolić & Polenec 1981: 39; Blagoev 2002: 15; Komnenov 2002: 105; Komnenov 2003: 46; Lazarov 2004: 158; Komnenov 2014: 72; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Široko rasprostranjena u Makedoniji; 1 ♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky; (**Drensky, 1929** sub *Linyphia emphana*); Šar planina: 1 ♂ 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀, iznad Gorno Jelovce, 1250-1400 m, pored puta, 11.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀ 2 juv, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♂, planina Jakupica, visokoplaninski pašnjak, Gorno Kjule, 1800-1900 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♂, planina Pelister, u okolini manastira Sveta Ana, 1350 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, u blizini Malovište, 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Osogovo: 1 ♂, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kriva Palanka, Slana Bara, 2.2 km zapadno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., planinska livada blizu potoka, 18.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, ca. 1.6 km jugozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1810 m n.m., mezofilna subalpska livada, 17.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Ljuboten, ca. 850 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1350 m n.m., pod kamenjem u bukovoj šumi, ručno sakupljanje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, severni Iran, istočni Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir i južni Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Nerienne furtiva* (O. P.-Cambridge, 1871)**

NOVI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije. Sa Balkanskog poluostrva vrsta je poznata iz Hrvatske, Albanije i Bugarske.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Maroko, Evropa.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Neriene montana* (Clerck, 1757)**

Neriene montana: Komnenov 2014: 73.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak sa Ohrida u Stojićević (1929) u zbirci naveden kao *Linyphia montana* (PMB 1049) odnosi se na pogrešno identifikovanom juvenilnom primerku Linyphiidae.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Japan. Introdokovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Euroazijski.

***Neriene peltata* (Wider, 1834)**

Linyphia peltata: Drensky 1929: 35; Drensky 1936: 85;

Neriene peltata: Blagoev 2002: 15; Komnenov 2002: 105; Deltšev i sar. 2013: 20; Komnenov 2014: 73; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Resen, 05.1918; 7 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; 3 ♀♀ 1 juv. (PMS), Bitolj, kota 1214, 06.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Linyphia peltata*); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, 10.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, planina Osogovo, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1310 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, severoistočna Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Neriene radiata* (Walckenaer, 1841)**

Linyphia marginata: Stojićević 1907: 17; Drensky 1929: 35; Stojićević 1929: 30; Drensky 1936: 84; Nikolić & Polenec 1981: 39.

Neriene radiata: Ćurčić i sar. 2000: 232; Deltšev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 15; Komnenov 2014: 74.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Linyphia marginata*); Široko rasprostranjena u Makedoniji; 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, leg. P. Drensky; 1 ♂ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 2 ♀♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky; 1 ♂ 5 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Linyphia marginata*); 1 ♀ (PMB 1044), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Linyphia marginata*); 1 ♀, Skoplje, Matka, u stelji ispred pećine Vrelo, 12.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000**); 1 ♀, Rezervat Jasen, Kula Kopanje, 04.06.1996, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); 1 ♂, planina Osogovo, Zletovo, Tursko Rudari, 525 m n.m., izvor, 13.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Neriere emphana*), 3 km jugoistočno od Crničani, transekt duž makadamskog puta, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Neriere emphana*), 2 km jugozapadno od Crničani, 170 m n.m., šuma, prosejavanjem stelje, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀ (SMNH, u zbirci određena kao *Linyphiidae*), 6 km severozapadno od Đevdelija, uz Konjsku reku, šuma, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 2 ♂♂, Novi Dojran, među žbunjem kod izvora Toplec, ca. 150 m n.m., noćno sakupljanje sa čeonom lampom, 18.09.2014, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Stari Dojran, Vladajsko Pole, ca. 250 m n.m., zapuštene livade, košenje entomološkom mrežom, 19.09.2014, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, severna Turska, Gruzija, Azerbejdžan, severni Iran, Rusija – Sibir i južni Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Notioscopus sarcinatus* (O. Pickard-Cambridge, 1873)**

Notioscopus sarcinatus: Deltshv i sar. 2013: 20.

LITERATURNI NALAZI. Planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltshv i sar., 2013**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Rusija – zapadni i centralni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Oedothorax agrestis* (Blackwall, 1853)**

Oedothorax agrestis: Komnenov 2014: 74; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Ponikva, Aramiska Češma, 1558 m n.m., vlažna livada, klopke, 06.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 70 m severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., vlažna livada, klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 3 ♀♀, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, Ceripašina, 2011 m n.m., blizu potoka na krečnjaku sa *Cratoneurion* sp., sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Podaci u Stojićević (1929) bazirani su na pogrešnoj determinaciji vrste *Oedothorax apicatus*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Rusija – zapadni, centralni i južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Oedothorax apicatus* (Blackwall, 1850)**

Kulczynskiellum fuscum: Stojićević 1907: 18 (pogrešna identifikacija).

Culzinskiellum tenerum: Drensky 1924: 21 (pogrešna identifikacija).

Hahnia mengei: Drensky 1924: 21 (pogrešna identifikacija); Drensky 1929: 48; Drensky 1936: 29.

Stilothorax (Kulczynskiellum) fusca: Drensky 1929: 40 (pogrešna identifikacija).

Stilothorax (Kulczynskiellum) tenera: Drensky 1929: 40 (pogrešna identifikacija).

Stylothorax agrestis: Stojićević 1929: 30 (pogrešna identifikacija).

Stilothorax fusca: Stojićević 1929: 25 (pogrešna identifikacija).

Oedothorax fuscus: Drensky 1935: 99; Drensky 1936: 99; Nikolić & Polenec 1981: 51.
Oedothorax tenerus: Drensky 1936: 99; Nikolić & Polenec 1981: 51.
Hahnia ononidum: Nikolić & Polenec 1981: 73.
Oedothorax tener: Blagoev 2002: 15.
Oedothorax apicatus: Komnenov 2014: 74; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Kulczynskiellum fuscum*); Ohrid (**Drensky, 1924** sub *Culzinskiellum tenerum*); 2 ♀♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, leg. P. Drensky (**Drensky, 1924** sub *Hahnia mengei*); Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Stilothorax (Kulczynskiellum) fuska*); Veles, 04.1917; Bitolsko pole, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Stilothorax (Kulczynskiellum) tenera*); 1 ♀ (PMB 798), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojićević ; 1 ♀ (PMB 799), Đevđelija, 02.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 800), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Stylothorax agrestis*); 1 ♀ (PMB 805), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Stylothorax fuska*); izvori kod reke Treske kod manastira "Sveta Petka", 20 km zapadno-jugozapadno od Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Oedothorax fuscus*); planina Osogovo: 2 ♀♀, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov; 6 ♂♂ 20 ♀♀, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., rečna obala, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 7 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Karanikolečko jezero, 2000-2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Kulczynskiellum fuscum*), Bitolj, kota 1248, 06.1917, leg. et det. P. Drensky; 1 ♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Kulczynskiellum tenera*), Ohrid, 05.1918, leg. et det. P. Drensky; 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao Linyphiidae sp. 4), Stari Dojran, 200 m jugoistočno od kampa Partizan, 150 m n.m., obala Dojranskog jezera, klopke, 24-30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀, Katlanovo, na obali reke Pčinje, u žbunastoj vegetaciji, 238 m n.m., 31.10.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Afganistan, Kina.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Oedothorax fuscus* (Blackwall, 1834)**

Oedothorax fuscus: Stefanovska i sar. 2008: 41; Deltšev i sar. 2013: 20; Komnenov 2014: 75.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 2 ♂♂ 7 ♀♀, planina Osogovo, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 70 m severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., vlažna livada, klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Svi podaci o ovoj vrsti u Drensky (1929) i Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije vrste *Oedothorax apicatus*.

DISTRIBUCIJA. Azori, Alžir, Maroko, Evropa, Turska.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Oedothorax retusus* (Westring, 1851)**

Oedothorax retusus: Komnenov 2014: 75.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., rečna obala, klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak iz Skoplja u Drensky (1935) je sumnjiv i najverovatnije je reč o pogrešnoj identifikaciji. Vrsta *O. retusus* je veoma retka u Makedoniji, dosad registrovana jedino uz pomoć klopki na samo jednom lokalitetu pored Kameničke reke. Deltshev (2008) pogrešno navodi da je ova vrsta registrovana u pećinama. U literaturi, ne postoji takav podatak.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Azerbejdžan?, Afganistan?, istočni Kazahstan, Rusija – Sibir, severozapadna Kina – Ksinjiang.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Ostearius melanopygius* (O. P.-Cambridge, 1879)**

NOVI NALAZI. 1 ♀, Novi Dojran, Nikolić, 250 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, pod kamenom, 17.09.2014, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Novi rod i vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Južna Amerika. Introdokovana u Evropu, Kanarska ostrva, Egipat, Tursku, Južnu Afriku, Kinu i Novi Zeland.

HOROTIP. Neotropski.

***Palliduphantes byzantinus* (Fage, 1931)**

Lepthyphantes monticola balcanica: Drensky 1935: 98, 102 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 81; Kratochvíl 1936: 77.

Lepthyphantes spelaeorum: Drensky 1935: 98, 103 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 82; Nikolić & Polenec 1981: 37.

Leptyphantes [sic!] *spelaeorum*: Kratochvíl 1936: 77.

Lepthyphantes monticala balcanicus: Nikolić & Polenec 1981: 36.

Antrohyphantes balcanicus: Blagoev 2002: 13.

Palliduphantes spelaeorum: Blagoev 2002: 15; Deltshev 2008: 335.

Palliduphantes byzantinus: Deltshev 2008: 335; Stefanovska i sar. 2008: 41; Deltshev i sar. 2013: 20; Komnenov 2014: 76.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♀♀, Pećina kod sela Rašče [=Dona Duka], ca. 12 km zapadno-severozapadno od Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Lepthyphantes monticola balcanica*); 1 ♂ 3 ♀♀, isti lokalitet (**Drensky, 1935** sub *Lepthyphantes spelaeorum*); Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂ 2 ♀♀, planina Galičica, Ohrid, pećina Mečkina Dupka, 1020 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 14.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 1.4 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 2028 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 12.06-12.07.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂, Skoplje, Rašče, pećina Dona Duka, 12.09.2009, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak iz Italije je sumnjiv iz zoogeografskih i taksonomskih razloga. *Palliduphantes byzantinus* je opisana iz pećine Yarimburgaz 20 km zapadno od Istambula i rasprostranjena je na Balkanskom poluostrvu. IJland & van Helsdingen (2016) za primerke iz

južne Italije daju fotografije lamela karakteristika bulbosa, koja se razlikuje u odnosu na populacije sa Balkana. U slučaju primeraka iz Italije, moguća je pogrešna identifikacija.

DISTRIBUCIJA. Južna Italija?, Rumunija – Dobruža, Bugarska, Makedonija, Grčka, evropski deo Turske.

HOROTIP. Balkanski.

***Palliduphantes pallidus* (O. Pickard-Cambridge, 1871)**

Palliduphantes pallidus: Komnenov 2014: 76.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Kriva Palanka, Kneževo, desna strana Zletovske reke, ca. 1.3 km jugozapadno od Maala Kajganci, 1034 m n.m., livada, klopke, 05.05-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, Kalin Kamen, Iskrut, 1461 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), klopke, 12.06-12.07.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak iz rudnika lignita kod Nerezi u blizini Skoplja u Drensky (1935) najverovatnije predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Palliduphantes byzantinus* ili neke druge srodne vrste.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Palliduphantes pillichii* (Kulczyński, 1915)**

Palliduphantes pillichii: Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 1 ♂, Jelak, 1850 m n.m., smrčeva šuma, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♂, Popova Šapka, 1822 m n.m., visokoplaninski pašnjak sa *Juniperus communis*, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Taksonomski status vrste nije dokraj razrešen i trenutna distribucija u centralnoj i jugoistočnoj Evropi treba uzeti sa rezervom.

HOROTIP. Karpato-Balkanski.

***Palliduphantes trnovensis* (Drensky, 1931)**

Lepthyphantes trnovensis: Deeleman-Reinhold 1986: 42.

Palliduphantes trnovensis: Blagoev 2002: 15; Deltshev 2008: 335; Deltshev i sar. 2013: 21; Komnenov 2014: 76; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Gorna Belica, pećina Orle (**Deeleman-Reinhold, 1986** sub *Lepthyphantes trnovensis*); 2 ♂♂ 1 ♀ 1 juv., planina Galičica, Leskovec, Leskovska pećina, 1066 m, 18.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Zletovo, desna strana reke Ešterec, ca. 10 m od ušća u Zletovsku reku, 546 m n.m., rečna obala, klopke, 05.05-05.06.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Staro Selo, 960 m n.m., mešovita šuma, prosejavanjem stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 2.2 km istočno-jugoistočno od Dolno Jelovce, 718 m n.m., kestenova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem

stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, planina Karaorman, Tasmarišta, 1007 m n.m., pećina Mlečnik, 19.07.2018, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Katlanovo, iznad vikend kuća, 292 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 31.10.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Srbija, Crna Gora, Makedonija, Bugarska.

HOROTIP. Balkanski.

***Pelecopsis elongata* (Wider, 1834)**

Pelecopsis elongata: Komnenov 2014: 77.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂ 2 ♀♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Planina Karadžica, Patiška Reka, 564 m n.m., termofilni pašnjak između hrast-grabovim žbunjem, sakupljanje motornim usisivačem, 17.12.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Luben, Zašle, u blizini pećine Baltin, 1353 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 18.02.2017, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, Šar planina, vrh Ljuboten, 2495 m n.m., alpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, Katlanovo, na obali reke Pčinje, u žbunastoj vegetaciji, 238 m n.m., 31.10.2018, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 5 ♀♀, Katlanovo, iznad vikend kuća, 292 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 31.10.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Izrael.

HOROTIP. Evropski.

***Pelecopsis laptevi* Tanasevitch & Fet, 1986**

Pelecopsis laptevi: Komnenov 2014: 77.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Veoma retka vrsta. Javlja se samo u zimskim periodom.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, južna Ukrajina, južni Turkmenistan, jugozapadni Kazahstan, severoistočni Iran.

HOROTIP. Istočnomediterransko-Turanski.

***Pelecopsis loksai* Szinetár & Samu, 2003**

Pelecopsis loksai: Komnenov 2014: 77.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 9 ♂♂ 1 ♀, Planina Karadžica, Patiška Reka, 564 m n.m., termofilni pašnjak među hrastovo-grabovim žbunjem, sakupljanje motornim usisivačem, 17.12.2016, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Isto kao i za predhodne vrste istog roda.

DISTRIBUCIJA. Slovačka, Mađarska, Srbija – Fruška Gora, Makedonija.

HOROTIP. Karpato-Balkanski.

***Pelecopsis parallela* (Wider, 1834)**

Ceratinella brevis: Stojićević 1929: 22 (pogrešna identifikacija); Drensky 1935: 99; Drensky 1936: 92; Blagoev 2002: 14.

Styloctetor inuncans: Stojićević 1929: 23 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 106.

Styloctetor romanus: Nikolić & Polenec 1981: 56; Blagoev 2002: 16.

Pelecopsis parallela: Stefanovska i sar. 2008: 41; Komnenov 2014: 78; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀ (PMB 698), Đevđelija, Petrovo Selo, 09.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Ceratinella brevis*); 1 ♂ (PMB 757), Demir Kapija, 08.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Styloctetor inuncans*); u neposrednoj blizini Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Ceratinella brevis*); Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, vrh Ljuboten, 2000-2350 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ 12 ♀♀, Šar planina, vrh Ljuboten, 2495 m n.m., alpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, jugoistočni Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir, severni Daleki Istok, severoistočna Kina?, Mongolija?.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Peponocranium orbiculatum* (O. Pickard-Cambridge, 1882)**

Peponocranium orbiculatum: Komnenov 2014: 78.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♂♂, Planina Osogovo, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 1.4 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 2028 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 12.06-12.07.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija.

HOROTIP. Evropski.

***Piniphantes pinicola* (Simon, 1884)**

Piniphantes pinicola: Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, vrh Ljuboten, 2490 m.n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska?, Gruzija, Jermenija, jugozapadni Turkmenistan – Kopet-Dag.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Pocadicnemis juncea* Locket & Millidge, 1953**

Pocadicnemis juncea: Stefanovska i sar. 2008: 41; Deltšev i sar. 2013: 21; Komnenov 2014: 78; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 3 ♂♂, Kočani, Ponikva, Aramiska Češma, 1558 m n.m., vlažna livada, klopke, 06.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 11 ♀♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 3 ♀♀, planinarski dom “Šarski Vodi”, 1300 m n.m., livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVINALAZI. 1 ♂ 11 ♀♀, Šar planina, Gorno Jelovce, 1204 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 9 ♀♀, Šar planina, ca. 1.7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1307 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Šar planina, ca. 2.3 km severozapadno od Gorno Jelovce, 1395 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, ručno sakupljanje, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija.

HOROTIP. Evropsko-Kavkaski.

***Porrhomma convexum* (Westring, 1851)**

Porrhomma convexum: Ćurčić i sar. 2000: 232; Deltšev 2008: 336; Stefanovska i sar. 2008: 41; Komnenov 2014: 79; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 5 ♀♀ 8 juv., Makedonski Brod, Devič, pećina Pešna, 15.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000**); Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♀, Kriva Palanka, ca. 280 m severno od vrha Ruen, 2005 m n.m., izvor, 18.07.2007, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 6 ♀♀, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 14.06-18.08.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Šerementica, 2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak na kamenjaru, ručno sakupljanje, 15.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Grenland, Evropa, Gruzija, Rusija – zapadni Sibir, zapadni Kazahstan. Verovatno vrsta je Introdokovana u SAD i Kanadu.

HOROTIP. Evropski.

***Porrhomma microphthalmum* (O. Pickard-Cambridge, 1871)**

Porrhomma microphthalmum: Stefanovska i sar. 2008: 41.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀ (PMS), Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska?, Iran?, Kazahstan?, China?

HOROTIP. Evropski.

***Porrhomma* sp.**

Porrhomma n. sp: Kolčakovski i sar. 2009: 20.

LITERATURNI NALAZI. Matka, propast Srt (**Kolčakovski i sar., 2009** sub *Porrhomma* n. sp).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Matka, propast Srt, 12.09.2009, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Radi se o novoj vrsti za nauku.

DISTRIBUCIJA. Poznata samo iz jame Srt kod Matke.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Prinerigone vagans* (Audouin, 1826)**

Lepthyphantes angulipalpis: Stojićević 1929: 28 (pogrešna identifikacija).

Micryphantes fuscipalpis: Stojićević 1929: 26 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 87; Nikolić & Polenec 1981: 38; Blagoev 2002: 15.

Prinerigone vagans: Lazarov 2005: 158; Stefanovska i sar. 2008: 41; Deltšev i sar. 2013: 21; Komnenov 2014: 79; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 949), Đevđelija, 02.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lepthyphantes angulipalpis*); 1 ♀ (PMB 887), Prilep, Sliva Česma, 19.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Micryphantes fuscipalpis*); 1 ♂, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje: Karpos [=Karloš] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., rečna obala, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, Šar planina, Ceripašina, 2000 m n.m., blizu potoka, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ (SMNH, u zbirci određena kao Linyphiidae sp. 3), Stari Dojran, 200 m jugoistočno od kampa Partizan, 150 m n.m., obala Dojranskog jezera, klopke, 24-30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂, Novi Dojran, Nikolić, 250 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, pod kamenom, 17.09.2014, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Stari Dojran, pored Dojranskog jezera, mezofilna vegetacija, 155 m n.m., 02.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Libija, Tunis, Alžir, Maroko, Evropa, Kipar, Turska, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, jugozapadni Turkmenistan, severni Pakistan, jugozapadni Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, severozapadna Kina. Introdokovana na Havajima, Singapuru i Južnoj Africi.

HOROTIP. Euromediterransko-srednjeazijski.

***Saaristoa firma* (O. P.-Cambridge, 1906)**

NOVI NALAZI. 1 ♂ 2 ♀♀, Maleševski planini, Bukovik, 1675 m n.m., ispod vrha Orlovec, bukova šuma, ručno sakupljanje, 28.06.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Novi rod i vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Norveška, Letonija, Danska, Irska, Britanija, Holandija, Belgija, Francuska, Nemačka, Poljska, Češka, Austrija, Švajcarska, Italija, Slovenija, Rumunija, Srbija, Makedonija. Nalaz u Makedoniji predstavlja najjužnija tačka distribucije ove vrste.

HOROTIP. Evropski.

***Sauron rayi* (Simon, 1881)**

Sauron rayi: Komnenov 2014: 80.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♂♂ 2 ♀♀, Planina Osogovo, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Belgija, Francuska, Nemačka, Italija, Poljska, Slovačka, Rumunija, Slovenija, Hrvatska, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Scotargus pilosus* Simon, 1913**

Scotargus pilosus: Komnenov 2002: 105; Komnenov 2014: 80.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, planina Osogovo, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 13.06.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Alžir, Evropa, Azerbejdžan, južni Kazahstan, Kirgistan, severni Pakistan, Nepal, severna Indija, Rusija – južni Sibir i Daleki Istok, Kina.

HOROTIP. Palearktički.

***Scutpelecopsis krausi* (Wunderlich, 1980)**

Pelecopsis krausi: Wunderlich 1980a: 331; Ćurčić i sar. 2000: 232; Stefanovska i sar. 2008: 41.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♂♂ 4 ♀♀, Ohrid (tipski lokalitet), pod kamenjem, 03.1973, leg. J. Wunderlich (**Wunderlich, 1980a** sub *Pelecopsis krausi*); 3 ♀♀ 2 juv., Makedonski Brod, Belica, u blizini pećine Orle, u stelji, 16.03.2000, leg. E. Stojkoska & S. Stanković (**Ćurčić i sar., 2000** sub *Pelecopsis krausi*); Skoplje: Karpos [=Karpoš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008** sub *Pelecopsis krausi*).

DISTRIBUCIJA. Albanija, Makedonija, Grčka.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Silometopus bonessi* Casemir, 1970**

NOVI NALAZI. 4 ♀♀, Šar planina, ispod vrha Ljuboten, 2170 m n.m., subalpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, Šar

planina, vrh Ljuboten, 2320 m n.m., alpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Belgija, Nemačka, Švajcarska, Austrija, Slovačka, Bugarska, Makedonija.

HOROTIP. Evropski.

***Silometopus reussi* (Thorell, 1871)**

Trichoncus affinis: Drensky 1929: 40 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 106; Nikolić & Polenec 1981: 57; Blagoev 2002: 16; Deltšev i sar. 2013: 22.

Silometopus reussi: Ćurčić i sar. 2004: 23P; Komnenov 2014: 80.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Trichoncus affinis*); 3 ♀♀, Makedonski Brod, Devič, u stelji, 23.06.2002 (**Ćurčić i sar., 2004**); 1 ♂, planina Osogovo, Zletovo, Tursko Rudari, 525 m n.m., izvor, 13.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, zapadni Iran, Rusija – zapadni i južni Sibir, severozapadna Kina?

HOROTIP. Eurosibirski.

***Sintula corniger* (Blackwall, 1856)**

Sintula corniger: Komnenov 2014: 81.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Zletovo, u blizini reke Kosel, ca. 1 km južno od Tursko Rudari, 650 m n.m., degradirana hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, severoistočna Turska, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropsko-Kavkaski.

***Sintula retroversus* (O. Pickard-Cambridge, 1875)**

Sintula retroversus: Stefanovska i sar. 2008: 41; Komnenov 2014: 81.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Karpos [=Karpoš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 7 ♂♂ 7 ♀♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 15 ♂♂ 4 ♀♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 3 ♀♀, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Španija, Francuska, Italija, Slovačka, Ukrajina, Mađarska, Slovenija, Hrvatska, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Kipar, Turska, Jermenija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Južnoevropsko-Kavkaski.

***Sintula spiniger* (Balogh, 1935)**

Sintula spiniger: Komnenov 2014: 81.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Planina Karadžica, Patiška Reka, 564 m n.m., termofilni pašnjak među hrastovo-grabovim žbunjem, sakupljanje motornim usisivačem, 17.12.2016, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 5 ♀♀ 1 subadult ♂, Katlanovo, iznad vikend kuća, 292 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 31.10.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Češka, Slovačka, Austrija, Slovenija, Mađarska, Rumunija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Ukrajina.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Stemonyphantes lineatus* (Linnaeus, 1758)**

Stemonyphantes lineatus: Drensky 1929: 36; Blagoev 2002: 16; Stefanovska i sar. 2008: 41; Komnenov 2014: 82.

Stemonyphantes bucculentus: Drensky 1936: 89.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248, 06.1917 (**Drensky, 1929**); Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂ 1 ♀, planina Osogovo, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 05.10.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Jermenija, Azerbejdžan, južni Kazahstan, Kirgistan, Rusija – južni Sibir.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Styloctetor romanus* (O. Pickard-Cambridge, 1873)**

Styloctetor romanus: Stefanovska i sar. 2008: 42.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Karpos [=Karpoš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podaci o ovoj vrsti u Stojićević (1929) u zbirci navedeni kao *Styloctetor inuncans*, predstavljaju pogrešne identifikacije: Tetovo - 1 juv (PMB 756) Linyphiidae; Demir Kapija - 1 ♂ (PMB 757) *Pelecopsis parallela*.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Iran, Rusija – Sibir i severni Daleki Istok, Mongolija.

HOROTIP. Palearktički.

***Syedra gracilis* (Menge, 1869)**

Syedra gracilis: Komnenov 2014: 82.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Planina Osogovo, Zletovo, u blizini reke Kosel, ca. 1 km južno od Tursko Rudari, 650 m n.m., degradirana hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, evropski deo Turske.

HOROTIP. Evropski.

***Tallusia experta* (O. Pickard-Cambridge, 1871)**

Tallusia experta: Deltšev i sar. 2013: 21.

LITERATURNI NALAZI. Planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltšev i sar., 2013**).

NAPOMENA. Podatak iz Skoplja u Drensky (1935) nije nađen u zbirci Drenskog i smatra se pogrešnom identifikacijom. Na osnovu literature koja je bila dostupna Drenskom u to vreme, sa nekvalitetnim ilustracijama genitalija, i u današnje vreme je teško tačno odrediti vrstu.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Azerbejdžan, Kazahstan – severni Tianšan, Rusija – zapadni Sibir i južni Daleki Istok, Japan

HOROTIP. Euroazijski.

***Tallusia vindobonensis* (Kulczyński, 1898)**

Tallusia vindobonensis: Stefanovska i sar. 2008: 42; Komnenov 2014: 82.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♀, planina Osogovo, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Italija, Švajcarska, Slovačka, Austrija, Mađarska, Ukrajina, Slovenija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Tapinocyba biscissa* (O. Pickard-Cambridge, 1873)**

Tapinocyba biscissa: Deltšev i sar. 2013: 22.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Galičica, put do vrha Bugarska Čuka, 1509 m, 20.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**).

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Tapinocyba pallens* (O. Pickard-Cambridge, 1873)**

Tapinocyba pallens: Stefanovska i sar. 2008: 42; Komnenov 2014: 83; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Karpos [=Karpoš], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂, planina Osogovo, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 14.06-18.08.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Bakardan, 2513 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Jermenija, Rusija – zapadni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Tapinopa longidens* (Wider, 1834)**

Tapinopa longidens: Lazarov 2004: 158; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Gjavato u blizini Bitolja, 1000 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, Šar planina, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Jermenija.

HOROTIP. Evropsko-Kavkaski.

***Tenuiphantes alacris* (Blackwall, 1853)**

Tenuiphantes alacris: Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 1 ♀, Lešnica, blizu Krivošijske reke, 1551 m n.m., bukova šuma, ručno sakupljanje, 15.07.2009, leg. M. Komnenov; 6 ♂♂ 4 ♀♀, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Lešnica, Krivošijski Kadi, 1584 m n.m., sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kozarica, 1826 m n.m., mešovita šuma, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ceripašina, 2011 m n.m., blizu potoka na krečnjaku sa *Cratoneurion* sp., sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVINALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 1.7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1307 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Rusija – Sibir i Daleki Istok.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Tenuiphantes flavipes* (Blackwall, 1854)**

Tenuiphantes flavipes: Komnenov 2014: 83; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 14.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1310 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Makedonska Kamenica, leva strana Moštičke reke, ca. 700 m jugozapadno od Selište, 643 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 9 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 27.06.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 14.06-18.08.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♂ 2

♀♀, Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., rub bukove šume, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bakardan, 2256 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 3 ♀♀, Bakardan, 2513 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 2.2 km istočno-jugoistočno od Dolno Jelovce, 718 m n.m., kestenova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Šar planina, vrh Ljuboten, 2320 m n.m., alpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija.

HOROTIP. Evropski.

***Tenuiphantes floriana* (van Helsdingen, 1977)**

Tenuiphantes floriana: Deltshev i sar. 2013: 22; Komnenov 2014: 83; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♂ 3 ♀♀, Staro Selo, 930 m n.m., mešovita šuma, prosejavanjem stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, Staro Selo, 960 m n.m., mešovita šuma, prosejavanjem stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 2.2 km istočno-jugoistočno od Dolno Jelovce, 718 m n.m., kestenova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Rumunija, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka.

HOROTIP. Balkanski.

***Tenuiphantes mengei* (Kulczyński, 1887)**

Tenuiphantes mengei: Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 1 ♀, Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., rub bukove šume, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 13 ♂♂ 6 ♀♀, Jelak, 1761 m n.m., otvoreni deo šume jele i smrče, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 14 ♂♂ 11 ♀♀, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bakardan, 2256 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov; 14 ♂♂ 6 ♀♀, Lešnica, 1479 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Lešnica, Krivošijski Kadi, 1584 m n.m., sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Popova Šapka, 1822 m n.m., visokoplaninski pašnjak sa *Juniperus communis*, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kozarica, 1826 m n.m., mešovita šuma, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Ceripašina, 1860 m n.m., ripariska vegetacija blizu reke Čakrit, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov; 9 ♂♂ 5 ♀♀, Ceripašina, 2011 m n.m., blizu potoka na krečnjaku sa *Cratoneurion* sp., sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH, nedeterminisani materijal), Pelister, 25.06.1972, leg. Z. Karaman; 1 ♀, Planina Luben, Zašle, u blizini pećine Baltin, 1353 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 18.02.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Šar planina, Gorno Jelovce, 1204 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, Šar planina, ca. 1,7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1307 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ispod vrha Ljuboten, 2170 m n.m., subalpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, južni Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Tenuiphantes tenebricola* (Wider, 1834)**

Tenuiphantes tenebricola: Komnenov 2014: 84; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂ 2 ♀♀, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1310 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1333 m n.m., zasadi evropskog ariša, klopke, 11.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♂, Jelak, 1850 m n.m., smrčeva šuma, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 2 ♀♀, Lešnica, blizu Krivošijske reke, 1551 m n.m., bukova šuma, ručno sakupljanje, 15.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, Ljuboten, Korita, 1490 m n.m., bara obrasla sitom (*Jucus*), ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov; 9 ♂♂ 6 ♀♀, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 4 ♀♀, Kozarica, 1826 m n.m., mešovita šuma, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Ceripašina, 1860 m n.m., riparijska vegetacija blizu reke Čakrit, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVINALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 1,7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1307 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Rusija – zapadni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Tenuiphantes tenuis* (Blackwall, 1852)**

Lepthyphantes tenuis: Drensky 1929: 36; Stojićević 1929: 29.

Lepthyphantes tenuis: Drensky 1936: 82; Nikolić & Polenec 1981: 38; Ćurčić i sar. 2000: 232.

Tenuiphantes tenuis: Lazarov 2004: 159; Stefanovska i sar. 2008: 42; Deltšev i sar. 2013: 22; Komnenov 2014: 84; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Karadžica, Patiška Reka, u stelji, 16.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000** sub *Lepthyphantes tenuis*); 1 ♀, planina Pelister, planinarski dom Kopanki, 1630 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje: Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Galičica:

600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva; 1 ♀, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Kormina, ca. 1.5 km istočno od Treštenjak, 1480 m n.m., mezofilna šumska livada, 13.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 2 ♀♀, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂ 4 ♀♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, Mrtvečki Rid, ca. 3.4 km jugozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., mezofilna šumska livada, 17.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, ca. 1.6 km jugozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1810 m n.m., mezofilna subalpska livada, 17.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 19.06.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 2 ♀♀, Ljuboten, Korita, 1490 m n.m., bara obrasla sitom (*Juncus*), ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 3 ♀♀, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Bakardan, 2256 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bakardan, 2513 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Ceripašina, 2011 m n.m., blizu potoka na krečnjaku sa *Cratoneurion* sp., sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Skoplje, Butel, 300 m n.m., u bašti, 29.05.2016, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Makaronezija, Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Kipar, Turska, Liban, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Iran, Afganistan, severni Pakistan, Turkmenistan, Kazahstan, Uzbekistan, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – centralni Sibir. Introdikovana u SAD, Čileu, Argentini, Novom Zelandu.

HOROTIP. Euromediteransko-srednjeazijski.

***Tenuiphantes zimmermanni* (Bertkau, 1890)**

Tenuiphantes zimmermanni: Lazarov 2004: 159; Komnenov 2017: 49.

Tenuiphantes jacksoni: Komnenov 2014: 84 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Pelister, planinarski dom Kopanki, 1630 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, 1 ♀, planina Osogovo, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014** sub *Tenuiphantes jacksoni*); Šar planina: 1 ♀, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov; 7 ♀♀, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Theonina cornix* (Simon, 1881)**

Theonina cornix: Komnenov 2014: 85.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Sveti Nikole, Mavrovica, ca. 5.5 km istočno-severoistočno od Sveti Nikole, 376 m n.m., kserofiti pašnjak sa niskom travom, sakupljanje motornim usisivačem, 18.03.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Maroko, Portugal, Španija, Francuska, Švajcarska, Italija, Belgija, Nemačka, Češka, Slovačka, Austrija, Mađarska, Rumunija, Slovenija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, centralni deo evropskog dela Rusije?

HOROTIP. Mediteranski.

***Theonina kratochvili* Miller & Weiss, 1979**

Theonina kratochvili: Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, Tetovo, Tetovsko Kale, hrastova šuma, 750 m n.m., klopke, 06.2007, leg. M. Jančevska (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 2 ♀♀, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 7 ♀♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Češka, Slovačka, Austrija, Mađarska, Rumunija, Ukrajina, Bugarska, Makedonija, Grčka, južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Tiso vagans* (Blackwall, 1834)**

Tiso vagans: Komnenov 2002: 105; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. 4 ♀♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, Šar planina, Lešnica, 1479 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Madeira, Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Trichoncoides piscator* (Simon, 1884)**

Trichoncoides piscator: Stefanovska i sar. 2008: 42; Komnenov 2014: 86.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Karpos [=Karpoš] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 2 ♂♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 6 ♂♂ 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na

krečnjaku, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Izrael, Azerbejdžan, Turkmenistan, zapadni Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, severni Iran.

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Trichoncus affinis* Kulczyński, 1894**

Dicymbium nigrum: Komnenov 2002: 105 (pogrešna identifikacija); Komnenov 2017: 45.

Trichoncus affinis: Komnenov 2014: 86.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Dicymbium nigrum*); planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 4 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 8 ♂♂ 6 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 5 ♀♀, isti lokalitet, prosejavanjem stelje, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, prosejavanjem stelje, 03.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, prosejavanjem stelje, 20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1.7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1307 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Katlanovo, iznad vikend kuća, 292 m n.m., hrastova šuma, prosijavanje stelje, 31.10.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak o *T. affinis* u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Silometopus reussi*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija.

HOROTIP. Evropski.

***Trichoncus auritus* (L. Koch, 1869)**

NOVI NALAZI. 1 ♂, Skoplje, Sušica, Kutel, ca. 2.1 km istočno od Sušica, 482 m n.m., kserofiti pašnjak sa niskom travom, sakupljanje motornim usisivačem, 18.03.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Trichoncus hackmani* Millidge, 1955**

Trichoncus hackmani: Stefanovska i sar. 2008: 42.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Karpos [=Karloš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ (SMNH, u zbirci određena kao Linyphiidae sp. 2), Stari Dojran, 200 m jugoistočno od kampa Partizan, 150 m n.m., obala Dojranskog jezera, klopke, 24-30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀, Nogaevci, Ubogo, kserotermni pašnjak

pored reke Bregalnice, 160 m n.m., sakupljanje motornim usisivačem, 16.03.2019, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Finska, Estonija, Norveška, Švedska, Danska, Britanija, Francuska, Belgija, Holandija, Nemačka, Poljska, Češka, Austrija, Švajcarska, Italija, Slovenija, Slovačka, Mađarska, Srbija, Bugarska, Makedonija, Grčka.

HOROTIP. Evropski.

***Trichoncus saxicola* (O. Pickard-Cambridge, 1861)**

Trichoncus saxicola: Stefanovska i sar. 2008: 42.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

DISTRIBUCIJA. Evropa

HOROTIP. Evropski.

***Trichopterna cito* (O. Pickard-Cambridge, 1873)**

Trichopterna cito: Stefanovska i sar. 2008: 42.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Karpos [=Karloš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 2 ♀♀, Planina Karadžica, Patiška Reka, 564 m n.m., termofilni pašnjak među hrastovo-grabovim žbunjem, sakupljanje motornim usisivačem, 17.12.2016, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Azerbejdžan, severozapadni Kazahstan.

HOROTIP. Evropski.

***Troglohyphantes draconis* Deeleman-Reinhold, 1978**

Troglohyphantes draconis: Deeleman-Reinhold 1978: 153; Nikolić & Polenec 1981: 42; Blagoev 2002: 16; Deltshev 2008: 337.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 11 ♀♀, Makedonski Brod, Krapa, pećina Zmejovica (tipski lokalitet), 29.07.1973, leg. C. Deeleman-Reinhold (**Deeleman-Reinhold, 1978**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 3 ♀♀, Makedonski Brod, Krapa, 1400 m n.m., pećina Zmejovica, 27.11.2011, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak iz Albanije u Deltshev i sar. (2011) predstavlja pogrešnu identifikaciju. Ova troglofilna vrsta, sa normalno razvijenim očima, pogrešno je tretirana troglobiontom u Deltshev (2008).

DISTRIBUCIJA. Zapadna Makedonija.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Troglohyphantes inermis* Deeleman-Reinhold, 1978**

Troglohyphantes inermis: Deeleman-Reinhold 1978: 105; Nikolić & Polenec 1981: 43; Ćurčić i sar. 2000: 232; Blagoev 2002: 16; Deltshev i sar. 2007: 338; Deltshev 2008: 336; Kolčakovski i sar. 2009: 20; Komnenov 2014: 86.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♂♂ 3 ♀♀, Lazaropole, pećina Kalina Dupka (tipski lokalitet), 25.07.1972, leg. C. Deeleman-Reinhold; 2 ♂♂ 8 ♀♀, jugoistočno od Gostivar, pećina

Gjonovica, Golema pećina, 25.07.1972, leg. C. Deeleman-Reinhold; 1 ♂ 2 ♀♀, Kali pećina, 09.08.1953, leg. S. Karaman (**Deeleman-Reinhold, 1978**); 1 ♂ 2 ♀♀ 17 juv., Skoplje, Matka, pećina Vrelo, 13.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000**); 1 ♀, planina Bistra, Tresonče, pećina Dolna Alilica, 12.09.2006 (**Deltshev i sar., 2007**); 2 ♂♂ 6 ♀♀ 3 juv., planina Bistra, Nacionalni Park Mavrovo, Lazaropole, pećina Kalina Dupka, 13.09.2006; 2 ♂♂ 5 juv., planina Bukovik, Dolna Gjonovica, pećina Gjonovica, 15.09.2006 (**Deltshev i sar., 2007**); 1 ♀, planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenom, 18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 2 ♀♀, Planina Bistra, Lazaropole, 1170 m n.m., pećina Kalina Dupka, 13.09.2009, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Primerak ženke sa Osogova, provizorno određen kao *T. inermis*, moguće je da ne pripada ovoj vrsti. Potreban je mužjak za definitivni zaključak. Ova troglobilna vrsta, sa normalno razvijenim očima, pogrešno je tretirana troglobiontom u Deltshev (2008).

DISTRIBUCIJA. Zapadna Makedonija.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Troglohyphantes kratochvili* Drensky, 1935**

Troglohyphantes [sic!] *Kratochvili*: Drensky 1935: 99, 101.

Troglohyphantes kratochvili: Drensky 1936: 90; Kratochvíl 1936: 77; Deeleman-Reinhold 1978: 150; Nikolić & Polenec 1981: 44; Blagoev 2002: 16; Ćurčić i sar. 2000: 232; Ćurčić i sar. 2004: 23P; Deltshev 2008: 336; Komnenov 2014: 87.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀, Pećina kod sela Blace [= pećina Fuša Ešpela] (tipski lokalitet), 25.05.1933, leg. S. Karaman (**Drensky, 1935** sub *Troglohyphantes Kratochvili*); 1 ♂ 8 ♀♀ 1 ♂ juv., južno od Kačanika, Blace, pećina Fuša Ešpela, 23.07.1972, leg. C. Deeleman-Reinhold (**Deeleman-Reinhold, 1978**); 2 ♂♂ 3 ♀♀ 2 juv., Makedonski Brod, Belica, pećina Orle, 15.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000**); 1 ♀ 12 juv., Makedonski Brod, Devič, u stelji, 23.06.2002; 1 ♀ 6 juv., planina Dautica, Belica, pećina Momiček, 21.06.2002; 8 ♀♀ 12 juv., planina Karadžica, Patiška Reka, pećina Bozguni, 20.06.2002; planina Dautica, Zrze, jama Manastirska Propast, 22.06.2002 (**Ćurčić i sar., 2004**); 1 ♂, planina Osogovo, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1310 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ 2 ♀♀, Planina Skopska Crna Gora, Blace, 985 m n.m., pećina Fuša Ešpela, 22.10.2013, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Deltshev (2008) daje netačne podatke o ekologiji ove vrste, tretirajući je troglobiontom, navodeći da se radi o slepom troglobiontu, što je netačno. Vrsta ima normalno razvijene oči, troglobil koji se nalazi i izvan pećina, u stelji (vidi u Ćurčić i sar., 2004).

DISTRIBUCIJA. Makedonija.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Troxochrus scabriculus* (Westring, 1851)**

Troxochrus scabriculus: Komnenov 2014: 87.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kočani, ušće Crne i Bele reke, 610 m n.m., rečna obala, 09.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀, Katlanovo, na obali reke Pčinje, u žbunju, 238 m n.m., 31.10.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Rusija – zapadni, centralni i južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Typhochrestus penevi* Komnenov, 2014**

Typhochrestus penevi: Komnenov 2014: 87.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Planina Osogovo, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Izuzetno retka vrsta. Javlja se jedino u zimskom periodu i poznata je samo sa tipskog lokaliteta.

DISTRIBUCIJA. Makedonija.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Walckenaeria acuminata* Blackwall, 1833**

Walckenaeria acuminata: Komnenov 2014: 90.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Ponikva, Aramiska Češma, 1558 m n.m., vlažna livada, klopke, 06.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Zletovo, Štalkovica, u blizini Štalkovačke reke, 640 m n.m., rečna obala, 05.10.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Jermenija.

HOROTIP. Evropsko-Kavkaski.

***Walckenaeria alticeps* (Denis, 1952)**

Walckenaeria alticeps: Komnenov 2014: 90.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Walckenaeria stylifrons*), brdo iznad Starog Dojrana, borova šuma, klopke, 26-29.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Kipar, južna Turska, zapadni Iran, zapadni Kazahstan, Rusija – zapadni, centralni i južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Walckenaeria antica* (Wider, 1834)**

Walckenaeria antica: Komnenov 2014: 90.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Kirgistan, Rusija – zapadni, centralni i južni Sibir, Kina?, Koreja?, Japan?

HOROTIP. Eurosibirski.

***Walckenaeria corniculans* (O. Pickard-Cambridge, 1875)**

Walckenaeria corniculans: Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, Karanikolečko jezero, 2000-2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Litvanija, Danska, Britanija, Irska, Portugalija, Španija, Francuska, Belgija, Holandija, Nemačka, Poljska, Češka, Austrija, Švajcarska, Italija, Slovenija, Slovačka, Mađarska, Rumunija, Srbija, Bugarska, Makedonija.

HOROTIP. Evropski.

***Walckenaeria cucullata* (C. L. Koch, 1836)**

Walckenaeria cucullata: Komnenov 2014: 91; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Kratovo, desna strana Zletovske reke, ca. 400 m severno od ušća sa njenom pritokom Emiračke reke, 875 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Popova Šapka, 1590 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 19.06.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ 3 ♀♀, Planina Luben, Zašle, u blizini pećine Baltin, 1353 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 18.02.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Armenija, Azerbejdžan, Rusija – zapadni, centralni i južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Walckenaeria dysderoides* (Wider, 1834)**

Walckenaeria dysderoides: Komnenov 2014: 91.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Makedonska Kamenica, leva strana Moštičke reke, ca. 700 m jugozapadno od Selište, 643 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Azerbejdžan, Rusija – zapadni i istočni Sibir, južni Daleki Istok.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Walckenaeria furcillata* (Menge, 1869)**

Walckenaeria furcillata: Komnenov 2014: 91.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Zletovo, u blizini reke Kosel, ca. 1 km južno od Tursko Rudari, 650 m n.m., degradirana hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH, u zbirci određena kao Linyphiidae sp. 1), 5 km severoistočno od Bogdanci, 140 m n.m., šuma uz potok, klopke, 26-30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 4 ♂♂ 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce,

1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Rusija – zapadni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Walckenaeria mitrata* (Menge, 1868)**

NOVINALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Makedonski Brod, Slatina, 576 m n.m., mešovita šuma *Juglans regia* i *Buxus sempervirens*, prosejavanjem stelje, 31.03.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Walckenaeria monoceros* (Wider, 1834)**

Trosopotheca [sic!] *erythrina*: Drensky 1924: 20 (pogrešna identifikacija).

Prosopotheca erythrina: Drensky 1929: 41 (pogrešna identifikacija); Nikolić & Polenec 1981: 52.

Walckenaera erythrina: Drensky 1936: 100; Blagoev 2002: 16.

Walckenaeria monoceros: Komnenov 2014: 92; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Ohrid, leg. P. Drensky (**Drensky, 1924** sub *Trosopotheca erythrina*); Bitolj, kota 1248, 04.1918 (**Drensky, 1929** sub *Prosopotheca erythrina*); planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenom, 18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, pod kamenom, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Ceripašina, 1844 m n.m., pod kamenjem u ripariskoj vegetaciji blizu reke Čakrit, ručno sakupljanje, 18.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Azerbejdžan, Turkmenistan, Kirgistan, Uzbekistan.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Walckenaeria nudipalpis* (Westring, 1851)**

Walckenaeria nudipalpis: Deltšev i sar. 2013: 23.

LITERATURNI NALAZI. Planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltšev i sar., 2013**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Azerbejdžan, Rusija – zapadni i centralni Sibir, južni Daleki Istok; Japan.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Walckenaeria simplex* Chyzer, 1894**

Walckenaeria simplex: Komnenov 2014: 92.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 2 ♀♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti

lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 2.2 km istočno-jugoistočno od Dolno Jelovce, 718 m n.m., kestenova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1.7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1307 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Nemačka?, Češka, Slovačka, Austrija, Slovenija, Mađarska, Rumunija, Srbija, Bugarska, Makedonija, Grčka.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Walckenaeria stylifrons* (O. Pickard-Cambridge, 1875)**

Walckenaeria stylifrons: Komnenov 2014: 92.

LITERATURNI NALAZI. 4 ♂♂, Planina Osogovo, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Španija, Francuska, Belgija, Holandija, Britanija, Nemačka, Švajcarska, Italija, Austrija, Bugarska, Makedonija, Grčka, Ukrajina, južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Walckenaeria vigilax* (Blackwall, 1853)**

Walckenaeria vigilax: Stefanovska i sar. 2008: 42.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

DISTRIBUCIJA. Aljaska, Britanska Kolumbija, Vašington, Evropa, Gruzija, Rusija – zapadni i južni Sibir.

HOROTIP. Holarktički.

TETRAGNATHIDAE

***Meta menardi* (Latreille, 1804)**

Meta menardi: Deltshev i sar. 2007: 338; Deltshev 2008: 338; Kolčakovski i sar. 2009: 20; Deltshev i sar. 2013: 23; Komnenov 2014: 93.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀ 2 juv., Planina Bistra, Tresonče, pećina Dolna Alilica, 12.09.2006; 1 ♀ 3 juv., planina Bistra, Nacionalni Park Mavrovo, Tresonče, pećina Gorna Alilica, 12.09.2006; 1 ♂ 1 ♀ 1 juv., planina Bistra, Nacionalni Park Mavrovo, Lazaropole, pećina Kalina Dupka, 13.09.2006; 1 ♂ 2 ♀♀ 2 juv., planina Bistra, Nacionalni Park Mavrovo, Mavrovo, Mavrovska pećina, 13.09.2006; 2 ♂♂ 2 ♀♀ 2 juv., Ilinska planina, Velmej, pećina Jaorec, 14.09.2003; 6 ♂♂ 3 ♀♀ 2 juv., planina Bukovik, Dolna pećina Gjonovica, Gjonovica, 15.09.2006 (**Deltshev i sar., 2007**); planina Galičica: 2 ♀♀, pećina Vojla, 1508 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov; 1 ♀ 1 juv., pećina Samatska [=Samotska Dupka], 1436 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); 2 ♀♀, planina Osogovo, Probištip, Belo Mesto, ca. 1 km južno-jugozapadno od Lesново, 840 m n.m., veštačka pećina, 11.04.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Skoplje, Matka, pećina Vrelo, 04.03.2009, leg. M. Komnenov.
DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Iran?
HOROTIP. Evropski.

***Metellina mendei* (Blackwall, 1869)**

Meta reticulata-mendei: Drensky 1929: 42.

Meta segmentata var. *mendei*: Drensky 1936: 126.

Metellina mendei: Blagoev 2002: 16; Deltšev i sar. 2013: 23; Komnenov 2014: 93; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Resen, 05.1918; Struga, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Meta reticulata-mendei*); 1 ♂, planina Osogovo, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 2 ♀♀, Šar planina, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Planina Bistra, Lazaropole, pećina Kalina Dupka, 18.05.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ (SMNH), 6 km severozapadno od Đevdelija, uz Konjsku reku, šuma, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) ne postoji u kolekciji Stojićevića. A i u katalogu iz 1929 godine Stojićević ne spominje ovaj podatak iz Tetova. Podatak u Stojićeviću (1929) navedena kao *Meta reticulata* var. *mendei* odnosi se na pogrešnu determinaciju vrste *Metellina segmentata*. Deltšev (2008) pogrešno navodi da je ova vrsta registrovana iz pećine u Makedoniji. U dosadašnjoj literaturi, ne postoji takav podatak.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Rusija – zapadni Sibir.

HOROTIP. Evropski.

***Metellina merianae* (Scopoli, 1763)**

Meta merianae: Drensky 1929: 42; Drensky 1935: 99; Drensky 1936: 125; Kratochvíl 1936: 77.

Metellina merianae: Ćurčić i sar. 2000: 232; Deltšev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 16; Komnenov 2003: 46; Deltšev i sar. 2007: 338; Deltšev 2008: 338; Kolčakovski i sar. 2009: 20; Deltšev i sar. 2013: 24; Komnenov 2014: 94.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky; 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Bitolj, kota 1248, 06.1918 (**Drensky, 1929** sub *Meta merianae*); mala pećina "Kapeštica", 1 km jugozapadno od Skoplja; rudnik lignita kod Nerezi, 4 km jugozapadno od Skoplja; pećina kod Banjane, 12 km severno od Skoplja (**Drensky, 1935**); 1 ♀ 1 juv., Makedonski Brod, Slatina, pećina Slatina, 15.07.2000; 1 ♀ 1 juv., isti lokalitet, Ovčarska pećina, 15.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000**); 1 subadult ♀, planina Bistra, Tresonče, Mala Reka, 14.06.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); 1 ♀, planina Jakupica, livada, pored Čepleske reke, Nežilovo, 750 m, 09.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♂ 3 juv., planina Bistra, Nacionalni Park Mavrovo, Tresonče, pećina Dolna Alilica, 12.09.2006; 3 juv., isti lokalitet, pećina Gorna Alilica, 12.09.2006; 1 ♂ 1 ♀ 1 juv., planina Bistra, Nacionalni Park Mavrovo, Lazaropole, pećina Kalina Dupka, 13.09.2006; 1 ♂ 2 ♀♀ 2 juv., planina Bistra, Nacionalni Park Mavrovo, Mavrovo, Mavrovska pećina, 13.09.2006; 2 ♂♂ 2 ♀♀ 2 juv., Ilinska planina, Velmej, pećina Jaorec, 14.09.2003; 6 ♂♂ 3 ♀♀ 2 juv., planina Bukovik, Dolna Gjonovica, pećina Gjonovica, 15.09.2006 (**Deltšev i sar., 2007**); planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 700 m severoistočno od Istibanja, 402 m n.m., napušteni rudnik, 18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ 1 ♀, Skoplje, Matka, pećina Vrelo, 01.07.2007, leg. M. Komnenov.
NAPOMENA. Podatak o *M. merianae* u Stojićević (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Larinioides folium*.
DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Liban, Gruzija, Azerbejdžan.
HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Metellina segmentata* (Clerck, 1757)**

Meta reticulata: Drensky 1929: 42; Stojićević 1929: 16.

Meta reticulata v. *mengei*: Stojićević 1929: 16 (pogrešna identifikacija).

Meta segmentata: Drensky 1935: 100; Drensky 1936: 125.

Metellina segmentata: Deltšev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 16; Komnenov 2002: 105; Komnenov 2003: 46; Lazarov 2004: 159; Deltšev i sar. 2013: 24; Komnenov 2014: 94; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 05.1917; Bitolj, kota 1248, maj i juni 1918; Resen-Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Meta reticulata*); 1 ♀ (PMB 411), Skoplje, Zelenikovo, 12.05.1921, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Meta reticulata*); 1 ♂ 3 ♀♀ (PMB 418), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Meta reticulata* v. *mengei*); manastir "Sveti Nikola", 10 km zapadno-jugozapadno od Skoplja kod reke Treske (**Drensky, 1935** sub *Meta segmentata*); 1 ♀, Galičnik, 15.06.1995, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, planina Bistra, Mladenova Česma, 16.06.1995, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, planina Baba, Pelister, 22.10.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 juv., od planinarskog doma "Šarski Vodi" do Gorno Jelovce u dužine od 3 km, 1300-1240 m, pored puta, 10.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Dedelbeg, 1500-1600 m, bukova šuma, 11.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 juv., iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 juv., Gorno Jelovce - bačilo, 1220-1700 m, pored puta, 18.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 2 ♀♀ 7 juv., u blizini Nežilova, 950 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀ 2 juv., pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1200-1100 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov; 2 juv., pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1400-1300 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov; 2 juv., livada, pored Čepleske reke, Nežilovo, 750 m, 09.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 juv., bukova šuma, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450-1500 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 juv., visokoplaninski pašnjak, Marina Rupa-Solunska Glava, 2100-2300 m, 13.07.1999, leg. M. Komnenov; 5 juv., put u bukovoj šumi, Gorno Kjule, 1400-1800 m, 19.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); planina Pelister: 1 ♀, duž Ceparske reke, 1900 m n.m., 15.06.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, manastir Sveti Ilija, nad Grančari, 1200 m n.m., 19.04.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, planina Galičica, Studenčica [=Studenčišta], 690 m, 01.08.2005, leg. C. Deltšev (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje. Deltšev (2008) pogrešno navodi da je ova vrsta registrovana u pećinama. U dosadašnjoj literaturi, ne postoji takav podatak.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Azerbejdžan. Introdukovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Evropski.

***Pachygnatha clercki* Sundevall, 1823**

Pachygnatha clercki: Drensky 1929: 45; Drensky 1936: 126; Nikolić & Polenec 1981: 65; Blagoev 2002: 16; Deltšev i sar. 2013: 24; Komnenov 2014: 95.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han; Bitolj, kota 1248, Resen-Ohrid (**Drensky, 1929**); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) ne postoji u kolekciji Stojićevića. U katalogu iz 1929 godine Stojićević ne spominje ovaj podatak iz Tetova.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Gruzija, Kazahstan, Uzbekistan, Kirgistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Pachygnatha clerckoides* Wunderlich, 1985**

Pachygnatha clerckoides: Wunderlich 1985: 325; Deltšev i sar. 2013: 24; Komnenov 2014: 95.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♂♂ 1 ♀, Ohrid (tipski lokalitet), pored Ohridskog jezera na vlažnoj vegetaciji, 03.1970, leg. J. Wunderlich; 2 ♂♂, Ohrid (**Wunderlich, 1985**); planina Osogovo: 2 ♂♂ 1 ♀, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., rečna obala, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVINALAZI. 2 ♂♂ 1 ♀, Katlanovo, na obali reke Pčinje, u žbunju, 238 m n.m., 31.10.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Bugarska. Postoji jedan jako sumnjiv nalaz iz jugozapadne Rusije, u okolini Orenburga (Esyunin i sar., 2007) za koga se autori nisu potrudili da ga potkrepe ilustracijama genitalija i time dokažu da oni zaista pripadaju ovoj vrsti. Radi se o velikoj razdaljini između tog i najbližeg sledećeg nalaza koja iznosi više od 2700 km.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Pachygnatha degeeri* Sundevall, 1830**

Pachygnatha de Geeri: Drensky 1929: 45.

Pachygnatha degeeri: Stojićević 1929: 10; Drensky 1935: 99; Nikolić & Polenec 1981: 65; Deltšev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 16; Komnenov 2002: 105; Lazarov 2004: 159; Stefanovska i sar. 2008: 42; Deltšev i sar. 2013: 24; Komnenov 2014: 96.

Pachygnatha de-geeri: Drensky 1936: 126.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han; Bitolj, kota 1248, Resen; 2 ♂♂ 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Pachygnatha de Geeri*); 1 ♂ (PMB 112), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929**); u neposrednoj blizini grada Skoplja (**Drensky, 1935**); 1 ♀, Kičevo, Izvor, 15.08.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♂, planina Pelister, manastir Sveti Gjorgji u blizini Kurbinovo, 1000 m n.m., 10.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613

m n.m., rečna obala, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 6 ♂♂ 5 ♀♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky; 1 ♂ 2 ♀♀ (PMS, nedeterminisan materijal), Mrawinzi [=Marvinci], 05.1916, leg. A. Petrov; 1 ♀ (PMS, nedeterminisan materijal), Kavadarci, 05.04.1916, leg. A. Petrov; 1 ♂ 1 ♀ (PMS, nedeterminisan materijal), Bogdanci, 09.1916, leg. A. Petrov.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina.

HOROTIP. Palearktički.

***Tetragnatha extensa* (Linnaeus, 1758)**

Tetragnatha solandri: Drensky 1929: 45 (in part).

Tetragnatha extensa: Drensky 1929: 45; Baum 1930: 101; Drensky 1936: 127; Nikolić & Polenec 1981: 64; Lazarov 2004: 159; Deltšev i sar. 2013: 24; Komnenov 2014: 96; Komnenov 2017: 49.

Tetragnatha shoshone: Deltšev i sar. 2000: 180 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. Široko rasprostranjena u Makedoniji; 7 ♀♀ (PMS), Ohrid-Struga, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Tetragnatha solandri*); Široko rasprostranjena u Makedoniji; 12 ♂♂ 10 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929**); u okolini Prespanskog jezera, 13-22.08.1929, leg. L. Černosvitov (**Baum, 1930**); 1 ♂ (MMNH 2584), Skoplje, Rašče, 10.06.1993, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000** sub *Tetragnatha shoshone*); 1 ♂ 2 ♀♀, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂ 10 ♀♀, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 3 ♀♀, Kriva Palanka, Slana Bara, 2.2 km zapadno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., planinska livada blizu potoka, 18.07.2007, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Dedelbeg, 2000 m n.m., u blizini jezera, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH, u zbirci određena kao *Tetragnatha* sp.), 2.2 km jugoistočno od Crničani, livada, 250 m n.m., 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH), 1.5 km jugozapadno od Nikolić, livada, 150 m a.s.l, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 2 ♂♂ 1 ♀, Novi Dojran, među žbunjem kod izvora Toplec, ca. 150 m n.m., noćno sakupljanje sa čeonom lampom, 18.09.2014, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak o *T. extensa* u Drensky (1929) naveden kao *Tetragnatha solandri* predstavlja delom pogrešnu identifikaciju vrste *Tetragnatha montana*. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) ne postoji u kolekciji Stojićevića. U katalogu iz 1929 godine Stojićević ne spominje ovaj podatak iz Tetova. Svi podaci u Stojićeviću (1929) bazirani su na pogrešnoj identifikaciji: 1 ♀ 2 juv. (PMB 84) *Tetragnatha montana*, 3 juv. (PMB 85) *Tetragnatha* sp., 1 juv. (PMB 86) *Tetragnatha* sp., 1 juv. (PMB 88) *Argiope* sp. U zbirci prirodjačkog muzeja u Skoplju, za vrstu *Tetragnatha shoshone*, na dopunskoj odštampanoj etiketi od strane lica koji su identifikovali taj materijal, ime lokaliteta gde je vrsta nađena pogrešno je zapisan kao Ramče. Na originalnoj etiketi ispisanoj olovkom ručno, stoji ime lokaliteta kako je navedeno u radu - Rašče.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Sirija, Iran?, Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, severna Indija?, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, Kina, Koreja, Japan.
HOROTIP. Holarktički.

***Tetragnatha montana* Simon, 1874**

Tetragnatha Solandri: Drensky 1929: 45 (delom pogrešna identifikacija).

Tetragnatha extensa: Stojićević 1929: 9 (pogrešna identifikacija).

Tetragnatha obtusa: Stojićević 1929: (pogrešna identifikacija).

Tetragnatha prope montana: Komnenov 2003: 46.

Tetragnatha montana: Deltšev i sar. 2013: 25; Komnenov 2014: 97.

LITERATURNI NALAZI. Široko rasprostranjena u Makedoniji; 2 ♀♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Tetragnatha Solandri*); 1 ♀ (PMB 84), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Tetragnatha extensa*); 1 ♂ (PMB 95), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Tetragnatha obtusa*); 1 ♂ 1 ♀, planina Jakupica, u blizini Nežilova, 950 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003** sub *Tetragnatha prope montana*); 1 ♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, leva strana Kočanske reke, ca. 2.2 km južno od Kočanskog jezera, 405 m n.m., rečna obala, 16.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.05.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kazahstan?, Iran?, Afganistan?

HOROTIP. Eurosibirski.

***Tetragnatha nigrata* Lendl, 1886**

NOVI NALAZI. 1 ♂, Novi Dojran, među žbunjem kod izvora Toplec, ca. 150 m n.m., noćno sakupljanje sa čeonom lampom, 18.09.2014, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Kirgistan, Rusija – zapadni, južni Sibir i južni Daleki Istok, Kina.

HOROTIP. Euroazijski.

***Tetragnatha obtusa* C. L. Koch, 1837**

Tetragnatha obtusa: Baum 1930: 101; Deltšev i sar. 2013: 25.

LITERATURNI NALAZI. Struga-Ohrid-Sv. Naum, 02-12.08.1929, leg. L. Černosvitov (**Baum, 1930**); 1 ♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Tetragnatha pinicola*), Stari Dojran, kamp Partizan, 150 m n.m., 25.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH), 2.2 km jugoistočno od Crničani, 250 m n.m., u žbunju iznad bare,

26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Tetragnatha montana*), isti lokalitet i datum, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Tetragnatha extensa*), 500 m severozapadno od Novi Dojran, 170 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Tetragnatha nigrita*), isti lokalitet i datum, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂, Novi Dojran, među žbunjem kod izvora Toplec, ca. 150 m n.m., noćno sakupljanje sa čeonom lampom, 18.09.2014, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podaci u Drensky (1924, 1929) bazirani su na pogrešnoj identifikaciji juvenilnog primerka *Tetragnatha* sp. Podatak iz Skoplja u Stojićeviću (1929) odnosi se na pogrešnu identifikaciju *Tetragnatha montana*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – Daleki Istok?, Srednja Azija?
HOROTIP. Evropski.

***Tetragnatha pinicola* L. Koch, 1870**

Tetragnatha nitens: Drensky 1929: 45 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 128; Nikolić & Polenec 1981: 65; Blagoev 2002: 16; Deltshev i sar. 2013: 25.

Tetragnatha pinicola: Deltshev i sar. 2013: 25; Komnenov 2014: 97.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Tetragnatha nitens*); 2 ♀♀, planina Galičica, vrh Tomoros, 1830 m, 22.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); 2 ♂♂, planina Osogovo, Kriva Palanka, Stanečka reka, ca. 1 km južno od Stanci, 1010 m n.m., rečna obala, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – Sibir i Daleki istok, Kazahstan, Mongolija, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

ARANEIDAE

***Aculepeira carbonaria* (L. Koch, 1869)**

NOVI NALAZI. 3 ♂♂ 10 ♀♀ 2 juv. (PMS, u zbirci navedena kao *Araneus carbonarius*), Belasica, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije. Ovo je jedini materijal sa planine Belasice koji je nađen u zbirci Drenskog. Podatak dat u Nikolić & Polenec (1981) je pogrešan.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Aculepeira ceropegia* (Walckenaer, 1802)**

Epeira ceropegia: Stojićević 1907: 17.

Araneus ceropegius: Drensky 1929: 43; Drensky 1936: 111.

Aranea ceropegia: Stojićević 1929: 18; Baum 1930: 101.

Aculepeira ceropegia: Nikolić & Polenec 1981: 58; Deltshev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 17; Komnenov 2002: 106; Komnenov 2003: 46; Lazarov 2004: 159; Deltshev i sar. 2013: 26; Komnenov 2014: 97; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Epeira ceropegia*); široko rasprostranjena u Makedoniji; 2 ♀♀ 1 juv. (PMS), Resen, 05.1918, leg. P.

Drensky; 11 ♂♂ 37 ♀♀ 3 juv. (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; 2 ♀♀, Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Araneus ceropegius*); 1 ♀ (PMB 518), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Aranea ceropegia*); Struga-Ohrid-Sv. Naum, 02-12.08.1929, leg. L. Černosvitov; nepoznati lokalitet, avgust 1929, leg. L. Černosvitov (**Baum, 1930** sub *Aranea ceropegia*); 4 ♀♀, Šar planina, Popova Šapka, 12.08.1993, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); Šar planina: 2 ♀♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Šar planina, Gorno Jelovce, 1260 m, pored puta, 08.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, iznad Gorno Jelovce, 1250-1400 m, pored puta, 11.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Dedelbeg, iznad bačila, 1700-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 11.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 12.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Gorno Jelovce - bačilo, 1220-1700 m, pored puta, 18.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♀, paprati ispod planinarskog doma "Čeples", 1400 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀ juv. 1 ♂, livada, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, nepoznati lokalitet, 07-22.07.1999, leg. nepoznat; 2 ♀♀, pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1400-1300 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, put u bukvoj šumi, Gorno Kjule, 1400-1800 m, 19.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, Jorgov Kamak [=Kamen], 1740 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, planina Galičica, vrh Tomoros, 1830 m, 22.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Visoka Čuka, 1550 m n.m., mezofilna subalpska livada, 12.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, Slana Bara, 2.2 km zapadno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., planinska livada blizu potoka, 18.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 18.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 2 ♂♂, Šar planina, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m n.m., pored puta, ručno sakupljanje, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVINALAZI. 1 ♀ (PMS, nedeterminisan materijal), Bitolj, kota 1248, datum nedostaje, leg. P. Drensky; 1 ♀ (SMNH, nedeterminisan materijal), Šar planina, Popova Šapka, 1800 m, 20.07.1978, leg. G. Džukić; 1 ♂, iznad jezera Kozjak, Rudine, kserotermni brdski pašnjak, 02.07.2011, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, ispod vrha Ljuboten, 2170 m n.m., subalpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak iz Štipa u Stojićeviću (1929), zaveden inventarnim brojem 517, odnosi se na pogrešnu identifikaciju juvenilnog primerka *Aculepeira* sp.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Jermenija.

HOROTIP. Evropski.

***Agalenatea redii* (Scopoli, 1763)**

Epeira Redii: Stojićević 1907: 17; Doflein 1921: 156, 317.

Araneus redii: Fage 1921: 100; Drensky 1936: 116.

Araneus redius: Drensky 1929: 44.

Aranea redii: Stojićević 1929: 20.

Agalenatea redii: Nikolić & Polenc 1981: 58; Blagoev 2002: 17; Deltshev i sar. 2013: 26; Komnenov 2014: 98.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Epeira Redii*); Đevđelija (**Fage, 1921** sub *Araneus redii*); uz obalu Dojranskog jezera, Skoplje (**Doflein, 1921** sub *Epeira Redii*); 3 ♀♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917. leg. P. Drensky; planina Babuna, Abdi Han; 18 ♀♀ (PMS), Ohrid-Struga, 05.1918, leg. P. Drensky; 2 ♀♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Araneus redius*); 1 ♀ (PMB 625), Skoplje, Nerezi, 05.04.1914, leg. D. Stojićević; 1 juv. (PMB 627), Veles, Zelenikovo, 12.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Aranea redii*); 1 ♀, planina Galičica, Studenčica [=Studenčišta], 690 m, 01.08.2005, leg. C. Deltšev (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 600 m južno od Kapetanska Maala, 825 m n.m., rečna obala, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS, nedeterminisan materijal), Bogdanci, 09.1916, leg. A. Petrov; 1 ♀ (SMNH), 3 km jugoistočno od Crničani, livada, košenje entomološkom mrežom, 26.04.2010, leg. studenti biologije, det. T. Knapič; 2 ♀♀ (SMNH), 500 m severozapadno od Novi Dojran, 170 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije, det. T. Knapič; 1 ♀ (SMNH), 2 km zapadno od Đevđelija, 60 m n.m., borova šuma, 30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

DISTRIBUCIJA. Etiopija?, Egipat, Tunis, Alžir, Evropa, Liban, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, severni Iran, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – zapadni i južni Sibir, severozapadna Kina

HOROTIP. Palearktički.

***Araneus alsine* (Walckenaer, 1802)**

Araneus alsine: Komnenov 2002: 106.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 12.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Araneus angulatus* Clerck, 1757**

Araneus angulatus: Drensky 1929: 43 (in part); Drensky 1936: 110; Nikolić & Polenec 1981: 58; Deltšev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 17; Komnenov 2002: 106; Deltšev i sar. 2013: 26.

Araneus Sreibersi: Drensky 1929: 43 (delom pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248; planina Babuna, Abdi Han; 1 ♂ 3 ♀♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part); planina Babuna, Abdi Han, 05.1917; Prilep, 06.1917; Bitolj, kota 1248, 06.1918; Resen, 05.1918; 3 ♀♀ 3 juv. (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Araneus Sreibersi*); 2 ♀♀, Strumica, Bansko-Gabrovo, 27.06.1986, leg. S. Stanković; 1 ♀, Demir Kapija, 10.02.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); Šar planina: 1 ♀, Gorno Jelovce, 1260 m, pored puta, 08.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, iznad manastira Sv. Mina, 1350 m, bukova šuma, 17.07.1998, leg. M.

Komnenov; 1 ♀, od planinarskog doma "Šarski Vodi" do Gorno Jelovce u dužine od 2 km, 1300-1250 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Stari Dojran, Vladajsko Pole, ca. 250 m n.m., zapuštene livade, košenje entomološkom mrežom, 19.09.2014, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak ove vrste iz Tetova u Stojićeviću (1907) nije naveden u Stojićević (1929). Svi podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije: Skoplje - 1 juv. (PMB 492) *Araneus* sp.; Veles - 1 juv. (PMB 493) *Araneus* sp.; Štip - 1 juv. (PMB 494) *Araneus* sp.; Demir Kapija - 3 ♀♀ (PMB 497) *Araneus circe*; Štip - 2 juv. (PMB 498) *Araneus* sp.; Prilep - 1 ♀ (PMB 500) *Araneus circe*. Podatak sa Ohrida u Drensky (1929) data kao *Araneus Sreibersi*, u zbirci je navedena kao *Araneus regius*. Podatak o *Araneus angulatus* sa lokaliteta "500 m severozapadno od Novi Dojran, 170 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič." iz zbirke Prirodnjačkog muzeja u Ljubljani predstavlja pogrešnu identifikaciju juvenilnog primerka *Araneus* sp.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Iran, Turkmenistan, Kazahstan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i južni Daleki Istok, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Araneus circe* (Audouin, 1826)**

Araneus angulatus: Drensky 1929: 43 (delom pogrešna identifikacija).

Araneus schreibersi: Drensky 1929: 43 (in part); Drensky 1935: 99.

Aranea angulata: Stojićević 1929: 18 (delom pogrešna identifikacija).

Araneus circe: Drensky 1936: 111; Nikolić & Polenec 1981: 58; Blagoev 2002: 17; Komnenov 2003: 46; Deltšev i sar. 2013: 26; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248; planina Babuna, Abdi Han; 1 ♂ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; Ohrid (**Drensky, 1929** in part *Araneus angulatus*); planina Babuna, Abdi Han, 05.1917; Prilep, 06.1917; Bitolj, kota 1248, 06.1918; 1 ♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♀ 2 juv. (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Araneus Sreibersi*); 3 ♀♀ (PMB 397), Demir Kapija, 07.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 500), Prilep, manastir Treskavec, 18.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Aranea angulata*); rudnik kod Mojanci, 12 km severoistočno od Skoplja (**Drensky, 1935**); 1 ♀, planina Jakupica, u blizini Nežilova, 950 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, Šar planina, Jelak, 1850 m n.m., smrčeva šuma, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Južna Evropa, Turska?, Kavkaz?, Iran?

HOROTIP. Južnoevropski.

***Araneus diadematus* Clerck, 1757**

Araneus diadematus: Drensky 1929 (in part): 42; Drensky 1936: 112; Deltšev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 17; Komnenov 2002: 106; Komnenov 2003: 46; Lazarov 2004: 159; Deltšev i sar. 2013: 26; Komnenov 2014: 99.

Aranea diadema: Baum 1930: 101.

Araneus saevus: Deltšev i sar. 2000: 180 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. Široko rasprostranjena u Makedoniji; 2 ♂♂ 2 ♀♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♀ 1 juv. (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part); Struga-Ohrid-Sv. Naum, 02-12.08.1929, leg. L. Černosvitov (**Baum, 1930**); 1 ♀, Kičevo, Izvor, 25.07.1993, leg. E. Stojkoska; 2 subadult ♀♀, Šar planina, Popova Šapka, 08.1993, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); 1 ♀, Skoplje, 29.09.1986, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000** sub *Araneus saevus*); Šar planina: 2 ♂♂ juv., planinarski dom "Jelak",

1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 juv., planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀ juv., Dedelbeg, 1500-1600 m, bukova šuma, 11.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀ juv., Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ juv. 1 ♀, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀ juv., iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♀ juv., nepoznati lokalitet, 07-22.07.1999, leg. nepoznat; 1 ♀ juv., pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1400-1300 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀ 1 juv., pored šumskog puta, prema Nežilovo pored Čepleske reke, 900-700 m, 18.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); planina Pelister: 2 ♂♂ 1 ♀, Golema Livada, 03.09.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, planinarski dom Kopanki, 1630 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♂, planina Galičica, Studenčica [=Studenčišta], 690 m, 30.08.2002, leg. G. Blagoev & C. Deltshev (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Stari Dojran, Vladajsko Pole, ca. 250 m n.m., zapuštene livade, košenje entomološkom mrežom, 19.09.2014, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak o *A. diadematus* u Drensky (1929) predstavlja delom pogrešnu identifikaciju vrste *Araneus quadratus*. Podatak sa Ohrida u Stojčiću (1929), pod inventarnim brojem 554, predstavlja pogrešnu identifikaciju jednog juvenilnog primerka *Araneus* sp. Sledeća dva podatka u zbirci Stojčića predstavljani su praznim epruvetama: Skoplje, Pobožje - (PMB 552); Skoplje, 08.1904 - (PMB 563).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Liban, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, severni Iran, Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, Kina, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Araneus grossus* (C. L. Koch, 1844)**

Araneus angulatus: Drensky 1929: (delom pogrešna identifikacija).

Araneus grossus: Drensky 1929: 43; Drensky 1936: 114; Nikolić & Polenec 1981: 59; Blagoev 2002: 17; Komnenov 2002: 106; Komnenov 2003: 46; Deltshev i sar. 2013: 27; Komnenov 2014: 99.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; planina Babuna, Abdi Han; Resen; Ohrid (**Drensky, 1929** in part *Araneus angulatus*); 1 juv. (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Bitolj, kota 1248, 05.1918 (**Drensky, 1929**); 1 ♀, Šar planina, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, pored šumskog puta, prema Nežilovo pored Čepleske reke, 900-700 m, 18.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, planina Osogovo, Zletovo, Čimničište, leva strana Zletovske reke, ca. 600 m severno od ušća sa njenom pritokom Jamiške reke, 546 m n.m., rečna obala, 05.06.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Portugal, Francuska, Italija, Austrija, Slovačka, Mađarska, Rumunija, Hrvatska, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Ukrajina, istočni i južni deo evropskog dela Rusije, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Kirgistan, Uzbekistan, severna Mongolija, Rusija.

HOROTIP. Južnoevropsko-srednjeazijski.

***Araneus quadratus* Clerck, 1757**

Araneus diadematus: Drensky 1929: 42 (delom pogrešna identifikacija).

Araneus quadratus: Drensky 1929: 42; Drensky 1936: 115; Nikolić & Polenec 1981: 59; Blagoev 2002: 17; Komnenov 2002: 106; Komnenov 2003: 46; Deltšev i sar. 2013: 27; Komnenov 2014: 99; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Široko rasprostranjena u Makedoniji; 1 ♂ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Araneus diadematus*); Široko rasprostranjena u Makedoniji; 5 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929**); Šar planina: 1 ♂ 1 ♀ juv., planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀ juv., Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 juv., planina Jakupica, livada, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, planina Osogovo, Kriva Palanka, Slana Bara, 2.2 km zapadno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., planinska livada blizu potoka, 18.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Fudan, 2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Araneus triguttatus* (Fabricius, 1775)**

Araneus triguttatus: Drensky 1929: 44; Drensky 1936: 116; Nikolić & Polenec 1981: 60; Blagoev 2002: 17; Deltšev i sar. 2013: 27; Komnenov 2014: 100.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han; Bitolj, kota 1248; Resen; 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929**); 1 ♀, planina Osogovo, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Araniella alpica* (L. Koch, 1869)**

Araneus incospicuus: Drensky 1929: 43 (delom pogrešna identifikacija).

Araniella alpica: Komnenov 2002: 106 (in part); Komnenov 2003: 47; Lazarov 2004: 159; Komnenov 2014: 100.

Araniella inconspicua: Komnenov 2002: 106 (pogrešna identifikacija); Komnenov 2017: 45.

LITERATURNI NALAZI. Između planine Pelister i Bigle (**Drensky, 1929** in part *Araneus incospicuus*); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planinarski dom "Jelak" - Ceripašina, 1850-2530 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** in part); 1 ♀, Šar planina, Dedelbeg, 1500-1600 m, bukova šuma, 11.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Araniella inconspicua*); 2 ♀♀, planina Jakupica, u blizini Nežilova, 950 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); planina Pelister: 1 ♀, Malovište, 09.07.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, planinarski dom Kopanki, 1630 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, planina Osogovo, Kriva Palanka, Slana Bara, 2.2 km zapadno-severozapadno od Carevog

vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., planinska livada blizu potoka, 18.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci u delom pogrešno određena kao *Araneus incospicuus*), Ohrid, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. Podatak o nalazu dve ženke *Araniella alpica* sa Šar planine Komnenova (2002), nakon revizije materijala, ispostavilo se da se odnosi na dve vrste: 1 ♀ *Araniella alpica* i 1 ♀ *Araniella cucurbitina*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska?, Kavkaz?, Izrael?

HOROTIP. Evropski.

***Araniella cucurbitina* (Clerck, 1757)**

Araneus cucurbitinus (*typica*): Drensky 1929: 43.

Araneus cucurbitinus opistographa: Drensky 1929: 43 (pogrešna identifikacija).

Aranea cucurbitina: Baum 1930: 101.

Araneus cucurbitinus: Drensky 1936: 111.

Araniella cucurbitina: Nikolić & Polenec 1981: 60; Blagoev 2002: 17; Komnenov 2002: 106 (delom pogrešna identifikacija); Komnenov 2003: 47; Lazarov 2004: 159; Deltšev i sar. 2013: 27; Komnenov 2014: 100; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Široko rasprostranjena u Makedoniji; 2 ♂♂ 2 ♀♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ 5 ♀♀ (PMS), Ohrid-Struga, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Araneus cucurbitinus* (*typica*)); 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918; planina Babuna, 06.1918 (**Drensky, 1929** sub *Araneus cucurbitinus opistographa*); nepoznati lokalitet, 08.1929, leg. L. Černosvitov (**Baum, 1930**); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 12.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Gorno Jelovce - bačilo, 1220-1700 m, pored puta, 18.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♂ 1 ♀, u blizini Nežilova, 950 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1400-1300 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, livada, pored Čepleske reke, Nežilovo, 750 m, 09.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, visokoplaninski pašnjak, Gorno Kjule, 1800-1900 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, planina Pelister, duž Ruženske reke, 1450 m n.m., 02.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Kormina, ca. 1.5 km istočno od Treštenjak, 1480 m n.m., mezofilna šumska livada, 13.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom „Jelak“ - Ceripašina 1850-2530 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 09.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, Dedelbeg, 2000 m n.m., u blizini jezera, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Podaci o *A. cucurbitina* u Drensky (1929) predstavljaju delom pogrešne identifikacije vrste *Araniella opisthographa*. Svi podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešnu identifikaciju vrste *Araniella opisthographa*.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Palestina, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Iran?, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Koreja.

HOROTIP. Palearktički.

***Araniella inconspicua* (Simon, 1874)**

Araneus inconspicuus: Drensky 1929: 43 (in part); Drensky 1936: 114.

Araniella inconspicua: Nikolić & Polenec 1981: 60; Blagoev 2002: 17.

LITERATURNI NALAZI. Između planina Pelister i Bigle, 05.1918 (**Drensky, 1929** in part *Araneus inconspicuus*).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci navedena kao *Araneus inconspicuus*), Ohrid, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. Podatak o *Araneus inconspicuus* u Drensky (1929) predstavlja delom pogrešnu identifikaciju vrste *Araniella alpica*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Turkmenistan?, Kazahstan?, Rusija – Sibir i Daleki Istok?, Kina?, Iran?

HOROTIP. Evropski.

***Araniella opisthographa* (Kulczyński, 1905)**

Araneus cucurbitinus (typica): Drensky 1929: 43 (delom pogrešna identifikacija).

Aranea cucurbitina: Stojčić 1929: 18 (pogrešna identifikacija).

Aranea westringi: Stojčić 1929: 21 (pogrešna identifikacija).

Araneus displicatus [sic!]: Drensky 1936: 113.

Araniella cucurbitina opisthographa: Nikolić & Polenec 1981: 60.

Araniella displicata: Nikolić & Polenec 1981: 60; Blagoev 2002: 17.

Araniella opisthographa [sic!]: Deltšev i sar. 2000: 180; Ćurčić i sar. 2004: 23P.

Araniella opisthographa: Blagoev 2002: 17; Komnenov 2002: 106; Komnenov 2003: 47; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. 5 ♂♂ 9 ♀♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky; 4 ♂♂ 10 ♀♀ (PMS), Ohrid-Struga, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Araneus cucurbitinus (typica)*); 2 ♀♀ (PMB 525), Skoplje, Vodno, 06.05.1914, leg. D. Stojčić; 1 ♂ (PMB 541), Skoplje, 06.1906, leg. D. Stojčić (**Stojčić, 1929** sub *Aranea cucurbitina*); 1 ♀ (PMB 647), Skoplje, 06.1907, leg. D. Stojčić (**Stojčić, 1929** sub *Aranea westringi*); 1 ♀, Skoplje, Rašče, 10.06.1993, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, Skoplje, Vodno, 21.04.1994, leg. E. Stojkoska; 1 ♂, Makedonski Brod, Belička reka, 12.06.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); Šar planina: 1 ♀, od planinarskog doma "Šarski Vodi" do Gorno Jelovce u dužine od 3 km, 1300-1240 m, pored puta, 10.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 12.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♀, bukova šuma, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450-1500 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, visokoplaninski pašnjak, vrh Solunska Glava, 2300-2600 m, 13.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, planina Dautica, Zrze, na ulazu u jamu Manastirska Propast, 22.06.2002 (**Ćurčić i sar., 2004**); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m n.m., ručno sakupljanje, 09.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Varvara,

Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH), 6 km severozapadno od Đevđelija, uz Konjsku reku, šuma, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 3 ♂♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Araniella cucurbitina*), 500 m severozapadno od Novi Dojran, 170 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak o *Araniella cucurbitina opisthographa* u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Araniella cucurbitina*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Argiope bruennichi* (Scopoli, 1772)**

Argiope brunnichii [sic!]: Doflein 1921: 310, 423.

Argiope Bruennichii [sic!]: Drensky 1929: 41.

Argyope [sic!] *bruennichi*: Drensky 1936: 105.

Argyope [sic!] *bruennichii* [sic!]: Nikolić & Polenec 1981: 57.

Argiope bruennichi: Blagoev 2002: 17; Lazarov 2004: 159; Deltšev i sar. 2013: 27; Komnenov 2014: 101.

LITERATURNI NALAZI. Ovče Pole, u blizini Štipa (**Doflein, 1921** sub *Argiope brunnichii*); Prilep; 2 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Struga; Bitolsko (**Drensky, 1929** sub *Argiope Bruennichii*); 1 ♀, planina Babuna, Pletvar kod Prilepa, 04.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 05.10.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Katlanovo, 02.08.1995, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – južni Sibir i južni Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Palearktički.

***Argiope lobata* (Pallas, 1772)**

Argiope lobata: Doflein 1921: 307, 423, Drensky 1929: 41; Stojićević 1929: 17; Baum 1930: 101; Drensky 1936: 108; Nikolić & Polenec 1981: 58; Blagoev 2002: 17; Komnenov 2014: 101.

LITERATURNI NALAZI. Ovče Polje u blizini Štipa; Kaluckova [=Kalkovo] (**Doflein, 1921**); Široko rasprostranjena u Makedoniji (**Drensky, 1929**); Struga-Ohrid-Sv. Naum, 02-12.08.1929, leg. L. Černosvitov (**Baum, 1930**); 1 ♂ 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMB 430), Đevđelija, 07.1930, leg. J. Ivanović, det. D. Stojićević; 1 juv. (SMNH, nedeterminisani materijal), Đevđelija, 07.1960, leg. nedostaje; 1 ♀, Katlanovo, 10.08.1995, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog postoji prazna epruveta sa podatkom iz Ohrida.

DISTRIBUCIJA. Južna Afrika, Etiopija, Eritreja, Jemen, Senegal, Egipat, Libija, Tunis, Alžir, Maroko, južna Evropa, Turska, Liban, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, severni Irak, Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Kina, Indija, Burma, Indonezija – Java, Australija – Kvinslend, Nova Kaledonija.

HOROTIP. Stari svet.

***Cercidia prominens* (Westring, 1851)**

Cercidia prominens: Komnenov 2014: 102.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, severni Kazahstan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, severna Mongolija.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Cyclosa algerica* Simon, 1885**

NOVI NALAZI. 1 ♀, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Tunis (tipski lokalitet), Alžir, Portugal, Španija, Francuska, severozapadna Bugarska, Makedonija.

HOROTIP. Mediteranski.

***Cyclosa conica* (Pallas, 1772)**

Cyclosa conica: Drensky 1929: 42 (in part); Stojićević 1929: 17 (in part); Drensky 1936: 117; Nikolić & Polenec 1981: 61; Blagoev 2002: 17; Komnenov 2002: 106; Komnenov 2003: 47; Deltshev i sar. 2013: 28; Komnenov 2017: 49.

Cyclosa sierrae: Drensky 1929: 42 (delom pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. Široko rasprostranjena u Makedoniji; 1 ♂ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; 3 ♂♂ 3 ♀♀ 7 juv. (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part); široko rasprostranjena u Makedoniji; 1 ♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Cyclosa sierrae*); 1 ♀ (PMB 434), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part); Šar planina: 1 ♀ juv., Gorno Jelovce, 1260 m, pored puta, 08.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bojkov Kamen i Stara Koriya, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♀ juv., u blizini Nežilova, 950 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, livada, pored Čepleske reke, Nežilovo, 750 m, 09.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, planina Galičica, Džafa lokva, 1650 m, 18.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); 1 ♀, Šar planina, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podaci o *C. conica* u Drensky (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Cyclosa sierrae*. Gotovo svi podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije osim 1 ♀ (PMB 434) iz Pobožja.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, Rusija, Mongolija, Kina.
HOROTIP. Holarktički.

***Cyclosa oculata* (Walckenaer, 1802)**

Cyrtophora oculata: Drensky 1924: 20.

LITERATURNI NALAZI. Prilep (**Drensky, 1924** sub *Cyrtophora oculata*).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir i južni Daleki Istok.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Cyclosa sierrae* Simon, 1870**

Cyclosa conica: Drensky 1929: 42 (delom pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 17 (delom pogrešna identifikacija).

Cyclosa sierrae: Drensky 1929: 42 (in part); Drensky 1936: 118; Nikolić & Polenec 1981: 61; Blagoev 2002: 18; Komnenov 2014: 102.

LITERATURNI NALAZI. Široko rasprostranjena u Makedoniji; 1 ♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Cyclosa conica*); široko rasprostranjena u Makedoniji; 1 ♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 5 ♂♂ 6 ♀♀ 3 juv. (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part); 2 ♀♀ (PMB 432), Skoplje, Nerezi, 05.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 434), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojićević; 2 ♀♀ (PMB 440), Štip, 21.05.1921, leg. D. Stojadinović; 3 ♀♀ (PMB 441), Krivolak, 23.05.1921, leg. D. Stojićević; 2 ♀♀ (PMB 443), Bitolj, 26.06.1920, leg. D. Stojićević; 2 ♀♀ (PMB 443), Ohrid, 26.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Cyclosa conica*); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Cyclosa conica*), 2.2 km jugoistočno od Crničani, 250 m n.m., 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 3 ♂♂ 2 ♀♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Cyclosa conica*), 6 km severozapadno od Đevđelija, uz Konjsku reku, šuma, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Cyclosa conica*), 500 m severozapadno od Novi Dojran, 170 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 2 ♀♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Cyclosa conica*), 1.9 km severoistočno od Crničani, 280 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Cyclosa conica*), 2 km zapadno od Đevđelija, 60 m n.m., borova šuma, 30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. Podaci o *C. sierrae* u Drensky (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Cyclosa conica*.

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, Francuska, Italija, Ukrajina, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Turska, Liban Palestina, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Južnoevropsko-Kavaski.

***Gibbaranea bituberculata* (Walckenaer, 1802)**

Epeira dromedaria: Stojićević 1907: 17.

Araneus dromedarius: Drensky 1929: 43; Drensky 1936: 113.

Aranea dromedaria: Stojićević 1929: 20.

Araneus bituberculatus: Nikolić & Polenec 1981: 58.

Gibbaranea bituberculata: Blagoev 2002: 18; Deltšev i sar. 2013: 28; Komnenov 2014: 102; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Epeira dromedaria*); široko rasprostranjena u Makedoniji; 1 ♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ 1 ♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky; 3 ♂♂ 12 ♀♀ 2 juv. (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Araneus dromedarius*); 1 ♂ 2 ♀♀ (PMB 589), Skoplje, Treska, 07.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 591), Skoplje, Zelenikovo, 12.05.1921, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 594), Štip, 22.05.1921, leg. D. Stojadinović; 3 ♂♂ 8 ♀♀ (PMB 596), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Aranea dromedaria*); 1 ♀, planina Galičica, Leskovec, Leskovska pećina, 1066 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 600 m južno od Kapetanska Maala, 825 m n.m., rečna obala, 03.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 210 m jugozapadno od Klinčareto, 428 m n.m., rečna obala, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**). NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH), 3 km jugoistočno od Crničani, livada, košenje entomološkom mrežom, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 4 ♂♂ 2 ♀♀ (SMNH), 1 km jugoistočno od Crničani, 250 m n.m., mlaka, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 3 ♀♀ (SMNH), 2 km zapadno od Đevđelija, 60 m n.m., borova šuma, 30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Evropa, Turska, Sirija, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, jugozapadni Tirkmenistan?, Kazahstan?, Kirgistan?, Uzbekistan?, Rusija – centralni Sibir i južni Daleki Istok?, Mongolija?, Japan?

HOROTIP. Zapadnopolearktički.

***Gibbaranea gibbosa* (Walckenaer, 1802)**

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH), 2.2 km jugoistočno od Crničani, 250 m n.m., udaranje grmlje u mlaku, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije. Blagoev (2002) pogrešno navodi ovu vrstu i referencu Drensky (1936) za Makedoniju. U Drensky (1936) pogrešno je citiran podatak iz Fage (1921) koji se odnosi na Grčku.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Azerbejdžan?

HOROTIP. Evropski.

***Gibbaranea omoeda* (Thorell, 1870)**

Gibbaranea omoeda: Deltšev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 18; Komnenov 2014: 103.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Jasen rezervat, Kula Kopanje, 04.06.1996, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, Beli, ca. 150 m južno od manastira Sveti Ilija, 550 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, 15.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podatak u Drensky (1929) je sumnjiv i najverovatnije predstavlja pogrešnu identifikaciju. Prema literaturi koju Drensky citira u radu, ovu vrstu je mogao odrediti koristeći rad Chyzer & Kulczyński (1891), u kome su date ilustracije genitalija ove vrste. Međutim, crtež epigine u Chyzer & Kulczyński (1891) ne pripada vrsti *G. omoeda*, već nekoj vrsti iz roda *Araniella*. Kod crteža muškog pedipalpa data je samo jedna pozicija pedipalpa, prema kojoj je jako teško utvrditi pripadnost vrsti *G. omoeda*. Podatak sa Ohrida u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Neoscona subfusca*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Rusija – južni Sibir?

HOROTIP. Evropski.

***Gibbaranea ullrichi* (Hahn, 1835)**

Gibbaranea ullrichi: Komnenov 2014: 103.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak iz Skoplja u Doflein (1921) je sumnjiv. Najverovatnije se ovaj podatak odnosi na *Gibbaranea bituberculata* koja je veoma česta u Makedoniji ili možda juvenilni stadijum *Araneus angulatus* koji takođe ima tuberkule na abdomenu i liči na *G. bituberculata*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Glyptogona sextuberculata* (Keyserling, 1863)**

Glyptogona sextuberculata: Komnenov 2014: 104.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 juv., Novi Dojran, Nikolić, 250 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, pod kamenom, 17.09.2014, leg. M. Komnenov; 1 juv., planina Osogovo, Sokolarci, 464 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 01.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Italija, Hrvatska, Makedonija, Grčka, Turska, Liban, Izrael.

HOROTIP. Istočnomediterranski.

***Hypsosinga albovittata* (Westring, 1851)**

Hypsosinga albovittata: Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, Karanikolečko jezero, 2000-2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Egipat, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Liban, Izrael, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Kazahstan, Uzbekistan, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija

HOROTIP. Palearktički.

***Hypsosinga heri* (Hahn, 1831)**

Hypsosinga heri: Deltshev i sar. 2013: 28.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 18.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Izrael, Gruzija, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – zapadni Sibir.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Hypsosinga pygmaea* (Sundevall, 1831)**

Singa pygmaea: Drensky 1929: 45; Stojićević 1929: 21.

Hopsosinga [sic!] *pygmaea*: Drensky 1935: 99.

Hypsosinga pygmaea: Drensky 1936: 121; Deltshev i sar. 2013: 28; Komnenov 2014: 104.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248, 06.1917; 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Singa pygmaea*); 2 ♀♀ (PMB 668), Skoplje, Gornjo Blato, 08.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Singa pygmaea*); u neposrednoj blizini grada Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Hopsosinga pygmaea*); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 4 ♀♀, Stari Dojran, pored Dojranskog jezera, mesofilna vegetacija, 155 m n.m., 02.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. SAD, Kanada, Evropa, Turska, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, Kazahstan, Kirgistan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Hypsosinga sanguinea* (C. L. Koch, 1844)**

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH), 3 km jugoistočno od Crničani, livada, košenje entomološkom mrežom, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Larinioides cornutus* (Clerck, 1757)**

Epeira cornuta: Doflein 1921: 318; Drensky 1936: 118.

Araneus cornutus: Drensky 1935: 100.

Cyphepeira cornuta: Nikolić & Polenec 1981: 61.

Larinioides cornutus: Lazarov 2004: 159; Komnenov 2014: 104.

LITERATURNI NALAZI. Katlanovsko Blato u blizini Skoplja (**Doflein, 1921** sub *Epeira cornuta*); Katlanovo, 20 km jugoistočno od Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Araneus cornutus*); 1 ♂, planina Pelister, u blizini Bitolja, 21.04.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, leva strana Kočanske reke, ca. 2.2 km južno od Kočanskog jezera, 405 m n.m., rečna obala, 16.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Skoro svi podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije vrste *Larinioides folium*. Podatak iz Prilepa, pod inventarnim brojem 607, odnosi se na pogrešnu identifikaciju juvenilnog primerka iz porodice Araneidae.

DISTRIBUCIJA. SAD, Kanada, Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Larinioides folium* (Schrank, 1803)**

Araneus folium: Drensky 1929: 44.

Aranea foliata: Stojićević 1929: 20 (pogrešna identifikacija).

Aranea redii: Stojićević 1929: 20 (delom pogrešna identifikacija).

Meta merianae: Stojićević 1929: 16 (pogrešna identifikacija).

Epeira cornuta: Drensky 1936: 118.

Larinioides folium: Deltšev i sar. 2000: 180.

Larinioides patagiatus: Deltšev i sar. 2013: 29.

LITERATURNI NALAZI. 10 ♀♀ (PMS), Ohrid-Struga, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Araneus folium*); 1 ♀ (PMB 603), Štip, 21.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♂ (PMB 605), Dojransko jezero, 13.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 608), Bitolj, Brusnik, 26.06.1920, leg. D. Stojićević; 2 ♂♂ 10 ♀♀ (PMB 609), Ohrid, 29.06.1920, leg. D. Stojićević; 3 ♀♀ (PMB 610), Skoplje, 06.1906, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Aranea foliata*); 1 ♀ (PMB 632), Ohrid, 29.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Aranea redii*); 1 ♀ (PMB 407), Skoplje, 06.1907, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Meta merianae*); 2 ♂♂ 5 ♀♀, Dojransko jezero, Stari Dojran, 28.05.1996, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMB 618, u zbirci navedena kao *Aranea foliata*), Skoplje, Gornjo Blato, 25.04.1914, leg. et det. D. Stojićević; 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Araneus saevus*), 500 m severozapadno od Novi Dojran, 170 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 2 ♂♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Larinioides cornutus*), Stari Dojran, kamp Partizan, 150 m n.m., 25.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Larinioides cornutus*), 1 km jugoistočno od Crničani, 250 m n.m., mlaka, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 2 ♂♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Larinioides cornutus*), 1.5 km jugozapadno od Nikolić, livada, 150 m a.s.l, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 2 ♂♂ 2 ♀♀, Stari Dojran, pored Dojranskog jezera, mesofilna vegetacija, 155 m n.m., 02.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) ne postoji u kolekciji Stojićevića. U katalogu iz 1929 godine Stojićević ne navodi podatak iz Tetova.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Izrael, Gruzija, Jermenija, Iran, Kazahstan, Kirgistan, Uzbekistan.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Larinioides ixobolus* (Thorell, 1873)**

Araneus ixobolus: Drensky 1929: 44.

Araneus undata: Drensky 1929: 44 (pogrešna identifikacija).

Epeira ixobola: Drensky 1936: 119.

Epeira sclopetaria: Drensky 1936: 120.

Cyphepeira ixobola: Nikolić & Polenec 1981: 61.

Cyphepeira sericata: Nikolić & Polenec 1981: 61.

Larinioides ixobolus: Deltšev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 18; Deltšev i sar. 2013: 28.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ 2 ♀♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; Prilep; Veles; Kruševo (**Drensky, 1929** sub *Araneus ixobulus*); Ohrid, 05.1918; 1 ♂ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; Struga, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Araneus undata*); 1 ♀, Skoplje, jezero Treska, 02.05.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Larinioides cornutus*), Stari Dojran, kamp Partizan, 150 m n.m., 25.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀, Stari Dojran, ispod kore *Platanus orientalis*, 03.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Kazahstan, severozapadna Kina – Ksinjiang.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Larinioides patagiatus* (Clerck, 1757)**

Epeira patagiata: Doflein 1921: 156.

Araneus dumetorum: Drensky 1929: 44.

Araneus ocellatus: Nikolić & Polenec 1981: 59.

Larinioides patagiatus: Komnenov 2002: 106; Deltshev i sar. 2013: 29.

LITERATURNI NALAZI. Uz obalu Dojranskog jezera (**Doflein, 1921**); planina Babuna, Abdi Han; 2 ♂♂ 3 ♀♀ 3 juv. (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 7 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Bitolj, kota 1248; maj, juni i juli 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** sub *Araneus dumetorum*); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Araneus cornutus*), Resen, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. Podatak iz Veles-Prilep u zbirci Drenskog odnosi se na pogrešnu identifikaciju devet juvenilnih primeraka *Larinioides* sp.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Mongolija, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Larinioides sclopetarius* (Clerck, 1757)**

Larinioides sclopetarius: Deltshev i sar. 2013: 29.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Galičica, vrh Tomoros, 1830 m, 22.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**).

NAPOMENA. Podatak u Drensky (1929) naveden kao *Araneus undata* predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Larinioides ixobolus*. Podatak iz Tetova u Stojićević (1907) naveden kao *Epeira sclopetaria* nije nađen u zbirci. Stojićević (1929) u popisu vrsta iz Makedonije, ne navodi ovaj nalaz iz Tetova.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Rusija – južni Sibir? Introdukovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Evropski.

***Larinioides suspicax* (O. Pickard-Cambridge, 1876)**

Larinioides suspicax: Deltshev i sar. 2013: 29; Komnenov 2014: 105.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); 2 ♂♂, planina Osogovo, Istibanja,

desna strana reke Bregalnice, ca. 210 m jugozapadno od Klinčareto, 428 m n.m., rečna obala, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Larinioides folium*.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Libija, Alžir, Maroko, južna Evropa, Turska, Sirija, Izrael, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Kazahstan, Uzbekistan, Kirgistan, Rusija – zapadni Sibir.

HOROTIP. Euromediteransko-srednjeazijski.

***Leviellus thorelli* (Ausserer, 1871)**

Zilla Thorellii [sic!]: Stojićević 1907: 17.

Zilla thorelli: Stojićević 1929: 22; Drensky 1936: 124.

Zygiella thorelli: Deltšev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 17.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Zilla Thorellii*); 2 ♀♀ (PMB 690), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Zilla thorelli*); 1 ♀, Kičevo, Izvor, 15.08.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000** sub *Zygiella thorelli*);

NOVI NALAZI. 1 ♂ 3 ♀♀, Stari Dojran, ispod kore od *Platanus orientalis*, 03.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Francuska, Nemačka, Češka, Slovačka, Austrija, Švajcarska, Italija, Slovenija, Hrvatska, Mađarska, Bugarska, Srbija, Makedonija, Grčka.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Mangora acalypha* (Walckenaer, 1802)**

Epeira acalypha: Stojićević 1907: 17.

Mangora acalypha: Fage 1921: 100; Drensky 1929: 42; Stojićević 1929: 17; Drensky 1936: 122; Nikolić & Polenec 1981: 62; Deltšev i sar. 2000: 180; Komnenov 2002: 106; Komnenov 2003: 47; Stefanovska i sar. 2008: 42; Deltšev i sar. 2013: 29; Komnenov 2014: 105.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907**); Đevđelija (**Fage, 1921**); široko rasprostranjena u Makedoniji; 8 ♀♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ 6 ♀♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 06.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ 13 ♀♀ 2 juv. (PMS), Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929**); 3 juv. (PMB 448), Skoplje, Nerezi, 05.05.1914, leg. D. Stojićević; 2 juv. (PMB 449), Veles, Sveti Ilija, 13.05.1921, leg. D. Stojadinović; 4 ♀♀ (PMB 452), Đevđelija, Gradac [=Gradec], 22.05.1922, leg. D. Stojićević; 3 ♀♀ (PMB 454), Krivolak, 23.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♀ (PMB 455), Đevđelija, Huma, 28.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 458), Đevđelija, 02.06.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 459), Demir Kapija, 07.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 460), Skoplje, 10.06.1905, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 461), Negotino, 16.06.1920, leg. D. Stojićević; 3 ♀♀ (PMB 462), Prilep, Carev Dab, 17.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 464), Prilep, Kokre, 23.06.1920, leg. D. Stojićević; 6 ♀♀ (PMB 465), Bitolj, Brusnik, 26.06.1920, leg. D. Stojićević; 6 ♀♀ (PMB 466), Ohrid, 29.06.1920, leg. D. Stojićević; 11 ♀♀ 1 juv. (PMB 467), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović; 4 ♀♀ (PMB 468), Skoplje, 06.1907, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929**); 1 ♀, planina Jakupica, Aldinci, 24-26.07.1975, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, Skoplje, Kučkovo, 07.06.1985, leg. S. Stanković; 3 ♀♀, Makedonski Brod, Belička reka, 12.06.1985, leg. S. Stanković; 1 ♀, planina Žeden, Raduša, 10.06.1993, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); 1 ♀, Šar planina, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♀ juv., pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1200-1100 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, pored

šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1400-1300 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀ juv., livada, pored Čepleske reke, Nežilovo, 750 m, 09.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, livada u bukovoju šumi, blizu izvora, Babina Rupa, 1600 m, 19.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Galičica: 1 ♂, Džafa lokva, 1650 m, 18.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov; 2 ♀♀, vrh Tomoros, 1830 m, 22.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Visoka Čuka, 1550 m n.m., mezofilna subalpska livada, 12.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kriva Palanka, Slana Bara, 2.2 km zapadno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., planinska livada blizu potoka, 18.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVINALAZI. 1 ♀ (PMB 476), Bitolj, 06.1906, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 472), Negotino, 15.06.1920, leg. et det. D. Stojićević; 6 ♀♀ (PMB 473), Štipska kotlina, 21.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♀ (SMNH), 3 km jugoistočno od Crničani, livada, košenje entomološkom mrežom, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH), 5 km severoistočno od Bogdanci, šuma uz potok, košenje entomološkom mrežom, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH), 6 km severozapadno od Đevđelija, uz Konjsku reku, šuma, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 2 ♂♂ 1 ♀ (SMNH), 500 m severozapadno od Novi Dojran, 170 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 3 ♀♀ (SMNH), 1.5 km jugozapadno od Nikolić, livada, 150 m a.s.l, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ 2 ♀♀ (SMNH), 2 km zapadno od Đevđelija, 60 m n.m., borova šuma, 30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ 3 ♀♀, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Sirija, Liban, Izrael, Jordan, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Irak, severni Iran, jugozapadni Turkmenistan, istočni Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – zapadni i južni Sibir, severozapadna Kina.

HOROTIP. Euromediteransko-srednjeazijski.

***Neoscona adianta* (Walckenaer, 1802)**

Araneus adiantus: Drensky 1929: 43 (in part); Drensky 1936: 109.

Aranea adianta: Stojićević 1929: 17 (in part); Baum 1930: 101.

Neoscona adianta: Nikolić & Polenec 1981: 62; Blagoev 2002: 18; Komnenov 2003: 47; Deltshev i sar. 2013: 30; Komnenov 2014: 106.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248, 05.1917; planina Babuna, 06.1917; Resen-Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Araneus adiantus*); 1 ♂ 3 ♀♀ (PMB 484), Ohrid, 29.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Aranea adianta*); Struga-Debar-Izvor, 27-31.07.1929, leg. L. Černosvitov; u okolini Prespanskog jezera, 13-22.08.1929, leg. L. Černosvitov (**Baum, 1930** sub *Aranea adianta*); planina Jakupica: 1 ♂, u blizini Nežilova, 950 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, pored šumskog puta, prema Nežilovo pored Čepleske reke, 900-700 m, 18.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♂, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 2 ♀♀, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 2 ♀♀, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov; 1

♂, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Stojićevića podatak iz Đevđelije pod inventarnim brojem 477 nalazi se u raspadnutom stanju da nije bilo moguće da se izvrši identifikacija. Podatak iz Đevđelije inventornog broja 479 predstavlja pogrešnu identifikaciju juvenilnog primerka *Neoscona* sp. Podatak iz Kavadarci predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Neoscona subfusca*.

DISTRIBUCIJA. Libija, Alžir, Tunis, Evropa, Turska, Sirija, Izrael, Gruzija, Jermenija, severni Iran, Azerbejdžan, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Uzbekistan, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – Sibir i južni Daleki Istok, Mongolija, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Palearktički.

***Neoscona byzanthina* (Pavesi, 1876)**

NOVINALAZI. 4 ♀♀, Stari Dojran, Vladajsko Pole, ca. 250 m n.m., zapuštene livade, košenje entomološkom mrežom, 19.09.2014, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Balkanskog poluostrva.

DISTRIBUCIJA. Francuska, Makedonija, zapadna Turska.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Neoscona subfusca* (C. L. Koch, 1837)**

Araneus dalmaticus: Drensky 1924: 20; Drensky 1929: 43; Drensky 1936: 112.

Aranea adianta: Stojićević 1929: 18 (delom pogrešna identifikacija).

Aranea omoeda: Stojićević 1929: 20 (pogrešna identifikacija).

Araneus subfuscus: Nikolić & Polenec 1981: 59.

Neoscona subfusca: Blagoev 2002: 18; Komnenov 2014: 106.

Gibbaranea omoeda: Deltšev i sar. 2013: 28.

LITERATURNI NALAZI. Resen (**Drensky, 1924** sub *Araneus dalmaticus*); Resen, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Araneus dalmaticus*); 1 ♂ 1 ♀ (PMB 482), Kavadarci, 16.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Aranea adianta*); 2 ♀♀ 1 juv. (PMB 621), Ohrid, 29.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Aranea omoeda*); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci navedena kao *Araneus dalmaticus*), Ohrid, 04.1918, leg. et det. P. Drensky.

DISTRIBUCIJA. Afrika, Kanarska Ostrva, južna Evropa, Turska, Sirija, Izrael, Liban, Jemen, Gruzija, Iran, jugozapadni Turkmenistan, južni Uzbekistan, Madagaskar, Sejšeli.

HOROTIP. Stari svet.

***Nuctenea silvicultrix* (C. L. Koch, 1835)**

Nuctenea silvicultrix: Deltšev i sar. 2013: 30.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Ohrid, 748 m, 31.08.2005, leg. C. Deltšev (**Deltšev i sar., 2013**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Rusija – južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Nuctenea umbratica* (Clerck, 1757)**

Araneus umbraticus: Drensky 1929: 44.

Epeira umbratilis: Drensky 1936: 120.

Chinestela umbratica: Nikolić & Polenec 1981: 60.

Nuctenea umbratica: Deltshev i sar. 2000: 180; Lazarov 2004: 159; Deltshev i sar. 2013: 30; Komnenov 2014: 107.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 06.1918, leg. P. Drensky; Prilep; Veles; Kratovo; Resen; 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Araneus umbraticus*); 2 ♂♂ 5 ♀♀, Kičevo, Izvor, 27.07-05.08.1993, leg. E. Stojkoska; 2 ♀♀, Kičevo, Izvor, 25.07.1993, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); 3 ♂♂ 1 ♀, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♂ 3 ♀♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVINALAZI. 3 subadlut ♂♂ 3 ♀♀ (SMNH, nedeterminisani materijal), ostrvo Golem Grad, 1976, leg. J. Gregpri.

NAPOMENA. Podatak sa Ohrida u Stojićeviću (1929) naveden kao *Aranea sexpunctata* pod inventarnim brojem 640, predstavlja pogrešnu identifikaciju juvenilnog primerka *Nuctenea* sp.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Tunis, Alžir, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Singa hamata* (Clerck, 1757)**

Singa hamata: Drensky 1935: 99; Drensky 1936: 122; Komnenov 2014: 107.

LITERATURNI NALAZI. U neposrednoj blizini grada Skoplja (**Drensky, 1935**); 1 ♀, planina Osogovo, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 210 m jugozapadno od Klinčareto, 428 m n.m., rečna obala, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Katlanovo, na obali reke Pčinje, u žbunastoj vegetaciji, 238 m n.m., 31.10.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Singa nitidula* C. L. Koch, 1844**

Singa nitidula: Drensky 1929: 45; Drensky 1935: 99; Drensky 1936: 123; Deltshev i sar. 2013: 30.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Struga, 05.1918 (**Drensky, 1929**); u neposrednoj blizini grada Skoplja (**Drensky, 1935**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS, nedeterminisani materijal), Mrawinci [=Marvinci], 25.05.1916, leg. A. Petrov.

NAPOMENA. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1929), u zbirci pod inventarnim brojem 662 predstavlja pogrešnu identifikaciju juvenilnog primerka *Singa* sp.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok.

HOROTIP. Euroazijski.

***Zilla diodia* (Walckenaer, 1802)**

Araneus diodius: Drensky 1929: 44; Drensky 1936: 113.

Aranea diodia: Stojićević 1929: 20.

Zilla diodia: Nikolić & Polenec 1981: 63; Blagoev 2002: 18; Komnenov 2002: 106; Deltšev i sar. 2013: 30; Komnenov 2014: 107.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 05.1918 (**Drensky, 1929**); 3 ♀♀ (PMB 581), Veles, Babuna, 14.05.1921, leg. D. Stojadinović; 4 ♀♀ (PMB 586), Ohrid, 29.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Aranea diodia*); 1 ♀, Šar planina, Gorno Jelovce - bačilo, 1220-1700 m, pored puta, 18.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, 27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci navedena kao *Epeira diodia*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky; 6 ♀♀ (PMS, u zbirci navedena kao *Araneus diodia*), Ohrid-Struga, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Zygiella montana* (C. L. Koch, 1834)**

Zilla montana: Stojićević 1907: 17; Stojićević 1929: 22; Drensky 1936: 124.

Zygiella montana: Nikolić & Polenec 1981: 63; Blagoev 2002: 17; Komnenov 2002: 105.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Zilla montana*); 2 ♀♀ (PMB 684), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Zilla montana*); 1 ♂ 2 ♀♀, Šar planina, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, 10.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Uzbekistan?, Rusija – centralni Sibir?

HOROTIP. Evropski.

LYCOSIDAE

***Alopecosa aculeata* (Clerck, 1757)**

Alopecosa aculeata: Komnenov 2002: 106; Komnenov 2003: 47; Deltšev i sar. 2013: 31; Komnenov 2014: 108.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 1 ♂, Gorno Jelovce, 1260 m, pored puta, 08.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♀, nepoznati lokalitet, 07-22.07.1999, leg. nepoznat; 1 ♂ 1 ♀, pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1400-1300 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, visokoplaninski pašnjak, Gorno Kjule, 1800-1900 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, visokoplaninski pašnjak, između Babine i Marine Rupe, 1800-1850 m, 19.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♂, planina Galičica, Simončeska lokva, 1680 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 1.4 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 2028 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 13.07-01.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀, Šar planina, Gorno Jelovce, 1204 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Stari podatak u Doflein (1921) je sumnjiv zbog problematične taksonomije vrste još u to vreme, jer se smatralo da je *aculeata* varijetet od *Tarentula pulverulenta*. Nije jasno dali se taj podatak u Dofleinu (1921) odnosi na *Alopecosa aculeata*, *A. pulverulenta* ili pak predstavlja pogrešnu identifikaciju neke druge vrste roda *Alopecosa*. Podatak iz Skoplja u Drensky (1935) je takođe sumnjiv jer dolazi sa netipičnog staništa i lokaliteta za ovu vrstu. U Makedoniji pouzdani nalazi *A. aculeata* vezani su za veće nadmorske visine na planinama. Najverovatnije se radi o pogrešnoj identifikaciji od strane Drenskog.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran?, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, Kina.

HOROTIP. Holarktički.

***Alopecosa albofasciata* (Brullé, 1832)**

Tarentula albofasciata: Drensky 1924: 21; Drensky 1929: 53; Stojićević 1929: 48; Drensky 1936: 40.

Tarentula pulverilenta [sic!]: Stojićević 1929: 49 (pogrešna identifikacija).

Xerolycosa albofasciata: Nikolić & Polenec 1981: 81.

Alopecosa albofasciata: Blagoev 1999: 341; Deltšev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 18; Stefanovska i sar. 2008: 42; Deltšev i sar. 2013: 31; Komnenov 2014: 109.

LITERATURNI NALAZI. Ohrid (**Drensky, 1924** sub *Tarentula albofasciata*); 4 ♂♂ 3 ♀♀ 3 juv. (PMS), Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Tarentula albofasciata*); 1 ♀ (PMB 1898), Skoplje, Treska, 06.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Tarentula albofasciata*); 1 ♂ (PMB 1944), Veles, Zelenikovo, 12.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♂ (PMB 1945), Veles, Babuna, 14.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Tarentula pulverilenta*); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Tri Vode", 1330-2100 m, 12-23.07.1996, leg. M. Komnenov & V. Karčicki (**Blagoev, 1999**); 1 ♂ 1 ♀, Dojransko jezero, Mrdaja, Karadojranski Potok, 17.05.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); Skoplje: Karpos [=Karpoš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂, planina Galičica, Džafa lokva, 1650 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 2 ♂♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 29 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 10 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 9 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 31 ♂♂ 9 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Krstec, ca. 1.5 km severno-severozapadno od Kočanskog jezera, 780 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1 km zapadno od Lesново, 832 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, leva strana Moštičke reke, ca. 700 m jugozapadno od Selište, 643 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Alopecosa trabalis*), Stari Dojran, 200 m jugoistočno od kampa Partizan, 150 m n.m., obala Dojranskog jezera, klopke, 24-30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH, u zbirci

pogrešno određena kao *Alopecosa trabalis*), 3 km jugoistočno od Crničani, transekt duž makadamskog puta, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Alopecosa pulverulenta*), 500 m severozapadno od Novi Dojran, 170 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Alopecosa trabalis*), brdo iznad Starog Dojrana, livada na karbonatu, klopke, 26-29.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Alopecosa trabalis*), 1.5 km severozapadno od Stari Dojran, pseudomakija, klopke, 25-28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 2 ♂♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Alopecosa trabalis*), brdo iznad Starog Dojrana, borova šuma, klopke, 26-29.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Pardosa* sp.), 3 km jugoistočno od Crničani, transekt duž makadamskog puta, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Libija, Alžir, Tunis, Maroko, južna Evropa, Turska, Sirija, Liban, Izrael, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Iran, jugozapadni Turkmenistan, Afganistan, Kazahstan, Uzbekistan, Mongolija?

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Alopecosa cuneata* (Clerck, 1757)**

Alopecosa cuneata: Blagoev 1999: 341; Deltšev i sar. 2000: 181; Blagoev 2002: 18; Komnenov 2002: 106; Lazarov 2004: 159; Stefanovska i sar. 2008: 42; Komnenov 2014: 109; Komnenov 2017: 50.

Alopecosa pulverulenta: Komnenov 2002: 106 (pogrešna identifikacija); Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 7 ♂♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev; 3 ♂♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, klopke, 15-21.07.1995, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); 1 ♂, planina Skopska Crna Gora, manastir Sveti Nikita, 24.03.1994, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, Šar planina, Govedarnik, 2100 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Alopecosa pulverulenta*); 1 ♀, planina Pelister, Golemo jezero, 2220 m n.m., 15.06.2002, leg. B. Micevski; 1 ♀, Gjavato u blizini Bitolj, 1000 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 93 ♂♂ 5 ♀♀, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1333 m n.m., zasadi evropskog ariša, klopke, 11.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 2 ♂♂, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Belovište, duž stazu do vodopada, 1035 m n.m., otvoreno u bukovoj šumi, ručno sakupljanje, 09.03.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH, nedeterminisani materijal), Šar planina, Vakaf Kajnak - Karabunar, 2000 m, 19.07.1978, leg. G. Džukić.

NAPOMENA. Podatak u Doflein (1921) je sumnjiv i najverovatnije predstavlja pogrešnu identifikacija. Podaci u Drensky (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije 1 juv. *Alopecosa* sp. i 2 ♀♀ *Alopecosa pulverulenta*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, severozapadna Kina.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Alopecosa etrusca* Lugetti & Tongiorgi, 1969**

Tarentula Simoni: Drensky 1924: 21 (pogrešna identifikacija).
Trochosa pinetorum: Drensky 1924: 21 (pogrešna identifikacija).
Tarentula fumigata: Drensky 1929: 55 (pogrešna identifikacija).
Terentula [sic!] *simoni*: Drensky 1929: 55.
Tarentula cursor: Stojićević 1929: 49 (pogrešna identifikacija).
Alopecosa simonis [sic!]: Nikolić & Polenec 1981: 77.
Alopecosa simoni: Deltšev i sar. 2013: 32.
Alopecosa etrusca: Komnenov 2014: 110.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Ohrid, leg. P. Drensky (**Drensky, 1924** sub *Tarentula Simoni*); 1 ♂ (PMS), Ohrid, leg. P. Drensky (**Drensky, 1924** sub *Trochosa pinetorum*); između planina Pelister i Bigle, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Tarentula fumigata*); Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Terentula simoni*); 1 ♀ (PMB 1931), Skoplje, Vodno, 05.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Tarentula cursor*); planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofilna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 5 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 53 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Tarentula pinetorum*), Ohrid, 05.1918, leg. et det. P. Drensky; 1 ♂ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Trochosa* sp.), Ohrid, leg. et det. P. Drensky; 1 ♀, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Italija, Bugarska, Makedonija, Turska.

HOROTIP. Istočnomediterranski.

***Alopecosa farinosa* (Herman, 1879)**

Tarentula accentuata: Stojićević 1907: 19.
Tarentula acceutuata [sic!]: Drensky 1929: 55.
Trochosa terricola: Drensky 1929: 55 (pogrešna identifikacija).
Arctosa leopardus: Stojićević 1929: 47 (delom pogrešna identifikacija).
Tarentula barbipes: Stojićević 1929: 49 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 40.
Alopecosa barbipes: Nikolić & Polenec 1981: 77; Blagoev 2002: 18.
Alopecosa accentuata: Lugetti & Tongiorgi 1969: 13; Blagoev 1999: 341; Deltšev i sar. 2000: 180; Blagoev 2002: 18; Komnenov 2002: 106; KLazarov 2004: 159; Deltšev i sar. 2013: 31; Komnenov 2014: 108; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Tarentula accentuata*); planina Babuna, Abdi Han; 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Tarentula acceutuata*); Resen-Ohrid (**Drensky, 1929** sub *Trochosa terricola*); 1 ♀ (PMB 1828), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part *Arctosa leopardus*); 1 ♂ (PMB 1916), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Tarentula barbipes*); 1 ♀, Prilep, leg. C.F. Roewer (**Lugetti & Tongiorgi, 1969** sub *Alopecosa accentuata*); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten], 1600 m, klopke, 08-21.07.1997, leg. G. Blagoev & S. Hristovski; 3 ♀♀, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten] - Shiyata [=Šijata], 1650-1800 m, 10.07.1997, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♀♀, planinarski dom "Dolna Lešnica" - Karanikoličko jezero, 1480-2200 m,

21.07.1995, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999** sub *Alopecosa accentuata*); 2 ♂♂ 2 ♀♀, planina Skopska Crna Gora, manastir Sveti Nikita, 24.03.1994, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000** sub *Alopecosa accentuata*); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1300 m, bukova šuma, klopke, 09-19.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀ juv., iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Alopecosa accentuata*); 2 ♀♀, planina Pelister, 1000 m n.m., 20.04.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, planina Pelister, manastir Sveti Ilija, u blizini Grančari, 1200 m n.m., 19.04.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, Gjavato u blizini Bitolj, 1000 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004** sub *Alopecosa accentuata*); 1 ♂, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013** sub *Alopecosa accentuata*); planina Osogovo: 1 ♂, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 1.4 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 2028 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 13.07-01.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014** sub *Alopecosa accentuata*); Šar planina: 1 ♂ 1 ♀, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Vakuf, 2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 03.06.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Belovište, duž staze do vodopada, 1035 m n.m., otvoreno u bukovoj šumi, ručno sakupljanje, 09.03.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, vrh Ljuboten, 2000-2350 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017** sub *Alopecosa accentuata*).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci navedena kao *Tarentula accentuata*), Resen, 01.05.1925, leg. et det. P. Drensky ; 3 ♀♀ (PMS, u zbirci navedena kao *Tarentula accentuata*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky ; 1 ♂ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Trochosa terricola*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky; 1 ♀, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, vrh Ljuboten, 2495 m n.m., alpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podaci u Drensky (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Pardosa amentata*. Svi podaci u Stojićeviću (1929), a u zbirci navedeni kao *Tarentula barbipes*, predstavljaju pogrešne identifikacije: Đevđelija - 1 juv. (PMB 1909) Lycosidae; Gradsko - 1 juv. (PMB 1913) *Hogna* sp.; Tetovo - 1 ♂ (PMB 1916) *Alopecosa farinosa*. Sumnjivi podaci o vrsti *A. barbipes* na Balkanskom poluostrvu postoje i za Sloveniju, Hrvatsku i Srbiju. Vrsta *A. parbipes* je distribuirana u zapadnoj i severnoj Evropi, dok je na Balkanskom poluostrvu zastupljena samo vrsta *A. farinosa*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Alopecosa inquilina* (Clerck, 1757)**

Alopecosa inquilina: Blagoev 2002: 19; Komnenov 2002: 106; Deltshev i sar. 2013: 31; Komnenov 2014: 110; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 1 ♀, planinarski dom „Jelak“ - Ceripašina, 1850-2530 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom „Jelak“ - Studena reka, 1850-1730 m, 10.07.1995, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); Šar planina: 1 ♀, 1 ♀ juv., 1 ♂ juv., planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planinarski dom "Jelak" - Ceripašina, 1850-2530 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna

šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Jelak, 1850 m n.m., smrčeva šuma, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♂ 1 ♀, Jelak, 1761 m n.m., otvoreni deo šume jele i smrče, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podaci u Drensky (1929, 1935) su sumnjivi jer se odnose na niske nadmorske visine i pretežno urbane sredine, dok je *A. inquilina* dosad u Makedoniji registrovana jedino na subalpskim livadama i šumama na nadmorskim visinama od 1580 - 1850 m. Najverovatnije da se radi o pogrešnoj identifikaciji Drenskog.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Rusija – Sibir i Daleki Istok.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Alopecosa mariae* (Dahl, 1908)**

Alopecosa mariae: Lazarov 2004: 159; Deltšev i sar. 2013: 32.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Galičica, Preseka, 1600 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, planina Galičica, vrh Tomoros, 1830 m, 22.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**).

NAPOMENA. Areal distribucije ove vrste još nije precizno razgraničen.

DISTRIBUCIJA. Severna Italija, Austrija, Slovačka, Mađarska, Srbija, Makedonija.

HOROTIP. Panonsko-Balkanski.

***Alopecosa pentheri* (Nosek, 1905)**

Lycosa agrestis: Stojićević 1929: 50 (pogrešna identifikacija).

Lycosa ferruginea: Stojićević 1929: 51 (pogrešna identifikacija).

Lycosa monticola: Stojićević 1929: 53 (pogrešna identifikacija).

Lycosa morosa: Stojićević 1929: 53 (pogrešna identifikacija).

Lycosa pullata: Stojićević 1929: 53 (pogrešna identifikacija).

Lycosa riparia: Stojićević 1929: 54 (delom pogrešna identifikacija).

Tarentula cursor: Stojićević 1929: 49 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 41; Nikolić & Polenec 1981: 80; Blagoev 2002: 19.

Tarentula solitaria: Stojićević 1929: 50 (pogrešna identifikacija).

Trochosa terricola: Stojićević 1929: 46 (pogrešna identifikacija).

Tarentula cursor elatior: Kratochvíl 1935: 19; Nikolić & Polenec 1981: 80.

Alopecosa insignis: Lugetti & Tongiorgi 1969: 57.

Alopecosa pentheri: Blagoev 2002: 19; Thaler i sar. 2000: 1073; Lazarov 2004: 160; Komnenov 2014: 111.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀ (PMB 1989), Skoplje, 05.1908, leg. J. Petrović (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa agrestis*); 1 ♀ (PMB 2048), Skoplje, Vodno, 05.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2052), Štip, 07.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa ferruginea*); 1 ♀ (PMB 2125), Veles, Topolka, 04.06.1923, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa monticola*); 6 ♀♀ (PMB 2155), Skoplje, 08.1908, leg. J. Petrović (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa morosa*); 2 ♀♀ (PMB 2178), Skoplje, 05.1908, leg. J. Petrović (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa pullata*); 2 ♀♀ (PMB 2181), Skoplje, 20.05.1905, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Lycosa riparia*); 1 ♀ (PMB 1932), Kavadarci, Gradsko, 06.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Tarentula cursor*); 2 ♀♀ (PMB 1953), Skoplje, Nerezi, 05.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Tarentula solitaria*); 1 ♂ (PMB 1774), Skoplje, Katlanovo, 09.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Trochosa terricola*); Veles, leg. J. Štorkan (**Kratochvíl, 1935** sub *Tarentula cursor elatior*); 1 ♀, Skoplje, leg. L. Roewer (**Lugetti & Tongiorgi, 1969** sub *Alopecosa insignis*); 1 ♂ 1 ♀, planina Pelister, Magarevo, 20.04.2002,

leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 10 ♂♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 9 ♂♂ 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 10 ♂♂ 4 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 10 ♂♂ 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 11 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 28 ♂♂ 5 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVINALAZI. 1 ♀ (SMNH, nedeterminisan materijal), Galičica, 09.07.1978, leg. G. Džukić; 1 ♂ 1 ♀, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Stojčićevića ovo je jedna od vrsta sa najvećim brojem pogrešnih identifikacija. Čak devet različitih vrsta su bile zamenjene sa ovom vrstom.

DISTRIBUCIJA. Italija, Ukraina, Bugarska, Makedonija, Grčka, Turska, Azerbejdžan.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Alopecosa pulverulenta* (Clerck, 1757)**

Tarentula cuneata: Drensky 1929: 55 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 41; Nikolić & Polenec 1981: 80; Deltšev i sar. 2013: 31.

Alopecosa pinetorum: Blagoev 1999: 341 (pogrešna identifikacija).

Alopecosa pulverulenta: Blagoev 1999: 341; Blagoev 2002: 18; Stefanovska i sar. 2008: 42; Komnenov 2014: 111.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248; Resen; 2 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Tarentula cuneata*); 1 ♀ (PMS), Šar planina, planinarski dom "Dolna Lešnica", reka Pena, 1480 m, 21.07.1995, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999** sub *Alopecosa pinetorum*); Šar planina: 1 ♂, planinarski dom "Dolna Lešnica", Krivošijska reka, 1480-2200 m, 20.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂ 4 ♀♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-2100 m, 12-23.07.1996, leg. M. Komnenov & V. Karčicki (**Blagoev, 1999**); 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** in part *Alopecosa cuneata*); Skoplje: Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂, planina Osogovo, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 1.4 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 2028 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 29.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak sa Ohrida u Drensky (1929) naveden kao *Tarentula pulverulenta* zasniva se na pogrešnoj identifikaciji juvenilnog primerka Lycosidae. U zbirci Drenskog postoji podatak naveden kao *Tarentula andrenivora* Wlk (=Walckenaer) sa neodređenog lokaliteta Veles-Prilep koji nije naveden u Drensky (1929), i zasniva se takođe na pogrešnoj identifikaciji juvenilnog primerka Lycosidae. Podatak iz Tetova u Stojčićeviću (1907) dat kao *Tarentula Andrenivora* Walck. (sinonim od *Alopecosa pulverulenta*) nije naveden u katalogu iz 1929 godine. Svi podaci u Stojčićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije vrste *Alopecosa albofaciata*. Podatak u Komnenov (2002) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Alopecosa cuneata*.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Evropa, Turska, Kavkaz?, Iran?, Afganistan?, Kazahstan?, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, Kina, Koreja, Japan.
HOROTIP. Palearktički.

***Alopecosa solitaria* (Herman, 1879)**

Alopecosa solitaria: Komnenov 2014: 111.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, 18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 05.10.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje. Podatak sa planine Babuna u Drensky (1929) je sumnjiv. U vreme Drenskog, vrsta je bila poznata samo na osnovu jedne ilustracije epigine (Chyzer & Kulczyński, 1891), dok su karakteristike muškog pedipalpa u literaturi predstavljeni kasnije. Na osnovu te ilustracije epigine i danas je teško opredeliti ovu jako retku vrstu. Vrlo je moguće da se radi o pogrešnoj identifikaciji neke druge šire rasprostranjene vrste roda *Alopecosa*. Svi podaci o ovoj vrsti u Stojićeviću (1929) su bazirani na pogrešnoj identifikaciji: 2 ♀♀ (PMB 1953) *Alopecosa pentheri*, 1 juv. (PMB 1955) *Pisaura* sp. i 1 juv. (PMB 1957) *Hogna* sp. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) ne postoji u kolekciji Stojićevića. U katalogu iz 1929 godine Stojićević ne navodi taj nalaz.

DISTRIBUCIJA. Češka, Slovačka, Italija, Austrija, Ukrajina, Moldavija, Rumunija, Hrvatska, Srbija, Makedonija, Albanija, Bugarska, Grčka, zapadna Turska, Gruzija, centralni, istočni i južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Alopecosa sulzeri* (Pavesi, 1873)**

Tarentula Konstantinovi: Drensky 1929: 53; Drensky 1936: 42.

Alopecosa konstantinovi: Nikolić & Polenec 1981: 77.

Alopecosa sulzeri: Deltšev 2003: 142; Deltšev i sar. 2013: 32; Komnenov 2014: 112.

LITERATURNI NALAZI. Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Tarentula Konstantinovi*); 1 ♂ 3 ♀♀, Ohrid (**Deltšev, 2003**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Krstec, ca. 1.5 km severno-severozapadno od Kočanskog jezera, 780 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Alopecosa taeniopus* (Kulczyński, 1895)**

Alopecosa taeniopus: Komnenov 2014: 112.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Nogaevci, Ubogo, kserotermni pašnjak pored reke Bregalnice, 166 m n.m., sakupljanje motornim usisivačem, 16.03.2019, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Rumunija, Ukrajina, Bugarska, Makedonija, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, centralni, istočni i južni deo evropskog dela Rusije, zapadni Kazahstan, Rusija – zapadni i južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Alopecosa trabalis* (Clerck, 1757)**

Alopecosa trabalis: Blagoev 1999: 341; Deltšev i sar. 2000: 181; Komnenov 2002: 106; Komnenov 2003: 47; Lazarov 2004: 160; Komnenov 2014: 113; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 1 ♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, klopke, 15-21.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 16.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂ 2 ♀♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-2100 m, 12-23.07.1996, leg. M. Komnenov & V. Karčicki; 1 ♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330 m, 13.07.1996, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); planina Bistra : 2 ♀♀, Galičnik, 15.06.1995, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, Mladenova Česma, 16.06.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); Šar planina: 1 ♂, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1300 m, bukova šuma, klopke, 09-19.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, od planinarskog doma "Šarski Vodi" do Gorno Jelovce u dužine od 3 km, 1300-1240 m, pored puta, 10.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♂, livada, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, bukova šuma, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450-1500 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, Jorgov Kamak [=Kamen], 1740 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, planina Pelister, duž Ceparske reke, 1900 m n.m., 15.06.2002, leg. S. Lazarov; 3 ♀♀, vrh Garvan, 1850 m n.m., 02.09.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, planina Pelister, planinarski dom Kopanki, 1630 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♂, planina Nidže, vrh Kajmakčalan, 1600 m n.m., 13.06.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 2 ♀♀, planina Osogovo, Kriva Palanka, Vlaški Kolibi, 1631 m n.m., tresetište, klopke, 12.07-01.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 4 ♂♂, Jelak, 1850 m n.m., smrčeva šuma, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♂, Ceripašina, 2000 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 10.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Jelak, 1761 m n.m., otvoreni deo šume jele i smrče, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak iz Strumice u Doflein (1921) sasvim sigurno predstavlja pogrešnu identifikaciju. *Alopecosa trabalis* je planinska vrsta koja je u Makedoniji registrovana na nadmorskim visinama od 1300-2000 m. Vrlo je simptomatično da bi se vrsta mogla naći na toliko niskoje nadmorskoj visini od 250 m na koliko se nalazi Strumica. Svi podaci o ovoj vrsti u Drensky (1929) su bazirani na pogrešnoj determinaciji juvenilnih primeraka: Resen - 3 juv. (PMS) *Alopecosa* sp.; Ohrid - 2 juv. (PMS) *Alopecosa* sp..

DISTRIBUCIJA. Evropa.
HOROTIP. Evropski.

***Arctosa cinerea* (Fabricius, 1777)**

Tarentula cinerea: Doflein 1921: 316.

Arctosa cinerea: Drensky 1929: 56; Giltay 1932: 21; Drensky 1935: 100; Drensky 1936: 34; Nikolić & Polenec 1981: 78; Deltshv i sar. 2000: 181; Lazarov 2004: 160; Komnenov 2014: 113.

LITERATURNI NALAZI. Pored Vardara u blizini Skoplja (**Doflein, 1921**); Resen, 05.1918 (**Drensky, 1929**); 1 ♀ (RBINS), Struga, 07.06.1930. leg. L. Giltay; 1 ♀ (RBINS), Đevđelija, 02.06.1930, leg. L. Giltay (**Giltay, 1932**); Katlanovo, 20 km jugoistočno od Skoplja (**Drensky, 1935**); 1 ♀, Dojransko jezero, Ačikot, 18.05.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshv i sar., 2000**); 1 ♂ 3 ♀♀, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 2 ♂♂, planina Osogovo, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 70 m severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., vlažna livada, klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje. Svi podaci u Stojićeviću (1907, 1929) bazirani su na pogrešnoj determinaciji juvenilnih primeraka: Đevđelija - 1 juv. (PMB 1820, u zbirci navedeno kao *Trochosa cinerea*) Lycosidae; Tetovo - 1 juv. (PMB 1822) Lycosidae.

DISTRIBUCIJA. Evropa, severozapadna Turska, Gruzija, Azerbejdžan.
HOROTIP. Evropski.

***Arctosa figurata* (Simon, 1876)**

Arctosa figurata: Komnenov 2014: 113.

LITERATURNI NALAZI. 11 ♂♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Veoma retka vrsta, koja je u Makedoniji registrovana jedino na planini Osogovo, na samo jednom lokalitetu.

DISTRIBUCIJA. Evropa.
HOROTIP. Evropski.

***Arctosa leopardus* (Sundevall, 1833)**

Trochosa leopardus: Stojićević 1907: 19.

Arctosa leopardus: Drensky 1929: 56; Stojićević 1929: 47; Drensky 1936: 34; Nikolić & Polenec 1981: 78; Deltshv i sar. 2000: 181; Blagoev 2002: 19; Komnenov 2002: 106; Stefanovska i sar. 2008: 42; Deltshv i sar. 2013: 32; Komnenov 2014: 114; Komnenov 2017: 50; Matevski i sar. 2017: 19.

Arctosa picta: Drensky 1929: 56 (pogrešna identifikacija).

Xerolycosa nemoralis: Stojićević 1929: 50 (pogrešna identifikacija).

Arctosa perita: Drensky 1935: 100 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 35; Nikolić & Polenec 1981: 78.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Trochosa leopardus*); Bitolj, kota 1248, 05.1918 (**Drensky, 1929**); Bitolj, kota 1248, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Arctosa picta*); 1 ♂ 2 ♀♀ (PMB 1824), Skoplje, Gornjo Blato, 08.05.1914, leg. D. Stojićević; 2 ♀♀ (PMB 1827), Skoplje, 05.1908, leg. J. Petrović; 11 ♂♂ 8 ♀♀ (PMB 1828), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929**); 1 ♂ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Stojićević, 1929** sub *Xerolycosa nemoralis*); Manastir "Sveto Blagovestenie", 14 km

severno-severozapadno od Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Arctosa perita*); 5 ♀♀, Dojransko jezero, Ačikot, 18.05.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); 3 ♂♂, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., rečna obala, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 66 ♂♂ 44 ♀♀, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 800 m južno-jugozapadno od Protoderci, 698 m n.m., trska, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 15 ♂♂ 2 ♀♀, Šar planina, Ceripašina, 1900 m n.m., tresetište, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Trochosa picta*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje. Sudeći da je *Arctosa picta* sinonim *Arctosa perita*, i da podatak u Drensky (1929) pretstavlja pogrešnu identifikaciju *Arctosa leopardus*, vrlo je moguće da se podatak o *A. perita* u Drensky (1935) bazira na pogrešnoj identifikaciji vrste *A. leopardus*. Podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju tri vrste: *Alopecosa farinosa*, *Pardosa amentata* i *Pardosa hortensis*.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, severni Iran, istočni Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan.

HOROTIP. Euromediteransko-srednjeazijski.

***Arctosa maculata* (Hahn, 1822)**

Trochosa perita: Drensky 1924: 21 (pogrešna identifikacija).

Arctosa maculata: Drensky 1929: 56; Stojićević 1929: 47; Drensky 1936: 35; Blagoev 2002: 19; Deltshev i sar. 2013: 32; Komnenov 2014: 114.

Arctosa perita: Drensky 1929: 56 (pogrešna identifikacija); Deltshev i sar. 2013: 33.

LITERATURNI NALAZI. Ohrid (**Drensky, 1924** sub *Trochosa perita*); 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Smirnov (Bitolsko) (**Drensky, 1929**); Bitolj, kota 1248 (**Drensky, 1929** sub *Arctosa perita*); 1 ♀ (PMB 1832), Skoplje, Pobožje, 07.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929**); planina Osogovo: 3 ♂♂ 2 ♀♀, Kratovo, desna strana Emiračke reke, ca. 70 m istočno od ušća u Zletovsku reku, 865 m n.m., rečna obala, klopke, 05.05-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Trochosa perita*), Ohrid, 05.1918, leg. et det. P. Drensky; 1 ♂, Ohrid, datum nedostaje, leg. P. Drensky (PMS, u zbirci navedena kao *Trochosa* sp.).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta je navedena kao *Trochosa amilacea*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska.

HOROTIP. Evropski.

***Arctosa perita* (Latreille, 1799)**

Trochosa perita: Drensky 1924: 21.

Arctosa perita: Stojićević 1929: 47; Baum 1930: 101; Blagoev 1999: 341; Deltshev i sar. 2013: 33.

LITERATURNI NALAZI. Ohrid (**Drensky, 1924** sub *Trochosa perita*); 1 ♀ (PMB 1850), Prilep, Pletvar, 20.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929**); Struga-Debar-Izvor, 27-

31.07.1929, leg. L. Černosvitov (**Baum, 1930**); 2 ♀♀, Šar planina, planinarski dom "Dolna Lešnica", reka Pena, 1480 m, 21.07.1995, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**).

NAPOMENA. Svi podaci o ovoj vrsti u Drensky (1929) navedeni kao *Arctosa picta* predstavljaju pogrešne identifikacije dve vrste: *Arctosa leopardus* i *A. maculata*. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) ne postoji u kolekciji Stojićevića. U katalogu iz 1929 godine Stojićević ne spominje ovaj podatak iz Tetova. Sledeći podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije juvenilnih primeraka: Veles - 1 juv. (PMB 1848) Lycosidae; Radovište [=Radoviš] - 1 juv. (PMB 1849) *Arctosa* sp.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Kavkaz? Introdokovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Evropski.

***Arctosa stigmosa* (Thorell, 1875)**

Arctosa stigmosa: Komnenov 2014: 115.

LITERATURNI NALAZI. 4 ♂♂ 1 ♀, Planina Osogovo, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., rečna obala, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak iz Bitolja, kota 1248 u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Arctosa variana*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska?, Rusija – zapadni, centralni i južni Sibir, zapadna Mongolija.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Arctosa variana* C. L. Koch, 1847**

Trochosa vigilans: Drensky 1924: 21 (pogrešna identifikacija).

Arctosa stigmosa: Drensky 1929: 56 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 36; Nikolić & Polenec 1981: 78; Blagoev 2002: 19.

Arctosa variana: Drensky 1935: 100; Drensky 1936: 36; Nikolić & Polenec 1981: 78; Blagoev 2002: 19.

LITERATURNI NALAZI. Ohrid (**Drensky, 1924** sub *Trochosa vigilans*); Bitolj, kota 1248 (**Drensky, 1929** sub *Arctosa stigmosa*); Katlanovo, 20 km jugoistočno od Skoplja (**Drensky, 1935**).

NOVINALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci primerak pogrešno određen kao *Trochosa vigilans*), Veles-Prilep, 05.1918, leg. et det. P. Drensky; 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Arctosa lutetiana*), Stari Dojran, 200 m jugoistočno od kampa Partizan, 150 m n.m., obala Dojranskog jezera, klopke, 24-30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. Podatak iz Ohrida u Drensky (1924) nije naveden u Drensky (1929) u popisu vrsta iz Makedonije i za ovaj podatak ne postoji materijal u zbirci Drenskog. U Drensky (1929) je naveden samo jedan podatak koji se odnosi na lokalitet Bitolj, kota 1248, podatak za koji takođe ne postoji materijal u zbirci Drenskog. U njegovoj zbirci postoji samo jedna ženka ove vrste, koja je pogrešno određena kao *Trochosa vigilans*, iz neodređenog lokaliteta Veles-Prilep. Ovo je podatak koji nije naveden u njegovom popisu iz 1929 godine. Nisu jasni razlozi za ovu haotičnu situaciju. Pošto je ovaj podatak iz nekog razloga ispušten u Drensky (1929) ja ga tretiram kao novi nalaz. Pošto se u svim ovim slučajevima, kod podataka iz Ohrida u Drensky (1924), Bitolja u Drensky (1929) i novog podatka iz Veles-Prilep radi o istom taksonu *Arctosa stigmosa* (pri čemu je *Trochosa vigilans* sinonim *Arctosa stigmosa*), koji kako smo već napomenuli predstavlja pogrešnu identifikaciju u slučaju ovog novog nepublikovanog nalaza iz Veles-Prilep, vrlo je moguće da su i podaci iz Ohrida u Drensky (1924) i Bitolj u Drensky (1929) bazirani na pogrešnoj identifikaciji vrste *Arctosa variana*, pa kao takve ih i navodim u ovom radu.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Maroko, Portugal, Španija, Italija, Austrija, Hrvatska, Rumunija, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Turska, južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Mediteranski.

***Aulonia albimana* (Walckenaer, 1805)**

Aulonia albimana: Drensky 1929: 49; Drensky 1936: 36; Nikolić & Polenec 1981: 78; Stefanovska i sar. 2008: 42; Blagoev 2002: 19; Deltshev i sar. 2013: 33; Komnenov 2014: 115.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 04.1917; Prilep; Bitolj, kota 1248; 2 ♀♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929**); Skoplje: Karpos [=Karpoš] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 14.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 600 m južno od Kapetanska Maala, 825 m n.m., rečna obala, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Egipat, Evropa, Turska, Sirija, Izrael, Liban, Gruzija, Azerbejdžan, severni Iran.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Geolycosa vultuosa* (C. L. Koch, 1838)**

Trochosa infernalis: Doflein 1921: 316.

Hogna infernalis: Drensky 1929: 53.

Hogna vultuosa: Stojićević 1929: 48.

Lycosa vultuosa: Drensky 1935: 100; Drensky 1936: 38; Deltshev i sar. 2000: 181.

Mimohogna vultuosa: Nikolić & Polenec 1981: 79.

Geolycosa vultuosa: Blagoev 2002: 19; Komnenov 2014: 115.

LITERATURNI NALAZI. U blizini Skoplja (**Doflein, 1921** sub *Trochosa infernalis*); široko rasprostranjena u Makedoniji; 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ 1 juv (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky; 1 ♂ 7 ♀♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Hogna infernalis*); 2 juv. (PMB 1873), Đevđelija, Udovo, 23.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 juv. (PMB 1878), Skoplje, Vodno, 07.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1879), Đevđelija, Gradac [=Gradec], 21.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1880), Đevđelija, 27.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1881), Štip, 06.06.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♂ subad. 1 ♀ (PMB 1882), Đevđelija, Petrovo Selo, 09.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1891), Veles, Vršnik, 07.10.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♀ (PMB 1894), Đevđelija, Mirovci [=Miravci], 08.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Hogna vultuosa*); Manastir "Sveto Blagovestenie", 14 km severno-severozapadno od Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Lycosa vultuosa*); 2 ♀♀, Dojransko jezero, Karadojranski Potok, leg. E. Stojkoska; 1 ♂ 1 ♀, Dojransko jezero, Mrdaja, leg. E. Stojkoska; 2 ♀♀, isti lokalitet, 17.05.1995, leg. E. Stojkoska; 3 ♀♀, Dojransko jezero, Ačikat, leg. E. Stojkoska; 1 subadult ♀, Dojransko jezero, 19.05.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000** sub *Lycosa vultuosa*); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, Beli, ca. 150 m južno od manastira Sveti Ilija, 550 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, 15.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 juv. (PMB 1788, u kolekciji navedena kao *Trochosa infernalis*), Veles, Vršnik, 07.10.1921, leg. D. Stojadinović, det. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1788, u kolekciji navedena kao *Trochosa infernalis*), isti lokalitet i datum, leg. D. Stojadinović, det. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1921, u kolekciji navedena kao *Trochosa infernalis*), Đevđelija, 21.05.1922, leg. et det. D. Stojićević; 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Hogna radiata*), 2.2 km jugoistočno od Crničani, livada, 250 m n.m., 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂, Skoplje, pored reke Vardar u blizini Gradskog stadiona, 01.10.2005, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) naveden kao *Trochosa infernalis* nije nađen u njegovoj zbirci. U katalogu iz 1929 godine Stojićević ne spominje ovaj podatak iz Tetova.

DISTRIBUCIJA. Slovačka, Ukrajina, Mađarska, Hrvatska, Rumunija, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, južni dio evropskog dela Rusije, Turkmenistan?

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Hogna radiata* (Latreille, 1817)**

Tarentula radiata: Doflein 1921: 317.

Hogna (Tarentua) [sic!] macedonica: Drensky 1929: 52.

Hogna praegransis: Stojićević 1929: 47 (delom pogrešna identifikacija).

Hogna radiata: Stojićević 1929: 47; Nikolić & Polenec 1981: 78; Blagoev 1999: 341; Deltšev i sar. 2000: 181; Blagoev 2002: 19; Komnenov 2002: 106; Komnenov 2003: 47; Stefanovska i sar. 2008: 42; Komnenov 2014: 116; Komnenov 2017: 50.

Trochosa macedonica: Giltay 1932: 20; Giltay 1933: 5.

Lycosa macedonica: Drensky 1935: 100; Drensky 1936: 37; Nikolić & Polenec 1981: 78.

Alopecosa macedonica: Nikolić & Polenec 1981: 77.

LITERATURNI NALAZI. Južnom delu doline Vardara (**Doflein, 1921** sub *Tarentula radiata*); Resen, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Hogna (Tarentua) macedonica*); 2 ♀♀ (PMB 1855), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part *Hogna praegransis*); 1 ♀ (PMB 1859), Skoplje, 07.1906, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929**); 1 ♀ (RBINS), Sermenli-Negorci, 04.06.1930, leg. L. Giltay (**Giltay, 1932** sub *Trochosa macedonica*); ♀, Vodno kod Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Lycosa macedonica*); 3 ♀♀, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); 1 ♀, Kičevo, Izvor, 27.07-05.08.1993, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, Šar planina, Popova Šapka, 08.1993, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, Kičevo, Izvor, 07.1994, leg. E. Stojkoska; 2 ♀♀, Kičevo, Izvor, 27.07-05.08.1994, leg. E. Stojkoska; 2 subadult ♀♀, Dojransko jezero, Mrdaja, Karadojranski Potok, 17.05.1995, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, planina Pelister, Palisnopje, 20.07.1995, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, Kičevo, Izvor, 15.08.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); Šar planina: 3 ♀♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, *Piceetum*, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♂ 1 ♀ juv., livada, pored Čepleske reke, Nežilovo, 750 m, 09.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, pored šumskog puta, prema Nežilovo pored Čepleske reke, 900-700 m, 18.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 10 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Krstec, ca. 1.5 km severno-severozapadno od Kočanskog jezera,

780 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 1.2 km severno-severozapadno od Rajeti, 1061 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 6 ♂♂, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, Kratovo, Ramni Nivi, 1105 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, ca. 600 m zapadno-severozapadno od manastira Sveti Joakim Osogovski, 779 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), 11.07-01.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Probištip, ca. 1.5 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 584 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 05.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Probištip, ca. 1 km zapadno od Lesново, 832 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m n.m., pored puta, ručno sakupljanje, 17.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Ljuboten, Korita, 1490 m n.m., bara obrasla sitom (*Juncus*), ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Ljuboten, Korita, 1500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na krečnjaku, ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Taksonomija vrste je problematična. Moja dosadašnja istraživanja govore da se pod imenom *H. radiata*, u Evropi i Mediteranu, krije nekoliko različitih vrsta.

DISTRIBUCIJA. Severna Afrika?, južna Evropa, Turska?, Kavkaz?, jugozapadni Turkmenistan?, severni Iran?

HOROTIP. Mediteranski.

***Lycosa praegrans* C. L. Koch, 1836**

Tarentula apuliae: Doflein 1921: 317 (pogrešna identifikacija).

Tarentula praegrans: Doflein 1921: 316.

Hogna apuliae: Drensky 1929: 52 (pogrešna identifikacija).

Hogna praegrans: Drensky 1929: 52; Stojićević 1929: 47 (in part).

Hogna tarentula: Stojićević 1929: 48 (pogrešna identifikacija).

Lycosa apuliae: Drensky 1936: 36.

Lycosa praegrans: Drensky 1936: 37; Nikolić & Polenec 1981: 79; Blagoev 2002: 19; Komnenov 2014: 116; Komnenov 2017: 50.

Lycosa tarentula: Nikolić & Polenec 1981: 79; Blagoev 2002: 19; Deltšev i sar. 2013: 32.

LITERATURNI NALAZI. U blizini Skoplja, Kaluckova [=Kalkovo] (**Doflein, 1921** sub *Tarentula apuliae*); Vodno kod Skoplja; Dedeli; Tomoros (1500 m) na Galičici (**Doflein, 1921** sub *Tarentula praegrans*); Ohrid, 05.1918; Resen, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Hogna apuliae*); Smirnov (Bitolsko), 07.1918; Suhodol (Bitolsko), 07.1918 (**Drensky, 1929** sub *Hogna praegrans*); 1 ♀ (PMB 1854), Veles, Vršnik, 07.10.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♀ (PMB 1855), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović; 1 ♀ (PMB 1895), Veles, Vršnik, 07.10.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** in part *Hogna praegrans*); 2 juv. (PMB 1872), Skoplje, 24.05.1921, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Hogna tarentula*); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 2

♂♂ 1 ♀, Šar planina, Ljuboten, Korita, 1500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na krečnjaku, ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 juv. (SMNH, nedeterminisan materijal), Đevđelija, 07.1960, leg. nedostaje; 1 ♀, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Hogna radiata*.

DISTRIBUCIJA. Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, južna Ukrajina, južni deo evropskog dela Rusije, Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Uzbekistan.

HOROTIP. Istočnomediteransko-srednjeazijski.

***Pardosa agrestis* (Westring, 1861)**

Lycosa agrestis: Drensky 1929: 50 (in part).

Lycosa agricola: Drensky 1929: 50 (delom pogrešna identifikacija).

Lycosa monticola: Drensky 1929: 50 (delom pogrešna identifikacija).

Pardosa agrestis: Drensky 1936: 46; Nikolić & Polenec 1981: 74; Blagoev 1999: 341; Blagoev 2002: 19; Stefanovska i sar. 2008: 42; Deltšev i sar. 2013: 33; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. 9 ♂♂ (PMS), Ohrid, Struga, 05.1918, leg. P. Drensky; Smirnov (Bitolsko); Crnobuki (Bitolsko) (**Drensky, 1929** in part *Lycosa agrestis*); Bitolj, kota 1248; planina Babuna, Abdi Han, Resen-Ohrid (**Drensky, 1929** in part *Lycosa agricola*); široko rasprostranjena u Makedoniji, maj i juni 1918; 2 ♀♀ (PMS) Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Lycosa monticola*); Šar planina: 4 ♀♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-2100 m, 12-23.07.1996, leg. M. Komnenov & V. Karčicki; 1 ♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-1500 m, 13.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Tri Vode" - jezera [?], 1330-2300 m, 18.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten], 1650 m, 09.07.1997, leg. G. Blagoev; 6 ♂♂ 14 ♀♀, Luboten [=Ljuboten], 1630-2100 m, 11.07.1997, leg. G. Blagoev; 1 ♂, Luboten [=Ljuboten], 1650-1800 m, 19.07.1997, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850-1650 m, 21.07.1996, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); Skoplje: Karpos [=Karlovo] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); Šar planina: 1 ♂ 1 ♀, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Dedelbeg, 2000 m n.m., u blizini jezera, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS, u zbirci delom pogrešno određena kao *Lycosa agricola*), Veles-Prilep, 05.1917, leg et det. P. Drensky.

NAPOMENA. Podaci u Drensky (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju četiri vrste: *Pardosa albatula*, *P. agricola*, *P. drenskii* i *P. monticola*. Podatak u Stojićeviću (1929) naveden kao *Lycosa agrestis*, predstavlja pogrešnu identifikaciju vrsta *Alopecosa pentheri* i *Pardosa agricola*.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Pardosa agricola* (Thorell, 1856)**

Lycosa albata: Stojićević 1907: 19 (pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 51.

Lycosa agrestis: Drensky 1929: 50 (delom pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 50 (pogrešna identifikacija).

Lycosa agricola: Drensky 1929: 50. (in part).

Lycosa monticola: Drensky 1929: 50 (delom pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 53 (pogrešna identifikacija).

Lycosa palustris: Drensky 1929: 50 (delom pogrešna identifikacija).
Lycosa fluviatilis: Stojićević 1929: 52.
Lycosa hortensis: Stojićević 1929: 52 (delom pogrešna identifikacija).
Lycosa monticola: Stojićević 1929: 53 (pogrešna identifikacija).
Pardosa fluviatilis: Drensky 1936: 48.
Pardosa agricola: Nikolić & Polenec 1981: 74; Stefanovska i sar. 2008: 42; Deltšev i sar. 2013: 33; Komnenov 2014: 117.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Lycosa albata*); 2 ♂♂ (PMS), Ohrid, Struga, 05.1918, leg. P. Drensky; Smirново (Bitolsko); Crnobuki, maj i juni 1918 (**Drensky, 1929** in part *Lycosa agrestis*); Bitolj, kota 1248; planina Babuna, Abdi Han, Resen; 1 ♂ 1 ♀ (PMS), Ohrid 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Lycosa agricola*); široko rasprostranjena u Makedoniji, maj i juni 1918; 2 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Lycosa monticola*); 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Resen; planina Babuna, Abdi Han; maj 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** in part *Lycosa palustris*); 1 ♂ (PMB 1989), Skoplje, 05.1908, leg. J. Petrović (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa agrestis*); 1 ♀ (PMB 2000), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa albata*); 1 ♀ (PMB 2060), Kočani [=Kochani], 19.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♂ (PMB 2061), Vinica, 21.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa fluviatilis*); 1 ♂ (PMB 2104), Skoplje, 06.1907, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Lycosa hortensis*); 1 ♀ (PMB 2123), Skoplje, Treska, 07.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2129), Skoplje, 06.1907, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2143), Skoplje, 08.1905, leg. J. Petrović (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa monticola*); Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., rečna obala, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) dat kao *Lycosa monticola*, nije naveden u Stojićević (1929). Podaci u Drensky (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Pardosa agrestis*.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Pardosa alacris* (C. L. Koch, 1833)**

Lycosa lugubris: Drensky 1929: 51 (delom pogrešna identifikacija).
Lycosa pullata: Drensky 1929: 51 (pogrešna identifikacija).
Lycosa chelata: Stojićević 1929: 51 (pogrešna identifikacija).
Pardosa alacris: Lazarov 2004: 160; Komnenov 2014: 117; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. 8 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; planina Babuna, Abdi Han; maj i juni 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** in part *Lycosa lugubris*); 2 ♂♂ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Resen, 04.1917; planina Babuna, Abdi Han, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Lycosa pullata*); 1 ♂ 1 ♀ (PMB 2016), Đevđelija, Sermenli, 30.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2026), Kavadarci, Alšar, 22.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa chelata*); 1 ♂, planina Pelister, manastir Sveti Ilija, kod Grančari, 1200 m n.m., 19.04.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, planina Pelister, duž Ruženske reke, 1350 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♂, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov; 2 ♀♀, planina Pelister, u okolini manastira Sveta Ana, 1350 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov; 6 ♀♀, vrh Garvan, 1850 m n.m., 02.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Osogovo: 3 ♂♂,

Makedonska Kamenica, leva strana Moštičke reke, ca. 700 m jugozapadno od Selište, 643 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 9 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 10 ♀♀, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 12 ♂♂, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1310 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 23 ♂♂ 3 ♀♀, Šar planina, Tetovo, Tetovsko Kale, hrastova šuma, 750 m n.m., klopke, 06.2007, leg. M. Jančevska (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Lycosa nigriceps*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky; 1 ♀ (PMS, u zbirci određena kao *Lycosa* sp.), isti lokalitet i datum, leg. et det. P. Drensky; 2 ♂♂ 16 ♀♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Lycosa lugubris*), isti lokalitet i datum, leg. et det. P. Drensky.

DISTRIBUCIJA. Evropa, zapadni Kazahstan.

HOROTIP. Evropski.

***Pardosa albatula* (Roewer, 1951)**

Lycosa agrestis: Drensky 1929: 50 (delom pogrešna identifikacija).

Pardosa albatula: Blagoev 1999: 341; Deltšev i sar. 2000: 181; Blagoev 2002: 20; Komnenov 2002: 106; Komnenov 2003: 47; Deltšev i sar. 2013: 33; Komnenov 2014: 118; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. 9 ♀♀ (PMS), Ohrid, Struga, 05.1918, leg. P. Drensky; Smirnov (Bitolsko); Crnobuki, maj i juni 1918 (**Drensky, 1929** in part *Lycosa agrestis*); Šar planina: 5 ♂♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom „Jelak“ - Ceripašina 1850-2120 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev; 7 ♂♂ 10 ♀♀, planinarski dom „Jelak“ - Ceripašina, 1850-2530 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♀♀, planinarski dom „Jelak“ - Studena reka, 1850-1730 m, 10.07.1995, leg. G. Blagoev; 13 ♂♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♂♂ 2 ♀♀, planinarski dom "Jelak" - Titov vrh, 1850-2757 m, 14.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom "Dolna Lešnica", Krivošijska reka, 1480-2200 m, 20.07.1995, leg. G. Blagoev; 3 ♂♂ 1 ♀, planinarski dom "Dolna Lešnica" - planinarski dom "Jelak", 1480-1850 m, 21.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom "Dolna Lešnica" - Karanikoličko jezero, 1480-2200 m, 21.07.1995, leg. G. Blagoev; 3 ♂♂, planinarski dom "Tri Vode", 1330-2100 m, 12-23.07.1996, leg. M. Komnenov & V. Karčicki; 1 ♂, planinarski dom "Tri Vode", 1330 m, 21.07.1996, leg. G. Blagoev; 11 ♀♀, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten], 1650 m, klopke, 08-21.07.1997, leg. G. Blagoev & S. Hristovski; 1 ♂ 2 ♀♀, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten], 1650 m, 16.07.1997, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); 2 ♀♀, Šar planina, Popova Šapka, 13.08.1993, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); Šar planina: 1 ♂ 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 2 ♀♀, planinarski dom "Jelak" - Ceripašina, 1850-2530 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♀, pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1200-1100 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 4 ♀♀, visokoplaninski pašnjak, Gorno Kjule - Marina Rupa, 1900-2100 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 3 ♀♀, planina Galičica, Džafa lokva, 1650 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Kormina, ca. 1.5 km istočno od Treštenjak, 1480 m n.m., mezofilna šumska livada, 13.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀,

Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, Kriva Palanka, Slana Bara, 2.2 km zapadno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., planinska livada blizu potoka, 18.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kriva Palanka, Carev vrh [=Sultan Tepe], 2080 m n.m., mezofilna subalpska livada, 17.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Ljuboten, Korita, 1500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na krečnjaku, ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH, nedeterminisan materijal), Šar planina, Ceripašina, u podnožju, 21.07.1978. leg. G. Džukić.

NAPOMENA. Vrsta *P. albatula* je veoma slabo poznata, problematične taksonomije. Vrsta je opisana sa Visokih Tatra i moguće je da populacije iz Makedonije i drugih okolnih regiona ne pripadaju vrsti *P. albatula*. Svi podaci u Drensky (1929) predstavljaju pogrešnu identifikaciju tri vrste: *Pardosa blanda*, *P. monticola* i *P. palustris*. Podatak u Stojićeviću (1929) naveden kao *Lycosa albata* predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Pardosa agricola*.

DISTRIBUCIJA. Južna Poljska, Slovačka, Austrija, severna Italija?, Rumunija, Srbija?, Bugarska?, Makedonija?, Albanija?, Grčka?

HOROTIP. Nije jasan.

***Pardosa amentata* (Clerck, 1757)**

Lycosa lugubris: Stojićević 1907: 19 (pogrešna identifikacija).

Lycosa amentata: Doflein 1921: 66; Drensky 1929: 51.

Lycosa blanola [sic!]: Drensky 1924: 21 (pogrešna identifikacija).

Lycosa atomaria: Drensky 1929: 52 (pogrešna identifikacija).

Lycosa blanda: Drensky 1929: 51 (pogrešna identifikacija).

Tarentula accentuata: Drensky 1929: 55 (delom pogrešna identifikacija).

Arctosa leopardus: Stojićević 1929: 47 (delom pogrešna identifikacija).

Lycosa chelata: Stojićević 1929: 51 (pogrešna identifikacija).

Lycosa hortensis: Stojićević 1929: 52 (delom pogrešna identifikacija).

Pardosa amentata: Drensky 1936: 47; Nikolić & Polenec 1981: 74; Blagoev 1999: 341; Blagoev 2002: 20; Komnenov 2002: 106; Lazarov 2004: 160; Deltšev i sar. 2013: 34; Komnenov 2014: 118; Komnenov 2017: 50.

Pardosa atomaria: Drensky 1936:47; Nikolić & Polenec 1981: 74; Deltšev i sar. 2013: 34.

Pardosa blanda: Drensky 1936: 47; Nikolić & Polenec 1981: 74; Blagoev 2002: 20; Deltšev i sar. 2013: 34.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Lycosa lugubris*); Kaluckova [=Kalkovo] (**Doflein, 1921** sub *Lycosa amentata*); Ohrid (**Drensky, 1924** sub *Lycosa blanola*); Resen-Ohrid, 05.1918; Bitolj, kota 1248, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Lycosa atomaria*); 3 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Lycosa blanda*); planina Babuna, Abdi Han; Bitolj, kota 1248; 1 ♂ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; april i maj 1918 (**Drensky, 1929** in part *Tarentula accentuata*); 1 ♀ (PMB 1828), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part *Arctosa leopardus*); 1 ♀ (PMB 2017), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa chelata*); 1 ♂ 3 ♀♀ (PMB 2103), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part *Lycosa hortensis*); Šar planina: 2 ♂♂ 1 ♀, Studena reka, 1730 m, 10.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♂♂ 2 ♀♀, Šipkovića, 1600-1850 m, klopke, 13.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 15.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂ 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 16.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom "Dolna Lešnica" - planinarski dom "Jelak", 1480-1850 m, 21.07.1995, leg. G. Blagoev; 4 ♀♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-2100 m, 12-23.07.1996, leg. M. Komnenov & V. Karčicki; 1 ♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-1500 m, 13.07.1996, leg. G. Blagoev; 2 ♀♀, planinarski dom "Tri Vode", 1400 m, klopke, 14-

23.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850-1650 m, 21.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♀, Luboten [=Ljuboten], VPPS [=visokoplaninski pašnjak], 1650-1800 m, 08.07.1997, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten] - Shiyata [=Šijata], 1650-1800 m, 10.07.1997, leg. G. Blagoev; 1 ♀, Luboten [=Ljuboten], 1630-2100 m, 11.07.1997, leg. G. Blagoev; 1 ♀, Vratnica, 750 m, 18.07.1997, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♂ 1 ♀, planina Pelister, duž Ruženske reke, 1350 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov; 8 ♂♂ 7 ♀♀, Kočani, Ponikva, Aramiska Češma, 1558 m n.m., vlažna livada, klopke, 06.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 5 ♀♀, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, Kriva Palanka, Vlaški Kolibi, 1631 m n.m., tresetište, klopke, 12.07-01.08.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 800 m južno-jugozapadno od Protoderci, 698 m n.m., trska, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 5 ♂♂ 1 ♀, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Ceripašina, 1900 m n.m., tresetište, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 2 ♀♀, Ljuboten, Korita, 1490 m n.m., bara obrasla sitom (*Juncus*), ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**). NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Lycosa atomaria*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky; 1 ♀, Šar planina, Gorno Jelovce, 1204 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 4 ♀♀, Šar planina, ca. 2.3 km severozapadno od Gorno Jelovce, 1395 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, ručno sakupljanje, 03.06.2017, leg. M. Komnenov. NAPOMENA. Podatak iz Tetova u Stojićević (1907) dat kao *Lycosa amentata* nije naveden u Stojićeviću (1929). Podatak u Stojićeviću (1929) naveden kao *Lycosa saccata*, predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Pardosa hortensis*. DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija. HOROTIP. Evropski.

***Pardosa atomaria* (C. L. Koch, 1847)**

- Lycosa morosa*: Drensky 1929: 51 (delom pogrešna identifikacija).
- Lycosa chelata*: Stojićević 1929: 51 (pogrešna identifikacija).
- Lycosa ferruginea*: Stojićević 1929: 51 (pogrešna identifikacija).
- Lycosa hortensis*: Stojićević 1929: 52 (delom pogrešna identifikacija).
- Lycosa paludicola*: Stojićević 1929: 54 (delom pogrešna identifikacija).
- Pardosa paludicola*: Drensky 1936: 50.
- Pardosa strigilata*: Nikolić & Polenec 1981: 76.
- Pardosa tatarica*: Blagoev 1999: 342; Blagoev 2002: 21.
- Pardosa atomaria*: Komnenov 2014: 118.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 05.1918 (**Drensky, 1929** in part *Lycosa morosa*); 1 ♀ (PMB 2026), Kavadarci, Alšar, 22.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa chelata*); 1 ♀ (PMB 2054), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa ferruginea*); 1 ♂ 2 ♀♀ (PMB 2077), Skoplje, 06.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2095), Đevdelija, Petrovo Selo, 09.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2100), Kavadarci, Alšar, 22.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Lycosa hortensis*); 2 ♀♀ (PMB 2158), Veles, Zelenikovo, 12.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** in part *Lycosa paludicola*); Ohrid (**Nikolić & Polenec, 1981** sub *Pardosa strigilata*); Šar planina: 1 ♂ 6 ♀♀, Vratnica, 750 m, 17.07.1997, leg. G. Blagoev; 3 ♀♀, Vratnica, 750-850 m, 20.07.1997, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999** sub *Pardosa tatarica*); planina Osogovo: 1 ♀, Kriva Palanka,

ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 600 m južno od Kapetanska Maala, 825 m n.m., rečna obala, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci delom pogrešno određena kao *Lycosa morosa*), Veles-Prilep, 05.1918, leg. et det. P. Drensky; 2 ♂♂ 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Pardosa proxima*), 6 km severozapadno od Đevdelija, uz Konjsku reku, šuma, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 2 ♂♂ 1 ♀, Katlanovo, na obali reke Pčinje, u žbunju, 238 m n.m., 31.10.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak u Drensky (1929) naveden kao *Lycosa atomaria*, predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Pardosa amentata*.

DISTRIBUCIJA. Italija, Slovenija, Hrvatska, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Kipar, severoistočna Turska, severozapadna Sirija.

HOROTIP. Istočnomediterranski.

***Pardosa bifasciata* (C. L. Koch, 1834)**

Pardosa bifasciata: Komnenov 2003: 47; Komnenov 2014: 119; Matevski i sar. 2017: 19.

LITERATURNI NALAZI. Planina Jakupica: 1 ♀, mesto sa papratima, ispod planinarskog doma "Čeples", 1400 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1400-1300 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, livada, pored Čepleske reke, Nežilovo, 750 m, 09.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); planina Osogovo: 2 ♂♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 7 ♂♂ 2 ♀♀, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Ponikva, Aramiska Češma, 1558 m n.m., vlažna livada, klopke, 06.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 1.4 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 2028 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 13.07-01.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 800 m južno-jugozapadno od Protoderci, 698 m n.m., trska, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Pardosa blanda* (C. L. Koch, 1833)**

Lycosa albata: Drensky 1929: 50 (pogrešna identifikacija).

Lycosa monticola: Stojićević 1929: 53 (pogrešna identifikacija).

Pardosa albata: Drensky 1936: 46.

Pardosops albatula: Nikolić & Polenec 1981: 77.

Pardosa blanda: Blagoev 1999: 341; Blagoev 2002: 20; Komnenov 2002: 106; Komnenov 2003: 47; Lazarov 2004: 160; Komnenov 2014: 119; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248; planina Babuna, Abdi Han; Resen; 1 ♂ 4 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Lycosa albata*); 1 ♀ (PMB 2131), Kavadarci, Alšar, 22.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa monticola*); Šar planina: 2 ♀♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07.07.1995, leg. G. Blagoev; 8 ♀♀, planinarski dom „Jelak“ - Ceripašina 1850-2120 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 10.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, Šipkovića, 1600-1850 m,

klopke, 13.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, Ceripašina - Titov vrh, 1730-2747 m, 14.07.1995, leg. G. Blagoev; 8 ♂♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, klopke, 15-21.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, Winibeg [=Džinibeg], reka Pena, 1600-2200 m, 18.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♀♀, planinarski dom "Dolna Lešnica", reka Pena, 1480 m, 20.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Jelak" - planinarski dom "Dolna Lešnica", 1850-1480 m, 20.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂ 2 ♀♀, planinarski dom "Dolna Lešnica", reka Pena, 1480 m, 21.07.1995, leg. G. Blagoev; 3 ♂♂ 4 ♀♀, planinarski dom "Dolna Lešnica" - Karanikoličko jezero, 1480-2200 m, 21.07.1995, leg. G. Blagoev; 6 ♂♂ 13 ♀♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-2100 m, 12-23.07.1996, leg. M. Komnenov & V. Karčicki; 1 ♂, planinarski dom "Tri Vode", 1330 m, 14.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom "Tri Vode", 1330-1900 m, 14.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Tri Vode", 1400 m, klopke, 19.07.1996, leg. G. Blagoev; 3 ♀♀, planinarski dom "Tri Vode" - Crni vrh, 1330-1800 m, 22.07.1996, leg. G. Blagoev; 6 ♀♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-1850 m, 22.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♂ 3 ♀♀, Luboten [=Ljuboten], 1650-1750 m, 10.07.1997, leg. G. Blagoev; 3 ♂♂ 16 ♀♀, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten] - Shiyata [=Šijata], 1650-1800 m, 10.07.1997, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1300 m, bukova šuma, klopke, 09-19.07.1998, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 3 ♀♀ 3 juv., planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 5 ♀♀, planinarski dom "Čeples", 1450 m, 07-22.07.1999, leg. M. Komnenov; 8 ♀♀, visokoplaninski pašnjak, Gorno Kjule, 1800-1900 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, visokoplaninski pašnjak, između Babine i Marine Rupe, 1800-1850 m, 19.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, planina Galičica, Preseka, 1600 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, Ceparska [=Caparska] reka, 1600 m n.m., 15.06.2002, leg. S. Lazarov; 2 ♀♀, Jorgov Kamak [=Kamen], 1740 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov; 4 ♀♀, vrh Garvan, 1850 m n.m., 02.09.2002, leg. S. Lazarov; 2 ♀♀, Lovečka kuća, 1940 m n.m., 15.06.2002, leg. B. Micevski (**Lazarov, 2004**); planina Osogovo: 2 ♀♀, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 1.4 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 2028 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 13.07-01.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Kriva Palanka, Carev vrh [=Sultan Tepe], 2080 m n.m., mezofilna subalpska livada, 17.07.2007, leg. M. Komnenov; 7 ♂♂ 1 ♀, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., rečna obala, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 3 ♀♀, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 18.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, 27.06.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 14.06-18.08.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, 19.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 3 ♀♀, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Govedarnik, 2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.1998, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 1 ♀, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 6 ♂♂ 1 ♀, Popova Šapka, 1700 m n.m., blizu potoka, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 3 ♂♂, Ceripašina, 1900 m n.m., tresetište, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♂ 1 ♀, Ceripašina, 2000 m n.m., visokoplaninski pašnjak na kamenjaru, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 5 ♂♂ 1 ♀, Ceripašina, 2000 m n.m., blizu potoka, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 3 ♂♂ 1 ♀, Karanikolečko jezero, 2000-2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Vakuf, 1946 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, Govedarnik - Crni Steni, 2100-

2400 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 18.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 7 ♀♀, Ljuboten, iznad planinarskog doma "Ljuboten", 1700-2000 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ljuboten, Korita, 1490 m n.m., bara obrasla sitom (*Juncus*), ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 3 ♀♀, Dedelbeg, 2000 m n.m., u blizini jezera, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; (Komnenov, 2017).

NOVINALAZI. 1 ♀ (SMNH, nedeterminisan materijal), Galičica, 09.07.1978, leg. G. Džukić; 7 ♀♀, Šar planina, Ljuboten, ca. 850 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1350 m n.m., pod kamenjem u bukovoju šumi, ručno sakupljanje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, Gorno Jelovce, 1204 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, ca. 2.3 km severozapadno od Gorno Jelovce, 1395 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, ručno sakupljanje, 03.06.2017, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Šar planina, ispod vrha Ljuboten, 2170 m n.m., subalpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Šar planina, vrh Ljuboten, 2320 m n.m., alpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Pardosa amentata*.

DISTRIBUCIJA. Španija, Andora, Francuska, južna Nemačka, Švajcarska, Lihtenštajn, Italija, Austrija, Rumunija, zapadna Ukrajina, Slovenija, Hrvatska, Srbija, Bugarska, Makedonija, Grčka, Turska?

HOROTIP. Južnoevropski.

***Pardosa cavannae* Simon, 1881**

NOVINALAZI. 1 ♂, Planina Korab, Kobilino Pole, 2382 m n.m., alpski pašnjak, 07.07.2016, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Centralna Italija, severna Albanija, severozapadna Makedonija.

HOROTIP. Oro-mediteranski.

***Pardosa consimilis* Nosek, 1905**

Lycosa monticola: Drensky 1929: 50 (delom pogrešna identifikacija).

Pardosa monticola: Drensky 1936: 46.

Pardosa consimilis: Komnenov 2014: 120.

LITERATURNI NALAZI. Široko rasprostranjena u Makedoniji; 2 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (Drensky, 1929 in part *Lycosa monticola*); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov; 10 ♂♂ 2 ♀♀, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kočani, Visoka Čuka, 1550 m n.m., mezofilna subalpska livada, 12.07.2007, leg. M. Komnenov; 14 ♂♂ 2 ♀♀, Kočani, Ponikva, Aramiska Češma, 1558 m n.m., vlažna livada, klopke, 06.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Kratovo, ca. 1 km zapadno-

jugozapadno od Muškovo, 1310 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).
DISTRIBUCIJA. Makedonija, Bugarska, Turska.
HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Pardosa cribrata* Simon, 1876**

Pardosa cribrata: Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, Ceripašina, 1900 m n.m., tresetište, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski (**Komnenov, 2017**).
DISTRIBUCIJA. Španija, jugozapadna Francuska, Italija, Austrija, Mađarska, Rumunija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka.
HOROTIP. Južnoevropski.

***Pardosa drenskii* Buchar, 1968**

Lycosa agrestis: Drensky 1929: 50 (delom pogrešna identifikacija).

Lycosa palustris: Drensky 1929: 50 (delom pogrešna identifikacija).

Pardosa drenskii: Blagoev 1999: 341; Komnenov 2014: 120.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Ohrid, Struga, 05.1918, leg. P. Drensky; Smirnov (Bitolsko); Crnobuki, maj i juni 1918 (**Drensky, 1929** in part *Lycosa agrestis*); 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Resen; planina Babuna, Abdi Han; maj 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** in part *Lycosa palustris*); 2 ♀♀, Šar planina, Ceripašina, 2100-2500 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); planina Osogovo: 1 ♂, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 1.4 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 2028 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 13.07-01.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 18.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, 27.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 4 ♀♀, isti lokalitet, 19.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 14.06-18.08.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVINALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, vrh Ljuboten, 2495 m n.m., alpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Noviji nalazi potvrđuju prisustvo ove vrste u subalpskim i alpskim zonama visokih planina. Nalaz iz Ohrida (Drensky, 1929) sa 700 m n.m., u tom pogledu odstupa. Moguće da je u pitanju greška. Ostaje otvoren problem koji treba da se dodatno istraži.

DISTRIBUCIJA. Zapadna Bugarska, zapadna i severna Makedonija, severoistočna Grčka.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Pardosa hortensis* (Thorell, 1872)**

Lycosa amentata: Stojićević 1907: 19 (pogrešna identifikacija).

Lycosa annulata: Stojićević 1907: 19; Drensky 1929: 51.

Lycosa hortensis: Stojićević 1907: 19; Drensky 1929: 51; Stojićević 1929: 52 (in part).

Lycosa ferruginea: Drensky 1929: 51 (pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 51 (pogrešna identifikacija).

Lycosa morosa: Drensky 1929: 51 (delom pogrešna identifikacija).

Arctosa leopardus: Stojićević 1929: 47 (delom pogrešna identifikacija).

Lycosa morosa: Stojićević 1929: 53 (pogrešna identifikacija).

Lycosa saccata: Stojićević 1929: 55 (pogrešna identifikacija).

Pardosa ferruginea: Drensky 1936: 48; Nikolić & Polenec 1981: 75; Blagoev 2002: 20.

Pardosa hortensis: Drensky 1936: 49; Nikolić & Polenec 1981: 75; Blagoev 1999: 341; Deltshev i sar. 2000: 181; Blagoev 2002: 20; Komnenov 2002: 106; Komnenov 2003: 47; Lazarov 2004: 160; Stefanovska i sar. 2008: 42; Deltshev i sar. 2013: 34; Komnenov 2014: 121; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Lycosa amentata*); isti lokalitet i datum (**Stojićević, 1907** sub *Lycosa annulata*); isti lokalitet i datum (**Stojićević, 1907** sub *Lycosa hortensis*); široko rasprostranjena u Makedoniji; 1 ♂ 7 ♀♀ (PMS) Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; 11 ♀♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Lycosa annulata*); april i maj 1917 i 1918: Ohrid, Bitolj-kota 1248, Kruševo (**Drensky, 1929** sub *Lycosa hortensis*); Bitolj, kota 1248, 04.1918 (**Drensky, 1929** sub *Lycosa ferruginea*); planina Babuna, Abdi Han, 05.1918 (**Drensky, 1929** in part *Lycosa morosa*); 1 ♀ (PMB 1828), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part *Arctosa leopardus*); 1 ♀ (PMB 2053), Prilep, Carev Dab, 17.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa ferruginea*); 4 ♀♀ (PMB 2080), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2085), Đevđelija, Gradac [=Gradec], 22.05.1922, leg. D. Stojićević; 4 ♀♀ (PMB 2088), Đevđelija, Huma, 28.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2089), Đevđelija, Konjsko, 29.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2095), Đevđelija, Petrovo Selo, 09.06.1920, leg. D. Stojićević; 5 ♀♀ (PMB 2102), Ohrid, 29.06.1920, leg. D. Stojićević; 14 ♂♂ 26 ♀♀ (PMB 2103), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović; 2 ♀♀ (PMB 2104), Skoplje, 06.1907, leg. D. Stojićević; 4 ♂♂ (PMB 2120), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part *Lycosa hortensis*); 1 ♀ (PMB 2152), Prilep, Sliva Česma, 19.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa morosa*); 1 ♀ (PMB 2206), Bitolj, 06.1906, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa saccata*); Šar planina: 3 ♀♀, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten] - Shiyata [=Šijata], 1650-1800 m, 10.07.1997, leg. G. Blagoev; 1 ♂ 1 ♀, Vratnica, 750 m, 17.07.1997, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten] - Vratnica, 1550-750 m, 17.07.1997, leg. G. Blagoev; 2 ♀♀, Vratnica, 750-850 m, 20.07.1997, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); 1 ♀, Skoplje, Rašče, 10.06.1993, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, Skoplje, Vodno, 25.06.1993, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, planina Bistra, Lazaropole, 14.05.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); 1 ♀ 1 juv., Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, planina Jakupica, planinarski dom "Čeples", 1450 m, 07-22.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 2 ♂♂, planina Pelister, Magarevo, 20.04.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 3 ♂♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 14.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 14.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 40 ♂♂ 3 ♀♀, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂ 1 ♀, Makedonska Kamenica, leva strana Moštičke reke, ca. 700 m jugozapadno od Selište, 643 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-

1100 m n.m., pored puta, ručno sakupljanje, 17.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Tetovo, Tetovsko Kale, hrastova šuma, 750 m n.m., klopke, 06.2007, leg. M. Jančevska; 1 ♀, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ljuboten, Korita, 1500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na krečnjaku, ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 5 ♀♀ (PMS, u zbirci delom pogrešno određena kao *Lycosa morosa*), Veles-Prilep, 05.1918, leg. et det. P. Drensky; 1 ♀, (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Lycosa ferruginea*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky; 1 ♂ (SMNH), Stari Dojran, 200 m jugoistočno od kampa Partizan, 150 m n.m., obala Dojranskog jezera, klopke, 24-30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Pardosa paludicola*), 2.2 km jugoistočno od Crničani, livada, 250 m n.m., 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂, Nogaevci, Ubogo, kserotermni pašnjak pored reke Bregalnice, 160 m n.m., sakupljanje motornim usisivačem, 16.03.2019, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju delom pogrešne identifikacije pet vrsta: *Pardosa atomaria*, *P. agricola*, *P. amentata*, *P. proxima* i *P. vittata*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Pardosa italica* Tongiorgi, 1966**

Lycosa wagleri: Stojićević 1929: 55 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 2225), Kavadarci, Gradsko, 06.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa wagleri*).

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Portugal, Italija, Makedonija, Bugarska, Rumunija, Ukrajina?, Gruzija?, Azerbejdžan?, južni i istočni deo evropskog dela Rusije?

HOROTIP. Južnoevropski.

***Pardosa lugubris* (Walckenaer, 1802)**

Lycosa lugubris: Drensky 1929: 51 (in part).

Pardosa chelata: Drensky 1936: 47.

Pardosa lugubris: Blagoev 1999: 341; Deltšev i sar. 2000: 181; Komnenov 2002: 106; Komnenov 2003: 47; Lazarov 2004: 160; Deltšev i sar. 2013: 34; Komnenov 2014: 121; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. 8 ♀♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; planina Babuna, Abdi Han (**Drensky, 1929** in part *Lycosa lugubris*); Šar planina: 1 ♀, Popova Šapka, 1550 m, 07.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 08.07.1995, leg. G. Blagoev; 12 ♂♂ 3 ♀♀, Studena reka, 1730 m, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev; 48 ♂♂ 5 ♀♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♂♂, Studena reka, 1730 m, 10.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♂♂ 3 ♀♀, planinarski dom „Jelak“ - Studena reka, 1850-1730 m, 10.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, Šipkovića, 1600-1850 m, klopke, 13.07.1995, leg. G. Blagoev; 8 ♂♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 15.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♀♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 16.07.1995, leg. G. Blagoev; 4 ♀♀, planinarski dom "Dolna Lešnica", reka Pena, 1480 m, 20.07.1995, leg. G. Blagoev; 3 ♀♀, planinarski dom "Dolna Lešnica", Krivošijska reka, 1480-2200 m, 20.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♀♀, planinarski dom "Jelak" - planinarski dom "Dolna Lešnica", 1850-1480 m, 20.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♀♀, planinarski dom "Dolna Lešnica", 1460 m, 21.07.1995, leg. G. Blagoev; 12 ♂♂ 3 ♀♀,

planinarski dom "Dolna Lešnica" - planinarski dom "Jelak", 1480-1850 m, 21.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂ 9 ♀♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-2100 m, 12-23.07.1996, leg. M. Komnenov & V. Karčicki; 1 ♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330 m, 12.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♂ 8 ♀♀, planinarski dom "Tri Vode", 1400 m, klopke, 13-23.07.1996, leg. G. Blagoev; 3 ♀♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-1500 m, 13.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Tri Vode", 1400 m, klopke, 14-23.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330 m, 14.07.1996, leg. G. Blagoev; 2 ♀♀, planinarski dom "Tri Vode", 1200 m, 16.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-1250 m, 16.07.1996, leg. G. Blagoev; 3 ♀♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330 m, 21.07.1996, leg. G. Blagoev; 3 ♀♀, planinarski dom "Jelak", 1850-1650 m, 21.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-1850 m, 22.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♂ 1 ♀, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten] - Shiyata [=Šijata], 1650-1800 m, 10.07.1997, leg. G. Blagoev; 12 ♀♀, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten] - Vratnica, 1550-750 m, 17.07.1997, leg. G. Blagoev; 1 ♀, Vratnica, 750 m, 17.07.1997, leg. G. Blagoev; 1 ♀, Vratnica, 750 m, 18.07.1997, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); 1 ♀, planina Žeden, Raduša, 10.06.1993, leg. E. Stojkoska; 1 ♂, planina Bistra, Lazaropole, 14.05.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); Šar planina: 7 ♀♀, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1300 m, bukova šuma, klopke, 09-19.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 2 ♀♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, *Piceetum*, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Gorno Jelovce - bačilo, 1220-1700 m, pored puta, 18.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♂ 1 ♀, u blizini Nežilova, 950 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, planinarski dom "Čeples", 1450 m, 07-22.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1400-1300 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, Jorgov Kamak [=Kamen], 1740 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, planina Pelister, Golema Livada, 03.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 10 ♀♀, Kočani, Jastrebnik, ca. 1.2 km severno-severozapadno od Rajeti, 1061 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 8 ♀♀, Kratovo, Ramni Nivi, 1105 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Zletovo, Ratkova Skala, 1115 m n.m., mezofilna šumska livada, 15.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♂, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, Jelak, 1850 m n.m., smrčeva šuma, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 2 ♀♀, Lešnica, reka Pena, 1400 m n.m., pored reke, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov; 5 ♀♀, Ljuboten, ca. 850 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1350 m n.m., pod kamenjem u bukovoj šumi, ručno sakupljanje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Staro Selo, 960 m n.m., mešovita šuma, prosejavanjem stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, Gorno Jelovce, 1204 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov; 6 ♀♀, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, Šar planina, ca. 1,7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1307 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 2,3 km severozapadno od Gorno Jelovce, 1395 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, ručno sakupljanje, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podaci u Drensky (1929) predstavljaju delom pogrešne identifikacije vrste *Pardosa alacris*. Svi podaci u Stojićeviću (1907, 1929) predstavljaju pogrešne identifikacije četiri vrsta: *Pardosa alacris*, *P. amentata*, *P. atomaria* i *P. proxima*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Kavkaz?

HOROTIP. Evropski.

***Pardosa mixta* (Kulczyński, 1887)**

Lycosa palustris: Drensky 1929: 50 (delom pogrešna identifikacija).

Lycosa mixta: Kratochvil 1935: 14.

Pardosa mixta: Nikolić & Polenec 1981: 75; Blagoev 1999: 342; Blagoev 2002: 20; Komnenov 2002: 106; Komnenov 2014: 122; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Resen; planina Babuna, Abdi Han; maj 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** in part *Lycosa palustris*); Korab, Mala Korabska Vrata, 20.07.1930, leg. J. Štorkan; Kajmakčalan, 22.07.1925, leg. J. Štorkan (**Kratochvil, 1935** sub *Lycosa mixta*); Šar planina: 2 ♂♂ 2 ♀♀, Popova Šapka, 1550 m, 07.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07.07.1995, leg. G. Blagoev; 15 ♂♂ 11 ♀♀, planinarski dom „Jelak“ - Ceripašina, 1850-2530 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev; 7 ♂♂, Ceripašina, 2100-2500 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev; 11 ♂♂ 12 ♀♀, planinarski dom „Jelak“ - Ceripašina 1850-2120 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♂♂ 4 ♀♀, vrh Ceripašina, 2530 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂ 4 ♀♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, klopke, 10-21.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom „Jelak“ - Studena reka, 1850-1730 m, 10.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, Studena reka, 1730 m, 10.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♂♂ 3 ♀♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 10.07.1995, leg. G. Blagoev; 3 ♂♂ 2 ♀♀, Ceripašina, 1600 m, 12.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, Šipkovića, 1600-1850 m, klopke, 13.07.1995, leg. G. Blagoev; 78 ♂♂ 15 ♀♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♂♂ 4 ♀♀, planinarski dom "Jelak" - Titov vrh, 1850-2757 m, 14.07.1995, leg. G. Blagoev; 18 ♂♂ 29 ♀♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, klopke, 15-21.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂ 2 ♀♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 15.07.1995, leg. G. Blagoev; 4 ♀♀, planinarski dom "Dolna Lešnica", reka Pena, 1480 m, 16.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 16.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♀♀, Winibeg [=Džinibeg], reka Pena, 1600-2200 m, 18.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂ 2 ♀♀, planinarski dom "Dolna Lešnica", Krivošijska reka, 1480-2200 m, 20.07.1995, leg. G. Blagoev; 3 ♂♂ 4 ♀♀, planinarski dom "Dolna Lešnica" - planinarski dom "Jelak", 1480-1850 m, 21.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂ 2 ♀♀, planinarski dom "Dolna Lešnica" - Karanikoličko jezero, 1480-2200 m, 21.07.1995, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); 2 ♂♂ 2 ♀♀, Šar planina, planinarski dom "Jelak" - Ceripašina, 1850-2530 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 1.4 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 2028 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 13.07-01.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., rečna obala, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 2 ♂♂, Govedarnik, 2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Govedarnik - Crni Steni, 2100-2400 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 18.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Bakardan, 2445 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Fudan, 2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 5 ♀♀, Ceripašina, 2200-2400 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 10.07.2009,

leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Ceripašina, 2400-2500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na kamenjaru, ručno sakupljanje, 10.07.2009, leg. M. Komnenov; 32 ♂♂, Ceripašina, 1900 m n.m., tresetište, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 5 ♂♂ 4 ♀♀, vrh Ljuboten, 2000-2350 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev; 2 ♂♂ 2 ♀♀, vrh Ljuboten, 2490 m.n.m. , visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀ (SMNH, nedeterminisan materijal), Šar planina, Vakaf Kajnak - Karabunar, 2000 m, 19.07.1978, leg. G. Džukić; 1 ♀, Šar planina, vrh Ljuboten, 2495 m n.m., alpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA.

DISTRIBUCIJA. Jugoistočna Francuska, severna Nemačka, Švajcarska, Lihtenštajn, severna Italija, Austrija, Rumunija, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija.

HOROTIP. Alpsko-Balkanski.

***Pardosa monticola* (Clerck, 1757)**

Lycosa agrestis: Drensky 1929: 50 (delom pogrešna identifikacija).

Lycosa albata: Drensky 1929: 50 (pogrešna identifikacija).

Lycosa monticola: Drensky 1929: 50 (in part).

Pardosa monticola: Drensky 1936: 49; Nikolić & Polenec 1981: 75; Blagoev 1999: 342; Blagoev 2002: 20; Komnenov 2002: 106; Lazarov 2004: 160; Stefanovska i sar. 2008: 43; Deltšev i sar. 2013: 34; Komnenov 2014: 122; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. 9 ♀♀ (PMS), Ohrid, Struga, 05.1918, leg. P. Drensky; Smirnov (Bitolsko); Crnobuki, maj i juni 1918 (**Drensky, 1929** in part *Lycosa agrestis*); Bitolj, kota 1248; planina Babuna, Abdi Han; Resen; Ohrid, maj i juni 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** sub *Lycosa albata*); široko rasprostranjena u Makedoniji, maj i juni 1918; 1 ♂ 5 ♀♀ (PMS) Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; 3 ♀♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Lycosa monticola*); Šar planina: 1 ♂, planinarski dom „Jelak“ - Ceripašina, 1850-2530 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, vrh Ceripašina, 2530 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♂♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 10.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, Ceripašina, 1600 m, 12.07.1995, leg. G. Blagoev; 23 ♂♂ 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 15.07.1995, leg. G. Blagoev; 12 ♂♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, klopke, 15-21.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten], 1600 m, klopke, 08-21.07.1997, leg. G. Blagoev & S. Hristovski; 8 ♂♂ 10 ♀♀, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten], 1650 m, klopke, 08-21.07.1997, leg. G. Blagoev & S. Hristovski; 2 ♂♂ 6 ♀♀, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten] - Shiyata [=Šijata], 1650-1800 m, 10.07.1997, leg. G. Blagoev; 1 ♂ 2 ♀♀, Luboten [=Ljuboten], 2000-2500 m, 11.07.1997, leg. G. Blagoev; 2 ♀♀, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten], 1650 m, 16.07.1997, leg. G. Blagoev; 1 ♀, Luboten [=Ljuboten], Koule [=Kule], 2290 m, 17.07.1997, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); 2 ♂♂ 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, planina Pelister, planinarski dom Kopanki, 1630 m, 04.09.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, planina Pelister, Golemo jezero, 2220 m, 15.06.2002, leg. B. Micevski (**Lazarov, 2004**); Skoplje: Karpos [=Karpoš] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂ 2 ♀♀, Kočani, Ponikva, Aramiska Češma, 1558 m n.m., vlažna livada, klopke, 06.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 4 ♀♀, Kočani, Ponikva, ca. 200 m severoistočno od Aramiske Češme, 1583 m n.m., mezofilna planinska livada, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Govedarnik, 2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno

sakupljanje, 14.07.1998, leg. M. Komnenov; 7 ♂♂ 1 ♀, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Lera, 2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Ceripašina, 2200-2400 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 10.07.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 21 ♀♀, Ceripašina, 1900 m n.m., tresetište, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♀, Karanikolečko jezero, 2000-2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, vrh Ljuboten, 2000-2350 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev; 1 ♀, Ljuboten, Korita, 1490 m n.m., bara obrasla sitom (*Juncus*), ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov; 14 ♀♀, Ljuboten, Korita, 1500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na krečnjaku, ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 4 ♂♂ (PMS, u zbirci delom pogrešno određena kao *Lycosa agrestis*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky; 3 ♀♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Lycosa albata*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky; 1 ♂ 1 ♀ (SMNH, nedeterminisan materijal), Galičica, 1900 m, 18.06.1987, leg. G. Džukić; 1 ♀, Šar planina, ispod vrha Ljuboten, 2170 m n.m., subalpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) dat kao *Lycosa monticola* nije naveden u Stojićeviću (1929). Podaci u Drensky (1929) predstavljaju delom pogrešne identifikacije tri vrste: *Pardosa agrestis*, *Pardosa agricola* i *Pardosa consimilis*. U zbirci Stojićevića svi primerici određeni kao *Pardosa monticola* zapravo predstavljaju pogrešnu identifikaciju sledećih vrsta: *Pardosa agricola*, *P. blanda*, *Pardosa* sp. i *Alopecosa petheri*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska?, Kavkaz?

HOROTIP. Evropski.

***Pardosa morosa* (L. Koch, 1870)**

Lycosa morosa: Drensky 1929: 51 (in part).

Pardosa morosa: Drensky 1936: 49; Nikolić & Polenec 1981: 75; Blagoev 1999: 342; Blagoev 2002: 20; Komnenov 2014: 123; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 05.1918 (**Drensky, 1929** in part *Lycosa morosa*); 1 ♀, Šar planina, Vratnica, 750-850 m, 20.07.1997, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); 1 ♀, planina Osogovo, Kriva Palanka, Sredno Brdo, Toranica, 1510 m n.m., mezofilna subalpska livada, 27.07.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 2 ♀♀, Lešnica, reka Pena, 1400 m n.m., pored reke, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ 2 ♀♀ (PMS, u zbirci navedena kao *Lycosa morosa*), Ohrid, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. Podaci u Drensky (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju tri vrste: *Pardosa atomaria*, *P. hortensis* i *P. vittata*. Svi podaci o ovoj vrsti u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije dve vrste: *Alopecosa petheri* i *Pardosa hortensis*.

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, južna Francuska, južna Nemačka, Švajcarska, Italija, Austrija, Poljska, Češka, Slovačka, Ukrajina, Rumunija, Mađarska, Slovenija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Bugarska, Makedonija, Grčka, Turska, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Južnoevropsko-Kavkaski.

***Pardosa nebulosa* (Thorell, 1872)**

Pardosa nebulosa: Deltshev i sar. 2000: 181.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (MMNH 2529), Dojransko jezero, Ačikot, 18.05.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**).

NAPOMENA U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podatak sa planine Babune u Drensky (1929) je sumnjiv i najverovatnije predstavlja pogrešnu identifikaciju. Vrsta je do 1966 godine bila poznata samo na osnovu ilustracija slabijeg kvaliteta muškog pedipalpa i epigine autora Chyzer & Kulczyński (1891), prema kojima je bilo lako zameniti ovu vrstu sa srodnim vrstama iz *Pardosa lugubris* grupe ili vrstama iz roda *Trochosa*. Tek nakon revizije roda *Pardosa* u Italiji (Tongiorgi, 1966) kada su prezentovane mnogo kvalitetnije ilustracije, bilo je moguće pouzdano identifikovati ovu vrstu. Za sada, jedini pouzdan nalaz ove vrste u Makedoniji predstavlja nalaz ženke u okolini Dojranskog jezera objavljen u Deltshev i sar. (2000). Vredno je istaći da je *P. nebulosa* najkrupnija vrsta ovog roda u Makedoniji.

DISTRIBUCIJA. Češka, Slovačka, Austrija, Italija, Rumunija, Ukrajina, Mađarska, Srbija, Bugarska, Makedonija, Grčka, Turska, Kavkaz? Nedovoljno poznata vrsta čiji areal distribucije nije tačno poznat u momentu, sa sumnjivim nalazima čak do Kine.

HOROTIP. Karpato-Balkanski.

***Pardosa nigra* (C. L. Koch, 1834)**

Pardosa nigra: Blagoev 1999: 342; Blagoev 2002: 20; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♂♂, Šar planina, Luboten [=Ljuboten], 2000-2500 m, 11.07.1997, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); 1 ♀, Šar planina, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, vrh Ljuboten, 2495 m n.m., alpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Alpi – jugoistočna Francuska, južna Nemačka, Švajcarska, Italija, Austrija; Karpati – južna Poljska, Slovačka, zapadna Ukrajina, Rumunija; Bugarska, Makedonija, Turska?

HOROTIP. Alpsko-Karpato-Balkanski.

***Pardosa paludicola* (Clerck, 1757)**

Lycosa paludicola: Doflein 1921: 315; Drensky 1929: 51; Stojićević 1929: 54 (in part).

Pardosa paludicola: Drensky 1936: 50; Nikolić & Polenec 1981: 76; Stefanovska i sar. 2008: 43.

LITERATURNI NALAZI. Pored Vardara u blizini Skoplja (**Doflein, 1921** sub *Lycosa paludicola*); planina Babuna, Abdi Han, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Lycosa paludicola*); 1 ♀ (PMB 2162), Skoplje, 05.1908, leg. J. Petrović (**Stojićević, 1929** in part *Lycosa paludicola*); Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje. Podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrst *Pardosa atomaria* i *Pardosa proxima*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska?, Kavkaz?, Rusija?, Srednja Azija?, Kina?

HOROTIP. Evropski.

***Pardosa palustris* (Linnaeus, 1758)**

Lycosa albata: Drensky 1929: 50 (pogrešna identifikacija).

Lycosa palustris: Drensky 1929: 50 (in part).

Pardosa tarsalis: Drensky 1936: 52.

Pardosa palustris: Nikolić & Polenec 1981: 76; Blagoev 1999: 342; Deltšev i sar. 2000: 181; Blagoev 2002: 20; Komnenov 2002: 106; Deltšev i sar. 2013: 35; Komnenov 2014: 123; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248; planina Babuna, Abdi Han; Resen; Ohrid; maj i juni 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** sub *Lycosa albata*); 3 ♀♀ (PMS), Ohrid; Resen; planina Babuna, Abdi Han; maj 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** in part *Lycosa palustris*); Šar planina: 1 ♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, klopke, 15-21.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom "Tri Vode", 1330-2100 m, 12-23.07.1996, leg. M. Komnenov & V. Karčicki; 2 ♂♂, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten], 1600 m, klopke, 08-21.07.1997, leg. G. Blagoev & S. Hristovski; 1 ♂, Vratnica, 750 m, 17.07.1997, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); 1 ♀, Šar planina, Popova Šapka, 13.08.1993, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); 1 ♂, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); 46 ♂♂ 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, Ponikva, Aramiska Češma, 1558 m n.m., vlažna livada, klopke, 06.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 72 ♂♂ 28 ♀♀, Šar planina, Ceripašina, 1900 m n.m., tresetište, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Lycosa albata*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. Podaci u Drensky (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrsta *Pardosa agricola*, *Pardosa drenska* i *Pardosa mixta*.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, severni Iran, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Koreja, Kina.

HOROTIP. Holarktički.

***Pardosa prativaga* (L. Koch, 1870)**

Lycosa riparia: Drensky 1929: 51 (pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 54.

Lycosa pullata: Stojićević 1929: 54 (pogrešna identifikacija).

Trochosa ruricola: Stojićević 1929: 45 (pogrešna identifikacija).

Pardosa riparia: Drensky 1936: 52; Blagoev 2002: 20.

Pardosa kervillei: Nikolić & Polenec 1981: 75.

Pardosa prativaga: Blagoev 1999: 342; Komnenov 2003: 47; Lazarov 2004: 160; Stefanovska i sar. 2008: 43; Deltšev i sar. 2013: 35; Komnenov 2014: 123.

Pardosa tasevi: Komnenov 2014: 124 (delom pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. Resen; Smirnov (Bitolsko); maj i juni (**Drensky, 1929** sub *Lycosa riparia*); 1 ♀ (PMB 2178), Skoplje, 08.1908, leg. J. Petrović (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa pullata*); 3 ♂♂ 1 ♀ (PMB 2179), Skoplje, Gornjo Blato, 08.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2181), Skoplje, 20.05.1905, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa riparia*); 1 ♂ (PMB 1754), Skoplje, Katlanovo, 09.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Trochosa ruricola*); 1 ♀, planina Jakupica, paprati ispod planinarskog doma "Čeples", 1400 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 2 ♀♀, planina Pelister, Golema Livada, 03.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 74 ♂♂ 23 ♀♀, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 800 m južno-jugozapadno od Protoderci, 698 m n.m., trska, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, 762 m n.m., livada, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 210 m jugozapadno od Klinčareto, 428 m n.m., rečna obala, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 2 ♂♂ 1 ♀,

planina Osogovo, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 210 m jugozapadno od Klinčareto, 428 m n.m., rečna obala, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Kommenov, 2014** in part *Pardosa tasevi*).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje. Podaci u Stojićeviću (1929) navedeni kao *Lycosa riparia* predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju dve vrste: *Alopecosa pentheri* i *Pardosa pullata*.

DISTRIBUCIJA. Gotovo čitava Evropa, istočna Turska?

HOROTIP. Evropski.

***Pardosa proxima* (C. L. Koch, 1847)**

Lycosa lugubris: Stojićević 1907: 19 (pogrešna identifikacija).

Lycosa proxima: Drensky 1929: 52.

Lycosa wagleri: Drensky 1929: 52 (pogrešna identifikacija).

Lycosa chelata: Stojićević 1929: 51 (pogrešna identifikacija).

Lycosa ferruginea: Stojićević 1929: 51 (pogrešna identifikacija).

Lycosa hortensis: Stojićević 1929: 52 (delom pogrešna identifikacija).

Lycosa paludicola: Stojićević 1929: 54 (delom pogrešna identifikacija).

Lycosa proxima: Stojićević 1929: 54.

Pardosa proxima: Drensky 1935: 99; Drensky 1936: 51; Tongiorgi 1966: 306; Deltshev i sar. 2000: 181; Blagoev 2002: 20; Lazarov 2004: 160; Stefanovska i sar. 2008: 43; Matevski i sar. 2017: 19.

Pardosa Wagleri: Drensky 1936: 53; Nikolić & Polenec 1981: 77; Blagoev 2002: 21.

Pardosa vlijmi: Komnenov 2014: 124.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Lycosa lugubris*); Bitolj, kota 1248, 04.1918; Resen, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Lycosa proxima*); Bitolj, kota 1248, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Lycosa wagleri*); 1 ♀ (PMB 2017), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa chelata*); 1 ♀ (PMB 2050), Kočani, 19.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa ferruginea*); 1 ♂ (PMB 2081), Veles, Zelenikovo, 12.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** in part *Lycosa hortensis*); 1 ♀ (PMB 2159), Skoplje, Katlanovsko Blato, 08.05.1914, leg. D. Stojićević; 2 ♀♀ (PMB 2160), Veles, Sveti Nikola, 15.05.1921, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2162), Skoplje, 05.1908, leg. J. Petrović; 1 ♀ (PMB 2163), Đevđelija, 12.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2164), Ohrid, Studenčišta, 29.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Lycosa paludicola*); 2 ♀♀ (PMB 2168), Skoplje, Gornjo Blato, 08.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2170), Prilep, manastir Treskavec, 18.06.1920, leg. D. Stojićević; 6 ♀♀ (PMB 2171), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa proxima*); u neposrednoj blizini grada Skoplja (**Drensky, 1935**); Makedonija (**Tongiorgi, 1966**); 1 ♀, Skoplje, Rašče, 10.06.1993, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); 3 ♀♀, Gjavato u blizini Bitolj, 1000 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, Ponikva, Aramiska Česma, 1558 m n.m., vlažna livada, klopke, 06.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Kommenov, 2014** sub *Pardosa vlijmi*).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Lycosa wagleri*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky; 1 ♀ (PMS, u zbirci navedena kao *Lycosa proxima*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky; 4 ♂♂ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Lycosa* sp.), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky; 1 ♂ (SMNH, u zbirci određena kao *Pardosa* sp.), Stari Dojran, 200 m jugoistočno od kampa Partizan, 150 m n.m., obala Dojranskog jezera, klopke, 24-30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂, Nogaevci, Ubogo, kserotermni pašnjak pored reke Bregalnice, 160 m n.m., sakupljanje motornim usisivačem, 16.03.2019, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) dat kao *Lycosa paludicola* nije naveden u Stojićeviću (1929). Jednog mužjaka iz Starog Dojrana u zbirci Prirodnjačkog muzeja u Ljubljani, odredio sam kao *Pardosa vlijmi*, jer u to vreme *P. vlijmi* nije trtirana sinonimom *P. proxima*.

DISTRIBUCIJA. Maroko, Kanarska ostrva, Francuska, Italija, Makedonija, Bugarska, Grčka, Turska.

HOROTIP. Mediteranski.

***Pardosa pullata* (Clerck, 1757)**

Lycosa prativaga: Stojićević 1907: 19 (pogrešna identifikacija).

Lycosa riparia: Stojićević 1929: 54 (delom pogrešna identifikacija).

Pardosa pullata: Blagoev 1999: 342; Blagoev 2002: 20; Komnenov 2003: 47; Stefanovska i sar. 2008: 43; Deltšev i sar. 2013: 35.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Lycosa prativaga*); 1 ♀ (PMB 2182), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part *Lycosa riparia*); 1 ♂, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); planina Jakupica: 1 ♂, bukova šuma, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450-1500 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, put u bukovoju šumi, Gorno Kjule, 1400-1800 m, 19.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂ 1 ♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**).

NAPOMENA. Podatak u Drensky (1929) naveden kao *Lycosa pullata*, predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Pardosa alacris*. Podatak u Stojićeviću (1929) naveden kao *Lycosa pullata*, predstavlja pogrešnu identifikaciju vrsta *Alopecosa pentheri* i *Pardosa prativaga*. Podatak u Komnenovu (2002) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Pardosa tasevi*.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Pardosa tasevi* Buchar, 1968**

Pardosa prativaga: Blagoev 1999: 342 ((pogrešna identifikacija).

Pardosa prativaga: Komnenov 2002: 106 (pogrešna identifikacija).

Pardosa pullata: Komnenov 2002: 106 (pogrešna identifikacija).

Pardosa tasevi: Komnenov: 2014: 124 (in part); Komnenov 2017: 45, 50.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 16.07.1995, leg. G. Blagoev; 3 ♀♀, planinarski dom "Dolna Lešnica", reka Pena, 1480 m, 20.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom "Dolna Lešnica", 1460 m, 21.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♂♂ (PMS), planinarski dom "Tri Vode", 1330-2100 m, 12-23.07.1996, leg. M. Komnenov & V. Karčicki; 2 ♀♀ (PMS), planinarski dom "Tri Vode", 1330 m, 14.07.1996, leg. G. Blagoev; 2 ♂♂ (PMS), planinarski dom "Tri Vode", 1400 m, klopke, 14-23.07.1996, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999** sub *Pardosa prativaga*); 5 ♀♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Pardosa prativaga*); 1 ♂, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002** sub *Pardosa pullata*); planina Osogovo: 2 ♀♀, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 123 ♂♂ 18 ♀♀, Kočani, Ponikva, Aramiska Češma, 1558 m n.m., vlažna livada, klopke, 06.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov;

8 ♂♂ 4 ♀♀, Kriva Palanka, Vlaški Kolibi, 1631 m n.m., tresetište, klopke, 12.07-01.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014** in part); Šar planina: 1 ♂ 1 ♀, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Jelak, 1850 m n.m., smrčeva šuma, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 6 ♂♂, Ceripašina, 1900 m n.m., tresetište, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♂ 2 ♀♀, Lešnica, reka Pena, 1400 m n.m., pored reke, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ljuboten, Korita, 1490 m n.m., bara obrasla sitom (*Juncus*), ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVINALAZI. 3 ♂♂ 3 ♀♀, Šar planina, Gorno Jelovce, 1204 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 3 ♀♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, ca. 1.7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1307 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 1 ♀, Šar planina, ca. 2.3 km severozapadno od Gorno Jelovce, 1395 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, ručno sakupljanje, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Taksonomski nedovoljno poznata vrsta koja se lako može pomešati sa *P. prativaga*. Ekološki, obe su vrste relativno dobro definisane i odvojene. *Pardosa tasevi* je tipično planinska vrsta koja se može naći na kontinentalnim i subalpskim vlažnim pašnjacima na nadmorskim visinama od 1200-1900 m. Dok je *P. prativaga* veoma retka na planinama i najčešće se sreće na nižim nadmorskim visinama (200-900 m) u nizinama i pobrđu, pored reka, blata i na vlažnim livadama.

DISTRIBUCIJA. Severna Makedonija, severna Grčka, zapadna Bugarska (tipski lokalitet – Planina Vitoša, 1350 m), Rumunija?, Kavkaz?

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Pardosa vittata* (Keyserling, 1863)**

Lycosa ferruginea: Stojićević 1907: 19 (pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 51.

Lycosa morosa: Drensky 1929: 51 (delom pogrešna identifikacija).

Lycosa vittata: Drensky 1929: 52.

Lycosa hortensis: Stojićević 1929: 52 (delom pogrešna identifikacija).

Lycosa vittata: Stojićević 1929: 55.

Lycosa wagneri: Stojićević 1929: 55 (pogrešna identifikacija).

Pardosa vittata: Drensky 1935: 99; Drensky 1936: 53; Nikolić & Polenec 1981: 77; Blagoev 1999: 342; Blagoev 2002: 21; Stefanovska i sar. 2008: 43; Deltšev i sar. 2013: 35; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Lycosa ferruginea*); planina Babuna, Abdi Han, 05.1918 (**Drensky, 1929** in part *Lycosa morosa*); Resen-Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Lycosa vittata*); 1 ♀ (PMB 2054), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa ferruginea*); 2 ♂♂ (PMB 2098), Đevđelija, 12.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Lycosa hortensis*); 1 ♀ (PMB 2222), Đevđelija, 12.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa vittata*); 1 ♂ (PMB 2225), Kavadarci, Gradsko, 06.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Lycosa wagneri*); u neposrednoj blizini grada Skoplja (**Drensky, 1935**); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten], 1650 m, 16.07.1997, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂, Šar planina, Ceripašina, 1900 m n.m., tresetište, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS, u zbirci delom pogrešno određena kao *Lycosa morosa*), Veles-Prilep, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena.

DISTRIBUCIJA. Španija, Francuska, Švajcarska, Italija, Austrija, Ukrajina, Slovenija, Hrvatska, Srbija, Rumunija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, južni deo evropskog dela Rusije, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Južnoevropsko-Kavkaski.

***Pirata piraticus* (Clerck, 1757)**

Pirata piraticus: Stojićević 1929: 46; Drensky 1936: 39; Nikolić & Polenec 1981: 79; Blagoev 2002: 21; Komnenov 2014: 125.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀ (PMB 1800), Skoplje, Katlanovo, 08.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929**); planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 800 m južno-jugozapadno od Protoderci, 698 m n.m., trska, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Alžir, Tunis, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Pirata piscatorius* (Clerck, 1757)**

Pirata piscatoria: Doflein 1921: 239.

Pirata piscatorius: Drensky 1929: 56; Drensky 1936: 39; Nikolić & Polenec 1981: 79; Blagoev 2002: 21; Deltšev i sar. 2013: 36; Komnenov 2014: 126.

LITERATURNI NALAZI. Schardakh [=Šar planina], Kobilica, Mala Rupa (**Doflein, 1921** sub *Pirata piscatoria*); Resen-Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929**); 5 ♂♂ 2 ♀♀, planina Osogovo, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 800 m južno-jugozapadno od Protoderci, 698 m n.m., trska, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podatak u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Pirata tenuitarsis*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Rusija – zapadni i centralni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Pirata tenuitarsis* Simon, 1876**

Pirata piscatorius: Stojićević 1929: 46 (pogrešna identifikacija).

Pirata tenuitarsis: Komnenov 2014: 126.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 1806), Kočani, 06.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Pirata piscatorius*); 2 ♂♂, planina Osogovo, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 800 m južno-jugozapadno od Protoderci, 698 m n.m., trska, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, južni Kazahstan, jugoistočni Uzbekistan, severna Mongolija.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Piratula hygrophila* (Thorell, 1872)**

Pirata hygrophila: Deltšev i sar. 2000: 181.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Planina Bistra, Mladenova Česma, 06.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000** sub *Pirata hygrophila*).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, ca. 2.3 km severozapadno od Gorno Jelovce, 1395 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, ručno sakupljanje, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, istočni Kazahstan, Rusija – južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Piratula knorri* (Scopoli, 1763)**

Pirata Knori [sic!]: Drensky 1929: 56; Drensky 1936: 39.

Pirata knorri: Nikolić & Polenec 1981: 79; Blagoev 2002: 20; Deltšev i sar. 2013: 36; Komnenov 2014: 125.

LITERATURNI NALAZI. Resen-Ohrid (**Drensky, 1929** sub *Pirata Knori*); planina Osogovo: 1 ♀, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.07.2007, leg. M. Komnenov; 5 ♀♀, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 1 ♀, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014** sub *Pirata knorri*).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Piratula latitans* (Blackwall, 1841)**

Pirata latitans: Blagoev 1999: 342; Blagoev 2002: 21; Komnenov 2002: 106; Lazarov 2004: 160; Deltšev i sar. 2013: 36.

Piratula latitans: Komnenov 2014: 125; Komnenov 2017: 50; Matevski i sar. 2017: 19.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 3 ♂♂, planinarski dom "Tri Vode", 1400 m, klopke, 14-23.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-1250 m, 16.07.1996, leg. G. Blagoev; 2 ♀♀, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten], 1650 m, 16.07.1997, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999** sub *Pirata latitans*); 7 ♂♂ 7 ♀♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Pirata latitans*); 1 ♀, planina Pelister, Golema Livada, 03.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004** sub *Pirata latitans*); 1 ♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013** sub *Pirata latitans*); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Ponikva, Aramiska Češma, 1558 m n.m., vlažna livada, klopke, 06.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., rečna obala, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 28 ♂♂ 6 ♀♀, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 800 m južno-jugozapadno od Protoderci, 698 m n.m., trska, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♂, Ceripašina, 1900 m n.m., tresetište, klopke,

13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♀, Ljuboten, Korita, 1490 m n.m., bara obrasla sitom (*Juncus*), ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**). NOVI NALAZI. 2 ♂♂, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Trochosa hispanica* Simon, 1870**

Trochosa lapidicola: Stojićević 1907: 19 (pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 45.

Trochosa ruricola: Stojićević 1929: 45 (pogrešna identifikacija).

Trochosa hispanica: Deltšev i sar. 2000: 181; Stefanovska i sar. 2008: 43; Deltšev i sar. 2013: 36; Komnenov 2014: 127.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Trochosa lapidicola*); 2 ♀♀ (PMB 1741), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Trochosa lapidicola*); 2 ♀♀ (PMB 1752), Skoplje, 04.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1755), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1758), Đevđelija, Gradac [=Gradec], 22.05.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Trochosa ruricola*); 4 ♀♀, Skoplje, 19.04.1986, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); Skoplje: Karpos [=Karloš] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 1 ♀, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 800 m južno-jugozapadno od Protoderci, 698 m n.m., trska, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1.5 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 584 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1 km zapadno od Lesnovo, 832 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH, u zbirci određena kao *Trochosa* sp.), 2 km jugozapadno od Crničani, 170 m n.m., šuma, prosejavanjem stelje, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂, Makedonski Brod, Slatina, 576 m n.m., mešovita šuma *Juglans regia* i *Buxus sempervirens*, prosejavanjem stelje, 31.03.2018, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Stari Dojran, park sa starim stablima *Platanus orientalis*, prosejavanjem stelje, 04.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, Francuska, Švajcarska, Italija, Rumunija, Hrvatska, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Južnoevropsko-Kavkaski.

***Trochosa robusta* (Simon, 1876)**

Trochosa ruricola: Drensky 1929: 55 (delom pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 2 ♀♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Trochosa ruricola*).

NAPOMENA. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) dat kao *Trochosa robusta*, nije naveden u Stojićeviću (1929).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Rusija – južni Sibir?, Kina?, Japan?

HOROTIP. Evropski.

***Trochosa ruricola* (De Geer, 1778)**

Trochosa lapidicola: Drensky 1929: 56.

Trochosa ruricola: Drensky 1929: 55 (in part); Drensky 1936: 45; Nikolić & Polenec 1981: 81; Blagoev 1999: 342; Blagoev 2002: 21; Komnenov 2002: 106; Stefanovska i sar. 2008: 43; Komnenov 2014: 127.

Trochosa terricola: Drensky 1929: 55 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248 (**Drensky, 1929** sub *Trochosa lapidicola*); planina Babuna, Abdi Han; Bitolj, kota 1248; 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; maj i juni 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** in part); Resen; 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Trochosa terricola*); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Dolna Lešnica" - planinarski dom "Jelak", 1480-1850 m, 21.07.1995, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); Šar planina: 1 ♀, od planinarskog doma "Šarski Vodi" do Gorno Jelovce u dužine od 3 km, 1300-1240 m, pored puta, 10.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 3 ♂♂, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., rečna obala, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 16 ♂♂ 4 ♀♀, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 800 m južno-jugozapadno od Protoderci, 698 m n.m., trska, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 05.10.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, 762 m n.m., livada, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 2 ♂♂ 2 ♀♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. Podaci u Drensky (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju dve vrste: *Trochosa robusta* i *T. terricola*. Svi podaci o ovoj vrsti u Stojićević (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije dve vrste: *Pardosa prativaga* i *Trochosa hispanica*. Podatak u Komnenov (2002) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Trochosa terricola*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Korea, Japan. Introdukovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Euroazijski.

***Trochosa terricola* Thorell, 1856**

Trochosa ruricola [sic!]: Drensky 1929: 55 (delom pogrešna identifikacija).

Trochosa terricola: Drensky 1935: 99; Blagoev 1999: 342; Blagoev 2002: 21; Komnenov 2002: 106; Lazarov 2004: 160; Komnenov 2014: 128; Komnenov 2017: 50.

Trochosa ruricola: Komnenov 2002: 106 (delom pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han; Bitolj, kota 1248; Ohrid (**Drensky, 1929** in part *Trochosa ruricola*); u neposrednoj blizini grada Skoplja; Katlanovo, 20 km jugoistočno od Skoplja (**Drensky, 1935**); Šar planina: 1 ♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, klopke, 10-21.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂ 1 ♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-2100 m, 12-23.07.1996, leg. M. Komnenov & V. Karčicki (**Blagoev, 1999**); Šar planina: 1 ♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, *Piceetum*, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, Šar planina, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1300 m, bukova šuma, klopke, 09-19.07.1998, leg. M. Komnenov; (**Komnenov, 2002**

in part *Trochosa ruricola*); 1 ♂, planina Pelister, planinarski dom Kopanki, 1630 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Osogovo: 5 ♂♂ 1 ♀, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, Vlaški Kolibi, 1631 m n.m., tresetište, klopke, 12.07-01.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Fudan, 2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ceripašina, 1900 m n.m., tresetište, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS, u zbirci delom pogrešno određena kao *Trochosa ruricola*), Resen, 05.1918, leg. et det. P. Drensky; 1 ♀ (NMPC P6A-5999, u zbirci određena kao *Trochosa* sp.); Šar planina, Popova Šapka, 12-13.07.2012, leg. et det. A. Kurka.

NAPOMENA. Svi podaci o ovoj vrsti u Drensky (1929) baziraju se na pogrešnoj identifikaciji vrsta *Alopecosa farinosa* i *Trochosa ruricola*. Takođe podatak u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju *Alopecosa pentheri*.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Xerolycosa miniata* (C. L. Koch, 1834)**

Xerolycosa nemoralis: Drensky 1929: 50.

Xerolycosa miniata: Drensky 1935: 99; Nikolić & Polenec 1981: 81; Blagoev 1999: 342; Blagoev 2002: 21; Komnenov 2002: 106; Stefanovska i sar. 2008: 43; Komnenov 2014: 128.

Tarentula (Xerolycosa) miniata: Drensky 1936: 42.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han; Resen; Ohrid; prevoj između planina Pelister i Bigle, Kruševo; maj, juni i juli 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** sub *Xerolycosa nemoralis*); u neposrednoj blizini grada Skoplja (**Drensky, 1935**); Šar planina: 1 ♂ 1 ♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-2100 m, 12-23.07.1996, leg. M. Komnenov & V. Karčicki; 1 ♂, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten], 1600 m, klopke, 08-21.07.1997, leg. G. Blagoev & S. Hristovski; 1 ♂, vrh Luboten [=Ljuboten], 2498 m, 11.07.1997, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); 1 ♀, Šar planina, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, Čurilska Čuka, 1250 m n.m., mezofilna livada, 16.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH, nedeterminisan materijal), Bitolj, Streževo, 730 m, 19.07.1979, leg. G. Džukić.

NAPOMENA. Za vrstu *Xerolycosa nemoralis* navedenu u sinonimici reč je o pogrešno nevedenom imenu vrste od strane Drenskog (1929). Vrsta *X. nemoralis* u Drensky (1929: 50) je navedena dvaput u popisu vrsta, jedno ispod drugog. Drensky na strani 50 pod rednim brojevima 273 i 274 dva put navodi ime *X. nemoralis* ali sa različitim autorima C. L. Koch i Westring. Sudeći po navedenim autorima, vrsta pod rednim brojem 273 nije *X. nemoralis*, već *Xerolycosa miniata*, dok je vrsta pod rednim brojem 274 zapravo *X. nemoralis*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – zapadni i južni Sibir, severozapadna Mongolija.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Xerolycosa nemoralis* (Westring, 1861)**

Xerolycosa nemoralis: Drensky 1929: 50; Nikolić & Polenec 1981: 81; Blagoev 1999: 342; Blagoev 2002: 21; Komnenov 2002: 106; Lazarov 2004: 160; Deltshv i sar. 2013: 37; Komnenov 2014: 128; Komnenov 2017: 50.

Tarentula cursor: Stojićević 1929: 49 (pogrešna identifikacija).

Tarentula (Xerolycosa) nemoralis: Drensky 1936: 42.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248; 1 ♂ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929**); 5 ♀♀ (PMB 1933), Prilep, Vitolište, 21.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Tarentula cursor*); Šar planina: 1 ♀, Popova Šapka, 1550 m, 07.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, Studena reka, 1730 m, 10.07.1995, leg. G. Blagoev; 31 ♂♂ 8 ♀♀, Studena reka, 1730 m, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev; 6 ♂♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Dolna Lešnica", reka Pena, 1480 m, 16.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom "Dolna Lešnica", 1480 m, 17.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Dolna Lešnica", 1480 m, klopke, 20-21.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Dolna Lešnica", Krivošijska reka, 1480-2200 m, 20.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♀♀, planinarski dom "Dolna Lešnica", 1480 m, 21.07.1995, leg. G. Blagoev; 7 ♂♂ 2 ♀♀, planinarski dom "Dolna Lešnica", reka Pena, 1480 m, 21.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♂♂ 1 ♀, planinarski dom "Dolna Lešnica" - planinarski dom "Jelak", 1480-1850 m, 21.07.1995, leg. G. Blagoev; 5 ♂♂ 3 ♀♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-2100 m, 12-23.07.1996, leg. M. Komnenov & V. Karčicki; 3 ♀♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330-1500 m, 13.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Tri Vode", 1330 m, 21.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♂, planinarski dom "Jelak", 1850-1650 m, 21.07.1996, leg. G. Blagoev; 1 ♀, planinarski dom "Luboten" [=Ljuboten] - Shiyata [=Šijata], 1650-1800 m, 10.07.1997, leg. G. Blagoev (**Blagoev, 1999**); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1300 m, bukova šuma, klopke, 09-19.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 2 ♀♀, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 16.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 2 ♂♂ 1 ♀, planina Pelister, duž Ruženske reke, 1600 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♂, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltshv & M. Komnenov (**Deltshv i sar., 2013**); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, Kormina, ca. 1.5 km istočno od Treštenjak, 1480 m n.m., mezofilna šumska livada, 13.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Jelak, 1850 m n.m., smrčeva šuma, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 3 ♂♂, Popova Šapka, 1700 m n.m., blizu potoka, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♀, Ljuboten, Korita, 1500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na krečnjaku, ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Podatak u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Arcosa leopardus*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, istočni Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Korea, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

PISAURIDAE

Dolomedes fimbriatus (Clerck, 1757)

Dolomedes limbatus: Doflein 1921: 318, 331.

Dolomedes fimbriatus: Drensky 1924: 21; Drensky 1929: 49; Drensky 1935: 100; Drensky 1936: 33; Nikolić & Polenec 1981: 74; Blagoev 2002: 21; Deltšev i sar. 2013: 37.

LITERATURNI NALAZI. Katlanovsko Blato u blizini Skoplja (**Doflein, 1921** sub *Dolomedes limbatus*); Ohrid (**Drensky, 1924**); Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929**); Katlanovo, 20 km jugoistočno od Skoplja (**Drensky, 1935**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Strumica, Monospitovsko Blato, močvara, 29.03.2008, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nijedan od podataka o ovoj vrsti u Drensky (1924, 1929) nije pronađen u njegovoj zbirci. Nalaz iz Monospitovskog Blata zapravo predstavlja prvi dokazani nalaz u Makedoniji.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Kavkaz?, Rusija – južni Sibir i Daleki Istok?, Srednja Azija?, Japan?

HOROTIP. Evropski.

Dolomedes plantarius (Clerck, 1757)

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ 1 ♀, Strumica, Monospitovsko Blato, močvara, 29.03.2008, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Kazahstan, Rusija – zapadni i južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

Pisaura mirabilis (Clerck, 1757)

Pisaura mirabilis: Stojićević 1907: 19; Doflein 1921: 317, 331; Drensky 1935: 99; Drensky 1936: 33; Nikolić & Polenec 1981: 73; Deltšev i sar. 2000: 181; Blagoev 2002: 21; Komnenov 2002: 107; Komnenov 2003: 47; Lazarov 2004: 161; Stefanovska i sar. 2008: 43; Deltšev i sar. 2013: 37; Komnenov 2014: 129; Komnenov 2017: 50.

Pisaura listeri: Drensky 1929: 49 (in part); Stojićević 1929: 45; Giltay 1932: 12, 39.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907**); Skoplje, Katlanovsko Blato u blizini Skoplja (**Doflein, 1921**); široko rasprostranjena u Makedoniji, 05.1917 (**Drensky, 1929** in part *Pisarra listeri*); 1 ♂ 1 ♀ (PMB 1720), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 1722), Veles, Sveti Nikola, 15.05.1921, leg. D. Stojićević; 1 ♂ 1 ♀ (PMB 1726), Radovište [=Radoviš], 22.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♀ (PMB 1730), Đevđelija, 11.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1732), Prilep, Carev Dab, 17.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♂ palp, (PMB 1732, totalno raspadnuti primerci), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Pisaura listeri*); 1 ♀ (RBINS), Konjsko-Sermenli, 03.06.1930, leg. L. Giltay (**Giltay, 1932** sub *Pisaura listeri*); u neposrednoj blizini grada Skoplja (**Drensky, 1935**); 1 ♂, Ogražden (1300), 26.05.1988, leg. S. Stanković; 2 ♂♂, Kičevo, Izvor, 25.07.1993, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, planina Bistra, Tresonče, Mala Reka, 14.06.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); Šar planina: 1 ♂, Gorno Jelovce, 1260 m, pored puta, 08.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Gorno Jelovce - bačilo, 1220-1700 m, pored puta, 18.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♀, paprati ispod planinarskog doma "Čeples", 1400 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, livada, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planinarski dom "Čeples", 1450 m, 07-22.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, nepoznati lokalitet, 07-22.07.1999,

leg. nepoznat; 1 ♀, livada, pored Čepleske reke, Nežilovo, 750 m, 09.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, pored šumskog puta, prema Nežilovo pored Čepleske reke, 900-700 m, 18.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 2 ♂♂ 1 ♀, planina Pelister, duž Ruženske reke, 1600 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, Ceparska [=Caparska] Preseka, 20.04.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, u blizini Malovište, 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Galičica: 1 juv., Crvena Lokva, 1620 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshv & M. Komnenov; 1 ♀, Džafa lokva, 1650 m, 18.06.2008, leg. C. Deltshv & M. Komnenov; 1 ♀, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltshv & M. Komnenov (**Deltshv i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1310 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, Šar planina, Popova Šapka, 1700 m n.m., blizu potoka, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀ (SMNH), 2 km zapadno od Đevđelija, 60 m n.m., borova šuma, 30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, ca. 2.3 km severozapadno od Gorno Jelovce, 1395 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, ručno sakupljanje, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podaci o *P. listeri* u Drensky (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Pisaura novicia*.

DISTRIBUCIJA. Libija, Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Sirija, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, jugozapadni Turkmenistan, jugozapadni Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – zapadni i centralni Sibir, Kina.

HOROTIP. Euromediteransko-srednjeazijski.

***Pisaura novicia* (L. Koch, 1878)**

Pisaura listeri: Drensky 1929: 49 (delom pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. Široko rasprostranjena u Makedoniji, maj 1917 i 1918; 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Pisaura listeri*).

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Grčka, Bugarska, južna Ukrajina – Krim, jugoistočni deo evropskog dela Rusije, severozapadni Kazahstan, Turkmenistan.

HOROTIP. Istočnomediteransko-srednjeazijski.

OXYOPIDAE

***Oxyopes globifer* Simon, 1876**

NOVI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Đevđelija, Negorci, 09.07.2001, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Libija, Alžir (tipski lokalitet), Tunis, južna Španija, Makedonija, Grčka, Turska, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, Turkmenistan, Kazahstan, Uzbekistan, Tadžikistan.

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Oxyopes heterophthalmus* (Latreille, 1804)**

Oxyopes heterophthalmus [sic!]: Drensky 1929: 49 (in part).

Oxyopes ramosus: Drensky 1929: 49 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 54; Nikolić & Polenec 1981: 81.

Oxyopes heterophthalmus: Stojićević 1929: 55; Drensky 1935: 99; Drensky 1936: 53; Nikolić & Polenec 1981: 81; Blagoev 2002: 21; Lazarov 2004: 161; Deltšev i sar. 2013: 37; Komnenov 2014: 129.

Oxyopes ramosus: Stojićević 1929: 56 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han; Resen; 1 ♂ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; maj i juni 1918 (**Drensky, 1929** in part *Oxyopes heterophthalmus*); planina Babuna, Abdi Han (**Drensky, 1929** sub *Oxyopes ramosus*); 1 ♂ subadult (PMB 2240), Skoplje, Gornjo Blato, 08.05.1914, leg. D. Stojićević; 2 ♂♂ 1 ♀ (PMB 2241), Prilep, Kokre, 23.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929**); 1 ♂ 6 ♀♀ (PMB 2251), Kavadarci, Gradsko, 06.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 2252), Dojransko jezero 13.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2253), Bitolj, Brusnik, 26.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Oxyopes ramosus*); u neposrednoj blizini grada Skoplja (**Drensky, 1935**); 1 ♀, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Galičica: 2 ♀♀, Džafa lokva, 1650 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov; 1 ♀, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov; 1 ♀, vrh Tomoros, 1830 m, 22.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov; 1 ♀, Leskovec, Leskovska pećina, 1066 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 4 ♂♂ 3 ♀♀ 16 juv. (PMS, u zbirci pogrešno određeni kao *Oxyopes ramosus*), Resen, 05.1918, leg. et det. P. Drensky; 1 ♂ (SMNH), 3 km jugoistočno od Crničani, livada, košenje entomološkom mrežom, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 2 ♂♂, iznad jezera Kozjak, Rudine, kserotermni brdski pašnjak, 02.07.2011, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak o *O. heterophthalmus* u Drensky (1929) predstavlja delom pogrešnu identifikaciju vrste *Oxyopes ramosus*.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Libija, Tunis, Alžir, južna Evropa, Turska, Sirija, Izrael, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Iran, južni deo evropskog dela Rusije, severni Kazahstan, centralna Mongolija.

HOROTIP. Mediteransko-Mongolski.

***Oxyopes lineatus* Latreille, 1806**

Oxyopes lineatus: Fage 1921: 102; Drensky 1929: 49 (in part); Stojićević 1929: 56; Drensky 1936: 54; Nikolić & Polenec 1981: 81; Blagoev 2002: 21; Komnenov 2003: 47; Lazarov 2004: 161; Deltšev i sar. 2013: 38; Komnenov 2014: 130.

LITERATURNI NALAZI. Devđelija (**Fage, 1921**); 1 ♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; Ohrid; 1 ♂ 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; planina Babuna, Abdi Han; maj, juni i juli 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** in part *Oxyopes lineatus*); 1 ♂ (PMB

2247), Đevđelija, Davidovo, 10.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♂ 1 ♀ (PMB 2248), Prilep, Carev Dab, 17.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929**); 1 ♂, planina Jakupica, visokoplaninski pašnjak, Gorno Kjule - Marina Rupa, 1900-2100 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, planina Pelister, manastir Sveta Bogorodica u blizini Slivnica, 1200 m n.m., 08.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Galičica: 1 ♂, Džafa lokva, 1650 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov; 1 ♀, vrh Tomoros, 1830 m, 22.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, Slana Bara, 2.2 km zapadno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., planinska livada blizu potoka, 18.07.2007, leg. M. Komnenov; Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, iznad jezera Kozjak, Rudine, kserotermni brdski pašnjak, 02.07.2011, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Stari Dojran, Vladajsko Pole, ca. 250 m n.m., zapuštene livade, košenje entomološkom mrežom, 19.09.2014, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podaci o *O. lineatus* u Drensky (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Oxyopes nigripalpis*. Podaci sa Ohrida u Drensky (1929) i Skoplja u Stojićeviću (1929) baziraju se na pogrešnoj identifikaciji devet i jednog juvenilnog primerka *Oxyopes* sp. respektivno.

DISTRIBUCIJA. Libija, Alžir, Tunis, Maroko, južna Evropa, Turska, Sirija, Liban, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, Irak, Iran, južni deo evropskog dela Rusije, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Oxyopes nigripalpis* Kulczyński, 1891**

Oxyopes lineatus: Drensky 1929: 49 (delom pogrešna identifikacija).

Oxyopes nigripalpis: Komnenov 2014: 130.

LITERATURNI NALAZI. Resen; Ohrid; 1 ♂ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; planina Babuna, Abdi Han; maj, juni i juli 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** in part *Oxyopes lineatus*); 1 ♂, planina Osogovo, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Maroko, Portugal, Španija, Francuska, Italija, Rumunija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Grčka, zapadna Turska.

HOROTIP. Mediteranski.

***Oxyopes ramosus* (Martini & Goeze, 1778)**

Oxyopes heterophthalmus [sic!]: Drensky 1929: 49 (delom pogrešna identifikacija).

Oxyopes ramosus: Lazarov 2004: 161.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han; Resen; 2 ♀♀ 2 juv. (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; maj i juni 1918 (**Drensky, 1929** in part *Oxyopes heterophthalmus*); 1 ♂, Gjavato u blizini Bitolj, 1000 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**).

NAPOMENA. Podatak sa Dojranskog jezera i Kobilice na Šar Planini u Doflein (1921) su sumnjivi i najverovatnije predstavljaju pogrešne identifikacije. Svi Podaci ove vrste u Drensky (1929) i Stojićević (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije vrste *Oxyopes heterophthalmus*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska?, Rusija – južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

MITURGIDAE

Zora armillata Simon, 1878

Zora armillata: Ćurčić i sar. 2000: 233; Komnenov 2014: 131.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ 4 juv., Makedonski Brod, Belica, u blizini pećine Orle, u stelji, 16.03.2000, leg. E. Stojkoska & S. Stanković (**Ćurčić i sar., 2000**); 3 ♀♀, planina Osogovo, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija.

HOROTIP. Evropski.

Zora manicata Simon, 1878

Zora manicata: Komnenov 2014: 131.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kriva Palanka, Kneževo, desna strana Zletovske reke, ca. 1.3 km jugozapadno od Maala Kajganci, 1034 m n.m., livada, klopke, 05.06-04.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVINALAZI. 3 ♀♀, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Portugal, Španija, Andora, Francuska, Švajcarska, Italija, Austrija, Poljska, Češka, Slovačka, Mađarska, Ukrajina, Bugarska, Albanija, Makedonija, Izrael.

HOROTIP. Mediteranski.

Zora nemoralis (Blackwall, 1861)

Zora nemoralis: Komnenov 2014: 131; Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 2 ♂♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, leva strana Moštičke reke, ca. 700 m jugozapadno od Selište, 643 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 6 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, prosejavaanje stelje, 03.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Zletovo, u blizini reke Kosel, ca. 1 km južno od Tursko Rudari, 650 m n.m., degradirana hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Staro Selo, 960 m n.m., mešovita šuma, prosejavanjem stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH), 2 km jugozapadno od Crničani, 170 m n.m., šuma, prosejavanjem stelje, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 2 ♂♂ 4 ♀♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Azerbejdžan, jugozapadni Turkmenistan?, Koreja?, Japan?

HOROTIP. Evropski.

***Zora pardalis* Simon, 1878**

Zora parallela: Drensky 1929: 20 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 131; Nikolić & Polenec 1981: 96; Blagoev 2002: 27.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Resen, 04.1918 (**Drensky, 1929** sub *Zora parallela*).
NAPOMENA. Svi podaci o ovoj vrsti u Drensky (1929) i Stojićeviću (1907, 1929) se baziraju na pogrešnoj identifikaciji vrste *Zora spinimana*.
DISTRIBUCIJA. Španija, Francuska, Italija, Češka, Slovačka, Ukrajina, Austrija, Slovenija, Srbija, Rumunija, Bugarska, Makedonija, Gruzija, južni deo evropskog dela Rusije.
HOROTIP. Južnoevropski.

***Zora prespaensis* Drensky, 1929**

Zora prespaensis: Drensky 1929: 19; Nikolić & Polenec 1981: 96; Blagoev 2002: 27; Deltšev 2003: 147; Deltšev i sar. 2013: 38.
Zoropsis prespaensis: Drensky 1936: 131.

LITERATURNI NALAZI. Između Prespanskog jezera i Resena (tipski lokalitet), 05.1918 (**Drensky, 1929**); 1 ♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**).
NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Vrsta je poznata samo na osnovu ženke.
DISTRIBUCIJA. Makedonija.
HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Zora silvestris* Kulczyński, 1897**

Zora silvestris: Stefanovska i sar. 2008: 43.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Karpos [=Karlovo], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).
NOVI NALAZI. 1 ♂, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.
DISTRIBUCIJA. Evropa, Azerbejdžan, jugozapadni Turkmenistan?
HOROTIP. Evropski.

***Zora spinimana* (Sundevall, 1833)**

Zora pardalis: Stojićević 1907: 18 (pogrešna identifikacija); Drensky 1929: 20 (pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 55; Drensky 1936: 131; Nikolić & Polenec 1981: 96; Blagoev 2002: 27.
Zora spinimana: Komnenov 2002: 108; Komnenov 2014: 132; Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Zora pardalis*); 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, maj 1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Zora pardalis*); 1 ♂ (PMB 2236), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Zora pardalis*); Šar planina: 1 ♂, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1300 m, bukova šuma, klopke, 09-19.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂,

Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, Zletovo, u blizini reke Kosel, ca. 1 km južno od Tursko Rudari, 650 m n.m., degradirana hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kratovo, leva strana Zletovske reke, ca. 2 km jugozapadno od ušća sa njenom pritokom Emiračke reke, 720 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 3 ♀♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Ljuboten, ca. 850 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1350 m n.m., pod kamenjem u bukovoj šumi, ručno sakupljanje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVINALAZI. 2 ♂♂, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1.7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1307 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Šar planina, ca. 2.3 km severozapadno od Gorno Jelovce, 1395 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, ručno sakupljanje, 03.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonski Brod, Slatina, 576 m n.m., mešovita šuma *Juglans regia* i *Buxus sempervirens*, prosejavanjem stelje, 31.03.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Kirgistan, Rusija – centralni Sibir i Daleki Istok, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

AGELENIDAE

Agelena labyrinthica (Clerck, 1757)

Agelena labyrinthica: Stojićević 1907: 18; Doflein 1921: 156; Stojićević 1929: 42 (in part); Drensky 1936: 21; Nikolić & Polenec 1981: 66; Blagoev 2002: 21; Komnenov 2003: 47; Lazarov 2004: 161; Komnenov 2014: 132.

Agelena labyrinthica (sic!): Drensky 1929: 47 (in part).

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907**); uz obalu Dojranskog jezera (**Doflein, 1921**); široko rasprostranjena u Makedoniji; 1 ♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Agelena labyrinthica*); 2 ♀♀ (PMB 1579), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović; 1 ♂ 1 ♀ (PMB 1583), Skoplje, 07.1906, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part); planina Jakupica: 1 ♀, mesto sa papratima, ispod planinarskog doma "Čeples", 1400 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, livada, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, planinarski dom "Čeples", 1450 m, 07-22.07.1999, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀ 1 juv., livada, pored Čepleske reke, Nežilovo, 750 m, 09.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, bukova šuma, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450-1500 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 2 ♂♂, planina Galičica, Preseka, 1600 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, planina Osogovo, Kriva Palanka, Mrtvečki Rid, ca. 3.4 km jugozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., mezofilna šumska livada, 17.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podaci sa Ohrida i Resena u zbirci Drenskog predstavljaju pogrešne identifikacije 6 i jednog juvenilnog primerka *Agelena* sp. Sledeći Podaci u Stojićeviću (1929) baziraju se na pogrešnoj identifikaciju juvenilnih primeraka Agelenidae: Đevđelija - 2 juv (PMB 1570); Veles - 1 juv. (PMB 1574); Demir Kapija - 1 juv. (PMB 1575); Dojransko jezero - 1 juv. (PMB 1576); Negotino - 1 juv. (PMB 1577); Tetovo - 6 juv. (PMB 1579). Ostali Podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Maimuna vestita*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Mongolija, Koreja, Japan.
HOROTIP. Euroazijski.

***Agelena orientalis* C. L. Koch, 1837**

Agelena orientalis: Brignoli 1976: 563; Komnenov 2014: 133.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Titov Veles, 22.08.1972, leg. A. Valle (**Brignoli, 1976**); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Katlanovo, 10.08.1995, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podaci u Drensky (1929, 1935) su sumnjivi i najverovatnije predstavljaju pogrešne identifikacije *Agelena labyrinthica* ili neke druge vrste.

DISTRIBUCIJA. Italija, Bugarska, Makedonija, Grčka, Ukrajina, Turska, Sirija, Liban, Palestina, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, Iran.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Allagelena gracilens* (C. L. Koch, 1841)**

Agalena similis: Drensky 1929: 47; Drensky 1936: 21.

Agelena gracilens: Nikolić & Polenec 1981: 66; Deltšev i sar. 2000: 181; Lazarov 2004: 161.

Allagelena gracilens: Deltšev i sar. 2013: 39; Komnenov 2014: 133.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 06.1917 (**Drensky, 1929** sub *Agalena similis*); 1 ♀, Dojransko jezero, Mrdaja, Karadojranski Potok, 17.05.1995, leg. E. Stojkoska; 1 ♂, Kičevo, Izvor, 15.08.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000** sub *Agalena gracilens*); 1 ♀, planina Pelister, Golema Livada, 03.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004** sub *Agalena gracilens*); planina Galičica, Ohrid, Studenčica [=Studenčišta], 695 m, 30.08.2002, leg. C. Deltšev & G. Blagoev (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Eratigena agrestis* (Walckenaer, 1802)**

Tegenaria agrestis: Deltšev i sar. 2000: 181; Kolčakovski i sar. 2009: 20.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Bistra, Tresonče, Mala Reka, 14.06.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000** sub *Tegenaria agrestis*).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Skoplje, Matka, pećina Vrelo, 04.03.2009, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa. Introdokovana u Severnu Ameriku početkom 20 stoljeća.

HOROTIP. Evropski.

***Histopona hauseri* (Brignoli, 1972)**

Histopona hauseri: Komnenov 2002: 107; Lazarov 2004: 161; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1300 m, bukova šuma, klopke, 09-19.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, planina Pelister, duž Ruženske reke, 1450 m n.m., 02.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Šar planina: 1 ♀, Fudan, 2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., rub bukove šume, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (NMPC P6A-1063, u zbirci određena kao *Hadites* sp.), Perister [=Pelister], 07-09.08.1930, leg. J. Štorkán, det. A. Kurka; 1 ♂, planina Luben, Zašle, pećina Baltin, 1354 m n.m., 18.02.2017, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, planina Luben, Zašle, u blizini pećine Baltin, 1353 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 18.02.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1.7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1322 m n.m., bukova šuma, ispod panja, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Zapadna Makedonija, zapadna Grčka.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Histopona kurkai* Deltshev & Indzhov, 2018**

Histopona kurkai: Deltshev & Indzhov 2018: 36.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♂♂, Šar planina, planinarski dom Jelak, 1850 m, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, Studena, 1730 m, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev (**Deltshev & Indzhov, 2018**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂, Šar planina, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Jugoistočna Albanija, zapadna Makedonija.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Histopona laeta* (Kulczyński, 1897)**

Histopona laeta: Komnenov 2014: 133.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1310 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Rumunija, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija.

HOROTIP. Balkanski.

***Histopona myops* (Simon, 1885)**

Histopona myops: Komnenov 2002: 107.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**).

DISTRIBUCIJA. Južna Albanija, zapadna Makedonija, severna i centralna Grčka.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Histopona* sp.**

Histopona bidens: Ćurčić i sar. 2000: 232 (pogrešna identifikacija).

Histopona sp.: Ćurčić i sar. 2004: 23P.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀, Makedonski Brod, Slatina, Ovčarska pećina, 15.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000** sub *Histopona bidens*); 1 ♀, isti lokalitet, Golema Slatinska pećina, 22.06.2002 (**Ćurčić i sar., 2004** sub *Histopona* sp.).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Makedonski Brod, Slatina, Ovčarska pećina, 03.03.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podaci o vrsti *Histopona bidens* u Makedoniji bazirani su na pogrešnoj identifikaciji nove vrste *Histopona*.

DISTRIBUCIJA. Poznata samo iz Ovčarske pećine kod Slatine.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Histopona torpida* (C. L. Koch, 1837)**

Histopona torpida: Komnenov 2014: 134; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 8 ♂♂ 4 ♀♀, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 6 ♂♂ 3 ♀♀, Kriva Palanka, ca. 600 m zapadno-severozapadno od manastira Sveti Joakim Osogovski, 779 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), 11.07-01.08.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Probištip, ca. 1.5 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 584 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercu-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 3 ♀♀, planinarski dom „Jelak“, 1850 m n.m., visokoplaninski pašnjak, klopke, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Karanikolečko jezero, 2000-2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., bukova šuma na krečnjaku, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, Ljuboten, ca. 500 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1446 m n.m., bukova šuma, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Histopona vignai* Brignoli, 1980**

Histopona vignai: Deltshev & Indzhov 2018: 39.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Kožuf, Mihajlovo, 26.05.2003, leg. C. Deltshev & G. Blagoev (**Deltshev & Indzhov, 2018**).

DISTRIBUCIJA. Jugoistočna Albanija, zapadna Makedonija, centralna Grčka.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Inermocoelotes deltshevi* (Dimitrov, 1996)**

Inermocoelotes deltshevi: Komnenov 2014: 134.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov; 18 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, 18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Zapadna Bugarska, severoistočna Makedonija.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Inermocoelotes falciger* (Kulczyński, 1897)**

Inermocoelotes falciger: Deltshev i sar. 2013: 39; Komnenov 2014: 134; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. Planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltshev i sar., 2013**); 10 ♂♂, planina Osogovo, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 3 ♀♀, Ljuboten, ca. 850 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1350 m n.m., pod kamenjem u bukovoju šumi, ručno sakupljanje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., bukova šuma na krečnjaku, ručno sakupljanje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Skopje, Matka, crkva Sveti Andreja, kamenjar u mešanoj šumi, 340 m n.m., klopke, 30.12.2012-03.03.2013, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Drensky (1936) pogrešno navodi podatak iz Stojićevića (1929) gde je dat lokalitet Valjevo, koje se nalazi u Srbiji.

DISTRIBUCIJA. Severozapadna Ukrajina, Rumunija, Mađarska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka.

HOROTIP. Karpato-Balkanski.

***Inermocoelotes karlinskii* (Kulczyński, 1906)**

Coelotes Karlinski [sic!]: Drensky 1929: 48.

Coelotes atropos: Stojićević 1929: 43 (pogrešna identifikacija).

Coelotes inermis: Stojićević 1929: 43 (pogrešna identifikacija); Blagoev 2002: 23.

Coelotes karlinskii [sic!]: Nikolić & Polenec 1981: 67.

Coelotes karlinskii: Blagoev 2002: 23; Komnenov 2002: 107.

Inermocoelotes karlinskii: Deltshev i sar. 2013: 39; Komnenov 2014: 135; Komnenov 2017: 50.

LITERATURNI NALAZI. Ohrid-Struga, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Coelotes Karlinski*); 2 ♀♀ (PMB 1653), Prilep, Vitolište, 21.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Coelotes atropos*); 3 ♀♀ (PMB 1663), Kavadarci, Alšar, 20.06.1920, leg. D. Stojićević

(**Stojićević, 1929** sub *Coelotes inermis*); 2 ♀♀, Šar planina, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, 10.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002** sub *Coelotes karlinskii*); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Kormina, ca. 1.5 km istočno od Treštenjak, 1480 m n.m., mezofilna šumska livada, 13.07.2007, leg. M. Komnenov; 7 ♂♂, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1333 m n.m., zasadi evropskog ariša, klopke, 11.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Karanikolečko jezero, 2000-2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVINALAZI. 1 ♀ (NMPC P6A-1080, u zbirci određena kao *Coelotes* sp.), Korab, Korabska Vrata, 20.07.1930, leg. J. Komárek, det. F. Miller.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje.

DISTRIBUCIJA. Rumunija, Bugarska, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Albanija, Makedonija.

HOROTIP. Karpato-Balkanski.

***Inermocoelotes kulczynskii* (Drensky, 1915)**

Inermocoelotes kulczynskii: Komnenov 2014: 135.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 11.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kratovo, leva strana Emiračke reke, ca. 500 m istočno od ušća u Zletovsku reku, 870 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1310 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 11 ♂♂ 6 ♀♀, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1333 m n.m., zasadi evropskog ariša, klopke, 11.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 2 ♀♀, Kriva Palanka, Kalin Kamen, Iskrut, 1461 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), klopke, 12.07-01.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, Slana Bara, 2.2 km zapadno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., planinska livada blizu potoka, 18.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 18.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Severoistočna Makedonija, zapadna Bugarska.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Inermocoelotes melovskii* Komnenov, 2017**

Coelotes microlepidus: Komnenov 2002: 107 (popgrešna identifikacija).

Inermocoelotes melovskii: Komnenov 2017: 54.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 1 ♀, iznad Gorno Jelovce, 1250-1400 m, pored puta, 11.07.1998, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, Dedelbeg, 1500-1600 m, bukova šuma, 11.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Coelotes microlepidus*); Šar planina: ♂ (holotip), Polog Region, opština Tetovo, Ceripašina, 1844 m n.m., pod kamenjem u priobalnoj vegetaciji, ručno sakupljanje, 18.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, ista data i kolektor kao za holotip; 1 ♀, opština Gostivar, iznad Gorno Jelovce, 1250-1400 m n.m., pored puta, ručno sakupljanje,

11.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Dedelbeg, 1500-1600 m n.m., bukova šuma, ručno sakupljanje, 11.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 3 ♀♀, Šar planina, ca. 1.7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1322 m n.m., bukova šuma, ispod panja, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Vrsta je poznata samo iz severozapadne Makedonije, sa Šar planine.

DISTRIBUCIJA. Severozapadna Makedonija.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Maimuna vestita* (C. L. Koch, 1841)**

Agelena labyrinthica: Stojićević 1929: 42 (delom pogrešna identifikacija).

Tegenaria pagana: Stojićević 1929: 43 (pogrešna identifikacija).

Maimuna vestita: Stefanovska i sar. 2008: 43.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 1569), Štip, Hisar, 18.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** in part *Agelena labyrinthica*); 1 ♀ (PMB 1635), Skoplje, 03.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Tegenaria pagana*); Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Skoplje, Aerodrom, u prizemlje zgrade, 24.11.2000, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Italija, Hrvatska, južna Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, evropski deo Turske, južna Ukrajina – Krim.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Tegenaria bosnica* Kratochvíl & Miller, 1940**

Pseudotegenaria animata: Deltšev i sar. 2007: 338 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Bukovik, Dolna Gjonovica, pećina Gjonovica, 15.09.2006 (**Deltšev i sar., 2007** sub *Pseudotegenaria animata*).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Skoplje, Matka, crkva Sveta Nedela, 726 m n.m., mešovita šuma sa dominacijom bukve, klopke, 07.07-13.10.2009, leg. M. Komnenov, 1 ♀, Makedonski Brod, Slatina, 600 m n.m., pećina Puralo, 31.03.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije. Interesno je da u popisu vrsta sa Balkanskog poluostrva, Deltšev (2008) ovu vrstu navodi kao troglobiontnu vrstu, i pored činjenice da ona ima sasvim normalno razvijene oči i taman pigment. *T. bosnica* je troglobilna vrsta, koja se osim u ulaznim delovima pećina može naći napolju, u šumi pod kamenjem, kao što potvrđuje i ovaj novi nalaz iz Matke.

DISTRIBUCIJA. Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Albania, Makedonija.

HOROTIP. Balkanski.

***Tegenaria campestris* (C. L. Koch, 1834)**

Tegenaria campestris: Drensky 1929: 47; Drensky 1936: 25; Nikolić & Polenec 1981: 70; Blagoev 2002: 22.

Malthonica campestris: Deltšev i sar. 2013: 39.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 4 juv. (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♀ (PMS), planina Babuna, Abdi Han, 05.1917, leg. P. Drensky; Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ 1 juv. (PMS), Bitolj, 05.1924, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Azerbejdžan. Introdikovana u Severnu Ameriku.
HOROTIP. Evropski.

***Tegenaria domestica* (Clerck, 1757)**

Tegenaria Derhamii: Stojićević 1907: 18.

Tegenaria domestica: Doflein 1921: 66; Komnenov 2002: 107; Lazarov 2004: 161; Deltshev 2008: 340; Deltshev i sar. 2013: 40; Komnenov 2014: 136.

Cybaeus angustiarum: Drensky 1929: 46 (pogrešna identifikacija).

Tegenaria derhami: Drensky 1929: 47; Stojićević 1929: 42; Drensky 1935: 98, 99.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Tegenaria Derhamii*); Kaluckova [=Kalkovo] (**Doflein, 1921**); Resen-Ohrid, 05.1918; 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 06.1918 (**Drensky, 1929** sub *Cybaeus angustiarum*); Široko rasprostranjena u Makedoniji; 3 ♂♂ (PMS), Bitolj, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Tegenaria derhami*); 1 ♀ (PMB 1604), Veles, 04.06.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1607), Prilep, Pletvar, 20.06.1920, leg. D. Stojićević; 4 ♂♂ 6 ♀♀ 4 juv. (PMB 1610), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Tegenaria derhami*); pećina kod sela Rašče, ca. 12 km zapadno-severozapadno od Skoplja; Pećina kod Banjane, 12 km severno od Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Tegenaria derhami*); 1 ♀, Kičevo, Izvor, 27.07-05.08.1993, leg. E. Stojkoska; 1 ♂, Kičevo, Izvor, 15.08.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♂, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Galičica: 1 ♀, ostrvo Golem Grad, 842 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov; 2 juv., Trapejca [=Trpejca], pećina, 940 m, 09.12.2010, leg. C. Deltshev, M. Komnenov & E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 700 m severoistočno od Istibanja, 402 m n.m., napušteni rudnik, 18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Makedonski Brod, Slatina, pećina Slatinska-2, 04.11.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Kosmopolit. Smatra se da je poreklom iz Mediterana odakle je introdikovana širom sveta.

HOROTIP. Mediteranski.

***Tegenaria faniapollinis* Brignoli, 1978**

Tegenaria paragamiani: Deltshev i sar. 2013: 40; Komnenov 2014: 136.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Planina Galičica, Ohrid, pećina Mečkina Dupka, 1020 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013** sub *Tegenaria paragamiani*); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014** sub *Tegenaria paragamiani*).

NOVI NALAZI. 5 ♂♂ 4 ♀♀, Planina Galičica, Ohrid, pećina Mečkina Dupka, 28.02.2009, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Grčka, Makedonija, južna Turska.

HOROTIP. Istočnomediterranski.

***Tegenaria ferruginea* (Panzer, 1804)**

Tegenaria domestica: Drensky 1929: 47 (pogrešna identifikacija); Nikolić & Polenec 1981: 70; Deltshev i sar. 2000: 181; Blagoev 2002: 22.

Tegenaria ferruginea: Drensky 1929: 51; Stojićević 1929: 43; Drensky 1936: 26; Nikolić & Polenec 1981: 70; Blagoev 2002: 22; Komnenov 2003: 47; Lazarov 2004: 161; Deltshev 2008: 340; Deltshev i sar. 2007: 338.

Malthonica ferruginea: Kolčakovski i sar. 2009: 20; Deltshev i sar. 2013: 39; Komnenov 2014: 135.

LITERATURNI NALAZI: Široko rasprostranjena u Makedoniji; 1 ♂ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 3 ♀♀ 1juv. (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Tegenaria domestica*); Bitolj, kota 1248, 04.1918 (**Drensky, 1929** sub *Tegenaria ferruginea*); 1 ♀ (PMB 1624), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929**); planina Jakupica, u blizini Nežilova, 950 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, planina Pelister, manastir Sveta Bogorodica u blizini Slivnica, 1200 m n.m., 08.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, planina Bukovik, Dolna Gjonovica, pećina Gjonovica, 15.09.2006 (**Deltshev i sar., 2007**); 1 ♀, planina Galičica, Ohrid, Sveti Stefan, 680 m, 31.08.2005, leg. C. Deltshev & E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2013** sub *Malthonica ferruginea*); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, Ponikva, ca. 850 m zapadno-jugozapadno od Ivkov Preslap, 1585 m n.m., u stambenom objektu, 12.06.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014** sub *Malthonica ferruginea*).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀, Skoplje, Matka, pećina Vrelo, 04.03.2009, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta, pod imenom *Tegenaria ferruginea*, nije nađena.

DISTRIBUCIJA. Evropa, introdukovana u Venecuelu.

HOROTIP. Evropski.

***Tegenaria hasperi* Chyzer, 1897**

Tegenaria nemorosa: Deltshev i sar. 2000: 181; Blagoev 2002: 22; Komnenov 2002: 107.

Malthonica nemorosa: Deltshev i sar. 2013: 39.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Ohridsko jezero, Lagadin, 02.09.1986, leg. O. Popovska (**Deltshev i sar., 2000** sub *Tegenaria nemorosa*); 1 ♂, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Tegenaria nemorosa*).

DISTRIBUCIJA. Francuska, Švajcarska, Italija, Mađarska, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Turska, južni deo evropskog dela Rusije (blizu Krasnodara).

HOROTIP. Južnoevropski.

***Tegenaria parietina* (Fourcroy, 1785)**

Tegenaria parietina: Drensky 1929: 47; Drensky 1936: 27; Nikolić & Polenec 1981: 71; Blagoev 2002: 22; Deltshev i sar. 2013: 40.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Resen, 05.1918 (**Drensky, 1929**).

NAPOMENA. Deltshev (2008) pogrešno navodi da je ova vrsta registrovana u pećinama. U literaturi ne postoji takav podatak. Podatak sa Tetova u Stojićević (1907) nije naveden u Stojićević (1929).

DISTRIBUCIJA. Egipat, Alžir, Tunis, Evropa, Sirija, Izrael. Introdukovana u Centralnu i Južnu Ameriku, Jamajku, Paragvaj, Južnu Afriku i Šri Lanku.

HOROTIP. Zapadnoplearктиčki.

***Tegenaria regispyrrhi* Brignoli, 1976**

Tegenaria regispyrrhi: Brignoli 1977: 946; Deltshev i sar. 2013: 41.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Ohrid, 1500 m, mart, godina nije navedena, leg. J. Wunderlich (**Brignoli, 1977**); 1 ♀, planina Galičica, vrh Tomoros, 1830 m, 22.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Skoplje, Matka, crkva Sveta Nedela, 726 m n.m., mešovita šuma sa dominacijom bukve, klopke, 28.04-03.06.2012, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Zapadna Makedonija, Bugarska, severna i zapadna Grčka.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Tegenaria rilaensis* Deltshev, 1993**

Malthonica rilaensis: Komnenov 2014: 136.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Makedonska Kamenica, Sokol, 2038 m n.m., mezofilna subalpska livada, 27.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014** sub *Malthonica rilaensis*).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Maleševski planini, Mlečna, 1590 m n.m., bukova šuma, klopke, 29.06-28.07.2018, leg. S. Hristovski, A. Gjorgievska, M. Komnenov & D. Chobanov.

NAPOMENA. Vrsta *M. rilaensis* je veoma retka vrsta, koja je registrirana jedino na planinama Osogovo i Maleševski, u severoistočnom delu zemlje.

DISTRIBUCIJA. Zapadna Bugarska, severoistočna Makedonija.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Tegenaria silvestris* L. Koch, 1872**

Tegenaria silvestris: Drensky 1929: 47; Drensky 1936: 27; Nikolić & Polenec 1981: 71; Blagoev 2002: 22.

Malthonica silvestris: Deltshev i sar. 2013: 40; Komnenov 2014: 136.

LITERATURNI NALAZI. Resen, 05.1918; Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929**); planina Osogovo: 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, prosejavanjem stelje, 27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014** sub *Malthonica silvestris*).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje. Deltshev (2008) pogrešno navodi da je ova vrsta registrovana u pećinama. U dosadašnjoj literaturi, ne postoji takav podatak. Takođe Deltshev i sar. (2013) pogrešno navode ovu vrstu za planinu Galičicu, citirajući stari podatak iz Drensky (1929) gde se ova vrsta navodi za Resen, koji ne pripada planini Galičice. Zbog toga se vrsta *Tegenaria silvestris* briše iz liste faune paukova planine Galičice.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

CYBAEIDAE

***Cryphoeca silvicola* (C. L. Koch, 1834)**

Cryphoeca silvicola: Komnenov 2014: 138.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kočani, ca. 1.1 km severozapadno od Dedova Češma, 1374 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 11.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Rusija – zapadni, centralni i južni Sibir, Daleki Istok.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Cybaeus balkanus* Deltšev, 1997**

Cybaeus angustiarum: Drensky 1929: 46 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 29; Nikolić & Polenec 1981: 72; Blagoev 2002: 22; Komnenov 2002: 107; Deltšev i sar. 2013: 41; Komnenov 2017: 45.

Cybaeus balkanus: Deltšev 1997: 1; Komnenov 2002: 107; Komnenov 2014: 137; Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. Resen-Ohrid, 05.1918; 1 ♀ 9 juv. (PMS), Bitolj, kota 1248, 06.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Cybaeus angustiarum*); Šar planina: 6 ♂♂, Jelak, 1850 m, 13-15.07.1995, leg. G. Blagoev; 2 ♂♂, Studena [=Jelak, Studena reka], 1700-1800 m, 19.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, Winberg [=Džinibeg], 18.08.1995, leg. G. Blagoev (**Deltšev, 1997**); 1 ♀, Šar planina, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, 10.07.1995, G. Blagoev (**Komnenov, 2002** sub *Cybaeus angustiarum*); Šar planina: 1 ♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1300 m, bukova šuma, klopke, 09-19.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, Jastrebnik, ca. 1.5 km južno-jugozapadno od Rajeti, 1005 m n.m., izvor, 15.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 2 ♂♂ 3 ♀♀, Lešnica, blizu Krivošijske reke, 1551 m n.m., bukova šuma, ručno sakupljanje, 15.07.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 1 ♀, Ljuboten, ca. 850 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1350 m n.m., pod kamenjem u bukovoju šumi, ručno sakupljanje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., rub bukove šume, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., bukova šuma na krečnjaku, ručno sakupljanje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Jelak, 1833 m n.m., rub smrčeve šume, sakupljanje motornim usisivačem, 16.09.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Srbija, Bugarska, Makedonija, Grčka.

HOROTIP. Balkanski.

HAHNIIDAE

***Antistea elegans* (Blackwall, 1841)**

Antistea elegans: Komnenov 2014: 137.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., rečna obala, klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Rusija – zapadni i centralni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Cicurina cicur* (Fabricius, 1793)**

Cicurina cicur: Komnenov 2014: 140.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo, 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 11.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podaci u Doflein (1921) i Drensky (1929) su sumnjivi jer su navedeni za netipične habitate i najverovatnije predstavljaju pogrešne identifikacije. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Deltshev (2008) pogrešno navodi da je ova vrsta registrovana u pećinama. U literaturi ne postoji takav podatak.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Hahnia helveola* Simon, 1875**

Hahnia helveola: Komnenov 2014: 138.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, leva strana Petrove reke, ca. 240 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1018 m n.m., silikatni kamenjar u otvorenom delu bukove šume, 18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 1.4 km severoistočno od Istibanja, 430 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U Komnenovu (2014) je lokalitet naveden za ženku pogrešan i ovde je ispravljeno.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Hahnia nava* (Blackwall, 1841)**

Hahnia nava: Ćurčić i sar. 2000: 232; Komnenov 2014: 138.

LITERATURNI NALAZI. 9 ♀♀ 12 juv., Skoplje, Matka, u stelji ispred pećine Vrelo, 12.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000**); planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 14 ♂ 18 ♀, Skoplje, Matka, crkva Sveta Nedela, prosejavanjem u mešanoj šumi u kojoj preovlada bukva, 27.02.2014, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 3 ♀♀, Šar planina, ca. 2.2 km istočno-jugoistočno od Dolno Jelovce, 718 m n.m., kestenova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov, 4 ♂♂ 2 ♀♀, Makedonski Brod, Slatina, 571 m n.m., šuma *Buxus sempervirens*, prosejavanjem stelje, 31.03.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Izrael, Iran, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – zapadni i južni Sibir, južni Daleki Istok; Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Hahnia pusilla* C. L. Koch, 1841**

Hahnia pusilla: Komnenov 2014: 139.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Makedonska Kamenica, Sasa, leva strana Petrove reke, ca. 240 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1018 m n.m., silikatni kamenjar u otvorenom delu bukove šume, klopke, 09.10.2009-27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

DICTYNIDAE

***Altella lucida* (Simon, 1874)**

Altella lucida: Komnenov 2014: 139.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Portugal – Azori, Španija, Francuska, Belgija, Britanija, Nemačka, Italija, Slovačka, Ukrajina, Hrvatska, Makedonija, Grčka, Turska.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Archaeodictyna consecuta* (O. Pickard-Cambridge, 1872)**

Archaeodictyna consecuta: Komnenov 2014: 139.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Alžir, Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, južni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – južni Sibir.

HOROTIP. Euromediteransko-srednjeazijski.

***Argenna subnigra* (O. Pickard-Cambridge, 1861)**

Argenna subnigra: Stefanovska i sar. 2008: 43; Komnenov 2014: 140.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak o *Lathys puta* u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Lathys stigmatisata*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Argyroneta aquatica* (Clerck, 1757)**

Argyroneta aquatica: Drensky 1929: 48; Blagoev 2002: 22.

Argironeta [sic!] *aquatica*: Drensky 1936: 29.

LITERATURNI NALAZI. U blatima kod Ohrida, 05.1918 (**Drensky, 1929**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Iran, Kazahstan, Uzbekistan, Kirgistan, Rusija – Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Brigittea civica* (Lucas, 1850)**

Dictyna civica: Lazarov 2004: 161; Deltšev i sar. 2013: 41.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♂♂ 2 ♀♀, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 2 ♀♀, planina Galičica, Ohrid, Sveti Stefan, 850 m, 30.08.2005, leg. C. Deltšev & E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2013**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podaci u Drensky (1924, 1929) su sumnjivi jer se navode za netipične habitate i najverovatnije su pogrešne identifikacije.

DISTRIBUCIJA. Tunis, Evropa, Turska, Iran. Introdokovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Brigittea latens* (Fabricius, 1775)**

Dictyna ammophila: Stojićević 1929: 11 (pogrešna identifikacija).

Dictyna amophila [sic!]: Drensky 1936: 57.

Archaeodictyna ammophila: Nikolić & Polenec 1981: 9; Blagoev 2002: 22.

Dictyna latens: Deltšev i sar. 2013: 42; Komnenov 2014: 141.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 162), Bitolj, Brusnik, 26.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Dictyna ammophila*); 1 ♂ 3 ♀♀, planina Galičica, Džafa lokva, 1650 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013** sub *Dictyna latens*); 1 ♂, planina Osogovo, Kriva Palanka, Slana Bara, 2.2 km zapadno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., planinska livada blizu potoka, 18.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014** sub *Dictyna latens*).

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Izrael, Azerbejdžan, Iran, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan.

HOROTIP. Euromediteransko-srednjeazijski.

***Brommella falcigera* (Balogh, 1935)**

NOVI NALAZI. 1 ♂, Planina Karadžica, Patiška Reka, prosejavanjem stelje ispred pećine Bozguni, 30.03.2010, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Finska, Norveška, Švedska, Poljska, Nemačka, Češka, Švajcarska, Italija, Austrija, Slovačka, Ukrajina, Mađarska, Rumunija, Srbija, Bugarska, Makedonija, Turska?, Iran?

HOROTIP. Evropski.

***Dictyna arundinacea* (Linnaeus, 1758)**

Dictyna arundinacea: Drensky 1929: 27; Drensky 1936: 57; Nikolić & Polenec 1981: 10; Blagoev 2002: 22; Komnenov 2002: 107; Lazarov 2004: 161; Deltshev i sar. 2013: 41; Komnenov 2014: 140.

Dictyna uncinata: Stojićević 1929: 11 (delom pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248, 05.1917; planina Babuna, Abdi Han, 04.1917; Resen-Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929**); 1 ♀ (PMB 182), Kočani, 19.05.1921, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Dictyna uncinata*); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 3 ♂♂ 1 ♀, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♂, planina Pelister, Magarevo, 20.04.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 2 ♀♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 30.08.2005, leg. C. Deltshev & E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2013**); 2 ♀♀, planina Osogovo, Kočani, ušće Crne i Bele reke, 610 m n.m., rečna obala, 09.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS, nedeterminisan materijal), Bogdanci, 09.1916, leg. A. Petrov; 1 ♂ 1 ♀ (PMS, nedeterminisan materijal), Stojanowo [=Stojakovo], 25.08.1916, leg. A. Petrov; 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podatak iz Svetog Nauma kod Ohrida u Stojićević (1929), zaveden inventarnim brojem 165, bazira se na pogrešnoj identifikaciji 1 ♀ *Titanoeca* sp.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Liban, Palestina, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Iran, jugozapadni Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Mongolija, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Dictyna pusilla* Thorell, 1856**

Dictyna pusilla: Drensky 1924: 21; Drensky 1929: 27; Stojićević 1929: 11; Nikolić & Polenec 1981: 10; Blagoev 2002: 22.

Dictyna pusila [sic!]: Drensky 1936: 58.

Dictyna pusilla: Deltshev i sar. 2013: 42.

LITERATURNI NALAZI. Veles-Prilep (**Drensky, 1924**); Veles, Prilep, 06.1817 (**Drensky, 1929**); 1 ♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 18.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje. U zbirci Stojićevića nisam bio u stanju da potvrdim taksonomski status primerka *D. pusilla* iz Skoplja, inventarnog broja 177, jer su na primerku nedostajala oba pedipalpa.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Kavkaz, Rusija – južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Dictyna uncinata* Thorell, 1856**

Dictyna uncinata: Drensky 1929: 27; Stojićević 1929 (in part): 11; Drensky 1935: 99; Drensky 1936: 59; Nikolić & Polenec 1981: 10; Blagoev 2002: 23; Deltshev i sar. 2013: 42; Komnenov 2014: 141.

LITERATURNI NALAZI. Veles; Prilep; Ohrid; Resen; Kruševo (**Drensky, 1929**); 1 ♀ (PMB 184), Skoplje, 25.05.1921, leg. D. Stojićević; 1 ♂ 4 ♀♀ (PMB 192), Ohrid, 29.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part); u neposrednoj blizini grada Skoplja (**Drensky, 1935**); 1 ♀, planina Osogovo, Zletovo, Tursko Rudari, 525 m n.m., izvor, 13.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao Linyphiidae sp. 2), 2 km jugozapadno od Crničani, 170 m n.m., šuma, prosejavanjem stelje, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀, Stari Dojran, park sa starim stablima *Platanus orientalis*, prosejavanjem stalje, 04.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje. Podaci u Stojićević (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Dictyna arundinacea*. Podatak sa Đevdelije u Stojićević (1929), u zbirci zaveden inventarnim brojem 191 odnosi se na pogrešnoj determinaciji juvenilnog primerka *Dictyna* sp.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, jugozapadni Turkmenistan, istočni Kazakstan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, Kina?, Japan?

HOROTIP. Euroazijski.

***Lathys heterophthalma* Kulczyński, 1891**

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Lathys stigmatisata* (Menge, 1869)**

Dictyna ammophila: Stojićević 1929: 11 (pogrešna identifikacija).

Lathys puta: Stojićević 1929: 11 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 60; Nikolić & Polenec 1981: 9.

Dictyna amophila [sic!]: Drensky 1936: 57.

Archaeodictyna ammophila: Nikolić & Polenec 1981: 9; Blagoev 2002: 22.

Argenna subnigra: Blagoev 2002: 22.

Lathys stigmatisata: Komnenov 2014: 142; Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 157), Veles, Sveti Ilija, 13.05.1921, leg. D. Stojićević (Stojićević, 1929 sub *Dictyna ammophila*); 1 ♀ (PMB 154), Skoplje, 05.05.1914, leg. D. Stojićević (Stojićević, 1929 sub *Lathys puta*); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, 27.04.2010, leg. M. Komnenov (Komnenov, 2014); Šar planina: 1 ♀, vrh Ljuboten, 2000-2350 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev; 1 ♀, Ljuboten, Korita, 1500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na krečnjaku, ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (Komnenov, 2017).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska.

HOROTIP. Evropski.

***Nigma flavescens* (Walckenaer, 1830)**

Gonatium corallipes: Stojićević 1929: 24 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 97; Nikolić & Polenec 1981: 50; Blagoev 2002: 14.

Nigma flavescens: Komnenov 2014: 142.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 793), Veles, Zelenikovo, 12.05.1921, leg. D. Stojadinović (Stojićević, 1929 sub *Gonatium corallipes*); 1 ♂ 1 ♀, planina Osogovo, Zletovo, u blizini reke Kosel, ca. 1 km južno od Tursko Rudari, 650 m n.m., degradirana hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (Komnenov, 2014).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Iran?
HOROTIP. Evropski.

***Scotolathys simplex* Simon, 1884**

Scotolathys simplex: Komnenov 2014: 142.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 2 ♂♂, Sokolarci, ca. 1,3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Sveti Nikole, Mavrovica, ca. 5,5 km istočno-severoistočno od Sveti Nikole, 376 m n.m., kserofiti pašnjak sa niskom travom, sakupljanje motornim usisivačem, 18.03.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Portugal, Španija, Francuska, Ukrajina, Bugarska, Makedonija, Grčka, Turska.

HOROTIP. Mediteranski.

AMAUROBIIDAE

***Amaurobius erberi* (Keyserling, 1863)**

Coelotes atropos: Stojićević 1907: 18 (pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 43.

Amaurobius erberi: Komnenov 2014: 143; Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Coelotes atropos*); 1 ♀ (PMB 1652), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Coelotes atropos*); planina Osogovo: 2 ♀♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, Tetovo, Tetovsko Kale, hrastova šuma, 750 m n.m., klopke, 06.2007, leg. M. Jančevska (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, planina Osogovo, Sokolarci, 464 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 01.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Blagoev (2002) pogrešno navodi referencu Drensky (1936: 18) za Makedoniju u koju se citira podatak sa Walevo [=Valjevo] koje se nalazi u Srbiji.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Portugal, Španija, Andora, Francuska, Švajcarska, Italija, Češka, Slovačka, Austrija, Slovenija, Ukrajina, Mađarska, Rumunija, Hrvatska, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Malta, Turska, Gruzija.

HOROTIP. Mediteranski.

***Amaurobius fenestralis* (Ström, 1768)**

Amaurobius fenestralis: Komnenov 2002: 107.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 1 ♂ juv., planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, 10.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**).

NAPOMENA. Podaci u Drensky (1929) i Komnenov (2003) su sumnjivi i najverovatnije predstavljaju pogrešne identifikacije. Za sada jedini pouzdan podatak se navodi u Komnenov (2002) za šumske zajednice *Piceeto-Fagetum* na 1730 m nadmorske visine. Podatak u Drensky (1929) navodi se za lokalitete sa netipičnim staništima ove vrste, dok se podatak u Komnenov (2002) bazira na juvenilnim primercima. Vrsta *A. fenestralis* briše sa liste faune paukova planine Jakupice i Galičice.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Amaurobius pallidus* L. Koch, 1868**

Amaurobius pallidus: Komnenov 2014: 143.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Jedine pouzdane podatke navodi Komnenov (2014) iz šumskih ekosistema na većim nadmorskim visinama (1127-1247 m n.m.). Podatak sa Ohrida u Drensky (1929) je sumnjiv jer se u mnogome razlikuje od navedenih staništa u kojima je vrsta jedino registrovana. Najverovatnije da se radi o pogrešnoj identifikaciji od strane Drenskog. Vrsta *A. pallidus* briše se iz lista paukova planine Galičice.

DISTRIBUCIJA. Italija?, Mađarska, Rumunija, Hrvatska, Srbija, Bugarska, Makedonija, Grčka. U World Spider Catalog (2019) su još navedeni i Moldavija, Ukrajina i centralni i južni deo evropskog dela Rusije, i pored činjenice da je već pokazano da primerke iz nekih od tih zemalja (Moldavija, Ukrajina) zapravo pripadaju vrsti *Amaurobius strandi* (Kovblyuk, 2002).

HOROTIP. Karpato-Balkanski.

***Amaurobius phaeacus* Thaler & Knoflach, 1998**

Amaurobius phaeacus: Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. 5 ♂♂, Šar planina, Tetovo, Tetovsko Kale, hrastova šuma, 750 m n.m., klopke, 06.2007, leg. M. Jančevska (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Albanija, zapadna Makedonija, zapadna Grčka.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

TITANOECIDAE

***Nurscia albomaculata* (Lucas, 1846)**

Titanoeca albomaculata: Drensky 1929: 46; Nikolić & Polenec 1981: 13.

Titanoeca [sic!] *albomaculata*: Drensky 1936: 20

Nurscia albomaculata: Blagoev 2002: 23; Deltšev i sar. 2013: 43; Komnenov 2014: 143.

LITERATURNI NALAZI. Resen-Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Titanoeca albomaculata*); 1 ♀, planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, 20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Kommenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Libija, Alžir, Tunis, južna Evropa, Turska, Izrael, Azerbejdžan, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan.

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Titanoeca flavicoma* L. Koch, 1872**

Dictyna ammophila: Stojićević 1929: 11 (pogrešna identifikacija).

Dictyna amophila [sic!]: Drensky 1936: 57.

Archaeodictyna ammophila: Nikolić & Polenec 1981: 9; Blagoev 2002: 22.

Titanoeca flavicoma: Komnenov 2014: 144.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 158), Đevđelija, Udovo, 24.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 160), Kočani, 06.06.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 161), Đevđelija, 02.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Dictyna ammophila*); planina Osogovo: 4 ♂♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Kommenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Francuska – Korzika, Italija, Albanija, Makedonija, Grčka.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Titanoeca quadriguttata* (Hahn, 1833)**

Titanoeca quadriguttata: Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♀♀, Šar planina, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov (**Kommenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 3 ♂♂ 8 ♀♀, Planina Korab, Kepi Bard, Viret e Ujit, 2497 m a.s.l., alpine pasture, 07.07.2016, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Titanoeca schineri* L. Koch, 1872**

Titanoeca schineri: Komnenov 2014: 144.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Makedonska Kamenica, leva strana Moštičke reke, ca. 700 m jugozapadno od Selište, 643 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov (**Kommenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran?, istočni Kazahstan?, južni Kirgizstan?, Rusija – zapadni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Titanoeca* sp.**

Titanoeca sp.: Komnenov 2014: 145.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 4 ♂♂, Sokolarci, ca. 1,1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Primerci mužjaka su različiti od svih dosad vrsta iz roda *Titanoeca* registrirane u Makedoniju. Nedostaju ženke koje su neophodne da bi se takson tačno odredio.

***Titanoeca tristis* L. Koch, 1872**

Titanoeca tristis: Komnenov 2014: 145.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Zletovo, leva strana Zletovske reke, ca. 1.2 km južno-jugozapadno od ušća u Emiračku reku, 525 m n.m., kamenjar pored vlažne vertikalne litice, klopke, 05.06-04.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Ova vrsta se spominje u Drensky (1935) gde su navedena dva primerka juvenilnih ženki sa reke Treske u blizini Skoplja. Kako je nemoguće tačno opredeliti ovu vrstu na bazi juvenilnih primerka, najverovatnije da se radi o pogrešnoj identifikaciji Drenskog.

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, Francuska, Luksemburg, Švajcarska, Italija, Češka, Belorusija, Ukrajina, istočni deo evropske Rusije, Moldavija, Rumunija, Mađarska, Hrvatska, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka.

HOROTIP. Južnoevropski.

CHEIRACANTHIIDAE

***Cheiracanthium elegans* Thorell, 1875**

Chiracanthium [sic!] *siedlitzii*: Drensky 1924: 21 (pogrešna identifikacija); Drensky 1929: 23.

Cheiracanthium seidelizii: Drensky 1936: 174.

Cheiracanthium seidlitzii [sic!]: Nikolić & Polenec 1981: 91.

Cheiracanthium seidlitzii: Blagoev 2002: 24; Deltshev i sar. 2013: 44.

Cheiracanthium elegans: Komnenov 2002: 107; Lazarov 2004: 161; Deltshev i sar. 2013: 43; Komnenov 2014: 145; Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Ohrid (**Drensky, 1924** sub *Chiracanthium siedlitzii*); Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Chiracanthium siedlitzii*); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 12.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♂, planina Pelister, manastir Sveta Bogorodica u blizini Slivnica, 1200 m n.m., 08.07.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♂, Gjavato u blizini Bitolj, 1000 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Galičica: 1 ♀, vrh Tomoros, 1830 m, 22.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Žičara, 1515 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 2 ♂♂, Šar planina, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Cheiracanthium virescens*), 5 km severoistočno od Bogdanci, šuma uz potok, košenje entomološkom mrežom, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂, Iznad jezera Kozjak, Rudine,

kserotermni brdski pašnjak, 02.07.2011, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirkama Drenskog i Stojićevića vrsta nije nađena. Iako Stojićević (1929) navodi vrste *C. elegans*, *C. lapidicolens*, *C. mildei* i *C. oncognatum*, u zbirci Stojićevića nije pronađen niti jedna primerak roda *Cheiracanthium*. Podaci o *C. elegans* u Drensky (1929) i Stojićević (1929) su sumnjivi i najverovatnije predstavljaju pogrešne identifikacije, jer se navode sa lokaliteta koja odstupaju od tipičnih staništa na kojim je vrsta registrovana, otvorena, pusta i veoma suva mesta, pretežno na višim nadmorskim visinama.

DISTRIBUCIJA. Evropa. Svi Podaci izvan Evrope (Turska, Kavkaz, Rusija, Kazakstan i Centralna Azija) navedene u World Spider Catalog (2019) su nepouzđani i zahtevaju reviziju.
HOROTIP. Evropski.

***Cheiracanthium erraticum* (Walckenaer, 1802)**

Chiracanthium [sic!] *erraticum*: Drensky 1929: 22.

Chiracanthium [sic!] *lapidicolens*: Stojićević 1929: 61 (pogrešna identifikacija).

Cheiracanthium erraticum: Drensky 1936: 172; Blagoev 2002: 23; Komnenov 2002: 107; Deltšev i sar. 2013: 43.

Cheiracanthium lapidicolens: Drensky 1936: 173.

Cheiracanthium dumetorum: Nikolić & Polenec 1981: 90.

Cheiracanthium virescens: Nikolić & Polenec 1981: 91; Blagoev 2002: 24.

Cheiracanthium pennyi: Komnenov 2002: 107 (pogrešna identifikacija); Komnenov 2017: 45.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Struga; planina Babuna, Abdi Han; april i maj 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** sub *Chiracanthium erraticum*); 1 ♀ (PMB 2515), Negotino, 14.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Chiracanthium lapidicolens*); 1 ♂, Šar planina, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, 10.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Cheiracanthium pennyi*).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog vrsta je određena pod imenom *Cheiracanthium carnifex*. U Komnenov (2002) navodi se nalaz jedne ženke *C. pennyi* sa lokaliteta kod planinarskog doma "Šarski Vodi". Nakon revizije materijala sa Šar planine, ustanovljeno je da postoje zapravo dve ženke sa istog lokaliteta.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, Kirgistan? Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Cheiracanthium ienisteani* Sterghiu, 1985**

Cheiracanthium ienisteani: Deltšev i sar. 2013: 43.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**).

NAPOMENA. Vrsta je poznata samo na osnovu ženke i njen taxonomski status je nejasan u momentu.

DISTRIBUCIJA. Vrsta je opisana iz Mađarske i poznata još iz Makedonije i Albanije. Podaci iz Makedonije i Albanije su nepouzđani i vrlo je moguće da su bazirani na pogrešnoj identifikaciji. Neophodna je kompletna revizija ovih nalaza uključujući upoređivanje sa holotipom.

HOROTIP. Nije jasan.

***Cheiracanthium macedonicum* Drensky, 1921**

Cheiracanthium oncognathum: Komnenov 2002: 107 (pogrešna identifikacija); Komnenov 2017: 45.

Cheiracanthium rupestre: Komnenov 2002: 107; Komnenov 2003: 47.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Cheiracanthium oncognathum*); Šar planina: 1 ♂, Dedelbeg, iznad bačila, 1700-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 11.07.1998, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 12.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Cheiracanthium rupestre*); 1 ♂, planina Jakupica, planinarski dom "Čeples", 1450 m, 07-22.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003** sub *Cheiracanthium rupestre*).

NAPOMENA. Podatak o *C. macedonicum* u Drensky (1924) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Cheiracanthium montanum*.

DISTRIBUCIJA. Italija?, Slovenija, Slovačka, Mađarska, Rumunija, Makedonija, Bugarska.

HOROTIP. Karpato-Balkanski.

***Cheiracanthium mildei* L. Koch, 1864**

Chiracanthium [sic!] *mildei*: Drensky 1929 : 23.

Cheiracanthium mildei: Drensky 1936: 173; Nikolić & Polenec 1981: 90; Blagoev 2002: 23; Deltšev i sar. 2013: 43; Komnenov 2014: 145.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 05.1917; Bitolj, kota 1248, maj 1917 i 1918; 1 ♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Chiracanthium mildei*); 1 ♀, planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH), Stari Dojran, kamp Partizan, 150 m n.m., 25.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 2 ♂♂ (SMNH), 6 km severozapadno od Đevđelije, uz Konjsku reku, šuma, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Libija, Alžir, Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, jugozapadni Kazahstan, jugozapadni Turkmenistan. Introdokovana u Severnu Ameriku i Argentinu.

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Cheiracanthium montanum* L. Koch, 1877**

Chiracanthium [sic!] *macedoinica* [sic!]: Drensky 1924: 21 (pogrešna identifikacija).

Chiracanthium [sic!] *macedonica*: Drensky 1929: 23.

Cheiracanthium mazedonica [sic!]: Drensky 1936: 173.

Cheiracanthium macedonicum: Nikolić & Polenec 1981: 90; Blagoev 2002: 23; Deltšev i sar. 2013: 44.

Cheiracanthium montanum: Deltšev i sar. 2000: 181.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Ohrid (**Drensky, 1924** sub *Chiracanthium macedoinica*); planina Babuna, Abdi Han, 05.1917; Resen-Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Chiracanthium macedonica*); 1 ♂ 1 ♀ (MMNH 2603), Dojransko jezero, Mrdaja, 17.05.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**).

DISTRIBUCIJA. Evropa. Osim Evrope, World Spider Catalog (2019) navodi još Tursku, Kavkaz i Iran. Međutim, svi potatci izvan Evrope su sumnjivi i zahtevaju reviziju.

HOROTIP. Evropski.

***Cheiracanthium pennyi* O. Pickard-Cambridge, 1873**

Cheiracanthium pennyi: Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀, Šar planina, Ljuboten, Korita, 1490 m n.m., bara obrasla sitom (*Juncus*), ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 5 ♂♂ 1 ♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, Kazahstan, Uzbekistan, Rusija – južni Sibir, Kina.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Cheiracanthium punctorium* (Villers, 1789)**

Chiracanthium [sic!] *punctorium*: Drensky 1924: 21; Drensky 1929: 23.

Cheiracanthium punctorium: Drensky 1936: 174; Nikolić & Polenec 1981: 90; Deltshev i sar. 2000: 181; Blagoev 2002: 24; Komnenov 2003: 47; Lazarov 2004: 161.

LITERATURNI NALAZI. Ohrid (**Drensky, 1924** sub *Chiracanthium punctorium*); po puti između planine Pelister i Bigle, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Chiracanthium punctorium*); 1 ♂, Kičevo, Izvor, 15.08.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); 1 ♀, planina Jakupica, mesto sa papratima, ispod planinarskog doma "Čeples", 1400 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, Markovo Kopito, 1550 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Planina Baba, Crveni steni, 1790 m n.m., pored češme, 08.07.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Stari Dojran, Vladajsko Pole, ca. 250 m n.m., zapuštene livade, košenje entomološkom mrežom, 19.09.2014, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Iran, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – južni Sibir.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

ANYPHAENIDAE

***Anyphaena accentuata* (Walckenaer, 1802)**

Anyphaena accentuata: Drensky 1929: 23; Stojićević 1929: 62; Drensky 1936: 177; Nikolić & Polenec 1981: 93; Deltshev i sar. 2000: 181; Blagoev 2002: 24; Komnenov 2003: 47; Komnenov 2014: 146.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248, juli i avgust 1917 i 1918; planina Babuna, 07.1917; Kruševo, 08.1918 (**Drensky, 1929**); 1 ♂ (PMB 2530), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929**); 1 ♀, planina Bistra, Lazaropole, 14.05.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); 2 juv., planina Jakupica, u blizini Nežilova, 950 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, planina Osogovo, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (NHMW), Treska, 1906, leg. C. Attems, det. Reimoser, rev. K. Mikhailov; 1 ♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. Od svih podataka navedenih u Drensky (1929) u zbirci Drenskog ne postoje uzorci sa tih lokaliteta. U zbirci sam pronašao samo jednu ženku iz Resena, što zapravo predstavlja novi podatak i jednog juvenilnog primerka *Anyphaena* sp. sa Ohrida.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Turkmenistan?

HOROTIP. Evropski.

***Anyphaena sabina* L. Koch, 1866**

NOVI NALAZI. 3 ♀♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Anyphaena accentuata*), 2 km zapadno od Đevđelija, 60 m n.m., borova šuma, 30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, jugoistočna Francuska, južna Britanija – Introdokovana?, Italija, Slovenija, Hrvatska, Bugarska, Makedonija, Albanija, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Južnoevropsko-Kavkaski.

LIOCRANIDAE

***Agroeca brunnea* (Blackwall, 1833)**

Agroeca brunnea: Komnenov 2014: 146.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Agroeca cuprea* Menge, 1873**

Agroeca cuprea: Lazarov 2004: 161; Stefanovska i sar. 2008: 43; Deltšev i sar. 2013: 44; Komnenov 2014: 147.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Pelister, manastir Sveti Ilija, kod Grančari, 1200 m n.m., 19.04.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltšev i sar., 2013**); planina Oogovo: 1 ♀, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1 km zapadno od Lesnovo, 832 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVINALAZI. 1 ♀, Dojran, Crničani, blizu potoka u šumi *Platanus orientalis*, prosejavanjem stelje, 156 m n.m., 03.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Drensky (1936) pogrešno navodi ovu vrstu citirajući podatak iz Fage (1921) koji se odnosi za Grčku.

DISTRIBUCIJA. Evropa, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Rusija – zapadni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Agroeca lusatica* (L. Koch, 1875)**

Agroeca lusatica: Stefanovska i sar. 2008: 43.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Rusija – zapadni Sibir.

HOROTIP. Evropski.

***Agroeca proxima* (O. Pickard-Cambridge, 1871)**

Agroeca proxima: Stefanovska i sar. 2008: 43.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Rusija – južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Agraecina lineata* (Simon, 1878)**

NOVI NALAZI. 1 ♂, Pelagonija, Novaci, 610 m n.m., njiva, klopke, 17-23.06.2014, leg. M. Komnenov & S. Hristovski.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Maroko, Portugal, Španija, Francuska, Italija, Makedonija, Albanija, Grčka, južni deo evropskog dela Rusije, severozapadni Kazahstan.

HOROTIP. Mediteranski.

***Agraecina scupiensis* Deltshev, 2016**

Agraecina pr. hodna: Stefanovska i sar. 2008: 43.

Agraecina scupiensis: Deltshev, in Deltshev & Wang 2016: 136.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Karpos [=Karpoš], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008** sub *Agroecina pr. hodna*); 1 ♂ (holotip) 1 ♀, Skoplje, Maxari [=Maxari [=Madžari]], 240 m n.m., trava, 02.10.2004, leg. D. Stefanovska; 1 ♂, Skoplje, Maxari [=Maxari [=Madžari]], 19.09.2004, leg. D. Stefanovska; 1 ♂, Skoplje, Karpos [=Karpoš], 253 m n.m., trava, 23.06.2004, leg. D. Stefanovska (**Deltshev & Wang, 2016**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Ovče Pole, Crnilište, 253 m n.m., livada, klopke, 27.04-27.05.2018, leg. S. Hristovski & A. Gjorgievska.

DISTRIBUCIJA. Makedonija.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Apostenus fuscus* Westring, 1851**

Apostenus fuscus: Komnenov 2014: 147; Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, istočna Turska.

HOROTIP. Evropski.

***Liocranum rupicola* (Walckenaer, 1830)**

Liocranum domesticum: Drensky 1935: 99.

Liocranum rupicola: Kratochvíl 1936: 77; Nikolić & Polenec 1981: 93; Blagoev 2002: 24; Deltshev 2008: 341; Deltshev i sar. 2013: 44; Komnenov 2014: 147.

LITERATURNI NALAZI. Pećina kod Banjane, 12 km severno od Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Liocranum domesticum*); planina Galičica: 1 ♀, Peštani, 719 m, 30.08.2005, leg. C. Deltshev & E. Stojkoska; 1 ♀, Stenje, 850 m, 31.08.2005 (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Skoplje, Matka, po stazi za crkvu Sveta Nedela, 600 m n.m., mešovita šuma sa dominacijom *Buxus sempervirens*, 01.04.2010, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, istočna Turska.

HOROTIP. Evropski.

***Mesiotelus annulipes* (Kulczyński, 1897)**

Agroeca striata: Drensky 1929: 21 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 178.

Agroecina striata: Nikolić & Polenec 1981: 93.

Liocranoeca striata: Blagoev 2002: 24.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Resen, 04.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Agroeca striata*).

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije. Vrsta je poznata samo na osnovu publikacije.

DISTRIBUCIJA. Slovačka, zapadna Ukrajina, Mađarska, Hrvatska. Podaci iz Srbije (Stojićević, 1929), Bugarske (Drensky, 1936) i ostrovo Büyükada blizu Istambula, u Evropskom delu Turske (Reimoser, 1913) su jako sumnjivi i vrlo moguće je da su bazirani na pogrešnoj identifikaciji.

HOROTIP. Panonsko-Balkanski.

***Mesiotelus scopensis* Drensky, 1935**

Mesiotelus cyprius scopensis: Drensky 1935: 100, 106; Drensky 1936: 179; Nikolić & Polenec 1981: 94; Blagoev 2002: 24.

Mesiotelus scopensis: Komnenov 2014: 148.

LITERATURNI NALAZI. Manastir "Sveti Nikola", 10 km zapadno-jugozapadno od Skoplja kod reke Treske, leg S. Karaman (**Drensky, 1935** sub *Mesiotelus cyprius scopensis*); 1 ♂, planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀, Stari Dojran, park sa starim stablima *Platanus orientalis*, prosejavanjem stelje, 04.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Grčka, Bugarska, Turska, Iran.

HOROTIP. Istočnomediterransko-Iranski.

***Sagana rutilans* Thorell, 1875**

Liocranum (Sagana) rutilans: Drensky 1929: 21.

Liocranum rutilans: Drensky 1936: 179; Nikolić & Polenec 1981: 94; Blagoev 2002: 24; Deltshev i sar. 2007: 338; Deltshev 2008: 341.

Sagana rutilans: Deltshev i sar. 2013: 44; Komnenov 2014: 148.

LITERATURNI NALAZI. Ohrid, Studenčišta, 04.1918; planina Babuna, Abdi Han, 04.1917 (**Drensky, 1929** sub *Liocranum (Sagana) rutilans*); 1 ♂, planina Bistra, Nacionalni Park Mavrovo, Mavrovo, Mavrovska pećina, 13.09.2006 (**Deltshev i sar., 2007** sub *Liocranum rutilans*); planina Osogovo: 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH, nedeterminisan materijal), ostrvo Golem Grad, 1976, leg. J. Gregpri; 1 ♀, Skoplje, Matka, po stazi prema crkvi Sveta Nedela, 600 m n.m., mešovita šuma sa dominacijom *Buxus sempervirens*, 01.04.2010, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena.

DISTRIBUCIJA. Francuska, Holandija, Nemačka, Poljska, Slovačka, Češka, Švajcarska, Italija, Austrija, Mađarska, Rumunija, Ukrajina, Slovenija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka.

HOROTIP. Južnoevropski.

CLUBIONIDAE

***Clubiona brevipes* Blackwall, 1841**

Clubiona brevipes: Deltshev i sar. 2013: 45.

LITERATURNI NALAZI. Planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltshev i sar., 2013**).

NAPOMENA. Podatak u Nikolić & Polenec (1981) je pogrešan.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Clubiona caerulescens* L. Koch, 1867**

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 2.3 km severozapadno od Gorno Jelovce, 1395 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, ručno sakupljanje, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Evropa, severni Kazahstan, Kina, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Clubiona comta* C. L. Koch, 1839**

Zora sp.: Drensky 1929: 20 (pogrešna identifikacija).

Zora affinis: Drensky 1936: 131; Nikolić & Polenec 1981: 96; Blagoev 2002: 27.

Clubiona comta: Ćurčić i sar. 2000: 233; Deltshev i sar. 2000: 181; Blagoev 2002: 24; Deltshev i sar. 2013: 45; Komnenov 2014: 148.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Resen, 04.1918 (**Drensky, 1929** sub *Zora* sp.); 1 ♀, planina Karadžica, Patiška Reka, u stelji, 16.07.2000 (**Ćurčić i sar., 2000**); 1 ♀, Mavrovo,

14.06.1996, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); planina Osogovo: 1 ♀, Kratovo, leva strana Zletovske reke, ca. 2 km jugozapadno od ušća sa njenom pritokom Emiračke reke, 720 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, desna strana Zletovske reke, ca. 400 m severno od ušća sa njenom pritokom Emiračke reke, 875 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1333 m n.m., zasadi evropskog ariša, klopke, 11.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVINALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 1.7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1307 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Ćurčić i sar. (2000) za ovu vrstu pogrešno navode lokalitet Suva planina umesto Karadžica.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Evropa.

HOROTIP. Mediteranski.

***Clubiona diversa* O. Pickard-Cambridge, 1862**

Clubiona diversa: Komnenov 2014: 149; Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 14.06-18.08.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♂, Bakardan, 2513 m n.m., visokoplaninski pašnjak, sakupljanje motornim usisivačem, 17.09.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, vrh Ljuboten, 2000-2350 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Azerbejdžan, jugoistočni Kazakstan, Mongolija, Rusija – Sibir, južna Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Clubiona frutetorum* L. Koch, 1867**

Clubiona hilaris: Drensky 1929: 22 (pogrešna identifikacija); Deltshev i sar. 2013: 45.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Resen; Kruševo, 07.1918 (**Drensky, 1929** sub *Clubiona hilaris*).

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Evropa, istočni Kazahstan.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Clubiona lutescens* Westring, 1851**

Coelotes atropos: Stojićević 1907: 18 (pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 43.

Clubiona neglecta: Drensky 1929: 22 (pogrešna identifikacija).

Clubiona lutescens: Komnenov 2014: 149.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Coelotes atropos*); Bitolj, kota 1248, 04.1917; planina Babuna, Abdi Han, 04.1917; Kozirog (Ohridsko), 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Clubiona neglecta*); 1 ♀ (PMB 1652), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Coelotes atropos*); 1 ♀, planina Osogovo, Kriva Palanka, leva

strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.05.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Clubiona neglecta*), Kratovo, Filipovci, 02.1916, leg. et det. P. Drensky.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, severni Iran, severni Kazahstan, Rusija – Sibir i južni Daleki Istok, Koreja, Japan. Introdukovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Euroazijski.

***Clubiona marmorata* L. Koch, 1866**

Clubiona marmorata: Drensky 1924: 21; Drensky 1929: 22; Drensky 1936:176; Blagoev 2002: 24; Deltshv i sar. 2013: 45.

Microclubiona marmorata: Nikolić & Polenec 1981: 92.

LITERATURNI NALAZI. Ohrid (**Drensky, 1924**); Gjavato, između planina Pelister i Bigle, 05.1918; 1 ♀ (PMS), Ohrid, 04.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 23.04.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska.

HOROTIP. Evropski.

***Clubiona neglecta* O. Pickard-Cambridge, 1862**

Clubiona neglecta: Komnenov 2014: 150.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Novi Dojran, među žbunjem kod izvora Toplec, ca. 150 m n.m., noćno sakupljanje sa čeonom lampom, 18.09.2014, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Svi Podaci o voj vrsti u Makedoniji u Drensky (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije dve vrste: 1 ♀ *Clubiona lutescens* i 1 ♀ *Clubiona pseudoneglecta*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska?, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, N-Iran?, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – južni Sibir.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Clubiona pallidula* (Clerck, 1757)**

Clubiona holocericea [sic!]: Drensky 1929: 22.

Cluboina pallidula: Nikolić & Polenec 1981: 91; Blagoev 2002: 24; Deltshv i sar. 2013: 46.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS) Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; Struga, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Clubiona holocericea*).

NOVINALAZI. 1 ♀ (NHMW), Treska, 1906, leg. C. Attems, det. Reimoser, rev. K. Mikhailov.

NAPOMENA. Podatak sa Tetova u Stojićević (1907) nije naveden u Stojićević (1929).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, severni Kazahstan, Rusija – zapadni i južni Sibir, južni Daleki Istok. Introdukovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Clubiona phragmitis* C. L. Koch, 1843**

NOVI NALAZI. 1 ♀, Katlanovo, na obali reke Pčinje, u žbunastoj vegetaciji, 238 m n.m., 31.10.2018, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Stari Dojran, pored Dojranskog jezera, mezofilna vegetacija, 155 m n.m., 02.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Maroko, Evropa, Azerbejdžan, Iran, Kazahstan, Kirgistan, Rusija – južni Sibir i južni Daleki Istok, Kina, Koreja.

HOROTIP. Palearktički.

***Clubiona pseudoneglecta* Wunderlich, 1994**

Clubiona hilaris: Drensky 1924: 21 (pogrešna identifikacija); Drensky 1929: 22.

Clubiona neglecta: Drensky 1929: 22 (pogrešna identifikacija).

Clubiona pseudoneglecta: Komnenov 2014: 150.

LITERATURNI NALAZI. Resen (**Drensky, 1924** sub *Clubiona hilaris*); 1 ♂ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; Ohrid; Kruševo, 07.1918 (**Drensky, 1929** sub *Clubiona hilaris*); 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 04.1917; planina Babuna, Abdi Han, 04.1917; Kozirog (Ohridsko), 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Clubiona neglecta*); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂ 4 ♀♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Maroko, Alžir, Evropa, Jermenija, Azerbejdžan,

HOROTIP. Mediteranski.

***Clubiona similis* L. Koch, 1867**

Clubiona similis: Komnenov 2014: 150.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan,

HOROTIP. Evropski.

***Clubiona terrestris* Westring, 1851**

Clubiona terrestris: Stojićević 1907: 18; Drensky 1929: 22; Stojićević 1929: 61; Drensky 1936: 176; Nikolić & Polenec 1981: 92; Blagoev 2002: 24; Komnenov 2014: 151.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907**); Kratovo, Filipovci, 02.1916; planina Babuna, Abdi Han, 04.1917; Bitolj, kota 1248, 05.1918 (**Drensky, 1929**); 1 ♂ (PMB 2508), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929**); 1 ♂, planina Osogovo, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje.

DISTRIBUCIJA. Evropa, severna Turska.
HOROTIP. Evropski.

***Clubiona trivialis* C. L. Koch, 1843**

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, nedeterminisan materijal), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Rusija – centralni i istočni Sibir, Kina, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Porrhoclubiona genevensis* (L. Koch, 1866)**

Cluboia decora: Stojićević 1929: 61 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 175; Nikolić & Polenec 1981: 91; Blagoev 2002: 24.

Clubiona genevensis: Deltšev i sar. 2013: 45; Komnenov 2014: 149; Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 2495), Skoplje, Treska, 07.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Cluboia decora*); 1 ♂, planina Galičica, Otechevo [=Oteševo], 1609-1650 m, 01.05.2008, leg. P. Petrov (**Deltšev i sar., 2013** sub *Clubiona genevensis*); planina Osogovo: 2 ♂♂ 2 ♀♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014** sub *Clubiona genevensis*); Šar planina: 1 ♀, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, vrh Ljuboten, 2000-2350 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017** sub *Clubiona genevensis*).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Jermenija, Azerbejdžan, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, južni Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – južni Sibir.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

TRACHELIDAE

***Cetonana laticeps* (Canestrini, 1868)**

Ceto laticeps: Deltšev i sar. 2000: 181.

Cetonana laticeps: Blagoev 2002: 24; Deltšev i sar. 2013: 46; Komnenov 2014: 151.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Ohridsko jezero, Lagadin, 09.09.1986, leg. O. Popovska (**Deltšev i sar., 2000** sub *Ceto laticeps*); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Trachelas minor* O. P.-Cambridge, 1872**

NOVI NALAZI. 1 ♀, Nogaevci, Ubogo, kserotermni pašnjak pored reke Bregalnice, 160 m n.m., sakupljanje motornim usisivačem, 16.03.2019, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Novi rod i vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Portugal, Španija, Francuska, Švajcarska, Italija, Makedonija, Grčka, Rumunija, Ukrajina – Krim, južni deo evropskog dela Rusije, Gruzija, Azerbejdžan, Turkmenistan, Uzbekistan.

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

PHRUROLITHIDAE

Phrurolithus festivus (C. L. Koch, 1835)

Poecilochroa variana: Drensky 1924: 21 (pogrešna identifikacija); Drensky 1929: 9; Drensky 1936: 141; Nikolić & Polenec 1981: 87; Blagoev 2002: 26.

Phrurolithus (Micariosoma) festivum: Drensky 1929: 22.

Phrurolithus festivus: Stojićević 1929: 62; Drensky 1936: 180; Nikolić & Polenec 1981: 94; Blagoev 2002: 24; Komnenov 2002: 107; Lazarov 2004: 162; Stefanovska i sar. 2008: 43; Deltshev i sar. 2013: 46; Komnenov 2014: 151; Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♀♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1924, 1929** sub *Poecilochroa variana*); planina Babuna, Abdi Han, 04.1917; Prilep, 06.1917; Bitolj, kota 1248, maj i juli 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** sub *Phrurolithus (Micariosoma) festivum*); prazna epruveta (PMB 2555), Skoplje, Nerezi, 05.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2556), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929**); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, planina Galičica, Preseka, 1600 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje: Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Galičica: 1 ♂, Džafa lokva, 1650 m, 18.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov; Ohrid, 1050 m, 18.05.1993, P. Beron (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuca heterophyllae-Fagetum*), klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, prosejavanjem stelje, 03.05.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Zletovo, u blizini reke Kosel, ca. 1 km južno od Tursko Rudari, 650 m n.m., degradirana hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 1 ♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Probištip, ca. 1 km zapadno od Lesново, 832 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Ljuboten, iznad planinarskog doma "Ljuboten", 1700-2000 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ljuboten, Korita, 1500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na krečnjaku, ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS, u zbirci navedena kao *Phrurolithus festivus*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky; 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m.,

pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 2.3 km severozapadno od Gorno Jelovce, 1395 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, ručno sakupljanje, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Iako Drensky (1929) nabroja nekoliko lokaliteta na kojima je sakupio ovu vrstu, u njegovoj zbirci postoji samo jedan podatak, sa lokaliteta Veles-Prilep, a koji nije naveo. U ovom radu ja ga navodim kao novi nalaz. Vrsta *P. festivus* je dominantna u rodu u Makedoniji.

DISTRIBUCIJA. Alžir?, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – zapadni i južni Sibir, južni Daleki Istok.

HOROTIP. Palearktički.

***Phrurolithus minimus* C. L. Koch, 1839**

Phrurolithus minimus: Komnenov 2014: 152.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Phrurolithus nigrinus* (Simon, 1878)**

Phrurolithus nigrinus: Komnenov 2014: 152.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 14.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Sa Balkanskog poluostrva, vrsta je poznata jedino iz Makedonije (Komnenov, 2014) i Albanije (Komnenov, 2018).

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, Andora, Francuska, Švajcarska, Nemačka, Italija, Albanija, Makedonija.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Phrurolithus pullatus* Kulczyński, 1897**

Phrurolithus pallatum [sic!]: Drensky 1929: 22.

Phrurolithus pullatus: Drensky 1936: 180; Nikolić & Polenec 1981: 94; Blagoev 2002: 24.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Phrurolithus pallatum*).

NAPOMENA. Identifikacija je izvršena na bazi samo jedne ženke i treba je uzeti sa rezervom. Potreban je mužjak da bi se determinacija potvrdila. Vrsta *P. pullatus* je slabo poznata, trenutno bez jasno definisane distribucije i horologije. Deltšev i sar. (2013) pogrešno navode ovu vrstu za planinu Galičicu, citirajući stari podatak iz Drensky (1929) gde se ova vrsta navodi za Resen, koji ne pripada planini Galičici. Zbog toga se vrsta *P. pullatus* briše sa liste paukova planine Galičice.

DISTRIBUCIJA. Nemačka, Poljska, Češka, Slovačka, Austrija, Rumunija, Ukrajina, Mađarska, Bugarska, Makedonija, Albanija, Turska?, centralni, istočni i južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Evropski.

***Phrurolithus szilyi* Herman, 1879**

Phrurolithus szilyi: Stefanovska i sar. 2008: 44; Deltšev i sar. 2013: 46; Komnenov 2014: 152.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♀, planina Galičica, Džafa lokva, 1650 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, Austrija, Češka, Slovačka, Mađarska, Rumunija, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka.

HOROTIP. Južnoevropski.

ZODARIIDAE

***Zodarion aculeatum* Chyzer, 1897**

Zodarion aculeatum: Komnenov 2014: 153.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1333 m n.m., zasadi evropskog ariša, klopke, 11.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Drensky (1936) pogrešno navodi ovu vrstu za Makedoniju, citirajući Stojićevića (1929) u kome se ova vrsta uopšte ne saopštava za Makedoniju.

DISTRIBUCIJA. Rumunija, Srbija, Bugarska, Makedonija.

HOROTIP. Balkanski.

***Zodarion frenatum* Simon, 1884**

Zodarion frenatum: Komnenov 2014: 153.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 8 ♀♀, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 7 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani,

ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVINALAZI. 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Zodarion italicum*), Stari Dojran, 200 m jugoistočno od kampa Partizan, 150 m n.m., obala Dojranskog jezera, klopke, 24-30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. Drensky (1936) pogrešno navodi ovu vrstu za Makedoniju, citirajući Fage (1921) gde se ona navodi za Grčku.

DISTRIBUCIJA. Južna Italija, Albanija, Makedonija, Bugarska, Grčka, zapadna Turska.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Zodarion hauseri* Brignoli, 1984**

Zodarion hauseri: Stefanovska i sar. 2008: 44; Komnenov 2014: 153.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Karpos [=Karpoš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 3 ♂♂ 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Zodarion rubidum*), brdo iznad Starog Dojrana, livada na krečnjaku, klopke, 26-29.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Bugarska, Grčka.

HOROTIP. Balkanski.

***Zodarion morosum* Denis, 1935**

Zodarion galicum: Drensky 1929: 48 (pogrešna identifikacija); Nikolić & Polenec 1981: 21; Blagoev 2002: 25; Deltshv i sar. 2013: 47.

Zodarion italicum: Drensky 1929: 48 (pogrešna identifikacija); Nikolić & Polenec 1981: 22; Blagoev 2002: 25; Deltshv i sar. 2013: 47.

Zodarium [sic!] *galicum*: Stojićević 1929: 41 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 30.

Zodarium [sic!] *germanicum*: Stojićević 1929: 41 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 31.

Zodarium [sic!] *graecum*: Stojićević 1929: 41 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 31.

Zodarium [sic!] *italicum*: Stojićević 1929: 41 (pogrešna identifikacija); Drensky 1935: 100; Drensky 1936: 31.

Zodarion germanicum: Nikolić & Polenec 1981: 21; Bosmans 1997: 273; Blagoev 2002: 25.

Zodarion graecum: Nikolić & Polenec 1981: 21; Blagoev 2002: 25.

Zodarion morosum: Komnenov 2014: 154.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 05.1917 (**Drensky, 1929** sub *Zodarion galicum*); Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Zodarion italicum*); 4 ♀♀ (PMB 1539), Kočani, 06.06.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1540), Ohrid, 29.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zodarion galicum*); 1 ♂ (PMB 1543), Đevđelija, Petrovo Selo, 09.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 1544), Đevđelija, Prilep, Sliva Česma, 19.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zodarion germanicum*); 1 ♀ 5 juv. (PMB 1546), Đevđelija, Udovo, 23.05.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zodarium graecum*); 2 ♀♀ (PMB 1548), Đevđelija, Udovo, 24.05.1922, leg. D. Stojićević; 5 ♂♂ 2 ♀♀ (PMB 1549), Đevđelija, Konjsko, 29.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1550), Đevđelija, 27.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zodarion italicum*); planina Osogovo: 3 ♂♂ 2 ♀♀,

Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 6 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, 20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spinachristi*, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, leva strana Kočanske reke, ca. 2.2 km južno od Kočanskog jezera, 405 m n.m., rečna obala, 16.07.2007, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 4 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 9 ♀♀, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak sa Ohrida u Drensky (1929) naveden kao *Zodarion italicum*, a u zbirci kao *Enio italica*, odnosi se na pogrešnoj determinaciji dva juvenilna primerka *Zodarion* sp. U zbirci Drenskog vrsta *Zodarion galicum* nije nađena ali se sigurno radi o pogrešnoj identifikaciji, najverovatnije vrste *Z. morosum*.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Grčka, Bugarska, južna Ukrajina, južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Zodarion ohridense* Wunderlich, 1973**

Zodarion ohridense: Wunderlich 1973: 174; Blagoev 2002: 25; Komnenov 2002: 107; Komnenov 2003: 47; Lazarov 2004: 162; Stefanovska i sar. 2008: 44; Deltšev i sar. 2013: 47; Komnenov 2014: 154; Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Ohrid (tipski lokalitet), pod kamenom, tačan datum nije naveden, leg. J. Wunderlich (**Wunderlich, 1973**); Šar planina: 2 ♂♂, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀ 2 juv., Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♂, bukova šuma, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450-1500 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, visokoplaninski pašnjak, Gorno Kjule, 1800-1900 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 2 ♀♀, u blizini Malovišta, 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje, Karpos [=Karpoš], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 2 ♂♂ 1 ♀, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, Carev vrh [=Sultan Tepe], 2080 m n.m., mezofilna subalpska livada, 17.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Makedonska Kamenica, leva strana Moštičke reke, ca. 700 m jugozapadno od Selište, 643 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova

šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); planina Galičica: 1 ♂, Studenčica [=Studenčišta], 690 m, 30.08.2002, leg. G. Blagoev & C. Deltšev; 1 ♀, Žičara, 1515 m, 20.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); Šar planina: 1 ♂ 2 ♀♀, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Dedelbeg, 2000 m n.m., u blizini jezera, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Tetovo, Tetovsko Kale, hrastova šuma, 750 m n.m., klopke, 06.2007, leg. M. Jančevska; 1 ♀, Ceripašina, 2200-2400 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 10.07.2009, leg. M. Komnenov; 8 ♂♂ 2 ♀♀, Ceripašina, 2000 m n.m., visokoplaninski pašnjak na kamenjaru, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 2 ♂♂, Popova Šapka, 1700 m n.m., blizu potoka, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♀, Lešnica, reka Pena, 1400 m n.m., pored reke, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, Karanikolečko jezero, 2000-2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVINALAZI. 1 ♀, Korab, Kepi Bard, Viret e Ujit, 2497 m a.s.l., alpine pasture, 07.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. *Z. ohridense* je najrasprostranjenija vrsta i ima najveću vertikalnu distribuciju (280-2400 m) od svih ostalih vrsta ovog roda u Makedoniji.

DISTRIBUCIJA. Češka, Hrvatska, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka.

HOROTIP. Balkanski.

***Zodarion thoni* Nosek, 1905**

Zodarion thoni: Komnenov 2014: 154.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kočani, Krstec, ca. 1.5 km severno-severozapadno od Kočanskog jezera, 780 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Južna Ukrajina, istočna Rumunija, Bugarska, Makedonija, Grčka, Kipar, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Turska, Liban, južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Istočnomediterranski.

GNAPHOSIDAE

***Anagraphis ochracea* (L. Koch, 1867)**

Macedoniella karamani: Drensky 1935: 109; Drensky 1936: 174; Nikolić & Polenec 1981: 94; Blagoev 2002: 24.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀, Planina Vodno kod Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Macedoniella karamani*).

NAPOMENA. Vrsta je opisana u novi, monotipski rod *Macedoniella* sa planine Vodno kod Skoplja na osnovu materijala skupljenog od strane Stanka Karamana. U opisu vrste, Drensky navodi dva adulta primerka ženke koje je imao na raspolaganju. Ženku po kojoj je vršio opis poslao je u prirodnjački muzej u Skoplju, a drugi primerak je deponovao u prirodnjačkom muzeju u Sofiji. U samom radu Drensky nije naglasio koji primerak je holotip. No kako je

muzej u Skoplju prolazio kroz burna razdoblja, najverovatnije da je sintip ženke izgubljen. Takođe izgubljen je i sintip ženke u prirodnjačkom muzeju u Sofiji. Opis novog roda i vrste je štur praćen nekvalitetnim ilustracijama na osnovu kojih je teško utvrditi ne samo pripadnost rodu, već i porodici. Zbog toga je ova vrsta bila proglašena nomen dubium. Nedavno je Bosmans (2014) sinomizirao ovu vrstu sa vrstom *Anagraphis ochracea*.

DISTRIBUCIJA. Albanija, Makedonija, Grčka, Turska.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Aphantaulax trifasciata* (O. Pickard-Cambridge, 1872)**

Micaria turcica: Drensky 1929: 23 (delom pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 04.1917; Bitolj, kota 1248, 05.1918; (Drensky, 1929 in part *Micaria turcica*).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS, u zbirci delom pogrešno određena kao *Micaria turcica*), Resen, 04.1918, leg. et det. P. Drensky; 1 ♂, Stari Dojran, Vladajsko Pole, ca. 250 m n.m., zapuštene livade, košenje entomološkom mrežom, 19.09.2014, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Alžir, južna Evropa, Turska, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, centralni i južni deo evropskog dela Rusije, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Kina, Japan.

HOROTIP. Palearktički.

***Berlandina plumalis* (O. Pickard-Cambridge, 1872)**

Scotophaeus scutulatus: Stojićević 1929: 57 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 2336), Demir Kapija, 07.06.1920, leg. D. Stojićević (Stojićević, 1929 sub *Scotophaeus scutulatus*).

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Senegal, Maroko, Alžir, Nigerija, Tunis, Libija, Egipat, Eritreja, Etiopija, Tanzanija, Portugal, Španija, Italija, Albanija, Makedonija, Grčka, Turska, Sirija, Palestina, Izrael, Saudiska Arabija, Jemen, Oman, Iran, jugoistočni Turkmenistan, Uzbekistan, Afganistan, Tibet, Himalaji, Indija, Burma.

HOROTIP. Mediteransko-Indijski.

***Callilepis cretica* (Roewer, 1928)**

Callilepis cretica: Komnenov 2014: 155.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, 20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Krstec, ca. 1.5 km severno-severozapadno od Kočanskog jezera, 780 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 14.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov (Komnenov, 2014).

DISTRIBUCIJA. Bugarska, Makedonija, Grčka, južna Turska, Azerbejdžan.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Callilepis nocturna* (Linnaeus, 1758)**

Callilepis nocturna: Drensky 1929: 10; Drensky 1936: 131; Nikolić & Polenec 1981: 82; Blagoev 2002: 25; Komnenov 2002: 107; Komnenov 2003: 47; Deltšev i sar. 2013: 47; Komnenov 2014: 155.

Micaria turcica: Drensky 1929: 23 (delom pogrešna identifikacija).

Poecilochroa ochridana: Drensky 1929: 9; Drensky 1936: 141; Nikolić & Polenec 1981: 87; Blagoev 2002: 26.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Ohrid, Studenčišta, 04.1918; planina Babuna, Abdi han, 04.1917; Kratovo, Filipovci, 02.1916 (**Drensky, 1929**); 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Micaria turcica*); Ohrid, Studenčišta, 04.1918 (**Drensky, 1929** sub *Poecilochroa ochridana*); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, od planinarskog doma "Šarski Vodi" do Gorno Jelovce u dužine od 3 km, 1300-1240 m, pored puta, 10.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, planina Jakupica, bukova šuma, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450-1500 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); planina Galičica: 1 ♀, Džafa lokva, 1650 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov; 1 ♀, Žičara, 1515 m, 20.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, Krstec, ca. 1.5 km severno-severozapadno od Kočanskog jezera, 780 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Jermenija, Azerbejdžan, istočni Kazahstan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, Kina, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Callilepis schuszeri* (Herman, 1879)**

Callilepis schuszeri: Deltšev i sar. 2013: 48; Komnenov 2014: 155.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Galičica, Simončeska lokva, 1680 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Krstec, ca. 1.5 km severno-severozapadno od Kočanskog jezera, 780 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, 1105 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 4 ♀♀, Makedonska Kamenica, leva strana Moštičke reke, ca. 700 m jugozapadno od Selište, 643 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, 20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Probištip, ca. 1.5 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 584 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Azerbejdžan, Rusija – južni i istočni Sibir, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Civizelotes caucasicus* (L. Koch, 1866)**

Prothesima caucasicus: Drensky 1929: 7.

Zelotes caucasicus: Stojićević 1929: 58; Drensky 1936: 144; Nikolić & Polenec 1981: 88; Blagoev 2002: 27; Stefanovska i sar. 2008: 44; Deltšev i sar. 2013: 51.

Civizelotes caucasicus: Komnenov 2014: 156; Matevski i sar. 2017: 19.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Resen, 04.1918 (**Drensky, 1929** sub *Prothesima caucasicus*); 1 ♂ (PMB 2353), Đevđelija, Udovo, 24.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 2354), Đevđelija, Petrovo Selo, 09.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♂ 1 ♀ (PMB 2355), Đevđelija, 12.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 2356), Negotino, 14.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 2357), Ohrid, 29.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes caucasicus*); Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008** sub *Zelotes caucasicus*); planina Osogovo: 6 ♂♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, 20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Južna Evropa, Turska, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, severni Iran, Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, severozapadna Kina – Ksinjiang.

HOROTIP. Južnoevropsko-srednjeazijski.

***Civizelotes gracilis* (Canestrini, 1868)**

Prothesima bitolensis: Drensky 1929: 7.

Zelotes bitolensis: Drensky 1935: 109; Drensky 1936: 143; Nikolić & Polenec 1981: 87.

Zelotes gracilis: Blagoev 2002: 27; Stefanovska i sar. 2008: 44; Deltšev i sar. 2013: 52.

Civizelotes gracilis: Komnenov 2014: 156.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248; Resen (**Drensky, 1929** sub *Prothesima bitolensis*); u neposrednoj blizini grada Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Zelotes bitolensis*); Skoplje: Karpos [=Karloš] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008** sub *Zelotes gracilis*); planina Osogovo: 2 ♂♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, Kneževo, desna strana Zletovske reke, ca. 1.3 km jugozapadno od Maala Kajganci, 1026 m n.m., rečna obala, klopke, 05.05-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 1.4 km severoistočno od Istibanja, 430 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podatak za *Zelotes gracilis* sa Galičice u Deltšev i sar. (2013) je pogrešan. Vrsta je nađena kod grada Resen, koj ne pripada, pa se stoga *Civizelotes gracilis* briše se iz liste faune paukova planine Galičice.

DISTRIBUCIJA. Italija, Austrija, Slovačka, Mađarska, Rumunija, Ukrajina, Moldavija, Slovenija, Hrvatska, Bugarska, Makedonija, Albanija, istočna Turska, južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Civizelotes pygmaeus* (Miller, 1943)**

Zelotes pygmaeus: Stefanovska i sar. 2008: 45.

Civizelotes pygmaeus: Komnenov 2014: 157.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008** sub *Zelotes pygmaeus*); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Kriva Palanka, Kneževo, desna strana Zletovske reke, ca. 1.3 km jugozapadno od Maala Kajganci, 1034 m n.m., livada, klopke, 05.06-04.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Italija, Makedonija, Austrija, Češka, Poljska, Slovačka, Mađarska, Rumunija, Ukrajina, istočni deo evropskog dela Rusije, zapadni i istočni Kazahstan.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Cryptodrassus hungaricus* (Balogh, 1935)**

Cryptodrassus hungaricus: Komnenov 2014: 157.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Francuska, Švajcarska, Italija, Mađarska, Češka, Slovačka, Rumunija, Makedonija, Grčka, Južna Ukrajina – Krim, južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Drassodes cupreus* (Blackwall, 1834)**

Drassus scutulatus: Drensky 1929: 5 (delom pogrešna identifikacija).

Drassodes lapidosus: Stojićević 1929: 56 (delom pogrešna identifikacija); Komnenov 2002: 107.

Drassodes lapidosus macer: Nikolić & Polenec 1981: 85.

Drassodes cupreus: Blagoev 2002: 25; Komnenov 2003: 47; Lazarov 2004: 162; Komnenov 2014: 157; Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Bitolj, 05.1918 (**Drensky, 1929** in part *Drassus scutulatus*); 1 ♀ (PMB 2261), Skoplje, Vodno, 06.05.1914, leg. D. Stojićević; 3 ♀♀ (PMB 2282), Prilep, Sliva Česma, 19.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Drassodes lapidosus*); 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Jelak" - Ceripašina, 1850-2530 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002** in part *Drassodes lapidosus*); 3 ♀♀, planina Jakupica, bukova šuma, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450-1500 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♂, planina Babuna, Markovi Kuli, 850 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1

♀, planinarski dom „Jelak“, 1850 m n.m., visokoplaninski pašnjak, klopke, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀, od planinarskog doma "Šarski Vodi" do Gorno Jelovce u dužine od 3 km, 1300-1240 m n.m., pored puta, ručno sakupljanje, 10.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.1998, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bakardan, 2445 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Dedelbeg, 2000 m n.m., u blizini jezera, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Lera, 2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Fudan, 2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Ceripašina, 2200-2400 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 10.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ceripašina, 2400-2500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na kamenjaru, ručno sakupljanje, 10.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Ceripašina, 2000 m n.m., blizu potoka, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♂ 1 ♀, Ceripašina, 2000 m n.m., visokoplaninski pašnjak na kamenjaru, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♂, Popova Šapka, 1700 m n.m., blizu potoka, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♀, Lešnica, reka Pena, 1400 m n.m., pored reke, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVINALAZI. 2 ♀♀ (SMNH, nedeterminisan materijal), Šar planina, Ceripašina, u podnožju, 21.07.1978. leg. G. Džukić.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija?

HOROTIP. Evropski.

***Drassodes lapidosus* (Walckenaer, 1802)**

Drassus lapidicola: Doflein 1921: 306; Drensky 1929: 5.

Drassodes lapidosus: Stojićević 1929: 56 (in part); Drensky 1935: 100; Drensky 1936: 137; Nikolić & Polenec 1981: 85; Deltshev i sar. 2000: 182; Blagoev 2002: 25; Komnenov 2002: 107 (in part); Stefanovska i sar. 2008: 44; Deltshev i sar. 2013: 48; Komnenov 2014: 158; Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. Kaluckova [=Kalkovo] (**Doflein, 1921** sub *Drassus lapidicola*); 2 ♀♀ (PMS), Bitolj, kota 1248; planina Babuna, Abdi han; 2 ♂♂ 2 ♀♀ 14 juv. (PMS), Ohrid (**Drensky, 1929** sub *Drassus lapidicola*); 1 ♂ (PMB 2261), Skoplje, Vodno, 06.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 2266), Đevđelija, Gradac [=Gradec], 21.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♂ 4 ♀♀ (PMB 2268), Đevđelija, Udovo, 23.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♂ 1 ♀ (PMB 2272), Đevđelija, Huma, 28.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2273), Đevđelija, Konjsko, 29.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2276), Kavadarci, Gradsko, 06.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2277), Kočani, 06.06.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 2282), Prilep, Sliva Česma, 19.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2284), Prilep, Vitolište, 21.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2285), Bitolj, Brusnik, 26.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♂ 1 ♀ (PMB 2287), Ohrid, Sveti Naum, 03.07.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part); manastir "Sveto Blagovestenie", 14 km severno-severozapadno od Skoplja (**Drensky, 1935**); 1 ♀, planina Bistra, Trnica, reka Radika, 13.06.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 16.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); Skoplje: Karpos [=Karpoš] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂, Resen, 1000 m, 30.08.2002, leg. C. Deltshev & G. Blagoev; planina Galičica: 1 ♀, vrh Bugarska Čuka, 1797 m, 19.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov; 1 ♂, Džafa lokva, 1650 m, 17.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov; 1 ♂, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov

(Deltshev i sar., 2013); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 6 ♂♂ 2 ♀♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 800 m južno-jugozapadno od Protoderci, 698 m n.m., trska, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (Komnenov, 2014); Šar planina: 1 ♀, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Ljuboten, iznad planinarskog doma "Ljuboten", 1700-2000 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Ljuboten, 1620 m n.m., unutar planinarskog doma "Ljuboten", ručno sakupljanje, 23.07.2016, leg. M. Komnenov (Komnenov, 2017).

NOVI NALAZI. 3 ♂♂ 1 ♀ 2 juv. (PMS, u zbirci navedena kao *Drassus lapidicola*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. i det. P. Drensky; 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) dat kao *Drassus lapidicola*, nije naveden u Stojićeviću (1929). Podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju delom pogrešne identifikacije vrsta: *Drassodes cupreus*, *D. lutescens*, *Gnaphosa dolosa*, *Haplodrassus* sp. i *Zelotes tenuis*. Sledeći podaci u Stojićeviću (1929) se odnose na ženke *Drassodes* sp. sa nejasnim taksonomskim statusom: Štip - 1 ♀ (PMB 2265); Hudovo [=Udovo] - 1 ♀ (PMB 2269). Podatak iz Pobožje [=Pobožje] pod inventarnim brojem 2262 predstavlja pogrešnu identifikaciju dve vrste: 1 ♂ *Gnaphosa dolosa* i ženke *Haplodrassus* sp. nerešenog taksonomskog statusa. Podatak iz Tetova koji postoji u zbirci nije naveden u radu Stojićevića (1929). Ovaj podatak iz Tetova predstavlja pogrešnu identifikaciju dva juvenilna primerka Gnaphosidae.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, Afganistan, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, Kina, Korea, Japan.

HOROTIP. Palearktički.

***Drassodes lutescens* (C. L. Koch, 1839)**

Drassodes lapidosus: Stojićević 1929 (delom pogrešna identifikacija).

Drassodes lutescens: Stefanovska i sar. 2008: 44; Komnenov 2014: 158.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 2260), Skoplje, 04.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2264), Veles, Sveti Ilija, 13.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♀ (PMB 2280), Dojransko jezero, 13.06.1920, leg. D. Stojićević (Stojićević, 1929 in part *Drassodes lapidosus*); Skoplje, Karpos [=Karpoš], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (Stefanovska i sar., 2008); 1 ♂, planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 27.04.2010, leg. M. Komnenov (Komnenov, 2014).

NOVINALAZI. 1 ♀ (PMB 2294, u zbirci delom pogrešno određena kao *Drassodes lapidosus*), Štip, Hisar, 18.05.1921, leg. D. Stojadinović, det. D. Stojićević; 2 ♀♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Drassodes lapidosus*), 500 m severozapadno od Novi Dojran, 170 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Drassodes lapidosus*), 1.9 km severoistočno od Crničani, 280 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

DISTRIBUCIJA. Etiopija, Libija, Alžir, Tunis, Maroko, južna Evropa, Turska, Sirija, Izrael, Oman, Pakistan, Afganistan, Kazahstan, Uzbekistan.
HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Drassodes pubescens* (Thorell, 1856)**

Drassus pubescens: Doflein 1921: 307, 317; Drensky 1929: 5.

Drassodes pubescens: Drensky 1936: 139; Nikolić & Polenec 1981: 85; Blagoev 2002: 25; Komnenov 2002: 107; Komnenov 2003: 47; Lazarov 2004: 162; Deltšev i sar. 2013: 48; Komnenov 2014: 159; Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje; Katlanovsko Blato u blizini Skoplja; Dedeli (**Doflein, 1921** sub *Drassus pubescens*); Bitolj, kota 1248 (**Drensky, 1929** sub *Drassus pubescens*); 2 ♂♂, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♀, bukova šuma, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450-1500 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, visokoplaninski pašnjak, Gorno Kjule, 1800-1900 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, planina Galičica, Preseka, 1600 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, planina Pelister, vrh Garvan, 1850 m n.m., 02.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Osogovo: 2 ♂♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 1.4 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 2028 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 13.07-01.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 800 m južno-jugozapadno od Protoderci, 698 m n.m., trska, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, Šar planina, Popova Šapka, 1700 m n.m., blizu potoka, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, nedeterminisan materijal), Bitolj, kota 1248, 06.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂, (SMNH, nedeterminisan materijal), Galičica, 09.07.1978, leg. G. Džukić; 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, istočni Kazahstan, Kirgistan, Rusija – zapadni i centralni Sibir, Mongolija, Kina, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Drassyllus crimeaensis* Kovblyuk, 2003**

Zelotes lutetianus: Stojićević 1929: 59 (pogrešna identifikacija).

Zelotes pusillus: Stojićević 1929: 59 (pogrešna identifikacija).

Drassyllus crimeaensis: Komnenov 2014: 159.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 2384), Krivolak, 23.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♀ (PMB 2385), Đevđelija, 02.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes lutetianus*); 1 ♂ (PMB 2407), Veles, Zelenikovo, 12.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes pusillus*); planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 11 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 7 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci,

460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 10 ♂♂ 4 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Kommenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ 1 ♀, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Grčka, južna Turska, južna Ukrajina, Azerbejdžan, južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Drassyllus lutetianus* (L. Koch, 1866)**

Drassyllus lutetianus: Komnenov 2014: 160.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Kommenov, 2014**).

NAPOMENA. Svi Podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije vrsta *Drassyllus crimeaensis*, *D. praeficus*, *Zelotes hermani* i *Z. prishutovae*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, istočna Turska, severni Kazahstan, Rusija – zapadni, istočni i južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Drassyllus praeficus* (L. Koch, 1866)**

Prothesima latipes: Drensky 1929: 7 (pogrešna identifikacija).

Prothesima nigrita: Drensky 1929: 6 (pogrešna identifikacija).

Prothesima praefica: Drensky 1929: 7.

Zelotes erebeus: Stojićević 1929: 58 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 145; Nikolić & Polenec 1981: 88; Blagoev 2002: 27.

Zelotes lutetianus: Stojićević 1929: 59 (pogrešna identifikacija).

Zelotes pusillus: Stojićević 1929: 59 (pogrešna identifikacija).

Zelotes carmeli: Drensky 1936: 143; Nikolić & Polenec 1981: 88; Blagoev 2002: 27; Deltšev et al 2013: 51.

Zelotes praeficus: Drensky 1936: 147; Nikolić & Polenec 1981: 89.

Drassyllus praeficus: Blagoev 2002: 25; Komnenov 2003: 47; Stefanovska i sar. 2008: 44; Deltšev i sar. 2013: 48; Komnenov 2014: 161; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. 1 subadult ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Prothesima latipes*); 1 ♂ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; planina Babuna, Abdi Han (**Drensky, 1929** sub *Prothesima nigrita*); 1 ♂ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918; Resen (**Drensky, 1929** sub *Prothesima praefica*); 1 ♀ (PMB 2368), Bitolj, 06.1906, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes erebeus*); 1 ♀ (PMB 2383), Đevdelija, Gradac [=Gradec], 22.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2389), Prilep, Vitolište, 21.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes lutetianus*); 1 ♂ (PMB 2408), Đevdelija, Huma, 28.05.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes pusillus*); 1 ♀, planina Jakupica, livada, pored Čepleske reke, Nežilovo, 750 m, 09.07.1999, leg. M. Komnenov (**Kommenov,**

2003); Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 2 ♀♀, planina Galičica, vrh Bugarska Čuka, 1797 m, 19.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 10 ♂♂ 3 ♀♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Kommenov, 2014**); 2 ♂♂ 2 ♀♀, Šar planina, Popova Šapka, 1700 m n.m., blizu potoka, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski (**Kommenov, 2017**).
DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, severoistočni Uzbekistan, Rusija – zapadni i južni Sibir.
HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Drassyllus pusillus* (C. L. Koch, 1833)**

Drassyllus pusillus: Komnenov 2002: 107; Stefanovska i sar. 2008: 44; Komnenov 2014: 161.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, Govedarnik - Crni Steni, 2100-2400 m, visokoplaninski pašnjak, 18.07.1998, leg. M. Komnenov (**Kommenov, 2002**); Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 93 ♂♂ 2 ♀♀, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Ponikva, Aramiska Češma, 1558 m n.m., vlažna livada, klopke, 06.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 1.4 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 2028 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 13.07-01.08.2008, leg. M. Komnenov (**Kommenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 3 ♂♂, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev.

NAPOMENA. Podatak u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Drassyllus praeficus*. Svi Podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije vrsta *Drassyllus crimeaensis*, *D. praeficus* i *D. villicus*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, zapadna Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, južni Turkmenistan, zapadni Kazahstan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, severna Mongolija, severozapadna Kina.

HOROTIP. Euroazijski.

***Drassyllus villicoides* (Giltay, 1932)**

NOVINALAZI. 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Drassyllus praeficus*), brdo iznad Starog Dojrana, livada na krečnjaku, klopke, 26-29.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Južna Makedonija, Grčka (tipski lokalitet).

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Drassyllus villicus* (Thorell, 1875)**

Prothesima accepta: Drensky 1924: 21.

Zelotes pusillus: Stojicević 1929: 59 (pogrešna identifikacija).

Drassyllus villicus: Blagoev 2002: 24; Komnenov 2002: 107; Ćurčić i sar. 2004: 23P; Lazarov 2004: 162; Deltšev i sar. 2013: 49; Komnenov 2014: 162.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Resen (**Drensky, 1924** sub *Prothesima accepta*); 1 ♀ PMB 2406), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojicević (**Stojicević, 1929** sub *Zelotes pusillus*); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, planina Karadžica, Patiška Reka, pećina Bozguni, 20.06.2002 (**Ćurčić i sar., 2004**); 1 ♂, planina Pelister, manastir Sveta Bogorodica u blizini Slivnica, 1200 m n.m., 08.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Visoka Čuka, 1550 m n.m., mezofilna subalpska livada, 12.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, ca. 600 m zapadno-severozapadno od manastira Sveti Joakim Osogovski, 779 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), 11.07-01.08.2008, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 1 ♀, Makedonska Kamenica, leva strana Moštičke reke, ca. 700 m jugozapadno od Selište, 643 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov; 8 ♂♂ 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov; 18 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 20 ♂♂ 4 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Probištip, ca. 1.5 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 584 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Azerbejdžan.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Gnaphosa bicolor* (Hahn, 1833)**

Gnaphosa bicolor: Stojicević 1907: 18; Stojicević 1929: 60 (in part); Deltšev i sar. 2000: 181; Blagoev 2002: 25; Komnenov 2002: 107; Komnenov 2003: 47; Deltšev i sar. 2013: 49; Komnenov 2014: 162.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojicević, 1907**); 1 ♀ (PMB 2454), Kavadarci, Alšar, 22.06.1920, leg. D. Stojicević; 1 ♂ (PMB 2455), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojicević, 1929** in part); 1 ♀, planina Bistra, Lazaropole, 14.05.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); Šar planina: 1 ♂, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂, iznad Gorno Jelovce, 1250-1400 m,

pored puta, 11.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♀, pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1200-1100 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, put u bukovoju šumi, Gorno Kjule, 1400-1800 m, 19.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, planina Galičica, Simončeska lokva, 1680 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); 2 ♂♂, planina Osogovo, Kratovo, Jamiško Osoje, ca. 2.1 km istočno od Jamište, 1370 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), 05.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 3 ♀♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Svi Podaci u Drensky (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije 2 juv. *Gnaphosa* sp. i 1 ♀ *Nomisia exornata*. Podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Nomisia exornata*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, istočna Turska, Azerbejdžan, Rusija – zapadni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Gnaphosa dolanskyi* Řezáč, Růžička, Oger & Řezáčová, 2018**

Gnaphosa montana: Drensky 1929: 12 (pogrešna identifikacija).

Gnaphosa modestior: Lazarov 2004: 162 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Ohrid, 04.1918, leg. P. Drensky; Resen, 04.1918 (**Drensky, 1929** sub *Gnaphosa montana*); 1 ♀, planina Pelister, duž Ruženske reke, 1350 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004** sub *Gnaphosa modestior*).

DISTRIBUCIJA. Makedonija, severoistočna Grčka, Bugarska, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Dnepropetrovska oblast u južnu Ukrajinu, Krasnodar i Rostov regionu u jugozapadnom delu evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Gnaphosa dolosa* Herman, 1879**

Drassodes lapidosus: Stojićević 1929 (delom pogrešna identifikacija).

Gnaphosa dolosa: Stojićević 1929: 60 (in part); Drensky 1936: 132.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 2262), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 2279), Demir Kapija, 07.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Drassodes lapidosus*); 1 ♀ (PMB 2456), Veles, Sveti Nikola, 15.05.1921, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part).

NAPOMENA. Podatak o *G. dolosa* u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Gnaphosa muscorum*. Podaci u Stojićeviću (1929) delom predstavljaju pogrešnu identifikaciju vrste *Gnaphosa lucifuga*.

DISTRIBUCIJA. Južna Evropa, Turska, Sirija, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, Turkmenistan, Kazahstan.

HOROTIP. Južnoevropsko-srednjeazijski.

***Gnaphosa lucifuga* (Walckenaer, 1802)**

Gnaphosa tetrca [sic!]: Drensky 1924: 21 (pogrešna identifikacija).

Gnaphosa tetrica: Drensky 1929: 12 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 134; Nikolić & Polenec 1981: 83; Blagoev 2002: 26.

Gnaphosa montana: Drensky 1929: 12 (pogrešna identifikacija); Drensky 1935: 100; Drensky 1936: 134; Nikolić & Polenec 1981: 81; Blagoev 2002: 26.

Gnaphosa lucifuga: Drensky 1929: 11; Stojićević 1929: 60; Drensky 1936: 133; Nikolić & Polenec 1981: 83; Grimm 1985: 62; Blagoev 2002: 26; Lazarov 2004: 162; Deltshv i sar. 2013: 49; Komnenov 2014: 162.

Gnaphosa adriatica: Stojićević 1929: 60 (pogrešna identifikacija).

Gnaphosa modestior: Stojićević 1929: 60 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 133; Nikolić & Polenec 1981: 83; Blagoev 2002: 26.

LITERATURNI NALAZI: Ohrid-Struga (**Drensky, 1924** sub *Gnaphosa tetrnca*); 1 ♀ (PMS), Ohrid, 04.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Gnaphosa tetrica*); Ohrid-Resen 04.1918 (**Drensky, 1929** sub *Gnaphosa montana*); 1 ♂ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; padine planine Babune severno od Prilepa, 05.1917; Kratovo: Znepolsko-Dolni Stubel, 02.1916; Resen, 04.1918 (**Drensky, 1929**); 1 ♂ (PMB 2466), Prilep, Carev Dab, 17.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929**); 1 ♂ (PMB 2452), Kočani, 05.06.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2453), Negotino, 14.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Gnaphosa adriatica*); 1 ♀ (PMB 2474), Kočani, 05.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Gnaphosa modestior*); manastir "Sveto Blagovestenie", 14 km severno-severozapadno od Skoplja (**Drensky, 1935** sub *Gnaphosa montana*); 1 ♂, Skoplje, 04.04.1918 (**Grimm, 1985**); 1 ♀, planina Galičica, Preseka, 1600 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, planina Osogovo, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 1.4 km severoistočno od Istibanja, 441 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, 30.04.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVINALAZI. 5 ♀♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Gnaphosa montana*), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, zapadni Kazahstan, jugoistočni Uzbekistan.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Gnaphosa lugubris* (C. L. Koch, 1839)**

Gnaphosa lugubris: Komnenov 2003: 47; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. Planina Jakupica: 1 ♀, visokoplaninski pašnjak, Gorno Kjule - Marina Rupa, 1900-2100 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀ 4 ♀♀ juv., visokoplaninski pašnjak, Marina Rupa-Solunska Glava, 2100-2300 m, 13.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, visokoplaninski pašnjak, Marina Rupa, 2100 m, 15.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); Šar planina: 1 ♀, Ljuboten, Korita, 1500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na krečnjaku, ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ljuboten, iznad planinarskog doma "Ljuboten", 1700-2000 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podaci iz Skoplja u Doflein (1921) i Veles u Drensky (1929) su sumnjivi i vrlo moguće bazirani na pogrešnoj identifikaciji. Na tim lokalitetima nikad dosad nisam skupio ovu vrstu. Imao sam prilike da u nekoliko navrata detaljno istražujem kserotermne habitate u okolini Velesa i širu okolinu, međutim nikad nisam našao niti jedan primerak bilo koje vrste roda *Gnaphosa*. Jedini pouzdani nalazi vrste *G. lugubris* su sa većih nadmorskih visina na Šar Planini (1500-2000 m) i Jakupici (1900-2300 m).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Gnaphosa muscorum* (L. Koch, 1866)**

Gnaphosa dolosa: Drensky 1929: 12 (pogrešna identifikacija); Nikolić & Polenec 1981: 82; Blagoev 2002: 25; Deltšev i sar. 2013: 49.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Ohrid, 04.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Gnaphosa dolosa*).

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. SAD, Kanada, Evropa, Kavkaz?, Kazahstan, Rusija – južni Sibir i Daleki Istok, Kina, Mongolija, Koreja.

HOROTIP. Holarktički.

***Gnaphosa opaca* Herman, 1879**

Gnaphosa opaca: Komnenov 2014: 163.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 8 ♂♂ 4 ♀♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Francuska, Belgija, Nemačka, Poljska, Češka, Austrija, Slovačka, Ukrajina, Mađarska, Rumunija, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Turska, južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Gnaphosa rufula* (L. Koch, 1866)**

NOVI NALAZI. 23 ♂♂ 3 ♀♀, Ovče Pole, Ergjelija, Gladna, 247 m n.m., vlažna livada na slatijama, klopke, 16-27.04.2018, leg. S. Hristovski & A. Gjorgievska; 16 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-27.05.2018, leg. S. Hristovski & A. Gjorgievska.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Balkanskog poluostrva. Stari podatak za Skoplje u Doflein (1921) tretiran je kao pogrešna identifikacija (Gajdoš i sar., 2019) u čemu se u potpunosti slažem. Vrsta *G. rufula* je tesno vezana za stanište i može se naći isključivo na slatinama (kojih u okolini Skoplja nema), pa tako ovaj podatak u Doflein (1921) najverovatnije baziran na pogrešnoj identifikaciji.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Slovačka, Mađarska, Ukrajina, jugozapadni deo evropskog dela Rusije, Kazahstan.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Haplodrassus bohemicus* Miller & Buchar, 1977**

Haplodrassus bohemicus: Stefanovska i sar. 2008: 44; Komnenov 2014: 163.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♀, planina Osogovo,

Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Kommenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Češka, Makedonija, Grčka.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Haplodrassus dalmatensis* (L. Koch, 1866)**

Drassodes dalmatensis: Stojićević 1929: 56; Drensky 1936: 137.

Drassodes microps: Stojićević 1929: 57 (pogrešna identifikacija).

Drassodes silvestris: Stojićević 1929: 57 (pogrešna identifikacija).

Drassodes umbratilis: Stojićević 1929: 57 (pogrešna identifikacija).

Scotophaeus loricatus: Stojićević 1929: 57 (pogrešna identifikacija).

Haplodrassus kulczynskii: Nikolić & Polenec 1981: 86; Blagoev 2002: 26.

Haplodrassus sylvestris: Nikolić & Polenec 1981: 86.

Haplodrassus umbratilis: Nikolić & Polenec 1981: 86; Blagoev 2002: 26.

Haplodrassus silvestris: Blagoev 2002: 26.

Sosticus loricatus: Blagoev 2002: 27.

Haplodrassus dalmatensis: Nikolić & Polenec 1981: 86; Blagoev 2002: 26; Komnenov 2002: 107; Stefanovska i sar. 2008: 44; Komnenov 2014: 163.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 2255), Prilep, Pletvar, 20.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Drassodes dalmatensis*); 1 ♀ (PMB 2297), Veles, Topolka, 12.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♀ (PMB 2299), Krivolak, 23.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♀ (PMB 2300), Đevđelija, Udovo, 24.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 2301), Skoplje, 25.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♀ (PMB 2302), Kavadarci, Gradsko, 08.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Drassodes microps*); 1 ♂ (PMB 2319), Radovište [=Radoviš], 22.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Drassodes silvestris*); 1 ♂ (PMB 2321), Krivolak, 23.05.1921, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Drassodes umbratilis*); 2 ♀♀ (PMB 2328), Kavadarci, Gradsko, 06.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2329), Ohrid, Koselj, 29.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Scotophaeus loricatus*); 1 ♂, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 12.07.1998, leg. M. Komnenov (**Kommenov, 2002**); Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 11 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Kommenov, 2014**).

NOVINNALAZI. 3 ♂♂ (PMB 2304, u zbirci pogrešno određena kao *Drassodes microps*), Veles, Sveti Ilija, 13.05.1921, leg. D. Stojadinović, det. D. Stojićević.

DISTRIBUCIJA. Etiopija, Egipat, Libija, Alžir, Maroko, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Sirija, Izrael, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan.

HOROTIP. Euromediterransko-srednjeazijski.

***Haplodrassus minor* (O. Pickard-Cambridge, 1879)**

Haplodrassus aenus: Stefanovska i sar. 2008: 44 (pogrešna identifikacija).

Haplodrassus minor: Stefanovska i sar. 2008: 44.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008** sub *Haplodrassus aenus*); isti lokalitet (**Stefanovska i sar., 2008**).

NAPOMENA. Podatak u Stojićeviću (1929) naveden kao *Drassodes minor* predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Zelotes tenuis*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska.

HOROTIP. Evropski.

***Haplodrassus signifer* (C. L. Koch, 1839)**

Drassus Voigtii: Stojićević 1907: 18 (pogrešna identifikacija).

Prothesima oblonga: Stojićević 1907: 18 (pogrešna identifikacija).

Drassus troglodytes: Drensky 1929: 5.

Drassus Voigti: Drensky 1929: 5.

Drassodes signifer: Stojićević 1929: 57; Drensky 1936: 139.

Drassodes voigt: Stojićević 1929: 57 (pogrešna identifikacija).

Drassodes voigti: Drensky 1936: 140.

Drassodes voigtii: Nikolić & Polenec 1981: 85.

Haplodrassus signifer: Nikolić & Polenec 1981: 86; Grimm 1985: 148; Blagoev 2002: 26; Komnenov 2002: 107; Stefanovska i sar. 2008: 44; Deltšev i sar. 2013: 50; Komnenov 2014: 164; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI: 1 ♀ (PMB 2393), Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Prothesima oblonga*); Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Drassus Voigtii*); 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 3 ♂♂ 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Drassus troglodytes*); 1 ♂ (PMB 2309), Skoplje, 04.05.1914, leg. D. Stojićević; 2 ♀♀ (PMB 2310), Štip, Hisar, 18.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♀ (PMB 2311), Kočani, 19.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929**); 1 ♀ (PMB 2324), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Drassodes voigt*); 1 ♂ 2 ♀♀, Skoplje kod Vardara (**Grimm, 1985**); Šar planina: 1 ♂ 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, *Piceetum*, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♀, Dedelbeg, iznad bačila, 1700-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 11.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 7 ♂♂ 3 ♀♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 13 ♂♂ 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 15 ♂♂ 5 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 14 ♂♂ 6 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 6 ♂♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Ponikva, Aramiska Češma, 1558 m n.m., vlažna livada, klopke, 06.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 200 m severoistočno od Aramiske Češme, 1583 m n.m., mezofilna planinska livada, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 1.4 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 2028 m n.m., mezofilna subalpska livada, klopke, 13.07-

01.08.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 27.06.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, isti lokalitet, 19.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 10 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 14.06-18.08.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Tetovo, Tetovsko Kale, hrastova šuma, 750 m n.m., klopke, 06.2007, leg. M. Jančevska; 2 ♀♀, Ceripašina, 2200-2400 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 10.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Karanikolečko jezero, 2000-2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, vrh Ljuboten, 2000-2350 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev; 1 ♀, vrh Ljuboten, 2490 m.n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMB 2393, u zbirci pogrešno određena kao *Zelotes oblongus*), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović, det. D. Stojićević; 1 ♂, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Drensky (1929) ne daje nijedan originalan podatak za vrstu *Drassus Voigti*, već samo citira Stojićevića (1929).

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Izrael, Palestina, Jordan, Gruzija, Azerbejdžan, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, Kina, Koreja.

HOROTIP. Holarktički.

***Haplodrassus silvestris* (Blackwall, 1833)**

Haplodrassus silvestris: Deltšev i sar. 2013: 50; Komnenov 2014: 165.

LITERATURNI NALAZI. Planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 2 ♂♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 1.2 km severno-severozapadno od Rajeti, 1061 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀, Šar planina, ca. 500 m jugozapadno od Dolno Jelovce, 1227 m n.m. bukova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak u Stojićeviću (1929) naveden kao *Drassodes silvestris* predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Haplodrassus dalmatensis*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Leptodrassex memorialis* (Spassky, 1940)**

NOVI NALAZI. 2 ♀♀ (PMB, neodređeni materijal), Kičevo, kamenjar, 08.06.1924, leg. D. Stojicević.

NAPOMENA. Novi rod i vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Grčka, istočna Ukrajina, južni i jugoistočni deo evropskog dela Rusije, istočni Kazahstan, Mongolija.

HOROTIP. Istočnomediterransko-srednjeazijski.

***Leptodrassus albidus* Simon, 1914**

Echemus rhenanus: Stojićević 1929: 58 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 141.

Boreoechemus rhenanus: Nikolić & Polenec 1981: 84.

Echemus angustifrons: Blagoev 2002: 25.

Leptodrassus albidus: Komnenov 2014: 165.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB), Đevđelija, 02.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Echemus rhenanus*); 1 ♂, planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, Francuska, Italija, Makedonija, Grčka, Malta, Turska.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Micaria albovittata* (Lucas, 1846)**

Micaria turcica: Drensky 1929: 23 (in part); Drensky 1935: 99; Drensky 1936: 183; Wunderlich 1980b: 295; Nikolić & Polenec 1981: 96.

Micaria fulgens: Stojićević 1929: 62 (pogrešna identifikacija).

Micaria albovittata: Blagoev 2002: 26; Komnenov 2002: 107; Stefanovska i sar. 2008: 44; Deltšev i sar. 2013: 50; Komnenov 2014: 166.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 04.1917; Bitolj, kota 1248, 05.1918 (**Drensky, 1929** in part *Micaria turcica*); 1 ♀ (PMB 2567), Prilep, Vitolište, 21.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Micaria fulgens*); kanjon reke Treske, 10 km Severno-jugozapadno od Skoplja (**Drensky, 1935**); Šar planina: 1 ♂ 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀ 2 juv., od planinarskog doma "Šarski Vodi" do Gorno Jelovce u dužine od 3 km, 1300-1240 m, pored puta, 10.07.1998, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂, planina Galičica, Simončeska lokva, 1680 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Ponikva, Aramiska Češma, 1558 m n.m., vlažna livada, klopke, 06.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Jastrebni, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Zletovo, u blizini reke Kosel, ca. 1 km južno od Tursko Rudari, 650 m n.m., degradirana hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS, u zbirci navedena kao *Micaria turcica*), Resen, 04.1918, leg. et det. P. Drensky; 2 ♀♀ (PMS, u zbirci navedena kao *Micaria turcica*), isti lokalitet, 05.1918, leg. et det. P. Drensky; 1 ♂ (NMPC P6A-1057, u zbirci određena kao *Micaria* sp.), Korab, 17.06.1930, leg. J. Štorkán, det. A. Kurka.

NAPOMENA. Podaci u Drensky (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrsta *Aphantaulax trifasciata* i *Callilepis nocturna*. U zbirci prirodnjačkog muzeja u Pragu podatak o 1 ♂ 2 ♀♀ *Micaria* sp. sa inventarnim brojem P6A-1057, odnosi se na 1 ♂ *Micaria albovittata* i 1 ♀ *Micaria fulgens*.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Maroko, Evropa, Turska, Izrael, Palestina, Gruzija, Jermenija, jugozapadni Turkmenistan.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Micaria coarctata* (Lucas, 1846)**

Micaria coarctata: Komnenov 2014: 166.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, 20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Maroko, južna Evropa, Izrael, Turkmenistan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan.

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Micaria formicaria* (Sundevall, 1831)**

Micaria formicaria: Komnenov 2002: 107.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**).

DISTRIBUCIJA. Alžir, Libija, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Rusija – južni Sibir i Daleki Istok, Kazahstan, Kina.

HOROTIP. Palearktički.

***Micaria fulgens* (Walckenaer, 1802)**

Micaria fulgens: Komnenov 2014: 167.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 2 ♀♀, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuca heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuca heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (NMPC P6A-1057, u zbirci određena kao *Micaria* sp.), Korab, 17.06.1930, leg. J. Štorkán, det. A. Kurka.

NAPOMENA. Podatak o *M. fulgens* u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Micaria albovittata*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, istočni Kazakstan, Kirgistan, severozapadna Kina.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Micaria guttulata* (C. L. Koch, 1839)**

Micaria guttulata: Komnenov 2002: 107; Stefanovska i sar. 2008: 44.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, *Piceetum*, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); Skoplje, Karpos [=Karpoš], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

DISTRIBUCIJA. Južna Evropa, severozapadni Kazahstan, Kirgistan.

HOROTIP. Južnoevropsko-srednjeazijski.

***Micaria pulicaria* (Sundevall, 1831)**

Micaria pulicaria: Drensky 1929: 23; Drensky 1935: 99; Drensky 1936: 182; Wunderlich 1980b: 252; Nikolić & Polenec 1981: 95; Blagoev 2002: 26; Komnenov 2002: 107; Stefanovska i sar. 2008: 44; Komnenov 2014: 167; Komnenov 2017: 51.

LITERATURNI NALAZI. Široko rasprostranjena u Makedoniji (**Drensky, 1929**); kanjon reke Treske, 10 km Severno-jugozapadno od Škoplja (**Drensky, 1935**); ♂♀ Ohrid, leg. J. Wunderlich (**Wunderlich, 1980b**); 1 ♂, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, *Piceetum*, klopke, 10-19.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♀, planina Osogovo, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, Šar planina, Dedelbeg, 2000 m n.m., u blizini jezera, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje. Svi Podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije: Skoplje - 2 ♂♂ 1 ♀ (PMB 2569) *Micaria rossica*; Đevdelija - 1 juv. (PMB 2570) *Micaria* sp.

DISTRIBUCIJA. SAD, Kanada, Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kazahstan, Kirgistan, Kina, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Micaria rossica* Thorell, 1875**

Micaria pulicaria: Stojićević 1929: 63 (pogrešna identifikacija).

Micaria rossica: Komnenov 2002: 107; Komnenov 2014: 168; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♂♂ 1 ♀ (PMB 2569), Skoplje, 04.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Micaria pulicaria*); 2 ♀♀, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopki, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Ponikva, ca. 200 m severoistočno od Aramiske Češme, 1583 m n.m., mezofilna planinska livada, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kriva Palanka, ca. 1.6 km jugozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1810 m n.m., mezofilna subalpska livada, 17.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, Carev vrh [=Sultan Tepe], 2080 m n.m., mezofilna subalpska livada, 17.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 2 ♂♂, Ceripašina, 2000 m n.m., visokoplaninski pašnjak na kamenjaru, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♂, Karanikolečko jezero, 2000-2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Nogaevci, Ubogo, kserotermni pašnjak, 165 m n.m., pod kamenjem, 16.03.2019, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Azerbejdžan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Kina.
HOROTIP. Holarktički.

***Nomisia aussereri* (L. Koch, 1872)**

Pterotricha aussereri: Baum 1930: 101; Drensky 1936: 135.

Nomisia aussereri: Nikolić & Polenec 1981: 83; Deltshev i sar. 2013: 50; Komnenov 2014: 168.

LITERATURNI NALAZI. U okolini Prespanskog jezera, 13-22.08.1929, leg. L. Černosvitov (**Baum, 1930** sub *Pterotricha aussereri*); 4 ♀♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 30.08.2005, leg. C. Deltshev & E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Belski Rid, ca. 1 km severno-severozapadno od Beli, 554 m n.m., kserofitni brdski pašnjak na krečnjaku, klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀ 2 juv. (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. et det. Drensky.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Libija, Tunis, Maroko, južna Evropa, Turska, Liban, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, centralni, istočni i južni deo evropskog dela Rusije, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Uzbekistan, Mongolija, severozapadna Kina.

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Nomisia exornata* (C. L. Koch, 1839)**

Pythonissa exornata: Doflein 1921: 156.

Gnaphosa bicolor: Drensky 1929: 12 (pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 60 (delom pogrešna identifikacija).

Pterotricha exornata: Drensky 1929: 10; Stojićević 1929: 60 (in part); Drensky 1936: 135.

Nomisia exornata: Nikolić & Polenec 1981: 83; Blagoev 2002: 26; Deltshev i sar. 2013: 50; Komnenov 2014: 169.

LITERATURNI NALAZI. Uz obalu Dojranskog jezera (**Doflein, 1921** sub *Pythonissa exornata*); 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; Ohrid, april i maj 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** sub *Gnaphosa bicolor*); Bitolj, kota 1248, 07.1917; planina Pelister; planina Bigla (**Drensky, 1929** sub *Pterotricha exornata*); 1 ♀ (PMB 2455), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part *Gnaphosa bicolor*); 5 ♂♂ (PMB 2438), Veles, Topolka, 13.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♂ 1 juv. (PMB 2439), Štip, Hisar, 16.05.1921, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 2440), Krivolak, 23.05.1921, leg. D. Stojadinović; 3 ♂♂ 1 ♀ 2 juv. (PMB 2441), Đevđelija, Udovo, 23.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 2444), Đevđelija, Konjsko, 29.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♂ 1 ♀ (PMB 2447), Kavadarci, Gradsko, 06.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2448), Štip, 06.06.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♂ 3 ♀♀ (PMB 2449), Đevđelija, Petrovo Selo, 09.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2450), Kočani, 07.06.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 2451), Negotino, 14.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Pterotricha exornata*); 1 ♂, Resen, 1000 m, 30.08.2002, leg. C. Deltshev & G. Blagoev (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus*

spina-christi, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, 1 ♂, Kočani, Krstec, ca. 1.5 km severno-severozapadno od Kočanskog jezera, 780 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 3 ♂♂ 4 ♀♀, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Nomisia ripariensis*. Ostali podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije juvenilnih primeraka: Valandovo - 1 juv. (PMB 2442) Gnaphosidae; Skoplje - 1 juv. (PMB 2443) Gnaphosidae. Podatak o *Nomisia exornata* na Galičici u Deltšev i sar. (2013) je pogrešan. Vrsta je nađena kod grada Resen, koj ne pripada planini Galičici. Vrsta *Nomisia exornata* briše se iz liste faune paukova planine Galičice.

DISTRIBUCIJA. Libija, Alžir, Tunis, Maroko, južna Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, južni Turkmenistan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan.

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Nomisia levyi* Chatzaki, 2010**

Nomisia exornata: Komnenov 2002: 107 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Nomisia exornata*).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Demir Hisar, unutrašnjost motela „Čičko Taljo“, 09.06.2010, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije. Vrsta je nedavno opisana sa planine Pentelikon kod Atine na osnovu samo jednog mužjaka. Ženka je po prvi put otkrivena 2018 godine u severoistočnom delu Grčke (Helsdingen i sar., 2018).

DISTRIBUCIJA. Zapadna Makedonija, južna Grčka.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Nomisia ripariensis* (O. Pickard-Cambridge, 1872)**

Pterotricha exornata: Stojićević 1929: 60 (delom pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 2 ♀♀ (PMB 2446), Đevđelija, 01.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Pterotricha exornata*).

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Bugarska, Makedonija, Grčka, Turska, Azerbejdžan, Iran.

HOROTIP. Istočnomeditransko-Iranski.

***Parasyrisca* sp.**

Parasyrisca sp.: Komnenov 2014: 169.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Izuzetno retka vrsta. U periodu od tri godine koliko su klopke bile aktivne, upala je samo jedna ženka. Najverovatnije se radi o stepskoj vrsti koja se u Makedoniji javlja samo u zimskim mesecima. Potreban je mužjak da bi se takson odredio. U nekoliko navrata sam istraživao isti lokalitet na kojem je ženka nađena, sa namerom da sakupim još primeraka. Međutim i pored sistematskog i ujedno veoma napornog terenskog rada, nisam uspeo da sakupim niti jedan primerak.

***Scotophaeus scutulatus* (L. Koch, 1866)**

Drassus scutulatus: Drensky 1929: 5 (in part).

Scotophaeus scutulatus: Drensky 1936: 142; Nikolić & Polenec 1981: 87; Deltšev i sar. 2000: 182; Deltšev i sar. 2013: 51.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248, 05.1917; 1 ♀ (PMS), Petrička planina, Resen, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Drassus scutulatus*); 2 ♀♀, Kičevo, Izvor, 15.08.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**).

NOVI NALAZI. 7 ♀♀, Stari Dojran, ispod kore od *Platanus orientalis*, 03.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podaci u Drensky (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Drassodes cupreus*. Podatak u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Berlandina plumalis*.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Trachyzelotes barbatus* (L. Koch, 1866)**

Trachyzelotes barbatus: Komnenov 2014: 169.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♂♂, Planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, Francuska, Italija, Hrvatska, Rumunija, Ukrajina, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Malta, Turska, južni deo evropskog dela Rusije. Introdikovana u SAD.

HOROTIP. Južnoevropsko-Kavkaski.

***Trachyzelotes huberti* Platnick & Murphy, 1984**

NOVI NALAZI. 1 ♂, Štip, Slan Dol, Skandalci, 240 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, klopke, 27.04-17.05.2018, leg. D. Čobanov & M. Trenčeva.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Alžir, južna Italija, Albanija, Makedonija.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Trachyzelotes lyonneti* (Audouin, 1826)**

Trachyzelotes lyonneti: Stefanovska i sar. 2008: 44.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

DISTRIBUCIJA. Ostrvo Sv. Helena, Ostrvo Madeira, Alžir, Maroko, Španija, Italija, Hrvatska, Albanija, Makedonija, Grčka, Turska, Izrael, južna Ukrajina – Krim, Azerbejdžan, južni dio evropskog dela Rusije, Turkmenistan, Kazahstan. Introdokovana u SAD, Brazil i Peru.

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Trachyzelotes malkini* Platnick & Murphy, 1984**

Zelotes kulczynski [sic!]: Stojićević 1929: 58 (pogrešna identifikacija).

Zelotes Kulczynsky [sic!]: Drensky 1936: 146.

Zelotes kulczynskii: Nikolić & Polenec 1981: 88.

Trachyzelotes kulczynskii: Blagoev 2002: 27.

Trachyzelotes malkini: Stefanovska i sar. 2008: 44; Komnenov 2014: 170.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 2377), Kavadarci, Gradsko, 06.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes kulczynski*); Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Severoistočna Rumunija, južna Ukrajina, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, severna Turska, južni dio evropskog dela Rusije, Iran?

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Trachyzelotes pedestris* (C. L. Koch, 1837)**

Zelotes pedestris: Komnenov 2014: 170.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Jastrebničnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, Ramni Nivi, 1105 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1310 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, leva strana Moštičke reke, ca. 700 m jugozapadno od Selište, 643 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, Probištip, ca. 1 km zapadno od Lesnovo, 832 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nedostaje. Podatak iz Resena u Drensky (1924, 1929) je sumnjiv jer odstupa od ekoloških zahteva vrste i najverovatnije je baziran na pogrešnoj identifikaciji. Resen je u prošlosti bio, a i sada je pretežno pod poljoprivrednim površinama.

Vrsta *T. pedestris* se uglavnom sreće na južno izloženim ekspozicijama, površinama bez vegetacije, sa peskovitim ili stenovitim tlom, kako i na planinskim šumskim predelima.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropsko-Kavkaski.

***Zelotes apricorum* (L. Koch, 1876)**

Zelotes apricorum: Komnenov 2002: 108; Lazarov 2004: 162; Komnenov 2014: 170; Komnenov 2017: 45, 52.

Zelotes subterraneus: Komnenov 2002: 108 (pogrešna identifikacija); Komnenov 2003: 47; Stefanovska i sar. 2008: 45; Deltšev i sar. 2013: 51; Komnenov 2014: 177.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, Šar planina, Govedarnik - Crni Steni, 2100-2400 m, visokoplaninski pašnjak, 18.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Zelotes subterraneus*); planina Jakupica: 1 ♀, nepoznati lokalitet, 07-22.07.1999, leg. nepoznat; 1 ♀, pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1200-1100 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1400-1300 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, bukova šuma, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450-1500 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003** sub *Zelotes subterraneus*); 1 ♀, planina Pelister, duž Ruženske reke, 1350 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008** sub *Zelotes subterraneus*); 1 ♂, Resen, 1000 m, 30.08.2002, leg. C. Deltšev & G. Blagoev (**Deltšev i sar., 2013**); planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidinčeva (**Deltšev i sar., 2013** sub *Zelotes subterraneus*); planina Osogovo: 2 ♀♀, Kočani, Jastrebnik, ca. 1.2 km severno-severozapadno od Rajeti, 1061 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 5 ♀♀, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, isti lokalitet, 1105 m n.m., klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 1 ♀, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Muškovo, 1310 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, planina Osogovo, Kratovo, Ramni Nivi, 1105 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014** sub *Zelotes subterraneus*); 1 ♀, Šar planina, Ljuboten, ca. 850 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1350 m n.m., pod kamenjem u bukovoju šumi, ručno sakupljanje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak o *Zelotes subterraneus* iz Skoplja u Stefanovska i sar. (2008) ne postoji u zbirci prirodnjačkog muzeja u Sofiji, niti u radnoj bazi podataka te kolekcije iz Skoplja (C. Deltšev usmeno saopštenje). Podatak o *Zelotes apricorum* na Galičici u Deltšev i sar. (2013) je pogrešan. Vrsta je nađena kod grada Resen, koji ne pripada planini Galičici. Vrsta *Z. apricorum* briše se iz liste faune paukova planine Galičice. Svi podaci o *Z. subterraneus* u Makedoniji, bazirani su na pogrešnoj identifikaciji vrste *Z. apricorum*, izuzev podatka sa

Krivolaka u Stojićeviću (1929) koji predstavlja pogrešna identifikacija vrste *Zelotes atrocaeruleus*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska.

HOROTIP. Evropski.

***Zelotes atrocaeruleus* (Simon, 1878)**

Zelotes mundus: Stojićević 1929: 59 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 146; Blagoev 2002: 27.

Zelotes subterraneus: Stojićević 1929: 59 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 149; Blagoev 2002: 27.

Zelotes atrocaeruleus: Stefanovska i sar. 2008: 44; Komnenov 2014: 171.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 2390), Valandovo, 24.05.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes mundus*); 1 ♂ (PMB 2420), Krivolak, 23.05.1921, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes subterraneus*); Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 2 ♀♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 5 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 3 ♀♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀ (NMPC P6A-1033, nedeterminisan materijal), Ohrid, 09.06.1930, leg. J. Štorkán.

DISTRIBUCIJA. Španija, Francuska, Nemačka, Švajcarska, Italija, Austrija, Češka, Slovačka, Rumunija, Mađarska, Slovenija, Hrvatska, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Turska, Gruzija, istočni i južni deo evropskog dela Rusije, Kazahstan, Kirgistan.

HOROTIP. Južnoevropsko-srednjeazijski.

***Zelotes babunaensis* (Drensky, 1929)**

Echemus babunaensis: Drensky 1929: 5; Drensky 1936: 140; Nikolić & Polenec 1981: 86.

Zelotes babunaensis: Blagoev 2002: 27; Deltšev i sar. 2013: 51.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han (tipski lokalitet), 04.1917; Petrinska planina, Resen, 04.1918 (**Drensky, 1929** sub *Echemus babunaensis*).

NAPOMENA. Nasuprot činjenice da ja ova vrsta opisana iz Makedonije, World Spider Catalog (2019) daje pogrešan podatak da je vrsta rasprostranjena samo u Grčkoj.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Grčka.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Zelotes balcanicus* Deltšev, 2006**

Zelotes balcanicus: Deltšev i sar. 2006: 711; Komnenov 2014: 171.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Scopije [=Skoplje], planina Vodno, 600-900 m n.m., 03.06.2000, leg. C. Deltšev & G. Blagoev; 1 ♂, Katlanovsko Burdo [=Brdo], 06.06.2000, leg.

C. Deltšev & G. Blagoev (**Deltšev i sar., 2006**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, desna strana Velike reke, ca. 260 m severno od Kočanskog jezera, 470 m n.m., šuma graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*), 23.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, Ramni Nivi, 1105 m n.m., bukova šuma (*Festuca heterophyllae-Fagetum*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1.5 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 584 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Zelotes petrensis*), 5 km severoistočno od Bogdanci, 140 m n.m., šuma uz potok, klopke, 26-30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

DISTRIBUCIJA. Italija, Rumunija, Bugarska (tipski lokalitet), Makedonija, Albanija, Grčka, Izrael.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Zelotes cingarus* (O. Pickard-Cambridge, 1874)**

Zelotes serotinus: Stojićević 1929: 59 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 148.

Zelotes cingarus: Komnenov 2014: 172.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 2413), Veles, Topolka, 14.05.1921, leg. D. Stojadinović; 3 ♀♀ (PMB 2414), Štip, Novo Selo, 18.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes serotinus*); planina Osogovo: 3 ♂♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 8 ♂♂ 3 ♀♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 8 ♂♂ 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀ (NMPC P6A-1004, u zbirci određena kao *Zelotes* sp.), Veles, 10-20.04.1932, leg. J. Komárek, det. A. Kurka; 1 ♀, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, planina Osogovo, Sokolarci, 464 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 01.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Turska.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Zelotes electus* (C. L. Koch, 1839)**

Zelotes electus: Stefanovska i sar. 2008: 44; Komnenov 2014: 173.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Karpos [=Karpoš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 6 ♂♂ 2 ♀♀, planina Osogovo, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Zelotes segrex*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Azerbejdžan, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Zelotes erebeus* (Thorell, 1871)**

Zelotes erebeus: Komnenov 2014: 173; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 3 ♂♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 1.2 km severno-severozapadno od Rajeti, 1061 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 8 ♂♂ 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 09.07-04.09.2009, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂ 9 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, Šar planina, Ljuboten, ca. 850 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1350 m n.m., pod kamenjem u bukovoju šumi, ručno sakupljanje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Svi podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije: Štip - 1 juv. (PMB 2366) *Zelotes* sp.; Bitolj - 1 ♀ (PMB 2368) *Drassyllus praeficus*.

DISTRIBUCIJA. Portugal, Francuska, Belgija, Nemačka, Švajcarska, Italija, Austrija, Češka, Slovačka, Mađarska, Rumunija, Slovenija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Bugarska, Makedonija, Grčka, Turska.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Zelotes exiguus* (Müller & Schenkel, 1895)**

Zelotes exiguus: Komnenov 2014: 174.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., rečna obala, klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Veoma retka vrsta. Nađena je samo uz pomoć klopki u severoistočnom delu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Rusija – zapadni Sibir i južni Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Zelotes fulvaster* (Simon, 1878)**

Zelotes fulvaster: Komnenov: 2014: 174.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♂♂, Planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Francuska – Korzika, Bugarska, Makedonija, Grčka, Iran. Vrsta pripada grupi *tenuis* koja je predstavljena sa nekoliko veoma sličnih vrsta. Neki od njih, uključujući *Z. fulvaster* bile su pogrešno identifikovane kao *Z. tenuis*. Zbog toga je teško odrediti tačnu distribuciju vrste *Z. fulvaster* i predstavljeni horotip tretirati sa rezervom.

HOROTIP. Mediteranski.

***Zelotes harmeron* Levy, 2009**

Zelotes hermani: Stojićević 1929: 58 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 145; Nikolić & Polenec 1981: 88; Blagoev 2002: 27.

Zelotes longipes: Stojićević 1929: 58 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 146; Nikolić & Polenec 1981: 89; Blagoev 2002: 27.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 2370), Kavadarci, Gradsko, 06.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes hermani*); 1 ♀ (PMB 2379), Đevđelija, 02.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes longipes*).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (NMPC P6A-1021, u zbirci određena kao *Zelotes* sp.), Skoplje, Vodno, 22.06.1930, leg. J. Štorkán, det. A. Kurka.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Grčka, Turska, Izrael.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Zelotes hermani* (Chyzer, 1897)**

Zelotes lutetianus: Stojićević 1929: 59 (pogrešna identifikacija).

Zelotes hermani: Stefanovska i sar. 2008: 44; Komnenov 2014: 174.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 2388), Prilep, Sliva Česma, 19.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes lutetianus*); Skoplje, Karpos [=Karlovo], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 17 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 18 ♂♂ 5 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 4 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 6 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Zelotes harmeron*.

DISTRIBUCIJA. Švajcarska, Italija, Austrija, Češka, Slovačka, Mađarska, Rumunija, južna Ukrajina, Bugarska, Slovenija, Hrvatska, Srbija, Makedonija, Albanija, Grčka, južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediteranski.

***Zelotes latreillei* (Simon, 1878)**

Zelotes latreillei: Komnenov 2014: 175.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 800 m južno-

jugozapadno od Protoderci, 698 m n.m., trska, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, istočna Turska, Azerbejdžan, Kazahstan, Rusija – zapadni i centralni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Zelotes longipes* (L. Koch, 1866)**

Zelotes longipes: Stefanovska i sar. 2008: 45.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Karpos [=Karloš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

NAPOMENA. Svi Podaci o ovoj vrsti u Stojićeviću (1929) su bazirani na pogrešnoj identifikaciji dve vrste *Zelotes*: *Z. cingarus* i *Z. harmeron*. Podatak o *Prothesima longipes* iz Tetova u Stojićeviću (1907) nije naveden u Stojićeviću (1929). Podatak o *Z. longipes* iz baze podataka Prirodnjačkog muzeja u Ljubljani „500 m severozapadno od Novi Dojran, 170 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič“, nije nađen u kolekciji.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Rusija – zapadni, centralni i južni Sibir, južni Daleki Istok; Mongolija, severozapadna Kina.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Zelotes metellus* Roewer, 1928**

Drassodes microps: Stojićević 1929: 57 (pogrešna identifikacija).

Scotophaeus loricatus: Stojićević 1929: 57 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 2301), Skoplje, 25.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♀ (PMB 2302), Kavadarci, Gradsko, 08.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Drassodes microps*); 1 ♀ (PMB 2329); Ohrid, Koselj, 29.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Scotophaeus loricatus*).

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Francuska, Albanija, Grčka, Izrael, južna Ukrajina – Krim, južni deo evropskog dela Rusije?, Iran?

HOROTIP. Južnoevropski.

***Zelotes oblongus* (C. L. Koch, 1833)**

Zelotes clivicolus: Stojićević 1929: 58 (pogrešna identifikacija).

Zelotes oblongus: Deltšev i sar. 2013: 52; Komnenov 2014: 175; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 2358), Skoplje, 23.05.1905, leg. D. Stojićević; 2 ♀♀ (PMB 2361), Ohrid, Sveti Naum, 03.07.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes clivicolus*); 1 ♀, planina Galičica, Peštani, 719 m, 31.08.2005, leg. C. Deltšev & E. Stojkoska; 1 ♂, Resen, 1000 m, 30.08.2002, leg. C. Deltšev & G. Blagoev (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 3 ♂♂, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1 km zapadno od Lesnovo, 832 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercu-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom “Šarski Vodi”, 1300 m n.m., ručno sakupljanje, 09.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podaci iz Gornog Stubela i Plešanci u Drensky (1929) su sumnjivi jer period sakupljanja vrste - februar mesec, različit je od tipične fenologije vrste, gde se adultni primerci javljaju od maja do oktobra. Najverovatnije da se radi o pogrešnoj identifikaciji od strane Drenskog. Podatak za "Kačanik (Skoplje)" u Stojićević (1929) zapravo se odnosi na Srbiju (Kosovo i Metohiju). Blagoev (2002) je pogrešno protumačio Skoplje u zgradama, koje je dato u smislu da se Kačanik nalazi u blizini Skoplja. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju 1 ♀ *Haplodrassus signifer*.

DISTRIBUCIJA. Alpi – jugoistočna Francuska, južna Nemačka, Švajcarska, severna Italija, Austrija; Rumunija, Hrvatska, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, istočna Turska? HOROTIP. Alpsko-Balkanski.

***Zelotes petrensis* (C. L. Koch, 1839)**

Zelotes petrensis: Deltshev i sar. 2013: 52; Komnenov 2014: 175.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 30.08.2005, leg. C. Deltshev & E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.05.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) naveden kao *Prothesima petrensis* najverovatnije predstavlja pogrešnu identifikaciju. Možda je to i razlog da ova vrsta nije navedena u popisu vrsta iz Makedonije u Stojićeviću (1929).

DISTRIBUCIJA. Evropa, istočna Turska, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropski.

***Zelotes prishutovae* Ponomarev & Tsvetkov, 2006**

Zelotes lutetianus: Stojićević 1929: 59 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 2386), Kavadarci, Gradsko, 06.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes lutetianus*).

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Južna Makedonija, južna Grčka – Peloponez i ostrvo Krit, jugozapadna Turska, južna Ukrajina – Krim, južni deo evropskog dela Rusije – Rostovska oblast (tipski lokalitet).

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Zelotes segrex* (Simon, 1878)**

Zelotes clivicolus: Stojićević 1929: 58 (pogrešna identifikacija).

Zelotes electus: Stojićević 1929: 58 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 144; Nikolić & Polnec 1981: 88; Blagoev 2002: 27.

Zelotes pumilus: Stojićević 1929: 59 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 148.

Drassyllus pumilus: Blagoev 2002: 25.

Zelotes segrex: Komnenov 2014: 176.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 2360), Prilep, Pletvar, 20.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes clivicolus*); 1 ♂ (PMB 2363), Đevđelija, 12.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes electus*); 1 ♂ (PMB 2404), Kavadarci, 16.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Zelotes pumilus*); planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 15.05-09.07.2009,

leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Veles, pored reke Babune, kserotermni brdski pašnjak, 21.05.2013, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, jugozapadna Francuska, Italija – Sicilija, Austrija, Češka, Slovačka, Mađarska, Rumunija, Ukrajina, Makedonija, Grčka, evropski deo Turske, istočni i južni deo evropskog dela Rusije, Azerbejdžan, Kazahstan, Kirgistan.

HOROTIP. Južnoevropsko-srednjeazijski.

***Zelotes similis* (Kulczyński, 1887)**

Zelotes similis: Deltshev i sar. 2013: 52; Komnenov 2014: 177; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. Planina Galičica: 3 ♀♀, vrh Bugarska Čuka, 1797 m, 19.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov; Žičara, 1515 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); 2 ♀♀, planina Osogovo, Kriva Palanka, Sredno Brdo, Toranica, 1510 m n.m., mezofilna subalpska livada, 27.07.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Dedelbeg, 2000 m n.m., u blizini jezera, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Fudan, 2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Lera, 2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ceripašina, 2000 m n.m., visokoplaninski pašnjak na kamenjaru, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♀, Lešnica, reka Pena, 1400 m n.m., pored reke, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, Karanikolečko jezero, 2000-2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Ljuboten, iznad planinarskog doma "Ljuboten", 1700-2000 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♀, vrh Ljuboten, 2000-2350 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. U Makedoniji se *Z. similis* javlja kao visoko planinska vrsta, registrovana sa nekoliko planina na nadmorskim visinama od 1400-2350 m.

DISTRIBUCIJA. Alpi – južna Nemačka, Švajcarska, Lihtenštajn, severna Italija, Austrija; Karpati – Mađarska, Rumunija; Hrvatska, Srbija, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, istočna Turska?.

HOROTIP. Alpsko-Karpato-Balkanski.

***Zelotes talpinus* (L. Koch, 1872)**

Prothesima mania: Drensky 1924: 21 (pogrešna identifikacija); Drensky 1929: 7.

Zelotes manius: Drensky 1936: 146; Nikolić & Polenc 1981: 89; Blagoev 2002: 27; Deltshev i sar. 2013: 52.

Zelotes talpinus: Komnenov 2002: 108; Lazarov 2004: 162; Deltshev i sar. 2013: 53; Komnenov 2014: 177; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Resen (**Drensky, 1924**, 1929 sub *Prothesima mania*); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**);

1 ♂ (PMS), planina Pelister, vrh Garvan, 1850 m n.m., 02.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, planina Galičica, vrh Bugarska Čuka, 1797 m, 19.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 2 ♀♀, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 3 ♀♀, Popova Šapka, 1700 m n.m., blizu potoka, klopke, 13-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♀, Karanikolečko jezero, 2000-2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, jugoistočna Francuska, Nemačka, Švajcarska, Lihtenštajn, Italija, Austrija, Bugarska, Makedonija, Grčka.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Zelotes tenuis* (L. Koch, 1866)**

Prothesima circumtecta [sic!]: Drensky 1929: 7.

Drassodes lapidosus: Stojićević 1929 (delom pogrešna identifikacija).

Drassodes microps: Stojićević 1929: 57 (pogrešna identifikacija).

Drassodes minor: Stojićević 1929: 57 (pogrešna identifikacija).

Zelotes circumspectus [sic!]: Drensky 1936: 144.

Haplodrassus minor: Nikolić & Polenec 1981: 86; Blagoev 2002: 26.

Zelotes circumspectus: Nikolić & Polenec 1981: 88.

Zelotes tenuis: Blagoev 2002: 27.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Resen, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Prothesima circumtecta*); 1 ♂ (PMB 2285), Bitolj, Brusnik, 26.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Drassodes lapidosus*); 1 ♂ (PMB 2303), Đevđelija, 12.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Drassodes microps*); 1 ♂ (PMB 2306), Kavadarci, Gradsko, 06.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Drassodes minor*).

NAPOMENA. Videti kod vrste *Z. fulvaster*. Neke od nalaza *Z. tenuis* u južnoj Evropi, moguće pripadaju vrsti *Z. fulvaster*.

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, Francuska, Švajcarska, Italija, Austrija, Slovačka, Ukrajina, Mađarska, Hrvatska, Makedonija, Albanija, Grčka, južni dio evropskog dela Rusije. Introdukovana na Galapagos Ostrva i SAD.

HOROTIP. Južnoevropski.

SPARASSIDAE

***Micrommata ligurina* (C. L. Koch, 1845)**

Micrommata ligurina: Komnenov 2014: 178.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Kočani, Beli, ca. 150 m južno od manastira Sveti Ilija, 550 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, 15.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Cheiracanthium mildei* iz porodice Cheiracanthiidae), 1.5 km jugozapadno od Nikolić, livada, 150 m a.s.l, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Micrommata virescens*), 3 km jugoistočno od Crničani, transekt duž makadamskog puta, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 2 ♂♂ 1 ♀ (SMNH, u zbirci

pogrešno određena kao *Micromata virescens*), 3 km jugoistočno od Crničani, livada, košenje entomološkom mrežom, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.
NAPOMENA. Drensky (1936) pogrešno navodi ovu vrstu za Makedoniju, citirajući stari podatak iz Fagea (1921) u kome se ova vrsta zapravo spominje za Grčku.
DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, južna Evropa, Turska, Izrael, jugozapadni Turkmenistan?
HOROTIP. Mediteranski.

***Micrommata virescens* (Clerck, 1757)**

Micrommata viridisima typica: Drensky 1929: 13.

Micrommata viridisima ornata: Drensky 1929: 13.

Micrommata virescens var. *ornata*: Drensky 1936: 150.

Micrommata virescens: Drensky 1936: 150; Deltšev i sar. 2000: 182; Komnenov 2002: 108; Komnenov 2003: 47; Lazarov 2004: 162; Deltšev i sar. 2013: 53; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. Široko rasprostranjena u Makedoniji, proleće i leto; 2 ♂♂ 6 ♀♀ 2 juv. (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ 1 ♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ 2 ♀♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Micrommata viridisima typica*); isti lokalitet, jesen i zima (**Drensky, 1929** sub *Micrommata viridisima ornata*); 1 ♀, planina Bistra, Lazaropole, 14.05.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); Šar planina: 1 ♀, 1 juv., planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1300 m, bukova šuma, klopke, 09-19.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂, 2 juv., planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 16.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 juv., Gorno Jelovce - bačilo, 1220-1700 m, pored puta, 18.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 juv., mesto sa papratima, ispod planinarskog doma "Čeples", 1400 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 juv., livada, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 2 juv., put u bukovoju šumi, Gorno Kjule, 1400-1800 m, 19.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 2 ♀♀, planina Pelister, vrh Garvan, 1850 m n.m., 02.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Galičica: 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva; 1 ♀, Žičara, 1500 m, 30.08.2005, leg. C. Deltšev & E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2013**); Šar planina: 1 ♂, Jelak, 1850 m n.m., smrčeva šuma, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski; 1 ♂, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, iznad jezera Kozjak, Rudine, kserotermni brdski pašnjak, 02.07.2011, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, ca. 2.3 km severozapadno od Gorno Jelovce, 1395 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, ručno sakupljanje, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Dresnkog vrsta je navedena kao *Micrommata virescens*. Podatak u Stojićeviću (1929) naveden kao *Micrommata viridissima* odnosi se na pogrešnu determinaciju juvenilnog primerka *Micrommata* sp.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – zapadni, centralni i južni Sibir, južni Daleki Istok; Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Kina, Koreja, Japan.
HOROTIP. Palearktički.

***Olios argelasius* (Walckenaer, 1806)**

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH), Stari Dojran, kamp Partizan, 150 m n.m., 25.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH), 6 km severozapadno od Đevđelija, uz Konjsku reku, šuma, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀, Novi Dojran, među žbunjem kod izvora Toplec, ca. 150 m n.m., noćno sakupljanje sa čeonom lampom, 18.09.2014, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Novi rod i vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Libija, Alžir, Tunis, Portugal, Španija, Francuska, Italija, Hrvatska, Crna Gora, Makedonija, Grčka, Bugarska?, Turska. World Spider Catalog (2019) u distribucije ove vrste naveduje i Bugarsku, međutim po mojim saznanjima, takav publikovan podatak za Bugarsku ne postoji.

HOROTIP. Mediteranski.

PHILODROMIDAE

***Philodromus aureolus* (Clerck, 1757)**

Philodromus aureolus aureolus: Šilhavý 1944: 94.

Philodromus aureolus: Komnenov 2014: 178.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀, Struga, 15.06.1930, leg. J. Štorkan; 1 ♀, Perister [=Pelister], 07-09.08.1930, leg. J. Štorkan; 1 ♂ 4 ♀♀, Jablanica, 11-14.06.1930, leg. J. Štorkan; 1 ♀, Kajmakčalan, 20.07.1925, leg. M. Blinov; 1 ♀, Ohrid, 15.07.1930, leg. M. Blinov (**Šilhavý, 1944** sub *Philodromus aureolus aureolus*); 1 ♀, planina Osogovo, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 12.04-02.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) nije naveden u popisu vrsta iz Makedonije u Stojićeviću (1929). Podatak o ovoj vrsti u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Philodromus cespitum*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska.

HOROTIP. Evropski.

***Philodromus cespitum* (Walckenaer, 1802)**

Dia [sic!] *dorsata*: Stojićević 1907: 19 (pogrešna identifikacija).

Philodromus caespiticolis: Stojićević 1907: 18.

Philodromus aureolus: Drensky 1929: 14 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 151; Deltšev i sar. 2013: 54.

Philodromus collinus: Drensky 1929: 14 (pogrešna identifikacija).

Philodromus reussi: Drensky 1929: 15; Stojićević 1929: 38; Drensky 1936: 155.

Diaea dorsata: Stojićević 1929: 36 (pogrešna identifikacija).

Philodromus aureolus v. *caespiticola*: Stojićević 1929: 37.

Philodromus aureolus caespiticola: Šilhavý 1944: 94.

Philodromus cespitum: Blagoev 2002: 28; Komnenov 2002: 108; Komnenov 2003: 48; Lazarov 2004: 162; Deltšev i sar. 2013: 54; Komnenov 2014: 178; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Diaea dorsata*); isti lokalitet i datum (**Stojićević, 1907** sub *Philodromus caespiticolis*); 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918; Kratovo, Filipovci, Februari 1916; Dolni Stubel-Znepolsko; planina Babuna, Abdi han, 04.1917; Resen i Ohrid, 04.1918 (**Drensky, 1929** sub *Philodromus*

aureolus); 3 ♂♂ 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918; planina Babuna, Abdi Han, 04.1917 (**Drensky, 1929** sub *Philodromus collinus*); Bitolj, kota 1248, 05.1917 (**Drensky, 1929** sub *Philodromus reussi*); 2 ♂♂ (PMB 1323), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Diaea dorsata*); 1 ♀ (PMB 1359), Demir Kapija, 07.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1360), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović; 1 ♂ (PMB 1361), Skoplje, 06.1906, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Philodromus aureolus v. caespiticola*); 1 ♀ (PMB 1384), Skoplje, 06.1907, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Philodromus reussi*); 1 ♂, Ohrid, 09.06.1930, leg. J. Štorkan (**Šilhavý, 1944**); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, planina Jakupica, livada u bukovoju šumi, blizu izvora, Babina Rupa, 1600 m, 19.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♂ 1 ♀, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Galičica: 1 ♂ 2 ♀♀, Leskovec, 1066 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov; 1 ♂ 5 ♀♀, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♀, planina Osogovo, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Jelak, 1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVINALAZI. 2 ♂♂ 7 ♀♀ (PMS, u zbirci navedena kao *Philodromus caespiticollis*), Resen, 05.1918, leg. et det. P. Drensky; 1 ♀, Novi Dojran, među žbunjem kod izvora Toplec, ca. 150 m n.m., noćno sakupljanje sa čeonom lampom, 18.09.2014, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Ova vrsta je u zbirci Drenskog određena kao *Philodromus caespiticollis*.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, severni Iran, Kazahstan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Mongolija, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Philodromus collinus* C. L. Koch, 1835**

Philodromus collinus: Komnenov 2002: 108; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); Šar planina: 1 ♀, Studena Reka, 1730 m n.m., *Piceeto-Fagetum*, ručno sakupljanje, 10.07.1995, leg. G. Blagoev; 1 ♂, Jelak, 1850 m n.m., smrčeva šuma, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Podaci u Drensky (1929) i Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije dve vrste: *Philodromus cespitum* i *Philodromus marmoratus* respektivno.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija.

HOROTIP. Evropski.

***Philodromus dispar* Walckenaer, 1826**

Philodromus dispar: Komnenov 2014: 179; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.05.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂ 2 ♀♀, Šar planina, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Svi podaci u Stojićeviću (1907, 1929) su bazirani na pogrešnoj identifikaciji: Tetovo - 1 juv. (PMB 1368) *Philodromidae*; Skoplje - 1 ♀ (PMB 1369) *Pulchellodromus pulchellus*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan. Introdokovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Evropski.

***Philodromus emarginatus* (Schrank, 1803)**

Diea [sic!] *dorsata*: Stojićević 1907: 19 (pogrešna identifikacija).

Diaea dorsata: Stojićević 1929: 36 (pogrešna identifikacija).

Philodromus emarginatus: Stojićević 1929: 37; Drensky 1936: 154; Nikolić & Polenec 1981: 99; Blagoev 2002: 28; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Diea dorsata*); 1 ♂ (PMB 1323), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Diaea dorsata*); 1 ♀ (PMB 1375), Skoplje, 07.1906, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929**); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m n.m., ručno sakupljanje, 09.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, iznad jezera Kozjak, Rudine, kserotermni brdski pašnjak, 02.07.2011, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, severni Iran, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Mongolija, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Philodromus hadzii* Šilhavý, 1944**

Philodromus hadzii: Šilhavý 1944: 94; Blagoev 2002: 28.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Kajmakčalan (tipski lokalitet), 2000 m, 22.07.1925, leg. J. Štorkan (**Šilhavý, 1944**).

NAPOMENA Ova vrsta i vrsta *Philodromus pelagonus* poznate su samo na osnovu holotipova (ženki) i nikad nisu ponovo nađene. Više puta sam nastojao da nađem holotipove po različitim zbirkama i muzejima, ali bez uspeha, što implicira da su holotipovi ove dve vrste izgubljeni. Njihov taksonomski status je problematičan, jer su obe vrste poznate samo na osnovu prvobitnog opisa. Sudeći po crtežima genitalija ženke, nije jasno dali se radi o adultima ili juvenilnim jedinkama. Takođe, nije poznat lokalitet ni nadmorska visina na kojoj su obe vrste sakupljene. U opisima za lokalitet naveden je Kajmakčalan. To je velika planina, sa nadmorskom visinom od 2521 m koju sam u nekoliko navrata istraživao od najnižih kserotermnih livada do najviših subalpskih pašnjaka. Međutim, do sada nikad nisam našao primerke koje odgovaraju opisu ove dve vrste.

DISTRIBUCIJA. Makedonija.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Philodromus marmoratus* Kulczyński, 1891**

Philodromus collinus: Stojićević 1907: 18 (pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 37.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Philodromus collinus*); 1 ♀ (PMB 1363), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Philodromus collinus*).

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije. U Drensky (1929, 1936) ova se vrsta navodi za Makedoniju, međutim ti su podaci pogrešni.

DISTRIBUCIJA. Češka, Slovačka, Austrija, Mađarska, Ukrajina (Dnìpropetrovsk = Dnjepar), Srbija?, Bugarska, Makedonija.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Philodromus pelagonus* Šilhavý, 1944**

Philodromus pelagonus: Šilhavý 1944: 95; Blagoev 2002: 28.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Kajmakčalan (tipski lokalitet), 2000 m, 22.07.1925, leg. J. Štorkan (**Šilhavý, 1944**).

NAPOMENA. Videti kod vrste *Philodromus hadzii*.

DISTRIBUCIJA. Makedonija.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Philodromus pinetorum* Muster, 2009**

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Xysticus lanio* iz porodice Thomisidae), 6 km severozapadno od Đevđelija, uz Konjsku reku, šuma, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Portugal, južna Francuska, Bugarska, Makedonija, Grčka, severozapadna Turska.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Philodromus poecilus* (Thorell, 1872)**

Artenes poecilus: Drensky 1929: 14.

Philodromus poecilus: Drensky 1936: 155; Nikolić & Polenec 1981: 99; Blagoev 2002: 28; Deltšev i sar. 2013: 54.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; Kratovo, Znepolsko, 02.1916; planina Babuna, Abdi Han, 04.1917; Ohrid, 04.1918; Kruševo, 07.1918 (**Drensky, 1929** sub *Artenes poecilus*).

NAPOMENA. Iako Drensky u svom radu iz 1929 nabroja nekoliko lokaliteta gde je sakupio ovu vrstu, u njegovoj kolekciji postoji samo jedna ženka sa lokaliteta "Bitolj, kota 1248".

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Kazahstan, Uzbekistan.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Philodromus praedatus* O. Pickard-Cambridge, 1871**

Philodromus praedatus: Deltšev i sar. 2013: 55; Komnenov 2014: 179; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. Planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♀, planina Osogovo, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, Šar planina, planinarski dom „Jelak“, 1850 m n.m., visokoplaninski pašnjak, klopke, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Alžir, Evropa, Azerbejdžan.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Philodromus rufus* Walckenaer, 1826**

Philodromus rufus: Ćurčić i sar. 2000: 233; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Makedonski Brod, Belica, u blizini pećine Orle, u stelju, 16.03.2000, leg. E. Stojkoska & S. Stanković (**Ćurčić i sar., 2000**); 1 ♂, Šar planina, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH), 1 km jugoistočno od Crničani, 250 m n.m., mlaka, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podatak iz neposredne okoline Skoplja kod Drensky (1935) je sumnjiv i najverovatnije predstavlja pogrešnu identifikaciju.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Philodromus vagulus* Simon, 1875**

Philodromus vagulus: Komnenov 2002: 108.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, 10.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**).

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Pulchellodromus pulchellus* (Lucas, 1846)**

Philodromus dispar: Stojićević 1929: 37 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 1369), Skoplje, 07.1906, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Philodromus dispar*).

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije. Svi Podaci o *P. dispar* u Stojićeviću (1907, 1929) predstavljaju pogrešne identifikacije: Tetovo - 1 juv. (PMB 1368) *Philodromidae*; Skoplje - 1 ♀ (PMB 1369) *Pulchellodromus pulchellus*.

DISTRIBUCIJA. Kanarska ostrva, Egipat, Alžir, Tunis, Malta, Španija, Francija, Italija, Hrvatska, Makedonija, Albanija, Grčka, Turska, Izrael.

HOROTIP. Mediteranski.

***Thanatus arenarius* L. Koch, 1872**

Thanatus arenarius: Stefanovska i sar. 2008: 45; Deltšev i sar. 2013: 55; Komnenov 2014: 180.

Thanatus rufipes: Drensky 1924: 21 (pogrešna identifikacija).

Thanatus lineatipes: Drensky 1929: 15 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 157; Nikolić & Polenec 1981: 100; Blagoev 2002: 28; Deltšev i sar. 2013: 55.

LITERATURNI NALAZI. Resen (**Drensky, 1924** sub *Thanatus rufipes*); 1 ♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Thanatus lineatipes*); Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂ 2 ♀♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, ca. 500 m

severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podaci sa Dojranskog jezera i Schardakh [=Šar planina], Kobilica u Doflein (1921) su sumnjivi jer se navode za neodgovarajuća staništa ovevrste. Vrlo moguće je da su ovi podaci bazirani na pogrešnoj identifikaciji. U Drensky (1929) i Stojićević (1929) svi podaci o *Thanatus arenarius* baziraju se na pogrešnoj identifikaciji nekoliko različitih vrsta. U zbirci Drenskog vrsta je navedena pod imenom *Thanatus rufipes* sa tri podatka: Veles-Prilep, 05.1917, leg. et det. P. Drensky - 1 juv. (PMS) *Thanatus* sp.; Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. et det. P. Drensky - 1 juv. (PMS) *Thanatus* sp.; Resen, 05.1918, leg. et det. P. Drensky - 1 ♀ (PMS) *Thanatus oblongiusculus*. U zbirci Stojićevića postoji 10 podatka: Veles, Sveti Nikola - 1 ♂ 1 ♀ (PMB 1389) *Thanatus imbecillus*; Đevđelija, Gradac [=Gradec] - 1 ♀ *Thanatus* sp.; Radovište [=Radoviš] - 1 ♂ (PMB 1392) *Thanatus imbecillus*; Krivolak - 1 ♀ (PMB 1393) *Thanatus atratus*; Štip - 1 juv. (PMB 1394) *Thanatus* sp.; Demir kapija - 1 ♀ (PMB 1395) *Thanatus vulgaris*; Đevđelija, Petrovo Selo - 1 ♀ (PMB 1396) *Thanatus* sp.; Đevđelija, Davidovo - 1 ♀ (PMB 1397) *Thanatus vulgaris*; Prilep, Pletvar - 1 ♂ (PMB 1398) *Thanatus oblongiusculus*; Tetovo - 1 ♀ (PMB 1399) *Thanatus atratus* + 1 juv. (PMB 1399) *Thanatus* sp.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, severni Kazahstan, Rusija – zapadni i južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Thanatus atratus* Simon, 1875**

Thanatus arenarius: Stojićević 1907: 18 (pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 37.

Thanatus formicinus: Stojićević 1929: 38 (pogrešna identifikacija).

Thanatus sabulosus: Stojićević 1929: 38 (pogrešna identifikacija).

Thanatus vulgaris: Komnenov 2002: 108 (pogrešna identifikacija); Komnenov 2017: 45.

Thanatus atratus: Komnenov 2003: 48; Deltšev i sar. 2013: 55; Komnenov 2014: 180; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Thanatus arenarius*); 1 ♀ (PMB 1393), Krivolak, 23.05.1921, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1399), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Thanatus arenarius*); 2 ♂♂ (PMB 1402), Prilep, Vitolište, 21.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Thanatus formicinus*); 1 ♀ (PMB 1409), Prilep, Kokre, 23.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Thanatus sabulosus*); 1 ♂, Šar planina, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Thanatus vulgaris*); 1 ♂, planina Jakupica, livada, pored Čepleske reke, Nežilovo, 750 m, 09.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♂ 2 ♀♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kočani, Krstec, ca. 1.5 km severno-severozapadno od Kočanskog jezera, 780 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 14.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 25 ♂♂ 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Ponikva, Aramiska Češma, 1558 m n.m., vlažna livada, klopke, 06.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke,

13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Ljuboten, Korita, 1500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na krečnjaku, ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (NMPC P6A-1041, u zbirci određena kao *Philodromus* sp.), Korab, Truica [=Šar planina, Trnica], 17.07.1930, leg. J. Štorkán, det. A. Kurka.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, severni, centralni i jugoistočni Kazahstan, Rusija – zapadni Sibir.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Thanatus coloradensis* Keyserling, 1880**

Thanatus formicinus: Komnenov 2002: 108 (pogrešna identifikacija).

Thanatus coloradensis: Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Jelak" - Ceripašina, 1850-2530 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002** sub *Thanatus formicinus*); Šar planina: 3 ♂♂ 2 ♀♀, Bakardan, 2445 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 01.06.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Vakuf, 2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 03.06.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ceripašina, 2200-2400 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 10.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ceripašina, 2400-2500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na kamenjaru, ručno sakupljanje, 10.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, vrh Ljuboten, 2495 m n.m., alpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nedovoljno poznata vrsta. Veoma je slična sa vrstom *Thanatus formicinus* i po habitusu i po građi genitalija.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Kazahstan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina.

HOROTIP. Holarktički.

***Thanatus formicinus* (Clerck, 1757)**

Thanatus formicinus: Šilhavý 1944: 95; Blagoev 2002: 28; Lazarov 2004: 162; Komnenov 2014: 181; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. Kajmakčalan, 2000 m, 22.07.1925, leg. J. Štorkan (**Šilhavý, 1944**); 1 ♀, Ceparska [=Caparska] reka, 1600 m n.m., 15.06.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Osogovo: 4 ♂♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, Kalin Kamen, ca. 3 km severno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1889 m n.m., tresetište, klopke, 12.06-10.07.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, Šar planina, Belovište, duž stazu do vodopada, 1035 m n.m., otvoreno u bukovoju šumi, ručno sakupljanje, 09.03.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Podatak u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Thanatus vulgaris*. Svi podaci o ovoj vrsti u Stojićevićuu (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije dve vrste: *Thanatus atratus* i *T. vulgaris*. Podatak u Komnenov (2002) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Thanatus coloradensis*.

DISTRIBUCIJA. SAD, Kanada, Evropa, Turska, Gruzija, Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok,

HOROTIP. Holarktički.

***Thanatus imbecillus* L. Koch, 1878**

Thanatus arenarius: Stojićević 1929: 37 (pogrešna identifikacija).

Thanatus imbecillus: Komnenov 2014: 181.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀ (PMB 1389), Veles, Sveti Nikola, 15.05.1921, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 1392), Radovište [=Radoviš], 22.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Thanatus arenarius*); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 10 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 9 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Thanatus arenarius*), 1.9 km severoistočno od Crničani, 280 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 15 ♂♂, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Bugarska, Makedonija, Grčka, Turska, južna Ukrajina, Azerbejdžan, istočni i južni deo evropskog dela Rusije, jugozapadni Turkmenistan, Uzbekistan.

HOROTIP. Istočnomediteransko-srednjeazijski.

***Thanatus oblongiusculus* (Lucas, 1846)**

Thanatus arenarius: Drensky 1929: 15 (pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 38.

Paratibellus oblongiusculus: Komnenov 2002: 108; Lazarov 2004: 162.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Resen, 04.1918, leg. P. Drensky; planina Babuna, Abdi Han, 06.1918 (**Drensky, 1929** sub *Thanatus arenarius*); 1 ♂ (PMB 1398), Prilep, Pletvar, 20.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Thanatus arenarius*); 1 ♂, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Paratibellus oblongiusculus*); 1 ♂, klisura kod Demir Kapije, 21.06.1995, leg. S. Abadžiev (**Lazarov, 2004** sub *Paratibellus oblongiusculus*).

NAPOMENA. Nikolić & Polenec (1981) pogrešno navode ovu vrstu za Makedoniju.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, severozapadna Kina – Ksinjiang.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Thanatus pictus* L. Koch, 1881**

Thanatus pictus: Stefanovska i sar. 2008: 45; Komnenov 2014: 181.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 12 ♂♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska

vegetacija na krečnjaku, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVINNALAZI. 2 ♀♀, planina Osogovo, Sokolarci, 464 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 01.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Azerbejdžan, severoistočni Kazahstan, Rusija – zapadni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Thanatus sabulosus* (Menge, 1875)**

Thanatus formicinus: Stojićević 1929: 38 (pogrešna identifikacija).

Thanatus sabulosus: Komnenov 2014: 182.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1408), Kavadarci, 16.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Thanatus formicinus*); 1 ♂, planina Osogovo, Zletovo, desna strana reke Ešterec, ca. 100 m istočno od ušća u Zletovsku reku, 546 m n.m., rečna obala, 05.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Svi podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije dve vrste: Tetovo - 1 ♂ (PMB 1408) *Thanatus vulgaris*; Prilep, Kokre - 1 ♀ (PMB 1408) *Thanatus atratus*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, severni Kazahstan, Rusija – zapadni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Thanatus vulgaris* Simon, 1870**

Thanatus formicinus: Stojićević 1907: 18 (pogrešna identifikacija); Drensky 1929: 15; Stojićević 1929: 38.

Philodromus laevipes: Stojićević 1929: 37 (pogrešna identifikacija).

Thanatus arenarius: Stojićević 1929: 37 (pogrešna identifikacija).

Thanatus sabulosus: Stojićević 1929: 38 (pogrešna identifikacija).

Thanatus vulgaris: Lazarov 2004: 162; Stefanovska i sar. 2008: 45; Deltshev i sar. 2013: 56.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Thanatus formicinus*); Ohrid, Studenčišta, 04.1918 (**Drensky, 1929** sub *Thanatus formicinus*); 1 ♀ (PMB 1377), Kavadarci, Gradsko, 06.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Philodromus laevipes*); 1 ♀ (PMB 1395), Demir Kapija, 08.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1397), Đevđelija, Davidovo, 10.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Thanatus arenarius*); 1 ♀ (PMB 1403), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Thanatus formicinus*); 1 ♂ (PMB 1408), Kavadarci, 16.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Thanatus sabulosus*); 1 ♀, Jorgov Kamak [=Kamen], 1740 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje: Karpos [=Karloš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂, Resen, 1000 m, 30.08.2002, leg. C. Deltshev & G. Blagoev (**Deltshev i sar., 2013**).

NAPOMENA. U zbirci Stojićevića pod inventarnim brojem 1377, naknadno, najverovatnije prilikom invertizacije zbirke, greškom je zavedena vrsta *Philodromus emarginatus* umesto *Philodromus laevipes*. Podatak jedne ženke sa Šar planine u Komnenovu (2002) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Thanatus atratus*. Deltshev i sar. (2013) sasvim pogrešno citiraju radove Drensky (1929, 1936) za faunu planine Galičice, jer se u njima nigde ne spominje vrsta *Thanatus vulgaris*. Zbog toga se brišu sa lista paukova planine Galičice.

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Thanatus formicinus*), Resen, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Egipat, Tunis, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, severni Pakistan – Karakorum, Kazahstan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Korea.

HOROTIP. Holarktički.

***Tibellus macellus* Simon, 1875**

Tibelus vitatus [sic!]: Drensky 1929: 16.

Tibellus vittatus: Drensky 1936: 159.

Tibellus macellus: Nikolić & Polenec 1981: 100; Blagoev 2002: 28; Deltshev i sar. 2013: 56; Komnenov 2014: 182.

LITERATURNI NALAZI. Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Tibelus vitatus*); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS, u zbirci naveden kao *Tibellus macellus*), Veles-Prilep, 05.1917, leg. et. det. P. Drensky.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog vrsta je navedena kao *Tibellus macellus*.

DISTRIBUCIJA. Južna Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, severni Kazahstan, Rusija – zapadni Sibir i južni Daleki Istok.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Tibellus oblongus* (Walckenaer, 1802)**

Tibellus oblongus: Drensky 1929: 15; Drensky 1936: 158; Nikolić & Polenec 1981: 100; Blagoev 2002: 28; Komnenov 2002: 108; Lazarov 2004: 163; Stefanovska i sar. 2008: 45; Deltshev i sar. 2013: 56.

LITERATURNI NALAZI. Veles, Izvor; planina Babuna, Abdi Han, 04.1917; Prilep, 05.1917; Bitolj, kota 1248, 05.1918; Ohrid, 04.1918 (**Drensky, 1929**); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planinarski dom "Jelak" - Ceripašina, 1850-2530 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); 1 ♂, Ceparska [=Caparska] reka, 1600 m n.m., 15.06.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje, Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♀, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 18.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS, u zbirci navedena kao *Tibellus propinquus*), Resen, 05.1918, leg. et det. P. Drensky; 1 ♀ (SMNH), 1 km jugoistočno od Crničani, 250 m n.m., mlaka, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 3 ♂♂ (SMNH), 1.5 km jugozapadno od Nikolić, livada, 150 m a.s.l, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀, Stari Dojran, pored Dojranskog jezera, mezofilna vegetacija, 155 m n.m., 02.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Svi podaci u Stojićeviću (1907, 1929) predstavljaju pogrešne identifikacije: Skoplje, Gornje Blato - 1 juv. (PMB 1412) *Tibellus* sp.; Skoplje - 1 juv. (PMB 1413) *Tibellus* sp.; Tetovo - 4 juv. (PMB 1414) *Tibellus* sp.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Izrael, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Kazahstan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

THOMISIDAE

Cozyptila blackwalli (Simon, 1875)

Cozyptila blackwalli: Komnenov 2014: 182.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, prosejavanjem stelje, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, 03.05.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂ 1 ♀, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Zletovo, leva strana Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno od Tursko Rudari, 582 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 760 m n.m., trska, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Skoplje, Matka, crkva Sveta Nedela, prosejavanjem u mešanoj šumi u kojoj preovlada bukva, 27.02.2014, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 2.2 km istočno-jugoistočno od Dolno Jelovce, 718 m n.m., kestenova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Stari Dojran, park sa starim stablima *Platanus orientalis*, prosejavanjem stelje, 04.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska.

HOROTIP. Evropski.

Diaea dorsata (Fabricius, 1777)

Diaea dorsata: Drensky 1929: 18; Drensky 1936: 159; Šilhavý 1944: 90; Nikolić & Polenec 1981: 101; Blagoev 2002: 29; Deltšev i sar. 2013: 56.

LITERATURNI NALAZI. Galičica, 05.1918; između planina Pelister i Bigle; Resen, 05.1918 (**Drensky, 1929**); 1 ♀, Jablanica, 1100 m, 11-14.06.1930, leg. J. Štorkan (**Šilhavý, 1944**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Svi podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije tri vrste: *Philodromus cespitum*, *P. emarginatus* i *Runcinia grammica*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Rusija – centralni Sibir, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

Ebrechtella tricuspadata (Fabricius, 1775)

Misumena tricuspadata: Drensky 1929: 17 (in part); Drensky 1936: 161.

Misumenops tricuspadius: Nikolić & Polenec 1981: 101; Deltšev i sar. 2000: 182; Blagoev 2002: 29.

Ebrechtella tricuspadata: Deltšev i sar. 2013: 56.

LITERATURNI NALAZI. Bitolj, kota 1248, maj 1917 i 1918; planina Babuna, Abdi Han, 04.1917; 1 ♀ (PMS), Resen, 04.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Misumena tricuspadata*); 1 ♀, Makedonski Brod, Belička reka, 12.06.1985, leg. S. Stanković (**Deltšev i sar., 2000**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Stari Dojran, Vladajsko Pole, ca. 250 m n.m., zapuštene livade, košenje entomološkom mrežom, 19.09.2014, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Katlanovo, na obali reke Pčinje, u žbunastoj vegetaciji, 238 m n.m., 31.10.2018, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Stari Dojran, pored Dojranskog jezera, mezofilna vegetacija, 155 m n.m., 02.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak u Drensky (1929) predstavlja delom pogrešnu identifikaciju vrste *Misumena vatia*. Deltšev i sar. (2013) pogrešno navode ovu vrstu za planinu Galičicu, citirajući stari podatak iz Drensky (1929) gde se ova vrsta navodi za Resen, koji ne pripada planini Galičice. Zbog toga vrsta *Ebrechtella tricuspidata* se briše iz faune paukova planine Galičice.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – zapadni Sibir i južni Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Heriaeus setiger* (O. Pickard-Cambridge, 1872)**

Heriaeus setiger: Komnenov 2014: 183.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Zletovo, leva strana Zletovske reke, ca. 2.1 km jugozapadno od Zletovo, 525 m n.m., rečna obala, 05.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U reviziji roda ispitani su primerci samo sa tipskog lokaliteta ove vrste u Bejrutu, Liban i par primeraka iz Izraela (Loerbroks, 1983). Mali broj ispitanih primeraka opravdava sumnju da neki od nalaza u Mediteranu mogu biti bazirani na pogrešnoj identifikaciji nekih drugih vrsta. Pedipalp mužjaka sa planine Osogovo, u potpunosti odgovara crtežu pedipalpa u Loerbroks (1983).

DISTRIBUCIJA. Maroko?, Tunis?, Španija, Korzika, Hrvatska?, Mađarska?, Bugarska?, Makedonija, Grčka, Turska?, Liban, Izrael, Azerbejdžan?.

HOROTIP. Mediteranski.

***Heriaeus simoni* Kulczyński, 1903**

Heriaeus hirsutus: Stojićević 1907: 19 (pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 36.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Heriaeus hirsutus*); 1 ♀ (PMB 1328), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Heriaeus hirsutus*).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Skoplje, planina Vodno, 07.07.2002, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije. Dve ženke sa lokaliteta Tetovo smeštene u istu epruvetu u zbirci Stojićevića i određene kao *Heriaeus hirsutus*, zapravo predstavljaju pogrešnu identifikaciju dve vrste: 1 ♀ (PMB 1328) *Misumena vatia* i 1 ♀ (PMB 1328) *Heriaeus simoni*. Podatak iz zbirke Stojićevića pod inventarnim brojem 1327 na kojim se bazira podatak u Stojićeviću (1929) sa Dojranskog jezera, zasniva se na pogrešnoj identifikaciji juvenilnog primerka *Heriaeus* sp.

DISTRIBUCIJA. Hrvatska – Dalmacija, Albanija, Makedonija, Grčka, zapadna Turska – Bursa (tipski lokalitet).

HOROTIP. Istočnomediterranski.

***Heriaeus zhalosni* Komnenov, 2017**

Heriaeus sp.: Deltšev i sar. 2000: 182.

Heriaeus graminicola: Komnenov 2002: 108 (pogrešna identifikacija).

Heriaeus melloteei [sic!]: Deltshev i sar. 2013: 57 (pogrešna identifikacija).
Heriaeus zhalosni: Komnenov 2017: 52, 55.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (MMNH 2536), Kičevo, Izvor, 27.07-05.08.1993, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000** sub *Heriaeus* sp.); Šar planina: 1 ♀, od planinarskog doma "Šarski Vodi" do Gorno Jelovce u dužine od 3 km, 1300-1240 m, pored puta, 10.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 12.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Heriaeus graminicola*); planina Galičica: 1 ♂ 1 ♀, Simončeska lokva, 1680 m, 18.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov; 1 ♀, vrh Bugarska Čuka, 1797 m, 19.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013** sub *Heriaeus melloteei*); Šar planina: 1 ♂ (holotip), planinarski dom "Šarski Vodi" (tipski lokalitet), 1300 m, 12.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, od planinarskog doma "Šarski Vodi" do Gorno Jelovce u dužine od 3 km, 1300-1240 m, pored puta, 10.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Jelak, 1850 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 11.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Vrsta je nedavno opisana sa Šar planine u Makedoniji (Komnenov, 2017). Prema njenom nedavnom nalazu u severozapadnoj Grčkoj (Helsdingen i sar., 2018), izgleda da vrsta ima šire rasprostranjenje na Balkanu ili istočnom Mediteranu. U Deltshev i sar. (2000) navodi se još jedan podatak za *Heriaeus* sp. sa lokaliteta Kula Kopanje koji se moguće odnosi na *H. zhalosni*, međutim ovaj podatak nedostaje u zbirci prirodnjačkog muzeja u Skoplju.

DISTRIBUCIJA. Zapadna Makedonija, severozapadna Grčka.

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Misumena vatia* (Clerck, 1757)**

Heriaeus hirsutus: Stojićević 1907: 19 (pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 36.

Misumena colycina: Drensky 1929: 17.

Misumena tricuspidata: Drensky 1929: 17 (delom pogrešna identifikacija).

Philodromus elegans: Stojićević 1929: 37 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 154; Nikolić & Polenec 1981: 99.

Misumena vatia: Baum 1930: 101; Drensky 1935: 99; Drensky 1936: 161; Šilhavý 1944: 90; Nikolić & Polenec 1981: 101; Deltshev i sar. 2000: 182; Komnenov 2003: 48; Deltshev i sar. 2013: 57; Komnenov 2014: 183.

Philodromus histrio: Nikolić & Polenec 1981: 99; Blagoev 2002: 28.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Heriaeus hirsutus*); planina Babuna, Abdi Han, 04.1917; 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, maj 1917 i 1918; Ohrid, 05.1918; Kruševo 06.1918 (**Drensky, 1929** sub *Misumena colycina*); Bitolj, kota 1248, maj 1917 i 1918; planina Babuna, Abdi Han, 04.1917; 2 ♂♂ (PMS), Resen, 04.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** in part *Misumena tricuspidata*); 1 ♀ (PMB 1328), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Heriaeus hirsutus*); 1 ♀ (PMB 1372), Dojransko jezero, 18.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Philodromus elegans*); nepoznati lokalitet, 08.1929, leg. L. Černosvitov (**Baum, 1930**); u neposrednoj blizini grada Skoplja (**Drensky, 1935**); 1 ♂, Jablanica, 1100 m, 11-14.06.1930, leg. J. Štorkan (**Šilhavý, 1944**); 1 ♀, Nikiforovo, 16.06.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); 1 ♀, planina Jakupica, livada, pored Čepleske reke, Nežilovo, 750 m, 09.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); planina Osogovo: 1 ♀, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao Drassidae), Resen, 05.1918, leg. et det. P. Drensky; 1 ♂, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak iz Tetova naveden kao *Misumena calycina* u Stojićeviću (1907, 1929) pod inventarnim brojem 1314, baziran je na pogrešnoj identifikaciji juvenilnog primerka Thomisidae.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Monaeses paradoxus* (Lucas, 1846)**

Monaeses paradoxus: Komnenov 2014: 184.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 15.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ 1 ♀, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov; 3 juv., planina Osogovo, Sokolarci, 464 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, 01.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Libija, Alžir, Tunis, Portugal, Španija, Francuska, Italija, Mađarska, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Gruzija, Azerbejdžan, Iran. U World Spider Catalog (2019) za distribuciju ove vrste se osim južne Evrope, Kavkaza i Irana, navodi kompletna Afrika, i njeni južni delovi (Dippenaar-Schoeman, 1984). Međutim, kako je distribucija jedne vrste u Mediteranu i južnoj Africi do sada nezabeležena, posumnjao sam u validnost podataka. Na moj zahtev, iz nacionalnog muzeja u Blumfontejnu u Južnoafričkoj Republici, dobio sam za reviziju materijal iz Južne Afrike koji je bio determinisan kao *Monaeses paradoxus*. Nakon revizije, pokazalo se da je sumnja bila osnovana. Svi primerci *M. paradoxus* iz Južne Afrike su bili pogrešno determinisani. Sasvim sigurno da su i ostali podaci o prisustvu *M. paradoxus* u afričkim zemljama južno od Sahare (Etiopija, Sudan, Kongo, Zimbabve), rezultati pogrešne identifikacije. *Monaeses paradoxus* je tipično mediteranska vrsta, prisutna i u severnoj Africi. HOROTIP. Mediteranski.

***Ozyptila atomaria* (Panzer, 1801)**

Ozyptila atomaria: Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, Ljuboten, Korita, 1500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na krečnjaku, ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Evropa, Turska, Gruzija, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – zapadni, centralni i južni Sibir, južni Daleki Istok; Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Palearktički.

***Ozyptila balcanica* Deltšev, Blagoev, Komnenov & Lazarov, 2016**

Ozyptila horticola: Stojićević 1929: 39 (pogrešna identifikacija).

Ozyptila pr. umbraculorum: Stefanovska i sar. 2008: 45.

Ozyptila sp.: Komnenov 2014: 186.

Ozyptila balcanica: Deltšev i sar. 2016: 484.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 1432), Veles, Zelenikovo, 12.05.1921, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Oxyptila horticola*); Skoplje: Karpos [=Karpoš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008** sub *Ozyptila pr. umbraculorum*); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 9 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov (**Kommenov, 2014** sub *Ozyptila* sp.); 1 ♂ 1 ♀, Skoplje, Maxari [=Madžari], 230 m n.m., 19.09.2005, legator nije naveden; 1 ♂, isti lokalitet, 26.09.2005; 1 ♂, isti lokalitet, 26.03.2005; 1 ♂, isti lokalitet, 23.04.2005; 1 ♂, isti lokalitet, 02.10.2005; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, 17.10.2005; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, 18.11.2005; 2 ♂♂ 1 ♀, Karpos [=Karpoš], 253 m n.m., 21.03.2005; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, 21.04.2005; 1 ♂, isti lokalitet, 28.04.2005; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, 20.05.2005; 1 ♂, isti lokalitet, 20.09.2005; 8 ♂♂, isti lokalitet, 04.10.2005; 8 ♂♂, isti lokalitet, 22.10.2005; 3 ♂♂, isti lokalitet, 18.11.2004; 1 ♂, 24.11.2005, leg. D. Stefanovska; 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, 451 m n.m., 14.04-15.05.2009; 2 ♀♀, isti lokalitet, 15.05-09.07.2009; 3 ♂♂, isti lokalitet, 05.09-09.10.2009; 9 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, 09.10.2009-18.03.2010; 1 ♀, isti lokalitet, 18.03-27.04.2010; 3 ♀♀, isti lokalitet, 26.05-20.06.2010; 3 ♂♂, Leški, 881 m n.m., 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2016**).

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Bugarska, Grčka.

HOROTIP. Balkanski.

***Ozyptila claveata* (Walckenaer, 1837)**

Oxyptila nigrita: Šilhavý 1944: 91.

Ozyptila claveata: Komnenov 2014: 184.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Korab, Trnica, 17.07.1930, leg. J. Štorkan (**Šilhavý, 1944** sub *Oxyptila nigrita*); 1 ♂, planina Osogovo, Kratovo, Jamiško Osoje, ca. 2.1 km istočno od Jamište, 1370 m n.m., gorska bukova šuma (*Calamintho grandiflorae-Fagetum*), 14.06.2009, leg. M. Komnenov (**Kommenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, zapadna Turska, severozapadni Iran?

HOROTIP. Evropski.

***Ozyptila confluens* (C. L. Koch, 1845)**

Ozyptila confluens: Komnenov 2014: 184.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 7 ♀♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 46 ♂♂ 7 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂

1 ♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Istibanja, desna strana reke Bregalnice, ca. 1.4 km severoistočno od Istibanja, 430 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 30.04-05.06.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMP 36/00), Demir Kapija, hidrocentrala Bošavica, obala, livada, 13.09.1999, leg. M. Karaman; 1 ♂, Stari Dojran, Vladajsko Pole, ca. 250 m n.m., zapuštene livade, košenje entomološkom mrežom, 19.09.2014, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Osogovo, Sokolarci, 464 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 01.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Blagoev (2002) pogrešno navodi ovu vrstu i referencu Drensky (1936) za Makedoniju. U Drensky (1936) citira se podatak iz Fage (1921) koji se zapravo odnosi na Grčku.

DISTRIBUCIJA. Francuska, Italija, Rumunija, Hrvatska, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Ozyptila praticola* (C. L. Koch, 1837)**

Ozyptila praticola: Komnenov 2014: 185.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 2 ♂♂, Kratovo, leva strana Zletovske reke, ca. 1.1 km severno-severozapadno od ušća sa njenom pritokom Jamiške reke, 714 m n.m., livada, klopke, 05.05-05.06.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 3 ♀♀, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Zletovo, u blizini reke Kosel, ca. 1 km južno od Tursko Rudari, 650 m n.m., degradirana hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♀♀, Dojran, Crničani, blizu potoka u šumi *Platanus orientalis*, prosejavanjem stelje, 156 m n.m., 03.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, severni Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – zapadni, centralni i južni Sibir. Introdukovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Ozyptila pullata* (Thorell, 1875)**

Ozyptila pullata: Komnenov 2014: 186.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, zapadni Kazahstan.

HOROTIP. Evropski.

***Oxyptila sanctuaria* (O. Pickard-Cambridge, 1871)**

Oxyptila sanctuaria: Komnenov 2014: 186.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, istočna Turska.

HOROTIP. Evropski.

***Oxyptila scabricula* (Westring, 1851)**

Oxyptila scabricula: Drensky 1924: 21; Drensky 1929: 17; Drensky 1936: 163; Nikolić & Polenec 1981: 102; Blagoev 2002: 29.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Prilep-Veles, leg. P. Drensky (**Drensky, 1924** sub *Oxyptila scabricula*); planina Babuna, Abdi Han, 05.1917 (**Drensky, 1929** sub *Oxyptila scabricula*).

NAPOMENA. Podatak iz Topolke kod Velesa u Stojićević (1929), u zbirci zaveden inventarnim brojem 1441, zasniva se na pogrešnoj identifikaciji juvenilnog primerka Thomisidae.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Kirgistan, Uzbekistan, Rusija – južni Sibir i južni Daleki Istok, Kina, Koreja.

HOROTIP. Euroazijski.

***Oxyptila simplex* (O. Pickard-Cambridge, 1862)**

Oxyptila trux: Drensky 1929: 17 (pogrešna identifikacija); Drensky 1935: 100; Drensky 1936: 164; Nikolić & Polenec 1981: 102; Blagoev 2002: 29; Deltšev i sar. 2013: 57.

Oxyptila simplex: Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 05.1917; Bitolj, kota 1248, 05.1917; Resen, 04.1919 (**Drensky, 1929** sub *Oxyptila trux*); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom “Šarski Vodi”, 1300 m n.m., livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Oxyptila trux*), Prilep, 05.1918, leg. et det. P. Drensky.

NAPOMENA. Podatak iz Hisarau u Stojićević (1929), pod inventarnim brojem 1442, odnosi se na pogrešnu determinaciju 1 ♀ *Xysticus* sp.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Pistius truncatus* (Pallas, 1772)**

Pistius truncatus: Komnenov 2014: 187.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kočani, Beli, ca. 150 m južno od manastira Sveti Ilija, 550 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, 15.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Katlanovo, 25.05.1995, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, severni Iran.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Runcinia grammica* (C. L. Koch, 1837)**

Runcinia lateralis: Doflein 1921: 317; Drensky 1929: 18; Stojićević 1929: 36; Drensky 1936: 164.

Diaea dorsata: Stojićević 1929: 36 (pogrešna identifikacija).

Runcinia cerina: Nikolić & Polenec 1981: 103.

Runcinia grammica: Komnenov 2014: 187.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje (**Doflein, 1921** sub *Runcinia lateralis*); Veles, 04.1917; Bitolj, kota 1248, april, maj i juni 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** sub *Runcinia lateralis*); 2 ♂♂ (PMB 1322), Kavadarci, Gradsko, 06.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Diaea dorsata*); 2 ♂♂ (PMB 1305), Đevđelija, 12.06.1920, leg. D. Stojićević; 2 ♂♂ (PMB 1306), Dojransko jezero, 13.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Runcinia lateralis*); 2 ♂♂, planina Osogovo, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Libija, Alžir, Tunis, Evropa, Turska, Sirija, Liban, Izrael, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, severni Iran.

HOROTIP. Mediteranski.

***Synaema globosum* (Fabricius, 1775)**

Synaema globosa: Stojićević 1907: 19.

Synaema globosum: Drensky 1929: 18 (in part); Stojićević 1929: 37 (in part); Baum 1930: 101; Drensky 1936: 165; Šilhavý 1944: 91; Nikolić & Polenec 1981: 103; Deltšev i sar. 2000: 182.

Synaema globosum: Blagoev 2002: 29; Komnenov 2003: 48; Lazarov 2004: 163; Deltšev i sar. 2013: 57; Komnenov 2014: 188.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Synaema globosa*); planina Babuna, Abdi Han, 05.1917; Bitolj, kota 1248, maj 1917 i 1918; 2 ♂♂ (PMS), Resen, 05.1918; Kozirog (Ohridsko), 05.1918; Kruševo, 07.1918 (**Drensky, 1929** in part *Synaema globosum*); 1 ♂ (PMB 1331), Skoplje, Nerezi, 05.05.1914, leg. D. Stojićević; 4 ♂♂ 4 ♀♀ (PMB 1336), Đevđelija, 11.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1337), Đevđelija, 12.06.1920, leg. D. Stojićević; prazna epruveta (PMB 1340), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part *Synaema globosum*); Struga-Debar, 27-31.08.1929, leg. L. Černovitov (**Baum, 1930** sub *Synaema globosum*); 2 ♀♀, Jablanica, 11-14.06.1930, leg. J. Štorkan; 1 ♂, manastir Sveti Naum, 24.07.1938, leg. M. Blinov (**Šilhavý, 1944** sub *Synaema globosum*); 1 ♀, Kičevo, Izvor, 25.07.1993, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000** sub *Synaema globosa*); planina Jakupica: 1 ♀ juv., u blizini Nežilova, 950 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀ juv., pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1200-1100 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, planina Pelister, u okolini manastira Sveta Ana, 1350 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Galičica: 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva; 1 ♂ 2 ♀♀, Studenčica [=Studenčišta], 690 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov; 2 ♀♀, Džafa lokva, 1650 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov; 2 ♀♀, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♀, planina Osogovo, Probištip, ca. 1 km severno-severoistočno od Kundino, 762 m n.m., livada, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH, nedeterminisan materijal), ostrvo Golem Grad, 1976, leg. J. Gregpri; 3 ♂♂ (SMNH), 1 km jugoistočno od Crničani, 250 m n.m., mlaka, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH), 500 m severozapadno od Novi Dojran, 170 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH), 1.5 km jugozapadno od Nikolić, livada, 150 m a.s.l., 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂, iznad jezera Kozjak, Rudine, kserotermni

brdski pašnjak, 02.07.2011, leg. M. Komnenov, 1 ♂, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podaci u Drensky (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Synema plorator*. Podaci u Stojićeviću (1929) delom predstavljaju pogrešnu identifikaciju vrsta *Synema plorator* i *Xysticus kaznakovi*. U Deltšev i sar. (2013) pogrešno su citirani podaci za planinu Galičicu iz Drensky (1929, 1936) koje se odnose na Resen, a koji ne pripada planini Galičici.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Sirija, Liban, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, severni Iran, istočni Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – centralni i južni Sibir, južni Daleki Istok; Mongolija, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Palearktički.

***Synema plorator* (O. Pickard-Cambridge, 1872)**

Synaema plorator: Fage 1921: 101.

Synaema globosum: Drensky 1929: 18 (delom pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 37 (delom pogrešna identifikacija).

Synema plorator: Komnenov 2014: 188.

LITERATURNI NALAZI. Đevđelija (**Fage, 1921** sub *Synaema plorator*); planina Babuna, Abdi Han, 05.1917; Bitolj, kota 1248, maj 1917 i 1918; 1 ♂ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; Kozirog (Ohridsko), 05.1918; Kruševo, 07.1918 (**Drensky, 1929** in part *Synaema globosum*); 3 ♀♀ (PMB 1332), Skoplje, 06.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Synaema globosum*); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Synaema globosum*), 3 km jugoistočno od Crničani, livada, košenje entomološkom mrežom, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Synaema globosum*), 500 m severozapadno od Novi Dojran, 170 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Synaema globosum*), 2 km zapadno od Đevđelija, 60 m n.m., borova šuma, 30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ subadult 1 ♀, Stari Dojran, Vladajsko Pole, ca. 250 m n.m., zapuštene livade, košenje entomološkom mrežom, 19.09.2014, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Tunis, Ukrajina, Slovačka, Rumunija, Hrvatska, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, evropski deo Turske, Liban, Izrael, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, istočni deo evropskog dela Rusije, jugozapadni Turkmenistan.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Synema utotchkini* Marusik & Logunov, 1995**

Synema utotchkini: Komnenov 2014: 189.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kočani, u blizini Trkanjske reke, ca. 1.2 km zapadno-severozapadno od Beli, 485 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, 21.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Sa Balkanskog poluostrva, vrsta je jedino poznata iz Makedonije. Veoma je retka vrsta, poznata je samo sa jednog lokaliteta na planini Osogovo.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, južna Turska, južni deo evropskog dela Rusije, Azerbejdžan, severni Uzbekistan, istočni Kazahstan, Kirgistan.
HOROTIP. Istočnomediterransko-Turanski.

***Thomisus onustus* Walckenaer, 1805**

Thomisus albus: Drensky 1929: 16; Stojićević 1929: 36; Baum 1930: 101; Drensky 1936: 165.

Thomisus onustus: Šilhavý 1944: 90; Deltšev i sar. 2000: 182; Blagoev 2002: 29; Komnenov 2002: 108; Komnenov 2003: 48; Lazarov 2004: 163; Deltšev i sar. 2013: 58; Komnenov 2014: 189; Komnenov 2017: 49.

LITERATURNI NALAZI. Široko rasprostranjena u Makedoniji; 2 ♂♂ 3 ♀♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Thomisus albus*); 3 ♀♀ (PMB 1290), Skoplje, Dolno Vodno, 06.05.1914, leg. D. Stojićević; 2 ♂♂ (PMB 1292), Skoplje, 20.05.1905, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1294), Đevđelija, Gradac [=Gradec], 21.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 1296), Kavadarci, Gradsko, 06.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 1297), Dojransko jezero, 13.06.1920, leg. D. Stojićević; 3 ♂♂ (PMB 1298), Bitolj, Brusnik, 26.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Thomisus albus*); Struga-Debar-Izvor, 27-31.07.1929, leg. L. Černosvitov; Struga-Ohrid-Sveti Naum, 02-12.08.1929, leg. L. Černosvitov; Struga-Debar, 27-31.08.1929, leg. L. Černosvitov; Stenje-Konjsko, 18.08.1929, leg. L. Černosvitov (**Baum, 1930** sub *Thomisus albus*); u okolini Ohridskog jezera: 1 ♀, Ohrid, 15.07.1930, leg. M. Blinov; 1 ♂ 1 ♀, Struga, 15.06.1930, leg. J. Štorkan; 5 ♀♀, manastir Sveti Naum, 24.07.1938, leg. M. Blinov; 1 ♂, Ohrid, 09.07.1930, leg. J. Štorkan; 1 ♀, Jablanica, 11-14.06.1930, leg. J. Štorkan; 1 ♀, Skoplje, Vodno, 22.06.1930, leg. J. Štorkan (**Šilhavý, 1944**); 1 ♀, Ohridsko jezero, Lagadin, 22.06.1988, leg. O. Popovska; 1 ♀, Dojransko jezero, Stari Dojran, 21.06.1996, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); Šar planina: 1 ♀, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀, od planinarskog doma "Šarski Vodi" do Gorno Jelovce u dužine od 3 km, 1300-1240 m, pored puta, 10.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♀, planinarski dom "Čeples", 1450 m, 07-22.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, pored šumskog puta, prema Nežilovo pored Čepleske reke, 900-700 m, 18.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♂ 1 ♀, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Galičica: 3 ♂♂, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov; 1 ♂, vrh Tomoros, 1830 m, 22.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 120 m južno-jugozapadno od Aramiske Češme, 1540 m n.m., vlažna livada, 14.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Visoka Čuka, 1550 m n.m., mezofilna subalpska livada, 12.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, Šar planina, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m n.m., pored puta, ručno sakupljanje, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH), 3 km jugoistočno od Crničani, livada, košenje entomološkom mrežom, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ 1 ♀ (SMNH), 1.5 km jugozapadno od Nikolić, livada, 150 m a.s.l., 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH), 2 km zapadno od Đevđelija, 60 m n.m., borova šuma, 30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. Iako Drensky (1929) navodi da je ovu vrtu skupljao svugde u Makedoniju, u zbirci Drenskog postoje samo dva podatka za ovu vrstu. Podatak sa Resena u zbirci je naveden kao *Thomisus onustus* i predstavlja dobru identifikaciju ove vrste, dok podatak sa neodređenog

lokaliteta Veles-Prilep u zbirci je navedena kao *Thomisus albus* i predstavlja pogrešnu determinaciju dva juvenilnih primerka Thomisidae.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Libija, Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Liban, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, severni Iran, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – zapadni i južni Sibir, Mongolija, Koreja, Kina.

HOROTIP. Palearktički.

***Tmarus piger* (Walckenaer, 1802)**

Tmarus piochardus: Drensky 1924: 21 (pogrešna identifikacija).

Tmarus piochardi: Drensky 1929: 18 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 166; Nikolić & Polenec 1981: 103; Blagojev 2002: 29; Deltšev i sar. 2013: 58.

Tmarus piger: Komnenov 2014: 190.

LITERATURNI NALAZI. Ohrid (**Drensky, 1924** sub *Tmarus piochardus*); 1 ♀ (PMS), Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Tmarus piochardi*); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH), 3 km jugoistočno od Crničani, transekt duž makadamskog puta, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, severni Kazahstan, Rusija – zapadni i južni Sibir, južni Daleki Istok; Mongolija, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Tmarus stellio* Simon, 1875**

Tmarus stellio: Komnenov 2014: 190.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kriva Palanka, Stanečka reka, ca. 1 km južno od Stanci, 1010 m n.m., rečna obala, 18.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, iznad jezera Kozjak, Rudine, kserotermni brdski pašnjak, 02.07.2011, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, Francuska, Švajcarska, Italija, Austrija, Češka, Slovačka, Ukrajina, Rumunija, Slovenija, Hrvatska, Srbija, Bugarska, Makedonija, severna Turska, Gruzija, južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Južnoevropsko-Kavkaski.

***Xysticus acerbus* Thorell, 1872**

Xysticus acerbus: Stojićević 1907: 18; Stojićević 1929: 39 (in part); Drensky 1935: 99; Šilhavý 1944: 92; Nikolić & Polenec 1981: 103; Deltšev i sar. 2000: 182; Lazarov 2004: 163; Stefanovska i sar. 2008: 45; Deltšev i sar. 2013: 58; Komnenov 2014: 191.

Xisticus [sic!] *acerbus*: Drensky 1929: 16.

Xysticus lateralis: Stojićević 1929: 40 (pogrešna identifikacija).

Xysticus ulmi: Stojićević 1929: 40 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907**); Kruševo 07.1918; Ohrid, 05.1918; Resen, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Xisticus acerbus*); 1 ♀ (PMB 1446), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part); 1 ♀ (PMB 1490), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Xysticus lateralis*); 1 ♀ (PMB 1519), Krivolak, 23.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Xysticus ulmi*);

kanjon reke Treske, 10 km Severno-jugozapadno od Skoplja (**Drensky, 1935**); 1 ♂, Veles, 16-20.04.1930, leg. Komarek (**Šilhavý, 1944**); 1 ♀, planina Žeden, Raduša, 10.06.1993, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); 1 ♀, planina Pelister, Magarevo, 20.04.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 3 ♂♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 8 ♂♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Sveti Nikole, Mavrovica, ca. 5.5 km istočno-severoistočno od Sveti Nikole, 376 m n.m., kserofiti pašnjak sa niskom travom, sakupljanje motornim usisivačem, 18.03.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. U zbirci Stojićevića pod inventarnim brojevima 1448 i 1520 respektivno, postoje jedan primerak ženke *Xysticus* sp. sa lokaliteta Ohrid, Sveti Naum, 03.07.1920 pogrešno određena kao *Xysticus acerbus* i jedan primerak ženke sa lokaliteta Đevđelija, Petrovo Selo, 09.06.1920 pogrešno određena kao *Xysticus ulmi*. Taksonomsku pripadnost ovih primeraka nisam mogao ustanoviti jer pripadaju kompleksu mediteranskih vrsta (*Xysticus greacus*, *X. caperatus*, *X. thessalicus*) trenutno nejasnog taksonomskog statusa.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, jugozapadni Turkmenistan.

HOROTIP. Evropski.

***Xysticus audax* (Schrank, 1803)**

Xysticus audax audax: Šilhavý 1944: 91.

Xysticus audax: Deltshev i sar. 2000: 182; Blagoev 2002: 29.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Kajmakčalan, 2000 m, 22.07.1925, leg. J. Štorkan (**Šilhavý, 1944** sub *Xysticus audax audax*); 1 ♀, Šar planina, Popova Šapka, Jelak-Ceripašina, 07.07.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**).

NAPOMENA. Svi podaci o *Xysticus audax* u Drensky (1929) i Stojićeviću (1929) su pogrešne identifikacije. U zbirci Drenskog postoje dva podatka, jedan naveden kao *X. pini* i odnosi se na dva juvenilna primerka *Xysticus* sp., i drugi naveden kao *X. lateralis* i odnosi se na ženku *Xysticus kochi*. Kako se u Drensky (1929) nigde ne spomenje *X. pini*, već *X. lateralis*, nije jasno da li je *X. pini* zapisan greškom od strane samog Drenskog ili je greška nastala kasnije, prilikom invertizacije njegove zbirke. Svi podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije: Skoplje, Pobožje - 1 ♀ (PMB 1490) *Xysticus acerbus*; Štip, Hisar - 1 ♂ (PMB 1491) *Xysticus kochi*; Tetovo - 1 juv. (PMB 1496) *Xysticus* sp.; Treska, Sveti Nikola - 2 ♀♀ (PMB 1502) *Xysticus kochi*; Skoplje, Treska - 1 ♂ (PMB 1509) *Xysticus macedonicus*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Jermenija, Kazahstan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Xysticus bifasciatus* C. L. Koch, 1837**

Xysticus bifasciatus: Komnenov 2014: 191.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kočani, Ponikva, ca. 850 m zapadno-jugozapadno od Ivkov Preslap, 1585 m n.m., u stambenom objektu, 26.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, istočni Kazahstan, Tadžikistan, Uzbekistan, Mongolija, Rusija – zapadni, centralni i južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Xysticus caperatus* Simon, 1875**

Xysticus robustus: Stojićević 1929: 40 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 171; Blagoev 2002: 30; Deltšev i sar. 2013: 59.

Xysticus caperatus: Komnenov 2014: 192.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1514), Ohrid, 29.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Xysticus robustus*); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak sa Treske kod Skoplja u Stojićeviću (1929) zaveden inventarnim brojem 1513 predstavlja pogrešnu identifikaciju juvenilnog primerka *Xysticus* sp.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Španija, Francuska – Korzika, Italija – Sardinija, Malta, Bugarska, Makedonija, Grčka, Turska, Liban, južni deo evropskog dela Rusije?

HOROTIP. Mediteranski.

***Xysticus cristatus* (Clerck, 1757)**

Xisticus [sic!] *viaticus*: Drensky 1929: 16.

Xysticus cristatus: Drensky 1936: 168; Nikolić & Polenec 1981: 104; Deltšev i sar. 2000: 182; Blagoev 2002: 30; Komnenov 2002: 108; Deltšev i sar. 2013: 58; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. Prilep, 1917; Suhodol (Prilepsko), 1917; Kruševo, 1918; Ohrid, maj, juni i juli 1918 (**Drensky, 1929** sub *Xisticus viaticus*); 3 ♂♂, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 13.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); Šar planina: 2 ♂♂, Vakuf, 2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 03.06.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Ceripašina, 2000 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 10.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Podatak iz Tetova u Stojićeviću (1907) naveden kao *Xysticus cristatus*, Stojićević (1929) citira pod imenom *Xysticus viaticus*, u zbirci je zaveden inventarnim brojem 1530. U pitanju je pogrešna identifikacija juvenilnog primerka *Xysticus* sp. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podatak u Šilhavý (1944) o lokalitetu iznad sela Gotouše [=Gotovuša] odnosi se na Kosovo i Metohiju.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – zapadni i južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Xysticus erraticus* (Blackwall, 1834)**

Xysticus [sic!] *erraticus*: Drensky 1929: 16.

Xysticus erraticus: Drensky 1936: 168; Nikolić & Polenec 1981: 104; Blagoev 2002: 30; Komnenov 2002: 108; Lazarov 2004: 163; Deltshv i sar. 2013: 58; Komnenov 2014: 192; Komnenov 2017: 52.

NOVINALAZI. 1 ♂ 1 ♀ (PMS), Resen, 04.1918, leg. P. Drensky (**Drensky, 1929** sub *Xysticus erraticus*); 1 ♂, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 12.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♂, planina Pelister, duž Ruženske reke, 1350 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, Jastrebničnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 2 ♀♀, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Ljuboten, Korita, 1490 m n.m., bara obrasla sitom (*Juncus*), ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Xysticus gallicus* Simon, 1875**

Xysticus frater: Stojićević 1907: 18 (pogrešna identifikacija).

Xysticus kempeleni: Stojićević 1929: 39 (pogrešna identifikacija).

Xysticus gallicus: Baum 1930: 101; Šilhavý 1944: 92; Deltshv i sar. 2013: 58; Komnenov 2014: 192; Komnenov 2017: 52.

Xysticus kochi: Komnenov 2002: 108 (delom pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Xysticus frater*); 1 ♂ (PMB 1459), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Xysticus kempeleni*); Struga-Debar, 27-31.08.1929, leg. L. Černosvitov (**Baum, 1930**); 2 ♂♂, Jablanica, 11-14.06.1930, leg. J. Štorkan; 2 ♀♀, Jablanica-Rujana, Bielo [=Beličko] Brdo, 28.07.1930, leg. J. Štorkan; 1 ♀, Jablanica, 11-14.06.1930, leg. J. Štorkan (**Šilhavý, 1944**); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Šarki Vodi", 1300 m, 12.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** in part *Xysticus kochi*); 1 ♀, planina Galičica, Žičara, 1515 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshv & M. Komnenov (**Deltshv i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, Ponikva, ca. 850 m zapadno-jugozapadno od Ivkov Preslap, 1585 m n.m., u stanbenom objektu, 26.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, Šar planina, Jelak, 1850 m n.m., smrčeva šuma, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, severozapadni Iran.

HOROTIP. Evropsko-Kavkaski.

***Xysticus cf. graecus* C. L. Koch, 1837**

Xysticus cf. graecus: Komnenov 2014: 193.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m.,

kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Taksonomski status ovih nalaza je nepouzdan jer su svi nalazi u Makedoniji bazirani samo na ženka. Potreban je mužjak da bi se takson pouzdano odredio.

DISTRIBUCIJA. Hrvatska, Albanija, Grčka, Turska, Izrael, Irak, jugozapadni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Xysticus kaznakovi* Utochkin, 1968**

Synaema globosum: Stojićević 1929: 37 (delom pogrešna identifikacija).

Xysticus kaznakovi: Komnenov 2014: 193.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1332), Skoplje, 06.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Synaema globosum*); planina Osogovo: 3 ♂♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-6.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Makedonija, južna Turska, jugozapadni Turkmenistan, istočni Uzbekistan, Tadžikistan.

HOROTIP. Istočnomediteransko-srednjeazijski.

***Xysticus kempeleni* Thorell, 1872**

Xysticus kempeleni: Stefanovska i sar. 2008: 45; Komnenov 2014: 195.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Karpos [=Karpoš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, Krstec, ca. 1.5 km severno-severozapadno od Kočanskog jezera, 780 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 3 ♀♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Xysticus acerbus*), 1 km jugoistočno od Crničani, 250 m n.m., mlaka, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podatak o ovoj vrsti u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Xysticus gallicus*. Podaci u Drensky (1929) i Šilhavý (1944) su sumnjivi. Vrsta *X. kempeleni* pripada kompleksu vrsta *Xysticus acerbus*, *X. laetus*, *X. luctuosus*, *X. sabulosus* i zbog sličnosti je veoma lako zameniti jednu s drugom. Kada su ženke u pitanju, u cilju tačne identifikacije vrste, potrebno je uraditi disekcije epigine da bi se videli i uporedili unutrašnji organi vulve. Kako u zbirci Drenskog nisam pronašao niti jedan disektovan primerak, postoji sumnja da ovi nalazi u Drensky (1929) su verovatno bazirani na pogrešnoj identifikaciji. U prilog tome ide i činjenica da je u vreme Drenskog i Šilhavija, ova vrsta bila poznata samo na osnovu nepreciznih ilustracija u nekoliko publikacija, bez navedenih bitih detalja građe epigine.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

***Xysticus kochi* Thorell, 1872**

Xysticus Kochii [sic!]: Stojićević 1907: 18; Nikolić & Polenec 1981: 105.

Xysticus ulmi: Stojićević 1907: 18 (pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 40.

Xisticus [sic!] *Kochi*: Drensky 1929: 16.

Xisticus [sic!] *lateralis*: Drensky 1929: 16 (pogrešna identifikacija).

Xisticus [sic!] *ulmi*: Drensky 1929: 16.

Xysticus kochi: Stojićević 1929: 39, 40; Drensky 1936: 169; Šilhavý 1944: 92; Deltshev i sar. 2000: 182; Komnenov 2002: 108; Lazarov 2004: 163; Stefanovska i sar. 2008: 45; Komnenov 2014: 195; Komnenov 2017: 52.

Xysticus lateralis: Stojićević 1929: 40 (pogrešna identifikacija).

Xysticus audax: Nikolić & Polenec 1981: 104.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Xysticus Kochii*); isti lokalitet i datum (**Stojićević, 1907** sub *Xysticus ulmi*); 1 ♂ 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♀ (PMS), Resen, 05.1918, leg. P. Drensky; 1 ♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky; planina Babuna, Abdi Han, 1916; Ohrid, 06.1918 (**Drensky, 1929**); 1 ♀ (PMS), Veles-Prilep, 05.1917, leg. P. Drensky; planina Babuna; Kruševo; maj i juni 1916, 1917 i 1918 (**Drensky, 1929** sub *Xisticus lateralis*); 1 ♂ 1 ♀ (PMB 1463), Skoplje, Treska, 07.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 1464), Skoplje, Nerezi, 05.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 1468), Skoplje, 20.05.1905, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1477), Prilep, Sliva Česma, 19.06.1920, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1478), Skoplje, 06.1907, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1479), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović; 1 ♀ (PMB 1480), Bitolj, 06.1906, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1487), Skoplje, 06.1907, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929**); 1 ♂ (PMB 1491), Štip, Hisar, 18.05.1921, leg. D. Stojadinović; 2 ♀♀ (PMB 1502), Skoplje, Treska, Sveti Nikola, 07.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Xysticus lateralis*); 2 ♀♀ (PMB 1521), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Xysticus ulmi*); 1 ♀, Skoplje, Vodno, 22.06.1930, leg. J. Štorkan (**Šilhavý, 1944**); 1 ♀, Kičevo, Izvor, 07.1994, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, Galičnik, 15.06.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2000**); Šar planina: 1 ♂, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♂ 1 ♀, Ceparska [=Caparska] reka, 1600 m n.m., 15.06.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, Prespansko jezero, Asamati, 869 m n.m., 06.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 20 ♂♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 7 ♂♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 14 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 10 ♂♂ 5 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Pantelej, ca. 100 m južno-jugoistočno od manastira Sveti Pantelej, 797 m n.m., livada, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 12.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Dedelbeg, 2000 m n.m., u blizini jezera, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Varvara, Šip,

1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, vrh Ljuboten, 2000-2350 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMB 1486), Veles, Babuna, 14.06.1921, leg. D. Stojadinović, det. D. Stojicević; 1 ♀, Katlanovo, 25.05.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀ (SMNH), 3 km jugoistočno od Crničani, transekt duž makadamskog puta, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 2 ♂♂ 1 ♀ (SMNH), 3 km jugoistočno od Crničani, livada, košenje entomološkom mrežom, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 2 ♀♀ (SMNH), 2 km zapadno od Đevdelija, 60 m n.m., borova šuma, 30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Vrsta *Xysticus lateralis* u Drensky (1929) se navodi sa nekoliko različitih lokaliteta. Međutim, u kolekciji Drenskog postoji samo ženka sakupljena sa nepoznatog lokaliteta "Veles-Prilep". Podatak u Komnenovu (2002) predstavlja delom pogrešnu identifikaciju vrste *Xysticus gallicus*.

DISTRIBUCIJA. Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Izrael, Liban, Sirija, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, severni Iran, jugozapadni Turkmenistan, zapadni Kazahstan.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Xysticus laetus* Thorell, 1875**

Xysticus laetus: Stefanovska i sar. 2008: 45.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje: Karpos [=Karloš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

DISTRIBUCIJA. Italija, Mađarska, Ukrajina, Hrvatska, Makedonija, Grčka, Turska, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Xysticus lanio* C. L. Koch, 1835**

Xysticus lanio: Komnenov 2002: 108; Deltšev i sar. 2013: 59.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltšev i sar., 2013**).

NAPOMENA. Podatak sa Kajmakčalana u Šilhavý (1944) je pogrešna identifikacija jer se radi o juvenilnom primerku *Xysticus* sp. Blagoev (2002) pogrešno navodi referencu Stojicevića (1929) za Makedoniju. U Stojiceviću (1929) je naveden *X. lateralis* koga Blagoev (2002) pogrešno tretira za sinonim *X. lanio* umesto *X. audax*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Kirgistan, Rusija – zapadni i centralni Sibir?

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Xysticus luctator* L. Koch, 1870**

Xysticus luctator: Doflein 1921: 317; Komnenov 2014: 196.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje (**Doflein, 1921**); 4 ♂♂ 1 ♀, planina Osogovo, Kriva Palanka, ca. 600 m zapadno-severozapadno od manastira Sveti Joakim Osogovski, 779 m n.m.,

hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), 29.04-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak o *X. luctator* u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Xysticus robustus*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, zapadni Kazahstan.

HOROTIP. Evropsko-Kavkaski.

***Xysticus luctuosus* (Blackwall, 1836)**

Xysticus luctuosus: Šilhavý 1944: 92; Blagoev 2002: 30; Komnenov 2002: 108; Lazarov 2004: 163.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Veles, 10-20.04.1932, leg. Komarek (**Šilhavý, 1944**); 2 ♀♀, Šar planina, planinarski dom "Jelak" - Ceripašina, 1850-2530 m, 09.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002**); 1 ♂, planina Pelister, u blizini Bitolja, 21.04.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**).

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Uzbekistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok.

HOROTIP. Holarktički.

***Xysticus macedonicus* Šilhavý, 1944**

Xysticus pini: Stojićević 1929: 40 (pogrešna identifikacija).

Xysticus macedonicus: Šilhavý 1944: 91; Komnenov 2002: 108; Deltšev i sar. 2013: 59; Komnenov 2014: 196; Komnenov 2017: 52.

Xysticus audax: Komnenov 2002: 108 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1509), Skoplje, Treska, 07.05.1914, leg. D. Stojićević, det. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Xysticus pini*); 1 ♂, Jablanica-Rujana, Bielo [=Beličko] Brdo (tipski lokalitet), 28.07.1930, leg. J. Štorkan (**Šilhavý, 1944**); 1 ♂, Šar planina, Studena reka, 1730 m, *Piceeto-Fagetum*, 10.07.1995, leg. G. Blagoev (**Komnenov, 2002** sub *Xysticus audax*); Šar planina: 2 ♀♀ 2 juv., planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Dedelbeg, 1500-1600 m, bukova šuma, 11.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, planina Galičica, vrh Tomoros, 1830 m, 22.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♀, planina Osogovo, Makedonska Kamenica, Ruen, ca. 800 m južno-jugozapadno od vrha Ruen, 2005 m n.m., mezofilna subalpska livada, 23.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 1 ♀, Lešnica, reka Pena, 1400 m n.m., pored reke, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov; 6 ♀♀, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov; 7 ♀♀, Ljuboten, iznad planinarskog doma "Ljuboten", 1700-2000 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, vrh Ljuboten, 2000-2350 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀ (SMNH, nedeterminisani materijal), Galičica, 1900 m, 18.06.1987, leg. G. Džukić.

NAPOMENA. U zbirci Stojićevića vrsta je navedena kao *Xysticus lateralis*.

DISTRIBUCIJA. Alpi – severna Italija, južna Nemačka, Švajcarska, Austrija; Makedonija, Grčka, Bugarska.

HOROTIP. Alpsko-Balkanski.

***Xysticus marmoratus* Thorell, 1875**

Xysticus marmoratus: Komnenov 2014: 196.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 17 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 12 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 19 ♂♂ 7 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVINALAZI. 2 ♂♂, Planina Osogovo, Sokolarci, 464 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 01.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Češka, Ukrajina, Rumunija, Mađarska, Austrija, Slovenija, Srbija, Bugarska, Makedonija, Grčka, Gruzija, južni deo evropskog dela Rusije, jugozapadni Turkmenistan, istočni Kazahstan.

HOROTIP. Istočnomediteransko-srednjeazijski.

***Xysticus ninnii* Thorell, 1872**

Xysticus ninnii: Komnenov 2002: 108; Komnenov 2014: 197; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. Šar planina: 2 ♂♂, od planinarskog doma "Šarski Vodi" do Gorno Jelovce u dužini od 3 km, 1300-1240 m, pored puta, 10.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 12.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 14.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 14.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, Kočani, Jastrebnik, ca. 640 m zapadno-severozapadno od Rajeti, 1238 m n.m., žbunaste sastojine *Chamaecytisus absinthoides*, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Visoka Čuka, 1550 m n.m., mezofilna subalpska livada, 12.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kočani, Ponikva, Aramiska Češma, 1558 m n.m., vlažna livada, klopke, 06.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, Kočani, Ponikva, ca. 200 m severoistočno od Aramiske Češme, 1583 m n.m., mezofilna planinska livada, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kriva Palanka, ca. 1.6 km jugozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1810 m n.m., mezofilna subalpska livada, 17.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); Šar planina: 3 ♀♀, Ceripašina, 2400-2500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na kamenjaru, ručno sakupljanje, 10.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Ljuboten, Korita, 1500 m n.m., visokoplaninski pašnjak na krečnjaku, ručno sakupljanje, 21.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, iznad jezera Kozjak, Rudine, kserotermni brdski pašnjak, 02.07.2011, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, jugozapadni Turkmenistan, istočni Kazahstan, Uzbekistan, Mongolija.
HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Xysticus robustus* (Hahn, 1832)**

Xisticus [sic!] *luctator*: Drensky 1929: 17 (pogrešna identifikacija).

Xysticus luctator: Drensky 1936: 170; Blagoev 2002: 30.

Xysticus robustus: Šilhavý 1944: 92; Komnenov 2002: 108; Komnenov 2014: 198; Komnenov 2017: 52.

Xysticus cambridgei: Nikolić & Polenec 1981: 104.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Xisticus luctator*); Šar planina: 2 ♂♂, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 12.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, Jablanica-Rujana, Bielo [=Beličko] Brdo, 28.07.1930, leg. J. Štorkan (**Šilhavý, 1944**); planina Osogovo: 3 ♂♂, Kočani, Jastrebni, ca. 1.2 km severno-severozapadno od Rajeti, 1061 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Dedova Češma, 1247 m n.m., šuma belog bora, klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, Kratovo, Ramni Nivi, 935 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kratovo, Ramni Nivi, 1105 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 50 ♂♂, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, Šar planina, Ceripašina, 2000 m n.m., visokoplaninski pašnjak na kamenjaru, klopke, 12-23.07.2009, leg. M. Komnenov & S. Hristovski (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH, nedeterminisani materijal), Galičica, 1900 m, 18.06.1987, leg. G. Džukić.

NAPOMENA. Podatak sa Treske u Stojićeviću (1929), zaveden inventarnim brojem 1513, bazira se na pogrešnoj identifikaciji juvenilnog primerka *Xysticus* sp. Podatak sa Ohrida u Stojićeviću (1929) je pogrešna identifikacija vrste *Xysticus caperatus*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, zapadni i severni Kazahstan, Rusija – zapadni i južni Sibir.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Xysticus sabulosus* (Hahn, 1832)**

Xysticus sabulosus: Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, vrh Ljuboten, 2490 m.n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov & S. Nakev (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Podatak za Šar Planinu u Šilhavý (1944) ne odnosi se na Makedoniju, već za severni deo Ljubotena koji se nalazi na Kosovu i Metohiji.

DISTRIBUCIJA. Evropa.

HOROTIP. Evropski.

***Xysticus secedens* L. Koch, 1876**

Xysticus secedens: Lazarov 2004: 163.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Pelister, Golemo jezero, 2220 m n.m., 15.06.2002, leg. B. Micevski (**Lazarov, 2004**).

NOVINALAZI. 1 ♂, planina Pelister, vrh Muza, 2650 m n.m., 18.07.2001, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Vrsta je opisana sa Austrijskih Alpa i dugo vreme je smatrana lokalnim endemom Alpa. Vrsta *X. secedens* predstavlja glacijalni relikv, koji je osim Alpa, jedino registrovan još na Pelisteru.

DISTRIBUCIJA. Alpe – Austrija, Italija; Makedonija.

HOROTIP. Alpsko-Balkanski.

***Xysticus striatipes* L. Koch, 1870**

Xisticus [sic!] *striatipes*: Drensky 1929: 16.

Xysticus striatipes: Drensky 1936: 171; Nikolić & Polenec 1981: 105; Blagoev 2002: 30.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Veles-Prilep, 06.1917, leg. P. Drensky; planina Babuna, Abdi Han, 1916; Resen, april, maj i juni 1918 (**Drensky, 1929** sub *Xisticus striatipes*).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Uzbekistan, Kirgistan, Rusija – zapadni, centralni i južni Sibir, Kina. Podaci iz Irana su sumnjivi i sudeći po fotografijama pedipalpa u Tabrizi i sar. (2014) i Kiany i sar. (2017) najverovatnije predstavljaju pogrešne identifikacije.

HOROTIP. Euroazijski.

***Xysticus tenebrosus ohridensis* Šilhavý, 1944**

Xysticus tenebrosus ohridensis: Šilhavý 1944: 94; Deltšev i sar. 2013: 60.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Ohrid (tipski lokalitet), 09.06.1930, leg. J. Kratochvil; (**Šilhavý, 1944**).

DISTRIBUCIJA. Makedonija

HOROTIP. Endemit užeg područja.

***Xysticus tenebrosus tenebrosus* Šilhavý, 1944**

Xysticus tenebrosus: Deltšev i sar. 2013: 59.

LITERATURNI NALAZI. Planina Galičica, ostrvo Golem Grad, 842 m, 20.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013** sub *Xysticus tenebrosus*).

NAPOMENA. Taksonomski status ove vrste je problematičan. Vrsta je opisana na osnovu jednog mužjaka ilustrovan crtežom pedipalpa mužjaka iz Zavale u Hercegovini. Ženka je opisana nakon 40 godina kasnije sa ostrva Severni Sporadi i Krit u Grčkoj, u kratkom i šturoom opisu u par rečenica (Wunderlich, 1995). Ostaje pitanje da li ženka iz Grčke i mužjak iz Hercegovine pripadaju istoj vrsti. Situacija se komplikuje kada Šilhavý (1944) u istom radu, iz Ohrida opisuje podvrstu ove vrste *Xysticus tenebrosus ohridensis* na bazi samo jednog mužjaka bez ilustrovanja muškog pedipalpa. Razlike u odnosu na nominalnu podvrstu *Xysticus tenebrosus tenebrosus* su minimalne i odnose se samo na ornamentiku i obojenost ekstremiteta, toraksa i abdomena. Situacija je još dodatno komplikovana kada Deltšev i sar. (2013) sa planine Galičice, odnosno ostrva Golem Grad, navode podvrstu *Xysticus tenebrosus*

tenebrosus, a ne podvrstu *Xysticus tenebrosus ohridensis* koja je opisana iz obližnjeg Ohrida i koja bi logično bila očekivana.
HOROTIP. Nije jasan.

SALTICIDAE

***Aelurillus concolor* Kulczyński, 1901**

Aelurillus concolor: Fišer & Azarkina 2005: 300.
Aelurillus sp. 2: Komnenov 2006: 302.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, klisura reke Topolke, 02.05.2004, leg. C. Fišer (**Fišer & Azarkina, 2005**); 2 ♂♂, Slandol, kamenjar, 300 m n.m., leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006** sub *Aelurillus* sp. 2).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Veles, Topolka, 01.05.2002, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Grčka, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Iran, Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan.

HOROTIP. Istočnomediteransko-srednjeazijski.

***Aelurillus deltshevi* Azarkina & Komnenov, 2015**

Aelurillus sp. 1: Komnenov 2006: 302
Aelurillus deltshevi: Azarkina & Komnenov 2015: 116.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Skoplje, Radišani, 03.09.1995 leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006** sub *Aelurillus* sp. 1); 1 ♂, isti lokalitet i datum (**Azarkina & Komnenov, 2015**).

DISTRIBUCIJA. Severni deo Makedonije, zapadna Bugarska (tipski lokalitet), istočni Azerbejdžan – Baku.

HOROTIP. Nije jasan.

***Aelurillus laniger* Logunov & Marusik, 2000**

Aelurillus laniger: Komnenov 2006: 302.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Skoplje, Radišani, 04.05.1996, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Kazahstan.

HOROTIP. Nije jasan.

***Aelurillus m-nigrum* Kulczyński, 1891**

Euophris [sic!] *erratica*: Stojićević 1929: 32 (pogrešna identifikacija).
Aelurillus m-nigrum: Komnenov 2006: 302.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 1154), Veles, Prevalac, 30.09.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Euophris erratica*); 1 ♀, Katlanovo, 23.05.1996, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Mađarska, Ukrajina, Azerbejdžan, Kazahstan, Kirgistan.

HOROTIP. Nije jasan.

***Aelurillus v-insignitus* (Clerck, 1757)**

Attus dzieduszyckii: Stojićević 1907: 19 (pogrešna identifikacija); Drensky 1929: 25.

Sitticus dzieduszyckii: Stojićević 1929: 32 (pogrešna identifikacija); Nikolić & Polenec 1981: 114; Blagoev 2002: 32.

Sitticus dzieduszycki [sic!]: Drensky 1936: 202.

Aelurillus v-insignitus: Komnenov 2002: 108; Komnenov 2003: 48; Fišer & Azarkina 2005: 300; Komnenov 2006: 302; Komnenov 2014: 198.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Attus dzieduszyckii*); 1 ♀ (PMB 1165), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Sitticus dzieduszyckii*); 1 ♂, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, livada, klopke, 10-20.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, planina Jakupica, visokoplaninski pašnjak, Gorno Kjule - Marina Rupa, 1900-2100 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♂, klisura reke Babune 30.04.2004, leg. C. Fišer (**Fišer & Azarkina, 2005**); 1 ♂, planina Ogražden, duž Prevedenske reke, 800-1167 m n.m., 14.07.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Pelister, po stazi do Nižepole, 1200-1500 m n.m., 13.07.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Skoplje, planina Vodno, 900 m n.m., 05.05.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Skoplje, planina Vodno, 900 m n.m., 29.10.2002, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Skoplje, planina Vodno, 900 m n.m., 26.04.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Plačkovica, Lisec, 1764 m n.m., 08-20.05.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Demir Kapija, od Stojkove Čuke do Samarot, 550 m n.m., 21.05.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); planina Osogovo: 1 ♂ 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, isti lokalitet, klopki, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, desna strana Kameničke reke, ca. 600 m južno od Kapetanska Maala, 825 m n.m., rečna obala, 03.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Planina Jakupica, inad 2000 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Pelister, 1200-1500 m, 07.2002, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, severni Kazahstan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, severozapadna Kina – Ksinjiang.

HOROTIP. Euroazijski.

***Asianellus festivus* (C. L. Koch, 1834)**

Aelurillus festivus: Stojićević 1929: 34; Drensky 1936: 189; Nikolić & Polenec 1981: 108; Blagoev 2002: 30.

Asianellus festivus: Komnenov 2006: 303.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1241), Skoplje, Treska, 07.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Aelurillus festivus*); 1 ♂, Katlanovo, 02.06.2002, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Attulus distinguendus* (Simon, 1868)**

Sitticus distinguendus: Komnenov 2006: 311.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Skoplje, pored reke Lepenec, peskovita zemlja, 03.09.2002, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Azerbejdžan

HOROTIP. Evropski.

***Attulus penicillatus* (Simon, 1875)**

Sitticus guttatus: Stojićević 1929: 33 (in part); Drensky 1936: 203; Nikolić & Polenec 1981: 114.

Sitticus zimmermanni: Stojićević 1929: 33 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 204; Nikolić & Polenec 1981: 115; Blagoev 2002: 32.

Sitticus penicillatus: Blagoev 2002: 32; Komnenov 2006: 312; Komnenov 2014: 211.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1171), Skoplje, Novo Selo, 12.1907, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part *Sitticus guttatus*); 1 ♂ (PMB 1191), Skoplje, Nerezi, 05.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Sitticus zimmermanni*); 1 ♀, Katlanovo, 02.05.1996, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 14-26.05.2000, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Crničani, Ođeva Češma, 160 m n.m., 24.04.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006** sub *Sitticus penicillatus*); planina Osogovo: 1 ♂, Makedonska Kamenica, leva strana Kameničke reke, ca. 110 m zapadno-severozapadno od ušća u Moštičku reku, 613 m n.m., rečna obala, klopke, 02.05-13.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014** sub *Sitticus penicillatus*).

NOVI NALAZI. 5 ♂♂ 1 ♀, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Pseudeuophrys obsoleta*. U zbirci Stojićevića, postoji prazna epruveta sa uzorcima *Sitticus guttatus* iz Skoplja, zaveden inventarnim brojem 1167.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Ballus chalybeius* (Walckenaer, 1802)**

Ballus depressus: Stojićević 1929: 31; Drensky 1936: 184.

Ballus chalybeia: Nikolić & Polenec 1981: 106.

Ballus chalybeius: Blagoev 2002: 30; Komnenov 2006: 303; Komnenov 2014: 199; Komnenov 2017: 52.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1077), Radovište [=Radoviš], 22.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♂ (PMB 1079), Đevđelija, 27.05.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Ballus depressus*); 1 ♂, Demir Kapija, od Dren do Prsti, *Quercus coccifera*, 250-350 m n.m., leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 1 ♀, planina Osogovo, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Staro Selo, 930 m n.m., mešovita šuma, prosejavanjem stelje, 19.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Stojićevića vrsta je navedena kao *Ballus depressus*.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Kazahstan?

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Ballus rufipes* (Simon, 1868)**

Ballus rufipes: Stefanovska i sar. 2008: 45; Komnenov 2014: 199.

LITERATURNI NALAZI. Skoplje, Karpos [=Karpoš], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♂, planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Alžir, južna Evropa, Turska, Kipar.

HOROTIP. Mediteranski.

***Calositticus atricapillus* (Simon, 1882)**

Sitticus zimmermanni: Komnenov 2002: 108; Komnenov 2003: 48.

Sitticus atricapillus: Komnenov 2006: 311; Komnenov 2017: 53.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂1 juv., Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002** sub *Sitticus zimmermanni*); 3 ♂♂, planina Jakupica, visokoplaninski pašnjak, vrh Solunska Glava, 2300-2600 m, 13.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003** sub *Sitticus zimmermanni*); 2 ♂♂, planina Pelister, Kunina Stena, 1900 m n.m., 10.07.2000, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 2 ♀♀, planina Pelister, od Virovi do vrh Pelister, 2200-2601 m n.m., 10.07.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Pelister, vrh Pelister, 2601 m n.m., 10.07.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Pelister, Široka, visokoplaninski pašnjak, 16.07.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Pelister, od Golemo Jezero do Malo Jezero, visokoplaninski pašnjak, 17.07.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Pelister, Orlovi Bari - Muza, visokoplaninski pašnjak, 18.07.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Bistra, Medenica, 06.06.2003, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Bistra, Tonivoda, 13.07.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, planina Dešat, vrh Velivrv, 2350 m n.m., 20.07.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Kožuf, Dlabok Dol, 09-27.07.2004, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); Šar planina: 1 ♂, Karanikolečko jezero, 2000-2200 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 14.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Elezova Rupa, 1650 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 16.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NAPOMENA. Podatak iz Nerezi kod Skoplja naveden kao *Sitticus zimmermanni* u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Attulus penicillatus*.

DISTRIBUCIJA. Francuska, Nemačka, Češka, Švajcarska, Austrija, Italija, Slovenija, Hrvatska, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Turska.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Calositticus floricola* (C. L. Koch, 1837)**

Sitticus floricola: Komnenov 2006: 311.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Dešat, u blizini lokve Lokuv, 1550 m n.m., 20.07.2003, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006** sub *Sitticus floricola*).

NAPOMENA. Podaci o *Sitticus floricola* iz Tetova u Stojićeviću (1907) i *Attus floricola* u Drensky (1929) nisu nađeni u zbirkama Stojićevića i Drenskog i smatraju se pogrešnim identifikacijama. U literaturi koju ovi autori navode, postoje samo dve loše ilustracije genitalija prema kojima je zaista bilo teško pouzdano odrediti vrstu.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Azerbejdžan, Kazahstan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kina, Japan.
HOROTIP. Euroazijski.

***Carrhotus xanthogramma* (Latreille, 1819)**

Carrhotus xanthogramma: Komnenov 2006: 303.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Dojran, Zafirka, *Quercus coccifera*, 24.04.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH), 3 km jugoistočno od Crničana, transekt duž makadamskog puta, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ (SMNH), 2.2 km jugoistočno od Crničani, 250 m n.m., žbunje iznad bare, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak u Drensky (1929) naveden kao *Philaeus bicolor* predstavlja pogrešnu identifikaciju juvenilnog primerka Salticidae. Takođe podatak u Stojićeviću (1929) naveden kao *Carrhotus bicolor*, predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Evarcha jucunda*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – južni Sibir i južni Daleki Istok, Mongolija, Kina, Koreja, Japan.
HOROTIP. Euroazijski.

***Chalcoscirtus infimus* (Simon, 1868)**

Attulus saltator: Stojićević 1929: 33 (pogrešna identifikacija).

Euophris [sic!] *erratica*: Stojićević 1929: 32 (pogrešna identifikacija).

Heliophanus melinus: Stojićević 1929: 32 (delom pogrešna identifikacija).

Chalcoscirtus infimus: Deltšev i sar. 2000: 182; Komnenov 2006: 303; Stefanovska i sar. 2008: 45; Komnenov 2014: 199.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1192), Đevđelija, Udovo, 24.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1193), Kočani, 06.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Attulus saltator*); 1 ♂ (PMB 1153), Kočani, 06.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Euophris erratica*); 1 ♀ (PMB 1142), Kočani, 06.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Heliophanus melinus*); 1 ♂, Galičnik, 15.06.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); 1 ♀, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 20-30.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Kajmakčalan, tačni lokalitet nepoznat, 07-22.07.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Teovo, u blizini reke Babune, 17.05.2003, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); Skoplje: Karpos [=Karpoš] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 4 ♂♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Libija, Alžir, Tunis, južna Evropa, Turska, Sirija, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, severni Iran, Turkmenistan, Afganistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan.

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Chalcoscirtus nigrinus* (Thorell, 1875)**

Chalcoscirtus nigrinus: Komnenov 2006: 303; Stefanovska i sar. 2008: 45.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 20-30.06.2000, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

DISTRIBUCIJA. Nemačka, Mađarska, Ukrajina, Rumunija, Bugarska, Makedonija, Grčka, Turska, južni deo evropskog dela Rusije, Azerbejdžan, Kazahstan.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Cyrba algerina* (Lucas, 1846)**

Cyrba algerina: Stojićević 1929: 30; Drensky 1936: 184; Nikolić & Polenec 1981: 106; Blagoev 2002: 30; Komnenov 2006: 303; Komnenov 2014: 200.

LITERATURNI NALAZI. 3 ♂♂ 1 ♀ 1 juv. (PMB 1075), Đevđelija, Udovo, 23.05.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929**); 4 ♂♂ 14 subadult ♀♀ Slandol, 28.09.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Demir Kapija, od Dren do Prsti, *Quercus coccifera*, 250-350 m n.m., leg. M. Komnenov; 1 ♀, Slandol, iznad Ulanci, 05.07.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Libija, Alžir, Tunis, Maroko, južna Evropa, Turska, Sirija, Jordan, Izrael, Iran, Azerbejdžan, Turkmenistan, Uzbekistan.

HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Dendryphantès rudis* (Sundevall, 1833)**

Dendryphantès rudis: Komnenov 2006: 303.

LITERATURNI NALAZI. Planina Pelister: 2 ♂♂ 1 ♀, na ski stazi u blizini planinarskog doma "Kopanki", na grani, 20.07.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♀, u blizini planinarskog doma "Kopanki", 07.07.2001, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

NAPOMENA. Podatak iz Kavadarca u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikacija vrste *Pseudicius picaceus*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Kazahstan, Rusija – Sibir i Daleki Istok.

HOROTIP. Euroazijski.

***Euophrys frontalis* (Walckenaer, 1802)**

Euophrys frontalis: Komnenov 2002: 108; Komnenov 2003: 48; Lazarov 2004: 163; Komnenov 2006: 303; Stefanovska i sar. 2008: 45; Deltšev i sar. 2013: 61; Komnenov 2014: 200.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 2 ♀♀, planina Jakupica, bukova šuma,

iznad planinarskog doma "Čeples", 1450-1500 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, planina Babuna, Markovi Kuli, 850 m n.m., 04.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 5 ♂♂, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 29-31.05.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Bitolj, ispod Tumbe Kafe, 04.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Ogražden, u blizini vrha Ogražden, 1170 m n.m., 13.07.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Skoplje, Kadino, u bašti, 25.05.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Skoplje, planina Vodno, 02.06.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Kožuf, tačni lokalitet nepoznat, bukova šuma, 1000-1200 m n.m., 09-27.07.2004, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♀, planina Galičica, vrh Bugarska Čuka, 1797 m, 19.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♀, Kratovo, desna strana Zletovske reke, ca. 400 m severno od ušća sa njenom pritokom Emiračke reke, 875 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 05.06-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Probištip, ca. 1 km zapadno od Lesново, 832 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH), 5 km severoistočno od Bogdanci, 140 m n.m., šuma uz potok, klopke, 26-30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂, Skoplje, Matka, crkva Sveta Nedela, 726 m n.m., mešovita šuma sa dominacijom bukve, 03.06.2012, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 4 ♀♀, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 3 ♀♀, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Svi podaci o ovoj vrsti u Stojićeviću (1929) odnose se na pogrešnu identifikaciju vrsta *Euophrys petrensis* i *Pseudeuophrys obsoleta*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, severni Iran, južni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, sevrozapadna Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Euophrys herbigrada* (Simon, 1871)**

Euophrys herbigrada: Komnenov 2006: 304; Stefanovska i sar. 2008: 45; Komnenov 2014: 201.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Slandol, iznad Ulanci, 16.03.2002, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Skoplje, planina Vodno, 900 m n.m., 26.04.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Marvinci, Isarot, brdski pašnjak sa *Quercus coccifera*, 120 m n.m., 24.04.2005, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Dojran, izvor reke Toplec, 170 m n.m., 24.04.2005, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Mlado Nagoričane, 29.04.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 6 ♂♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 04.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska.

HOROTIP. Evropski.

***Euophrys petrensis* C. L. Koch, 1837**

Euophrys [sic!] *frontalis*: Stojićević 1929: 32 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1156), Skoplje, 05.05.1914, leg. D. Stojićević (Stojićević, 1929 sub *Euophrys frontalis*).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, vrh Ljuboten, 2495 m n.m., alpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak sa Krivolaka u Stojićeviću (1929) naveden kao *Euophrys petrensis* pod inventarnim brojem 1162, odnosi se na pogrešnu determinaciju juvenilnog primerka Salticidae.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Kazahstan, Kirgistan.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Euophrys rufibarbis* (Simon, 1868)**

Euophrys rufibarbis: Komnenov 2006: 304; Stefanovska i sar. 2008: 45; Deltšev i sar. 2013: 61; Komnenov 2014: 201.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♀♀, Bitolj, ispod Tumbe Kafe, 04.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Karađica, Orlov Kamen, u blizini Patiške reke, 19.03.2005, leg. M. Komnenov (Komnenov, 2006); Skoplje: Karpos [=Karpoš], Maxari [=Madžari] i Mralino, tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (Stefanovska i sar., 2008); 1 ♀, planina Galičica, Otechevo [=Oteševo], 1609-1650 m, 01.05.2008, leg. P. Petrov (Deltšev i sar., 2013); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 05.09-09.10.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (Komnenov, 2014).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Novi Dojran, Nikolić, 250 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, pod kamenom, 17.09.2014, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, Francuska, Italija, Hrvatska, Rumunija, Bugarska, Makedonija, Crna Gora, Albanija, Grčka, Malta, Turska.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Evarcha arcuata* (Clerck, 1757)**

Ergane blaucardi: Drensky 1929: 25 (pogrešna identifikacija).

Ergane laetabunda: Drensky 1929: 25 (pogrešna identifikacija).

Evarcha falkata: Drensky 1936: 186; Blagoev 2002: 31.

Evarcha laetabunda: Drensky 1936: 187; Nikolić & Polenec 1981: 108; Blagoev 2002: 31; Deltšev i sar. 2013.

Evarcha flammata: Nikolić & Polenec 1981: 107.

Evarcha arcuata: Lazarov 2004: 163; Komnenov 2006: 304; Komnenov 2014: 201.

LITERATURNI NALAZI. Resen-Ohrid, 05.1918; 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918, leg. P. Drensky; planina Babuna, Abdi Han, 04.1917 (**Drensky, 1929** sub *Ergane blancardi*); 1 ♂ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1917, leg. P. Drensky; Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Ergane laetabunda*); 2 ♂♂ 1 ♀, planina Pelister, Golema Livada, 03.09.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 2 ♀♀, Šar planina, planinarski dom "Ljuboten", pored puta, 1300-1400 m n.m., 08.07.1997, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bitolj, ispod Tumbe Kafe, 04.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Ogražden, dečje odmaralište "Suvi Laki", u blizini Suvolačke reke, 1000-1100 m n.m., 11.07.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Ogražden, duž Prevedenske reke, 800-1167 m n.m., 14.07.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Pelister, ispod hotela "Molika", 1200-1400 m n.m., 12.07.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 3 ♀♀, Đevdelija, Negorski Banji, 09.04.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); planina Osogovo: 1 ♂, Kriva Palanka, Slana Bara, 2.2 km zapadno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., planinska livada blizu potoka, 18.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 18.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (PMS, nedeterminisani materijal), Bitolj, kota 1248, 07.1918, leg. P. Drensky.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog vrsta je navedena kao *Ergane falcata*. Podatak u Drensky (1929) dat kao *Ergane blancardi* predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Evarcha falcata*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Iran, jugozapadni Turkmenistan, Afganistan, Kazahstan, Kirgistan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, severna Monoglija, Kina, severna Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Evarcha falcata* (Clerck, 1757)**

Ergane marcgravi [sic!]: Drensky 1929: 25 (pogrešna identifikacija).

Evarcha arcuata: Drensky 1936: 186; Nikolić & Polenc 1981: 107; Blagoev 2002: 31.

Evarcha falcata: Komnenov 2002: 108; Komnenov 2003: 48; Lazarov 2004: 163; Komnenov 2006: 304; Komnenov 2014: 202.

LITERATURNI NALAZI. U blizini Prespanskog jezera; Ohrid, 05.1918; Struga, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Ergane marcgravi*); 1 ♂, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); planina Jakupica: 1 ♀, mesto sa papratima, ispod planinarskog doma "Čeples", 1400 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂ juv. 2 ♀♀, pored šumskog puta, planinarski dom "Čeples", 1400-1300 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, pored šumskog puta, prema Nežilovo pored Čepleske reke, 900-700 m, 18.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, put u bukovoj šumi, Gorno Kjule, 1400-1800 m, 19.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♂, planina Pelister, duž Ruženske reke, 1350 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 2 ♂♂, Katlanovo, 23.05.1996, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Jakupica, Gorno Kjule, bukova šuma, 1500-1800 m n.m., 13.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Kitka, od Dolno Količani do planinarskog doma "Kitka", 600-1350 m n.m., 30.05.1999, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, 11.05.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Gabrovnik, Oraov Dol, 19.06.2002, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, planina Kajmakčalan, lokalitet nepoznat, 07-22.07.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Kajmakčalan, od Redir do vojne karaule, 1600-1800 m n.m., 07.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Miravci, 22.05.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVINALAZI. 1 ♀ (PMS, u zbirci pogrešno određena kao *Ergane arcuata*), Bitolj, kota 1248, 06.1918, leg. et det. P. Drensky; 1 ♂, iznad jezero Kozjak, Rudine, kserotermni brdski pašnjak, 02.07.2011, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, ca. 2.3 km severozapadno od Gorno Jelovce, 1395 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, ručno sakupljanje, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Evarcha arcuata*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, severni Kazahstan, Rusija – Sibir, severozapadna Kina.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Evarcha jucunda* (Lucas, 1846)**

Bianor aenescens: Stojićević 1929: 34 (pogrešna identifikacija).

Carrhotus bicolor: Stojićević 1929: 35 (pogrešna identifikacija).

Bianor aurocinctus: Drensky 1936: 199; Nikolić & Polenec 1981: 112; Blagoev 2002: 30.

Evarcha jucunda: Fišer & Azarkina 2005: 301; Komnenov 2006: 304.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 1238), Veles, Babuna, 14.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Bianor aenescens*); 1 ♂ (PMB 1279), Đevđelija, Udovo, 24.05.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Carrhotus bicolor*); 1 ♀, klisura reke Babune, 02.05.2004, leg. C. Fišer (**Fišer & Azarkina, 2005**); 2 ♂♂, Katlanovo, 23.05.1996, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Krivolak, unutar vojnog poligona "Krivolak", u blizini reke Vardar, 05.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Kožuf, u blizini Dlaboke reke, 09-27.07.2004, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Karabuništa, u blizini manastira Sveti Ilija, 450 m n.m., 30.08.2003, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Stari Dojran, park sa starim stablima *Platanus orientalis*, prosejavanjem stelje, 04.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Portugal, Španija, Francuska, Italija, Češka, Mađarska, Srbija?, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Turska. Introdikovana na Kanarskim ostrvima, u Belgiji i Nemačkoj.

HOROTIP. Mediteranski.

***Evarcha laetabunda* (C. L. Koch, 1846)**

Evarcha laetabunda: Komnenov 2003: 48; Komnenov 2006: 304; Komnenov 2014: 202.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Jakupica, planinarski dom "Čeples", 1450 m, 07-22.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♂, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 01.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Plačkovica, Lisec, 1764 m n.m., 08-20.05.2002, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, ušće Crne i Bele reke, 610 m n.m., rečna obala, 09.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak u Drensky (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Evarcha arcuata*. Podatak o *Evarcha laetabunda* iz baze podataka Prirodnjačkog muzeja u Ljubljani, „3 km jugoistočno od Crničani, livada, košenje entomološkom mrežom, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič“, nije nađen u kolekciji.

DISTRIBUCIJA. Libija, Alžir, Maroko, Evropa, Azerbejdžan, istočni Kazahstan, Rusija – Sibir i južni Daleki Istok, severozapadna Mongolija.

HOROTIP. Palearktički.

***Evarcha michailovi* Logunov, 1992**

Evarcha michailovi: Komnenov 2014: 203.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, 27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ 1 ♀, Stari Dojran, Vladajsko Pole, ca. 250 m n.m., zapuštene livade, košenje entomološkom mrežom, 19.09.2014, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Na Balkanskom poluostrvu vrsta je jedino registrovana za Makedoniju i Grčku.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, jugozapadni Turkmenistan, istočni Kazahstan, Kirgistan, Rusija – zapadni i južni Sibir, severna Kina, severna Mongolija.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Heliophanus auratus* C. L. Koch, 1835**

Heliophanes flavipes: Stojićević 1907: 19; (delom pogrešna identifikacija).

Heliophanes flavipes: Stojićević 1929: 32 (delom pogrešna identifikacija).

Heliophanus auratus: Deltšev i sar. 2000: 182; Blagoev 2002: 31; Komnenov 2002: 108; Komnenov 2006: 305; Deltšev i sar. 2013: 61; Komnenov 2014: 203; Komnenov 2017: 53.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** in part *Heliophanes flavipes*); 3 ♂♂ 2 ♀♀ (PMB 1124), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part *Heliophanes flavipes*); 2 ♀♀, planina Bistra, Lazaropole, 14.05.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); Šar planina: 1 ♂, Gorno Jelovce, 1260 m, pored puta, 08.07.1998, leg. M. Komnenov; 6 ♀♀, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, Bojkov Kamen i Stara Korija, 1200 m, mešovita šuma *Acer* sp. i *Quercus cerris*, 13.07.1998, leg. M. Komnenov; 1 ♂ juv. 1 ♀, iznad Dolno Jelovce, 5 km od planinarskog doma "Šarski Vodi", 1250-1100 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, planina Kitka, od Dolno Količani do planinarskog doma "Kitka", 600-1350 m n.m., 30.05.1999, leg. M. Komnenov; 7 ♀♀, planina Jakupica, uz Čeplesku reku do Nežilovo, 750-900 m n.m., 18.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Krivolak, unutar vojnog poligona "Krivolak", u blizini reke Vardar, 06.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, 07.06.2000, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, planina Ogražden, u blizini Bezgaštevke reke, 700-1000 m n.m., 14.07.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Pelister, iznad planinarskog doma "Neolica", livada, 1500-1700 m n.m., 19.08.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Pelister, Lavci, u blizini Lavske reke, 800-900 m n.m., 26.08.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Pelister, Nižepole, 1000 m n.m., 13.07.2001, leg. M. Komnenov; 3 ♀♀, planina Pelister, u blizini Rotinske reke, 09.08.2001, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Teovo, u blizini reke Babune, 17.05.2003, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, planina Dešat, od voena karaula "Bituše" do vrha Velivrv, 1149-1500 m n.m., 20.07.2003, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 1 ♀, planina Galičica, vrh Bugarska Čuka, 1797 m, 19.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.05.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 2 ♀♀, Šar planina, Ljuboten, ca. 850 m severno od planinarskog doma "Ljuboten", 1350 m n.m., pod kamenjem u bukovoju šumi, ručno sakupljanje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonski Brod, Slatina, 576 m n.m., mešovita šuma *Juglans regia* i *Buxus sempervirens*, prosejavanjem stelje, 31.03.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak iz Hudova [=Udovo] u Stojićević (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Heliophanus melinus*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – zapadni, centralni i južni Sibir, severna Mongolija, severna Kina.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Heliophanus cupreus* (Walckenaer, 1802)**

Heliophanus cupreus: Drensky 1929: 24; Stojićević 1929: 31 (in part); Drensky 1936: 196; Nikolić & Polenec 1981: 111; Blagoev 2002: 31; Komnenov 2002: 108; Komnenov 2003: 48; Komnenov 2006: 304; Deltšev i sar. 2013: 61; Komnenov 2014: 204; Komnenov 2017: 53.

Heliophanus flavipes: Stojićević 1929: 32 (delom pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI: Bitolj, kota 1248, 05.1917; planina Babuna, Abdi Han, 05.1917; Resen-Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929**); 1 ♂ 1 ♀ (PMB 1101), Skoplje, Pobožje, 30.04.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1105), Đevđelija, Sermenli, 30.05.1922, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 1109), Prilep, Carev Dab, 17.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part); 1 ♀ (PMB 1224), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part *Heliophanus flavipes*); 1 ♂, Šar planina, planinarski dom "Šarski Vodi", 1300 m, 09.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♂, planina Jakupica, livada, pored Čepleske reke, Nežilovo, 750 m, 09.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Ljuboten", pored puta, 1300-1400 m n.m., 08.07.1997, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Kitka, od Dolno Količani do planinarskog doma "Kitka", 600-1350 m n.m., 30.05.1999, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, planina Jakupica, iznad planinarskog doma "Čeples", livada sa papratima, 1450-1500 m n.m., 11.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 29-31.05.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Pelister, ispod hotela "Molika", 1200-1400 m n.m., 12.07.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, planina Kitka, od Dolno Količani do planinarskog doma "Kitka", 600-1350 m n.m., 11.05.2002, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, planina Plačkovica, Lisec, 1764 m n.m., 08-20.05.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Gabrovnik, Oraov Dol, 19.06.2002, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Veles, Dolgi Rid, 19.06.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Kajmakčalan, Čemerika, livada u beloborovoj šumu, 16.07.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Kajmakčalan, Budimirci, u blizini Trnovčice reke, 750 m n.m., 21.07.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Bušava, Kruševo, u blizini rezervoara, 1400 m n.m., 02.05.2005, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Demir Kapija, od Stojkove Čuke do Samarot, 550 m n.m., livada u hrastovoj šumi, 21.05.2005, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Miravci, 22.05.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Čurilska Čuka, 1250 m n.m., mezofilna livada, 16.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Varvara, Šip, 1010 m n.m., hrastova šuma, ručno sakupljanje, 25.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Heliophanus cf. aenus*), 1 km jugoistočno od Crničani, 250 m n.m., bara, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀ (SMNH), 2.2 km jugoistočno od Crničani, livada, 250 m n.m., 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 5 ♂♂ (SMNH), 5 km severoistočno od Bogdanci, šuma uz potok, košenje entomološkom mrežom, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 3 ♂♂, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m.,

planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Heliophanus kochii*.

DISTRIBUCIJA. Maroko, Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, severni Iran.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Heliophanus dubius* C. L. Koch, 1835**

Heliophanus dubius: Komnenov 2006: 305.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Kajmakčalan, iznad Redir, beloborova šuma, 19.07.2002, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, severoistočni Kazahstan, severna Kina.

HOROTIP. Euroazijski.

***Heliophanus equester* L. Koch, 1867**

Heliophanus equester: Komnenov 2014: 204.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Osogovo, Kriva Palanka, ca. 1.6 km jugozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1810 m n.m., mezofilna subalpska livada, 17.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Libija, Italija, Hrvatska, Makedonija, Albanija, Grčka, Turska, Izrael, Jermenija, Azerbejdžan, Iran.

HOROTIP. Istočnomediterransko-Iranski.

***Heliophanus flavipes* (Hahn, 1832)**

Heliophanus flavipes: Stojićević 1929: 32 (in part); Komnenov 2003: 108; Komnenov 2006: 305; Komnenov 2014: 204.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1127), Ohrid, 29.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part); 1 ♂, planina Jakupica, livada, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450 m, 07.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 20-30.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Jablanica, Krivi Nivi, visokoplaninski pašnjak, 1700-1800 m n.m., 08.06.2003, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 1 ♀, planina Osogovo, Kriva Palanka, Mrtvečki Rid, ca. 3.4 km jugozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., mezofilna šumska livada, 17.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Osim nalaza sa Ohrida, svi ostali podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije vrsta: *Heliophanus auratus*, *H. cupreus*, *H. kochi*, *H. lineiventris* i *H. melinus*. Iz Tetova, iz jedne epruvete kao *H. flavipes* su zapravo bile zavedene četiri vrste: *H. auratus*, *H. cupreus*, *H. kochi* i *H. melinus*. Podatak o ovoj vrsti u Deltshev i sar. (2013) je pogrešan. Vrsta *H. flavipes* briše se sa liste faune paukova planine Galičice.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, severni Iran, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Uzbekistan, Rusija – zapadni, centralni i južni Sibir, severozapadna Kina, Mongolija.
HOROTIP. Palearktički.

***Heliophanus kochii* Simon, 1868**

Heliophanes [sic!] *cupreus*: Stojićević 1907: 19 (delom pogrešna identifikacija).

Heliophanes [sic!] *flavipes*: Stojićević 1907: 19 delom pogrešna identifikacija).

Heliophanus cupreus: Stojićević 1929: 32 (delom pogrešna identifikacija).

Heliophanus flavipes: Stojićević 1929: 32 delom pogrešna identifikacija).

Heliophanus kochi [sic!]: Stojićević 1929: 32 (in part); Drensky 1936: 197.

Salticus cingulatus: Stojićević 1929: 33 (pogrešna identifikacija).

Heliophanus albosignatus: Nikolić & Polenec 1981: 110.

Heliophanus kochi [sic!]: Nikolić & Polenec 1981: 111; Blagoev 2002: 31.

Heliophanus kochii: Komnenov 2006: 305; Deltšev i sar. 2013: 62; Komnenov 2014: 205.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** in part *Heliophanes cupreus*); isti lokalitet i datum, 1904 (**Stojićević, 1907** in part *Heliophanes flavipes*); 1 ♂ (PMB 1101), Skoplje, Pobožje, 30.04.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1110), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part *Heliophanus cupreus*); 1 ♀ (PMB 1119), Skoplje, Katlanovo, 09.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♂ (PMB 1120), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojićević; 2 ♂♂ (PMB 1124), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part *Heliophanus flavipes*); 1 ♂ (PMB 1136), Skoplje, Katlanovo, 12.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♀ (PMB 1137), Veles, Sveti Ilija, 13.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♂ (PMB 1139), Veles, Babuna, 14.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♂ (PMB 1140), Štip, Hisar, 18.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** in part *Heliophanus kochi*); 1 ♀ (PMB 1197), Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Salticus cingulatus*); 1 ♂, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 29-31.05.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, 20-30.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Skoplje, Stenkovec, kamenolom, 500 m n.m., 20.10.2002, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Teovo, u blizini reke Babune, 17.05.2003, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 1 ♀, planina Galičica, Simončeska lokva, 1680 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 03.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 2 ♀♀ (PMS, nedeterminisani materijal), Bitolj, 07.1918, leg. P. Drensky; 5 ♀♀ (PMS, u zbirci određena kao *Heliophanus* sp.), Bitolj, 07.1918, leg. et det. P. Drensky; 1 ♀ (PMB 1098, u zbirci pogrešno određena kao *Heliophanus cambridgei*), Đevđelija, 27.05.1922, leg. D. Stojadinović, det. D. Stojićević; 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Leptothrix hardyi* iz porodice Linyphiidae), brdo iznad Starog Dojrana, borova šuma, klopke, 26-29.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂, Skoplje, Butel, 300 m n.m., u bašti, 29.05.2016, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podaci u Stojićeviću (1929) delom predstavljaju pogrešnu identifikaciju vrste *Heliophanus melinus*.

DISTRIBUCIJA. Maroko, Evropa, Turska, Izrael.

HOROTIP. Mediteranski.

***Heliophanus lineiventris* Simon, 1868**

Heliophanus flavipes: Stojićević 1929: 32 (delom pogrešna identifikacija).

Heliophanus simplex: Stojićević 1929: 32 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 198; Blagoev 2002: 31.

Heliophanus cupreus simplex: Nikolić & Polenec 1981: 111.

Heliophanus lineiventris: Komnenov 2006: 306; Deltšev i sar. 2013: 62; Komnenov 2014: 205; Komnenov 2017: 53.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 1129), Ohrid, Sveti Naum, 03.07.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Heliophanus flavipes*); 1 ♂ (PMB 1143), Veles, Babuna, 14.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Heliophanus simplex*); 1 ♀, Šar planina, Govedarnik - Crni Steni, 2100-2400 m, visokoplaninski pašnjak, 18.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 2 ♂♂, planina Jakupica, visokoplaninski pašnjak, Gorno Kjule - Marina Rupa, 1900-2100 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 3 ♀♀, planina Jakupica, Gorno Kjule, visokoplaninski pašnjak, 2000 m n.m., 11.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Skoplje, Kučeviška Bara, 28.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Krivolak, unutar vojnog poligona "Krivolak", u blizini reke Vardar, 07.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Kitka, od Dolno Količani do planinarskog doma "Kitka", 600-1350 m n.m., 11.05.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Kajmakčalan, Belo Grotlo, borova šuma, 1750 m as.l., 17.07.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Kajmakčalan, visokoplaninski pašnjak, 2000-2200 m n.m., 07.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Teovo, u blizini reke Babune, 17.05.2003, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, planina Korab, visokoplaninski pašnjak, 2200 m n.m., 07.09.2003, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 1 ♀, planina Galičica, Simončeska lokva, 1680 m, 18.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, leva strana Duračke reke, ca. 3 km jugoistočno od Kriva Palanka, 805 m n.m., rečna obala, 13.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, Slana Bara, 2.2 km zapadno-severozapadno od Carevog vrha [=Sultan Tepe], 1705 m n.m., planinska livada blizu potoka, 18.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 18.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♂, Šar planina, Fudan, 2100 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 28.07.2006, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Heliophanus kochi*), 3 km jugoistočno od Crničani, livada, košenje entomološkom mrežom, 26.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂, Stari Dojran, Vladajsko Pole, ca. 250 m n.m., zapuštene livade, košenje entomološkom mrežom, 19.09.2014, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Šar planina, vrh Ljuboten, 2495 m n.m., alpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podaci u Stojićeviću (1929) delom predstavljaju pogrešnu identifikaciju vrste *Chalcoscirtus infimus*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, severozapadna Turska, Jermenija, severni Kazahstan, Rusija – zapadni, centralni i južni Sibir, severna Kina, Mongolija, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Heliophanus melinus* L. Koch, 1867**

Heliophanes [sic!] *flavipes*: Stojićević 1907: 19 (delom pogrešna identifikacija).

Heliophanus aeneus: Stojićević 1929: 31 (pogrešna identifikacija).

Heliophanus cambridgei: Stojićević 1929: 31 (pogrešna identifikacija).

Heliophanus exultans: Stojićević 1929: 31 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 196; Nikolić & Polenec 1981: 111.

Heliophanus flavipes: Stojićević 1929: 32 (delom pogrešna identifikacija).

Heliophanus kochi: Stojčević 1929: 32 (delom pogrešna identifikacija).

Heliophanus melinus: Stojčević 1929: 32 (in part); Drensky 1936: 198; Nikolić & Polenec 1981: 111; Blagoev 2002: 31; Komnenov 2003: 48; Komnenov 2006: 306; Deltšev i sar. 2013: 62; Komnenov 2014: 205.

Phlegra bresnieri: Stojčević 1929: 34 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 192; Nikolić & Polenec 1981: 109; Blagoev 2002: 31; Komnenov 2006: 309.

Phlegra fasciata: Stojčević 1929: 34 (pogrešna identifikacija).

Heliophanus tribulosus: Nikolić & Polenec 1981: 112; Blagoev 2002: 31.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojčević, 1907** in part *Heliophanes flavipes*); 1 ♀ (PMB 1089), Demir Kapija, 08.06.1920, leg. D. Stojčević; 1 ♀ (PMB 1090), Kavadarci, 16.06.1920, leg. D. Stojčević (**Stojčević, 1929** sub *Heliophanus aeneus*); 1 ♂ (PMB 1092), Štip, Novo Selo, 18.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♂ (PMB 1094), Veles, Zelenikovo, 12.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♂ (PMB 1095), Veles, Sveti Ilija, 13.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♂ (PMB 1096), Radovište [=Radoviš], 22.05.1921, leg. D. Stojadinović; 1 ♂ (PMB 1097), Valandovo, 25.05.1922, leg. D. Stojčević (**Stojčević, 1929** sub *Heliophanus cambridgei*); 1 ♂ (PMB 1117), Đevđelija, Udovo, 23.05.1922, leg. D. Stojčević (**Stojčević, 1929** sub *Heliophanus exultans*); 2 ♂♂ (PMB 1119), Skoplje, Katlanovo, 09.05.1914, leg. D. Stojčević; 3 ♂♂ (PMB 1124), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojčević, 1929** in part *Heliophanes flavipes*); 1 ♂ (PMB 1138), Veles, Topolka, 14.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojčević, 1929** in part *Heliophanes kochi*); 1 ♂ (PMB 1141), Štip, Hisar, 18.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojčević, 1929** in part); 4 ♀♀ (PMB 1242), Veles, Sveti Ilija, 13.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojčević, 1929** sub *Phlegra bresnieri*); 1 ♀ (PMB 1244), Đevđelija, Udovo, 23.05.1922, leg. D. Stojčević; 1 ♀ (PMB 1245), Valandovo, 25.05.1922, leg. D. Stojčević; 1 ♀ (PMB 1246), Veles, Topolka, 04.06.1922, leg. D. Stojčević; 1 ♀ (PMB 1247), Kočani [=Kochani], 06.06.1922, leg. D. Stojčević; 4 ♀♀ (PMB 1248), Štip, 07.06.1922, leg. D. Stojčević (**Stojčević, 1929** sub *Phlegra fasciata*); 1 ♀, planina Jakupica, put u bukovoju šumi, Gorno Kijule, 1400-1800 m, 19.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, Skoplje, Radišani, 04.05.1996, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Katlanovo, 23.05.1996, leg. M. Komnenov; 4 ♂♂ 1 ♀, Skoplje, Kisela Voda, 18.05.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Jakupica, bukova šuma, 1500-1800 m n.m., 11.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Jakupica, ostatke snjega, visokoplaninski pašnjak, 2100 m n.m., 13.07.1999, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Bitolj, Titov Rid, 744 m n.m., 06-10.05.2000, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 29-31.05.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bitolj, ispod Tumbe Kafe, 04.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 20-30.06.2000, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Veles, pored reke Babune, 27.05.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Katlanovo, 02.06.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Teovo, u blizini reke Babune, 17.05.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Kožuf, tačni lokalitet nepoznat, 09-27.07.2004, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Dojran, izvor reke Toplec, 170 m n.m., 24.04.2005, leg. M. Komnenov; 9 ♂♂, Mlado Nagoričane, 29.04.2005, leg. M. Komnenov; 11 ♂♂ 6 ♀♀, Demir Kapija, od Dren do Prsti, *Quercus coccifera*, 250-350 m n.m., 21.05.2005, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Demir Kapija, od Stojkove Čuke do Samarot, 550 m n.m., livada u hrastovoj šumi, 21.05.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 1 ♂ 1 ♀, planina Galičica, Žičara, 1515 m, 20.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, pod kamenjem, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, 20.06.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 4 ♂♂ (PMS, nedeterminisani materijal), Bitolj, 07.1918, leg. P. Drensky; 2 ♂♂, Veles, pored reke Babune, kserotermni brdski pašnjak, 21.05.2013, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podatak o *Heliophanus exultans* u Stojićević (1929), u zbirci je naveden kao *Heliophanus auratus*. Podatak iz Kočana u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Chalcoscirtus infimus*.

DISTRIBUCIJA. Španija, Andora, Francuska, Švajcarska, Italija, Slovačka, Rumunija, Slovenija, Hrvatska, Bugarska, Makedonija, Albanija, Grčka, Turska.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Heliophanus simplex* Simon, 1868**

Heliophanus aeneus: Drensky 1929: 24 (pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 31 (pogrešna identifikacija).

Heliophanus simplex: Komnenov 2006: 306; Komnenov 2014: 206.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Bitolj, kota 1248, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Heliophanus aeneus*); 2 ♂♂ (PMB 1086), Skoplje, Vodno, 06.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Heliophanus aeneus*); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Makedonska Kamenica, vrh Ruen, 2252 m n.m., mezofilna subalpska livada, 18.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMS, nedeterminisani materijal), Bitolj, 07.1918, leg. P. Drensky; 1 ♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Heliophanus aenus*), 6 km severozapadno od Đevdelija, uz Konjsku reku, šuma, 27.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. Podatak o *Heliophanus aeneus* u Drensky (1929), u zbirci Drenskog je naveden kao *Heliophanus muscorum*. Podatak ove vrste u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Heliophanus lineiventris*.

DISTRIBUCIJA. Italija, Austrija, Slovačka, Mađarska, Rumunija, Ukrajina, Hrvatska, Makedonija, Albanija, Grčka, Bugarska, Turska.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Heliophanus tribulosus* Simon, 1868**

Heliophanus tribulosus: Komnenov 2006: 306.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Marvinci, Isarot, brdski pašnjak sa *Quercus coccifera*, 120 m n.m., 24.04.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

NAPOMENA. Svi podaci u Stojićeviću (1929) navedeni kao *Heliophanus cambridgei*, predstavljaju pogrešnu identifikaciju vrste *Heliophanus melinus*.

DISTRIBUCIJA. Južna Evropa, Turska, Sirija.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Hypositticus pubescens* (Fabricius, 1775)**

Attus pubescens: Stojićević 1907: 19; Drensky 1929: 25.

Sitticus pubescens: Stojićević 1929: 33 (in part); Drensky 1936: 203; Blagojev 2002: 32; Komnenov 2006: 312; Komnenov 2014: 211.

Sitticus truncorum: Nikolić & Polenec 1981: 115.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** in part *Attus pubescens*); Bitolj, kota 1248, 05.1918 (**Drensky, 1929** sub *Attus pubescens*); 1 ♂ 1 ♀ (PMB 1176), Veles, Zelenikovo, 12.05.1921, leg. D. Stojadinović; 2 ♂♂ 2 ♀♀ (PMB 1181), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part *Sitticus pubescens*); 1 ♂, Bitolj, unutar

vojne kasarne "Stiv Naumov", 29-31.05.2000, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, planina Plačkovica, Lisec, 1764 m n.m., 08-20.05.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Dešat, od voena karaula "Bituše" do vrha Velivrv, 1149-1500 m n.m., 20.07.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Bušava, Kruševo, u blizini rezervoara, 1400 m n.m., 02.05.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006** sub *Sitticus pubescens*); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, Ponikva, ca. 1 km jugozapadno od Ivkov Preslap, 1580 m n.m., mezofilna šumska livada, 19.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014** sub *Sitticus pubescens*).

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Podaci u Stojićeviću (1929) delom predstavljaju pogrešnu identifikaciju vrsta *Neaetha absheronica* i *Pseudeuophrys obsoleta*.

DISTRIBUCIJA. Maroko, Evropa, jugozapadna Turska. Introdokovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Zapadnopalearktički.

***Icius subinermis* Simon, 1937**

Icius subinermis: Komnenov 2006: 306.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Skoplje, Aerodrom, mrtav primerak u stanu, 02.02.2002, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Skoplje, Aerodrom, u stanu, 21.11.2018, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, Francuska (uključujući Korziku), Nemačka, Italija (uključujući Siciliju i Sardiniju), Švajcarska, Slovenija, Mađarska, Makedonija.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Leptorchestes berolinensis* (C. L. Koch, 1846)**

Synageles hilarulus: Stojićević 1929: 31 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 185; Blagoev 2002: 32; Komnenov 2006: 312.

Leptorchestes berolinensis: Komnenov 2006: 306; Komnenov 2014: 206.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1084), Skoplje, Katlanovo, 12.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Synageles hilarulus*); 1 ♀, Skoplje, planina Vodno, 12.08.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 20-30.06.2000, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 1 ♀, planina Osogovo, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Podatak iz Skoplja u Stojićeviću (1929) predstavlja pogrešnu identifikaciju vrste *Leptorchestes mutilloides*.

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, Francuska, Belgija, Švajcarska, Lihtenštajn, Italija, Austrija, Češka, Poljska, Slovačka, Ukrajina, Rumunija, Mađarska, Slovenija, Hrvatska, Bugarska, Srbija, Makedonija, Grčka, Turska, centralni i južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Južnoevropski.

***Leptorchestes mutilloides* (Lucas, 1846)**

Leptorchestes berolinensis: Stojićević 1929: 31 (pogrešna identifikacija); Blagoev 2002: 31.

Myrmarachne formicaria: Stojićević 1929: 31 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 183; Blagoev 2002: 31.

Leptorchestes beroliensis [sic!]: Drensky 1936: 184.

Leptorchestes mutilloides: Wesolowska & Szeremeta 2001: 233.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1083), Skoplje, Novo Selo, 12.1907, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Leptorchestes berolinensis*); 1 ♂ (PMB 1081), Skoplje, 06.1906, leg. P.

Pavlović (**Stojićević, 1929** sub *Myrmarachne formicaria*); 1 ♂, Ohrid, 03.1983, leg. J. Wunderlich (**Wesolowska & Szeremeta, 2001**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1082, u zbirci pogrešno određena kao *Leptorchestes berolinensis*), Skoplje, 12.1906, leg. et det. D. Stojićević.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Portugal, Španija, Francuska, Švajcarska, Italija, Austrija, Hrvatska, Bugarska, Makedonija, Grčka, Turska?

HOROTIP. Mediteranski.

***Macaroeris flavicomis* (Simon, 1884)**

Macaroeris flavicomis: Deltshev i sar. 2013: 62.

LITERATURNI NALAZI. Planina Galičica, ostrvo Golem Grad, 842 m, 20.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**).

DISTRIBUCIJA. Libija, Francuska, Italija, Slovenija, Hrvatska, Grčka, Turska, Izrael, Sirija, južna Ukrajina, Abhazija, Azerbejdžan, južni deo evropskog dela Rusije.

HOROTIP. Mediteranski.

***Macaroeris nidicolens* (Walckenaer, 1802)**

Dendryphantes nidicolens: Doflein 1921: 304; Drensky 1929: 26; Baum 1930: 101; Drensky 1936: 199.

Saitis barbipes: Stojićević 1929: 32 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 188; Nikolić & Polenec 1981: 108; Blagoev 2002: 32; Komnenov 2006: 310.

Dendryphantes nitelinus: Drensky 1936: 199.

Macaroeris nidicolens: Blagoev 2002: 31; Komnenov 2006: 306.

LITERATURNI NALAZI. Kaluckova [=Kalkovo] (**Doflein, 1921** sub *Dendryphantes nidicolens*); 1 ♂ (PMB 1145), Skoplje, Treska, 07.05.1914, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Saitis barbipes*); u okolini Prespanskog jezera, 13-22.08.1929, leg. L. Černosvitov (**Baum, 1930** sub *Dendryphantes nidicolens*); 1 ♂, Katlanovo, 23.05.1996, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 14-26.05.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, 29-31.05.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Krivolak, unutar vojnog poligona "Krivolak", u blizini reke Vardar, 05.06.2000, leg. M. Komnenov; 6 ♀♀, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 20-30.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Pelister, u blizini planinarskog doma "Kopanki", 07.07.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Pelister, Caparska Preseka, livada, 1500 m n.m., 09.07.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Gabrovnik, Oraov Dol, 19.06.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Skoplje, planina Vodno, 07.07.2002, leg. M. Komnenov; 5 ♂♂ 40 ♀♀, Skoplje, unutar zgrade Instituta za Poljoprivredu, 08.06.2005, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Slandol, iznad Ulanci, 05.07.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

NAPOMENA. Svi podaci o ovoj vrsti u Stojićeviću (1929) i u zbirci navedeni kao *Dendryphantes nidicolens* i *Dendryphantes nitelinus* predstavljaju pogrešne identifikacije vrsta *Menemerus semilimbatus* i *Phlegra cinereofasciata* respektivno.

DISTRIBUCIJA. Makaronezija, Alžir, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Turkmenistan, Iran. Introdokovana u Šri Lanku

HOROTIP. Mediteranski.

***Marpissa muscosa* (Clerck, 1757)**

Marpissa muscosa: Lazarov 2004: 163; Komnenov 2006: 307.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Pelister, Gjavato u blizini Bitolaj, 1000 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♂ 1 ♀, planina Pelister, Lavci, u blizini Lavske reke, 800-900 m n.m., 26.08.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Skoplje, planina Vodno, 01.06.2001, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

NAPOMENA. U zbirkama Drenskog i Stojićevića ova vrsta nije nađena. Vrsta se može naći na smrekama i borovima, ispod kore, u močvarnim i vlažnim staništima. Međutim nalazi navedeni u Drensky (1929) i Stojićeviću (1929) nisu sa ovakvih staništa, što indicira da su ti podaci bazirani na pogrešnoj identifikaciji.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Evropsko-Kavkaski.

***Marpissa nivoyi* (Lucas, 1846)**

Marpissa nivoyi: Komnenov 2006: 307.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Katlanovo, blato, 30.05.2002, leg. M. Komnenov; 5 ♀♀, isti lokalitet, 05.07.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Kavkaz, Iran, južni Kazahstan, Kirgistan.

HOROTIP. Južnoevropsko-srednjeazijski.

***Mendoza canestrinii* (Ninni, 1868)**

Hycia canestrinii: Doflein 1921: 317.

Hycia canestrini [sic!]: Drensky 1929: 26.

Mithion canestrini [sic!]: Drensky 1936: 205.

Mendoza canestrinii: Deltshev i sar. 2013: 62.

LITERATURNI NALAZI. Vodno; Katlanovsko Blato u blizini Skoplja; pored Vardara kod Gevelije (**Doflein, 1921** sub *Hycia canestrinii*); 1 ♂, planina Galičica, Stenje, Stenjsko Blato, 850 m, 18.06.2008, leg. C. Deltshev & M. Komnenov (**Deltshev i sar., 2013**).

NOVINALAZI. 1 ♂, Stari Dojran, pored Dojranskog jezera, mezofilna vegetacija, 155 m n.m., 02.11.2018, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Svi podaci o *Mithion canestrinii* u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešnu identifikaciju vrsta *Pellenes brevis* i *Pseudicius picaceus*.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Evropa, Gruzija, Kazahstan, Rusija – južni Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Palearktički.

***Menemerus semilimbatus* (Hahn, 1829)**

Dendryphantes nidicolens: Stojićević 1929: 34 (pogrešna identifikacija).

Menemerus semilimbatus: Komnenov 2006: 307; Deltshev i sar. 2013: 63.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♂♂ 3 ♀♀ (NHMB 1232), Đevđelija, 01.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Dendryphantes nidicolens*); 1 ♂ 1 ♀, Skoplje, Vlae, 07.08.1995, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Katlanovo, 02.05.1996, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Vodno, Pripor, 11.08.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀ juv., Đevđelija, Bogdanci, 01.06.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 1 ♂, planina Galičica, Peštani, 719 m, 31.08.2005, leg. C. Deltshev & E. Stojkoska (**Deltshev i sar., 2013**).

NOVI NALAZI. 3 ♀♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Pseudoeuophrys erratica*), Stari Dojran, kamp Partizan, 150 m n.m., 25.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

DISTRIBUCIJA. Kanarska ostrva, Alžir, Libija, Maroko, južna Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, severni Iran. Introduciran u Argentini, Čileu i Severnu Ameriku.

HOROTIP. Mediteranski.

***Mogrus neglectus* (Simon, 1868)**

Philaeus chrysops: Stojićević 1929: 35 (in part).

Mogrus neglectus: Komnenov 2006: 307.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 1271), Đevđelija, Banja, 11.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Philaeus chrysops*); 1 ♀, Krivolak, unutar vojnog poligona "Krivolak", u blizini reke Vardar, 07.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Slandol, iznad Ulanci, 16.03.2002, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, isti lokalitet, 23.06.2002, leg. M. Komnenov; 5 ♀♀, isti lokalitet, 05.07.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Veles, pored reke Babune, kserotermni brdski pašnjak, 21.05.2013, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Grčka, Kipar, Turska, Sirija, Izrael, Azerbejdžan, Iran.

HOROTIP. Istočnomediterransko-Iranski.

***Myrmarachne formicaria* (De Geer, 1778)**

Myrmarachne formicaria: Komnenov 2006: 307; Deltšev i sar. 2013: 63.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Krivolak, unutar vojnog poligona "Krivolak", u blizini reke Vardar, 05.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Skoplje, Kadino, u bašti, 01.10.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Đevđelija, Negorski Banji, močvara, 09.04.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltšev i sar., 2013**).

NAPOMENA. Podatak iz Skoplja u Stojićeviću (1929) je pogrešna identifikacija vrste *Leptorchestes mutilloides*.

DISTRIBUCIJA. Makaronezija, Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Rusija – južni Daleki Istok, Kina, Koreja, Japan. Introdukovana u Severnu Ameriku.

HOROTIP. Euroazijski.

***Neaetha absheronica* Logunov & Guseinov, 2002**

Attulus saltator: Stojićević 1929: 33 (pogrešna identifikacija).

Sitticus pubescens: Stojićević 1929: 33 (delom pogrešna identifikacija).

Neaetha absheronica: Fišer & Azarkina 2005: 301; Komnenov 2006: 307.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1193), Kočani, 06.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Attulus saltator*); 1 ♀ (PMB 1182), Kočani, 06.06.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Sitticus pubescens*); 1 ♂, klisura reke Babune, 30.04.2004, leg. C. Fišer (**Fišer & Azarkina, 2005**); 1 ♂, Probištip, 10.06.1996, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

DISTRIBUCIJA. Albanija, Makedonija, Grčka, Turska, Abhazija, Azerbejdžan.

HOROTIP. Istočnomediterranski.

***Neon levis* (Simon, 1871)**

Neon levis: Komnenov 2006: 308; Komnenov 2014: 206.

LITERATURNI NALAZI. Planina Osogovo: 2♀♀, Kratovo, desna strana Zletovske reke, ca. 400 m severno od ušća sa njenom pritokom Emiračke reke, 875 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), prosejavanjem stelje, 03.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Zletovo, leva strana Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno od Tursko Rudari, 582 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Zletovo, u blizini reke Kosel, ca. 1 km južno od Tursko Rudari, 650 m n.m., degradirana hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ 1 ♀, Šar planina, ca. 2.2 km istočno-jugoistočno od Dolno Jelovce, 718 m n.m., kestenova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Ovo je jedna od retkih vrsta koja je nađena isključivo metodom prosejavanja šumske stelje.

DISTRIBUCIJA. Alžir, Tunis, Evropa, Turska, Sirija, Gruzija, Azerbejdžan, severni Iran, istočni Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Rusija – južni Sibir, severozapadna Kina.

HOROTIP. Euromediterransko-srednjeazijski.

***Neon reticulatus* (Blackwall, 1853)**

Neon reticulatus: Lazarov 2004: 164; Komnenov 2006: 308; Komnenov 2017: 53.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Pelister, Gjavato u blizini Bitolj, 1000 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, planina Ogražden, dečje odmaralište "Suvi Laki", 1000 m n.m., 15.07.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Skoplje, Stenkovec, kamenolom, 500 m n.m., 20.10.2002, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 1 ♀, Šar planina, Ljuboten, ca. 2 km južno-jugoistočno od planinarskog doma "Ljuboten", 1415 m n.m., bukova šuma na krečnjaku, prosejavanjem stelje, 17.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

NOVINALAZI. 1 ♂, Šar planina, ca. 1.7 km zapadno od Gorno Jelovce, 1307 m n.m., planinski pašnjak pored Jelovljanske reke, sakupljanje motornim usisivačem, 03.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Kazahstan, Koreja, Japan.

HOROTIP. Holarktički.

***Neon valentulus* Falconer, 1912**

NOVI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Evropa, istočni Kazahstan.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Pellenes brevis* (Simon, 1868)**

Mithion canestrinii: Stojićević 1929 (pogrešna identifikacija).

Pellenes nigrociliatus: Stojićević 1929: 34 (delom pogrešna identifikacija).

Pellenes brevis: Komnenov 2006: 308; Stefanovska i sar. 2008: 45; Komnenov 2014: 207.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1216), Veles, Topolka, 12.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Mithion canestrinii*); 2 ♂♂, Mlado Nagoričane, 29.04.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); Skoplje, Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 35 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 12 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 3 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 09.10.2009-18.03.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1259, u zbirci delom pogrešno određena kao *Pellenes nigrociliatus*), Skoplje, 03.1907, leg. et det. D. Stojićević; 1 ♂ 1 ♀, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Portugal, Španija, Francuska, Nemačka, Italija, Makedonija, Grčka, Kipar, Turska, južna Ukrajina, severni Iran?

HOROTIP. Južnoevropski.

***Pellenes diagonalis* (Simon, 1868)**

Pellenes ostrinus: Fišer & Azarkina 2005: 301; Komnenov 2006: 308.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Klisura reke Babune, 30.04.2004, leg. C. Fišer (**Fišer & Azarkina, 2005**); 1 ♂, Slandol, iznad Ulanci, 16.03.2002, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH), 1.9 km severoistočno od Crničani, 280 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Grčka, Turska, Izrael, Azerbejdžan, severozapadni Iran.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Pellenes flavipalpis* (Lucas, 1853)**

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Pellenes treipunctatus*), 1.9 km severoistočno od Crničani, 280 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije. Dosad je vrsta bila poznata samo iz Grčke.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Grčka.

HOROTIP. Istočnomediteranski.

***Pellenes geniculatus* (Simon, 1868)**

Pellenes geniculatus: Fišer & Azarkina 2005: 301; Komnenov 2006: 308; Komnenov 2014: 207.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ 2 ♀♀, Klisura reke Babune, 01.05.2004, leg. C. Fišer; 7 ♂♂ 3 ♀♀, isti lokalitet, 02.05.2004, leg. C. Fišer (**Fišer & Azarkina, 2005**); 1 ♂, planina Osogovo,

Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Severni Alžir, južna Evropa, Turska, Sirija, Liban, Izrael, Ujedinjeni Arapski Emirati?, Jemen?, Kavkaz, Iran, Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan. HOROTIP. Mediteransko-srednjeazijski.

***Pellenes moreanus* Metzner, 1999**

Pellenes nigrociliatus: Stojićević 1907: 19 (delom pogrešna identifikacija); Stojićević 1929: 34.

Pellenes moreanus: Deltšev i sar. 2013: 63; Komnenov 2014: 208; Komnenov 2017: 53.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** in part *Pellenes nigrociliatus*); 1 ♂ (PMB 1253), Skoplje, Katlanovo, 09.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1257), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part *Pellenes nigrociliatus*); planina Galičica: 1 ♀, Džafa lokva, 1650 m, 17.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov; 1 ♀, Žičara, 1515 m, 20.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**); 1 ♀, Šar planina, Ljuboten, iznad planinarskog doma "Ljuboten", 1700-2000 m n.m., visokoplaninski pašnjak, ručno sakupljanje, 20.07.2016, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2017**).

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Grčka, Turska.

HOROTIP. Istočnomediterranski.

***Pellenes nigrociliatus* (Simon, 1875)**

Pellenes nigrociliatus: Stojićević 1929: 34 (in part); Komnenov 2003: 48; Komnenov 2006: 308; Komnenov 2014: 208.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMB 1258), Skoplje, 23.06.1906, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part); 1 ♀, Katlanovo, 23.05.1996, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Skoplje, Zajčev Rid, livada, 26.05.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Slandol, iznad Ulanci, 16.03.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Skoplje, tačni lokalitet nepoznat, 06.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Teovo, u blizini reke Babune, 17.05.2003, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 1 ♂, planina Osogovo, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. U Drensky (1929) postoji podatak "Bitolj, kota 1248", međutim u zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Imajući u vidu da se podatak u Drensky (1929) odnosi na veću nadmorsku visinu (1248 m), a da *Pellenes nigrociliatus* preferira kserotermna staništa na mnogo nižim nadmorskim visinama, najverovatnije da je podatak u Drensky (1929) pogrešna identifikacija. Podaci u Stojićeviću (1929) delom predstavljaju pogrešnu identifikaciju vrsta *Pellenes brevis* i *Pellenes moreanus*. U zbirci Stojićevića epruveta sa lokaliteta Skoplje, Pobožje, 10.05.1914, zaveden inventarnim brojem 1254, je prazna. Podatak sa lokaliteta Skoplje, 03.1906 sa inventarnim brojem 1264 predstavlja pogrešnu identifikaciju tri juvenilna primerka *Pellens* sp.

DISTRIBUCIJA. Južna Evropa, istočna Turska, Izrael, Gruzija, Azerbejdžan, Turkmenistan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan.

HOROTIP. Južnoevropsko-srednjeazijski.

***Pellenes seriatus* (Thorell, 1875)**

Pellenes seriatus: Komnenov 2002: 108; Lazarov 2004: 164; Komnenov 2006: 308; Komnenov 2014: 208.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Šar planina, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, Ceparska [=Caparska] reka, 1600 m n.m., 15.06.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, Šar planina, u blizini planinarskog doma "Jelak", livada, 07-23.07.1995, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Katlanovo, 02.05.1996, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Bitolj, Titov Rid, 744 m n.m., 06-10.05.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Skoplje, Petrovec, kanal, 30.05.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Kajmakčalan, Čemerika, livada u beloborovoj šumu, 16.07.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Kajmakčalan, iznad Redir, beloborova šuma, 19.07.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Kajmakčalan, od Redir do vojne karaule, 1600-1800 m n.m., 07.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Teovo, u blizini reke Babune, 17.05.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Kožuf, Čiči Kjaja, bukova šuma, 1400-1650 m n.m., 09-27.07.2004, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Miravci, 22.05.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); planina Osogovo: 1 ♀, Kočani, Kormina, ca. 1.5 km istočno od Treštenjak, 1480 m n.m., mezofilna šumska livada, 13.07.2007, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, Ponikva, ca. 200 m severoistočno od Aramiske Češme, 1583 m n.m., mezofilna planinska livada, klopke, 13.06-04.08.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Šar planina, Dolno Jelovce, u blizini planinarskog doma "Šarski Vodi", 1275 m n.m., pašnjak pored puta, sakupljanje motornim usisivačem, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Grčka, Bugarska, Rumunija, Turska, jugozapadna Rusija – Dagestan, Kazahstan, Turkmenistan, Uzbekistan, Kirgistan, Tadžikistan.

HOROTIP. Južnoevropsko-srednjeazijski.

***Pellenes tripunctatus* (Walckenaer, 1802)**

Pellenes tripunctatus: Deltšev i sar. 2000: 182; Blagoev 2002: 31; Komnenov 2006: 308.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Planina Bistra, Lazaropole, 14.05.1995, leg. E. Stojkoska; 1 ♀, Dojransko jezero, Mrdaja, Karadojranski Potok, 17.05.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Azerbejdžan, Rusija – južni deo zapadnog Sibira, severni Kazahstan.

HOROTIP. Eurosibirski.

***Philaeus chrysops* (Poda, 1761)**

Philaeus chrysops: Stojićević 1907: 19; Stojićević 1929: 35 (in part); Drensky 1935: 100; Deltšev i sar. 2000: 182; Komnenov 2002: 108; Komnenov 2003: 48; Lazarov 2004: Komnenov 2006: 308; 164; Deltšev i sar. 2013: 63; Komnenov 2014: 209.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907**); 2 ♂♂ (PMB 1272), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** in part); manastir "Sveti Nikola", 10 km zapadno-jugozapadno od Skoplja kod reke Treske (**Drensky, 1935**); 2 ♂♂, Dojransko jezero, Mrdaja, Karadojranski Potok, 17.05.1995, leg. E. Stojkoska; 2 ♀♀, Jasen rezervat, Kula Kopanje, 04.06.1995, leg. E. Stojkoska (**Deltšev i sar., 2000**); 1 ♂, Šar planina, iznad Dolno Jelovce, 1250 m, pored puta, 17.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♂, planina Jakupica, visokoplaninski pašnjak, vrh Solunska Glava, 2300-2600 m, 13.07.1999, leg. M.

Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♀, Ceparska [=Caparska] reka, 1600 m n.m., 15.06.2002, leg. S. Lazarov; 1 ♀, planina Galičica, Preseka, 1600 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 2 ♂♂ 4 ♀♀, Katlanovo, 23.05.1996, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Skoplje, Radišani, 30.04.2000, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Bitolj, Titov Rid, 744 m n.m., 06-10.05.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 20-30.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Veles, pored reke Babune, 27.05.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, Skoplje, planina Vodno, 02.06.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Pelister, Jorgov Kamen - Nižepole, 1200-1500 m n.m., 13.07.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, planina Pelister, Orlovi Bari - Muza, visokoplaninski pašnjak, 18.07.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Kitka, od Dolno Količani do planinarskog doma "Kitka", 600-1350 m n.m., 11.05.2002, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Katlanovo, 02.06.2002, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, planina Kajmakčalan, u blizini kuće Redir, 08-22.07.2002, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Teovo, u blizini reke Babune, 17.05.2003, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 2 ♀♀, planina Bistra, Medenica, 06.06.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Jablanica, Krivi Nivi, visokoplaninski pašnjak, 1700-1800 m n.m., 08.06.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Bistra, Tonivoda, 13.07.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Dešat, u blizini lokve Lokuv, 1550 m n.m., 20.07.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Kožuf, Alčak, livada, 1500-1700 m n.m., 09-27.07.2004, leg. M. Komnenov; 1 ♀ 1 ♂ juv., Mlado Nagoričane, 29.04.2005, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Demir Kapija, od Stojkove Čuke do Samarot, 550 m n.m., livada u hrastovoj šumi, 21.05.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 2 ♂♂ 1 ♀, planina Galičica, vrh Bugarska Čuka, 1797 m, 19.06.2008, leg. C. Deltshv & M. Komnenov (**Deltshv i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, 27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, Krstec, ca. 1.5 km severno-severozapadno od Kočanskog jezera, 780 m n.m., hrastova šuma (*Quercetum frainetto-cerris*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVINALAZI. 1 ♀ (SMNH, nedeterminisani materijal), Galičica, 09.07.1978, leg. G. Džukić; 1 ♂ subadult 1 ♀ (SMNH, nedeterminisani materijal), Galičica, prevoj, 19.09.1978, leg. G. Džukić; 4 ♂♂ 2 ♀♀ (SMNH), 1.9 km severoistočno od Crničani, 280 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂ 1 ♀, Veles, pored reke Babune, kserotermni brdski pašnjak, 21.05.2013, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Podaci u Stojićeviću (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Mogrus neglectus*.

DISTRIBUCIJA. Libija, Alžir, Tunis, Maroko, Evropa, Turska, Sirija, Jordan, Liban, Izrael, Iran, Iraq, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, Rusija – južni Sibir i južni Daleki Istok, Kina, Koreja.

HOROTIP. Palearktički.

***Phlegra cinereofasciata* (Simon, 1868)**

Bianor aenescens: Stojićević 1929: 34 (pogrešna identifikacija).

Dendryphantes nitelinus: Stojićević 1929: 34 (pogrešna identifikacija).

Phlegra fasciata: Stojićević 1929: 34 (pogrešna identifikacija).

Phlegra cinereofasciata: Komnenov 2006: 309.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (NHMB 1239), Kavadarci, Gradsko, 06.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Bianor aenescens*); 1 ♀ (NHMB 1233), Veles, Topolka, 04.06.1923, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Dendryphantes nitelinus*); 1 ♀ (NHMB 1243), Veles, Sveti Ilija, 13.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Phlegra fasciata*); 1 ♂, Veles, pored reke Babune, 27.05.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Katlanovo, Kožle - Blace, 24.02.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Slandol, iznad Ulanci, 16.03.2002, leg. M.

Komnenov; 1 ♂, Skoplje, planina Vodno, 600-900 m n.m., 26.04.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Slandol, iznad Ulanci, 05.07.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

NOVI NALAZI. 1 ♀, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Južna Evropa, Kipar, Turska, Jermenija, Azerbejdžan, severozapadni Iran?
HOROTIP. Južnoevropsko-Kavkaski.

***Phlegra fasciata* (Hahn, 1826)**

Phlegra fasciata: Drensky 1929: 25; Drensky 1936: 192; Nikolić & Polenec 1981: 109; Blagoev 2002: 31; Komnenov 2003: 48; Komnenov 2006: 309; Stefanovska i sar. 2008: 45; Deltšev i sar. 2013: 64; Komnenov 2014: 209.

LITERATURNI NALAZI. Planina Babuna, Abdi Han, 05.1917; Bitolj, kota 1248, maj i juni 1917 i 1918; Resen-Ohrid, 05.1918 (**Drensky, 1929**); 1 ♀, planina Jakupica, nepoznati lokalitet, 07-22.07.1999, leg. nepoznat (**Komnenov, 2003**); 1 ♂, 1 ♀, Katlanovo, 02.05.1996, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Skoplje, Radišani, 04.05.1996, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Skoplje, Zajčev Rid, livada, 26.05.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Jakupica, ostatke snjega, visokoplaninski pašnjak, 2100 m n.m., 13.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bitolj, Titov Rid, 744 m n.m., 06-10.05.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Prilep, Markovi Kuli, livada, 16-18.05.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 20-30.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, planina Pelister, u blizini Malog Jezera, visokoplaninski pašnjak, 2100 m n.m., 16.07.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Gabrovnik, Oraov Dol, 19.06.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Teovo, u blizini reke Babune, 17.05.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Đevdelija, Negorski Banji, močvara, 09.04.2005, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Demir Kapija, od Stojkove Čuke do Samarot, 550 m n.m., livada u hrastovoj šumi, 21.05.2005, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Miravci, 22.05.2005, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Dojran, Zafirka, *Quercus coccifera*, 24.04.2005, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Dojran, izvor reke Toplec, 170 m n.m., 24.04.2005, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Mlado Nagoričane, 29.04.2005, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Karabuništa, u blizini manastira Sveti Ilija, 450 m n.m., 30.08.2003, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); Skoplje: Karpos [=Karpoš] i Maxari [=Madžari], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**); 1 ♀, planina Galičica, Žičara, 1797 m, 20.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.3 km severno od Sokolarci, 460 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa dračom *Paliurus spina-christi*, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 500 m severoistočno od Beli, 531 m n.m., kserofitna stepska vegetacija na krečnjaku, klopke, 12.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, isti lokalitet, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 14.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂, isti lokalitet, klopke, 30.04-15.05.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 2 ♀♀, isti lokalitet, klopke, 15.05-09.07.2009, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, isti lokalitet, klopke, 18.03-27.04.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 2.7 km severno od Beli, 710 m n.m., kserofitna stepska vegetacija, 21.07.2007, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kriva Palanka, Carev vrh [=Sultan Tepe], 2080 m n.m., mezofilna subalpska livada, 17.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 2 ♂♂ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Phlegra bresnieri*), Stari Dojran, 200 m jugoistočno od kampa Partizan, 150 m n.m., obala Dojranskog jezera, klopke, 24-30.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♀ (SMNH), 1.9 km severoistočno od Crničani, 280 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz

Slovenije, det. T. Knapič; 4 ♂♂ 5 ♀♀, Skoplje, Radišani, 436 m n.m., kserotermni brdski pašnjak, 05.05.2013, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Veles, pored reke Babune, kserotermni brdski pašnjak, 21.05.2013, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, ca. 1 km severozapadno od Dolno Jelovce, 1306 m n.m., planinski pašnjak pored potoka, sakupljanje motornim usisivačem, 04.06.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, ispod vrha Ljuboten, 2170 m n.m., subalpski pašnjak na krečnjaku, sakupljanje motornim usisivačem, 10.07.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. U zbirci Drenskog ova vrsta nije nađena. Svi podaci o ovoj vrsti u Stojićeviću (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije dve vrste: *Heliophanus melinus* i *Phlegra cinereofasciata*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, severni Iran, jugozapadni Turkmenistan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, severna Indija, Rusija – Sibir i Daleki Istok, Mongolija, severna Kina, Koreja, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Pseudeuophrys erratica* (Walckenaer, 1826)**

Pseudeuophrys erratica: Komnenov 2003: 48; Lazarov 2004: 164; Komnenov 2006: 309; Komnenov 2014: 210.

LITERATURNI NALAZI. 2 ♂♂, Planina Jakupica, put u bukovoj šumi, Gorno Kjule, 1400-1800 m, 19.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 1 ♂, planina Pelister, duž Ruženske reke, 1350 m n.m., 09.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♂, planina Jakupica, bukova šuma, 1500-1800 m n.m. 11.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Kitka, od Dolno Količani do planinarskog doma "Kitka", 600-1350 m n.m., 11.05.2002, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, planina Kajmakčalan, od Redir do vojne karaule, 1600-1800 m n.m., 07.2002, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 1 ♂, planina Osogovo, Makedonska Kamenica, Sasa, desna strana Petrove reke, ca. 270 m zapadno-severozapadno od Grujovci, 1022 m n.m., bukova šuma (*Festuco heterophyllae-Fagetum*), klopke, 26.05-20.06.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Svi podaci o ovoj vrsti u Stojićević (1929) predstavljaju pogrešne identifikacije tri vrste: *Aelurillus m-nigrum*, *Chalcoscirtus infimus* i *Pseudeuophrys obsoleta*.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Jermenija, Azerbejdžan, severni Iran, severni Kazahstan, Rusija – južni Sibir i južni Daleki Istok, Japan. Introdokovana u SAD.

HOROTIP. Euroazijski.

***Pseudeuophrys obsoleta* (Simon, 1868)**

Euophris [sic!] *erratica*: Stojićević 1929: 32 (pogrešna identifikacija).

Euophris [sic!] *frontalis*: Stojićević 1929: 32 (pogrešna identifikacija).

Pseudicius epiblemoides: Stojićević 1929: 34 (pogrešna identifikacija).

Sitticus guttatus: Stojićević 1929: 33 (delom pogrešna identifikacija).

Sitticus pubescens: Stojićević 1929: 33 (delom pogrešna identifikacija).

Pseudeuophrys obsoleta: Komnenov 2003: 48; Fišer & Azarkina 2005: Komnenov 2006: 309; 301; Deltšev i sar. 2013: 64; Komnenov 2014: 210.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1151), Veles, Zelenikovo, 12.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Euophris erratica*); 1 ♂ (PMB 1157), Skoplje, 23.05.1905, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Euophris frontalis*). 1 ♀, (PMB 1231), Štip, Hisar, 18.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Pseudicius epiblemoides*); 1 ♀ (PMB 1166), Đevđelija, 23.05.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Sitticus guttatus*); 2 ♀♀ (PMB 1179), Đevđelija, Konjsko, 29.05.1922, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Sitticus pubescens*); planina Jakupica: 2 ♀♀ 3 juv., pored šumskog puta, planinarski dom

"Čeples", 1400-1300 m, 08.07.1999, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, bukova šuma, iznad planinarskog doma "Čeples", 1450-1500 m, 11.07.1999, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2003**); 5 ♀♀, klisura reke Babune, 01.05.2004, leg. C. Fišer (**Fišer & Azarkina, 2005**); 1 ♀, planina Kitka, od Dolno Količani do planinarskog doma "Kitka", 600-1350 m n.m., 30.05.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, planina Jakupica, bukova šuma, 1500-1800 m n.m. 11.07.1999, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 29-31.05.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Bitolj, ispod Tumbe Kafe, 04.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Bitolj, unutar vojne kasarne "Stiv Naumov", 20-30.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Skoplje, Kadino, u bašti, 25.05.2001, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, Veles, pored reke Babune, 27.05.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♂ 1 ♀, Skoplje, planina Vodno, 02.06.2001, leg. M. Komnenov; 2 ♀♀, planina Pelister, Orlovi Bari - Muza, visokoplaninski pašnjak, 18.07.2001, 1 ♂, Prespa, Ezerani, 20.04.2002, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, planina Kitka, od Dolno Količani do planinarskog doma "Kitka", 600-1350 m n.m., 11.05.2002, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Skoplje, planina Vodno, 900 m n.m., 26.04.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Teovo, u blizini reke Babune, 17.05.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Đevđelija, Negorski Banji, močvara, 09.04.2005, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Marvinci, Isarot, brdski pašnjak sa *Quercus coccifera*, 120 m n.m., 24.04.2005, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Demir Kapija, od Dren do Prsti, *Quercus coccifera*, 250-350 m n.m., 21.05.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 1 ♀, planina Galičica, Žičara, 1515 m, 20.06.2008, leg. C. Deltšev & M. Komnenov (**Deltšev i sar., 2013**); planina Osogovo: 1 ♂, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, klopke, 27.04-26.05.2010, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kratovo, Šumnati Rid, ca. 500 m južno od Blizanci, 1127 m n.m., šume hrasta kitnjaka (*Orno-Quercetum petraeae*), klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Zletovo, u blizini Štalkovačke reke, ca. 1.1 km istočno-severoistočno od Tursko Rudari, 570 m n.m., mešovita listopadna šuma, prosejavanjem stelje, 26.05.2010, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂, Probištip, ca. 1 km zapadno od Lesnovo, 832 m n.m., šume hrasta medunca i beloga graba (*Querco-Carpinetum orientalis*), klopke, 13.04-03.05.2008, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♂, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Šar planina, ca. 1 km zapadno-jugozapadno od Dolno Jelovce, 1255 m n.m., hrastova šuma, prosejavanjem stelje, 02.06.2017, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Azerbejdžan, Kazahstan, Kirgistan, Tadžikistan, Uzbekistan, severozapadna Kina.

HOROTIP. Evropsko-srednjeazijski.

***Pseudicius picaceus* (Simon, 1868)**

Bianor aenescens: Stojićević 1929: 34 (pogrešna identifikacija).

Dendryphantes rudis: Stojićević 1929: 34 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 200; Blagoev 2002: 30.

Mithion canestrinii: Stojićević 1929 (pogrešna identifikacija).

Pseudicius epiblemoides: Stojićević 1929: 34 (pogrešna identifikacija).

Pseudicius encarpatus: Stojićević 1929: 34 (pogrešna identifikacija); Drensky 1936: 200; Nikolić & Polenec 1981: 113; Blagoev 2002: 32.

Pseudicius picaceus: Fišer & Azarkina 2005: 301; Komnenov 2006: 310; Komnenov 2014: 210.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMB 1240), Prilep, manastir Treskavec, 18.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Bianor aenescens*); 1 ♂ (PMB 1237), Negotino, 15.06.1920, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** sub *Dendryphantes rudis*); 1 ♂ (PMB 1217), Veles, Topolka, 14.05.1921, leg. D. Stojadinović; 5 ♂♂ (PMB 1218), Štip, Novo Selo, 18.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Mithion canestrinii*); 1 ♂ (PMB 1231), Štip, Hisar, 18.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Pseudicius epiblemoides*); 1 ♂ (PMB 1226), Štip [=Shtip], 17.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** sub *Pseudicius*

encarpatus); 1 ♂, klisura reke Babune, 02.05.2004, leg. C. Fišer (**Fišer & Azarkina, 2005**); 1 ♂, Katlanovo, 23.05.1996, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Veles, pored reke Babune, 27.05.2001, leg. M. Komnenov; Skoplje, unutar zgrade Instituta za Poljoprivredu, 08.06.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); 1 ♀, planina Osogovo, Sokolarci, ca. 1.1 km severno od Sokolarci, 436 m n.m., kserofitni brdski pašnjak, 27.04.2010, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NOVI NALAZI. 1 ♀ (SMNH, u zbirci pogrešno određena kao *Pseudicus encarpatus*), 1.9 km severoistočno od Crničani, 280 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič; 1 ♂, Veles, pored reke Babune, kserotermni brdski pašnjak, 21.05.2013, leg. M. Komnenov.

DISTRIBUCIJA. Libija, Tunis, Italija, Hrvatska, Rumunija, Bugarska, Makedonija, Grčka, Turska, Azerbejdžan.

HOROTIP. Mediteranski.

***Saitis tauricus* Kulczyński, 1905**

Saitis tauricus: Komnenov 2006: 310.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀, Skoplje, Ostrovo, 11.11.2002, leg. M. Komnenov; 2 ♂♂ 1 ♀, Đevdelija, bašta, 06.2003, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Skoplje, unutar zgrade Instituta za Poljoprivredu, 01.07.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

DISTRIBUCIJA. Severoistočna Italija, Mađarska, Bugarska, Makedonija, Grčka, severozapadna Turska – Büyükada [=Prinkipo] ostrvo, južna Ukrajina – Krim.

HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Salticus olivaceus* (L. Koch, 1867)**

Salticus propinquus: Komnenov 2006: 310 (pogrešna identifikacija).

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Dojran, Zafirka, *Quercus coccifera*, 24.04.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006** sub *Salticus propinquus*).

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Grčka, Izrael.

HOROTIP. Istočnomediterranski.

***Salticus scenicus* (Clerck, 1757)**

Callietera scenica: Drensky 1929: 24.

Salticus scenicus: Stojićević 1929: 33 (in part); Drensky 1936: 206; Nikolić & Polenec 1981: 116; Blagoev 2002: 32; Komnenov 2002: 108; Komnenov 2006: 311.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂ (PMS), Kratovo, Filipovci, 02.1916; Bitolj, kota 1248, 04.1917 (**Drensky, 1929** sub *Callietera scenica*); 2 ♂♂ (PMB 1201), Skoplje, 06.05.1914, leg. D. Stojićević; 1 ♀ (PMB 1204), Skoplje, 25.05.1921, leg. D. Stojadinović (**Stojićević, 1929** in part); 1 ♂, Šar planina, Kuči Baba - Petkovi Mlaci 1400-1800 m, visokoplaninski pašnjak, 14.07.1998, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, Šar planina, u blizini planinarskog doma "Jelak", livada, 07-23.07.1995, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

NAPOMENA. Podaci o *S. scenicus* u Stojićeviću (1929) predstavljaju delom pogrešnu identifikaciju vrste *Salticus zebraneus*.

DISTRIBUCIJA. Severna Amerika, Evropa, Azerbejdžan, Rusija – južni Daleki Istok.

HOROTIP. Holarktički.

***Salticus zebraneus* (C. L. Koch, 1837)**

Epiblemum cingulatum: Stojićević 1907: 19 (pogrešna identifikacija).

Salticus cingulatus: Stojićević 1929: 33 (pogrešna identifikacija).

Salticus scenicus: Stojićević 1929: 33 (delom pogrešna identifikacija).

Salticus zebraneus: Blagoev 2002: 32; Komnenov 2002: 108; Lazarov 2004: 164; Komnenov 2006: 311; Deltšev i sar. 2013: 64.

LITERATURNI NALAZI. Tetovo, od aprila do avgusta, 1904 (**Stojićević, 1907** sub *Epiblemum cingulatum*); 1 ♂ (PMB 1199), Tetovo, 06.1905, leg. N. Avramović (**Stojićević, 1929** sub *Salticus cingulatus*); 1 ♀ (PMB 1205), Bitolj, 06.1906, leg. D. Stojićević (**Stojićević, 1929** in part *Salticus scenicus*); 1 ♀, Šar planina, planinarski dom "Jelak", 1850 m, 07-12.07.1995, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2002**); 1 ♀, planina Pelister, manastir Sveti Gjorgji u blizini Kurbinovo, 1000 m n.m., 10.07.2002, leg. S. Lazarov (**Lazarov, 2004**); 1 ♀, Krivolak, unutar vojnog poligona "Krivolak", u blizini reke Vardar, 07.06.2000, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Skoplje, Kadino, u bašti, 25.05.2001, leg. M. Komnenov; 1 ♂, Ohrid, pristaniste, 15.06.2002, leg. M. Komnenov; 4 ♀♀, Skoplje, unutar zgrade Instituta za Poljoprivredu, 08.06.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); planina Galičica, 600-1800 m, 26.10.1992, leg. D. Vidincheva (**Deltšev i sar., 2013**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Iran?.

HOROTIP. Evropski.

***Sibianor* sp.**

Sibianor sp.: Komnenov 2014: 211.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Planina Osogovo, Kriva Palanka, ušće Zletovske i Modre reke, 1187 m n.m., livada, 20.07.2007, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

NAPOMENA. Taksonomski status ovog taskona je nepoznat u trenutku. Potrebni su više primeraka, uključujući nedostajuću ženku.

***Synageles dalmaticus* (Keyserling, 1863)**

Synageles dalmaticus: Komnenov 2006: 312.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Miravci, 22.05.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**).

NOVI NALAZI. 1 ♂ (SMNH), 1.9 km severoistočno od Crničani, 280 m n.m., kamenolom, 28.04.2010, leg. studenti biologije iz Slovenije, det. T. Knapič.

NAPOMENA. *Synageles dalmaticus* je tipično Mediteranska vrsta koja se nalazi na toplim i suvim staništima pod jakim uticajem mediteranske klime. Podatak iz Skoplja pored reke Treske u Drensky (1935) je sumnjiv i odstupa od gore navedenog jer se radi o jako vlažnom staništu, što sugeriše da je najverovatnije reč o pogrešnoj identifikaciji.

DISTRIBUCIJA. Egipat, Španija, Italija, Hrvatska, Rumunija, Bugarska, Makedonija, Grčka, Turska, Ukrajina, Azerbejdžan, južni deo evropskog dela Rusije, Izrael.

HOROTIP. Mediteranski.

***Synageles scutiger* Proszynski, 1979**

NOVI NALAZI. 1 ♂, Konečka planina, Serta, 492 m n.m., degradirana hrastova šuma, 23.04.2017, leg. M. Komnenov.

NAPOMENA. Nova vrsta za faunu Makedonije.

DISTRIBUCIJA. Makedonija, Grčka, jugozapadna Ukrajina, Azerbejdžan.
HOROTIP. Pontsko-istočnomediterranski.

***Synageles venator* (Lucas, 1836)**

Synageles venator: Drensky 1924: 21; Drensky 1929: 24; Drensky 1936: 185; Nikolić & Polenec 1981: 107; Komnenov 2006: 312.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ (PMS), Bitolj, kota 1248 (**Drensky, 1924**); isti lokalitet, 05.1918 (**Drensky, 1929**).

NAPOMENA. Osim Makedonije, sa Balkanskog poluostrva vrsta je poznata još iz Hrvatske, Srbije i Bugarske.

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Kazahstan, Rusija – južni Sibir i južni Daleki Istok, Japan. Introduciran u Kanadu.

HOROTIP. Euroazijski.

***Talavera aequipes* (O. Pickard-Cambridge, 1871)**

Talavera aequipes: Komnenov 2006: 312; Komnenov 2014: 212.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♂, Crničani, Ođeva Češma, 160 m n.m., 24.04.2005, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2006**); planina Osogovo: 1 ♂, Kočani, ca. 1.3 km južno od Leški, 881 m n.m., kserofitni brdski pašnjak sa niskom vegetacijom, klopke, 03.05-12.06.2008, leg. M. Komnenov; 1 ♀, Kočani, ca. 1.4 km južno od Leški, 889 m n.m., jako degradirana hrastova šuma (*Quercus-Carpinetum orientalis*), klopke, 09.07-05.09.2009, leg. M. Komnenov (**Komnenov, 2014**).

DISTRIBUCIJA. Evropa, Turska, Gruzija, Azerbejdžan, severni Iran, Kazahstan, Tadžikistan, Rusija – Sibir, Japan.

HOROTIP. Euroazijski.

***Talavera monticola* (Kulczyński, 1884)**

Talavera aperta: Ćurčić i sar. 2000: 233 (pogrešna identifikacija).

Talavera monticola: Komnenov 2006: 312; Stefanovska i sar. 2008: 45.

LITERATURNI NALAZI. 1 ♀ 4 juv., Makedonski Brod, Belica, u blizini pećine Orle, u stelji, 16.03.2000, leg. E. Stojkoska & S. Stanković (**Ćurčić i sar., 2000** sub *Talavera aperta*); Skoplje, Karpos [=Karpoš], tačan datum nije naveden, leg. D. Stefanovska (**Stefanovska i sar., 2008**).

NAPOMENA. Sa Balkanskog poluostrva *T. monticola* je dosad bila poznata samo iz Makedonije i Bugarske. U cilju revizije materijala ove vrste sa Balkana, prostudirao sam materijal koji je bio deponovan u Prirodnjačkom muzeju u Sofiji. Nakon revizije ustanovio sam da primerci iz Skoplja zaista pripadaju vrsti *T. monticola*. U Stefanovska i sar. (2008) nije naveden pol ispitanih primeraka, konstatovao sam da je reč o jednom mužjaku i jednoj ženki. Podatak iz Makedonskog Broda nisam bio u mogućnosti da pregledam jer moj zahtev nije udovoljen. Primerak mužjaka sa planine Saštinske Sredne Gore u Bugarskoj je bio pogrešno identifikovana vrsta *Talavera aperta*.

DISTRIBUCIJA. Alpi – jugoistočna Francuska, Švajcarska, severna Italija, južna Nemačka, Austrija; Tatre – južna Poljska, Slovačka; Karpati – Mađarska, Rumunija; Balkansko poluostrvo – Makedonija.

HOROTIP. Alpsko-Karpatobalkanski.

6. DISKUSIJA

6.1. Kritički osvrt na relevantne publikacije

U ovom delu razmatram i dajem kritički osvrt na neke publikacije u kojima ima nedoslednosti, površnosti i grešaka, koje imaju značajne implikacije u poznavanju faune paukova Makedonije.

Stojićević u svom radu iz 1907. godine, daje popis 94 vrste sakupljene uglavnom kod Tetova, bez datuma sakupljanja, samo navođenjem lokaliteta u širem smislu - Tetovo. Međutim, u fusnoti na prvoj stranici, navodi informacije o datumu sakupljanja „*Pauci iz Soluna hvatani su juna 1905, iz Tetova od aprila do avgusta 1904, a iz Skoplja avgusta 1904 god.*“. U popisu vrsta iz 1929. godine, međutim svi ovi nalazi iz Tetova, datirani su „VI-05“ - juni 1905. godine, što znači da su nalazi iz Tetova u oba rada predstavljeni različitim datumima. Postoji dilema da li je možda reč o novim nalazima publikovanim u katalogu 1929. a kojih nema u radu iz 1907. godine? Tu sam mogućnost istražio i eliminisao revizijom Stojićevićeve zbirke u Prirodnjačkom muzeju u Beogradu. U njegovoj zbirci, kod svih primeraka iz Tetova, datum naveden na etiketi korespondira sa datumom navedenim u katalogu - VI-05, kao što i nazivi vrsta navedenih u Stojićeviću (1907) korespondiraju sa nazivima vrsta navedenim u Stojićeviću (1929). Izuzetak je nekoliko vrsta iz Stojićevića (1907) koje se ne navode u Stojićeviću (1929), najverovatnije tretirane od strane samog autora kao pogrešni nalazi, pogrešne determinacije ili su možda greškom ispuštene da se navedu. Jedino logično objašnjenje za postojanje dva različita datuma za jedan isti nalaz je da je u fusnoti u Stojićeviću (1907) pogrešno naveden datum. Nalazi iz Tetova iz 1907. godine, su citirani u katalogu iz 1929. i ne radi se o novim nalazima.

Jedna od „temeljnih“ publikacija, uz Stojićevićev katalog (1929), na kojoj se temelji poznavanje faune paukova Makedonije, je svakako rad Drenskog (1929) gde se na bazi sakupljenog i determinisanog materijala navode 322 vrste, od kojih 57 po prvi put za faunu Makedonije. Ovaj rad iako predstavlja bazu poznavanja faune paukova Makedonije, zbog mnogih nedoslednosti i slabijeg kvaliteta podataka u njemu, nema nekog većeg praktičnog značaja. Tako da za mnoge vrste koje se navode, osim naziva lokaliteta gde su oni sakupljeni, nema drugih korisnih informacija, kao recimo pol i broj sakupljenih primeraka, tačan datum sakupljanja i sl. (Slika 23). Takođe, neki od navedenih lokaliteta su preopšti ili su nejasno određeni i iz današnje perspektive ih je nemoguće tačno locirati.

Genus *Lycosa* Latr. 1804.

275. *Lycosa agrestis* Westr. — Изъ трѣвата на низкитѣ поленски мѣста. Охридъ, Струга, Битолско поле къмъ с. Смирново и Чернобукъ, май и юни 1918. Съобщенъ отъ менъ и за Пиринъ планина (Дрѣнски 1921).

276. *Lycosa agricola* Thorell. — По склоноветѣ на планинитѣ изъ влажнитѣ мѣста. Кота 1248 — сѣверно отъ Битоля; Бабуна планина при Абди ханъ; по пѣтя Рѣсенъ—Охридъ, май и юни 1917 и 1918. Съобщенъ отъ менъ и за Пиринъ планина (Дрѣнски 1921).

Slika 23. Detalj iz rada Drenskog (1929) u kojem su „opisno“ navedeni nalazi vrsta.

Najveća nedoslednost ovog rada je u tome što navedeni podaci u mnogim slučajevima ne korespondiraju sa faktičkim stanjem u njegovoj kolekciji. O ovom problemu pišem opširnije u narednom podpoglavlju - *Revizije arahnoloških muzejskih zbirki*.

Ovom prilikom želim da istaknem još jednu činjenicu koja je, iako ne direktno povezana sa ovom studijom, jako bitna za poznavanje paukova Balkanskog poluostrva. Drenski je retko u svojim radovima prezentovao svoje originalne ilustracije. Njih je koristio najčešće prilikom opisa novih vrsta. U najvećim broju slučajeva, u svojim radovima Drenski je koristio ilustracije drugih autora. Pri tome u tekstu nije navodio izvore ilustracija već ih je u svojim radovima prezentovao kao originalne. Ovo je posebno upadljivo u radovima iz edicije fauna paukova Bugarske, gde je u velikom broju slučajeva vrste iz Bugarske predstavljao ilustracijama preuzetim od nemačkog autora Hermann-a Wiehle-a, a koje su se zapravo odnosile na vrste iz Nemačke. Ovo je dovelo do toga da su sam Drenski i neki autori nakon njega, pogrešno determinisali mnoge vrste iz Bugarske, Makedonije pa i sa čitavog Balkana i iz Mediterana, upravo služeći se tim publikacijama Drenskog.

Publikacija Nikolića i Poleneca (1981) zaslužuje poseban kritički osvrt iz više razloga, a najviše zbog toga jer ona zapravo predstavlja prvi nacionalni katalog paukova bivše Jugoslavije. Motiv više da ovde prezentujem svoje viđenje validnosti i kvaliteta ovog kataloga, je činjenica da on nikada do sada nije bio predmet nekakve kritičke analize ili osvrta. Naveliko je citiran u raznim publikacijama i drugim katalogima kao jedini izvor za faunu paukova bivše Jugoslavije. U odsustvu nacionalnih lista faune paukova u nekim novonastalim državama bivše Jugoslavije, ovaj katalog ostaje i dalje jedini izvor informacija o fauni paukova, kao što su to recimo Hrvatska i Crna Gora.

Ovaj katalog je trebao da dâ uvid u realno stanje poznavanja faune paukova na jednom izuzetnom prostoru kakva je bila teritorija bivše Jugoslavije. Međutim on je u velikoj meri kontroverzan i mora se uzeti sa izvesnom dozom rezerve.

U pogledu kvaliteta i načina prezentovanja podataka, katalog je prilično neprofesionalno napravljen. Korišćena nomenklatura je veoma zastarela i nije bila ažurirana. Korišćena sinonimika je u mnogim slučajevima pogrešna. Postoje slučajevi da neka od navedenih vrsta, zapravo uopšte i ne postoji. Tako je sa nepostojećom vrstom *Zodarion vicinus* Wunderlich, 1973, koja se navodi i kao endem Makedonije, što je apsurdno. Takođe postoje slučajevi kada su latinska imena pogrešno navedena.

Jedan od najvećih nedostataka ovog kataloga, je činjenica da je za svaku vrstu i njeno rasprostranjenje data samo skraćena republike bivše Jugoslavije u kojoj je prisutna, bez ikakvog citata odakle taj podatak potiče i bez ikakvog komentara o izvoru. Umesto da budu navedene reference koje su izvor podataka nalaza, Nikolić i Polenec (1981) iza svakog autora vrste navode referencu rada u kome je ta vrsta po prvi put opisana. Za publikaciju kakav je katalog to je suvišna informacija. (Slika 24).

XVIII. *Lepthyphantes* Menge, 1866.

1. *L. alacris* (Blackwall, 1853). Ann. Mag. Nat. Hist., (2) 11: 20. (*Linyphia alacris*).
Syn.: *Linyphia terricola* Seidel, 1849.
Slo, Cro.
- *L. alutacius* Simon, 1884. Les Arachn. de France, 5 (2): 309, F. 73—74.
Slo?
2. *L. angulipalpis* (Westring, 1851). Göteborgs Vetensk. Handl., 2: 38. (*Linyphia angulipalpis*).
Cro, Sb, Ma.
3. *L. annulatus* (Kulczynski, 1882). Spinnen Tatra und Westl. Beskiden: 15. (*Linyphia annulata*).
Sb (Čačak).

Slika 24. Detalj iz kataloga Nikolića i Poleneca (1981).

U ovom katalogu navedeno je oko 430 vrsta za faunu Makedonije, pri čemu je bitno napomenuti da je Makedonija predstavljena u istim geografskim granicama u kakvim je i danas.

Zapanjujuće je da mnoge vrste navedene za prostore Makedonije, zapravo nikada nisu registrovane u Makedoniji. U katalogu su mnoge vrste navedene za Makedoniju sa upitnikom, što znači, po objašnjenju datom u predgovoru, da autori " pretpostavljaju" da bi se te vrste mogle naći i u Makedoniji: „*Neke vrste, podvrste i rodovi označeni su u tekstu cezurom (-), a u rasprostranjenju upitnikom (?), jer su zabilježene za granične oblasti susednjih država, te autor smatra, da se vjerovatno nalaze i na području naše države*“. Na ovaj način, samo na osnovu pretpostavke bez konkretno sakupljenog i determinisanog materijala ili pouzdanog izvora, autori navode oko 46 vrsta za faunu Makedonije. Dok je u slučaju Slovenije, taj broj mnogo veći i iznosi čak 145 vrsta! Prilično neprofesionalan pristup u sastavljanju jedne tako važne publikacije kakav je nacionalni katalog.

Jedan detalj u katalogu u prvi plan ističe prvog autora ovog kataloga, Franju Nikolića. Iako su dva autora potpisana, tekst uvoda je pisan uvek u prvom licu jednine, kao što je npr. „autor smatra“ umesto „autori smatraju“. U poslednjoj rečenici uvoda je dato i obrazloženje: „*Nakon smrti autora prof. Franja Nikolića katalog je dopunio sa podacima o novim vrstama i rasprostranjenju saradnik prof. dr. Anton Polenec*“. Imajući u vidu gore navedeno a i ono što u produžetku sledi, jasno je da je katalog u najvećoj meri i u datom formatu sastavljen od strane autora Nikolića, dok je Polenec izvršio samo neke minorne ispravke i dopune. Interesovalo me je na kojoj bazi je katalog pisan, u smislu navođenja sopstvenih nalaza, pregleda muzejskih materijala, kritičke analize publikovanih podataka ili je katalog sastavljen nekritički samim sumiranjem publikovanih podataka. Analizirajući stručnost Franje Nikolića kao arahnologa, taksonoma i njegovo poznavanje grupe, evidentno je da on nije bio dorastao tako zahtevnom projektu kakav je nacionalni katalog koji pokriva tako faunom kompleksnu teritoriju kakva je bila bivša Jugoslavija. Do objavljivanja kataloga Nikolić je imao objavljenih 5 radova koji se odnose na paukove (Nikolić, 1955, 1957, 1961, 1963, 1966). Radovi su slabijeg kvaliteta u smislu, neažurirane sistematike, pogrešnih podataka i pogrešnih determinacija. Samo dva rada su originalna u smislu da je determinisan konkretni materijal i da su navedeni novi nalazi: „*Pauci iz nekih pećina Slovenije*“ iz 1963. godine i „*Beitrag zur kenntnis der Spinnenwelt in der Ugebund von Dubrovnik*“ iz 1966. godine. Iz ovih radova, na osnovu iznetog, do izražaja dolazi njegovo oskudno poznavanje taksonomije i faunistike paukova. Druga ozbiljna primedba ovom katalogu se odnosi na činjenicu da se gotovo nigde ne citiraju autori od kojih su preuzeti podaci, iako se na kraju navode u referencama. Iz kataloga se ne može razlučiti šta je od navedenog originalno a šta preuzeto iz drugih radova.

U popisu pećinskih paukova Balkanskog poluostrva Deltshv-a (2008), date su pogrešne informacije o životnim formama 9 vrsta iz Makedonije: *Centromerus acutidentatus*, *C. capucinus*, *C. cavernarum*, *C. lakatnikensis*, *Lepthyphantes centromeroides*, *Palliduphantes trnovensis*, *Troglohyphantes draconis*, *T. inermis* i *T. kratochvíl*. One su tretirane kao troglobionti a radi se zapravo o troglofilnim vrstama koje se mogu naći i izvan pećina i jama. Isti je slučaj sa još 36 taksona sa Balkanskih prostora: *Fageiella ensigera*, *F. patellata*, *Histopona conveniens*, *Palliduphantes brignolii*, *P. istrianus*, *P. spelaeorum*, *Pseudotegenaria animate*, *P. bayeri*, *P. bosnica*, *P. decolorata*, *Rhode magnifica*, *Stygopholcus absoloni*, *S. skotophilus skotophilus*, *S. skotophilus montenegrinus*, *Sulcia montenegrina*, *Troglohyphantes brignolii*, *T. croaticus*, *T. dalmaticus*, *T. dekingae dekingae*, *T. dekingae pauciaculeatus*, *T. diabolicus*, *T. dinaricus*, *T. excavatus*, *T. gamsi*, *T. giromettai*, *T. hadzii*, *T. helsdingeni*, *T. kordunlikanus*, *T. polenici*, *T. svilajensis bosnicus*, *T. svilajensis noctiphilus*, *T. svilajensis svilajensis*, *T. troglodytes*, *T. vicinus*, *T. wiehlei* i *Zangherella relictata*.

U radu „*Spiders from the Skopje Region: a faunistic and zoogeographical analysis*“, Stefanovska i sar. (2008) daju popis vrsta u neobičnom tabelarnom formatu sa oznakama bez ikakvog objašnjenja. Ispuštene su jako bitne informacije kao što su datumi sakupljanja, ime legatora, broj sakupljenih primeraka i polna struktura. Ti nedostaci čine rad manje upotrebljivim za dalja istraživanja pogotovo po pitanju fenologije pojedinih vrsta.

U listi lokaliteta uvoda rada "Faunistic diversity of spiders (Aranea) in Galichitsa mountain (FYR Macedonia)" (Deltshev i sar., 2013), nalaze se navodi koje ne odgovaraju/ne podudaraju se sa lokalitetima prezentovanim u daljem tekstu. U mnogim slučajevima nedostaju informacije o polu i broju primeraka i legatoru.

Nedavno publikovan rad „*Ecology and distribution of the araneocenosis in the Skopje and Malesh valleys in the Republic of Macedonia*“ (Matevski i sar., 2017) koji se pretenciozno bavi zajednicama paukova, diverzitetom, ekotipovima, retkim i endemičnim vrstama..., izostavljen je sam subjekt istraživanja. Od spomenutog broja od 100 zabeleženih vrsta u radu se navode nazivi samo 5 vrsta. Ostaje nada da će u nekom narednom radu biti publikovana nedostajuća lista vrsta kako je u samom radu najavljeno „*The list of species will be presented in a faunistic paper at a later date*“.

6.2. Revizije arahnoloških muzejskih zbirki

U vremenskom rasponu od pet godina pregledao sam arahnološke zbirke iz osam evropskih Muzeja, u onom delu koji je relevantan za faunu Makedonije. U većini ovih Muzeja sam na licu mesta radio, pregledao i revidirao arahnološke zbirke. Ljubaznošću kuratora Nacionalnog muzej u Pragu i Kraljevskog belgijskog instituta prirodnih nauka u Briselu poslat mi je materijal na uvid i reviziju.

Najviše posla je bilo u sređivanju podataka prilikom revizije zbirke Drenskog iz prirodnjačkog muzeja u Sofiji. U radu Drenskog (1929) postoje mnoge nedoslednosti u korelaciji sa njegovom zbirkom, u smislu da mnogi podaci iz njegovog rada nedostaju u njegovoj kolekciji i obrnuto, mnogi podaci iz njegove kolekcije nisu navedeni u pomenutom radu. Možda jedan od razloga za ovakvu situaciju leži u njegovom nenaučnom stilu pisanja radova koji dozvoljava određeni stepen slobode i proizvoljnosti u izražavanju. Zbog takvog stila pisanja i izražavanja, za mnoge vrste zapravo nije bilo moguće dešifrovati u kojem periodu ili godini su sakupljeni. Mnogo je takvih primera. Za vrstu pod rednim brojem 273 *Xerolycosa nemoralis*, Drenski (1929: 50) opisno nabroja sve lokalitete gde ju je sakupio: Babunu planinu, Petričku planinu iznad Resena i Ohrida?!, između Pelistera i Bigle planine, Kruševo i tek na kraju, u posebnoj rečenici navodi period sakupljanja. U ovom slučaju su to - „*maj, juni i juli 1917 i 1918*“. Na ovakav način bilo je zaista nemoguće dešifrovati koji se od datuma odnosi na koji lokalitet, tj. u kom periodu je vrsta sakupljena. Drensky (1929) često navodi neodređeni lokalitet kao na primer „*na putu Resen-Ohrid*“, dok u zbirci za tu istu vrstu stoji samo „*Ohrid*“. Ima dosta slučajeva kada podaci iz zbirke nisu navedeni u radu, pa je bilo teško razumeti dali su namerno ili slučajno izostavljeni u radu iz 1929 godine, ili se radi, iz nekih razloga, o nepublikovanim podacima. Tako je na primer za jednu vrstu u zbirci dat podatak „*Ohrid, 05.1918, leg. P. Drensky*“; „*Veles-Prilep, 04.1917, leg. P. Drensky*“, dok za istu vrstu u Drensky (1929) stoje različiti lokaliteti - „*Prilep*“; „*planina Babuna, Abdi Han*“. Ja sam ovu dilemu razrešavao tako što sam ovakve slučajeve tretirao kao nepublikovane podatke i navodio ih kao nove nalaze.

Izuzetak su bili slučajevi kada Drensky (1929) kao lokalitet navodi - široko rasprostranjena u Makedoniji, dok su u njegovoj zbirci dati konkretni lokaliteti i nalazi kao npr., „*Resen, 05.1918, leg. P. Drensky*“; „*Kruševo, 04.1917, leg. P. Drensky*“; i sl. U tim slučajevima, sve te konkretne podatke iz zbirke sam navodio u literaturnim nalazima, a ne u novim nalazima.

Zbog svih ovih nedoslednosti i neujednačenosti literaturnih podataka i onih iz zbirke Drenskog, prilično je komplikovano predstaviti same revidirane podatke iz zbirke. Ja sam pokušao da nađem kompromis i da revidirane podatke iz publikacije 1929. godine, dopunim nedostajućim podacima revidirajući ovu zbirku.

6.3. Zoogeografska analiza

Uvid u genezu i istorijat faune jednog područja obezbeđuju rezultati zoogeografske analize. Preduslov za validnu zoogeografsku analizu je odgovarajući stepen istraženosti faune područja koje se analizira. U slučaju ove studije taj uslov je samo delimično ispunjen. Prostori Makedonije se ne mogu posmatrati odvojeno i izvan šireg konteksta - Balkanske faune. Prostore Balkana u evropskim okvirima odlikuje najveći diverzitet i najkompleksniji sastav faune. Istovremeno je to prostor koji je u evropskim okvirima faunistički najslabije proučen. Poseban je problem velika neujednačenost u stepenu istraženosti pojedinih delova balkanskog prostora i neravnomernost u distribuciji centara diverziteta na Balkanu. Široka područja važna za genezu balkanske faune, poput Mediterana, Male Azije, Kavkaza, Centralne Azije i Sibira, nisu zadovoljavajuće istražena. Sve to zajedno u izvesnoj meri relativizuje rezultate ovakvih analiza.

U ovoj analizi horološki kompleks Endemi (endemiti u širem smislu) su posebno podložni promenama i relativno učešće nekih njegovih horoloških elemenata se mora tretirati kao nestalno.

Međutim, kako su u ovoj analizi (Tabela 3) uključene 742 vrste, generalna slika se neće značajnije promeniti i nakon detaljnijeg poznavanja faune paukova na Balkanu i šire. Iako će nova saznanja neminovno uneti izmene u našim predstavama o horološkoj pripadnosti pojedinih vrsta.

Na samom početku rada na zoogeografiji paukova Makedonije, suočio sam se sa velikim problemom kako precizirati distribucije pojedinih vrsta i odgovarajući horološki tip. Problem je u uobičajenoj praksi da se u arahnološkim radovima nekritički preuzimaju podaci o distribuciji vrsta iz svetskog kataloga paukova (World Spider Catalog). Paukovi su jedna od retkih grupa za koje postoji katalog sa kompletnim popisom svih poznatih vrsta u svetu, uključujući i kompletnu taksonomsku bibliografiju. Međutim distribucije mnogih vrsta navedenih u ovom katalogu su previše uopšteno predstavljene i u velikoj meri neprecizne. Mnoge vrste koje su distribuirane isključivo na Balkanskom poluostrvu, u katalogu se navode kao evropske. Za mnoge evropske vrste u katalogu se navodi palearktička distribucija. Zbog toga sam bio prinuđen da proučim celokupnu literaturu koja se odnosi na vrste koje su registrovane u Makedoniji. U nekim slučajevima to nije bilo dovoljno. Radi toga sam sa kolegama iz različitih regiona u svetu, diskutovao i razmenjivao informacije, kako bih u svojim kritičkim analizama utvrdio tačnu distribuciju konkretne vrste i definisao odgovarajući horotip.

U ovoj analizi faune paukova Makedonije prepoznajem čak 32 različita horotipa. Ovako veliki broj horoloških tipova se može samo malim delom povezati sa velikim brojem analiziranih vrsta (742). U većoj meri je on odraz geografskog položaja Makedonije i rezultat različitih glacijalnih i post-glacijalnih puteva kolonizacije i rekolonizacije faune. U izvesnoj meri ovoliki broj horotipova je posledica činjenice da su neki prostori važni za genezu faune Makedonije još uvek slabo istraženi. Velika vagilnost araneomorfnih paukova u juvenilnom stadijumu (baloning) omogućava im da nasele vrlo udaljene prostore. Kao pretežno eurivalentni predatori lako se uklapaju u novu sredinu. Ove osobine jednog broja paukova može biti objašnjenje za neobične horološke elemente u fauni paukova Makedonije kakvi su paukovi starog sveta, neotropski, nearktički i palearktičko-aljaskanski. Vrsta *Oxyopes heterophthalmus* neobične Mediteransko-Mongolske distribucije može biti šire prisutna u centralnoj Aziji (kao Mediteransko-srednjeazijska) a da to do sada nije zabeleženo, ili je u pitanju pogrešna identifikacija primeraka iz Mongolije.

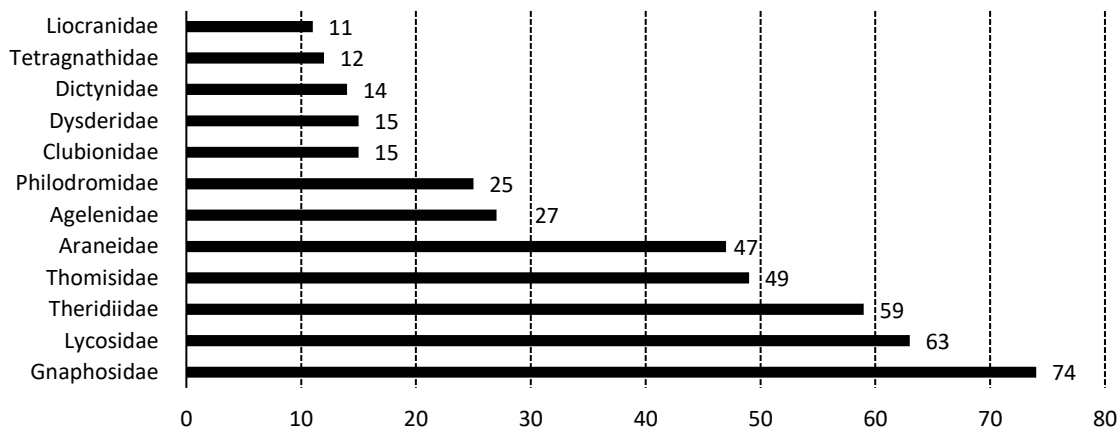
Pregled faunističkog sastava familije paukova Makedonije dat je na slici 25. Prema trenutno poznatoj rasprostranjenosti utvrđene vrste su svrstane u 32 zoogeografske kategorije, svrstane u 4 horološka kompleksa: šire rasprostranjene, evropske, mediteranske i endemske vrste (Tabela 3).

Tabela 3. Zoogeografski sastav faune paukova Makedonije.

Horološki kompleks	Horološki elemenat	Oznaka	Broj vrsta	%
Šire rasprostranjeni	Stari svet	OLW	2	0,7
	Neotropski	NEO	2	0,7
	Nearktički	NEA	1	0,1
	Holarktički	HOL	42	5,6
	Palearktički	PAL	28	3,7
	Palearktičko-Aljaskanski	PALA	1	0,1
	Euroazijski	EUA	58	7,8
	Eurosibirski	EUS	84	11,3
	Mediterransko-Mongolski	MEM	1	0,1
	Evropsko-srednjeazijski	EMA	24	3,2
	Južnoevropsko-srednjeazijski	SEM	11	1,5
	Euromediterransko-srednjeazijski	EMM	13	1,7
	Mediterransko-srednjeazijski	MMA	20	2,7
	Mediterransko-Indijski	MEI	1	0,1
	Istočnomediterransko-srednjeazijski	EMMA	7	0,9
	Istočnomediterransko-Iranski	EMI	4	0,5
	Istočnomediterransko-Turanski	EMT	2	0,7
	Zapadnopalearktički	WPA	28	3,7
	Ukupno	18	329	44,3
	Evropski	Evropski	EUR	142
Evropsko-kavkaski		EKA	10	1,3
Južnoevropski		SEU	42	5,6
Južnoevropsko-Kavkaski		SEK	12	1,6
Ukupno		4	206	27,7
Mediterranski	Mediterranski	MED	45	6,1
	Istočnomediterranski	EME	30	4
	Pontsko-istočnomediterranski	PEM	24	3,2
	Ukupno	3	99	13,3
Endemi	Oro-mediterranski	OROM	1	0,1
	Alpsko-Karpato-Balkanski	AKB	3	0,4
	Alpsko-Balkanski	ABA	7	0,9
	Karpato-Balkanski	KBA	13	1,7
	Panonsko-Balkanski	PBA	3	0,4
	Balkanski	BALK	15	2
	Endemiti užeg područja	SUBE	45	6,1
	Ukupno	7	87	11,7

Za dominantni udeo taksona (44,3%) koje pripadaju kompleksu široko rasprostranjenih vrsta, ključna je velika vagilnost araneomorfnih paukova u juvenilnom stadijumu i njihova preovlađujuća eurivalentna priroda. U okviru ovog kompleksa u fauni Makedonije prisutne su dve neotropske (*Ostearius melanopygius* i *Parasteatoda tepidariorum*) i jedna nearktička vrsta (*Psilochorus simoni*). Njih možemo označiti invazivnim vrstama od kojih su se neke već odavno odomaćile na ovim prostorima i šire. *Parasteatoda tepidariorum* je sinantropna vrsta.

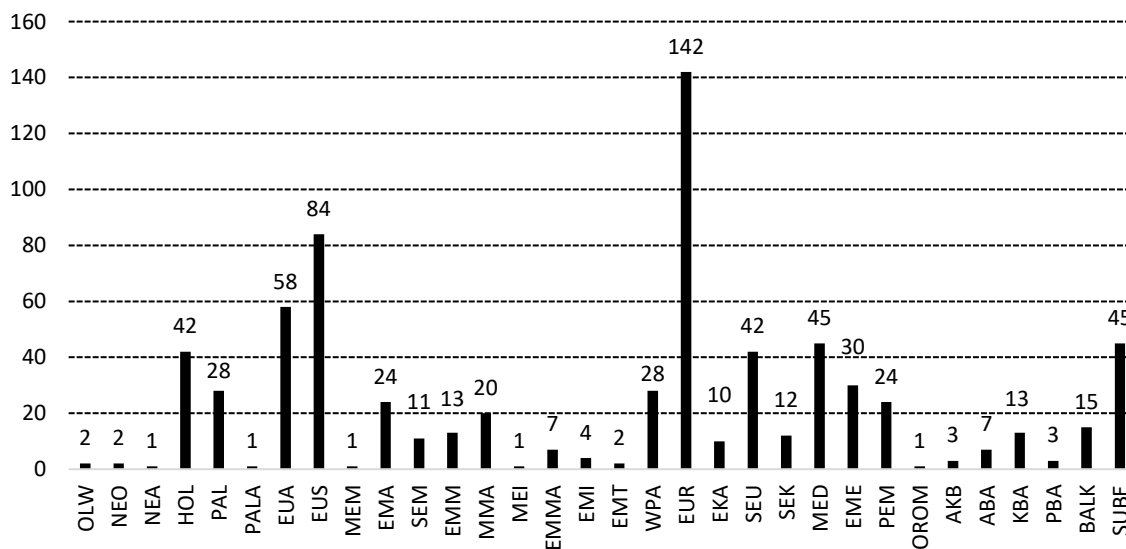
Za kosmopolitsku i sinantropnu vrstu *Pholcus phalangioides* nije jasno poreklo i primarni areal pa zbog toga nije određen njen horotip i ona nije ušla u ovu analizu.

Slika 25. Faunistički sastav familije paukova Makedonije.

Vrste *Argiope lobata* i *Neoscona subfusca* nastanjuju široke prostore koji zahvataju najveći deo Euroazije i Afrike, definisane horotipom - stari svet. Neobična distribucija ove dve vrste je najvećim delom odraz životne forme kojoj pripadaju. Ove eurivalentne vrste su prilagođene za život na izrazito kserotermnim staništima koja u kontinuitetu, istorijskom i aktuelnom, povezuju prostore na kojima su prisutne.

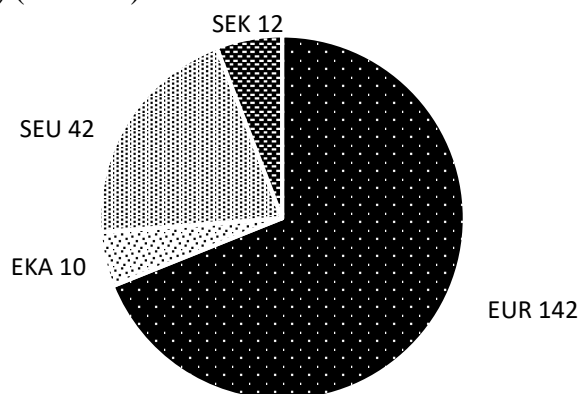
Visok je udeo vrsta (11,1%) koje pripadaju horološkim elementima koji su zastupljeni na prostorima Južne Evrope, Mediterana, Zapadne i Srednje Azije: evropsko-srednjeazijski, južnoevropsko-srednjeazijski, euromediteransko-srednjeazijski, mediteransko-srednjeazijski, mediteransko-indijski, istočnomediteransko-srednjeazijski, istočnomediteransko-iranski i istočnomediteransko-turanski (Slika 26). Ova činjenica jasno govori o bogatoj fauni kserofilnih i termofilnih paukova, aridnih terena i oblasti kakve su široko prisutne na prostorima Makedonije i u čitavom njenom okruženju. Možemo ih smatrati najmlađim elementima faune paukova Makedonije. U postglacijalu je sa istoka došlo do prodora ponto kaspjskih i eremijskih elemenata faune, u jednom relativno širokom frontu. Ti elementi u velikoj meri određuju stepski karakter današnje faune paukova Makedonije.

Slika 26. Zoogeografske karakteristike paukova Makedonije.

Obzirom na geografski položaj Makedonije, na prvi pogled iznenađujuće je visok stepen zastupljenosti evropskih (19,1%) i eurosibirskih (11,3%) horoloških elemenata. To su pojedinačno dva najzastupljenija horološka elementa u fauni paukova Makedonije. Kako na prostoru Makedonije dominiraju planine, koje zauzimaju oko dve trećine njene ukupne površine, ove brojke su potpuno razumljive i očekivane. Visoke planine su refugijumi faune koja je tokom pleistocenskih glacijalnih ciklusa prodirala sa severa. Ne treba zanemariti činjenicu da je Makedonija deo šireg refugijalnog područja, Balkanskog poluostrva, iz kog je deo faune kolonijalizovao glacijacijom devastirane evropske prostore, koju danas prepoznajemo kao evropsku. U slučaju eurosibirskih elemenata, prodrlih sa severoistoka, značajan je udeo stepskih elemenata.

Horološki kompleks evropskih vrsta kojeg čine evropski, južnoevropski, južnoevropsko-kavkaski i evropsko-kavkaski horološki elementi, broji čak 206 vrsta (27,7%). Pored spomenutog dominantnog evropskog horološkog elementa (142 vrste) značajan je udeo južnoevropskih vrsta (42) (Slika 27).

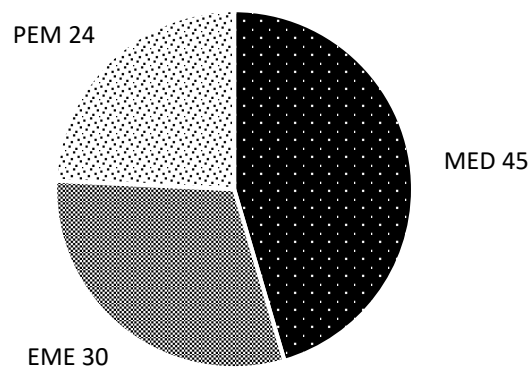

Slika 27. Zoogeografska karakteristika evropskog horološkog kompleksa.

Južnoevropske vrste su u najvećem broju (26) prisutne na najnižim nadmorskim visinama, na kserotermnim staništima i u termofilnim šumama (*Altella lucida*, *Crosbyarachne silvestris*, *Cryptodrassus hungaricus*, *Enoplognatha afrodite*, *Gonatium nemorivagum*, *Heliophanus tribulosus*, *Icius subinermis*, *Leptodrassus albidus*, *Leptorchestes berolinensis*, *Leviellus thorelli*, *Neoscona byzanthina*, *Ozyptila confluens*, *Pardosa italica*, *Pellenes brevis*, *Philodromus pinetorum*, *Phrurolithus nigrinus*, *P. szilyi*, *Sagana rutilans*, *Sauron rayi*, *Titanoeca flavicoma*, *T. tristis*, *Walckenaeria stylifrons*, *Zelotes erebeus*, *Z. metellus*, *Z. tenuis* i *Zora pardalis*), dok se u manjem delu (8) sreću se u subalpskim i alpskim predelima visokih planina (*Calositticus atricapillus*, *Erigonoplus simplex*, *Kratochviliella bicapitata*, *Lepthyphantes notabilis*, *Minicia candida*, *Pardosa blanda*, *P. cribrata* i *Zelotes talpinus*). Preostale vrste ovog horotipa (8), su eurivalentne prisutne na različitim staništima, sa širokom vertikalnom distribucijom (*Araneus circe*, *Drassyllus villicus*, *Euophrys rufibarbis*, *Heliophanus melinus*, *H. simplex*, *Megalepthyphantes collinus*, *Tegenaria hasperi* i *Theridion betteni*).

Manji udeo južnoevropsko-kavkaskih (1,6%) i evropsko-kavkaskih vrsta (1,3%) više ukazuje na elemente južnoevropske, evropske i istočnomediterranske faune koja je prodrla u prostore Kavkaza nego na njihov reliktni karakter.

Horološki kompleks mediteranskih vrsta kojeg čine mediteranski, istočnomediteranski i pontsko-istočnomediteranski horotip, sa 99 vrsta (13,3%), odraz je položaja Makedonije i njenoj izloženosti uticajima sa juga i jugoistoka (Slika 28). U ovom kompleksu dominiraju mediteranske vrste (6,1%). Međutim istočno mediteranske (4%) i pontsko-istočno mediteranske vrste (3,2%) zajedno su brojnije i odraz su pozicije Makedonije u odnosu na Mediteran. Iz kompleksa mediteranskih vrsta, značajni su nalazi pet vrsta *Anagraphis ochracea*, *Argyrodes argyrodes*, *Maimuna vestita*, *Olios argelasius* i *Phoroncidia paradoxa* čiji se rodovi ovde po prvi put navode za faunu Makedonije. Ovo samo ilustruje veliku neistraženost stepskih i polupustinjskih predela Makedonije, odakle se ubuduće mogu očekivati novi vredni nalazi.

Slika 28. Zoogeografska karakteristika mediteranskog horološkog kompleksa.

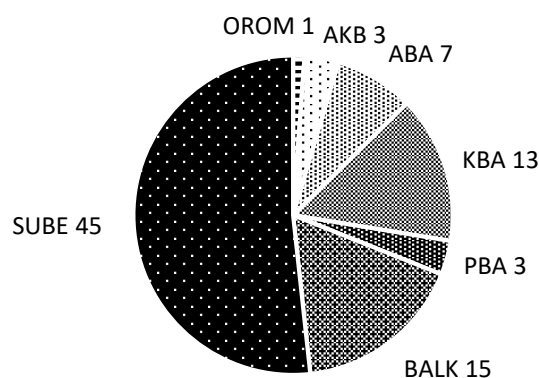
Kompleks endemskih vrsta čini sedam horotipova, oro-mediteranski, alpsko-karpatobalkanski, alpsko-balkanski, karpatobalkanski, panonsko-balkanski, balkanski i endemiti užeg područja, sa 87 vrsta (11,7%) (Slika 29).

Oro-mediteranski horotip zastupljen je sa jednom vrstom - *Pardosa cavannae*. Vrsta je opisana sa vrha Monte Amaro (2739 m n.m) planine Maiella u pokrajini Abruzzo u Italiji. Postoji još jedan podatak iz Albanije, baziran na starom muzejskom materijalu gde tačan lokalitet nije naveden (Blerina i Jäger, 2013). Imajući u vidu da vrsta naseljava alpske zone krečnjačkih planina, verovatno se podatak iz Albanije odnosi na Prokletije. Podatak iz alpske zone planine Korab (2382 m n.m.) u severozapadnoj Makedoniji nagoveštava da vrsta ima šire rasprostranjenje u visokim planinama Balkanskog poluostrva.

Alpsko-Karpatobalkanski horotip broji tri vrste (*Pardosa nigra*, *Talavera monticola* i *Zelotes similis*). Na Balkanskom poluostrvu *Pardosa nigra* je poznata samo iz sublapskih i alpskih zona (1650-2495 m n.m) visokih planina Makedonije i Bugarske. U Makedoniji je ova vrsta do sada registrovana samo na Šar planini, a u Bugarskoj na planinama Rila i Pirin. Izolovana distribucija u alpskim zonama visokih planina Balkana, sugerise njen reliktni karakter. *Zelotes similis* je šire rasprostranjen na Balkanu (Hrvatska, Srbija, Albanija, Makedonija, Bugarska, Grčka) i osim alpskih zona može se naći i na nižim nadmorskim visinama (1400-2350 m n.m.). U Makedoniji vrsta je registrovana na planinama Galičica, Osogovo i Šara. Za razliku od predhodne dve vrste, *Talavera monticola* u Makedoniji preferira toplije habitate i javlja se u submediteranskom pojasu (240-940 m n.m).

Alpsko-Balkanski horotip je zastupljen sa 7 vrsta (*Agyneta resslii*, *Araeoncus anguineus*, *Bolyphantes kolosvaryi*, *Pardosa mixta*, *Zelotes oblongus*, *Xysticus macedonicus* i *X. secedens*). U ovom horotipu dominantne su vrste koje se sreću u alpskim zonama visokih planina (*Agyneta resslii*, *Araeoncus anguineus*, *Pardosa mixta*, *Xysticus macedonicus* i *X. secedens*). Interesantno

za ove vrste je što skoro sve imaju visoku ekološku valencu i veoma visok dijapazon vertikalne distribucije, osim vrste *Xysticus secedens*. Do nedavno, vrsta *X. secedens* smatrana je endemom Alpa. Nalazi iz Makedonije sa Pelistera i Šare (2000-2650 m n.m.) su jedini nalazi ove vrste na Balkanu, i pomeraju njenu distribuciju na jug za više od 1000 km. Kako je Balkansko poluostrvo u velikom delu neistraženo, posebno njegove alpske zone najviših planina, moguće je očekivati ovu vrsta i u drugim delovima Balkana. Vrsta je glacijalni relik. Slično kao i kod predhodne vrste, *Agyneta ressi* pored Alpa, nedavno je registrovana u Grčkoj (0-360 m n.m.) (Buchholz, 2013) i u Makedoniji (700-2754 m n.m.) (Komnenov, 2017). Nalaz iz Makedonije je značajan iz nekoliko razloga. Osim nižih nadmorskih visina, kao i u Grčkoj, vrsta je u Makedoniji konstatovana i u alpskoj zoni, što je u saglasnosti sa njenom trenutnom ekološkom klasifikacijom. Ručnim sakupljanjem u alpskoj zoni, najčešće se sakupe pojedinačni primerci. Međutim, upotrebom motornog usisivača, na lokalitetu Bakardan (2513 m n.m.), sakupio sam sedamnaest mužjaka i jedanaest ženki. Isti je slučaj sa planinskim vrstama *Araeoncus anguineus*, *Bolyphantes kolosvaryi*, *Pardosa mixta* i *Xysticus macedonicus*, koje su osim Alpa trenutno poznate samo sa planina istočnog i centralnog dela Balkanskog poluostrva.

Slika 29. Zoogeografska karakteristika horološkog kompleksa endemskih vrsta.

Karpato-Balkanski hortip je zastupljen sa trinaest vrsta: *Amaurobius pallidus*, *Asthenargus braccianus*, *Cheiracanthium macedonicum*, *Gonatium orientale*, *Harpactea saeva*, *Incestophantes annulatus*, *Inermocoelotes falciger*, *I. karlinskii*, *Lessertinella carpatica*, *Palliduphantes pillichi*, *Pelecopsis loksai*, *Pardosa nebulosa* i *Robertus frivaldszkyi*. Upadljivo je veće učešće vrsta ovog horotipa u odnosu alpsko-balkanski. To jasno implicira da je udeo karpatskih elemenata u glacijalnoj fauni Makedonije bio veći. Jedan od najznačajnijih nalaza vezan za ovaj horotip predstavlja nalaz vrste *Lessertinella carpatica*. Osim Karpata u Slovačkoj i Rumuniji, ova vrsta je registrovana još na Osogovskim planinama u Makedoniji. Vrsta je nađena samo na jednom lokalitetu pomoću klopki, što govori da se radi o veoma retkoj vrsti, glacijalnom reliktu. Takođe značajan je nalaz vrste *Incestophantes annulatus*. Ona predstavlja glacijalni relik, koja se osim subalpskih i alpskih zona Karpata, sačuvala u alpskom pojasu planina Rila i Šara na Balkanskom poluostrvu. Najverovatnije da vrsta naseljava i ostala alpska područja visokih planina Balkana.

Panonsko-Balkanski horotip zastupljen je sa tri vrste: *Alopecosa mariae*, *Dysdera dubrovinnii* i *Mesiotelus annulipes*. Zbog sporadičnih nalaza i malog broja publikovanih podataka, ove vrste su taksonomski još uvek slabo poznate. Neobična je zastupljenost ovog horotipa u fauni Makedonije. Moguće je da će dalja istraživanja ukazati na drugačije distribucije ovih vrsta u odnosu na trenutno poznate.

U Balkanski horotip ulazi petnaest vrsta: *Centromerus lakatnikensis*, *Cybaeus balkanus*, *Dysdera granulata*, *Histopona laeta*, *Hoplopholcus forskali*, *Lepthyphantes centromeroides*, *Ozyptila balcanica*, *Palliduphantes byzantinus*, *P. trnovensis*, *Tegenaria bosnica*, *Tenuiphantes*

floriana, *Zangherella relict*a, *Zodarion aculeatum*, *Z. hauseri* i *Z. ohridense*. U ovom horotipu, najznačajniji je nalaz vrste *Zangherella relict*a iz porodice Anapidae, koja je ujedno i nova familija za faunu Makedonije. Ova je vrsta do sada bila poznata samo iz Boke Kotorske u Crnoj Gori i sa juga Bugarske. Reč je o arhaičnoj familiji čiji su elementi u evropskoj fauni relikti velike starosti.

Horotip „endemiti užeg područja“ predstavljen je sa relativno velikim brojem vrsta (45): *Agraecina scupi*ensis, *Amaurobius phaeacus*, *Brachythele icterica*, *Centromerus acutidentatus*, *Dasumia kusceri*, *Diplocephalus* sp., *Drassyllus villicoides*, *Dysdera halkidikii*, *D. pectinata*, *Dysderocrates storkani*, *Gonatium strugaense*, *Harpactea bulgarica*, *H. mariae*, *H. nausicaae*, *H. samuili*, *Harpactea* sp., *H. srednagora*, *Heriaeus zhalosni*, *Histopona hauseri*, *H. kurkai*, *H. myops*, *Histopona* sp., *H. vignai*, *Hypomma brevitibiale*, *Inermocoelotes deltshevi*, *I. kulczynskii*, *I. melovskii*, *Lepthyphantes magnesia*e, Linyphiidae gen.? n. sp., *Mansuphantes rectilamellus*, *Nomis*a *levyi*, *Pachygnatha clerckoides*, *Pardosa drens*kii, *P. tasevi*, *Philodromus hadzii*, *P. pelagonus*, *Porrhomma* sp., *Tegenaria regispyrrhi*, *T. rilaensis*, *Troglohyphantes draconis*, *T. inermis*, *T. kratochvili*, *Typhochrestus penevi*, *Xysticus tenebrosus ochridensis* i *Zora prespaensis*.

Zbog sporadičnih nalaza i malog broja publikovanih podataka, deset vrsta je taksonomski još uvek nedovoljno poznato: *Amaurobius phaeacus*, *Brachythele icterica*, *Dasumia kusceri*, *Drassyllus villicoides*, *Dysderocrates storkani*, *Histopona myops*, *H. vignai*, *Lepthyphantes magnesia*e, *Nomis*a *levyi* i *Tegenaria regispyrrhi*. Stoga je njihovo mesto u ovoj analizi treba uzet sa izvesnom dozom rezerve.

Vrsta *Amaurobius phaeacus*, osim sa tipskog lokaliteta u zapadnoj Grčkoj, ostrvo Krf, registrovana je u Albaniji i u zapadnoj Makedoniji, u termofilnim šumama nižih nadmorskih visina (750 m) na Šar planini.

Vrsta *Brachythele icterica* je endem južnog dela Balkana (Grčke), koja je dolinom reke Vardar prodrla u Makedoniju na sever do Skoplja.

Distribucija vrste *Dasumia kusceri* je disjunktna, zahvata delove severne Makedonije (planine Šara i Osogovo) i zapadne Bugarsku (planina Osogovo). Za očekivati je da vrsta naseljava i druge više planinske masive ovog prostora.

Slično kao i kod *B. icterica*, vrsta *Drassyllus villicoides*, endem južnog Balkana (Grčke), preko doline reke Vardar prodire u Makedoniju, njene najjužnije delove.

Trenutno poznata distribucija vrste *Dysderocrates storkani* zahvata severozapadnu Makedoniju i zapadnu Srbiju. Međutim, sve govori da ova vrsta ima veoma usku distribuciju ograničenu na planine severozapadne Makedonije i susednih graničnih država.

Vrste *Histopona myops* i *H. vignai* pokazuju sličnu distribuciju. Rasprostranjene su u južnoj Albaniji, zapadnoj Makedoniji, centralnoj i severnoj Grčkoj. Obe vrste u Makedoniji preferiraju termofilne šume na nižim nadmorskim visinama.

Vrsta *Lepthyphantes magnesia*e je rasprostranjena u južnoj Grčkoj, južnoj Albaniji i zapadnoj Makedoniji. U Makedoniji je vrsta za sada konstatovana samo u ulaznim delovima pećina, što sugerira da se radi o troglofilnoj vrsti koja se osim ulaznih delova pećina može naći i izvan njih, kao što su nalazi u Albaniji i Grčkoj.

Vrsta *Nomis*a *levyi*, osim sa tipskog lokaliteta u južnoj Grčkoj, poznata je još iz zapadne Makedonije, u blizini Demir Hisara. Vrsta je endem južnog Balkana koja je u Makedoniju prodrla dolinom reke Vardar, pa je za očekivati njene šire prisustvo u centralnim delovima Makedonije.

Poznata distribucija vrste *Tegenaria regispyrrhi* je koncentrisana u severnoj i zapadnoj Grčkoj, zapadnoj Makedoniji i jugozapadnoj Bugarskoj. Nalaz iz Varne na severoistoku Bugarske je upitan jer odstupa od gore navedene distribucije.

Šest vrsta ima užu distribuciju koja zahvata prostore severoistočne Makedonije (Osogovske planine) i jugozapadne Bugarske: *Inermocoelotes deltshevi*, *I. kulczynskii*,

Harpactea bulgarica, *H. srednagora*, *Mansuphantes rectilamellus* i *Tegenaria rilaensis*. To su planinske vrste koje se sreću na različnim staništima, kao što su kserofitni brdski pašnjaci, bukove šume i subalpski pašnjaci. Vrsta *Harpactea samuili* registrovana je u severnoj Makedoniji (Skoplje) i jugozapadnoj Bugarskoj i pokazuje sličnu distribuciju kao predhodnih šest vrsta.

Vrsta *Pachygnatha clerckoides* pokazuje nešto širu distribuciju u odnosu na prethodne i rasprostranjena je na većoj teritoriji Makedonije i Bugarske. Vrsta je vezana za specifična, jako vlažna staništa duž reka i u močvarama nižih nadmorskih visina.

Tri vrste pokazuju širu distribuciju u odnosu na predhodnih osam vrsta. Registrovane su na prostorima Makedonije, Bugarske i Grčke. Vrsta *Pardosa drenska* se najčešće sreće na vrhovima planina subalpskih i alpskih zona (2100-2500 m n.m.) zapadne Bugarske, severne Makedonije i severne Grčke. Za razliku od nje, vrsta *Pardosa tasevi* preferira nešto niže nadmorske visine (1200-1900 m n.m.) i može se naći na vlažnijim habitatima, pored subalpskih potoka, vlažnih pašnjaka i sl. Vrsta *Dysdera pectinata* preferira termofilne šume na nižim nadmorskim visinama (600-1127 m n.m.) i rasprostranjena je na planinama Galičici, Osogovu (makedonski i bugarski deo) i planinama zapadne Grčke.

Tri vrste, *Harpactea nausicaae*, *Heriades zhalosni* i *Histopona hauseri* su trenutno poznate samo iz zapadne Makedonije i zapadne Grčke. Za očekivati je da ove vrste budu konstatovane i u Albaniji.

Vrsta *Dysdera halkidikii* poznata je samo iz severoistočne Grčke i severoistočne Makedonije. U Makedoniji je vrsta registrovana jedino na izrazito kserotermnom staništu, na jednom lokalitetu na Osogovskim planinama. Ova je vrsta iz regiona Halkidiki u Grčkoj, prodrla u Makedoniju kroz dolinu reke Vardar. Zato je moguće očekivati njeno prisustvo i na drugim lokalitetima u Makedoniji.

U okviru horotipa „endemiti užeg područja“, trinaest taksona su stenoendemit, koji se sreću isključivo na teritoriji Makedonije: *Agraecina scupiensis*, *Gonatium strugaense*, *Harpactea mariae*, *Hypomma brevitibiale*, *Inermocoelotes melovskii*, *Philodromus hadzii*, *P. pelagonus*, *Troglohyphantes draconis*, *T. inermis*, *T. kratochvili*, *Typhochrestus penevi*, *Xysticus tenebrosus ochridensis* i *Zora prespaensis*.

Pet makedonskih stenoendemita su problematičnog taksonomskog statusa (*Gonatium strugaense*, *Philodromus hadzii*, *P. pelagonus*, *Xysticus tenebrosus ochridensis*, *Zora prespaensis*), čija je revizija nemoguća zbog nepoznate sudbine holotipova.

Vrsta *Gonatium strugaense* je poznat iz okoline Struge u jugozapadnoj Makedoniju.

Vrste *Philodromus hadzii* i *P. pelagonus* su opisane sa planine Nidže u južnom delu Makedonije. Tačna lokacija tipskih lokaliteta, kao i habitati u kojima su obe vrste sakupljene nisu navedeni u originalnom radu (Šilhavý, 1944).

Xysticus tenebrosus ochridensis je poznata samo sa tipskog lokaliteta iz okoline Ohrida.

Distribucija vrste *Zora prespaensis* je lokalizovana na vlažna staništa okoline Prespanskog jezera u jugozapadnoj Makedoniji. Verovatno je prisutna i u susednim regionima.

Drugih pet makedonskih endemita su osim sa tipskih konstatovane i na nekim drugim lokalitetima u Makedoniji (*Agraecina scupiensis*, *Harpactea mariae*, *Troglohyphantes draconis*, *T. inermis*, *T. kratochvili*) i imaju nešto šire rasprostranjenje.

Vrsta *Agraecina scupiensis* osim sa tipskog lokaliteta, Skoplja, konstatovana je i u Pelagoniji. Verovatno je šire rasprostranjena u Makedoniji i u širem okruženju.

Vrsta *Harpactea mariae* je do sada poznata sa kserotermnih staništa kod sela Beli na obroncima Osogovskih planina i u Pelagonijskoj ravnici.

Sve tri vrste roda *Troglohyphantes*, *T. draconis*, *T. inermis* i *T. kratochvili* su opisane iz pećina u zapadnoj Makedoniji. Vrsta *T. draconis* je stenoendemit, poznata samo sa tipskog lokaliteta, pećine Zmejovice na obroncima planine Dautice. Vrsta *T. inermis* je pored pećina na

planini Bistri, registrovana i u pećini Vrelo u Matki kod Skoplja. Vrsta *T. kratochvili* je poznata iz zapadne i istočne Makedonije.

Tri naredne vrste su stenoendemiti (*Hypomma brevitibiale*, *Inermocoelotes melovskii*, *Typhochrestus penevi*) poznati samo sa tipskih lokaliteta.

Distribucija vrste *Hypomma brevitibiale* zahvata priobalne vlažna staništa Ohridskog jezera. Sasvim moguće je da se vrsta može naći na sličnim habitatima u drugim delovima Makedonije i u susjednim područjima.

Vrsta *Typhochrestus penevi* je poznata samo sa tipskog lokaliteta kod sela Beli. Kako vrsta preferira izrazito kserotermna staništa, moguće je da se vrsta može naći i na drugim sličnim lokalitetima duž doline reke Vardar.

Za razliku od predhodne dve vrste, *Inermocoelotes melovskii* je tipično planinska vrsta rasprostranjena pretežno u subalpskim zonama visokih planina severozapadne Makedonije. Za očekivati je da se vrsta može naći i u susjednim regionima.

Pet taksona, *Diplocephalus* sp., *Harpactea* sp., *Histocona* sp., *Linyphiidae* gen.? n. sp. i *Porrhomma* sp. su novi za nauku. Sve su stenoendemiti, poznate samo sa po jednog lokaliteta pretežno zapadnih delova Makedonije. *Linyphiidae* gen.? n. sp. je poznata sa jednog lokaliteta bukove šume severoistočne Makedonije. *Harpactea* sp. je poznata samo sa jednog lokaliteta krajnjeg juga Makedonije (Dojran).

Endemične vrste poznate samo iz Makedonije su rasprostranjene u različitim tipovima staništa, kao što su kserotermna (*Agraecina scupiensis*, *Harpactea mariae*, *Typhochrestus penevi*), izrazito higrofilna (*Gonatium strugaense*, *Hypomma brevitibiale*), subalpskih pašnjaka i bukovih šuma (*Inermocoelotes melovskii*) i pećina (*Troglohyphantes draconis*, *T. inermis*, *T. kratochvili*).

Od ukupnog broja (742) registrovanih vrsta, za jedanaest nisam mogao precizno da odredim taksonomski status. To su vrste sa nejasnom i problematičnom taksonomijom za čiju konačnu identifikaciju potrebna su dodatna istraživanja. Zbog toga nisam mogao da odredim horološku pripadnost za: *Brachythele* sp., *Centromerus* sp. 1, *Centromerus* sp. 2, *Centromerus* sp. 3, *Dipoena* sp. 1, *Dipoena* sp. 2, *Eresus* sp., *Parasyrisca* sp., *Sibianor* sp., *Synaphris* sp. i *Titanoeca* sp. Za deset vrsta takođe nisam mogao odrediti horološku pripadnost, zbog nedovoljne proučenosti tih vrsta u smislu distribucije: *Aelurillus deltshevi*, *A. laniger*, *A. m-nigrum*, *Cheiracanthium ienisteani*, *Eresus kollari*, *Pardosa albatula*, *Pholcus phalangioides*, *Psilochorus simoni*, *Spermophora senoculata* i *Xysticus tenebrosus*.

Od ukupnog broj vrsta horotipa „endemiti užeg područja“ (45), više od polovine su rasprostranjene u zapadnoj Makedoniji (23): *Agraecina scupiensis*, *Amaurobius phaeacus*, *Diplocephalus* sp., *Dysdera pectinata*, *Dysderocrates storkani*, *Gonatium strugaense*, *Harpactea nausicaae*, *Heriaeus zhalosni*, *Histocona hauseri*, *H. kurkai*, *H. myops*, *Histocona* sp., *H. vignai*, *Hypomma brevitibiale*, *Inermocoelotes melovskii*, *Lepthyphantes magnesiae*, *Nomisia levyi*, *Pardosa drenskii*, *Porrhomma* sp., *Tegenaria regispyrri*, *Troglohyphantes draconis* i *T. inermis*. Od njih četiri vrste su za sada registrovane isključivo iz pećina: *Diplocephalus* sp., *Histocona* sp., *Lepthyphantes magnesiae* i *Porrhomma* sp. Vrste *Gonatium strugaense*, *Hypomma brevitibiale* i *Zora prespaensis* su za sada poznate samo iz jugozapadne Makedonije, gde naseljavaju vlažna staništa pored jezera.

Tri planinske vrste, *Dasumia kusceri*, *Pardosa tasevi* i *Troglohyphantes kratochvili* su distribuirane u severnoj Makedoniji. Moguća je njihova šira distribucija u Makedoniji.

Sedam vrsta, *Harpactea bulgarica*, *H. srednagora*, *Inermocoelotes deltshevi*, *I. kulczynskii*, *Linyphiidae* gen.? n. sp., *Mansuphantes rectilamellus* i *Tegenaria rilaensis* i su distribuirane u severoistočnoj Makedoniji. Radi se o planinskim vrstama koje se sreću pretežno u bukovim šumama i subalpskim pašnjacima.

Distribucija pet vrsta, *Brachythele icterica*, *Drassyllus villicoides*, *Dysdera halkidikii*, *Harpactea mariae* i *Typhochrestus penevi*, je ograničena dolinom reke Vardar. Vrste

Brachythele icterica, *Drassyllus villicoides* i *Dysdera halkidikii* su iz južne Grčke, dolinom reke Vardar prodrle u Makedoniju. Nalaz vrste *Harpactea mariae* u Pelagoniskoj ravnici, ukazuje na moguću širu distribuciju u Makedoniji i okruženju. Svih pet vrsta preferiraju izrazito kserotermna staništa malih nadmorskih visina.

U južnom delu Makedonije su distribuirana četiri taksona, *Harpactea* sp., *Philodromus hadzii*, *P. pelagonus* i *Xysticus tenebrosus ochridensis*. Osim nove vrste *Harpactea* sp., taksonomski statusi ostalih taksona su problematični.

Zapadna Makedonija je region sa najbogatijom faunom paukova. Iz zapadne Makedonije su zabeležane čak 23 vrste, endemita užeg područja, što govori o velikoj važnosti ovog regiona kao refugijuma i prostora u kojem su se intenzivno odvijali procesi specijacije. Istočna Makedonija, različitom geomorfologijom i staništima koja su pretežno kserotermna, sa sedam registrovanih endemita užeg područja, je znatno siromašnija endemičnom faunom paukova u odnosu na zapadnu Makedoniju.

Na bazi ove studije faunu paukova Makedonije možemo smatrati zadovoljavajuće istraženom, ali svakako ne i definitivno. Na Balkanu se to trenutno može konstatovati još samo za prostore Bugarske (Deltšev i Blagoev, 2001) i Grčke (Bosmans i Chatzaki 2005).

7. ZAKLJUČCI

Kao rezultat kritičke analize 56 radova objavljenih u periodu od 1907. do 2018. godine koji tretiraju faunu paukova Makedonije, revizije osam muzejskih zbirki i sopstvenih rezultata tridesetogodišnjih istraživanja, na teritoriji Republike Makedonije, registrovane su ukupno 742 vrste paukova iz 40 familija: Atypidae – 3, Nemesiidae – 2, Filistatidae – 2, Scytodidae – 1, Pholcidae – 6, Segestriidae – 2, Dysderidae – 15, Mimetidae – 4, Eresidae – 3, Oecobiidae – 2, Uloboridae – 1, Nesticidae – 2, Theridiidae – 59, Anapidae – 1, Synsphyridae – 1, Linyphiidae – 166, Tetragnathidae – 12, Araneidae – 47, Lycosidae – 63, Pisauridae – 4, Oxyopidae – 5, Miturgidae – 7, Agelenidae – 27, Cybaeidae – 2, Hahniidae – 5, Dictynidae – 14, Amaurobiidae – 4, Titanoeidae – 6, Cheiracanthiidae – 8, Anyphaenidae – 2, Liocranidae – 11, Clubionidae – 15, Trachelidae – 2, Phrurolithidae – 5, Zodariidae – 6, Gnaphosidae – 74, Sparassidae – 3, Philodromidae – 25, Thomisidae – 49, Salticidae – 76.

Od posebnog značaja su pet taksona, *Diplocephalus* sp., *Harpactea* sp., *Histoipona* sp., Linyphiidae gen.? n. sp i *Porrhomma* sp. koji predstavljaju nove taksona do sada nepoznate u nauci.

Dve vrste, *Gnaphosa rufula* i *Neoscona byzantina*, su po prvi put zabeležene za faunu Balkanskog poluostrva.

Nalazom vrste *Zantherella relicta* familija Anapidae je po prvi put registrovana u fauni Makedonije. Vrsta je do sada bila poznata samo iz Boke Kotorske u Crnoj Gori i sa juga Bugarske. Reč je o arhaičnoj familiji čiji su elementi u evropskoj fauni relikti velike starosti.

Za faunu Makedonije je po prvi put zabeleženo 62 taksona: *Aculepeira carbonaria*, *Agraecina lineata*, *Anyphaena sabina*, *Aphantaulax trifasciata*, *Argyrodes argyrodes*, *Berlandina plumalis*, *Brommella falcigera*, *Centromerus incilium*, *Clubiona caerulescens*, *C. frutetorum*, *C. phragmitis*, *C. trivialis*, *Cyclosa algerica*, *Dipoena braccata*, *D. erythropus*, *Dolomedes plantarius*, *Drassyllus villicoides*, *Eresus walckenaeri*, *Erigonoplus simplex*, *Ero furcata*, *Euryopis saukeya*, *Gibbaranea gibbosa*, *Gnaphosa muscorum*, *Gnathonarium dentatum*, *Heriaeus simoni*, *Hypsosinga sanguinea*, *Kryptonesticus eremita*, *Lathys heterophthalma*, *Lepthyphantes magnesia*, *Leptodrassex memorialis*, *Mesiotelus annulipes*, *Moebelia penicillata*, *Neon valentulus*, *Neriene furtiva*, *Nomisia levyi*, *N. ripariensis*, *Oecobius maculatus*, *Olios argelasius*, *Ostearius melanopygius*, *Oxyopes globifer*, *Pardosa cavanna*, *P. italica*, *Pellenes flavipalpis*, *Philodromus marmoratus*, *P. pinetorum*, *Phoroncidia paradoxa*, *Pisaura novicia*, *Pulchellodromus pulchellus*, *Saaristoa firma*, *Silometopus bonessi*, *Synageles scutigera*, *Tegenaria bosnica*, *T. nigrita*, *Theridion hemerobium*, *Trachelas minor*, *Trachyzelotes huberti*, *Trichoncus auritus*, *Walckenaeria mitrata*, *Zantherella relicta*, *Zelotes harmeron*, *Z. metellus* i *Z. prishutovae*.

Revizijom publikovanih podataka, ustanovljeno je da je 179 vrsta pogrešno identifikovano i navedeno za faunu Makedonije.

Revidirane su kolekcije muzejskih zbirki iz osam prirodnjačkih muzeja u Evropi: Nacionalni muzej u Pragu, Češka; Kraljevski belgijski institut prirodnih nauka, Brisel, Belgija; Prirodnjački muzej u Beču, Austrija; Prirodnjački muzej Slovenije; Prirodnjački muzej u Beogradu, Srbija; Prirodnjački muzej u Sofiji, Bugarska; Prirodnjački muzej u Podgorici, Crna Gora; Prirodnjački muzej Makedonije.

U analizi faune paukova Makedonije prepoznata su čak 32 različita horološka elementa kao odraz geografskog položaja Makedonije i različitih glacijalnih i post-glacijalnih puteva kolonizacije i rekolonizacije faune. Svi horološki elementi su svrstani u četiri horološka kompleksa: šire rasprostranjene, evropske, mediteranske i endemske vrste.

Dominantni udeo taksona (44,3%) koji pripadaju kompleksu široko rasprostranjenih vrsta, rezultat je velike vagilnosti araneomorfni paukova u juvenilnom stadijumu (baloning) i njihova preovlađujuća eurivalentna priroda.

Visok stepen zastupljenosti evropskih (19,1%) i eurosibirskih (11,3%) horoloških elemenata, kao dva pojedinačno najzastupljenija u fauni paukova Makedonije, rezultat su činjenice da reljefom Makedonije, sa dve trećine površine, dominiraju planine. Makedonija je deo šireg refugijalnog Balkanskog područja, čije su visoke planine refugijumi faune koja je tokom pleistocenskih glacijalnih ciklusa prodirala sa severa i sa kog je deo faune kolonizovao glacijacijom devastirane evropske prostore, koju danas prepoznajemo kao evropsku faunu. U slučaju eurosibirskih elemenata, prodrlih sa severoistoka, značajan je udeo stepskih elemenata.

Visok je udeo vrsta (11,1%) koje pripadaju horološkim elementima koji su zastupljeni na prostorima Južne Evrope, Mediterana, Zapadne i Srednje Azije govori o bogatoj fauni paukova kserofilnih, termofilnih i aridnih terena, oblasti kakve su široko prisutne na prostorima Makedonije i u čitavom njenom okruženju. Ovu grupu vrsta, zasigurno ih možemo smatrati najmlađim elementima faune paukova Makedonije.

Značajan je udeo južnoevropskih vrsta (42), koje su u najvećim broju (26) prisutne na najnižim nadmorskim visinama, na otvorenim kserotermnim staništima i u termofilnim šumama.

U postglacijalu je sa istoka došlo do prodora pontsko-kaspijskih i eremijskih elemenata faune, u jednom relativno širokom frontu. Ti elementi u velikoj meri upućuju na stepski karakter današnje faune paukova Makedonije.

Horološki kompleks mediteranskih vrsta kojeg čine mediteranski, istočnomediteranski i pontsko-istočnomediteranski horotip, sa 99 vrsta (13,3%), odraz je položaja Makedonije i njene izloženosti faunističkim uticajima sa juga i jugoistoka. U ovom kompleksu dominiraju mediteranske vrste (6,1%). Međutim, istočno mediteranske (4%) i pontsko-istočno mediteranske vrste (3,2%) zajedno su brojnije, što predstavlja odraz pozicije Makedonije u odnosu na Mediteran. Iz kompleksa mediteranskih vrsta, značajni su nalazi pet vrsta *Anagraphis ochracea*, *Argyrodes argyrodes*, *Maimuna vestita*, *Olios argelasius* i *Phoroncidia paradoxa* čiji se rodovi po prvi put navode za faunu Makedonije.

Kompleks endemskih vrsta čini sedam horotipova, oro-mediteranski, alpsko-karpatobalkanski, alpsko-balkanski, karpatobalkanski, panonsko-balkanski, balkanski i endemiti užeg područja, sa 87 vrsta (11,7%).

Karpatobalkanski horotip je zastupljen sa trinaest dok je alpsko-balkanski predstavljen sa sedam vrsta, što jasno implicira da je udeo karpatskih elemenata u glacijalnoj fauni Makedonije bio veći.

Balkanskom horotipu pripada 15 vrsta: *Centromerus lakatnikensis*, *Cybaeus balkanus*, *Dysdera granulata*, *Histopona laeta*, *Hoplopholcus forskali*, *Lepthyphantes centromeroides*,

Ozyptila balcanica, *Palliduphantes byzantinus*, *P. trnovensis*, *Tegenaria bosnica*, *Tenuiphantes floriana*, *Zangherella relictata*, *Zodarion aculeatum*, *Z. hauseri* i *Z. ohridense*. Među taksoniuma ovog horotipa, najznačajniji je nalaz vrste *Zangherella relictata* iz porodice Anapidae, koja je ujedno i nova familija za faunu Makedonije.

U okviru horološkog kompleksa "endemi", horotip „endemiti užeg područja“ predstavljen je sa relativno velikim brojem od 45 vrsta.

Sedam vrsta ima užu distribuciju koja zahvata prostore severne i severoistočne Makedonije i jugozapadne Bugarske, vrste sa različitim tipovima planinskih staništa, od kserofilnih brdskih pašnjaka, bukovih šuma i subalpijskih pašnjaka. Sedam taksona, *Harpactea bulgarica*, *H. srednagora*, *Inermocoelotes deltshevi*, *I. kulczynskii*, Linyphiidae gen.? n. sp., *Mansuphantes rectilamellus* i *Tegenaria rilaensis* i su distribuirane u severoistočnoj Makedoniji. Radi se o planinskim vrstama koje se sreću pretežno u bukovim šumama i na subalpijskim pašnjacima.

U južnom delu Makedonije su distribuirana četiri taksona, *Harpactea* sp., *Philodromus hadzii*, *P. pelagonus* i *Xysticus tenebrosus ochridensis*. Distribucija pet vrsta, *Brachythele icterica*, *Drassyllus villicoides*, *Dysdera halkidikii*, *Harpactea mariae* i *Typhochrestus penevi*, je ograničena dolinom reke Vardar, na izrazito kserotermnim staništima malih nadmorskih visina.

U kompleksu "endemi", osamnaest taksona su stenoendemi, koji se sreću isključivo na teritoriji Makedonije: *Agraecina scupiensis*, *Gonatium strugaense*, *Harpactea mariae*, *Hypomma brevitibiale*, *Inermocoelotes melovskii*, *Philodromus hadzii*, *P. pelagonus*, *Troglohyphantes draconis*, *T. inermis*, *T. kratochvili*, *Typhochrestus penevi*, *Xysticus tenebrosus ochridensis* i *Zora prespaensis*) i pet: *Diplocephalus* sp., *Harpactea* sp., *Histocona* sp., Linyphiidae gen.? n. sp i *Porrhomma* sp. koji predstavljaju nove taksoni za nauku. Taksoni koji su novi za nauku su stenoendemi, poznati samo sa po jednog lokaliteta pretežno iz zapadnih delova Makedonije.

Zapadna Makedonija je region sa najbogatijom faunom paukova. Na ovom području su zabeležane čak 23 vrste iz grupe endemita užeg područja, što govori o velikoj važnosti ovog regiona kao refugijuma i prostora u kojem su se intenzivno odvijali procesi specijacije. Istočna Makedonija, različitom geomorfologijom i staništima koja su pretežno kserotermna, sa sedam registrovanih endemita užeg područja, je znatno siromašnija endemičnom faunom paukova u odnosu na zapadnu Makedoniju.

Ova studija faune paukova Makedonije, je jedna od najdetaljnije proučenih u regionu i šire. Međutim, faunu paukova Makedonije ne možemo smatrati u potpunosti istraženom, posebno ako se u obzir uzmu svi faunistički elementi i njene prikazane osobenosti, koji su u u ovom radu prezentovani.

8. LITERATURA

- Agnarsson, I., Coddington, J.A., Kuntner, M. (2013). Systematics: Progress in the study of spider diversity and evolution. In: Penney, D. (Ed), Spider research in the 21st century: trends and perspectives. Siri Scientific Press, Manchester, pp. 58-111.
- Azarkina, G. N. & Komnenov, M. (2015). Descriptions of two new species of *Aelurillus* Simon, 1884 (Araneae, Salticidae) from the Mediterranean, with the synonymization of *A. steliosi* Dobroruka, 2002. *ZooKeys* 516: 109-122.
- Baum, J. (1930). Sur les Araignées Trouvées par Mr. Cernosvitov en Yougoslavie (1929). *Časopis Československé společnosti entomologické* 26(5-6): 101. [In Czech].
- Blagoev, G. (1999). Study of Wolf Spiders (Araneae: Lycosidae) in Shar Planina Mountain, Macedonia. Proceedings of the 1st Congress of ecologists of the Republic of Macedonia with international participation (Ohrid, 20-24 September 1998) 1: 335-353.
- Blagoev, G. (2002). Check List of Macedonian Spiders (Araneae). *Acta Zoologica Bulgarica* 54: 9-34.
- Blerina, V. & Jäger, P. (2013). Spiders (Araneae) from Albania and Kosovo in the collection of Carl Friedrich Roewer. *Arachnologische Mitteilungen* 46: 17-26.
- Bond, J.E., Garrison, N.L., Hamilton, C.A., Godwin, R.L., Hedin, M. & Agnarsson, I. (2014). Phylogenomics resolves a spider backbone phylogeny and rejects a prevailing paradigm for orb web evolution. *Current Biology* 24: 1765-1771.
- Bonnet, P. (1959). *Bibliographia araneorum*. Douladoure, Toulouse 2(5), 4231-5058.
- Bosmans, R. (1997). Revision of the genus *Zodarion* Walckenaer, 1833, part II. Western and Central Europe, including Italy (Araneae: Zodariidae). *Bulletin of the British Arachnological Society* 10(8): 265-294.
- Bosmans, R. (2014). On the identity of the genera *Anagraphis* Simon, 1893 and *Macedoniella* Drensky, 1935 with two new synonyms (Araneae: Gnaphosidae). *Arachnologische Mitteilungen* 48: 38-41.
- Bosmans, R. & Chatzaki M. (2005). A Catalogue of the spiders of Greece. A critical review of all spider species cited from Greece with their localities. *Arachnological Contributions*. *Nieuwsbrief van de Belgische arachnologische Vereniging* 20 (suppl.): 1-124.
- Brignoli, P.M. (1976). Ragni di Grecia IX. Specie nuove o interessanti delle famiglie Leptonetidae, Dysderidae, Pholcidae ed Agelenidae (Araneae). *Revue Suisse de Zoologie* 83(3): 539-578.
- Brignoli, P.M. (1977). Ragni di Grecia X. Nuovi dati sulla Grecia continentale ed insulare (Araneae). *Revue Suisse de Zoologie* 84: 937-954.
- Buchholz, S. (2013). Spider records from East Macedonia and Thrace (NE Greece). *Arachnologische Mitteilungen* 45: 45-53.
- Budja, U. (2008). Primerjava ocen vrstne pestrosti pajkov (Arachnida: Araneae) v treh gozdovih v Sloveniji [Comparison of species richness estimation of spiders (Arachnida: Araneae) in three forests in Slovenia]. Diplomski rad. Univerzitet u Ljubljani, 118 str.
- BugGuide. ©2003-2019. Spider Eye Arrangements. [citirano 12. december 2018]. <https://bugguide.net/node/view/84423>
- Chyzer, C. & Kulczyński, W. (1891). *Araneae Hungariae. Tomus I.* Academia Scientiarum Hungaricae, Budapest, 170 pp.
- Chyzer, C. & Kulczyński, W. (1894). *Araneae Hungariae. Tomus II.* Academia Scientiarum Hungaricae, Budapest, 151 pp.
- Clerck, C. (1757). *Svenska spindlar, uti sina hufvud-slägter indelte samt under några och sextio särskildte arter beskrefne och med illuminerade figurer uplyste.* Stockholmiae, 154 pp.

- Coddington, J.A. (2005). Phylogeny and Classification of Spiders. In Ubick, D., Paquin, P., Cushing, P.E. & Roth, V. (eds.) *Spiders of North America: an identification manual*, American Arachnological Society. Chapter 2, pp. 18-24.
- Coddington, J.A., Giribet, G., Harvey, M.S., Prendini, L. & Walter, D.E., (2004). Chapter 18: Arachnida. In: Cracraft, J. & Donoghue, M.J. (eds.). *Assembling the Tree of Life*. Oxford University Press.: 296-318.
- Ćurčić, B.P.M., Ćurčić, S.B., Tomić, V.T., Makarov, S.E., Boškova, T., Stojkoska, E.A. & Stanković, S.V. (2000). Further report on some leaf-litter and hypogean spiders (Araneae, Arachnida) from Macedonia. *Archives of Biological Sciences, Belgrade* 52(4): 231-234.
- Ćurčić, B.P.M., Deltšev, C., Blagoev, G.A., Ćurčić, S.B., Makarov, S.E., Mitić, B.M., Stojkoska, E. & Stanković, S. (2004). On some leaf-litter and cave-dwelling spiders (Araneae, Arachnida) from the Republic of Macedonia. *Archives of Biological Sciences, Belgrade* 56(3-4): 23P-24P.
- Deeleman-Reinhold, C. L. (1978). Revision of the cave-dwelling and related spiders of the genus *Troglohyphantes* Joseph (Linyphiidae), with special reference to the Yugoslav species. *Slovenska Akademija Znanosti in Umetnosti, Razred za Prirodoslovne Vede, Classis IV, Historia Naturalis* 23: 1-220.
- Deeleman-Reinhold, C. L. (1986). Contribution à la connaissance des *Lepthyphantes* du groupe *pallidus* (Araneae, Linyphiidae) de Yougoslavie, Grece et Chypre. *Mémoires de Biospéologie* 12(for 1985): 37-50. [published in April 1986].
- Deeleman-Reinhold, C.L. & Deeleman, P.R. (1988). Revision des Dysderinae (Araneae, Dysderidae), les espèces méditerranéennes occidentales exceptées. *Tijdschrift voor Entomologie* 131: 141-269.
- Deltšev, C. (1997). A new species of Cybaeidae: *Cybaeus balkanus* spec. nov. from the mountains of Balkan peninsula (Arachnida: Araneae). *Reichenbachia* 32: 1-4.
- Deltšev, C. (2008). Faunistic diversity and zoogeography of cave-dwelling spiders on the Balkan Peninsula. In: Makarov, S.E. & Dimitrijević R.N. (Eds.) *Advances in arachnology and developmental biology. Papers dedicated to Prof. Dr. Božidar Ćurčić*. Institute of Zoology, Belgrade: Bulgarian Academy of Sciences, Sofia; Faculty of Life Sciences, Vienna; SASA, Belgrade; UNESCO MAB Committee, Serbia. Monographs 12: 327-348.
- Deltšev, C., Blagoev, G. (2001). A critical checklist of Bulgarian spiders (Araneae). *Bulletin of the British Arachnological Society* 12: 110-138.
- Deltšev, C., Blagoev, G. & Stojkoska, E. (2000). A Contribution to the Study of the Spiders (Araneae) in Macedonia. *Archives of Biological Sciences, Belgrade* 52(3): 179-183.
- Deltšev, C., Blagoev, G., Komnenov, M. & Lazarov, S. (2016). Description of *Ozyptila balcanica* sp. n. from the Balkan Peninsula and its comparison with the closely related *O. umbraculorum* Simon, 1932 (Araneae: Thomisidae). *Acta Zoologica Bulgarica* 68(4): 483-490.
- Deltšev, C., Bosmans, R., De Spiegelare, W. & Provoost, L. (2006). *Zelotes balcanicus* sp. n., a new and widespread species from the Balkan Peninsula (Araneae, Gnaphosidae). *Revue Suisse de Zoologie* 113: 711-716.
- Deltšev, C. & Ćurčić, B. P. M. (2002). A contribution to the study of the genus *Centromerus* Dahl (Araneae: Linyphiidae) in caves of the Balkan Peninsula. *Revue Suisse de Zoologie* 109: 167-176.
- Deltšev, C. & Indzhov, S. (2018). Description of *Histopona kurkai* sp. n. with new data for the genus from the Balkan Peninsula (Arachnida, Araneae: Agelenidae). *Arachnologische Mitteilungen* 56: 36-39.
- Deltšev, C., Komnenov, M., Blagoev, G., Georgiev, T., Lazarov, S., Stojkoska, E. & Naumova, M. (2013). Faunistic diversity of spiders (Araneae) in Galichitsa mountain (FYR Macedonia). *Biodiversity Data Journal* 1:e977, 70 S, doi:10.3897/BDJ.1.e977.

- Deltshev, C., Lazarov, S. & Stojkoska, E. (2007). A contribution to the study of spiders (Araneae) from the caves of the Republic of Macedonia. *Acta Zoologica Bulgarica* 59: 337-340.
- Deltshev, C., Vrenozi, B., Blagoev, G. & Lazarov, S. (2011). Spiders of Albania – faunistic and zoogeographical review (Arachnida: Araneae). *Acta Zoologica Bulgarica* 63: 125-144.
- Deltshev, C. & Wang, C.X. (2016). A new *Agraecina* spider species from the Balkan Peninsula (FYR Macedonia) (Araneae: Liocranidae). *Zootaxa* 4117(1): 135-140.
- Dippenaar-Schoeman, A.S. (1984). The crab-spiders of southern Africa (Araneae: Thomisidae). 4. The genus *Monaeses* Thorell, 1869. *Phytophylactica* 16: 101-116.
- Doflein, F. (1921). *Mazedonien. Erlebnisse und Beobachtungen eines Naturforschers im gefolge des Deutschen Heeres*. Gustav Fischer, Jena 1-592.
- Drensky, P. (1924). Referati i suobshteniya. *Izvestiya na Bulgarskoto Entomologichno Druzhestvo* 1: 20-22. [In Bulgarian].
- Drensky, P. (1929). Spinnen (Araneae) aus Mittel und Süd-West Mazedonien. *Spisanie na Bulgarskata Akademiya na Naukite* 39 (19): 1-76. [In Bulgarian].
- Drensky, P. (1935). Über die von Dr. Stanko Karaman in Jugoslavien und besonders in Mazedonien gesammelten Spinnen (Araneae). *Mitteilungen aus den Königlichen Naturwissenschaftlichen Instituten in Sofia* 8: 97-110.
- Drensky, P. (1936). Katalog der echten Spinnen (Araneae) der Balkanhalbinsel. *Sbornik na Bulgarskata Akademiya na Naukite* 32 (15): 1-223.
- Emeljanov, A.F. (1974). Predlozhenia po klassifikatsii i nomenklature arealov [Proposal on the classification and nomenclature of areals]. *Entomologicheskoe Obozrenie* 53(3): 497-522. [In Russian].
- Eskov, K.Y. (1994). *Catalogue of the linyphiid spiders of northern Asia (Arachnida, Araneae, Linyphiidae)*. Pensoft Publishers, Sofia-Moscow, 144 pp.
- Esyunin, S.L., Tuneva, T.K. & Farzalieva, G.S. (2007). Remarks on the Ural spider fauna (Arachnida, Aranei), 12. Spiders of the steppe zone of Orenburg Region. *Arthropoda Selecta* 16: 43-63.
- Fage, L. (1931). Araneae, 5e série, précédée d'un essai sur l'évolution souterraine et son déterminisme. In: *Biospeologica, LV. Archives de Zoologie Expérimentale et Générale* 71: 91-291.
- Filipovski, G. (1995). Počvite na Republika Makedonija, tom I. Pedogenetski faktori i klasa na počvi so (A)-S i (A)-R tip na profilot. [Soils of the Republic of Macedonia, Vol. I Soil Forming Factors and the Soil Classes with (A)-C and (A)-R Profile Type]. Makedonska Akademija na Naukite i Umetnostite, Skopje, 264 pp. [In Macedonian].
- Filipovski, G., Rizovski, P. & Ristevski, P. (1996). Karakteristiki na klimatsko-vegetacisko-počvenite zoni (regioni) vo Republika Makedonija. [The characteristics of the climatevegetation-soil zones (regions) in the Republic of Macedonia]. Makedonska Akademija na Naukite i Umetnostite, Skopje, 177 pp. [In Macedonian].
- Fisher, C. & Azarkina, G. (2005). A Contribution to the Knowledge of the Jumping Spiders (Salticidae: Araneae) of the Republic of Macedonia. *Acta Zoologica Bulgarica* 57(3): 299-304.
- Foelix, R. (1996). *Biology of Spiders*. Second edition. Oxford University Press, New York. 1-330.
- Forster, R.R. & Platnick, N.I. (1977). A review of the spider family Symphytognathidae (Arachnida, Araneae). *American Museum Novitates* 2619: 1-29.
- Friedel, T. & Nentwig, W. (1989). Immobilizing and lethal effects of spider venoms on the cockroach and the common mealbeetle. *Toxicon* 27: 305-316.

- Giltay, L. (1932). Arachnides recueillis par M. d'Orchymont au cours de ses voyages aux Balkans et en Asie Mineure en 1929, 1930 et 1931. *Bulletin du Musée Royal d'Histoire Naturelle de Belgique* 8(22): 1-40.
- Giltay, L. (1933). Description des arachnides nouveaux recueillis par M. A. d'Orchymont aux Balkans et en Asie Mineure en 1929-31. *Acta pro Fauna et Flora Universali, Seria I, Zoologia* 1(3-5): 1-8.
- Gorodkov, K.B. (1984). Tipy arealov nasekomykh tundry i lesnykh zon evropeyskoy chasti SSSR [Ranges types of insects of tundra and forest zones of European part of U.S.S.R]. In: Gorodkov, K.B. (Ed.) Arealny nasekomykh evropeiskoi chasti SSSR. Atlas. [Provisional atlas of the insects of the European part of U.S.S.R. Atlas]. Nauka, Leningrad, 3-20 [In Russian].
- Grimm, U. (1985). Die Gnaphosidae Mitteleuropas (Arachnida, Araneae). *Abhandlungen des Naturwissenschaftlichen Vereins in Hamburg* 26: 1-318.
- Griswold, C.E., Coddington, J.A., Platnick, N. & Forster R.R. (1999). Towards a phylogeny of entelegyne spiders. *Journal of Arachnology* 27: 53-63.
- Griswold, C.E., Ramírez, M., Coddington, J.A. & Platnick, N. (2005). Atlas of phylogenetic data for entelegyne spiders (Araneae: Araneomorphae: Entelegynae) with comments on their phylogeny. *Proceedings of the California Academy of Sciences* 56: 1-324.
- Helsdingen, P.J. van, IJland, S. & Komnenov, M. (2018). Inventory of the spiders (Araneae) of the border region of northern Greece with Albania and FYR Macedonia. *Nieuwsbrief SPINED* 37: 5-23.
- Hristovski, S., Slavevska-Stamenković, V., Hristovski, N., Arsovski, K., Bekchiev, R., Chobanov, D., Dedov, I., Devetak, D., Karaman, I., Kitanova, D., Komnenov, M., Ljubomirov, T., Melovski, D., Pešić, V. & Simov, N. (2015). Diversity of invertebrates in the Republic of Macedonia. *Macedonian Journal of Ecology and Environment* 17(1): 5-44.
- Huber, B.A. (2011). Revision and cladistic analysis of *Pholcus* and closely related taxa (Araneae, Pholcidae). *Bonner Zoologische Monographien* 58: 1-509.
- Jäger, P. (1999). Sparassidae - the valid scientific name for the huntsman spiders (Arachnida: Araneae). *Arachnologische Mitteilungen* 17: 1-10.
- Jocqué, R. i Dippenaar-Schoeman, A.S. (2006). Spider families of the world. Musée Royal de l'Afrique Central, Tervuren, 336 pp.
- Kiany, N., Sadeghi, S., Kiany, M., Zamani, A. & Ostovani, S. (2017). Additions to the crab spider fauna of Iran (Araneae: Thomisidae). *Arachnologische Mitteilungen* 53: 1-8.
- Kovblyuk, M.M. (2002). Redescription of *Amaurobius strandi* Charitonov, 1937, stat.n. from the Crimea (Aranei: Amaurobiidae). *Arthropoda Selecta* 10: 213-216.
- Knoflach, B. (1999). The comb-footed spider genera *Neottiura* and *Coleosoma* in Europe (Araneae, Theridiidae). *Mitteilungen der Schweizerischen Entomologischen Gesellschaft* 72(3-4): 341-371.
- Kolčakovski, D., Hristovski, S., Karaman, I. & Komnenov, M. (2009). Zakani i merki za zaštita na podzemnite karstni formi vo kanjonot Matka. *Bilten za Fizička Geografija* 6: 5-35. [in Macedonian, with English summary].
- Komnenov, M. (2002). Contribution to the Study of Spiders (Araneae) on Šar Planina Mountain, North-West Macedonia. *Bulletin of the Biology Students' Research Society* 2: 103-110.
- Komnenov, M. (2003). Contribution to the Study of Spiders (Araneae) on Jakupica Mountain, Macedonia. *Bulletin of the Biology Students' Research Society* 3: 45-49.
- Komnenov, M. (2006). New data on jumping spiders on the Republic of Macedonia with a complete checklist (Araneae: Salticidae). In: Deltshv, C. & Stoev P. (Eds.) European Arachnology 2005. *Acta Zoologica Bulgarica*, Supplement 1: 301-314.
- Komnenov, M. (2014). Spider fauna of the Osogovo Mt. Range, Northeastern Macedonia. *Fauna Balkana* 2: 1-267.

- Kommenov, M. (2017). New data on spider fauna (Araneae) of Shar Mountain, north-western Macedonia. *Proceedings of the 5th Congress of the Ecologists of Macedonia, with international participation (Ohrid, 19-22 October 2016). Special issues of the Macedonian Ecological Society* 13: 44-61.
- Kommenov, M. (2018). Spiders (Arachnida: Araneae) of the floodplains of the Vjosa river, south Albania. *Acta ZooBot Austria* 155(1): 197-212.
- Kratochvíl, J. (1935). Araignées nouvelles ou non encore signalées en Yougoslavie. Première partie. *Folia Zoologica et Hydrobiologica, Rigā* 8: 10-25.
- Kratochvíl, J. (1936). Nouveau genre d'araignées cavernicoles en Yougoslavie. *Typhlonyphia reimoseri* n. gen. n. sp. *Věstník Československé Zoologické Společnosti v Praze* 3: 69-79.
- Lazarov, S. (2004). A contribution to the study of spiders (Araneae) in Macedonia. *Acta Zoologica Bulgarica* 56: 155-166.
- Linnaeus, C. (1758). *Systema naturae per regna tria naturae, secundum classes, ordines, genera, species cum characteribus differentiis, synonymis, locis. Editio decima, reformata.* Holmiae, 821 pp. (Araneae, pp. 619-624).
- Loerbroks, A. (1983). Revision der Krabbenspinnen-Gattung *Heriaeus* Simon (Arachnida: Araneae: Thomisidae). *Verhandlungen des Naturwissenschaftlichen Vereins in Hamburg* 26: 85-139.
- Lugetti, G. & Tongiorgi, P. (1969). Ricerche sul genere *Alopecosa* Simon (Araneae-Lycosidae). *Atti della Società Toscana di Scienze Naturali (B)* 76: 1-100.
- Maretić, Z. & Lebez, D. (1985). Otrovnici pauka i araneizama s posebnim osvrtom na Istru. Pula, 1-214.
- Markoski, B., Jovanovski, M., Milevski, I., Matevski, V., Melovski, Lj., Popovska, C. & Hristovski, S. (2016). Studija za geodiverzitetot i geonasledstvoto na Republika Makedonija i drugite komponenti na prirodna (biološka i predelska raznovidnost), Ministerstvo za životna sredina i prostorno planiranje na Republika Makedonija, Geomap DOO, Skopje 503 pp. [In Macedonian].
- Matevski, D., Prelić, D., Cvetkovska -Gjorgjievska, A. & Deltšev, C. (2017). Ecology and distribution of the araneocenosis in the Skopje and Malesh valleys in the Republic of Macedonia. *Macedonian Journal of Ecology and Environment* 19(1): 15-21.
- Milevski, I. (2015). General Geomorphological Characteristics of the Republic of Macedonia. *Geographical Reviews* 48: 5-25.
- Millidge, A.F. (1981). A revision of the genus *Gonatium* (Araneae: Linyphiidae). *Bulletin of the British Arachnological Society* 5: 253-277.
- Ministry of Environment and Physical Planning (2014a). *Third National Communication on Climate Change*. Ministry of Environment and Physical Planning, Skopje, 231 pp.
- Ministry of Environment and Physical Planning (2014b). *Fifth National Report to the Convention on Biological Diversity of the Republic of Macedonia*. Ministry of Environment and Physical Planning, Skopje, 118 pp.
- Mora, C., Tittensor, D.P., Adl, S., Simpson, A.G.B. & Worm, B. (2011). How Many Species Are There on Earth and in the Ocean? *PLoS Biology* 9(8): 1-8.
- Nentwig, W., Blick, T., Gloor, D., Hänggi, A. & Kropf, C. (2019). Araneae. Spiders of Europe, version 04.2019. [citirano 16. april 2019]. <https://www.araneae.nmbe.ch>
- Nikolić, F. (1955). Istarski oblici pauka *Latrodectus tredecimguttatus* Rossi. Zbornik radova I. kongresa biologa Jugoslavije, Zagreb, 1953: 280-284.
- Nikolić, F. (1957). Über die geographische Verbreitung und Abstammung der unterirdischen Spinnen in Jugoslawien. *Verhandlungen der Deutschen Zoologischen Gesellschaft in Graz* 1957: 487-494.
- Nikolić, F. (1961). Prilog poznavanju geografskog rasprostranjenja i porijekla podzemnih paukova u Jugoslaviji. II. Jugoslavenski speleološki kongres, Split, 189-198.

- Nikolić, F. (1963). Pauci iz nekih pećina Slovenije. III. Jugoslovenski speleološki kongres, Sarajevo, 157-167.
- Nikolić, F. (1966). Beitrag zur Kenntnis der Spinnenwelt in der Umgebung von Dubrovnik. *Folia entomologica Hungarica* (N.S.), 19(24): 441-453.
- Nikolić, F. & Polenec, A. (1981). *Catalogus Faunae Jugoslaviae*. Aranea. Consilium Academicarum Scientiarum Rei Publicae Socialisticae Foederativae Jugoslaviae, 3/4: 1-135.
- Nyffeler, M., Moor, H. & Foelix, R.F. (2001). Spiders feeding on earthworms. *Journal of Arachnology* 29: 119-124.
- Pavesi, P. (1873). Catalogo sistematico dei ragni del cantone ticino con la loro distribuzione orizzontale e verticale e cenni sulla araneologia elvetica. *Annali del Museo Civico di Storia Naturale di Genova* 4: 5-215.
- Pavićević, D., Popović, M., Komnenov, M. & Njunjić, I. (2012) Diversity of arthropod fauna in caves and pits of Kamena Gora (Serbia) and its surroundings. *Fauna Balkana* 1: 151-176.
- Penney, D., Dunlop, J.A. & Marusik, Y.M. (2012). Summary statistics for fossil spider species taxonomy. *ZooKeys* 192: 1-13.
- Penney, D., Wheat, C.P. & Selden, P.A. (2003). Resistance of spiders to Cretaceous–Tertiary extinction events. *Evolution* 57: 2599-2607.
- Platnick, N.I. & Gertsch, W.J. (1976). The suborders of spiders: A cladistic analysis. *American Museum Novitates* 2607:1-15.
- Platnick, N.I. & Raven, R.J. (2013). Spider systematics: past and future. *Zootaxa* 3683 (5): 595-600.
- Raven, R.J. (1985). The spider infraorder Mygalomorphae (Araneae): Cladistics and systematics. *Bulletin of the American Museum of Natural History* 182: 1-180.
- Reimoser, E. (1913). Echte Spinnen (Araneae) aus Mesopotamien. In: Wissenschaftliche Ergebnisse der Expedition nach Mesopotamien, 1910. *Annalen des K.K. Naturhistorischen Hofmuseums* 27: 505-506.
- Roberts, M.J. (1985). *The spiders of Great Britain and Ireland*, Volume 1: Atypidae to Theridiosomatidae. Harley Books, Colchester, England, 229 pp.
- Roberts, M.J. (1995). Collins Field Guide: *Spiders of Britain & Northern Europe*. Harper Collins, London, 383 pp.
- Saaristo, M.I. (1997). Description of *Megalephyphantes pseudocollinus* n. sp. (Araneae: Linyphiidae: Micronetinae). *Bulletin of the British Arachnological Society* 10: 257-259.
- Šilhavý, V. (1944). De Araneis familiae Thomisidae in Balcano occidentali viventibus. *Sborník Klubu Přírodovědeckého v Brně* 25: 90-95.
- Simon, E. (1914). *Les arachnides de France. Synopsis générale et catalogue des espèces françaises de l'ordre des Araneae. Tome VI. Ire partie*. Roret, Paris, 1-308.
- Stefanovska, D., Naumova, M., Prelik, D., Deltshv, C. & Lazarov, S. (2008). Spiders from the Skopje region: a faunistic and zoogeographical analysis. *Historia Naturalis Bulgarica* 19: 35-49.
- Stojićević, D. (1907). IV. Pauci (Araneae). In: Građa za faunu Stare Srbije i Makedonije. Posebno izdanje muzeja Srpske zemlje 6: 17-19.
- Stojićević, D. (1929). *Pravi pauci u Srbiju. Araneae Sund*. Posebno izdanje muzeja Srpske zemlje 19: 1-65. [In Serbian].
- Tabrizi, S.S., Rad, S.P. & Hedayati, Z. (2014). A faunistic study on the spiders of several metropolis parks in Tehran, Iran. *Indian Journal of Arachnology* 3(2): 28-39.
- Tongiorgi, P. (1966). Italian wolf spiders of the genus *Pardosa* (Araneae: Lycosidae). *Bulletin of the Museum of Comparative Zoology* 134(8): 275-334.
- Ubick, D., Paquin, P., Cushing, P.E. & Roth, V. (Eds.). (2005). *Spiders of North America: an Identification Manual*. American Arachnological Society, New Hampshire, 377 pp.

- Vigna Taglianti, A., Audisio, P.A., Biondi, M., Bologna, M.A., Carpaneto, G.M., De Biase, A., Fattorini, S., Piattella, E., Sindaco, R., Venchi, A. & Zapparoli, M. (1999). A proposal for a chorotype classification of the Near East fauna, in the framework of the Western Palearctic region. *Biogeographia* 20: 31-59.
- Vollrath, F. & Knight, D. P. (2001). Liquid crystalline spinning of spider silk. *Nature* 410: 541-548.
- Wang, B., Dunlop, J.A., Selden, P.A., Garwood, R.J., Shear, W.A., Müller, P. & Lei, X-J. (2018). Cretaceous arachnid *Chimerarachne yingi* gen. et sp. nov. illuminates spider origins. *Nature Ecology & Evolution* 2: 614-622.
- Wesolowska, W. & Szeremeta, M. (2001). A revision of the ant-like salticid genera *Enoplomischus* Giltay, 1931, *Kima* Peckham & Peckham, 1902 and *Leptorchestes* Thorell, 1870 (Araneae: Salticidae). *Insect Systematics & Evolution* 32: 217-240.
- Wilson, E.O. (1992). *The Diversity of Life*. Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1-424.
- Witt, P.N., Scarboro, M. B., Peakall, D.B. & Gause, R. (1977). Spider web-building in outer space: Evaluation of records from the Skylab spider experiment. *Journal of Arachnology* 4: 115-124.
- Wolff, J.O., Nentwig, W. & Gorb, S.N. (2013). The Great Silk Alternative: Multiple Co-Evolution of Web Loss and Sticky Hairs in Spiders. *PLoS ONE* 8(5): e62682.
- World Spider Catalog (2019). World Spider Catalog. Version 20.0. Natural History Museum Bern. [citirano 16. april 2019]. <http://wsc.nmbe.ch>, doi: 10.24436/2.
- Wunderlich, J. (1973). Beschreibung einiger bisher unbekannter Arten der Gattung *Zodarium* Walckenaer aus Südeuropa (Arachnida: Araneae: Zodariidae). *Senckenbergiana Biologica* 54: 171-176.
- Wunderlich, J. (1980a). Linyphiidae aus Süd-Europa und Nord-Afrika (Arachn.: Araneae). *Verhandlungen des Naturwissenschaftlichen Vereins in Hamburg (N.F.)* 23: 319-337.
- Wunderlich, J. (1980b). Revision der europäischen Arten der Gattung *Micaria* Westring 1851, mit Anmerkungen zu den übrigen paläarktischen Arten (Arachnida: Araneida: Gnaphosidae). *Zoologische Beiträge (N.F.)* 25(1979): 233-341.
- Wunderlich, J. (1984). Seltene und bisher unbekannte Wolfspinnen aus Mitteleuropa und Revision der *Pardosa saltuaria*-Gruppe (Arachnida: Araneae: Lycosidae). *Verhandlungen des Naturwissenschaftlichen Vereins in Hamburg* 27: 417-442.
- Wunderlich, J. (1985). *Pachygnatha clerckoides* n. sp. aus Jugoslawien (Arachnida: Araneae: Tetragnathidae). *Senckenbergiana Biologica* 65: 325-328.
- Wunderlich, J. (1995). Zur Kenntnis west-paläarktischer Arten der Gattungen *Psammitis* Menge 1875, *Xysticus* C. L. Koch 1835 und *Ozyptila* Simon 1864 (Arachnida: Araneae: Thomisidae). *Beiträge zur Araneologie* 4(1994): 749-774. [publ. in Dec. 1995].

BIOGRAFIJA

Marjan Komnenov rođen je 13.08.1973. godine u Skoplju. Svoju strast prema paucima razvija još od predškolskog uzrasta. U svojoj četvrtoj godini sakuplja svog prvog pauka, koga čuva i gaji u tegli. Taj strastveni odnos neprekidno traje do danas. Osnovno, srednje i visoko obrazovanje završio je u Skoplju. Diplomirao je 2004. godine na Prirodno-matematičkom fakultetu u Skoplju na matematičkom smeru. Godine 2011. magistrirao je na Biološkom institutu na Univerzitetu Crne Gore odbranivši tezu „**Fauna paukova (Arachnida, Araneae) Osogovskih Planina**“. Iste godine upisuje doktorske studije na Prirodno-matematičkom fakultetu u Novom Sadu.

Tokom osnovnih studija bio je aktivni član istraživačkog društva studenata biologije Prirodno-matematičkog fakulteta u Skoplju, kada je kao učesnik istraživačkih akcija koje je ovo društvo organizovalo, iskoristio priliku da sistematski istražuje visoko planinsku faunu paukova Makedonije. U tom periodu stiče bogato terensko iskustvo, pre svega kao pridruženi član mnogih istraživačkih timova iz zemlje i inostranstva (zoologa, botaničara, geografa, speleologa i dr.).

Tokom doktorskih studija bio je u radnoj poseti nekoliko evropskih prirodnjačkih muzeja, radeći na reviziji delova arahnoloških zbirki.

Na početku svoje naučne karijere započinje plodnu saradnju sa istaknutim arahnolozima iz inostranstva (Christo Deltchev iz Bugarske, Maria Chatzaki iz Grčke, Wolfgang Nentwing iz Švajcarske, Zhisheng Zhang iz Kine).

Od 2012-2014. godine volontirao je u Prirodnjačkom muzeju u Skoplju kao kustos u odeljenu za beskičmenjake. U periodu od 2012-2017 godine nekoliko puta je boravio na stručnom usavršavanju u Prirodnjačkom muzeju u Beču.

Oblast njegovog naučnog rada su taksonomija, faunistika i zoogeografija paukova Balkanskog poluostrva i istočnog Mediterana. Do sada je kao autor ili u koautor opisao 16 za nauku novih vrsta paukova (Albanija – 1, Makedonija – 6, Grčka – 8, Turska – 1).

Učestvovao je u realizaciji nekoliko domaćih i inostranih istraživačkih projekata. U saradnji sa Makedonskim ekološkim društvom iz Skoplja, kao ekspert za paukove, bio je uključen u rad na projektima: “Planina Jablanica u balkanskom zelenom pojasu” (2005-2006), “Osogove planine u balkanskom zelenom pojasu” (2007-2011), “Valorizacija prirodnih vrijednosti močvare Monospitovo” (2007-2008), “Razvoj reprezentativne nacionalne mreže zaštićenih područja” (2009-2011).

Od 2014-2015 živi i radi u Grčkoj, gde u saradnji sa odeljenjem za molekularnu biologiju i genetiku, Demokritovog Univerziteta u Trakiji, radi na projektu “SPIDOnetGR – Spinning or speeding the web? Accelerating biodiversity research using ground spiders as ambassadors of Greek arthropod hotspots”. Kao jedan od značajnih rezultata na radu ovog projekta, je opis sedam novih vrsta za nauku. Sa istim univerzitetom nastavlja uspešnu saradnju i u periodu od 2015-2016 godine radeći na proceni rizika i statusu očuvanja endemične vrste pauka *Macrothele cretica* sa ostrva Krit “Risk assessment and conservation status of the poorly known spider *Macrothele cretica*, steno-endemic species from the island of Crete, Greece”. Jedan od najznačajnijih rezultata tog projekta predstavlja opis nove vrste „tarantule“ *Chaetopelma lymberakisi* iz porodice Theraphosidae, familija po prvi put registrovane za Evropu.

Zbog zasluga u radu na fauni paukova Balkanskog poluostrva, kolegistica Maria Chatzaki 2018 godine u njegovu čast opisuje novi rod paukova iz Grčke – *Marjanus*.

Od strane Crnogorske Akademije nauka i umjetnosti, u periodu od 2017-2018 godine, angažovan je na projektu izrade "Kataloga paukova Crne Gore".

Plodna saradnja sa kolegom iz Kine - Zhisheng Zhangom rezultirala je angažmanom na projektu revizije roda *Pardosa* u Palearktiku "On the origin, differentiation and dispersal of *Pardosa* (Lycosidae)" (2017-2020). U Oktobru 2017, na poziv Zhisheng Zhanga, boravi dve nedelje u Čongcingu, gde učestvuje na 4-toj konferenciji Azijskog arahnološkog društva sa prezentacijom "An overview on the genus *Pardosa* (Arachida, Araneae)".

Od 2002 godine do danas, autor je i koautor 25 arahnoloških radova iz oblasti taksonomije i faunistike, objavljenih u međunarodnim i nacionalnim časopisima. Učesnik je 14 međunarodnih i dve domaće konferencije.

Bio je uključen u radu na ažuriranju svetskog kataloga paukova (World Spider Catalog) i taksonomske baze podataka „Spiders of Europe“. Deo je tima arahnologa eksperata u formiranju taksonomske baze podataka "Spiders of Greece".

Član je međunarodnog i evropskog arahnološkog društva. Bio je recenzent u nekoliko međunarodnih časopisa.

Trenutno radi kao samostalni istraživač.

**UNIVERZITET U NOVOM SADU
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
DEPARTMAN ZA BIOLOGIJU I EKOLOGIJU**

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

Redni broj: RBR	
Identifikacioni broj: IBR	
Tip dokumentacije: TD	Monografska dokumentacija
Tip zapisa: TZ	Tekstualni štampani materijal
Vrsta rada (dipl., mag., dokt.): VR	Doktorat
Ime i prezime autora: AU	MSc Marjan Komnenov
Mentor (titula, ime, prezime, zvanje): MN	dr Ivo Karaman, redovni profesor
Naslov rada: NR	Taksonomija i zoogeografija paukova (Arachnida, Araneae) Republike Makedonije
Jezik publikacije: JP	srpski
Jezik izvoda: JI	srpski/engleski
Zemlja publikovanja: ZP	Republika Srbija
Uže geografsko područje: UGP	Vojvodina
Godina: GO	2019
Izdavač: IZ	Autorski reprint
Mesto i adresa: MA	Novi Sad, PMF, Departman za biologiju i ekologiju, Trg Dositeja Obradovića 2
Fizički opis rada: FO	poglavlja (8); stranica (385); tabela (3); slika (29); referenci (130)
Naučna oblast: NO	Biologija
Naučna disciplina: ND	Zoologija (Arahnologija)
Predmetna odrednica, ključne reči: PO	Fauna, Araneae, Makedonija, Balkan, zoogeografija, taksonomija
UDK	

Čuva se: ČU	Biblioteka Departmana za biologiju i ekologiju, PMF, Novi Sad, Trg Dositeja Obradovića 2
Važna napomena: VN	
	<p>Doktorska disertacija predstavlja studiju faune paukova (Arachnida, Araneae) Makedonije baziranu na kritičkoj analizi publikovanih podataka koji obuhvataju period od 1907. do 2018. godine, taksonomskoj reviziji relevantnih arahnoloških zbirki iz osam evropskih prirodnjačkih muzeja i rezultatima sopstvenih tridesetogodišnjih istraživanja.</p> <p>Terenski rad je baziran na sakupljanju materijala korišćenjem standardnih metoda kao što su ručno sakupljanje i sakupljanje putem klopki i noviju metodu upotrebom motornog usisivača. Materijal je laboratorijski obrađivan standardnim postupcima uz pomoć binokularne lupe i mikroskopa.</p> <p>Ukupno su registrovane 742 vrste paukova iz 40 familija. Pet taksona predstavljaju nove vrste za nauku. Dve vrste predstavljaju nove nalaze za faunu paukova Balkanskog poluostrva. Šezdeset i dva taksona su po prvi put zabeležene za faunu Makedonije. Drevna familija Anapidae je sa jednom vrstom po prvi put registrovana u fauni Makedonije. Revizijom publikovanih podataka, ustanovljeno je da je 179 vrsta pogrešno identifikovano i navedeno za faunu Makedonije.</p> <p>Vrste su kategorisane prema trenutnom poznavanju njihove rasprostranjenosti, na osnovu čega je izvršena zoogeografska analiza faune. Ustanovljena su 32 horotipa u fauni paukova Makedonije, svrstana u četiri horološka kompleksa: šire rasprostranjene, evropske, mediteranske i endemske vrste.</p> <p>Najveći broj vrsta registrovano je u kompleksu široko rasprostranjenih vrsta (44,3%) koji daju glavni karakter fauni. Visok stepen zastupljenosti evropskih (19,1%) i eurosibirskih (11,3%) horoloških elemenata, kao dva pojedinačno najzastupljenija u fauni paukova Makedonije, je odraz dominantnog planinskog karaktera reljefa Makedonije. Horološki kompleks mediteranskih vrsta zastupljen je sa 99 vrsta (13,3%). Visok udeo vrsta (11,3%) koje pripadaju horološkim elementima koji su zastupljeni na prostorima Južne Evrope, Mediterana, Zapadne i Srednje Azije govori o bogatoj fauni paukova kserofilnih, termofilnih i aridnih terena. Lokalni karakter faune može se sagledati u relativno velikom broja vrsta iz kompleksa endemskih vrsta (87). Iz ovog kompleksa najdominantniji su vrste iz horotipa "endemiti užeg područja" sa 45 vrsta.</p>

	Zapadna Makedonija je najbogatija faunom paukova, sa 23 vrste iz grupe endemita užeg područja, što govori o velikoj važnosti ovog regiona kao refugijuma i prostora u kojem su se intenzivno odvijali procesi specijacije.
Datum prihvatanja teme od strane Senata: DP	21. 04. 2016.
Datum odbrane: DO	
Članovi komisije: (ime i prezime / titula / zvanje / naziv organizacije / status) KO	dr Laslo Barši, docent, PMF Novi Sad, predsednik dr Ivo Karaman, redovni profesor, PMF Novi Sad, mentor dr Snežana Radenković, redovni profesor, PMF Novi Sad, član dr Slobodan Makarov, redovni profesor, Biološki fakultet, Beograd, član

**UNIVERSITY OF NOVI SAD
FACULTY OF SCIENCES
DEPARTMENT OF BIOLOGY AND ECOLOGY**

KEY WORD DOCUMENTATION

Accession number: ANO	
Identification number: INO	
Document type: DT	Monograph documentation
Type of record: TR	Textual printed material
Contents code: CC	PhD thesis
Author: AU	MSc Marjan Komnenov
Mentor: MN	Dr Ivo Karaman, full professor
Title: TI	Taxonomy and zoogeography of spiders (Arachnida, Araneae) of Republic of Macedonia
Language of text: LT	Serbian
Language of abstract: LA	Serbian/English
Country of publication: CP	Republic of Serbia
Locality of publication: LP	Vojvodina
Publication year: PY	2019
Publisher: PU	Author's reprint
Publication place: PP	Novi Sad, Faculty of Sciences, Department of Biology and Ecology, Trg Dositeja Obradovića 2
Physical description: PD	chapters (8); pages (385); tables (3); figures (29); references (130)
Scientific field SF	Biology
Scientific discipline SD	Zoology (Arachnology)
Subject, Key words SKW	Fauna, Araneae, Macedonia, Balkans, zoogeography, taxonomy
UC	

Holding data: HD	The Library of Department of Biology and Ecology, Faculty of Sciences, University of Novi Sad, Trg Dositeja Obradovića 2, 21000, Novi Sad, Serbia
Note: N	
Abstract: AB	<p>The PhD research project is a study of fauna of spiders (Arachnida, Araneae) of Macedonia based on a critical analysis of published data covering the period from 1907 to 2018, taxonomic review of relevant arachnological collections from eight European Natural history museums and the results of author's thirty years of research.</p> <p>Field work is based on the collection of materials using standard methods such as manual collection and trapping and a newer method using a motor vacuum cleaner. The material was processed with standard procedures using a dissecting binocular and a microscope.</p> <p>A total of 742 species of spiders from 40 families have been registered. Five taxa are new species for science. Two species present new findings for the fauna of the spiders of the Balkan Peninsula. Sixty two taxa were recorded for the first time for the fauna of Macedonia. An ancient family Anapidae with one species has been registered for the first time in the fauna of Macedonia. By reviewing the published data, it was established that 179 species were incorrectly identified and listed for the fauna of Macedonia. Species are categorized according to the current knowledge of their distribution, on the basis of which a zoogeographic analysis of the fauna was performed. 32 chorotypes were established in the fauna of the spiders of Macedonia, classified into four chorological complexes: widespread, European, Mediterranean and endemic species.</p> <p>The largest number of species is registered in the complex of widespread species (44.3%), which give the main character of the fauna. The high degree of representation of European (19.1%) and Eurosiberian (11.3%) chorological elements, as the two individually most represented in the fauna of the spiders of Macedonia, is a reflection of the dominant mountain character of the relief of Macedonia. The chorological complex of Mediterranean species is represented by 99 species (13.3%). The high proportion of species (11.3%) belonging to the chorological elements that are present on the territory of Southern Europe, the Mediterranean, West and Central Asia speaks of the rich fauna of spiders of</p>

	<p>xerophilic, thermophilic and arid terrain. The local character of the fauna can be seen in a relatively large number of species from the complex of endemic species (87). From this complex are the most dominant species from the chorotype "narrower endemic" with 45 species.</p> <p>Western Macedonia is the richest with fauna of spiders, with 23 species from the group of endemites of the narrower area, which speaks of the great importance of this region as a refugium and space in which the processes of speciation were intensively carried out.</p>
Accepted on Senate on: AS	21. April 2016
Defended: DE	
Thesis Defend Board: DB	<p>dr Laslo Barši, Assistant professor, Faculty of Sciences, Novi Sad, president</p> <p>dr Ivo Karaman, Full professor, Faculty of Sciences, Novi Sad, mentor</p> <p>dr Snežana Radenković, Full professor, Faculty of Sciences, Novi Sad, member</p> <p>dr Slobodan Makarov, Full professor, Faculty of Biology, Belgrade, member</p>